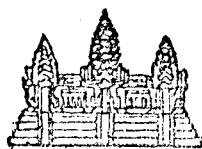

ព្រះ
ព្រះបិតា
និង
សេចក្តីប្រែប្រួលនាសាមញ្ញ
នៃយុទ្ធសាស្ត្រ បរិច្ចាគ
បរិយាកាស
១២

រោងព្រឹត្តិការណ៍ ២

ព្រះបិតាបរិច្ចាគ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០៤

វិធីបិដកេ បរិវារោ

ឧបោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

មហាវិកង្គេ សោឡស មហាវិរា

[១] យទ្កេន កកវតោ ជាធាតុ បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន បឋមំ ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តំ ។ កំ
អារត្ត ។ កិស្សី វត្ថុស្សី ។ អត្ថ តត្ថ បញ្ញត្ត អនុប្ប-
ញ្ញត្ត អនុប្បនុប្បញ្ញត្ត សព្វត្ថ បញ្ញត្ត បទេសប្បញ្ញត្ត
សាធារណប្បញ្ញត្ត អសាធារណប្បញ្ញត្ត ឯកតោ បញ្ញត្ត
ឧកតោ បញ្ញត្ត ។ បញ្ចន្ធិ ចាតិមោក្ខន្ធសាធំ កតោ-
តធំ កត្ត បរិយាប្បន្ធិ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
អាគត្តត្ថំ ។ ចត្ថន្ធិ វិបត្តន្ធិ កតមា វិបត្ត ។ សត្តន្ធិ
អាបត្តិត្តន្ធិ កតមោ អាបត្តិត្តន្ធិ ។ ធម្មំ អាបត្ត-
សម្មជ្ជាន្ធិ កតិហិ សម្មជ្ជាន្ធិហិ សម្មជ្ជាតិ ។ ចត្ថន្ធិ

វិធីបិដក បរិវារៈ

សូមមេស្តា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ

មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦

(១) សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលនៃការបញ្ចត្តិសិក្ខាបទ) ឃើញច្បាស់ (នូវប្រយោជន៍១០យ៉ាងនៃការបញ្ចត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ (បញ្ចត្តិ៨យ៉ាងគឺ) បញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្បប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វតប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធាវណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧកតោបញ្ញត្តិ ១ មានកងបឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមាត្រទ្វេសតាំង ៥ បឋមបារាជិក ដាក់ចុះក្នុងទទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុង ទ្វេសណា មកកាន់ទទេស ត្រង់ទទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ជាអ្វី ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ បឋមបារាជិកចាត់ចូលក្នុងកងអាបត្តិណា ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង បឋមបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង

វិជយបិដកេ បរិវាហ

អធិការណ៍ កតមំ អធិការណ៍ ។ សត្តន្តំ សមថាជំ
 កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ កោ តត្ថ វិនយោ កោ
 តត្ថ អភិវិនយោ កី តត្ថ ចាតិមោក្ខំ កី តត្ថ អធិ-
 ប្បាតិមោក្ខំ កា វិបត្តិ កា សម្បត្តិ កា បដិបត្តិ ។ កតិ
 អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ ចារាជិកំ បញ្ញត្តិ ។
 កេ សិក្ខន្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា ។ កត្ថ បិតំ ។
 កេ ជាវន្តិ ។ កស្ស វិនិច្ឆ័យំ ។ កេ ធារាជន្តិ ។

(២) យន្តេន ភកវតា ជាធាតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន បឋមំ ចារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តិ ។
 វេសាលិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាញតិ ។ សុទ្ធិន្តំ កលន្ត-
 បុត្តំ អារាញ ។ កស្ស វត្ថុស្មន្តិ ។ សុទ្ធិន្តោ កលន្ត-
 បុត្តោ បុរាណទុតិយកាយ មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវិ តស្មី

វិនយបិដក បរិវារៈ

បឋមបារាជិក ចាត់ចូលក្នុងអធិការណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង៧ យ៉ាង
 បឋមបារាជិក រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងបឋមបារា-
 ជិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងបឋមបា-
 រាជិកនោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ
 អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ) ។ បឋមបារាជិក ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណា សិក្សា ។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ បឋមបារាជិក បិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាទ្រទ្រង់
 ទុក ។ បឋមបារាជិក ជាពាក្យរបស់នរណា ។ នរណាទាំងមក ។

[២] សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធសូត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នូវសុទិន្ទកិក្ខុជាបុត្រនៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលសុទិន្ទកិក្ខុជាបុត្រនៃកលន្ទសេដ្ឋីសេពមេប៉ុនធម្មនឹងបុរាណទុតិយភា

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ បឋមបារាណំ

វត្ថុសំ ។ អត្ថំ តត្ថំ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ-

តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ

តស្ថំ នត្ថំ ។ សព្វត្ថំ បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិតំ ។ សព្វត្ថំ

បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិតំ ។

សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ-

តំ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ទាតិមោក្ខទ្ធសោនំ

កត្តោកតំ កត្តំ បរិយាប្បន្នំ ។ មិទាចោកតំ មិទាធន-

បរិយាប្បន្នំ ។ តត្ថមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិតំ ។

ឧត្ថិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិតំ ។ ចត្ថនំ វិបត្តនំ

មហាវិភង្គ មហាវិវះ ១៦ បឋមបារាជិក

(ភិយារបស្ថាន្តនីវេស) ។ បញ្ចតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិមានក្នុង
 បឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចតិ^(១) ១ នឹងអនុប្បញ្ញតិ^(២) ២
 ឯអនុប្បនុប្បញ្ញតិ^(៣) មិនមានក្នុងបឋមបារាជិកនោះទេ ។ បឋមបារាជិក
 នោះ ជាសព្វតប្បញ្ញតិ^(៤) ឬជាបទេសប្បញ្ញតិ^(៥) ។ ជាសព្វតប្បញ្ញតិ ។
 បឋមបារាជិកនោះជាសាធារណប្បញ្ញតិ^(៦) ឬជាអសាធារណប្បញ្ញតិ^(៧) ។
 ជាសាធារណប្បញ្ញតិ ។ បឋមបារាជិកនោះជាឯកតាបញ្ញតិ ឬជាទតា
 បញ្ញតិ^(៨) ។ ជាទតាបញ្ញតិ ។ បណ្តា បាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង៥ យ៉ាង បឋម
 បារាជិកដាក់ចុះក្នុងទស្សន្តណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទស្សន្តណា ។ បឋមបារាជិក
 ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ បឋមបារាជិកមកកាន់ទស្សន្ត
 ត្រង់ទស្សន្តណា ។ មកកាន់ទស្សន្តត្រង់ទស្សន្តទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិ៤យ៉ាង

១ អង្គកថាថា សេចក្តីបញ្ញត្តិថា ភិក្ខុណាមួយសេចក្តីមេប៉ុនធម្ម ត្រូវបារាជិកគ្មានសំវាស
 នេះជាបញ្ញត្តិ ១ ។ ២ ពាក្យថា ភិក្ខុសេចក្តីមេប៉ុនធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីតែនឹងសព្វតិប្បាស
 ក្តី មិនពេលលាសិក្ខាទាំងនេះហៅជា អនុប្បញ្ញតិ។ ។ ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិមុនពើព្រឺងឡើង
 ដូចជាទ្រង់បញ្ញត្តិរុប្បិ ៧ ដល់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅជាអនុប្បញ្ញត្តិ ។ នេះមិនមានក្នុងទី
 ឯទៀតទេ ។ ៤ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិទៅទាំងបញ្ញត្តិបទេស ទាំងបញ្ញត្តិធម្មបទ ហៅថា
 សព្វតប្បញ្ញត្តិ។ ៥ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិហាមក្នុងទស្សន្តបទេសមាន៤ សិក្ខាបទទី១បសន្ស-
 ទាដោយគណសង្ឃ មានភិក្ខុជាតិយធានាចំ ៥ ស្បែកជើង ៤ ដាន់ ស្រង់ទឹកជាតិពូ
 កម្រាលស្បែក ហៅថា បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ៦ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិទៅទាំងភិក្ខុទាំងភិក្ខុនី
 ហៅថា សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ៧ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តិចំពោះតែភិក្ខុ ឬចំពោះតែភិក្ខុនី
 ម្នាក់ ហៅថា អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ៨ ឯកតាបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីដូចអសាធារណប្បញ្ញត្តិ
 ទតាបញ្ញត្តិ មានសេចក្តីដូចសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

វិធម្មបិដកេ បរិវាហ

កតមា វិបត្តិតំ ។ សំលវិបត្តិតំ ។ សុត្តន្តំ អាបត្តិត្ថូ-
 រោនំ កតមោ អាបត្តិត្ថូរោតំ ។ ចារាជិកាបត្តិត្ថូរោ ។
 ធន្តំ អាបត្តិសម្មជ្ឈានានំ កតីហំ សម្មជ្ឈានេហំ សម្មជ្ឈា-
 ត្តិតំ ។ ឯកេន សម្មជ្ឈានេន សម្មជ្ឈាតិ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ឈាតិ ន វាចតោ ។ ចត្ថន្តំ អធិការណានំ
 កតមំ អធិការណាន្តំ ។ អាបត្តាធិការណំ ។ សុត្តន្តំ
 សមថានំ កតីហំ សមថេហំ សម្មត្តិតំ ។ ទ្ធិហំ
 សមថេហំ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករ-
 ណេន ច ។ កោ តត្ថ វិនយោ កោ តត្ថ អភិវិន-
 យោតិ ។ បញ្ញាតិ វិនយោ វិភត្តិ អភិវិនយោ ។ កី
 តត្ថ ចាតិមោក្ខំ កី តត្ថ អធិប្បាតិមោក្ខន្តំ ។ បញ្ញាតិ
 ចាតិមោក្ខំ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោក្ខំ ។ កា វិបត្តិតំ ។
 អសំវារោ វិបត្តិ ។ កា សម្បត្តិតំ ។ សំវារោ សម្បត្តិ ។
 កា បដិបត្តិតំ ។ ន ឯវុបំ កវិស្សាមិតំ យាវដីវំ អាចា-
 ណាកោដិកំ សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។

និយមន័យ បរិវារៈ

បឋមបុរាណជីក ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ
 ទាំង៧ បឋមបុរាណជីក ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងកង
 នៃអាបត្តិបុរាណជីក ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង បឋមបុរាណជីក
 តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺ
 តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ ។ បណ្តាអធិករណ៍
 ទាំង ៤ យ៉ាង បឋមបុរាណជីក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ចាត់ជាអាបត្តិ-
 ធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង បឋមបុរាណជីករម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺដោយសមាទានន័យ ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជាន័យក្នុងបឋមបុរាណជីកនោះ អ្វីជាអភិន័យក្នុង
 បឋមបុរាណជីកនោះ ។ បញ្ញត្តិ ជាន័យ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអភិន័យ
 ក្នុងបឋមបុរាណជីកនោះ ។ អ្វីជាបុគ្គលោកក្នុងបឋមបុរាណជីកនោះ អ្វីជាអធិ-
 ប្បាគលោកក្នុងបឋមបុរាណជីកនោះ ។ បញ្ញត្តិជាបុគ្គលោក វិភត្តិ (បទ-
 ភាជនៈ) ជាអធិប្បាគលោក ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសង្រួម ជា
 វិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីសង្រួម ជាសម្បត្តិ ។ អ្វីជាសេចក្តី
 ប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបុរាណជីកនោះ) ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខា-
 បទទាំងឡាយដរាបអស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុតដោយគិតថា អាត្មា
 អញនឹងមិនធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។

មហាវិវត្ត សោធិស មហាវិវ បឋមបារាជិកំ

កតិ អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ ចារាជិកំ
 បញ្ចាតន្តិ ។ ទស អត្តវសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមំ
 ចារាជិកំ បញ្ចាតំ សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃជាសុតាយ
 ធម្មនំ បុគ្គលានំ និក្ខហាយ បេសលានំ ភិក្ខុនំ ជាសុ-
 វិហារាយ និដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវារាយ សុម្បារយិ-
 កានំ អាសវានំ បដិយាតាយ អប្បសន្នានំ បសា-
 នាយ បសន្នានំ ភិយេក្យកាវាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយា-
 នុក្ខហាយ ។ កេ សិក្ខន្តិ ។ សេក្ខា ច បុថុជ្ជន-
 កល្យាណកា ច សិក្ខន្តិ ។ កេ សិក្ខន្តិសិក្ខន្តិ ។
 អរហន្តោ សិក្ខន្តិសិក្ខា ។ កត្ត វិវត្តនំ ។ សិក្ខា កា-
 មេស្ស វិវត្តំ ។ កេ ជារេដ្ឋនិ ។ យេសំ វត្តនិ តេ
 ជារេដ្ឋនិ ។ កស្ស វេទនន្តិ ។ ភកវតោ វេទនំ អរហតោ
 សុទ្ធាសុទ្ធស្ស ។ កេ បារាជន្តិ ។ បរម្បារាជន្តិ^(១) ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ១៦ បឋមបារាណិក

បឋមបារាណិក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បឋមបារាណិក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកមកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនអៀនខ្មាស១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរកាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង្ខំនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង១ ដើម្បីតាំងនៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេត្វៈនឹងពួកកល្យាណបុគ្គលផ្សេងៗតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ពួកព្រះអរហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ បឋមបារាណិកនោះ ប៉ិតនៅក្នុងពួកជនណា ។ ប៉ិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល (អ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា) ។ ជនពួកណា រមែងទ្រទ្រង់ទុក ។ បឋមបារាណិកប្រព្រឹត្តទៅដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះរមែងទ្រទ្រង់ទុក^(១) ។ បឋមបារាណិកជាពាក្យរបស់អ្នកណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ អ្នកណា នាំមក ។ ព្រះថេរៈ(ដូចមាននាមតទៅនេះ) ទាំងៗគ្នាមក។

១ អដ្ឋកថា ថា ពាក្យជាទ្រទ្រង់ទុក គឺប៉ាន់ស្មានទាំងបាលីទាំងអដ្ឋកថា នៃបឋមបារាណិក ។

(៣) ឧបាលំ ធាសកោ ចេវ
 សោណាកោ សិក្ករោ តថា
 មោក្កលីបុត្តន បញ្ចមា
 ឯតេ ជម្ពុសិរិយេ^(១) ។
 តតោ មហិដ្ឋោ ឥដ្ឋិយោ
 ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ^(២)
 កន្ទុណមោ ច បណ្ឌិតោ
 ឯតេ ធាតា មហាបញ្ញា
 ជម្ពុទ្ធា ឥធាតតា
 វិនយំ តេ វាចយីសុ
 បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយោ
 ធិកាយេ បញ្ច វាចេសុ
 សត្ត ចេវ បក្ករណោ ។
 តតោ អរិដ្ឋោ មេធាវី
 តិស្សនត្ថោ ច បណ្ឌិតោ
 វិសារនោ កាឡសុមនោ

១ ជម្ពុសិរិយេតិ កត្តបិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ឧត្តិយោ សម្ពុលោ តថា ។ ម. ឧដ្ឋិយោ
 សម្ពុលោ តថា ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(៣) ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលី ១ ពាសកៈ ១ សោណកៈ ១
សិគ្គវៈ ១ នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀត ជាតំរប់ ៥ ព្រះ
ថេរៈទាំងនេះបិតានៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថា ជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។
តម្កល់ព្រះថេរៈទាំងនោះមក ព្រះមហាមហិន្ទ ១ ព្រះឥន្ទ្រិយៈ ១
ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១ ព្រះកទ្ធនាមជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ
នាគតេរទាំងនេះមានប្រាជ្ញាច្រើន មកអំពីជម្ពូទ្វីប ហើយបាន
មកនៅក្នុងលង្កាទ្វីប ព្រះថេរៈទាំងនោះ បានបង្រៀនវិន័យ.
បិដក បានបង្រៀននិកាយទាំង ៥ គម្ពីរ ព្រះអភិធម្មទាំង ៧
គម្ពីរ ក្នុងតម្កល្យបណ្ឌិត (កោះលង្កា) ។ តម្កល់នោះមក (មាន
ព្រះថេរៈច្រើនអង្គទៀតគឺ) ព្រះអរិដ្ឋជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះ
តិស្សទ្រុតជាបណ្ឌិត ១ ព្រះកាឡស្រុមនតេរជាអ្នកក្លៀវក្លា ១

មហាវិរុទ្ធ សោឡុស មហាវិរុ បើនាមនិ

ដេរោ ច ទីយនាមកោ

ទីយសុមនោ ច បណ្ឌិតោ

បុនរេវ កាឡិសុមនោ

នាគត្រេរោ ច ពុទ្ធត្រិតោ

តិស្សត្រេរោ ច មេធាវី

នេវត្រេរោ^(១) ច បណ្ឌិតោ

បុនរេវ សុមនោ មេធាវី

វិនយេ ច វិសារនោ

តហុស្សតោ ចុឡិនតោ

គរោជេវ ធុប្បជំសិយោ

ធម្មនាលំភនាមោ ច

រោហណោ សាធុប្បជិតោ

តស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ

ខេមនាមោ តិបេដកី

ទីបេ តាវកករាជេវ

បញ្ញាយ អតិរោចតិ^(២)

មហាវិក្កង្គ មហាវារៈ ១៦ នាមរបស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ

ព្រះវិជយនាមកៈ ១ ព្រះវិជយសុមនៈ ជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ

កាឡសុមនៈ ១ ព្រះនាគតេជ្ជ ១ ព្រះពុទ្ធភិក្ខុ ១ ព្រះតិ-

ស្សតេជ្ជជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះទេវតេជ្ជជាបណ្ឌិត ១ ព្រះ

សុមនៈមានប្រាជ្ញាភ្លឺថ្លាគង្គវិន័យ ១ ព្រះចូឡនាគជាត-

ហុស្ស្រ ១ ព្រះគរុតេជ្ជជាអ្នកកំចាត់បង់ទោសដ៏ពេក្រក់ ១

ព្រះថេរៈឈ្មោះធម្មបាលិត ដែលគេបូជាហើយដោយប្រពៃ

គង្គរោហណជនបទ ១ សិស្សរបស់ព្រះធម្មបាលិតនោះ

ឈ្មោះខេម ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក

រុងរឿងដោយបញ្ញាគង្គវិបដូចព្រះចន្ទ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះ

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

ឧបតិស្សោ ច មេធាវី
 បុស្សទេវោ មហាកថី
 បុនវេ សុមនោ មេធាវី
 បុស្សនាមោ ពហុស្សតោ
 មហាកថី មហាសីវោ
 បដិគេ សព្វត្ថ កោវិទោ
 បុនវេ ឧចាលី មេធាវី
 វិទ្យោ ច វិសារទោ
 មហានាគោ មហាបញ្ញោ
 សទ្ធម្មវិសកោវិទោ
 បុនវេ អគយោ មេធាវី
 បដិគេ សព្វត្ថ កោវិទោ
 តិស្សត្ថោ ច មេធាវី
 វិទ្យោ ច វិសារទោ
 តិស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ
 បុស្សនាមោ^(១) ពហុស្សតោ
 សាសនំ អនុវត្តនោ

វិធីយប់ជិត បរិវារៈ

ទុបតិស្សៈជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុស្សៈខ្មៅដែលជាមហា-

ធម្មកថិក ១ ព្រះសុមនៈអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុប្ផៈជាពហុ-

ស្ស្ត ១ ព្រះមហាសីវៈជាមហាធម្មកថិក ឈ្លាសវៃ ក្នុង

បិដកទាំងអស់ ១ ព្រះទុបាលិជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុង

វិន័យ ១ ព្រះមហានាគជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ឈ្លាសវៃក្នុង

វង្សព្រះសុទ្ធម្ម ១ ព្រះអភ័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ឈ្លាសវៃក្នុង

បិដកទាំងអស់ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លា

ក្នុងវិន័យ ១ សិស្សរបស់ព្រះតិស្សត្ថេរនោះ ឈ្មោះបុស្សៈ

ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើនជាពហុស្ស្ត ជាអ្នករក្សាព្រះសាសនា

មហាវិកង្គេ សោឡុស មហាវិក ទុតិយបារាជិក

ជម្ពីរមេ បតិដ្ឋិតោ

ចូឡាភយោ ច មេធាវី

វិនយេ ច វិសារាទោ

តិស្សត្ថេវេ ច មេធាវី

សទ្ធម្មិសកោវិនោ

ចូឡាទេវោ ច មេធាវី

វិនយេ ច វិសារាទោ

សិវត្ថេវេ ច មេធាវី

វិនយេ សព្វត្ថ កោវិនោ

ឯតេ ធាតា មហាបញ្ញា

វិនយញ្ញ មគ្គកោវិនោ

វិនយំ ជីវេ បកាសេស្មី

មិជតំ តម្កបណ្ឌិយានិ ។

[២] យន្តេន ភកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន ទុតិយំ បារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។

រាជគហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារញ្ញតិ ។ ជនិយំ ត្រុម្ភកា-

រាបត្តំ អារត្ត ។ តិស្សី វត្តសិទ្ធិ ។ ជនិយោ ត្រុម្ភកា-

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ ទុតិយបារាជិក

ប្រតិស្ថានទុកក្នុងដម្ពទ្ធិប ១ ព្រះចូឡាភ័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ភ្លៀវភ្លាក្នុងវិន័យ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសវៃ
 ក្នុងវិស្សព្រះសង្ឃ ១ ព្រះចូឡាទេវៈជាអ្នកមានប្រាជ្ញាភ្លៀវភ្លា
 ក្នុងវិន័យ ១ ព្រះសិវត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អាសវៃក្នុងវិន័យ
 ទាំងអស់ ១ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
 ច្រើន ចេះវិន័យស្អាតក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុក
 ក្នុងតម្កល្លាទ្ធិប (លង្កាទ្ធិប) ។

(៤) សួរថា ទុតិយបារាជិកដែលព្រះមានព្រះភាគអហោន្តសម្មា-

សម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទុតិយបារាជិក ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលវេនិយភិក្ខុជាភូមិនៃសុននាំង ។
 ព្រោះរឿងកវិរូបម្តេច ។ ព្រោះរឿងកវិដែលវេនិយភិក្ខុជាភូមិនៃសុននាំង

វិយបដិកេ បរិវាតេ

បុត្តោ រកោ នាវុដ្ឋំ អនិច្ចាដ្ឋំ^(១) អាទិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ នត្ថំ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ^(២) ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋំ^(៣) តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋា-
 តិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាច-
 តោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កា-
 យតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៥) តតិយំ នាវាដ្ឋិតំ កត្ត បញ្ចត្តដ្ឋំ ។ វេសាលិយា
 បញ្ចត្តិ ។ តិ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អញ្ញមញ្ញំ ដីវតា
 វេរោបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
 ត្តិ នត្ថំ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋំ
 តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ ឧ. ប. អនិច្ចំ ។ ២ អនុប្បន្ន អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ន ។ ៣ សម្មដ្ឋានាដ្ឋំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដ្ឋំ ពហិវ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ទិស្សតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

យកឈើរបស់ព្រះរាជាដែលទ្រង់មិនបានប្រទាន ។ ទុតិយបារាជិកនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមានឡើយ ។
 បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ទុតិយបារាជិកតាំងឡើងដោយ
 សមុជ្ជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១
 តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ
 អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

(៥) សួរថា តតិយបារាជិកព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រាព្វនូវភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ផ្តាច់ជីវិតគ្នានឹងគ្នា ។ តតិយ-
 បារាជិកនេះមានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិមិនមាន
 ឡើយ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង តតិយបារាជិកតាំង
 ឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំង
 ឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១
 តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ សោត្តន្ត មហាវិញ្ញាណ ចក្កបិណ្ឌិកំ ខេត្តពោធិ៍

[៦] ចតុត្ថំ ចារាដិកំ កត្ត បញ្ចត្ថំ ។ វេសាលីយា
បញ្ចត្ថំ ។ តំ អារាហិតំ ។ វត្ថុបុណ្យានិយេ ភិក្ខុ អារាហិតំ ។
តំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ វត្ថុបុណ្យានិយា ភិក្ខុ តំហំនំ អនាមត្តា-
ស្ស ឧត្តរមនុស្សធម្មស្ស វណ្ណំ កាសីសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្ថំ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ធនំ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។
ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាហំនំ តំហំ សម្មជ្ជាធម៌ សម្មជ្ជាតិ
សីយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ធនំ វាចតោ សិ-
យា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ធនំ កាយតោ សិ-
យា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

ចត្តាហ បិណ្ឌិកំ ត្រីវិញ្ញាណ ។

តស្សន្ទានំ

[៧] មេធានិវិទ្យាធានី

មនុស្សវិទ្យាធានី

ចារាដិកានិ ចត្តារិ

ធម្មវត្ថុ អសីសយាតិ ។

មហាវិថង្គ មហាវិរៈ ១៦ បារាជិក ទី ៤ ទទួលតាថា

(៦) សួរថា ចតុត្ថបារាជិកព្រះអង្គបញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 ខ្ញុំភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុតា ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងក៏ដែលភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុតានាំគ្នាពេល
 អ្នកខ្ញុំគុណ នៃទុត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នា ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ ។
 ចតុត្ថបារាជិកនោះមានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញប្បញ្ញត្តិមិនមាន
 ឡើយ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ចតុត្ថបារាជិកតាំងឡើង
 ដោយសមុជ្ឈាន ៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំង
 ឡើងអំពីកាយ អំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

ចប់ បារាជិក ៤ ។

ទទួលតាថា រឿងនៃបារាជិកនោះដូច្នេះ

(៧) បារាជិក ២ ក៏ សេចក្តីបទ ១ ល្អច្រឡោត ១ សម្លាប់
 មនុស្ស ១ ពោលអ្នកទុត្តរិមនុស្សធម្ម ១ ជាជនជួរត (វត្តជា-
 ហេតុឲ្យដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ) បណ្ឌិតមិនត្រូវសន្សើយឡើយ ។

(៨) យទ្កេន ភកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមីតា អសុប្បិ មោចន្តស្ស
 សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ចតោ ។ កំ អារត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ តត្ថ បញ្ចត្ថំ អនុប្បញ្ញត្ថំ អនុប្បនុប្បញ្ញត្ថំ
 សព្វត្ថ បញ្ចត្ថំ បទេសប្បញ្ញត្ថំ សាធារណប្បញ្ញត្ថំ អសា-
 ធារណប្បញ្ញត្ថំ ឯកតោ បញ្ចត្ថំ ឧកតោ បញ្ចត្ថំ ។ បញ្ចដ្ឋិ
 ចាតំមោត្តទ្កេសាដំ កត្តោកដំ កត្ត បរិយាបដ្ឋិ កត្ត-
 មេន ឧទ្កេសេន ឧទ្កេសំ អាភច្ឆតំ ។ ចត្ថដ្ឋំ វិបត្តិដំ
 កត្តហំ វិបត្តិ ។ សត្តដ្ឋំ អាបត្តិក្ខណ្ឌំ កត្តមោ អាបត្តិ-
 ក្ខណ្ឌ ។ ដដ្ឋំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាណ្ឌំ កត្តហំ សម្មដ្ឋាណេហំ
 សម្មដ្ឋាតិ ។ ចត្ថដ្ឋំ អនិករណាដំ កត្តមំ អនិករណំ ។
 សត្តដ្ឋំ សមថាដំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មតិ ។ កោ
 តត្ថ វិទយោ កោ តត្ថ អភិវិទយោ តី តត្ថ ចាតំមោត្ត
 កំ តត្ថ អភិប្បតិមោត្តំ កា វិបត្តិ កា សម្បត្តិ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៨] ស្នេហា ព្រះឋានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុព្យាយាម
 បញ្ចេញអស្ចុប្បិ គង់ទីណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាំរ៉ៃចម្លើយ ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វគ្គ-
 ប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ទុកតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមសង្ឃទិសេសនោះ ដែរ
 ឬទេ ។ បណ្តាបាតិមាត្ថុទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង បឋមសង្ឃទិសេសចាត់
 ដាក់ចុះក្នុងទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទេសណា មកកាន់ទេសត្រង់
 ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមសង្ឃទិសេស ចាត់ជា
 វិបត្តិអ្វី ។ បណ្តា អធិករណ៍ទាំង ៧ យ៉ាង បឋមសង្ឃទិសេសចាត់ចូល
 ក្នុងធម្មិកបិណ្ឌណា ។ បណ្តាសមាសនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង បឋមសង្ឃ-
 ទិសេសចាត់រឿងរ៉ាវសម្រាប់ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤
 យ៉ាង បឋមសង្ឃទិសេសចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមាសទាំង ៧
 យ៉ាង បឋមសង្ឃទិសេសចាត់ជាសមាសបឋមប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យ
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបាតិមាត្ថុក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ អ្វីជាវិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ

មហាវិញ្ញាណ សោធន៍ មហាវិញ្ញាណ បឋមសង្ខារទិសេសោ

កតា បដិបត្តិ ។ កតា អត្ថវេស បដិច្ច កកវតា ឧបក្កមីតា
អស្មិច្ចិ មោចេន្តស្ស សង្ខារទិសេសោ បញ្ញត្តា ។ កេ
សិក្ខត្តិ ។ កេ សិក្ខតសិក្ខា ។ កត្ត បិក្ខិ ។ កេ
នាវត្តិ ។ កស្ស វចនំ ។ កេនាគដន្តិ ។

(៧) យន្តោ កកវតា ជានតា បស្សតា អវហតា
សម្មាសត្តន្ធន ឧបក្កមីតា អស្មិច្ចិ មោចេន្តស្ស សង្ខា-
រទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។
កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តិ សេយ្យសកំ អាវត្ត ។ កស្មី
វត្ថុន្តិ ។ អាយស្មា សេយ្យសកោ ហតេន ឧបក្កមីតា
អស្មិច្ចិ មោចេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អតិ តតិ បញ្ញតិ
អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បនុប្បញ្ញតិ តស្មី វត្ថុ ។ សទ្ធកត បញ្ញតិ
បនេសប្បញ្ញតិ ។ សទ្ធកត បញ្ញតិ ។ សាវាវណប្បញ្ញតិ
អសាវាវណប្បញ្ញតិ ។ អសាវាវណប្បញ្ញតិ ។ ឯកា
បញ្ញតិ ឯកា បញ្ញតិ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។

មហាវិញ្ញ័យ បញ្ចក្ការៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ១

សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។
ជនពួកណាមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។ សិទ្ធិបទនោះបែងនៅក្នុងជនពួក
ណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិបទនោះជាពាក្យរបស់
នរណា ។ នរណាទាមក ។

(៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាម
បញ្ចេញអសុចិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធបូជិតលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបូជិតសេយ្យសកកិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលសេយ្យសកកិក្ខុមានអាយុព្យា-
យាមបញ្ចេញអសុចិដោយដៃ ។ បញ្ចត្តិ ១ អនុប្បព្វព្វតិ ១ អនុប្បនុប្បព្វតិ
១ មានក្នុងសិទ្ធិបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បព្វតិ ១
ឯអនុប្បនុប្បព្វតិមិនមានក្នុងសិទ្ធិបទនោះទេ ។ សិទ្ធិបទនោះ ជាសព្វត្ថ-
ប្បព្វតិ ឬជាបទេសប្បព្វតិ ។ ជាសព្វត្ថប្បព្វតិ ។ សិទ្ធិបទនោះជាសាធារ-
ណប្បព្វតិ ឬជាអសាធារណប្បព្វតិ ។ ជាអសាធារណប្បព្វតិ ។ សិទ្ធិ-
បទនោះ ជាឯកតោបព្វតិ ឬជាឯកតោបព្វតិ ។ ជាឯកតោបព្វតិ ។

វិទយបំណក បរិវារ

បញ្ចន្ត ចាត់មោក្ខទ្រុស្តន្ត កត្តោកន្ត កត្ត បរិយោ-
 បន្តន្ត ។ និទានោកន្ត និទានបរិយោបន្ត ។ កត្ត-
 មេន ឧទ្ទេសន ឧទ្ទេសំ អាគន្ធិតិ ។ តតិយេន
 ឧទ្ទេសន ឧទ្ទេសំ អាគន្ធិតិ ។ ចត្តន្ត វិបត្តន្ត កតមា
 វិបត្តិតិ ។ សីលវិបត្តិតិ ។ សត្តន្ត អាបត្តិត្តន្តន្ត
 កតមា អាបត្តិត្តន្តន្ត ។ សង្ឃទិសេសាបត្តិត្តន្ត ។
 នន្ត អាបត្តិសម្មជ្ជានន្ត កតិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជា-
 តិ ។ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ ចត្តន្ត អធិករ-
 ណាន្ត កតមិ អធិករណាន្ត ។ អាបត្តាធិករណំ ។
 សត្តន្ត សមថាន្ត កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ ទ្ធិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតក-
 រណេន ច ។ កោ តត្ថ វិនយោ កោ តត្ថ អភិវិន-
 យោតិ ។ បញ្ចត្ត វិនយោ វិភត្តិ អភិវិនយោ ។ កី តត្ថ
 ចាត់មោក្ខំ កី តត្ថ អធិប្បាតិមោក្ខន្ត ។ បញ្ចត្ត ចាត់-
 មោក្ខំ វិភត្តិ អធិប្បាតិមោក្ខំ ។ កា វិបត្តិតិ ។ អសំវារ

វិនយបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាបាតិមោក្ខខ្នេសទាំង៥ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងខ្នេសណា
 រាប់បញ្ចូលក្នុងខ្នេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។
 សិទ្ធិបទនោះមកកាន់ខ្នេស គ្រង់ខ្នេសណា ។ មកកាន់ខ្នេស គ្រង់
 ខ្នេសទី៣ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង៤ សិទ្ធិបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជា
 សីលវិបត្តិ ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង៧ សិទ្ធិបទនោះចាត់ចូលក្នុងក្នុងនៃ
 អាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស។ បណ្ណាសម្បជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មានយ៉ាង ។
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីវារឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ សិទ្ធិបទនោះចាត់ចូលក្នុងអ-
 ធិករណ៍ណា ។ ចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧
 សិទ្ធិបទនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង
 គឺ សម្បទានៃយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជានៃយក្នុងសិទ្ធិបទនោះ អ្វីជា
 អភិនៃយក្នុងសិទ្ធិបទនោះ ។ បញ្ចតិជានៃយ វិភត្តិជាអភិនៃយ ។ អ្វីជា
 បាតិមោក្ខ ក្នុងសិទ្ធិបទនោះ អ្វីជាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិទ្ធិបទនោះ ។
 បញ្ចតិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិជាអធិប្បតិមោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួម

មហាវិរុទ្ធ សោឡស មហាវិរា បរមសង្ឃទិសេសោ

វិបត្តិ ។ កា សម្បត្តិ ។ សិវរោ សម្បត្តិ ។ កា បដិ-
 បត្តិ ។ ន ឯវ្យុបិ កវិស្សាមីតិ យាវជីវំ អាចារណកោដិកំ
 សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ កតិ អត្ថរសេ
 បដិច្ច ភកវតា ឧបក្កមិត្វា អសុចី មោចេន្តស្ស សង្ឃទិ-
 សេសោ បញ្ញត្តិ ។ នស អត្ថរសេ បដិច្ច ភកវតា ឧ-
 បក្កមិត្វា អសុចី មោចេន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ បញ្ញត្តិ
 សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃដាសុតាយ នុម្ពន្ធនំ បុគ្គលានំ
 និក្ខហាយ បេសលានំ ភិក្ខុនំ ដាសុវិហារាយ និដ្ឋនម្ម-
 កានំ អាសវានំ សិវរាយ សម្បរាយកានំ អាសវានំ
 បដិយាតាយ អប្បសង្ហានំ បសាទាយ បសង្ហានំ ភិ-
 យ្យោភារាយ សន្តម្ពដ្ឋិតិយា វិនយានុក្ខហាយ ។
 កេ សិក្ខតិ ។ សេក្ខា ច បុត្តដ្ឋនលក្ស-
 ណាកា ច សិក្ខតិ ។ កេ សិក្ខតិសិក្ខតិ ។
 អរហន្តោ សិក្ខតិសិក្ខា ។ កត្ត វិនិច្ឆ ។

ជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ ការសម្រួលជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុង
សិទ្ធិបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយ
ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយគិតថា អញ្ជើញនឹងមិនធ្វើកម្ម
យ៉ាងនេះទេ(នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃ-
ទិសេសចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រ-
យោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ព្រះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង
គឺដើម្បីសេចក្តីរស់រានសង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បី
សង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនឱ្យស្គាល់ ១ ដើម្បីកិរិយា
នៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១
ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវអាសវ-
ធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតែកល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុ-
គ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកវេទនាតែងសិក្សា ។ សេតុបុគ្គលនឹងកល្យាណ-
បុគ្គជនតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។ ព្រះអរ-
ហន្តមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។ សិទ្ធិបទនោះបិតនៅក្នុងបុគ្គលពួកណា ។

សិក្ខាកាមេស្ស បិតំ ។ កេ ជានិច្ចតំ ។ យេសំ
វត្តតំ តេ ជានិច្ច ។ កស្ស វត្តនំ ។ កតវតោ
វត្តនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កេ ជានិច្ចតំ ។
បរម្យាកដំ ។

ឧបាលំ ធាសកោ ចេវ
សោណកោ សិក្ខកេ តថា
មោក្ខល្មត្ថន បញ្ចមា
ឯតេ ជេត្តសិក្ខិយេ ។
តតោ មហិជ្ជោ ឥដ្ឋិយោ
ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ បេ ។
ឯតេ ជាតា មហាបញ្ញា
វិជយញ្ញ មក្ខកោវិទា
វិជយំ ជីវេ បកាសេស្សំ
បិដកំ តត្ថបណ្ឌិយាតិ ។

[១០] យន្តេន កតវតោ ជាតតា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន មាតុត្តារេន សន្និ កាយសំសត្តំ ស-
មាបជ្ជន្តស្ស សម្មាទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សា-
វត្តិយា បញ្ញត្តា ។ តំ អារាហ្មតិ ។ កាយស្មន្តំ ឧបាយំ

វិសយវេទិកា បរិក្ខារ

បិតនៅក្នុងពួកសិទ្ធិកាមបុគ្គល ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិ-
 បទនោះតែងប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។
 សិទ្ធិបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ
 ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិទ្ធិបទនោះ លោកអង្គណាទាំមក ។
 (ព្រះថេរៈដែលមាននាមដូចតទៅនេះ) ទាំង ១ គ្នាមក ។

ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលី ១ ពាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១
 ព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀត ជាតំរប់៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ
 បិតនៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាជប្បដ័រមានសិរី ។ តម្កល់នោះមក
 ព្រះមហិន្ទ្រេន្ទ្រ ១ ព្រះឥន្ទ្រិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពលៈ ១
 ។ បេ ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ជាអ្នកចេះ
 ព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិន័យបិដកទុក ក្នុង
 ភម្មបណ្ឌិតិប ។

(១០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិសន្យាទិសេសចំពោះភិក្ខុដែលស្លាប់
 អង្គុលកាយមាតុគ្រាបក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញ ល្អព្រះឧទាយី មានអាយុ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា គតិយបគុត្តសង្ឃទិសេសា

អារត្ត ។ ក៏ស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តា-
មេន ស្មី កាយសីសត្តិ សមាបដ្ឋ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្ត ។ ឆន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាជាធំ ឯកេន ស-
ម្មជ្ជាធំ សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
ម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ មេ ។

[១១] មាតុត្តាមិ ធុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសន្តស្ស
សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថយា
បញ្ចតោ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្ត ឧទាយ អារត្ត ។
ក៏ស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តាមិ
ធុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្ត ។ ឆន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាជាធំ តិហិ សម្មជ្ជាធំ
សម្មជ្ជាតិ សីយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
ន វាចតោ សីយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
ន កាយតោ សីយា កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ មេ ។

[១២] មាតុត្តាមស្ស សន្តតេ អត្តកាមហាវិវ-
យាយ វណ្ណិ ភាយន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត

មហាវគ្គ មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ៣-៤

ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទ័យមានអាយុ ស្តាប់
អង្គុលកាយមាតុក្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១១) សួរថា ព្រមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុដែលនិយាយចែងចង់មាតុក្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះទ័យ
មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទ័យ
មានអាយុនិយាយចែងចង់មាតុក្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយ
សម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ។
តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ។ តាំងឡើងអំពីកាយ
អំពីវាចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១២) សួរថា ព្រមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេស ចំពោះ
ភិក្ខុ ដែលនិយាយសេសសល់ការចំរើនដោយភាពងើម្បីខ្លួនក្នុងសីលធម៌មាតុ-

បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តោ ។ តំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយំ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថស្មី ។ អាយស្មា ឧទាយំ មាតុត្តាបស្ស សន្តត្ត អត្តតាបទាវចរិយាយ វណ្ណំ អភាសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯតា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ តីហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

[១៣] សញ្ជាតិ សមាបដ្ឋន្តស្ស សង្ឃិ ឱសោ កត្ត បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តោ ។ តំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយំ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថស្មី ។ អាយស្មា ឧទាយំ សញ្ជាតិ សមាបដ្ឋ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯតា បញ្ចត្តិ ឯតា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ ធម្មំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ សិយា កាយតោ សម្មជានិ ន វិចិត្តោ ន ចិត្តតោ សិយា វិចិត្តោ សម្មជានិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វិចិត្តោ ច សម្មជានិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន វិចិត្តោ សិយា វិចិត្តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វិចិត្តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ។ បេ ។

គ្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវ
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវព្រះទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយិមានអាយុ និយាយសរសើរ
 ការបំរើដោយតាម ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វ នូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវព្រះទាយិ
 មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយិ
 មានអាយុ និយាយដឹកនាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្ប-
 ញាតិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំង
 ឡើងអំពីវេទនីយចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវេទនីយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
 ចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទនីយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវេទនីយចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវេទនីយចិត្តមិន
 តាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវេទនីយចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហាវិក្កេ សោឡុស មហាវិកា ធម្មិសត្តមសង្ឃទំសេសា

(១៤) សញ្ញាចិកាយ តុដំ កាភវេន្តស្ស សង្ឃ-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ អាឡិយា បញ្ញត្តោ ។
 តំ អាវត្តាតិ ។ អាឡិកេ^(១) ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តំស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ អាឡិកា ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ តុដំ
 កាភវេសំ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាន
 ។ បេ ។

(១៥) មហាលូតំ វិហារំ កាភវេន្តស្ស សង្ឃទិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ញត្តោតិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តោ ។
 តំ អាវត្តាតិ ។ អាវត្ថុនំ ធម្ម អាវត្ត ។ តំស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ អាវត្ថុនំ ធម្ម វិហារទំ សេសេនោ កត្ត-
 តំ កេតិយុត្ថំ ធម្មាបសិ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

បញ្ជាក់ផ្ដោត បញ្ជាក់រាល់ ១៦ សង្ឃទិសេស ទី ៦-៧

(១២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូម គ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់ បញ្ញត្តិក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបភិក្ខុ ទាំងឡាយដែលនៅក្នុងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿង រ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងនគរអាឡវី ឲ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជា ម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃទិសេសចំពោះ ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោ- សប្ដី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបព្រះឆន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទមានអាយុ ជម្រះ ទីវិហារ បានប្រើគេឲ្យកាប់ដើមឈើ ដែលគេសន្មតថាជាចេតីយ៍ដើម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៦) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន អនុទ្ធៈ

សេន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។ រាជគហេ
បញ្ចត្តា ។ កំ អារាត្តាតិ ។ មេត្តិយកុម្មជកេ ភិក្ខុ អា-
រា ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ មេត្តិយកុម្មជកា ភិក្ខុ អាយ-
ស្មនំ ទត្ថំ មល្លបុតិ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន
អនុទ្ធសេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តា ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៧) ភិក្ខុំ អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្ស កំត្វា
ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជីកេន ធម្មេន អ-
នុទ្ធសេន្តស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។
រាជគហេ បញ្ចត្តា ។ កំ អារាត្តាតិ ។ មេត្តិយកុម្មជកេ
ភិក្ខុ អារា ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ មេត្តិយកុម្មជកា ភិក្ខុ
អាយស្មនំ ទត្ថំ មល្លបុតិ អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្ស
កំត្វា ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជីកេន
ធម្មេន អនុទ្ធសេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តា ។

វិនយចិន្ដា បរិវារៈ

(១៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលចោទ (បង្គាប់) ភិក្ខុផង្កាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលមេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
 ម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្គាប់) ព្រះ
 ទព្វមល្លបុគ្គមានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ។ សិទ្ធិបទ
 នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
 នោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
 ភិក្ខុដែលចោទ (បង្គាប់) ភិក្ខុផង្កាដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ដាច់ណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ក្នុងទី
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធទូលមេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្គាប់) ព្រះទព្វមល្លបុគ្គមាន
 អាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិក-
 រណ៍ដាច់ណែកដទៃ មកជាគ្រឿងអាង ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

មហាវិវត្ត ហេតុស មហាវិវ ទសមធិកាទសមសង្ឃទិលេសា

ឆ្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ
។ បេ ។

(១៨) សង្ឃកេនិកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សម-
នុភាសនាយ(១) ធម្មដិធិស្សជន្តស្ស សង្ឃទិលេសោ
កត្ត បញ្ញត្តានិ ។ វជគហេ បញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
វត្តានិ ។ ទេវទន្តំ អាវត្ត ។ តស្មី វត្តស្មីនំ ។ ទេវទត្តោ
សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បរកមី តស្មី វត្តស្មី ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ឆ្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន ស-
ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៩) កេនាទុត្តកានំ ភិក្ខុនំ យាវតតិយំ ស-
នុភាសនាយ ធម្មដិធិស្សជន្តានំ សង្ឃទិលេសោ
កត្ត បញ្ញត្តានិ ។ វជគហេ បញ្ញត្តោ ។ តំ អា-
វត្តានិ ។ សង្ឃហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ត-
ស្មីនំ ។ សង្ឃហុលា ភិក្ខុ ទេវទន្តស្ស សង្ឃកេនាយ
បរកមី តស្មី វត្តស្មី ។ ទេវទត្តកា កេហា ឯ(២) តស្មី វត្តស្មី ។

១ សនុភាសនាគឺជាឈ្មោះ ធម្មចំ ហេតុអ្វី ទីស្នាក់ ។ ២ ។ ម. ឯមន្តរ វត្តវិទ-
យា វិស្សនិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១២ សង្ឃទិសេស ទី ១១-១២

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(១៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុអ្នក(ព្យាយាម)បំបែកសង្ឃ ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់
វារៈ៣ដងហើយនៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្តឈ្មោះទៅ-
ទត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលទៅទត្តភិក្ខុព្យាយាម
ដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បេ ។

(១៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសេសចំពោះ
ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុដែល (ព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ សង្ឃ
បានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដងនៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្តលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធយូបត្តច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុ
ទាំងឡាយច្រើនរូបប្រព្រឹត្តតាមទៅទត្តជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(២០) ទុព្វចស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ នប្បដិទិស្សន្ទនស្ស សង្ឃទិសេសោ កត្ត
បញ្ញត្តាតិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ អារព្វាតិ ។
អាយស្មនំ ឆន្ទំ អារព្វ ។ តិស្មី វត្ថុស្មនំ ។ អាយស្មា
នន្នោ ភិក្ខុហិ សហជម្ពីកំ វុត្តហនោ អត្តានំ អវចន្ទ-
យំ អកាសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កា-
យតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(២១) កុលទ្ធិសកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
សមនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្ទនស្ស សង្ឃទិសេ-
សោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តោ ។ កំ
អារព្វាតិ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកោ ភិក្ខុ អារព្វ ។
តិស្មី វត្ថុស្មនំ ។ អស្សជិប្បនព្វសុកា ភិក្ខុ សង្ឃន

វិទយបិដក បរិវារៈ

សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាងសិទ្ធិ
បទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បេ ។

(២០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសសច្ចៈ
ពោះភិក្ខុអ្នក (វិន័យ) ប្រដៅបានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុភា-
សនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគរកោសម្ព័ន្ធ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូវព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ
កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលទូន្មានប្រកបដោយធម៌ បានធ្វើខ្លួនឲ្យជា
អ្នករំភើបប្រដៅមិនបាន ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បេ ។

(២១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តសង្ឃទិសសច្ចៈពោះ
ភិក្ខុអ្នកទ្រុឌត្រកូល សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅ
តែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូ-
វបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូវអស្សជីភិក្ខុនឹងបុរេព្វសុភកិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលអស្សជីភិក្ខុនឹងបុរេព្វសុភកិក្ខុ សង្ឃ

មហាវិញ្ញ័យ សោឡុស មហាវិញ្ញ័យ ខុទ្ទកនិកាយិ

បញ្ចជន្មយកម្មកតា ភិក្ខុ ធម្មតាមិតា នោសតាមិតា
 មោហតាមិតា ភយតាមិតា ចារេស៊ី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ថិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

កេស សង្ឃទិសេសា និដ្ឋិតា ។

តស្មីន្ទានំ

(២២) វិសង្ខំ កាយសំសត្តោ(១)

ទុដ្ឋល្លំ អត្តតាមិតំ(២)

សញ្ញវត្ថុ តុដ្ឋំ ចេវ

វិហារោ ច អម្បលតិ

តត្វំ ទេសញ្ច ភេទោ ច

តថេវ អនុវត្តតា

ទុព្វំ កុលទ្ធសញ្ញំ(៣)

សង្ឃទិសេសា(៤)តេសាតិ ។

១ ឧ.ម. កាយសំសត្តំ ។ ២ ឧ. ម. អត្តតាមិតា ។ ៣ កុលទ្ធសញ្ញំ ជាថៅ បញ្ញាយតិ ។
 ៤ ឧ. ម. សង្ឃទិសេសា ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវារៈ ១៦ ឧទានជាថា

បានធ្វើបញ្ចាដទ័យកម្មហើយ (ត្រឡប់ដេរប្រទេច) ថា កិត្តុទាំងឡាយ
 លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុង
 អំណាចសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីខ្លាច ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសន៍នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្មាសន៍ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា ចិត្ត ។ បេ ។

ចប់ សង្ឃទិសេស ១៣ ។

ឧទាន គឺបញ្ចវ្យៀង នៃសង្ឃទិសេសនោះដូច្នេះ

(២២) សង្ឃទិសេសទាំង ១៣ គឺ សុក្កវិសដ្ឋិ ១ កាយ-

សំសគ្គៈ ១ ទុដ្ឋល្ងាចៈ ១ អត្តកាមបារិច្ឆិយៈ ១ សញ្ញត្តៈ ១

កុដិការៈ ១ មហាលូកិហារៈ ១ អមូលកៈ ១ កិញ្ចិទេស (អញ្ញ-

ភាគិយៈ) ១ សង្ឃកេតកៈ ១ ភេតានុវត្តកៈ ១ ទុព្វចៈ ១

កុលទូសកៈ ១ ។

វិធីយកទិព បរិវារៈ

(២៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បទប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វតប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ទុកតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងអនិយតៈទី១ នោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទេសណា មកកាន់ទេស ត្រង់ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិក្នុងណា ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិទ្ធិបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិទ្ធិបទនោះ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិទ្ធិបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិទ្ធិបទនោះ ។ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិអនិយតៈទី១ ព្រោះការស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួក

មហាវិវត្តេ សោឡុស មហាវិវា បឋមោ អនិយោ

សិក្ខន្តិ ។ កេ សិក្ខិតសិក្ខា ។ កត្ត បិតិ ។ កេ
 ជារន្តិ ។ កស្ស វចនំ ។ កេនាកដន្តិ ។

(២២) យន្តន កកវតា ជាតតា បស្សតា
 អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន បឋមោ អនិយោ កត្ត
 បញ្ចត្តតិ ។ សាវត្តយា បញ្ចត្តា ។ កំ អារព្ភតិ ។
 អាយស្មន្តិ ឧទាយី អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មន្តិ ។ អា-
 យស្មា ឧទាយី មាតុត្តាមេន សន្ធិ ឯកោ ឯកាយ
 រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ អលង្កមនិយេ និសង្កិ
 កេប្បសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថ តត្ថ បញ្ចតិ អនុប្បញ្ញតិ
 អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ចតិ អនុប្បញ្ញតិ អនុប្បន្ន-
 ប្បញ្ញតិ តស្មី នត្ថ ។ សព្វត្ថ បញ្ចតិ បទេសប្បញ្ញត្តិ-
 តិ ។ សព្វត្ថ បញ្ចតិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណ-
 បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ចតិ ឧក-
 តោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញតិ ។ បញ្ចន្ធិ ចាតិ-
 មោក្ខទ្ធសានំ កត្តាភជំ កត្ត បរិយាប្បន្នំ ។ និទា-
 រោភជំ និទានបរិយាប្បន្នំ ។ កត្តមេន ឧទ្ទេសេន

មហាវិវត្ត មហាវិវ: ១៦ អនិយតៈ ទី ១

ណាតែងសិក្សា ។ ដនពួកណា មានសិក្ខាសិក្សហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ
បិតនៅក្នុងដនពួកណា ។ ដនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះ
ជាពាក្យរបស់នរណា ។ សិក្ខាបទនោះនរណានាំមក ។

(២២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាប
ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តអនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូល្លារណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូល្លារ
ព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
ព្រះទាយមានអាយុ តែម្នាក់ឯងសម្រេចទូលការអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់
កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ចបាន) ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ចត្ត ១
អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ១ ក្នុងអនិយតៈ ទី ១ នោះ មានដែរ
ឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ នឹងអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ មិនមាន
ក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេស-
ប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ
ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ
ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិ-
មោក្ខទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះដាក់ចុះក្នុងទេសណា រាប់បញ្ចូល
ក្នុងទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទ

វិទ្យាបដិកេ បរិវាត

ឧទ្ទេសំ អាភិច្ឆតំ ។ ចតុត្ថេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាភិច្ឆ-
 តំ ។ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតតោ វិបត្តិតំ ។ សីលោ សីលវិបត្តិ
 សីលោ អាចារិបត្តំ ។ សត្តន្នំ អាចត្តិក្ខន្ធានំ កតត-
 មោ អាចត្តិក្ខន្ធាតិ ។ សីលោ ចារាជីកាចត្តិក្ខន្ធា
 សីលោ សង្ឃទិសេសាចត្តិក្ខន្ធា សីលោ ចាចត្តិយា-
 ចត្តិក្ខន្ធា ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មជ្ជានំ កតតហិ
 សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជតិតំ ។ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
 សម្មជ្ជតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជតិ ន
 វាចតោ ។ ចតុន្នំ អធិការណានំ កតតមំ អធិការណាន្តំ ។
 អាចត្តាធិការណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ កតតហិ សម-
 ថេហិ សម្មតិតំ ។ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សីលោ
 សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតតតរណេន ច សីលោ
 សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ កោ តត្ថ
 វិនយោ កោ តត្ថ អភិវិនយោតិ ។ បញ្ញាតិ វិនយោ វិភត្តិ
 អភិវិនយោ ។ កី តត្ថ ចាតិហោត្ថំ តត្ថ អធិប្បតិ-
 មោត្ថន្តំ ។ បញ្ញាតិ ចាតិហោត្ថំ វិភត្តិ អធិប្បតិហោត្ថំ ។
 កា វិបត្តិតំ ។ អសំវារោ វិបត្តិ ។ កា សម្បត្តិតំ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

នោះ មកកាន់ទុទេស ត្រង់ទុទេសណា ។ មកកាន់ទុទេសត្រង់ទុទេស
ទី៤ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ សិក្ខា-
បទនោះ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ជាអាចារ្យវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាកងនៃ
អាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាកង
នៃអាបត្តិបាពជីកក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសសក៏មាន ចាត់ជា
កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ ។
សួរថា បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។
ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះរម្ងាប់
ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង គឺដោយសមា-
វ័ន្ត ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ សមាខាវ័ន្តនឹងនិណវត្ថារកៈ ១ ។ អ្វី
ជាវ័ន្តកងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវ័ន្តកងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ចត្តិ
ជាវ័ន្ត វិតត្តិជាអភិវ័ន្ត ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខកងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជា
អធិប្បតិមោក្ខកងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ចត្តិជាបាតិមោក្ខ វិតត្តិជាអធិប្បតិ-
មោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសម្រួលជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មសាវិរា បឋមោ អនិយតោ

សំវារោ សម្បត្តិ ។ កា បដិបត្តតិ ។ ន ឯវ្យុច្ចិ
 ករិស្សាមិតិ យាវជីវំ អាតាលាកោដិតិ សមាទាយ
 សិក្ខតិ សិក្ខាបទេស្យ ។ កតិ អត្តវសេ បដិច្ច
 ភកវតា បឋមោ អនិយតោ បញ្ចត្តតិ ។ នស អត្ត-
 វសេ បដិច្ច ភកវតា បឋមោ អនិយតោ បញ្ចត្ត
 សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃដាសុតាយ ធម្មផ្លំ បុគ្គលានំ
 ធិក្ខហាយ បេសលានំ ភិក្ខុនំ ដាសុវិហារាយ ធិដ្ឋធម្មិ-
 កានំ អាសវានំ សំវារាយ សម្បរាយកានំ អាសវានំ
 បដិយាតាយ អប្បសង្ខានំ បសាទាយ បសង្ខានំ
 ភិយ្យោភារាយ សុទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុក្ខហាយ ។
 កេ សិក្ខតិ ។ សេត្វា ច បុព្វដ្ឋនកល្យាណកា ច
 សិក្ខតិ ។ កេ សិក្ខតិសិក្ខតិ ។ អវហន្តោ សិក្ខតិ-
 សិក្ខា ។ កត្ត វិត្តន្ត ។ សិក្ខាកាមេស្យ វិតិ ។

មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ អធិយតៈ ទី ១

សេចក្តីសង្ខេបជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូច
 ម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាគង្គសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់
 ដំរីត មានដំរីតជាទីបំផុតដោយសេចក្តីកំណត់កងចិត្តថា អញនឹងមិនធ្វើកម្ម
 មានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ចាតអធិយតៈ ទី១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតអធិយតៈទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
 ប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយ
 ដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីស្តិតស្តង់បុគ្គលដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅ
 ជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីកំណត់អាសវៈ
 ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំណត់បង្ខំអាសវៈ
 ទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែល
 ជ្រះថ្លាហើយឲ្យដំរីតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីកំណត់ទំនាស់នៃព្រះសង្ឃ ១
 ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកជនណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេតុ-
 បុគ្គលនឹងកល្យាណបុគ្គលនៃតែងសិក្សា ។ ពួកជនណាមានសិក្ខាសិក្សា
 ហើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខា-
 ទេវនោះបិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ បិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាសិក្សាបុគ្គល ។

វិស័យបិដកេ បរិវារោ

កេ ជារង្គតិ ។ យេសំ វត្តតិ តេ ជារង្គតិ ។
 កស្ស វេនន្តិ ។ កតវតោ វេនន្តិ អរហតោ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្ស ។ កេនាកដន្តិ ។ បរម្យោកដំ ។

ឧបាលី ជាសកោ ចេវ
 សោណាកោ សិក្ខវោ តថា
 មោក្ខលីបុត្រន បញ្ចមា
 ឯតេ ជម្ពុសិវិយេ ។
 តតោ មហិម្ពោ ឥន្ទិយោ
 ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ ។ បេ ។
 ឯតេ ធាតា មហាបញ្ញា
 វិនយញ្ញា មត្តកោវិទា
 វិនយំ ជីវេ បកាសេស្សំ
 បិដកំ តម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

(២៥) យន្តេន កតវតោ ជានតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧត្តិយោ អនិយតោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 សាវត្តិយោ បញ្ញត្តោ ។ តិ អារញ្ញាតិ ។ អាយស្មន្ត
 ឧបាយី អារញ្ញ ។ កស្សី វត្តស្មន្តិ ។ អាយស្ម ឧបាយី

វិនយបិដក បរិវារៈ

ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិកាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅដល់ពួកជន ណា
 ពួកជននោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិទ្ធិកាបទនោះជាពាក្យរបស់នរណា ។
 ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិទ្ធិកាបទនោះ នរ
 ណានាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ(ដូចមាននាមតទៅនេះ) នាំតាមគ្នាមក ។

ព្រះឧបាលិ ១ ព្រះទាសកៈ ១ ព្រះសោណកៈ ១ ព្រះសិគ្គវេ ១
 នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀតជាតំរប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះ
 នៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តម្កល់នោះមក
 ព្រះមហិន្ទ ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពុលៈ ១
 ។ បេ ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងឡាយនេះមានបញ្ជាច្រើន ចេះ
 ព្រះវិន័យ ស្មាត់ដំនាញក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិនយបិដកទុក
 ក្នុងតម្កល់ឈ្មោះថា ។

(២៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចេញអរិយធម៌ ២ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ចេញក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធទូរ្យព្រះទោយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ

មហាវិវត្ត សោត្តន្ត មហាវិវ ទុតិយោ អនិយមោ

មាតុត្តាមេន សុទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខ
 កុប្បេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថ តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
 អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
 អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តស្មី ធម៌ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ បទេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។
 បញ្ញន្នំ ចាតិមោក្ខទ្ធសានំ កត្តោកនំ កត្ថ បរិយាប-
 ន្ននំ ។ និទានោកនំ និទានបរិយាបន្នំ ។ កតមេន
 ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ ចតុត្ថេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ ចតុន្នំ វិបត្តនំ កតមា វិបត្តតិ ។
 សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សុត្តន្នំ
 អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមោ អាបត្តិក្ខន្ធាតិ ។ សិយា
 សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា សិយា ចាតិវិបត្តិយាបត្តិក្ខន្ធា ។
 ធម្មន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាជានំ កតិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជា-
 តិ ។ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ អធិយតៈ ទី ២

ឡើងវិវិវេសទាយិក្កមានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយកងទី
កំបាំងជាមួយនឹងហត្ថត្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ អនុប្ប-
ប្បញ្ញតិ ១ មានកងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ចតិ ១ ឯអនុប្ប-
ញ្ញតិ នឹងអនុប្បញ្ញតិ មិនមានកងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទ
នោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញតិ ឬជាបទេសប្បញ្ញតិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញតិ ។
សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញតិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញតិ ។ ជា
អសាធារណប្បញ្ញតិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញតិ ឬជាឧកតោ-
បញ្ញតិ ។ ជាឯកតោបញ្ញតិ ។ បណ្ណបាតិមោក្កទេសទាំង ៥ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ ដាក់ចុះក្នុងឧទេសណា របបពាលក្នុងឧទេសណា ។ ដាក់
ចុះក្នុងនិទានរបបពាលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់ឧទេស ត្រង់
ឧទេសណា ។ មកកាន់ឧទេសត្រង់ឧទេសទី ៤ ។ បណ្ណវិបត្តិទាំង៤យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអាចារី-
បត្តិក៏មាន ។ បណ្ណកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ជាកងនៃអា-
បត្តិណា ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន ជាកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ក៏មាន ។ បណ្ណសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង

វិសយចំណី បរិវារ

កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ សិយា
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។
 ចតុន្នី អធិការណ៍ កតមំ អធិការណ៍ ។ អាបត្តា-
 ធិការណ៍ ។ សត្តន្នី សមថា កតីហិ សមថេហិ
 សម្មត្ថិ ។ តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សមធា-
 វីនយេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច សិយា សមធាវីន-
 យេន ច តិណ្ហត្តារកេន ច ។

ទ្វេ អនិយមា និម្មិតា ។

តស្សន្នានំ

(២៦) អលង្ករមន្ទិយតោ

តថេវ ច ន ហេវ ទោ

អនិយតា សុបពាតា

ពុទ្ធសេដ្ឋេន តាទិណតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា
នឹងចិត្តមិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានឹងចិត្ត ១ ។
បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ចាត់
ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះរម្ងាប់
ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ៣យ៉ាង គឺដោយសម្មា-
វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ដោយសម្មាវិន័យ នឹងតិណវត្ថុត្រាស់ ១ ។

ចប់អធិយតៈ ទាំងពីរ ។

ឧទាស គឺបញ្ជីរឿងនៃអធិយតៈនោះដូច្នេះ

(២៦) អធិយតៈ (ទាំងពីរ) គឺ អសង្កម្មនិយៈ ១ នាលង្កម្ម-

និយៈ ១ ដែលព្រះពុទ្ធប្រសើរ មានគុណធម៌ដ៏មាំមួន

ទ្រង់បញ្ចត្តទុកហើយ ដោយល្អ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា ឱស្សត្តិយកណ្តោ កបិមវិញ្ញា

(២៧) យន្តេន ភគវតា ជាធនា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន អតិរេកចរិវំ ទសហំ អតិកាមេនស្ស
 ធិស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលីយា
 បញ្ញតិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធាតុតិយេ ភិក្ខុ អារព្វ ។
 កិស្សី វត្ថុស្មិនិ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុ អតិរេកចរិវំ^(១) ជារស្ស
 តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធនំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ធូហំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ ធន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ។ បេ ។

(២៨) ឯករត្តំ តិច្ឆវេន វិប្បវសន្តស្ស ធិស្សតិយំ
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញតិ ។ កំ
 អារព្វាតិ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អារព្វ ។ កិស្សី វត្ថុស្មិនិ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ ហតេ ចរិវំ ធិត្ថិច្ឆា សន្ត-
 វត្ថុវេន ជនបទទាវកំ បក្កបិស្ស តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ

១ ឯត្ថនេ វេសាលីកន្តំ កត្តិ ចេត្តកេ បញ្ញាយតិ ។

(២៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ទុកអតិរេកថវិវឡកទ្ធិងហួសពី ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិ-
 យភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកថវិវ (ទុកឲ្យកទ្ធិង ១០ ថ្ងៃទៅ) ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃនគរាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
 បទនោះតាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងពីកាយទី៣រំពា
 មិនតាំងឡើងពីចិត្ត ១ តាំងឡើងពីកាយ រំពា ទី៣ចិត្ត ១ ។ បេ ។

(២៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកគ្រប់វិវាសមួយយប់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដែលភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើថវិវក្នុងវេនៃភិក្ខុទាំងឡាយហើយ (ស្ងៀកដណ្តប់)
 តែស្រង់នឹងចិត្តរចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃនគរាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង

ធូរ ហិ សមុជ្ឈានេហិ សមុជ្ឈាតិ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សមុជ្ឈាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈាតិ ។ បេ ។

(២៩) អកាលចរិវំ បដិគ្គហេត្វា មាសំ អតិក្កាមេ-
 នស្ស និស្សក្ខយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធំ ។ សាវត្ថុ-
 យា បញ្ចក្ខន្ធំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ សមុហុលេ ភិក្ខុ
 អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន្ធំ ។ សមុហុលា ភិក្ខុ អកា-
 លចរិវំ បដិគ្គហេត្វា មាសំ អតិក្កាមេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចក្ខន្ធំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ឈានាមំ ធូរ ហិ ស-
 សមុជ្ឈានេហិ សមុជ្ឈាតិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សមុជ្ឈាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈាតិ ។ បេ ។

(៣០) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា បុរាណចរិវំ ជោ-
 វាបេនស្ស និស្សក្ខយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធំ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ចក្ខន្ធំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មិន្ធំ ឧ-
 នាយំ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន្ធំ ។ អាយស្មា ឧនាយំ
 អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា បុរាណចរិវំ ជោវាបេសំ តស្មី

វិធីបដិភព បរិវារៈ

សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[២៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុទទួលអកាលចីវរហើយទុកឲ្យកន្លងមួយខែទៅ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអកាលចីវរហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៣០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលប្រើនាងភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់ ក្នុងទី
ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យទុទាយភិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទុទាយ មានអាយុ ប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ វិស្សត្តិយកណ្តា កបិវត្តោ

វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធិហិ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ ។ បេ ។

[៣០] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ជីវំ ប-
ដិក្ខហេន្តស្ស ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ថ បញ្ញត្តិ ។
វជគហេ បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហិត ។ អាយស្មន្តំ ឧ-
ទាយំ អារាហិត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អាយស្មា ឧទាយំ
អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ជីវំ បដិក្ខហេសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានំ
។ បេ ។

[៣២] អញ្ញាតតំ គហបតី វា គហបតានំ វា ជីវំ
វិញ្ញាបេន្តស្ស ធិស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ថ បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហិត ។ អាយស្មន្តំ
ឧបន្នំ សត្យប្បត្តំ អារាហិត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។
អាយស្មា ឧបន្នោ សត្យប្បត្តោ អញ្ញាតតំ សេដ្ឋ-
បតី ជីវំ វិញ្ញាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ

បញ្ជីបញ្ជី បញ្ជីបញ្ជី ១៦ និស្សន្ទិយកណ្ត លើសវត្ត

ឲ្យលាងចំរើរចាស់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង
។ បេ ។

(៣១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុអ្នកទទួលចំរើរអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងជីណា ។ ឆ្លើយ
ថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធយូបព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយមានអាយុ ទទួលចំរើរអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជា
ញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦
យ៉ាង ។ បេ ។

(៣២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាតនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលសូមចំរើរនឹងគបាបតី ឬគបាបតានី ដែលមិនមែនជាញាតិ
ក្នុងជីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូប
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបព្រះទបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ
សូមចំរើរនឹងភេដ្ឋីក្តីដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១

ឯកា អនុប្បត្តាតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ធម៌ា
សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៣៣) អញ្ញាតតិ កហបតិ វា កហបតានំ វា
តទុត្តរំ ចំវរំ វិញ្ញាបេន្តស្ស និស្សត្តយំ ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ចតនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចតិ ។ តិ អារព្ភាតិ ។
ធាត្ថយំ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ធាត្ថ-
យា ភិក្ខុ ន មត្តិ ជានិត្វា តហំ ចំវរំ វិញ្ញាបេស្មំ តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
ធម៌ា សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៣៤) បុត្រេ អប្បវរិតេន^(១) អញ្ញាតតិ កហបតិកំ
ឧបសង្កមិត្វា ចំវរេ វិកប្បំ អាបដ្ឋន្តស្ស និស្សត្តយំ
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចតនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចតិ ។
តិ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មិនំ ឧបនន្នំ សក្យបុត្តិ អារព្ភ ។
តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ អាយស្មា ឧបនន្នោ សក្យបុត្រោ
បុត្រេ អប្បវរិតោ អញ្ញាតតិ កហបតិកំ ឧបសង្កមិត្វា

វិន័យបិដក បរិវារៈ

អនុប្បព្វាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលសូមថវរនីតហបតី ឬគហបតានីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យ
លើសជាងកំណត់ដែលគេប្រគេននោះទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក
ឆត្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វគ្គិយ-
ភិក្ខុមិនស្គាល់ប្រមាណ(ក្នុងការសូម)ហើយសូមថវរជាច្រើន ។ សិទ្ធិបទ
នោះមានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុអ្នកចូលទៅរកគហបតីមិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបរ-
រណាទុកមុនទេ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវរ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេ
មិនបានបររណាទុកមុន ហើយចូលទៅរកគហបតីដែលមិនមែនជាញាតិ

មហាវិញ្ញាណ លោក្ខស មហាវិញ្ញាណ វិញ្ញាណ លោក្ខស លោក្ខស

នឹងរេ វិភង្គី អាចជ័យ តស៊ី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។

នង្គិ អាចត្តិសម្មជានាមិ នហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ

។ បេ ។

[៣៥] បុព្វេ អប្បវរិតេន^(៦) អញ្ញាតតេ ក-

ហាបតិកេ ឧបសង្កម្ភតា នឹងរេ វិភង្គី អាចជ័យតស៊ី

និស្សត្តយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា

បញ្ចត្តិ ។ តំ អារក្ខតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបនង្គិ

សក្យបុត្តំ អារក្ខ ។ តស៊ី វត្ថុស្មី ។ អាយស្មា

ឧបនង្គោ សក្យបុត្តោ បុព្វេ អប្បវរិតោ អញ្ញាតតេ

កហាបតិកេ ឧបសង្កម្ភតា នឹងរេ វិភង្គី អាចជ័យ តស៊ី

វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ នង្គិ អាចត្តិសម្មជានាមិ នហិ

សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

ចម្លើយ មហាវិរៈ ១៦ ដំណើរមហាពុទ្ធ រាជវត្ត

ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ^(១) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្មាសន៍នៃអាមត្តតាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សម្មាសន ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៣៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុ ដែលចូលទៅកេតហាបតីតាំងឡាយមិនមែនជាញាតិ ដែលគេ
មិនបានឮពីវណ្ណទុកមុន ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនូវព្រះទុបន្ទដ៏សក្យបុគ្គមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទុបន្ទដ៏សក្យបុគ្គមានអាយុ គេមិនបានបរិវេណ
ទុកមុន ហើយចូលទៅកេតហាបតីតាំងឡាយដែលមិនមែនជាញាតិ ដល់
នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងវិវាទ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្មាសន៍នៃអាមត្តតាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសន
តាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

១ វណ្ណព្រះវិទូបាសិក លោកបិណ្ឌ រាមដែលខ្លួនពេញពីត្ត ដ៏ចង់បានឲ្យបុព្វហូសហេតុ ។

(៣ ៦) អតីរេកតត្ថុត្ថំ ចោទនាយ អតីរេកនត្ថុត្ថំ
 ហ្នានេន ចរិវំ អតីនិច្ឆាទេន្តស្ស ជិស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ថ
 បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ចត្ថំ ។ តិ អារញ្ចត្ថំ ។
 អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុ-
 ស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ឧចាសកេន
 អន្តលោក កន្ត អាគមេហិតំ វត្ថុមាណោ ឆាគមេសំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ នន្តំ អាបត្តិសម្មជានន្តំ
 នហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិតិ ។ បេ ។

កបិវត្តោ បរិមោ ។

តស្សន្តានំ

(៣ ៧) អតីរេកេកតត្ថុត្ថំ

អកាលោហោរណាជានំ

បដិគ្គហណាបញ្ចមញ្ជេវ

វិញ្ញតិ ច តទុត្ថិ

ទ្វេវ អប្បវាវិតា ចេវ

តត្ថុត្ថំ ចោទនាយ ចាតិ(១) ។

១ បដិគ្គហញ្ចបញ្ជេវ វិញ្ញតិ ច តទុត្ថិ ទ្វេ អប្បវាវិតាចេវ តត្ថុត្ថំ ចោទនាយ វាតីតិបិ
 កត្ថនំ ចោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៣៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលញ៉ាំងចីវរឲ្យសម្រេច ដោយការតាំងទារហ្គសកំណត់បីដង ដោយឈរហ្គសកំណត់ ៦ ដង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលព្រះទបនន្តជា សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងកំរើសម្តេច ។ ព្រោះរឿងកំរើសដែលព្រះ ទបនន្តជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលទបាសកនិយាយ (អង្វរ) ថា បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិន បានបង្ខំចាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុជានៃអាបត្តិ ទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះទាំងឡើងដោយសម្ពុជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ។

ចប់ កបិនវគ្គទី ១ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿង នៃកបិនវគ្គនោះដូច្នេះ

(៣៧) អតិរេកចីវរ ១ ចីវរដែលភិក្ខុនៅ ប្រាសចាក មួយរាត្រី ១ អកាលចីវរ ១ ការប្រើភិក្ខុនិមន្តមែនជាញាតិ ឲ្យគក់លាងចីវរចាស់ ១ ទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ១ ទៀត ជា គំរប់ប្រាំ ការសូមចីវរអំពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ ១ ការ សូមឲ្យលើសពីស្បង់ចីវរ ១ ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរិវារណា មានពីរយ៉ាង ១ ការតាំងទារចីវរឲ្យហ្គសកំណត់បីដង ១ ។

មហាវិក្កេ សោឡស មហាវិកា និស្សន្ទិយកណ្តោ កោសិយវត្តោ

[៣៨] កោសិយមិស្សតំ សន្តតំ កាវា-
 បេន្តស្ស និស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កាត្ថ បញ្ចត្ថំ ។
 អាឡវិយា បញ្ចត្ថំ ។ តំ អាវព្ភាតិ ។ ធាត្ថិយេ
 ភិក្ខុ អាវព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធាត្ថិយា ភិក្ខុ
 កោសិយការកេ ឧបសង្កមិត្វា វិវាហាសុ ពហ្វ
 អាវសោ កោសការកេ^(១) បច្ចេ អម្ពាតិបិ ទស្សថ
 មយិបិ វត្តាម កោសិយមិស្សតំ សន្តតំ កាវា-
 បេត្ថំ^(២) តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មជ្ជាជានំ ធម្មិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
 ។ បេ ។

[៣៩] សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមាជំ សន្តតំ
 កាវាបេន្តស្ស និស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កាត្ថ បញ្ចត្ថំ ។
 វេសាលិយា បញ្ចត្ថំ ។ តំ អាវព្ភាតិ ។ ធាត្ថិយេ
 ភិក្ខុ អាវព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធាត្ថិយា ភិក្ខុ
 សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមាជំ សន្តតំ កាវា-
 បេសុំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ធម្ម អាបត្តិ-
 សម្មជ្ជាជានំ ធម្មិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ ធិស្សន្តិយកណ្ត កោសិយវត្ត

(៣៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 យូត្រកធម្មត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក
 ធម្មត្ថិយភិក្ខុចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រហើយនិយាយថា ម្ចាស់អ្នកមាន
 អាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ ស្វែងរានឲ្យច្រើនហើយឲ្យមកក្បែរ
 អាគារខ្លះ ឯអាគារចង់ឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលយដោយសូត្រ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៣៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈចំ-
 ពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលយដោយសូត្រ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធយូត្រកធម្មត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
 ដែលពួកធម្មត្ថិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តិកាលយដោយសូត្រ លាយរមេចៀមមានពណ៌ខ្មៅស្មៅ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(២០) អនាធិត្វា តុលំ ឌីនាតាធិ តុលំ តោចរិយា-
 ធិ ធិ សន្តតំ កាកាបេន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ ចាចត្ថិយំ
 កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ធាត្ថិយេ កត្ត អារព្ភ ។ តត្ថី វត្ថស្ថិនំ ។ ធាត្ថិយា
 កត្ត ថោកិយេវ ឌីនាតាធិ(១) អន្ត អាធិត្វា តថេវ
 សុទ្ធកាឡកាធិ ឯឡកលោមាធិ សន្តតំ កាកាបេស្ស
 តត្ថី វត្ថស្ថី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ធិ អាបត្ថិសម្មដ្ឋា-
 នាធិ ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(២០) អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាបេន្តស្ស ធិស្សត្ថិយំ
 ចាចត្ថិយំ កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលេ កត្ត អារព្ភ ។ តត្ថី វត្ថស្ថិនំ ។
 សម្មហុលា កត្ត អនុវស្សិ សន្តតំ កាកាបេស្ស តត្ថី វត្ថ-
 ស្ថី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ឯកា អនុវស្សាតិ ។ ធិ អាបត្ថិ-
 សម្មដ្ឋានាធិ ធិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិសេសបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែល (ធ្វើឯង) ឬប្រើឲ្យគេធ្វើនូវសន្តតថ្មី មិនលាយរោមចៀម សម្បជញ្ញី រោមចៀមក្រហមមួយដញ្ញី (១ ភាគ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តត ដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅស្មុំយ៉ាង នោះដែរ តែលាយដោយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ដោយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជញ្ញនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជញ្ញទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើន រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបឲ្យគេ ធ្វើសន្តតរាល់ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខិ ១ អនុប្បញ្ញក្ខិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជញ្ញនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយ សម្បជញ្ញទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

មហេវិរង្គេ សោឡស មហាវិរា ឱស្សន្តិយកណ្តោ ពោសិយវិញ្ញោ

(២២) អនាទយិត្វា បុរាណសន្តតស្ស ភាមត្តា
 សុតតវិនិច្ឆ័យំ នំ ធិសីទនសន្តតំ កាវាមេន្តស្ស ធិស្សតិ-
 យំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។
 កំ អារាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារា ។ តិស្មី វត្ថុ-
 ស្មំ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ សន្តតានិ ឧជ្ឈវា អារា តន្តិ(១)
 បិណ្ឌចាតិកន្តិ បិសុត្វលីកន្តិ សន្តទយស្ស តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ
 ធម្មំ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ ។ មេ ។

(២៣) ឯឡកលោមាជិ បដិគ្គហេត្វា តិយោជនំ
 អតិក្កាមេន្តស្ស ធិស្សតិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ
 អារា ។ តិស្មី វត្ថុស្មំ ។ អញ្ញាតេ ភិក្ខុ ឯឡក-
 លោមាជិ បដិគ្គហេត្វា តិយោជនំ អតិក្កាមេសិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ
 ធម្មំ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ស-
 ម្ពដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ មេ ។

១ អារាតិកន្តិ កលិ បោត្តេ ទិស្សតិ ។

ធម្មារីកង្គ បណ្ឌិតៈ ១៦ ឥស្សត្តិយកណ្ឌ កោសិយវដ្ត

(៤៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់ប្រាប់អង្គុយថ្មីមិនលាយសន្តតចាស់
 មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបលះចោលសន្តត
 ហើយសមាទាននូវការពាក់កងធុតង្គ បិណ្ឌបាតកងធុតង្គ បំសុក្ខលិកង្គ-
 ធុតង្គ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរោមចៀមនាំឱ្យកន្ទងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ក្នុងទី
 ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបទទួលរោមចៀម (នាំទៅ) ឱ្យកន្ទងហួស ៣ យោ-
 ជន៍ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន៧យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពី
 កាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារាវនីបិក្ខុ ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងបិក្ខុ មិន
 តាំងឡើងអំពីវារាវ ១ ។ បេ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(៤៤) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯឡុកលោមាជិ
 ជោវបេន្តស្ស ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សកេស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ ធាត្ថិយេ ភិក្ខុ
 អារព្វ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិនំ ។ ធាត្ថិយា ភិក្ខុ អញ្ញាតិ-
 កាយា ភិក្ខុនិយា ឯឡុកលោមាជិ ជោវបេស្ស តស្ស
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
 ធម៌ា សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤៥) រូបិយំ បដិក្កហន្តស្ស ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វាជកហោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 អាយស្មនំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អារព្វ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិនំ ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ រូបិយំ បដិក្កហន្ត
 តស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
 ធម៌ា សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៤៦) ធានប្បការកំ រូបិយសំវេហារំ សមា-
 បដ្ឋន្តស្ស ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(៤៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រើភិក្ខុនិមន្តមិនជាញាតិឲ្យលាងរោមចៀម ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធទូលពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏
 ដែលពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុប្រើភិក្ខុនិមន្តទៀត មិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោម
 ចៀម ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរូបិយៈ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរ
 រាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលព្រះទុបនន្ទជាសក្យ-
 បុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលព្រះទុបនន្ទ
 ជាសក្យបុត្តមានអាយុទទួលរូបិយៈ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៤៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយ មានប្រការផ្សេងៗក្នុងទីណា ។

មហាវិក្កេ សោឡុស មហាវិកា ឧប្បន្ថយកណ្តោ កោសិយវត្តោ

សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាត ។ ធាតុត្ថយេ ភិក្ខុ
 អារត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន ។ ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ ធានប្ប-
 ការកំ រូបិយសំរោហារិ សមាបជ្ជីសុ តស្សី វត្ថុស្មិន ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្ថសម្មជ្ជាធានំ ធម្មំ សម្មជ្ជា-
 ធម្មំ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(២៧) ធានប្បការកំ កយវិក្កយំ សមាបជ្ជ-
 នស្ស ធម្មត្ថយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាត ។ អាយស្មិន
 ឧបនន្តិ សក្យបុត្ត អារត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ បរិព្វាជកេន សទ្ធិ
 កយវិក្កយំ សមាបជ្ជី តស្សី វត្ថុស្មិន ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាចត្ថសម្មជ្ជាធានំ ធម្មំ សម្មជ្ជាធម្មំ សម្មជ្ជាតិ
 ។ បេ ។

កោសិយវត្តោ ទុតិយោ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កោសិយវត្ថុ

ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលពួកឆ្មត្តិយភិក្ខុប្រព្រឹត្តការទិញដូរដោយរូបិយៈមានប្រការផ្សេងៗ ។
សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៤៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាវិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តការទិញនឹងការលក់មានប្រការផ្សេងៗក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូរ្យបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធទូរ្យព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ប្រព្រឹត្តការទិញ
នឹងការលក់ជាមួយនឹងបរិវារជក ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ កោសិយវត្ថុ ទី ២ ។

វិធីយមិដិពេ បរិវារ

តស្ម័ន្ធានំ

(២៨) មិស្សតំ សុទ្ធកតោរ

តុលញ្ច អនុស្សតំ

បុរណសន្តតោរ

លោមាជំ ហារលោម ច

ជោវំ រូបិយតោរ

ទេ ច ធានប្បការកន្តំ ។

(២៩) អតិរេកបត្តំ ធនាហំ អតិក្កាមេនស្ស
 មិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថិយា
 បញ្ចត្តំ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។
 តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ អតិរេកបត្តំ ជាវេស្ស
 តិស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ឯកា អនុប្បញ្ចត្តំ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ទ្វិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ ធម៌ត្ត-
 តោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

ឧទាស គឺបញ្ជីរឿងនៃកោសិយវិគ្គនោះដូច្នេះ

(៤៨) ភិក្ខុធ្វើសន្តតដោយពេមចៀមលាយសូត្រ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តត
 ដោយពេមចៀម មានពណ៌ខ្មៅស្មុទ្ធ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតលាយ
 ពេមចៀមសម្បយដង្ហើង ក្រហមម្បយដង្ហើង ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តត
 រាល់ឆ្នាំ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្តតប្រែលាយនឹងសន្តតចាស់ ១ ភិក្ខុ
 ទទួលពេមចៀមនាំទៅបានតែត្រឹមបីយោជន៍ ១ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនិ
 ឲ្យលាយពេមចៀម ១ ភិក្ខុទទួលប្រិយៈ ១ ភិក្ខុទិញលក់ផ្លាស់
 បរដោយប្រិយវត្ថុមានប្រការផ្សេង ៗ មានពីរសិក្ខាបទ ១ ។

(៤៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធស្បុគ្គិយបាបិក្ខុយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទុកអតិរេកបាត្រឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូប្បត្តិលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធទូប្បត្តិឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកបាត្រ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខន្ធ ១
 អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំង
 ឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ១ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ សោយស បរាជ័យ វិស្សន្តិកសម្ពោ បុគ្គលិក

(៥០) ទុកបង្គាប់ទូទៅ បន្ត អត្ថា ធី បន្ត ពេ-
តា បន្តស្នូ ធីស្នូតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។
សត្តេស្ថ បញ្ញាតិ ។ តិ អាវាតិ ។ ធម្មតិយេ
ភិក្ខុ អាវាត ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ
អប្បមត្តកេនបិ ភិក្ខុ អប្បមត្តកេនបិ ឧស្មោន វិល-
ទិតមត្តេនបិ តាហ្ម បត្ត វិញ្ញាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្ម អាវត្តិសម្មជានាមំ ធម្មា សម្ម-
ជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

(៥១) កេសជ្ជានិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេ-
នស្នូ ធីស្នូតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថិយោ
បញ្ញាតិ ។ តិ អាវាតិ ។ សត្តេស្ថ ភិក្ខុ អាវាត ។
តិស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុយោ ភិក្ខុ កេសជ្ជានិ បដិគ្គ-
ហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធម្ម អាវត្តិសម្មជានាមំ ធម្មា សម្មជានេហិ
សម្មជានិ (កបិណគេ) ។ បេ ។

(៥០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសុត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលមានបាត្រមានចំណង គឺស្នាមប្រែបែកមិនទាន់ដល់ប្រាំ
 អាឡៃ ហើយឲ្យគេទិញបាត្រថ្មីទៀត ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមាន
 បាត្រគ្រាន់តែបែកបន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែដាច់បន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែមាន
 ស្នាមប្រែបន្តិចបន្តួចខ្លះ ហើយសូមបាត្រជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង
 ឡើងដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសុត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលភេសជ្ជៈ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃទៅ ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកភេសជ្ជៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ភិក្ខុច្រើនរូបទទួលភេសជ្ជៈហើយទុកឲ្យកន្លងហួស៧ថ្ងៃ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ
 តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ, ។ បេ ។

(៥២) អតិរេកមាសេ សេសេ កិច្ចាជំ(១) វស្សៈ
 កសាដិកចីវំ បរិយេសន្តស្ស ជិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ធាត្ថយំ កិក្ខុ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថស្មីនំ ។ ធាត្ថយា
 កិក្ខុ អតិរេកមាសេ សេសេ កិច្ចាជំ វស្សៈកសាដិក-
 ចីវំ បរិយេសស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជានាជំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៥៣) កិក្ខុស្ស សាមិ ចីវំ ទត្វា កុប្បតេន
 អនត្តមនេន អច្ឆន្ទន្តស្ស ជិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 អាយស្មនំ ឧបននំ សក្យបុត្តំ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្ថស្មីនំ ។ អាយស្មា ឧបននោ សក្យបុត្តោ កិក្ខុស្ស
 សាមិ ចីវំ ទត្វា កុប្បតោ អនត្តមនោ អច្ឆន្ទ វត្ថស្មី
 វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាជំ
 ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

[៥២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សត្តិយបាបិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលស្វែងរកស្សិតសាដកចីវរ សម្រាប់ឆ្លុះត្រឡប់ក្នុងកាល
 ដែលហួសពីខែជាខាងចុងនៃរដូវក្ដៅទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលពួកឆត្វគ្រិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុនាំគ្នា
 ស្វែងរកស្សិតសាដកចីវរ សម្រាប់ឆ្លុះត្រឡប់ក្នុងកាលដែលហួសពីខែ
 ជាខាងចុងនៃរដូវក្ដៅ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដា
 សម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

[៥៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតនិស្សត្តិយបាបិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលបានឲ្យបីវខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តខឹងអាក់
 អន់ដណ្ដើមយកវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលព្រះទេវបន្ទុជាសក្យបុត្តមាន
 អាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទេវបន្ទុជាសក្យ-
 បុត្តមានអាយុ បានឲ្យបីវខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តអាក់អន់
 ដណ្ដើមយកវិញ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធភ្យាយ៉ាង ។ បេ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា វិស្សន្តិយកណ្តោ បន្តវិញ្ញា

(៥៤) សាមី សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ បីវំ
 វាយាបេន្តស្ស ធិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតន្តំ ។
 រាជកថោ បញ្ញាតំ ។ តំ អារាហិតំ ។ ធាតុតិយេ
 កត្ត អារាហិតំ ។ តិស្សី វត្ថុស្សីន្តំ ។ ធាតុតិយោ កត្ត
 សាមី សុត្តំ វិញ្ញាបេត្តា តន្តវាយេហិ បីវំ វាយាបេស្ស
 តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ រាមតិសមដ្ឋា-
 នាធិ ធម្មិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

(៥៥) បុព្វេ អប្បវាទិន្ន(១) អញ្ញាតកស្ស កហបតិ-
 កស្ស តន្តវាយេ ឧបសម្ព័ន្ធមិត្តា បីវេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តស្ស
 ធិស្សតិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតន្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។
 តំ អារាហិតំ ។ អាយស្សន្តំ ឧបន្នំ សក្យបុត្តំ អារាហិតំ ។
 តិស្សី វត្ថុស្សីន្តំ ។ អាយស្សា ឧបន្នោ សក្យបុត្តោ បុព្វេ
 អប្បវាទិន្ន អញ្ញាតកស្ស កហបតិកស្ស តន្តវាយេ
 ឧបសម្ព័ន្ធមិត្តា បីវេ វិកប្បំ អាបជ្ជ តស្សី វត្ថុស្សី ។

អប្បវាទិន្នតិ សព្វត្ថ ធម្មតោ ទិញ្ញតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ឌ បញ្ចវគ្គ

(៥៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលសូមអម្បោះ (អំពីគ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងយកមកឲ្យជាង
 ដម្បាញត្បាញចំរើរ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុសូមអម្បោះ (អំពី
 គ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងហើយឲ្យជាងដម្បាញត្បាញចំរើរ ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានវគ្គបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខា-
 បទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
 ចំពោះភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវរណាជាមុន ហើយចូលទៅរកជាងដម្បាញ
 របស់គហបតីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើរ
 (ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសា-
 វត្ត ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្ត
 មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលព្រះឧបនន្ទជា
 សក្យបុត្តមានអាយុដែលគេមិនបានបរវរណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរក
 ជាងដម្បាញរបស់គហបតីមិនមែនជាញាតិដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចំរើរ ។

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម៌
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៥៦) អន្តេកចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ចីវរកាលសមយំ
អតិក្កាមេន្តស្ស និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាហតិ ។ សមុហុលេ
ភិក្ខុ អារាហ ។ កត្ថំ វត្ថុស្ថិតិ ។ សមុហុលា ភិក្ខុ
អន្តេកចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ចីវរកាលសមយំ អតិក្កាមេន្ត
តស្ថំ វត្ថុស្ថំ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (កបិណគេ) ។ បេ ។

(៥៧) តណ្ហំ ចីវរំ អញ្ញាតំ ចីវរំ អន្តរយេ និក្ខបិត្វា
អតិរេកធារត្តំ វិប្បវស្សន្តស្ស និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាហតិ ។
សមុហុលេ ភិក្ខុ អារាហ ។ កត្ថំ វត្ថុស្ថិតិ ។ សមុ-
ហុលា ភិក្ខុ តណ្ហំ ចីវរំ អញ្ញាតំ ចីវរំ អន្តរយេ
និក្ខបិត្វា អតិរេកធារត្តំ វិប្បវស្សន្ត តស្ថំ វត្ថុស្ថំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៥៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាលទៅ
ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុ-
គ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអច្ឆេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យ
នៃចីវរកាលទៅ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃ
អាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង
(ដូចក្នុងកបិនសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(៥៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ហើយនៅប្រាសចាក (ចីវរនោះ) លើស ៦ រាត្រីទៅ ក្នុងទីណា ។
ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយ ក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាក (ចីវរនោះ) លើសពី ៦ រាត្រីទៅ ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវា និស្សត្តយកល្លោ បត្តវិញ្ញោ

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ជានំ វិហំ សមុជ្ជា-
នេហិ សមុជ្ជាតិ (កមីនកេ) ។ បេ ។

(៥៨) ជាដំ ឥឡូវកំ លាភំ បរិណាតិ អត្ថនោ បរិ-
ណាមេន្តស្ស និស្សត្តិយំ ទាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
អាវត្ត ។ កត្តិ វត្តស្ថានំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាដំ
ឥឡូវកំ លាភំ បរិណាតិ អត្ថនោ បរិណាមេសំ វត្តស្ថានំ
វត្តស្ថានំ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ជានំ
វិហំ សមុជ្ជានេហិ សមុជ្ជាតិ ។ បេ ។

បត្តវិញ្ញោ ធម្មិយោ ។

តស្សន្ទានំ

(៥៩) អតិវេកញ្ច បត្តញ្ច

ឧរេនន តន្តនេន ច

កេសជ្ជំ សាដកញ្ចេវ

កុបិរេនន អបិណ្ឌំ

ធុរេ តន្តវាយា តេវ

បញ្ចក្ខណ្ឌ បញ្ចក្ខណ្ឌ ១៦ និស្សន្ទិយកណ្ឌ បញ្ចក្ខណ្ឌ

សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចក្ខណ្ឌ ១ ។ បញ្ចក្ខណ្ឌសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិទកសិទ្ធិ-
បទ) ។ បេ ។

(៥៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ
ចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាលាភគេបង្កាន់ទៅ ដើម្បីសង្ឃ ហើយបង្កាន់មក
ដើម្បីខ្លួនវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចក្ខន្ធក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលពួកឆ្លុយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកឆ្លុយភិក្ខុដឹងថាលាភដែលគេ
បង្កាន់ទៅ ដើម្បីសង្ឃ ហើយក៏ត្រឡប់បង្កាន់មក ដើម្បីខ្លួនវិញ ។
សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចក្ខណ្ឌ ១ ។ បញ្ចក្ខណ្ឌសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ បញ្ចក្ខណ្ឌ ទី ៣ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបញ្ចក្ខណ្ឌនោះដូច្នេះ

(៥៩) ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រ ១ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណង
មិនទាន់ដល់ប្រាំអន្លើ ១ ភិក្ខុទុកកេសជ្ជៈ ១ ភិក្ខុស្វែងរកសំពត់
ស្អិតទឹកភ្លៀង ១ ភិក្ខុឲ្យបរិវេល់ក្នុងទៀតហើយមានចិត្ត
អាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ ១ ភិក្ខុសូមឲ្យជាងតម្បាញត្បាញបរិវេ

វិធីយថាសិកេ បរាភិកេ

អន្តរកក្ខិវេន ច

បារត្តិ វិញ្ញាណសេន

អត្ថនោ បរិណាមនាតិ(១) ។

តិស និស្សន្និយា បាចិក្ខុយា និដ្ឋិតា(២) ។

(៦០) យន្តេន ភក្កតា ជានតា បស្សតា
 អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន សម្មជាតមុសាវារេ នាចិ-
 ត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ
 អារាតិ ។ ហត្ថតិ សក្យបុត្ត អារត្ត ។ តិស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ ហត្ថកោ សក្យបុត្តោ តិក្ខិយេហិ សន្និ
 សលុបន្តោ អរជាតិគ្វា បដិជាតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ តិហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាច-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

១ គេសំ គេសំ វិញ្ញាណំ អរហនេ ឧទ្ធានំ ឧបេយ្យោត្តកេ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ និកោ
 បរំ គេសំ គេសំ វិញ្ញាណំ ឧទ្ធានំ ទស្សនំ តំ បន វិសទិសំ ហោតិ ។ ជិញ្ជន្តេន
 តត្ថ ឧលាភេតព្វំ ។

វិនយចិនិក បរិវារៈ

មានពីរសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុទទួលអច្ចេកចីវរទុកឱ្យកន្លងសម័យ
នៃចីវរកាល ១ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅ
ប្រាសចាកចីវរលើស ៦ ពត្រី ១ ភិក្ខុបង្កាន់សង្ឃលាភមក
ដើម្បីខ្លួនឯង ១ ។

ចប់ សូត្រិយបិដក្ខិយៈ ៣០ ។

(៦០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យកុហក
ដោយដឹងខ្លួន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលហត្ថកភិក្ខុ ជាសក្យបុត្ត ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្តនិយាយចរ-
ចាជាមួយនឹងតិរិយទាំងឡាយ គេចកែសំដីហើយត្រឡប់ទទួលប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញា
ហើយបែរជាគេចកែសំដីវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុជ្ឈាននៃកាបត្តិទាំង៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣
យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារ ១ តាំងឡើង
អំពីវារនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវារ
នឹងចិត្ត ១ ។ បេ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡាស មហាវិញ្ញាណ បាចិត្តិយកណ្តោ មុសាវិវិញ្ញាណ

(៦០) ឌីមសាវិទេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។

សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្ថិយេ កិត្ត

អាវត្ត ។ តត្ថី វត្ថុត្ថនំ ។ ធម្មត្ថិយា កិត្ត បេសលេ-

ហិ កិត្តហិ សត្វី កណ្តាតា បេសលេ កិត្ត ឌីមសីស្ម

តត្ថី វត្ថុត្ថនំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ

តីហិ សម្មជានេហិ សម្មជានំ ។ បេ ។

(៦២) កិត្តបេស្មញ្ញា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។

សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្ថិយេ កិត្ត

អាវត្ត ។ តត្ថី វត្ថុត្ថនំ ។ ធម្មត្ថិយា កិត្ត កិត្តនំ

កណ្តាតាតានំ កលហាតាតានំ វិវាទាបញ្ញាតំ បេសញ្ញា

ឌីមសីហរីស្ម តត្ថី វត្ថុត្ថនំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អា-

បត្តិសម្មជានំ តីហិ សម្មជានេហិ សម្មជានំ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ១៦ បាចិត្តិយកណ្ឌ មុសាវិវត្ត

(៦១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះ
 ពោលពាក្យចាក់ដោត (ដេរប្រទេចភិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវ
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចាស់ទៃនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់
 ហើយពោលចាក់ដោត (ដេរប្រទេច) ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៦២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះ
 ពោលពាក្យព្រះញាតិភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនូវពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 នាំពាក្យព្រះញាតិរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុឈ្លោះចាស់ទៃផងគ្នា ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៦៣) អនុបសម្បជ្ជំ បទសោ ធម្មំ វាចេន្តស្ស
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។
 កំ អារាហិតំ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ អារាហិតំ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មំ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧបាសកេ បទសោ ធម្មំ
 វាចេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ធូហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ សិយា
 វាចតោ សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។ បេ ។

(៦៤) អនុបសម្បជ្ជេន ឧត្តរិម្ហិត្តតិរត្តំ^(១) សហ
 សេយ្យំ កប្បេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។
 អាឡវិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ សម្មហុលេ
 ភិក្ខុ អារាហិតំ ។ កិស្សី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា ភិក្ខុ
 អនុបសម្បជ្ជេន សហ សេយ្យំ កប្បេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្តំ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ធូហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតិ សិយា
 កាយតោ សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

១ ឧត្តរិម្ហិត្តតិរត្តំ ធូហំ បេត្តកេ វិស្សត្តំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៦៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលបង្រៀនធម៌ដោយបទ ដល់អនុបសម្ម័ន្ទ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនធម៌ដោយបទដល់ពួកទុបាសក ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃរាបត្ថិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។ បេ។

(៦៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្ម័ន្ទ ឲ្យលើសជាងពីរបីកត្រីឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុច្រើនរូបសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្ម័ន្ទ ។ សិទ្ធិបទនោះមានបញ្ចាតិ ១ នេប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃរាបត្ថិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃ ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។ បេ។

មហាវិញ្ញាណ សោត្តរ មហាវិញ្ញាណ បាចន្តិយកណ្តោ មុសាវាវត្តោ

(៦៥) មាតុត្តាមេន សហ សេយ្យំ កប្បេន្ធស្ស
 ចាចិត្តិយំ តត្ថ បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។
 តំ អារាហិតំ ។ អាយស្មន្តំ អន្តរា អារាហិតំ ។ តស្មី
 វត្ថស្មិន្តំ ។ អាយស្មា អន្តរា មាតុត្តាមេន សហ
 សេយ្យំ កប្បេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ធូហំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
 (ឯឡុកលោមកេ) ។ បេ ។

(៦៦) មាតុត្តាមស្ស ឧត្តរនប្បញ្ញាវចាហំ ឆម្ព
 ទេសេន្ធស្ស ចាចិត្តិយំ តត្ថ បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថ-
 យា បញ្ចត្តំ ។ តំ អារាហិតំ ។ អាយស្មន្តំ ឧទាយ
 អារាហិតំ ។ តស្មី វត្ថស្មិន្តំ ។ អាយស្មា ឧទាយ មាតុត្តា-
 មស្ស ឆម្ព ទេសេសំ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ
 ទ្វេ អនុប្បញ្ញាតិយោ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ធូហំ
 សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ (បទសោធម្ម) ។ បេ ។

(៦៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវព្រះអនុរដ្ឋមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះអនុរដ្ឋមានអាយុ សម្រេចការដេកនៅ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងឡករលាមក-សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៦៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមឲ្យរលីសជាងប្រាំ - ប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនូវព្រះទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយិមានអាយុ សំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៦៧) អនុបសម្ពន្ធស្ស ឧត្តរមនុស្សធម៌ ក្នុង
អាហារេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលិយា
បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហិត ។ វត្ថុមុនាតិរិយេ ភិក្ខុ អារាហិត ។
កស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ វត្ថុមុនាតិរិយា ភិក្ខុ តំហំនំ អញ្ញ-
មញ្ញស្ស ឧត្តរមនុស្សធម៌ស្ស វណ្ណំ ភាសីស្ស តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
តំហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ
សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា វាចតោ
សម្មដ្ឋានិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយ-
តោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន ចិត្តតោ ។ បេ ។

(៦៨) ភិក្ខុស្ស ធម្មល្លំ អាបត្តិ អនុបសម្ពន្ធស្ស
អាហារេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហិត ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារាហិត ។
កស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ធម្មល្លំ
អាបត្តិ អនុបសម្ពន្ធស្ស អាហារេសំ កស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តំហំ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋានិ (អនិដ្ឋានានសម្មដ្ឋានេ) ។ បេ ។

និយមន័យ បរិវារៈ

[៦៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ទុក្ខមនុស្សធម្មដែលមានពិតដល់អនុបសម្បន្ន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវត្តមុតា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវត្តមុតា ពោលអ្នកទុក្ខមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នាដល់គ្រហស្ថតាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារ មិនចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវារ មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ ។ បេ ។

[៦៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលប្រាប់ទុក្ខដល់បុគ្គលបតិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្ន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូបពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ទុក្ខដល់បុគ្គលបតិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្ន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង (ដូចសម្បជាននៃអទិន្នាទាន) ។ បេ ។

មហាវិវត្ត លោក្យស មហាវិវា បាចិត្តិយកណ្ណោ មុសាវិវត្តោ ខ្មោសជាបី

(៦៩) បឋវី ខនន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 អាឡវិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាឡវិកេ(១)
 ភិក្ខុ អារត្ត ។ កិស្សំ វត្តស្សនំ ។ អាឡវិកា ភិក្ខុ បឋវី
 ខន្ធស្ស តស្សំ វត្តស្សំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធនំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

មុសាវិវត្តោ បឋមោ ។

តស្សន្តានំ

(៧០) មុសាឱមសបេសុត្តា
 បទសោ ទ្វេ និបដ្ឋានា
 ទេសនារោចនា ចេវ
 ទុដ្ឋល្លំ បឋវីខនេតិ ។

(៧១) ភូតតាមថាតត្យតាយ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ច-
 ត្តនំ ។ អាឡវិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាឡវិ-
 កេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ កិស្សំ វត្តស្សនំ ។ អាឡវិកា

១១. ម. អាឡវិកេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ មុសាវាទវិគ្គ ផ្នែកទូទៅជាង

(៦៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលដឹកដី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវីនាំគ្នាដឹកដី ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៗ យ៉ាង ។ បេ ។

ចប់ មុសាវាទវិគ្គទី ១ ។

ឧទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវិគ្គនោះដំបូង

(៧០) ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក១ ពោលពាក្យចាត់ដោត១
ពោលពាក្យញុះញង់ ១ បង្រៀនធម៌ដោយបទ១ ដេករួមនឹង
អនុបសម្បទ៍មានពីរសិក្ខាបទ ១ ការសំដែងធម៌ ១ ការអួត
ទុក្ខវិមនុស្សធម្ម១ ការប្រាប់ទុដ្ឋល្លាបត្តិ ១ ការដឹកដី១ ។

(៧១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលធ្វើក្នុងតាមឲ្យវិនាសក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរអាឡវី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី ។
ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី

វិធីបដិភេ បរិវារ

ភិក្ខុ វត្តំ ធន្នំសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
 ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តីហិ សម្មជ្ជាណេហិ សម្មជ្ជាតិ
 ។ បេ ។

(៧២) អញ្ញាធិកេ វិហាសកេ បាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។
 អាយស្មន្តំ ធន្នំ អារាហិតិ ។ តស្មី វត្តស្មិន្តិ ។ អាយ-
 ស្មា ធម្មោ សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា អនុយុញ្ជយមាធា
 អញ្ញាធិកោ បដិច្ចវិ តស្មី វត្តស្មី ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តីហិ សម្មជ្ជា-
 ណេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៧៣) ឧដ្ឋាបនកេ ជ័យនកេ បាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តិ ។ រាជកហេ បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។
 មេត្តយកម្មជកេ ភិក្ខុ អារាហិតិ ។ តស្មី វត្តស្មិន្តិ ។
 មេត្តយកម្មជកា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ធន្នំ មនុស្សតិ ភិក្ខុ
 ឧដ្ឋាបេសំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា

វិនយដ៏ធន បរិវារៈ

តាបដើមឈើ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិតាបទេនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ពោលពាក្យដទៃឆ្លើយសង្ឃលំបាក ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
ក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបព្រះឆន្ទៈ
មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ កាលត្រូវសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយត្រ-
ឡប់ពោលបិទបាំងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃវិញ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមាន
បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិតា-
បទេនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៣) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះ
ភិក្ខុដែលបន្លំបំភ្លំក្នុងទីពោលទោសគឺដេរៀល (ភិក្ខុផង្កា) ក្នុងទី
ណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបត្ថល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធយូបមេត្តិយភិក្ខុនិងក្រមុជភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលមេត្តិយភិក្ខុនិងក្រមុជភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ
ពោលទោសព្រះទ្វេមល្លបុត្តមានអាយុ ។ សិទ្ធិតាបទេនោះមានបញ្ញត្តិ ១

មហាវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិញ្ញ័យ បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវិញ្ញ័យ

អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ វិហំ ស-
មុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៧៤) សង្ឃកំ មញ្ញំ វា បីបំ វា ភិសី វា កោច្ឆិ
វា អដ្ឋោកាសេ សន្តវិត្វា អនុទ្ធវិត្វា អនាប្បា បក្ក-
មន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ តិស្មី
វត្ថុស្មី ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សង្ឃកំ សេនាសនំ
អដ្ឋោកាសេ សន្តវិត្វា អនុទ្ធវិត្វា អនាប្បា បក្កមីស្ស
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានំ វិហំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
(កបិណ្ឌកេ) ។ បេ ។

(៧៥) សង្ឃកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្តវិត្វា អនុទ្ធវិត្វា
អនាប្បា បក្កមន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សត្តរសវត្ថិយេ

មហាវិវាទ មហាវិវាទ ១៦ ជាតិវិញ្ញាណ ភូតតាមវត្ថុ

អនុប្បបត្តាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះ
តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៤) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលយកត្រៃក្តី តាំងក្តី ពូកក្តី កៅរ៍ក្តី ជាបេសសង្ឃទៅក្រាលទុកក្នុង
ទីវាលមិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យយកមកទុក
(ក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបក្រាលសេនា-
សនៈរបស់សង្ឃក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនប្រាប់
(អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានបញ្ចត្តិ១អនុប្បបត្តាតិ ១។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិទ្ធិ-
បទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង (ដូចក្នុងកបិនសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(៧៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
ដែលក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជាបេសសង្ឃ មិនសាយកមក
ទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុកក្តី) ហើយ
ដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសា-
វត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកសត្វសាវត្ថិយ-

ភិក្ខុ អារាព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ សត្វសាវត្ថុយា ភិក្ខុ
 សង្ឃកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្និទ្ធា អនុទ្ធវិទ្ធា អនាប្បដ្ឋា
 បត្តមិស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋាធានំ ទ្ធិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ (កវិណកេ)
 ។ បេ ។

(៧៦) សង្ឃកេ វិហារេ ជានំ បុព្វបទនំ ភិក្ខុ
 អនុប្បទដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេន្ទស្ស ទាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តិនំ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាព្ភ ។
 ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារាព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ ធម្មតិយា
 ភិក្ខុ វេរេ ភិក្ខុ អនុប្បទដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេន្ទ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋាធានំ
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

វិធីបំណង បរិវារៈ

ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួកសត្វសុត្តិយភិក្ខុ
 ក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុក
 វិញ តាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរ
 ចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ២ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងកបិទកសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៧៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាឲ្យចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថាមានភិក្ខុចូលទៅនៅមុនហើយចូលទៅច្រៀតបៀតសម្រេចការ
 ដេកនៅក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ជាឲ្យក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆត្វត្ថិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងពីរដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពីរដែលពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុ
 ចូលទៅច្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចការដេកនៅ ។
 សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ។ បេ ។

(៧៧) ភិក្ខុ កុប្បិទេន អនត្តមនេន សង្ឃិកា
 វិហារា និក្ខឡនស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ចត្តនំ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ធាតុកិយេ
 ភិក្ខុ អារត្ត ។ តំស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ ធាតុកិយា ភិក្ខុ
 កុប្បិកា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា និក្ខ-
 ឡនស្ស តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្តនំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានានំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៧៨) សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវេហាសកុដិយា
 អាហាវូចាទតំ មញ្ញំ វា បីបំ វា អភិធិសីទន្តស្ស
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តនំ ។
 តំ អារត្តាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តំស្សី វត្ថុស្សីនំ ។
 អញ្ញាតេ ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវេហាសកុដិយា
 អាហាវូចាទតំ មញ្ញំ^(១) សហសា អភិធិសីទំ តស្សី
 វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្តនំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ តីហិ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សីយា កាយតោ សមុដ្ឋាតិ ន
 វាចតោ ន ចិត្តតោ សីយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

១ មញ្ញំ វា បីបំ វាតិ ពន្លឺចំ យោគតោ ទិស្សតិ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិក័ត្ត ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ព្រឹត្តិយកណ្ណ

(៧៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលមានចិត្តខឹងអាក់អន់ហើយ ចាប់ទង់ពាញភិក្ខុផងឆ្មាឲ្យចេញចាក វិហារជាបេសសង្ឃ កងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកបុគ្គលិយភិក្ខុមានចិត្តខឹងអាក់ អន់ចាប់ទង់ពាញភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យចេញចាកវិហារជាបេសសង្ឃ ។ សិទ្ធិ បទនោះមានតែបញ្ចាត១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិទ្ធិ បទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៧៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលអង្គុយសង្កត់គ្រែ ឬតាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្អែកពង្សីថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជាបេសសង្ឃ កងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុ ១ រូប អង្គុយសង្កត់គ្រែ ឬតាំងដែលមានជើងគ្រាន់ តែផ្អែកពង្សីថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជាបេសសង្ឃ ។ សិទ្ធិបទនោះមាន តែបញ្ចាត១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង៦យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំង ឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពី វាចានឹងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។ បេ ។

(៧៩) ទ្វិត្តិបរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តទុត្តរំ អធិដ្ឋ-
 ហន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ កោសម្ពិយា បញ្ច-
 ត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្សនំ ធនំ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ អាយស្សា ធម្មោ តតបរិយោសិតំ វិហារំ
 បុណ្យនំ ធានាបេសិ បុណ្យនំ លម្ពាបេសិ អតិភារិកោ
 វិហារោ បរិបតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធនំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(៨០) ដានំ សប្បាលាភំ ទុទតំ តណំ វា មត្តកំ
 វា សំព្ពន្ធស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ អាឡវិយា
 បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាឡវិកេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
 កស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ អាឡវិកោ ភិក្ខុ ដានំ សប្បាលាភំ
 ទុទតំ តណម្បិ មត្តកម្បិ^(១) សំព្ពស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តិហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

ភូតតាមវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៧៩) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 បូកដម្បូលពីរបីជាន់ ហើយនៅតែបូកថែមឲ្យលើសពីនោះទៅទៀត ក្នុង
 ទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូប្បបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូប្បព្រះធនមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះធនមានអាយុ ឲ្យគេលាប ឲ្យគេបូករឿយៗ
 នូវវិហារដែលខ្លួនធ្វើជាស្រេចហើយ វិហារធ្ងន់ពេកក៏រលំបាក់ទៅ ។
 សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨០) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយយកទៅចាក់ស្រោចស្មៅឬដីក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូប្បបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនៅពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវីដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយ
 យកទៅស្រោចស្មៅឬដី ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន
 ព្យាយាម ។ បេ ។

តស្ម័ន្តានំ

(៨១) វុត្តបន្តេននោរុ

បេសុត្តាជ្ឈបនេន ច

អជ្ឈោតាសោវិហារោ ច

អនុបខន្ធនិតាឱ្យនា

វេហាសតុដិលេបនា

សប្បាលាករិសំព្វានន្តំ ។

(៨២) អសម្មតេន ភិក្ខុនិយោ ឱវន្តស្មំ ចាចិត្តយំ

តត្ថ បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។

ធាតុនិយោ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មំ ។ ធាតុនិយោ

ភិក្ខុ អសម្មតា ភិក្ខុនិយោ ឱវន្តស្មំ តស្មី វត្ថុស្មំ ។ អត្ថ

តត្ថ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា

បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តស្មី

នត្ថំ ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម្មំ សម្មដ្ឋានេហិ

សម្មដ្ឋាតិ សិយា វិចតោ សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន

ចិត្តតោ សិយា វិចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន

កាយតោ ។ បេ ។

ឧទ្ទានគីបញ្ចវៀងនៃភូតគាមវគ្គនោះដូច្នេះ

(៨១) ភិក្ខុកាប់ដើមឈើ ១ ភិក្ខុញ្ជន់ភិក្ខុផងគា ១ ភិក្ខុ
 ពោលទោសគា ១ ភិក្ខុយកសេនាសនៈទៅតាំងទុកកងទី
 វាល ១ យកកម្រាលទៅក្រាលកងវិហារ ១ ភិក្ខុបួលទៅដេក
 ជ្រៀតបៀត ១ ភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុផងគា ១ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែ
 ឬតាំងដែលគេទុកពង្សីថ្នាក់ខាងលើ ១ ភិក្ខុបូកលាបដម្បូល ១
 ភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វ ហើយស្រោច (ស្មៅឬដី) ១ ។

(៨២) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចាតបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធរូបវត្ថុលណា ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្មនូវពួកនព្វគុយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងវាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវាដែល
 ពួកនព្វគុយភិក្ខុ សង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ។ បញ្ចាត
 អនុប្បវាតិ អនុប្បវាតិ សិទ្ធិបទនោះមានដែរឬទេ ។ មានតែ
 បញ្ចាត ១ អនុប្បវាតិ ១ ឯអនុប្បវាតិបិទមានក្នុងសិទ្ធិបទនោះទេ ។
 បណ្តាសម្មជាននៃពាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើង ដោយ
 សម្មជាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីពិចារិក បិទតាំងឡើងអំពីកាយនីវចិត្ត ១
 តាំងឡើងអំពីពិចារិកនិងចិត្ត បិទតាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។ បេ ។

(៨៣) អត្ថផ្ដុំតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឡីវទន្តស្ស ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អា-
 វត្តាតំ ។ អាយស្មនំ ច្ចុទ្ធបន្តកំ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្តស្មនំ ។ អាយស្មា ច្ចុទ្ធបន្តកោ អត្ថផ្ដុំតេ សុរិយេ
 ភិក្ខុនិយោ ឡីវទំ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ឆ-
 ដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
 (បទសោធម្មេ) ។ បេ ។

(៨៤) ភិក្ខុន្ធបស្សយំ ឧបសង្កម្ភិតា ភិក្ខុនិយោ
 ឡីវទន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សក្កេសុ
 បញ្ចត្តំ ។ កំ អារត្តាតំ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។
 កស្មី វត្តស្មនំ ។ ឆត្វតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ធបស្សយំ ឧប-
 សង្កម្ភិតា ភិក្ខុនិយោ ឡីវទីសុ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តំ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តំ ។ ឆដ្ឋំ អាបត្តិសមុដ្ឋានា-
 នំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (តវិជកេ) ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៨៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលទូន្មានភិក្ខុនីក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យ អស្គន្តតហើយ ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះចូឡបន្តកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងរ៉ាវដែលព្រះចូឡបន្តកៈមានអាយុ ទៅទូន្មានភិក្ខុនីក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យ
 អស្គន្តតទៅ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ចាត់ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង
 (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(៨៨) សួរថាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីហើយទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ចាត់ក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលពួក
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ចូលទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុនីហើយទូន្មានភិក្ខុនី ។ សិទ្ធិបទនោះមាន
 បញ្ចាត់ ១ អនុបញ្ចាត់ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកថិនកសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

មហាវិភង្គេ សោឡុស មហាវិភា បាចិន្ទិយកណ្តោ វេទវិញ្ញោ

(៨៥) អាមិសហេតុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តិនិ កណ្តាទស្ស

បាចិន្ទិយំ កក្ក បញ្ញាតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។

កំ អាវាសនំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តតស្មី

វត្ថស្មីនំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាមិសហេតុ ភិក្ខុ ភិក្ខុ-

និយោ ឱវទន្តិនិ កណ្តាស្មី តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា

បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មជ្ជានំ និហំ សម្មជ្ជានេហិ

សម្មជ្ជានំ ។ បេ ។

(៨៦) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ ចរិ ទេន្តស្ស

បាចិន្ទិយំ កក្ក បញ្ញាតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។

កំ អាវាសនំ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តតស្មី

វត្ថស្មីនំ ។ អញ្ញាតិកោ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ

ចរិ អនាសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ឯកា

អនុប្បញ្ញាតំ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មជ្ជានំ ធម្មំ សម្ម-

ជ្ជានេហិ សម្មជ្ជានំ ។ បេ ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ឧភវវត្ថុ

(៨៥) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល
 ពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូទានពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមិស ក្នុងទីណា ។
 ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធទូទៅពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូទានពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអា-
 មិស ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៦) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលឲ្យចំរាស់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូទៅភិក្ខុមួយ
 រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបបានឲ្យចំរាស់
 ដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្ប-
 ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្មជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

វិទយចិដិកេ បរិវារេ

(៨៧) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។
 តំ អារាហិតំ ។ អាយស្មនំ ឧទាយំ អារាហិតំ ។ តំស្មី វត្ថុ-
 ស្មនំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
 ចីវរំ សិព្វេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អា-
 បតិសម្មជ្ជានំ ធម្មំ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(៨៨) ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សិវិជាយ ឯកត្វានមក្ខំ
 បដិបជ្ជន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ញត្តំ ។ តំ អារាហិតំ ។ ធម្មត្ថយេ ភិក្ខុ អារាហិតំ ។
 តំស្មី វត្ថុស្មនំ ។ ធម្មត្ថយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិហិ សទ្ធិ សិវិ-
 ជាយ ឯកត្វានមក្ខំ បដិបជ្ជន្តស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តំ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ អាបតិសម្មជ្ជានំ
 ធម្មំហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ សម្ម-
 ជ្ជាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មជ្ជាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិក្ខារ

(៨៧) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាបិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលដេរបីវិទ្យុក្ខន៍មិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលព្រះទទាយ មានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទទាយ មានអាយុ ដេរបីវិទ្យុក្ខន៍មិនមែនជាញាតិ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែ បញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះទាំង ឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ យ៉ាង ។ បេ ។

(៨៨) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាបិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ ដែលបបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក ឆត្វគ្រិយភិក្ខុបបួលពួកភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ។ សិទ្ធិបទ នោះមានបញ្ចាតិ ១ អនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិទ្ធិបទនោះទាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៤ យ៉ាង គឺទាំងឡើងអំពី កាយមិនទាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ ទាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិន ទាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ ទាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនទាំងឡើងអំពីវាចា ១ ទាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានិងចិត្ត ១ ។ បេ ។

(៨៩) ភិក្ខុនិយា សង្ឃី សិវិជាយ ឯកំ ធារិ
អភិវុទ្ធស្ប(១) ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្តិយា
បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សង្ឃី
សិវិជាយ ឯកំ ធារិ អភិវុទ្ធស្ប វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
ចត្វាហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(៩០) ជាធំ ភិក្ខុនិបរិចាចិតំ បិណ្ឌាចាតំ ភុញ្ញ-
នស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ រាជគហោ បញ្ចត្តំ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ ទេវទត្តំ អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។
ទេវទត្តោ ជាធំ ភិក្ខុនិបរិចាចិតំ បិណ្ឌាចាតំ ភុញ្ញ-
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន ស-
មុដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន
វាចតោ ។ បេ ។

១ អភិវុទ្ធស្បពិចារិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សនំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាបិណ្ឌិយកណ្ណ ឧភិវរត្ថ

[៨៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាបិណ្ឌិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលបបួលភិក្ខុឡើងដំរើទូកមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់
 បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក
 ឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្លីយ-
 ភិក្ខុ បបួលពួកភិក្ខុឡើងដំរើទូកមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៤ យ៉ាង ។ បេ ។

[៩០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាបិណ្ឌិយៈចំពោះភិក្ខុ
 ដែលទីងហើយធានបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែងឲ្យ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយ
 ថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនូវទេវទេត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ទេវទេត្តដឹងហើយធានបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែងឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
 សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

វិធីបដិពេ បរិវារ

(៧០) ភិក្ខុនិយា សង្ឃី ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសង្ឃី កល្យាណស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ចត្តនំ ។ តំ អារក្ខាតិ ។ អាយស្មន្ត
 ឧទាយំ អារក្ខ ។ កត្ថស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ អាយស្មា
 ឧទាយំ ភិក្ខុនិយា សង្ឃី ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសង្ឃី កល្យាណស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ចត្តនំ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ឈានំ ឯកោន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈាតិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈាតិ ន វាចតោ
 ។ បេ ។

ឧបាស្សនោ គតិយោ

តស្ម័ន្តានំ

(៧២) អសម្មតោ វ ឱវាទោ

អត្ថង្គតិ ឧបស្សយំ

អាមិសហេតុ នេនស្ស

ចីវរំ សិក្ខនេន ច

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៩១) សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាត់បាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុ
 មួយរូប ដែលសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប
 ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចាត់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធទូលព្រះទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះទាយិមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងទី
 កំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន១
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាឡើយ ។ បេ ។

ចប់ ឧវាទវគ្គទី ៣ ។

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឧវាទវគ្គនោះដូច្នេះ

(៩២) ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយ ទូន្មានភិក្ខុនី ១
 ភិក្ខុចូលទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្ចន្តត ១
 ភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីដើម្បីទូន្មាន ១ ភិក្ខុពោលថា
 ភិក្ខុទាំងឡាយទំទូន្មានភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែតាមសៈ ១ ភិក្ខុឲ្យ
 ចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុដេវចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែន

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ពាច្ឆិយកលោ កោដិវត្តោ

សិវិយាយ កមនេន

បារាយ អភិរហនេ

បរិចារិទ្ធ កត្តញ្ញ

រហោ វិបិ ធិសីននន្ទិ ។

[៧៣] តទុត្តរី អាសេបបណ្ណំ កុញ្ញន្តស្ស ចារិទ្ធិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
 ធាតុនិយ កត្ត អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីន្ទិ ។ ធាតុនិយ
 កត្ត អនុវត្តា អនុវត្តា អាសេបបណ្ណំ កុញ្ញស្ស តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បត្តាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋាននំ ធម្មំ បិ សមុដ្ឋានេ បិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡកលោ-
 មកេ) ។ បេ ។

[៧៤] កណ្តកោដនេ ចារិទ្ធិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 រាជកហោ បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ទេវទត្ត
 អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីន្ទិ ។ ទេវទត្តា សបរិសោ
 កុលេស្ស វិញ្ញាបេត្តា វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញ តស្មី វត្ថុស្មី ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ រាជគិយកណ្ណ រោជនវត្ត

ជាញាតិ ១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយ
គ្នា ១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទឹកមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុដឹង
ហើយឆាន់ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ១ ភិក្ខុអធិយនៅក្នុង
ទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី ១ ។

(៩៣) ភិក្ខុបរិភោគដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់ (រោងឆាន់) លើស
កំណត់ម្តងប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនៅឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់រឿយ ។ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានបញ្ញត្តិ ១ វេទប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៦ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯកក្កោមសិក្ខា-
បទ) ។ បេ។

(៩៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់គណរោជន ទ្រង់បញ្ចាត
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ទេវទត្តព្រមទាំងបរិស័ទ ដើរសូមគេគ្រប់គ្រងហើយយកមកឆាន់ ។

ឯកា បញ្ចត្តិ សត្វ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សមុដ្ឋានំ ម្លីហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡូកលោ-
មកេ) ។ បេ ។

(៧៥) បរម្មរកោដនេ ចាចត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
វេសាលិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុល
ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុល ភិក្ខុ
អញ្ញាត្រ ធម្មនិពា អញ្ញាត្រ ភិក្ខុសុ វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សមុដ្ឋានំ ម្លីហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ (ករិវិជ-
កេ) ។ បេ ។

(៧៦) ធូតិបត្តប្បវេ ប្បវេ បដិវេហិត្វា តទុត្ថំ ប-
ដិវេហិត្វា ធូត្ថំ ចាចត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុល ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុល ភិក្ខុ ធម្មនិ ជាជិត្វា
បដិវេហិត្វា តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាចត្តិ-
សមុដ្ឋានំ ធម្មំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សិទ្ធិបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចក្នុងឡករលាម-
សិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

[៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះធានបរម្យកោដន ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងភិក្ខុច្រើនរូប គេនិមន្តទៅក្នុងទីដទៃហើយបែរជាទៅធានក្នុងទីឯទៀត
វិញ (ក្រៅអំពីទីនិមន្តនោះ) ។ សិទ្ធិបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជានពីរ (ដូចក្នុងកបិនសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

[៩៦] ភិក្ខុទទួលនំកំណត់ត្រឹមពេញពីរបាត្រឬបីបាត្រ គួរ តែបើ
ទទួលឲ្យលើសកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលដូចម្តេច ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុ
ច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណហើយចេះតែទទួល ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(៩៧) កុត្តារីតា បរិវត្តន អនុវត្ត ខាងដំបូង វា
កោដដំបូង វា កុត្តារីតា ចាត់ដំបូង កត្តា បញ្ចាតន ។
សាវត្ថុយា បញ្ចាតន ។ កំ អារក្ខាត ។ សម្ពហុល កិត្ត
អារក្ខ ។ កិត្ត វត្ថុស្និទ្ធ ។ សម្ពហុល កិត្ត កុត្តារី ប-
រិវត្ត អញ្ញត្រ(៦) កុត្តារី វត្ថុស្និទ្ធ ។ ឯកា បញ្ចាតន
ឯកា អនុប្បត្តាត ។ ឯង អាចត្តិសម្ពជ្ជាធនំ ម្ល៉ហិ ស-
ម្ពជ្ជាធម៌ សម្ពជ្ជាតិ (កថិណកេ) ។ បេ ។

(៧៨) ភិក្ខុ ភិក្ខុវិញ្ញាណ បរិវារិកំ អនុវិញ្ញាណ ខាជនីយេន វា
 កោជនីយេន វា អភិហជ្ជំ បរិវេនស្ស ចាប្បិវិយំ កក្ក
 បញ្ចត្តនំ ។ សារីរិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។ អញ្ញ
 តំ ភិក្ខុ អារាហំ ។ កំសី វត្ថុស្សំ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុវិញ្ញាណ បរិវារិកំ អនុវិញ្ញាណ កោជនីយេន (២) អភិហជ្ជំ
 បរិវេសំ តសី វត្ថុស្សំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាប្បត្តិស-
 មជ្ជានាមំ តិហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

១ ឯកត្តវេ អនតិវិគ្គំ ភោជនត្ថំ កត្ថបិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ខាទនីយេន វា ភោជន-
យេន វា ។

[៩៧] ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់ខាទន័យៈ ឬ ភោជន័យៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬ មិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិបត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ឆាន់រួចហើយ ហាម ភោជនហើយ គ្រោកទៅឆាន់ក្នុងទីឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន បញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានព័រ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[៩៨] ភិក្ខុនាំយកខាទន័យៈ ឬភោជន័យៈ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាម ភោជនហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិបត្តលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញាធិភិក្ខុមួយ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប នាំយកភោជន័យៈដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើនិយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅ បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សម្បជានបី ។ បេ ។

(៩៩) វិការលេ ខាធនីយំ វា កោជនីយំ វា
 កុញ្ញនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ រាជកហោ
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សត្តរសវត្ថុយេ កិត្ត អារព្វ ។
 តិស្សី វត្ថុស្សី ។ សត្តរសវត្ថុយា កិត្ត វិការលេ
 កោជនី(១) កុញ្ញសុ វត្ថុស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសម្មជានាមំ ដ្ឋីហំ សម្មជានេហំ សម្មជានិ (ឯឡ-
 កលោមកេ) ។ បេ ។

(១០០) សន្និធិការតិ ខាធនីយំ វា កោជនីយំ វា
 កុញ្ញនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សារត្តយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ អាយស្សនំ វេលជ្ជសីសំ(២)
 អារព្វ ។ តិស្សី វត្ថុស្សី ។ អាយស្ស វេលជ្ជសីសោ
 សន្និធិការតិ កោជនី កុញ្ញ វត្ថុស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជានាមំ ដ្ឋីហំ សម្មជាន-
 នេហំ សម្មជានិ (ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

១ កោជនីយំ ។ ២ ឧ. ម. ពេលជ្ជសីសំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៩៩) ភិក្ខុធាន់ខាទេនីយៈ ឬភោជនីយៈ ក្នុងពេលមិនគួរ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្វសរសៃគ្នីយភិក្ខុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្វសរសៃគ្នីយភិក្ខុ ធាន់ភោជន
 ក្នុងពេលមិនគួរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចកង
 ឯឡករណមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១០០) ភិក្ខុធាន់ខាទេនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដែលខ្លួនសន្សំទុក ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះវេលជ្ជសីសៈមាន
 អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះវេលជ្ជសីសៈមាន
 អាយុធាន់ភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។
 បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ
 (ដូចកងឯឡករណមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

មហាវគ្គ សោឡស មហាវិហ ជាចិត្តិយកណ្ត ពោធិវគ្គោ

(១០១) បណ្ឌិតកោដនាដិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញា-
 បេត្វា កុញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សា-
 វត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារក្ខាតិ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ
 អារក្ខ ។ តត្ថំ វត្ថុស្មំ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ បណ្ឌិ-
 តកោដនាដិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញស្ស
 តត្ថំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ(១) ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាដិ ចត្វាហិ សមុដ្ឋានេហិ ស-
 មុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១០២) អធិដ្ឋំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារន្ត ប្ប ចាចិត្តិ-
 យំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសានិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារក្ខា-
 តិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អារក្ខ ។ តត្ថំ វត្ថុស្មំ ។ អញ្ញាតពោ
 ភិក្ខុ អធិដ្ឋំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារេសិ តត្ថំ វត្ថុស្មំ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
 នាដិ ច្រូហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ)
 ។ បេ ។

ពោធិវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

១ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ពន្លឹក បោត្តកោ នត្ថិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ ជាចិន្តាយកល្យា រោជនវត្ត

[១០១] ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតរោជន(១)ចំពោះខ្លួនឯង ហើយឆាន់ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូមបណ្ឌិតរោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ៤ ។ បេ ។

[១០២] ភិក្ខុឆាន់អាហារដែលសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេ
 មិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
 មួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ឆាន់
 អាហារសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន ។ សិក្ខាបទ
 នោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចក្នុងឯក្យកលោម-
 សិក្ខាបទ) ។ បេ ។

ចប់ រោជនវត្ត ទី ៤ ។

១ បណ្ឌិតរោជននោះគឺ វត្តឧត្តម ៨ យ៉ាង គឺទីកន្លែងនោះ ទីកន្លែងនោះ ប្រុង
 ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះផ្លូវ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាតេ

តស្សុទ្ធានំ

(១០៣) អាវស្មេកណ្ណោរ

បរម្មរញ្ច ច កោដិយំ

ទ្វេបត្តបវរិតា ចេវ

វិកាលេ ខាទនេន ច

សង្កតិបណ្ណោរ

អនិទ្ធិ ទ្វារកេន ចាតិ ។

(១០៤) អចេលតស្ស វា បរិព្វាជិតស្ស វា

បរិព្វាជិតាយ វា សហត្ថា ខាទនិយំ វា កោដិយំ

វា ទេនស្ស ចាតិតិយំ តត្ថ បញ្ចត្តិ ។ វេសាលិយា

បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អាយស្មន្តំ អានន្តំ អា-

រញ្ច ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ អាយស្មា អានន្តោ អញ្ញត-

វិស្សា បរិព្វាជិតាយ ឯកំ មញ្ញមាថោ ទ្វេ បូរេ អនា-

សំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-

នានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ)

។ ថេ ។

ឧទ្ទាននៃភោជនវិគ្គតោនៈ ជួប្មេ

(១០៣) រឿងភិក្ខុឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់ ១ រឿងភិក្ខុ
 ឆាន់គណកោជន ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បរម្សរកោជន ១ រឿងភិក្ខុ
 ទទួលនំបានតែត្រឹមពីរបាត្របូបីបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុហាមកោ-
 ជន ១ រឿងភិក្ខុហាមកោជនហើយភិក្ខុឯទៀតនាំយកកោជន
 ទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុ
 ឆាន់កោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ១ រឿងភិក្ខុសូមបណ៌តកោជន
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុឆាន់អាហារសម្រាប់ឆាន់
 តាមទ្វារមាត់ដែលគេមិនបានប្រគេន ។

(១០៤) ភិក្ខុឲ្យខាទន័យៈឬកោជន័យៈ ដល់អាចេលក៏ក្តី ដល់បរិព្វា-
 ជកក្តី ដល់បរិព្វាជិតក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យនំពីរដុំដល់បរិ-
 ព្វាជិតាម្នាក់ តែសំគាល់ថាឲ្យនំតែមួយដុំទេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជានពីរ (ដូចក្នុងឡកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវា ពាចិត្តិយកណ្តោ អចេលកវិញ្ញោ

(១០៥) ភិក្ខុំ ឯហារុសោ តាមិ វា ធិតមិ វា
 ចិណ្ឌាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស ទាបេត្វា វា អទា-
 បេត្វា វា ឧយ្យោជេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិនំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិនំ ។ កំ អារក្កាតិ ។ អាយស្មន្តិ
 ឧបនន្តិ សក្យបុត្តិ អារក្ក ។ កំស្មី វុត្ថស្មន្តិនំ ។
 អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុំ ឯហារុសោ
 តាមិ(១) ចិណ្ឌាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស អទាបេត្វា
 ឧយ្យោជេសិ តស្មី វុត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិនំ ។ នន្តិ
 អាបត្តិសមុដ្ឋាននិ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
 ។ បេ ។

(១០៦) សភោជនេ កុលេ អនុប្បទដ្ឋ ធិសដ្ឋិ
 កល្យេន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញ-
 ត្តិនំ ។ កំ អារក្កាតិ ។ អាយស្មន្តិ ឧបនន្តិ សក្យបុត្តិ
 អារក្ក ។ កំស្មី វុត្ថស្មន្តិនំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យ
 បុត្តោ សភោជនេ កុលេ អនុប្បទដ្ឋ ធិសដ្ឋិ កល្យេសិ
 តស្មី វុត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិនំ ។ នន្តិ អាបត្តិសមុដ្ឋាននិ

១ ឯត្ថន្តរេ ធម៌ វា ធិតមិ វា ចិណ្ឌាយ បរិសិស្សាមា កត្តចិ ពោត្តេ ទិស្សតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តយកណ្ណ អចេលកវត្ត

(១០៥) ភិក្ខុបច្ចុលភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើង
 នឹងចូលទៅកាន់ស្រុកឬនគរ ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយបានឲ្យភិ
 មនបានឲ្យភិ ឬបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនោះទៅវិញ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមាន
 អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្ត
 មានអាយុ បច្ចុលភិក្ខុផងគ្នាថា នៃលោកមានអាយុ មក យើងនឹងចូលទៅ
 កាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយមិនបានឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុ
 នោះ ហើយក៏បញ្ជូនទៅវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តា
 សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានបី ។ បេ ។

(១០៦) ភិក្ខុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរ
 នាក់បីប្រពន្ធ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជា
 សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជា
 សក្យបុត្តមានអាយុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូល ដែលមានតែជន
 ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦

ឯកេន សមុប្បាទេន សមុប្បាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សមុប្បាតិ ធិ វាចតោ ។ បេ ។

[១០៧] មាតុត្តាមេន សទ្ធិ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ
ធិសដ្ឋី កល្យានស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សា-
វត្ថុយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មនំ ឧបនន្តំ
សក្យបុត្តំ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧប-
នន្នោ សក្យបុត្តោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ រហោ បដិច្ចន្នេ
អាសនេ ធិសដ្ឋី កល្យានិ តស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។
ធន្តំ អាបត្តិសមុប្បាទាធិ ឯកេន សមុប្បាទេន សមុប្បាតិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុប្បាតិ ធិ វាចតោ ។ បេ ។

[១០៨] មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
ធិសដ្ឋី កល្យានស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សា-
វត្ថុយា បញ្ញាតិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មនំ ឧបនន្តំ
សក្យបុត្តំ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧបន-
ន្នោ សក្យបុត្តោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ ធិសដ្ឋី កល្យានិ តស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត
មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៧) ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនទ្ធុ
ជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះ
ឧបនទ្ធុជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ដែលស្ងាត់
កំបាំងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុជ្ជាននៃអាបត្តិចាត់ ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំង
ឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៨) ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយ
នឹងមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះ
ឧបនទ្ធុជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលព្រះឧបនទ្ធុជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែ
ម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។

មហាវិវត្តោ សោធម្មស មហាវិវា ពាច្ឆិយកលោ អបេសវត្តោ

ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានំ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១០៩) និមន្តិតេន សកតេន សន្តំ ភិក្ខុំ អនាថុច្ឆា
បុរេកតំ វា បច្ឆាកតំ វា តុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជនស្ស
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចកតំ ។ រាជគហេ បញ្ចកតំ ។ កំ
អារាហិតំ ។ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អារា ។
តិស្មី វត្តស្មិនំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ
និមន្តិតោ សកតោ សមាណោ បុរេកតំ បច្ឆាកតំ តុលេសុ
ចារិតំ អាបជ្ជិតស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចកតំ ចតស្សោ
អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ទ្វិហំ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (កបិជកេ) ។ បេ ។

(១១០) តទុតរី ភេសន្តំ វិញ្ញាបេនស្ស ចាចិត្តយំ
កត្ត បញ្ចកតំ ។ សកេសុ បញ្ចកតំ ។ កំ អារាហិតំ ។
ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អារា ។ តិស្មី វត្តស្មិនំ ។ ឆត្វតិយា
ភិក្ខុ មហាណាមេន សកេន អដ្ឋលោ កន្លេ អាភិ-

មហាវិវត្ត មហាវិវៈ ១៦ ជាចិត្តិយកណ្ឌ អបេលកវិគ្គ

បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ តាំងឡើងដោយកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១០៩) ភិក្ខុដែលគេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាប្រកបដោយភក្ត្រ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ (ក្នុងវត្ត) ហើយស្រាប់តែគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ គេនិមន្តរួចហើយ ឈ្មោះថាភិក្ខុប្រកបដោយភក្ត្រ ហើយគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ នឹងក្រោយបាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ខិ ១ មានអនុប្បញ្ញក្ខិ ៤ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតិវ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១១០) ភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈលើសកំណត់ដែលគេបញ្ជាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដែលមហានាមសក្យរាជ អង្គរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្គំចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ទ្រង់សិន

មេដាតិ វត្តមានា នាគបេនី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទ៍ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមិ
ឆហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១១១) ឧប្ប័ត្តិ សេនី ទស្សនាយ តន្ត្រីស្មី
ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តស្មី
វត្តស្មី ។ ឆត្វតិយា ភិក្ខុ ឧប្ប័ត្តិ សេនី ទស្សនាយ
អភមិស្ម តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទ៍ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមិ ម្លិហិ សមុ-
ដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុក្កលោមកេ) ។ បេ ។

(១១២) អតិវេកតិវត្តិ សេនាយ វស្សនាយ ចាចិ-
ត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ ឆត្វតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តស្មី វត្តស្មី
ឆត្វតិយា ភិក្ខុ អតិវេកតិវត្តិ សេនាយ វស្សនាយ
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទ៍ អាបត្តិសមុដ្ឋានាមិ
ម្លិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុក្កលោមកេ)

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

ហើយមិនព្រមបង្ខំចាំ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មាន
អនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១១១) ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ព ដែលគេលើកចេញទៅ (អំពី
ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទ័ពណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរ
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្ងល់គ្នា
ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុនាំគ្នាទៅ
ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក) ។ សិទ្ធិបទនោះមាន
បញ្ញត្តិ ១ មានអនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចកងឯឡកលោមសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(១១២) ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ព្យាប្រទេស ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទ័ពណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់
ព្យាប្រទេស ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានពីរ (ដូចកងឯឡក-
លោមសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

មហាវិវត្តោ សោឡស មហាវិវា ចាចិត្តិយកណ្ណោ អលេខវត្ថោ ឧទ្ទិសតថា

[១១៣] ឧយ្យោធិកំ កុប្បនស្ស ចាចិត្តិយំ កក្ក
 បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អារាហតំ ។
 ធាតុតិយេ ភិក្ខុ អារាហ ។ កុស្មំ វត្ថុស្មំនំ ។
 ធាតុតិយា ភិក្ខុ ឧយ្យោធិកំ អកមសុ តស្មំ វត្ថុស្មំ ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទិហំ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុកលោមតេ) ។ បេ ។

អលេខវត្ថោ បញ្ចមោ ។

តិស្សុទ្ធីនំ

[១១៤] អលេខកស្ស ទានេន

ភិក្ខុ ឧយ្យោជនេន ច
 សភោជនំ កុលោបេ
 ទេ ច រហោ ធិសីទនំ
 សន្តំ ភិក្ខុញ្ច ភេសន្តំ
 ឧយ្យត្តំ ទស្សនេន ច
 អតិរេកតិវត្ថោ
 ឧយ្យោធិកកមនេន ចាតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ អបេលកវិគ្គ ឧទានតាថា

(១១៣) ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ នាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ។ សិទ្ធិបទ
នោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុងឯកវិចារលាមសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

ចប់ អបេលកវិគ្គ ទី ៥ ។

ឧទាននៃអបេលកវិគ្គនោះ គឺ

(១១៤) រឿងភិក្ខុឲ្យខាទន័យភោជន័យៈដល់អបេលក ១ រឿង
ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយកងត្រកូលដែលមានតែ
ដំនើរនាក់ប៉ុប្រពន្ធ ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយកងទីស្ងាត់មានពីរសិទ្ធិ-
បទ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅក្នុងវត្ត ១
រឿងភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈ ១ រឿងភិក្ខុទៅមើលកងទីពាដែលគេ
លើកចេញទៅអំពីស្រុក ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងកងទីពាហ្មសអំពី
កំណត់ ៣ ព្រំទៅ ១ រឿងភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ១ ។

[១១៥] សុភមេរយទានេ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្ត-
នំ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារក្ខតំ ។ អាយស្មនំ
សាគតំ អារក្ខ ។ កត្តំ វត្ថុស្មនំ ។ អាយស្ម សាគតោ
មន្តំ បិវត្តស្ម វត្ថុស្ម ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាចត្តិស-
មុដ្ឋានំ ទ្វិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សំយា កាយ-
តោ សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សំយា កាយតោ
ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១១៦] អដ្ឋលីបតោធកេ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
សាវត្ថុយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារក្ខតំ ។ ធម្មត្ថយេ កត្ត
អារក្ខ ។ កត្តំ វត្ថុស្មនំ ។ ធម្មត្ថយា កត្ត វត្ថុ អដ្ឋលី-
បតោធកេន ហាសេស្ម វត្ថុស្ម ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។
ធម្មំ អាចត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

[១១៧] ឧធកេ ហស្សធម្មេ^(១) ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារក្ខតំ ។

(១១៥) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆឹកសុភវន្តីមេរ័យ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងព្រះហេតុតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលព្រះសាសនៈមានអាយុឆឹកទឹកស្រវឹង ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាននេះ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពី
 វាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវា
 ក៏មាន ។ បេ ។

(១១៦) ភិក្ខុត្រូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះចាក់ដោយដន្ទញ្ចត្តិមាមាមាដ
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងព្រះហេតុតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលព្រះសាសនៈមានអាយុឆឹកទឹកស្រវឹង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាននេះ គឺតាំងឡើងអំពី
 កាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១១៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះលេងទឹក ទ្រង់បញ្ចត្តកងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គល ណា ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ធាតុត្ថយកណ្ត កុរុមេរយវិញ្ញោ

សត្តរសវត្ថុយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ សត្ត-
រសវត្ថុយា ភិក្ខុ អចរវត្ថុយា នទិយា ឧទកេ កត្តិស្ម
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជានំ
ឯកេន សម្មជានេន សម្មជានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មជានិ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១១៨) អនាទិយេ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ កោ-
សម្មយា បញ្ញត្តិ ។ តិ អារត្ត ។ អាយស្មិន ឆន្ទំ អា-
រត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ អាយស្មា ឆន្ទោ អនាទិយំ
អកាសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិ-
សម្មជានំ តិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

(១១៩) ភិក្ខុ ភិសាបេន្តស្ម ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញ-
ត្តនំ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ តិ អារត្ត ។ ឆត្ថត្ថិយេ
ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ ឆត្ថត្ថិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុ
ភិសាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាប-
ត្តិសម្មជានំ តិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាមេរយវត្ត

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាលេងទឹកកងស្ទឹងអចិន្តរតី ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពី
វាចាឡើយ ។ បេ ។

(១១៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះមិនអើពើ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
សម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១១៩) ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផង្គា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផង្គា ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១២០) ដោតិ សមាទហិត្វា វិសិញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិ-
យំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ កត្តស្ស បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។
សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារាហ ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ សម្ពហុ-
លា ភិក្ខុ ដោតិ សមាទហិត្វា វិសិញ្ញស្ស តស្សី វត្ថុស្សី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
ម្មជ្ជានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១២១) ឌីវេនឡ្យមាសំ ញាយន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តនំ ។ រាជគហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។ សម្ព-
ហុលេ ភិក្ខុ អារាហ ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ សម្ពហុលា
ភិក្ខុ រាជានិបិ បស្សិត្វា ន មន្តិ ជានិត្វា ញាយីស្ស
តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។
សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។
ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
(ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

(១២២) អនាទយិត្វា តិណំ ទុព្វណករណំ
អញ្ញត្តំ ទុព្វណករណំ នំ ចរិកំ បរិក្ខញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហិតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(១២០) ភិក្ខុបង្គាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងដនកគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបង្គាត់ភ្លើងអាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១២១) កំណត់ថ្ងៃមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុបួតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបានឃើញព្រះរាជាហើយនាំគ្នាបួតទឹកមិនដឹងប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចត្តិ ១ ។ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៦ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានពីរ (ដូចភក្តិឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១២២) បណ្តារត្តសម្រាប់ធ្វើចីវរឲ្យមានពណ៌ក្រក់ ពា យ៉ាងភិក្ខុមិនយករត្តសម្រាប់ធ្វើចីវរឲ្យមានពណ៌ក្រក់ណាមួយ មកធ្វើកប្បតិន្ត ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាមេយវត្តោ

សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារាព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន្ទ ។ សម្ពហុលេ
ភិក្ខុ អត្ថនោ ចីវរំ ន សញ្ញាជីស្ម តស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចតិ ។ ធន្នំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ ទ្វីហិ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។ បេ ។

(១២៣) ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខុមាឆាយ វា
សាមណោស្ស វា សាមណារិយា វា សាមំ ចីវរំ វិកប្បេ-
ត្វា អប្បច្ឆន្ទារកំ បរិកុញ្ញន្តស្ស ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ច-
ត្តនិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតិ ។ កំ អារាព្ភតិ ។ អាយស្ម-
ន្នំ ឧបនន្នំ សក្យបុត្តំ អារាព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន្ទ ។
អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ
វិកប្បេត្វា អប្បច្ឆន្ទារកំ បរិកុញ្ញ តស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចតិ ។ ធន្នំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ ទ្វីហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋានិ (កបិណកេ) ។ បេ ។

(១២៤) ភិក្ខុស្ស បតិ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា
សូចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធន្តស្ស ចាចិត្តិយំ ។
កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតិ ។ កំ អារាព្ភតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិញ្ញិយកណ្ត សុភមេរយវ្ត

ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
ភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់បីវារេស្ម័ន ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសមុជ្ជនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជន ២
(ដូចកងឯកសារសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(១២៣) ភិក្ខុវិកប្បវិវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិទ្ធិមា-
នាភិក្ខុ សាមណេរិក្ខុ សាមណេរិក្ខុ មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយ
ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងព្រះឧបនន្ទជា
សក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ
ជាសក្យបុត្តមានអាយុ វិកប្បវិវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផងគ្នា មិនបាន
ដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស់ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសមុជ្ជនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជន ២
(ដូចកងកបិនសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(១២៤) ភិក្ខុលាក់បាត្រភិក្ខុ បីវរភិក្ខុ និស័ទនភិក្ខុ បំពង់មូលភិក្ខុ វត្តពន្ធ
ចង្កេះភិក្ខុ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិញ្ញិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញ

វិទ្យាបដិកេ បរិវារ

ធាតុត្ថយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ ធាតុត្ថយា
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនី បតីប ចរិប ធម៌ធម៌ ធម៌ធម៌ ធម៌ធម៌ ធម៌
 យោធម៌ អបដិធម៌ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។ ឧត្តា បញ្ចត្ត ។
 ធម៌ អបត្ថសម្មាសាធម៌ តិស្មី សម្មាសាធម៌ សម្មាសា
 ។ បេ ។

ស្ការមេយ្យត្ថេ ធម្មោ ។

តស្មីត្ថា

(១២៥) សុរិ អន្តរិបតោនេ
 ឧទតេ ច អនាធារ
 ភិក្ខុ វា ភិសាបនញ្ច
 ជោតញ្ច បាធិត្ថនា
 ករណំ វិតប្បញ្ចេវ
 ចរិ អបដិធម៌ ចាតិ ។

(១២៦) សត្វត្ថ ចាណំ ជីវិតា វេរោមេន្តស្ស
 តាចិត្តយំ តត្ថ បញ្ចត្ត ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្ត ។ តិ អា-
 រញ្ចត្ត ។ អាយស្មិន ឧទាយ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មិន ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

នឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុលាក់បាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ និស័ទនៈខ្លះ បំពង់មូលខ្លះ វត្ថុពន្លឺចង្កេះខ្លះ
 ជាបេសកិក្ខុផងគ្នា ។ សិទ្ធិភាបនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណាសម្មជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។ បេ ។

ចប់ សុរាមេឃេយវត្ថុ ទី ៦ ។

ឧទ្ទានុកថ្នកសម្ភារៈមេឃេយវត្ថុដោះដំប្រេះ

(១២៥) រឿងភិក្ខុផឹកស្ករ ១ រឿងភិក្ខុចាក់ក្រឡេកគ្នាដោយ
 ចន្ទញ្ជត្តិម្រាមដៃ ១ រឿងភិក្ខុលេងទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិន
 អើពើ ១ រឿងភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុបង្ហាត់ភ្លើង
 អាំង ១ រឿងភិក្ខុឆ្អកទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិនយកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើ
 ចីវរឲ្យមានពណ៌អាក្រក់ មកធ្វើកប្បពិន្ទ ១ រឿងភិក្ខុរឹកប្ប
 ចីវរ ១ រឿងភិក្ខុលាក់ចីវរ ១ ។

(១២៦) ភិក្ខុភ្លើងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីរឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ជាគកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាគកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

បញ្ចវគ្គ លោក្ខស មហាវិញ្ញាណ ធម្មតិកា ធម្មតិកា ធម្មតិកា

អាមេស្មា ឧទាយិ សញ្ញត្ត ចាណិ ជីវិតា វេរោបេសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្ម អាមេស្មសម្មាសា-
និ តិហិ សម្មាសេហិ សម្មាសាតិ ។ បេ ។

[១២៧] ជាង សម្មាសាតិ ឧទកំ បរិកុញ្ញន្តស្ម
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្ថុស្មីនិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាង សម្មាសាតិ ឧទកំ
បរិកុញ្ញន្តស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្ម
អាមេស្មសម្មាសាតិ តិហិ សម្មាសេហិ សម្មាសាតិ
។ បេ ។

[២២៨] ជាង យថាធម្មំ វិហិតាជិតរណំ បុណ្ណម្ម-
យ ឧត្តោដេន្តស្ម ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនិ ។ សាវត្ថ-
យា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ជាង យថាធម្មំ វិហ-
តាជិតរណំ បុណ្ណម្មយ ឧត្តោដេន្តស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្ត ។ ធម្ម អាមេស្មសម្មាសាតិ តិហិ សម្មាសា-
នេហិ សម្មាសាតិ ។ បេ ។

មហាវិក្កង មហាវារៈ ១៦ បាឋន្តិយកណ្ឌ សប្បណាមវគ្គ

ព្រោះរឿងដែលទាយមានអាយុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីភី ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១២៧) ភិក្ខុដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់
ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែល
មានសត្វ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអា-
បត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១២៨) ភិក្ខុដឹងហើយសើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាម
ធម៌ហើយដើម្បីកម្មប៉ុន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ដឹងហើយសើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាមធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មប៉ុ-
ន្មាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

[១២៩] ភិក្ខុស្ស ជាដំ ធុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។ តំ
 អារព្ភាតំ ។ អញ្ចត្តំ ភិក្ខុំ អារព្ភ ។ តិស្សំ វត្ថុស្សនំ ។
 អញ្ចត្តោ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជាដំ ធុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេ-
 សំ តស្សំ វត្ថុស្សំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធុដ្ឋំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នាដំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតំ កាយតោ ច
 វាច តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

[១៣០] ជាដំ ឧដ្ឋវសតិវស្សំ បុត្តលំ ឧបសម្ពាទេន្ត-
 ស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ វាជគហោ បញ្ចត្តំ ។ តំ
 អារព្ភាតំ ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ តិស្សំ វត្ថុស្សនំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុ ជាដំ ឧដ្ឋវសតិវស្សំ បុត្តលំ ឧបសម្ពា-
 ទេសំ តស្សំ វត្ថុស្សំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធុដ្ឋំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានាដំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហ សម្មដ្ឋាតំ ។ បេ ។

វិធីបិដក បរិវារៈ

(១២៩) ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចភិក្ខុរបស់ភិក្ខុផងគាត់ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបដឹងហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចភិ
 ក្ខុរបស់ភិក្ខុផងគាត់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជ្ជានតែ ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១៣០) ភិក្ខុដឹងហើយឲ្យទបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិន
 គ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
 នគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបានដឹងហើយ
 ឲ្យទបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្មជ្ជាន ៣ ។ បេ ។

មហាវិវត្តោ សោឡាស មហាវិវ បាចិណ្ឌយកណ្ណំ សញ្ញៈណវត្តោ

(១៣១) ជាង ថេយ្យសត្តន សុទ្ធំ សំវិជាយ

ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហ៍ ។ អញ្ញាវំ ភិក្ខុ
 អារាហ៍ ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញាវោ ភិក្ខុ ជាង
 ថេយ្យសត្តន សុទ្ធំ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជា-
 ណំ ទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សំយា កាយតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ សំយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

(១៣២) មាតុត្តាមេន សុទ្ធំ សំវិជាយ ឯកទ្វា-
 នមក្ខំ បដិបជ្ឈនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហ៍ ។ អញ្ញាវំ ភិក្ខុ
 អារាហ៍ ។ កិស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញាវោ ភិក្ខុ មាតុ-
 ត្តាមេន សុទ្ធំ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្ខំ បដិបជ្ឈ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជាណំ
 ចទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត បហាវរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ឌ សម្មាសម្ពុទ្ធិ

(១៣១) ភិក្ខុជីវិតហើយបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយតែមួយ ជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត (គិតនឹងរាងស្អុយព្រះរាជធានីជាដើម) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទ័ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានព័រ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវចាកមាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

(១៣២) ភិក្ខុបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទ័ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។ បេ ។

(១៣៣) ចាចិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុ-
 កាសនាយ ធម្មដិដិស្សដ្ឋនស្ស ចាចិតិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ-
 នំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារញ្ញតិ ។ អវិជ្ជា ភិក្ខុ
 តទ្ធានិប្បត្តំ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ អវិជ្ជា ភិក្ខុ
 តទ្ធានិប្បត្តោ ចាចិកំ ទិដ្ឋិ យាវតតិយំ សមនុកាសនា-
 យ ធម្មដិដិស្សដ្ឋន តស្មី វត្ថុស្មី ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៣៤) ជាតំ តថាវាដិណ ភិក្ខុនា អកេដានុធម្មេន
 តំ ទិដ្ឋិ អប្បដិដិស្សដ្ឋន សម្មី សម្មញ្ញនស្ស ចាចិតិយំ
 កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារញ្ញតិ ។
 ធម្មតិយំ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយា
 ភិក្ខុ ជាតំ តថាវាដិណ អវិជ្ជេន ភិក្ខុនា អកេដានុធម្មេន
 តំ ទិដ្ឋិ អប្បដិដិស្សដ្ឋន សម្មី សម្មញ្ញស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(១៣៣) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំរប់បីដងហើយ ភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអវិជ្ជភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលអវិជ្ជភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្នាត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំរប់បីដងហើយ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា នឹងចិត្ត ។ បេ ។

(១៣៤) ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានវេទៈដូច្នោះ ដែលជាអ្នកមិនធ្វើតាមអនុធម៌^(១) ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្ងល់ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្ងល់ភិក្ខុ ដឹងហើយ បរិភោគជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុ ដែលមានវេទៈដូច្នោះមិនធ្វើតាមអនុធម៌ ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ៧ ។ បេ ។

១ ភិក្ខុឃើញរាងកាយ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចេញ លើកវត្ថុដោយគ្រឹមត្រូវតាមវិន័យ ហើយសង្ឃបាយភ័ក្ត្រនោះប្រព្រឹត្តវត្ថុគ្រឹមត្រូវធ្វើឱ្យឧបាសកកម្មសូត្រដ៏វត្ថុនោះចេញ (ប្រហែលគ្នាទាំងអស់គ្នា) ហៅថា អនុធម៌ ។

មហាវិវត្ត លោក្យស មហាវិវ បាចិន្ទិយកណ្តោ សប្បណារវត្តោ ឧទ្ទានតាថា

(១៣៥) ជាដំ តថាជាសិវំ សមណ្ឌុទ្ទេសំ ឧបលា-

បេន្តស្ស ចាចិន្ទិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។

តំ អារាហិតំ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ អារាហំ ។ កសិវត្ថុ-

សិវំ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ជាដំ តថាជាសិវំ កណ្តាតំ

សមណ្ឌុទ្ទេសំ ឧបលាបេសំ តសិវត្ថុសិវំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។

ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានាដំ វិហំ សម្មជានេហំ សម្មជានិ

។ បេ ។

សប្បណារវត្តោ សន្តមោ ។

តិស្សទ្ធានំ

(១៣៦) សក្ខីត្ថ ចាណំ ជីវិតា

ចរិតោគញ្ច សប្បណាកំ

យថាធម្មញ្ច ជីវិតំ

ជាដំ ធម្មល្អត្ថានតំ

ធានីសតិវេយ្យញ្ច

មាតុត្ថាមេន សិវិតា

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សប្បណកវត្ត ឧទានតាថា

(១៣៥) ភិក្ខុដឹងហើយសង្គ្រោះសមណុទ្ទេស (សាមណេរ) ដែល
សង្ឃបានធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុង
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធជូកឆត្វគ្លីយកិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលត្រូវ
ឆត្វគ្លីយកិក្ខុដឹងហើយសង្គ្រោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ណកៈ ដែលសង្ឃធ្វើ
នាសនកម្មដូច្នោះហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ជាក់ ១ ។ បណ្ណស-
ម្ពុជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុជាន ៣ ។ បេ ។

ចប់ សប្បណកវត្ត ទី ៧ ។

ឧទាននៃសប្បណកវត្តនោះដូច្នេះ

(១៣៦) រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ១ រឿង
ភិក្ខុប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ១ រឿងភិក្ខុសើអធិករណ៍
ដែលសង្ឃរម្ងាប់ត្រឹមត្រូវតាមធម៌ហើយ ១ រឿងភិក្ខុដឹងហើយ
បិទបាំងទុក្ខល្ងាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យទុបសម្បទាដល់បុគ្គលមាន
ឆ្មាំមិនគ្រប់វត្ថុ ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅជាមួយនឹងពួកជន
ដែលមានថេយ្យចិត្ត ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងមាតុ-

វិធីបិណ្ឌកោ បរិវារ

សទ្ធិ សម្ពាណា បេ

នាសិទ្ធិ ឧបលាបនិទ្ទេ ។

(១៣៧) កិក្ខហំ សហជម្ពតំ វត្ថុមាណេន(១)

ន តាវហំ អាវុសោ ឯតស្មី សក្ខាបនេ សក្ខស្សាមិ

យាវនតំ កិក្ខំ ព្យតំ វិធីយជំ បរិប្បាមិតំ កណ្តស្ស

ចានិតិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ កោសម្ពិយោ បញ្ចត្តនំ ។

កំ អាវុតំ ។ អាយស្មនំ ធនំ អាវុតំ ។ តស្មី

វត្ថុស្មនំ ។ អាយស្មា ធនោ កិក្ខហំ សហជម្ពតំ

វត្ថុមាណេន ន តាវហំ អាវុសោ ឯតស្មី សក្ខាបនេ

សក្ខស្សាមិ(២) យាវនតំ កិក្ខំ ព្យតំ វិធីយជំ បរិប្បា-

មិតំ កណ្ត តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ចត្តនំ ។ ធនំ អា-

បត្តសម្មជានិ តិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិតំ ។ បេ ។

១ វត្ថុមាណេន ជាថា បុគ្គលនោះ ។ ២ សិទ្ធិប្បវត្តិ កត្តបិ ហេតុកោ ទិស្សតិ ។

វិទ្យបឋមក បរិវារៈ

ត្រាមដោយបបួលគ្នា ១ (រឿងភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿង
 ភិក្ខុបរិភោគជាមួយ (នឹងភិក្ខុដែលមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿង
 ភិក្ខុសង្គ្រោះសមណ្ឌទេសដែលសង្ឃធ្វើនាសនកម្មហើយ ១ ។

(១៣៧) ភិក្ខុកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយតាមសិទ្ធិបទដែល
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តទុក ហើយពោលតបវិញថា នៃអាវុ-
 សោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សា ក្នុងសិទ្ធិបទនេះទេ ព្រោះមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុ
 ឯទៀត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយតាម
 សិទ្ធិបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តទុក ក៏ពោលតបវិញថា ម្ចាស់
 អាវុសោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សា ក្នុងសិទ្ធិបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បាន
 សាកសួរភិក្ខុឯទៀត ជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ។ សិទ្ធិបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្ត ១ ។ បណ្ឌិត៥នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្ភវន្ត ៣ ។ បេ ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ជាតិគ្គិយកល្យោ សហធម្មកវត្តោ

(១៣៨) វិនយំ វិវណ្ណេនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញា-
ត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញាត្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធម្មត្ថយេ
ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មិនំ ។ ធម្មត្ថយា ភិក្ខុ វិនយំ
វិវណ្ណេស្មី តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
សមុដ្ឋានំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតំ ។ បេ ។

(១៣៩) មោហណាកេ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាត្តនំ ។
សាវត្ថយា បញ្ញាត្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធម្មត្ថយេ ភិក្ខុ
អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មិនំ ។ ធម្មត្ថយា ភិក្ខុ មោហេស្មី
តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋា-
នំ ភិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតំ ។ បេ ។

(១៤០) ភិក្ខុស្ស កុប្បតេន អនត្តមនេន បហារំ
នេនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញា-
ត្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ធម្មត្ថយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី
វត្ថស្មិនំ ។ ធម្មត្ថយា ភិក្ខុ កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុនំ
បហារំ អនិស្ស តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តំ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ: ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវត្ថុ

(១៣៨) ភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ពោលតិះដៀលវិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសមុជ្ឈាន ៣ ។ បេ ។

(១៣៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះសង្ឃលើកមោហារាម-
នកម្មរួចហើយ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើជាវង្វេងមិនស្គាល់
សិក្ខាបទ (តើ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣ ។ បេ ។

(១៤០) ភិក្ខុឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយសេចក្តីខឹងអាក់អន់
ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសា-
វត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយ
ឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។

ឆ្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។

(១៤១) ភិក្ខុស្ស កុប្បេនន អនត្តមនេន វលសត្ថិ-
កំ ឧត្តរន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា
បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កត្ថី វត្ថុស្មិនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ កុប្បេនា អនត្តមនា
ភិក្ខុនំ វលសត្ថិកំ ឧត្តរស្ស វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆ្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេ-
ន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន
វាចតោ ។ បេ ។

(១៤២) ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
អនុទិសេនស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា
បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កត្ថី វត្ថុស្មិនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលកេន
សង្ឃាទិសេសេន អនុទិសេស្ស វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆ្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ វិហំ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៤១) ភិក្ខុលើកនូវលំពែងគឺបាតដៃដង្កូកក្នុងផ្ទះ ដោយសេចក្តី ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វ- គ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹង អាក់អន់ចិត្តហើយលើកនូវលំពែងគឺបាតដៃ ដង្កូកទាំងឡាយ ។ សិក្ខា- បទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិន បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៤២) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសដែលគ្មាន មូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសដែលគ្មានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ៣ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ បាចិត្តិយកណ្តោ សហម្ពិករវិញ្ញាណ

[១៤៣] ភិក្ខុស្សី សញ្ញាច្ច កុក្កុក្ខំ ឧបទន្ធស្សី
 បាចិត្តិយំ កុក្កុក្ខំ បញ្ចាតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតនំ ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ សញ្ញាច្ច កុក្កុក្ខំ
 ឧបទន្ធស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតនំ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ នីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

[១៤៤] ភិក្ខុនំ កណ្តាធម្មតាណំ កលហជាតាណំ វិវា-
 ទាបដ្ឋានំ ឧបស្សនំ តំដ្ឋានស្សី បាចិត្តិយំ កុក្កុក្ខំ បញ្ចាត-
 នំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតនំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយោ
 ភិក្ខុ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ
 កណ្តាធម្មតាណំ កលហជាតាណំ វិវាទាបដ្ឋានំ ឧបស្សនំ
 តំដ្ឋានស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតនំ ។ ធម្ម អាបត្តិស-
 ម្មជ្ជាណំ ជ្ជហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ច វាចតោ សិយា កាយ-
 តោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ បេ ។

មហាវិវត្ត បហាវិវៈ ១៦ បាចិត្តិយៈកណ្ណ សហធម្មិកវិវត្ត

(១៤៣) ភិក្ខុក្នុងបណ្ណាលសេចក្តីរឿសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ
 ផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរ
 សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្នុងបណ្ណាល
 សេចក្តីរឿសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្មជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៤) ភិក្ខុឈរអែបស្តាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុ ឈ្មោះ
 ទាស់ទែងកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ឈរអែបស្តាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបង្កហេតុ ឈ្មោះទាស់ទែងកើត
 ឡើង ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា
 នឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

(១២៥) ធម្មកាដំ កម្មាដំ ធន្នំ ទត្វា បញ្ចា វិជយន-
 ធម្មំ អាបជ្ជន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្ត ។ សាវត្ថុ-
 យា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
 កត្តំ វត្ថុស្មំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ធម្មកាដំ កម្មាដំ
 ធន្នំ ទត្វា បញ្ចា វិជយនធម្មំ អាបជ្ជស្ស កត្តំ វត្ថុស្មំ ។
 ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាដំ វិហា សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១២៦) សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាធាយ ធន្នំ
 អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ច-
 ត្តន្ត ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អញ្ញាតរំ
 ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កត្តំ វត្ថុស្មំ ។ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ សង្ឃេ
 វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាធាយ ធន្នំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បក្កាមិ កត្តំ វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិស-
 ម្មដ្ឋានាដំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(១៤៥) ភិក្ខុបានឱ្យឆន្ទៈ គឺសង្ខតិយល់ត្រឹម ដល់កម្មដែលប្រកប
 ដោយធម៌ ហើយត្រឡប់តិរវៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ នឹងព្រះឆន្ទិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆន្ទិយភិក្ខុ បានឱ្យឆន្ទៈ ដល់កម្មដែលប្រកប
 ដោយធម៌ ហើយត្រឡប់តិរវៀលជាខាងក្រោយវិញ ។ សំគាបទនោះ
 មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៦) ពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុមិនបានឱ្យ
 ឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលភិក្ខុមួយរូប កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងសង្ឃ មិន
 បានឱ្យឆន្ទៈ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ សំគាបទនោះមានតែ
 បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សមុជ្ជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្ត ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ហេតុនៃ មហាវិញ្ញាណក្ខន្ធ ហេតុនៃមហាវិញ្ញាណក្ខន្ធ

[១២៧] សមត្ថេន សង្ខេប ភីរំ ទត្ថា បដ្ឋា ជ័យ-
ននម្ពំ អាបដ្ឋន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតតិ ។ វាជន-
ហេ បញ្ញាតិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ សមត្ថេន សង្ខេប
ភីរំ ទត្ថា បដ្ឋា ជ័យននម្ពំ អាបដ្ឋន្តស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ វីហិ សម្មដ្ឋា-
នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១២៨] ជានំ សង្ខីកំ លាភំ បរិណាតិ បុត្តលស្ស
បរិណាមេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតតិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញាតិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ជានំ សង្ខីកំ លាភំ
បរិណាតិ បុត្តលស្ស បរិណាមេន្តស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញាតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ វីហិ សម្មដ្ឋានេហិ
សម្មដ្ឋាតិ ។ បេ ។

ហេតុនៃមហាវិញ្ញាណក្ខន្ធ អដ្ឋកថា

ចក្រវត្ត មហាវិហារ ៖ ៦ ចាប៊ីឡិយាណូ សហធម្មិកវត្ត

(១៤៧) ភិក្ខុឲ្យថវីវាដោយមានសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់
 តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកនព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុ បានឲ្យថវីវាដោយមានសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់តិះដៀលជា
 ខាងក្រោយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។ បេ ។

(១៤៨) ភិក្ខុដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្គោន ដើម្បីសង្ឃ
 ហើយ ក៏ត្រឡប់បង្គោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលពួកនព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្គោន ដើម្បី
 សង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្គោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ ។ បេ ។

វិធីបំបិទ បរិវារ

ពិស្សត្ថានំ

[១៤៧] វត្ថុមាតោ សហធម្មន

វិនយញ្ច វិវណ្ណយិ

មោហោត្តោ បហារំ ទេវោ

តលសត្តកំ អម្ពលកំ

កុក្កុច្ឆានុបស្សនិញ្ច

ធម្មកានំ វិនិច្ឆយំ

សមគ្គសង្ឃនានេន

បុគ្គលបរិណាមនាតិ ។

[១៥០] បុព្វេ អប្បដិសិវិទិនេន រកោ អនេប្បិ

បរិសន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា

បញ្ចត្តំ ។ តំ អាត្មាតិ ។ ភាយស្មន្តំ អាជន្តំ អាវត្ត ។

តិស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ ភាយស្ម អាជន្តោ បុព្វេ អប្បដិសិវិទិ-

តោ រកោ អនេប្បិ ចាវិសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

ឧទ្ទានុនៃសហធម្មិកវិគ្គេសោៈ ជួញ្ចោ

(១៤៩) រឿងភិក្ខុដែលគេប្រដៅដោយសហធម៌ (សិក្ខា-
 បទ) ១ រឿងភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ១ រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើ
 ជាមិនដឹងសិក្ខាបទ ១ រឿងភិក្ខុប្រហារភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុ
 លើកលំពែងគឺបាតដៃ ១ រឿងភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអា-
 បត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល ១ រឿងភិក្ខុក្លែងញ៉ាំងសេចក្តី
 រឿងសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអែបស្តាប់ភិក្ខុ
 ដែលឈ្មោះគ្នា ១ រឿងភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈដល់កម្មដែលប្រកបដោយ
 ធម៌ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកទីវិនិច្ឆ័យ ១
 រឿងសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យបីវេដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុបង្កាន់
 លាភសង្ឃ ដើម្បីបុគ្គលវិញ ១ ។

(១៥០) ភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជាដោយមិនបាន
 ថ្វាយដំណឹងជាមុន ព្រមអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កដ៍ទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ជាតក្កដ៍នគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រាញ់នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាញ់
 នឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ មិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ហើយចូលទៅ
 កាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្តិ ១ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ ចាតិក្ខិយកណ្តែង វាសិក្ខា

ឆ្លង អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ដ្ឋីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ
(កម្រិតកេ) ។ បេ ។

(១៥០) រតនំ ឧត្តន្តរាធិស្ឋ ចាតិក្ខិយំ កត្ត បញ្ញា-
តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។ តំ អារាហិតំ ។ អញ្ញាតរ
ភិក្ខុំ អារាហិតំ ។ តិស្សី វត្ថុស្សី ។ អញ្ញាតហេ ភិក្ខុ រតនំ
ឧត្តហេសំ តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញាតំ ទ្វេ អនុប្បញ្ញាតិ-
យោ ។ ឆ្លង អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឆ្លង សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋានិ ។ បេ ។

(១៥២) សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុត្រា វិកាលេ តាមំ បរិស-
ន្តស្ឋ ចាតិក្ខិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។
តំ អារាហិតំ ។ ឆ្លង ចាតិក្ខិយំ ភិក្ខុ អារាហិតំ ។ តិស្សី វត្ថុស្សី ។
ឆ្លង ចាតិក្ខិយា ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុត្រា វិកាលេ តាមំ
បរិសីសុ តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញាតំ តិស្សេ អនុប្ប-
ញ្ញាតិយោ ។ ឆ្លង អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ដ្ឋីហិ សមុដ្ឋានេ-
ហិ សមុដ្ឋានិ (កម្រិតកេ) ។ បេ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាបិក្ខិយកណ្ណ រាជវត្ត

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២
(ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(១៥១) ភិក្ខុវេសរតនវត្ថុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយ
រូបបានវេសរតនវត្ថុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ
២ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥២) ភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅ
កាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងពួកឆព្វត្ថិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆព្វត្ថិយភិក្ខុ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក
ក្នុងវេលាវិកាល ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ៣ ។
បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២
(ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

[១៥៣] អដ្ឋមយំ វា ទទ្គមយំ វា វិសាលាមយំ
 វា ស្វច្ឆិយរំ កាកាបេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្តំ ។
 សក្កេស្ត បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ
 អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ ន មត្ត
 ជាតិទ្វា ពហុ ស្វច្ឆិយេវ វិញ្ញាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានានំ ធម៌ សម្ពដ្ឋានេហិ
 សម្ពដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៥៤] បមាណាតិក្កន្ធនំ មញ្ញំ វា មីមំ វា កា-
 រាបេន្តស្ស ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្តំ ។ សាវត្ថិយា
 បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្ត
 អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តំ ។ អាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យ-
 បុត្តោ ឧត្តំ មញ្ញំ កាកាបេស្មី(១) តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានានំ ធម៌ សម្ពដ្ឋានេហិ
 សម្ពដ្ឋាតិ ។ បេ ។

[១៥៥] មញ្ញំ វា មីមំ វា ត្វលោធន្នំ កាកាបេន្តស្ស
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(១៥៣) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពេញនឹងផ្ទៃក្នុង ក្នុងក្នុងក្នុង ក្នុងស្នែងក្នុង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងដែនសក្កៈ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណ ដើរសូមបំពេញ
មូលគេជាច្រើន ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុគ្គមានអាយុ ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុគ្គមានអាយុ
ឲ្យគេធ្វើគ្រឿងស្រស់ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៥) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងក្នុង ដែលញាតិដោយសំឡី ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ពាចិត្តិយកណ្តោ វាជវត្តោ

កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុត្ថយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី
វត្ថុស្មីន្ត ។ ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ មញ្ចំបិ បិបិបិ ត្ថុលោនន្ត
កាកាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ។ ធន្ន
អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៥៦) បមាណាតិក្កន្ធិ ធន្នធនំ កាកាបេន្តស្ម
ចាចិត្តយំ កត្ថ បញ្ចាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតិ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុត្ថយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី
វត្ថុស្មីន្ត ។ ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ អប្បមាណាតានំ ធន្នធន-
នានំ កាកាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញាតិ ។ ធន្ន អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម៌ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

(១៥៧) បមាណាតិក្កន្ធិ កណ្តាប្បដិច្ចាទី កាកា-
បេន្តស្ម ចាចិត្តយំ កត្ថ បញ្ចាតិ ។ សាវត្ថយា
បញ្ចាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ធាតុត្ថយេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។
កំស្មី វត្ថុស្មីន្ត ។ ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ អប្បមាណាតាយោ
កណ្តាប្បដិច្ចាទីយោ នាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចាតិ ។ ធន្ន អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម៌ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។

មហាវិទ្យា មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ រាជវគ្គ

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងខ្លះដែល
ញាត់ដោយសំឡី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៦) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និស័ទនៈឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និស័ទនៈមិនត្រូវ
ខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៧) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម ឬដំបៅឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទ្រង់បញ្ជាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់គ្របកម
ឬដំបៅមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

វិធីបំបៅកូន បរិវារ

(១៥៨) បរិវារកំណើតកូន វស្សាកសាដឹក កាក.

បេន្តស្ប ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្ត ។ សាវត្តយា
បញ្ចត្ត ។ កំ អារព្វត្ត ។ ឆត្តន្តយ កិត្ត អារព្វ ។
កិត្ត វត្តស្តន្ត ។ ឆត្តន្តយ កិត្ត អប្បមាណាកាយោ
វស្សាកសាដឹកាកាយោ ជារស្សី តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា
បញ្ចត្ត ។ ឆត្ត អាបត្តសម្មជ្ជានិធិ ឆហិ សម្មជ្ជានិធិ
សម្មជ្ជានិធិ ។ បេ ។

(១៥៩) សុគតច័វប្បមាណំ ច័វរិ កាកបេន្តស្ប
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្ត ។ សាវត្តយា បញ្ចត្ត ។
កំ អារព្វត្ត ។ អាយស្តន្ត ឆត្ត អារព្វ ។ កិត្ត
វត្តស្តន្ត ។ អាយស្ត ឆត្ត សុគតច័វប្បមាណំ
ច័វរិ ជារស្សី តស្សី វត្តស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ឆត្ត អាប-
ត្តសម្មជ្ជានិធិ ឆហិ សម្មជ្ជានិធិ សម្មជ្ជានិធិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(១៥៨) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ស្លឹកទឹកភ្លៀង កន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ស្លឹក
 ភ្លៀងមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។ បេ ។

(១៥៩) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបីវេប្បនគ្គានឹងបីវេព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិបា-
 ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះនន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះនន្ទមានអាយុប្រើប្រាស់បីវេប្បនគ្គានឹង
 បីវេព្រះសុគត ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។ បេ ។

មហាវិញ្ញាណ ហេតុផល បាចិត្តិយករណ្ណ ខុទ្ទកនិកា

តិស្សុទ្ធិ

(១៦០) អន្តេបុរាណ ខុទ្ទកនិកា

អនាមិកា បរិសេនេ

សុតិយរក្ខ មក្ខក្ខ

គុណនន្ទិ និសីទនិ

កាក្កាវស្សិកសាជីកំ

បមាលំ ចីរំ ជារយនិ(១) ។

ទេវតិ បាចិត្តិយា និដ្ឋិតា ។

តេសំ វិគ្គានំ ខុទ្ទានំ

(១៦១) មុសា ក្ខតក្ខ(២) ឱវាទោ

កោជនាចេលកេន ក

សុភ សម្មាសាសនា ធម្មោ

កជវត្ថេន កេ នកនិ ។

១ តេសំ តេសំ វិគ្គានំ អវិសេនេ ខុទ្ទកនិ កេរិយបោត្ថកេ ន ទិស្សន្តិ តិវេរិ
ទស្សិយន្តិ ពានិ បទេ វិសេសនិ ហេតុនិ ។ ធម្មន្តេន គន្ថ កេរិយបោត្ថកេ ។ ២ ឧ. ក្ខតក្ខ ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិន្ទិយកណ្ណ ឧទានតាថា

ឧទាននៃវិគ្គន្តនោះជ្រុះ

[១៦០] រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ១ រឿងភិក្ខុរើស
 រតនវត្ថុ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់
 ស្រុក ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់មូល ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែ ១
 រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែញាត់ដោយសំឡី ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើ
 សំពត់និស័នៈ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម្មប្បដំបៅ ១
 រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ម្លូតទឹកភ្លៀង ១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់
 ចីវរយ៉ាងគ្មាននឹងចីវរព្រះសុគត ១ ។

ចប់ បាចិន្ទិយៈ ៧២ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទាននៃវិគ្គទាំងនោះ ជ្រុះ

[១៦១] វត្ថុទាំងនោះ មាន ៧ គឺ មុសាវាទវត្ថុ ១
 ភតតាមវត្ថុ ១ ឧវាទវត្ថុ ១ ភោជនវត្ថុ ១ អចេលកវត្ថុ ១ សុរា-
 បាណកវត្ថុ ១ សប្បាណកវត្ថុ ១ សហធម្មកវត្ថុ ១ រាជវត្ថុ ១ ។

វិធីបិណ្ឌពេ បរិវារ

(១៦២) យន្តោន កតវត្តា ជាតតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរ-
 យរំ បរិជ្ជាយ ហត្ថតោ ខាទនិយំ វា កោជនិយំ វា
 សហត្ថា បដិគ្គហត្ថា កុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។
 អញ្ញាតិ ភិក្ខុ អារត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញាតកេ
 ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយរំ បរិជ្ជាយ
 ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហត្ថា តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ទ្វីហិ សម្មជ្ជានេហិ
 សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន វាចតោ ។ ចេ ។

(១៦៣) ភិក្ខុនិយា វេសាសនិយា ន បរិវារត្ថា
 កុញ្ញន្តស្ស ចាដិទេសនិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ វាជគហ
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អារត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អារត្ត ។

វិសយចិនិត បរិវារៈ

(១៦២) សួរថា សិក្ខាបទណាមានឈ្មោះថាបាដិទេសនីយៈ ដែល
 ព្រះមានព្រះភាគ អហោន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែល
 គួរនឹងបញ្ចក្ខបូសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០) បាន
 បញ្ចក្ខហើយ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលខាទនីយៈ ឬកោដនីយៈដោយវិធីរបស់
 ខ្លួនអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក សិក្ខា-
 បទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ចក្ខកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទទួលអាមិសៈ អំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែន
 ជាញាតិ ដែលចូលទៅចន្លោះស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខ ១ ។
 បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវារីនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវារីក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៣) ភិក្ខុមិនបានឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្កប់បញ្ញា ហើយតាន់
 ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខកងនគរ
 រាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្មោតិយភិក្ខុ

មហាវិវត្ត លោក្ខន មហា វិ. ឧត្តមស្រី រដ្ឋា

[illegible]

(១៦២) សេត្តសម្មតេស្ថា តុលេស្ថា ធានីយំ វា
កោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្ថា កុញ្ញត្ថប្ប ចាដិ-
ទេសនីយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តិ
អាវត្ថា ។ សម្មហុលេ ភិក្ខុ អាវត្ថា ។ តិស្មី វត្ថស្មី ។
សម្មហុលា ភិក្ខុ ឧ មត្តិ ជានិគ្នា បដិគ្គហេស្មី តស្មី
វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ធម្មំ អា-
បត្តិសម្មដ្ឋាននំ ដ្ឋីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ សីយា
កាយតោ សម្មដ្ឋានិ ឧ វិចារោ ឧ វិគ្គតោ សីយា
កាយតោ ឧ វិគ្គតោ ឧ សម្មដ្ឋានិ ឧ វិចារោ ។ បេ ។

(១៦៥) អារាញតោស្កុ សេនាសរេស្កុ បុព្វេ អប្បដិ-
សំវិនិច្ឆ័យំ ទានជីវិតំ នំ គោតិដ៍សី នំ អនិក្ខរាមេ ឧបេក្ខា

បញ្ចក្ខន្ធ ចម្រើន ៤៦ បាដិទេសនីយទេស

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលត្រូវត្រួតត្រាភិក្ខុមិនបានយាត់ភិក្ខុន៍
ដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជា (ឲ្យប្រគេនបាយសម្បជ្ឈន៍ភិក្ខុ) ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជ្ឈន៍នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជ្ឈន៍ ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងរោច មិនបានតាំងឡើងអំពី
ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៤) ភិក្ខុទទួលខាទិយៈ ឬកោដនីយៈដោយដែលស្គាល់ ក្នុង
ត្រកូលដែលសង្ឃបានសង្កត់ឲ្យជាសេក្ខត្រកូល ឆាន់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ
បាដិទេសនីយៈ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាតក្កន៍នគរសាវតី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប មិនដឹងប្រមាណហើយទទួល ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានពន្យាប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសម្បជ្ឈន៍នៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈន៍ ៦ គឺតាំងឡើងអំពី
កាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីរោចនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីរោចក៏មាន ។ បេ ។

(១៦៥) ភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ទទួលខាទិយៈឬកោដនីយៈ
ដែលទាញរោចចេញឲ្យរំលោភជាមុន ដោយដែលស្គាល់ ក្នុងអារម្មណ៍ហើយ

វិស័យបំណែក បរិវារ

បដិវត្តហេតុ កុញ្ញនុស្ស ចាដិទេសនីយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សត្តេស្ត បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្ពហុលេ កិត្ត
 អារព្វ ។ កិត្តី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ សម្ពហុលេ កិត្ត អារម្ម
 ចោវ បដិវសន្តេ នារោចស្ម័គ្រ វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
 ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ចន្ទំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ ទ្វីបំ
 សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្ពដ្ឋាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតិ ។ បេ ។

បញ្ញាហ បាដិទេសនីយា និម្មិតា ។

តិស្សទានំ

(១៦៦) អញ្ញាតិកាយវេសាសំ

សេត្តអារព្វាកេន ច

ចាដិទេសនីយា ចត្តារោ

សម្ពទ្ធនេ បកាសិតាតិ^(១) ។

១ អញ្ញាតិកាយ បរិវារ វេសាសន្តិ ៩ និវារយ សេត្តសម្ពត្តដានេន អារព្វភោជនេន
 បាតិ កត្តចំ បេត្តកេ ទីស្សតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ទ្រង់បញ្ចតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចតក្នុង
 ដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប កាលបើចោរនៅ
 អាស្រ័យក្នុងអារាម ក៏មិនបានប្រាប់គេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនបានតាំងឡើង
 អំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។

ចប់ បាដិទេសន័យៈ ៤ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទ្ទាសនៃបាដិទេសន័យៈនោះដូច្នេះ

[១៦៦] រឿងភិក្ខុទទួលខាទន័យភោជនីយាហារ អំពីភិក្ខុ-
 នីដែលមិនមែនជាញាតិ ១ រឿងភិក្ខុមិនយាតភិក្ខុនីដែល
 កំពុងបង្គាប់បញ្ជា ១ រឿងភិក្ខុទទួលខាទន័យភោជនីយាហារ
 ក្នុងសេតុត្រកូល ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ១
 បាដិទេសន័យៈតាំង ៤ ដូច្នេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងហើយ ។

មហាវិញ្ញាណ សេដ្ឋស មហាវិញ្ញាណ សេដ្ឋយកណ្តោ បរិវេណ្ឌលវិញ្ញាណ

(១៦៧) យន្តោន ភក្កតា ជាតតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន អនាគរិយំ បដិច្ច បុរោតា វា បច្ឆតោ វា

ឡិលម្ពេន្តេន ឯវសេន្តស្ស ធុត្ថដំ តត្ថ បញ្ញត្តំ ។

សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ

អារាហ ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ បុរោតាបិ

បច្ឆតោបិ ឡិលម្ពេន្តេន ឯវសេស្ស តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា

បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាបាទំ ឯកេន សម្មជ្ជា-

នេន សម្មជ្ជាតំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតំ ច

វាចតោ ។ បេ ។

(១៦៨) អនាគរិយំ បដិច្ច បុរោតា វា បច្ឆតោ វា

ឡិលម្ពេន្តេន ហារបន្តស្ស ធុត្ថដំ តត្ថ បញ្ញត្តំ ។

សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ តំ អារាហតំ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ

អារាហ ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ បុរោតាបិ

បច្ឆតោបិ ឡិលម្ពេន្តេន ហារបន្តស្ស តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា

មហាវិញ្ញាណ មហាវារៈ ១៦ សេដ្ឋិយកណ្ត បរិមណ្ឌលវគ្គ

(១៦៧) សូមថា អាបត្តិទុក្ខដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអ្នឹងនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលគួរនឹងបញ្ចកសិក្ខាបទ)
 ទ្រង់ឃើញ (វិណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០) បានបញ្ចកហើយដល់ភិក្ខុ
 ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀករយ័ករយាកខាងមុខខាងក្រោយ
 អាបត្តិទុក្ខដនោះ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងទីណា ។ ធ្វើយថា ទ្រង់បញ្ចកក្នុងនគរ
 សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្ងៀកស្ងៀង
 រយ័ករយាកខាងមុខខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក១ ។
 បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធនៃតែ ១
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(១៦៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ចំពរ រយ័ករយាក
 ខាងមុខក្តី ខាងក្រោយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចកក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ដណ្តប់ចំពររយ័ករយាកខាងមុខខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន

វិធីបដិភោ បរិវារ

បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ន វាចតោ ។ បេ ។

(១៦៩) អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរយេ
គច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆព្វត្ថយា ភិក្ខុ កាយំ
វិវិត្វា អន្តរយេ គច្ឆន្ទស្ស តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(បឋមចារាជិកេ) ។

(១៧០) អនាទរិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរយេ
និសីទ្ទន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆព្វត្ថយា ភិក្ខុ កាយំ
វិវិត្វា អន្តរយេ និសីទ្ទស្ស តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៧១) អនាទរិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា ភីឡា-
បេន្តេន អន្តរយេ គច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆព្វត្ថយា

វិធីបដិសេធបរិក្ខារៈ

តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវត្ថុ ។ បេ ។

(១៦៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកកាយដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើក
កាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ សិទ្ធិតាមទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១
(ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិតាមទេ) ។

(១៧៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយ
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ សិទ្ធិតាមទេនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិទ្ធិតាមទេ) ។

(១៧១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី ដើរ
ចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ-

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវ លេច្ចយកណ្តោ បរិមណ្ឌលវិញ្ញោ

ភិក្ខុ ហត្ថម្បី ចានម្បី ក៏ឡាបេន្តា អន្តរយេ កង្ខ័ស្ក
 តស្កី វត្ថុស្កី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជីកេ) ។

(១៧២) អនាទិយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា
 ក៏ឡាបេន្តេន អន្តរយេ ឆន្ទំ ឆន្ទស្ក ឧត្តដិ ។ បេ ។
 ឆត្វត្ថិយា ភិក្ខុ ហត្ថម្បី ចានម្បី ក៏ឡាបេន្តា អន្តរយេ
 ឆន្ទំ ឆន្ទស្ក តស្កី វត្ថុស្កី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (បឋមចារាជីកេ) ។

(១៧៣) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោ-
 កេនេន អន្តរយេ កង្ខ័ស្ក ឧត្តដិ ។ បេ ។ ឆត្វត្ថិយា
 ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱលោកេនា អន្តរយេ កង្ខ័ស្ក តស្កី
 វត្ថុស្កី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានាមិ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមចារាជីកេ) ។

(១៧៤) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេនេន
 អន្តរយេ ឆន្ទំ ឆន្ទស្ក ឧត្តដិ ។ បេ ។ ឆត្វត្ថិយា ភិក្ខុ

មហាវិវត្ត មហាវិវៈ១៦ សេចក្តីយកល្អ បរិមណ្ឌលវត្ថុ

ភិក្ខុក្រមាចរៈដង្កូវ ដើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាចរៈដង្កូវ ដើងក្តី អង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ក្រមាចរៈដង្កូវ ដើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុ ក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាសអង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

តហំ តហំ ឱលោកេត្តា អន្តរយេរ និសីទីស្ម តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេ-
ន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជីកេ) ។ បេ ។

(១៧៥) អនាទិយំ បដិច្ច ឧត្តិតកាយ អន្តរយេរ
តន្តស្ម ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វត្ថយា ភិក្ខុ ឧត្តិត-
កាយ អន្តរយេរ តន្តស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
នេន សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជីកេ) ។

(១៧៦) អនាទិយំ បដិច្ច ឧត្តិតកាយ អន្តរយេរ
និសីទីន្តស្ម ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វត្ថយា ភិក្ខុ ឧត្តិត-
កាយ អន្តរយេរ និសីទីស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋាតិ (បឋមទារាជីកេ) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ក្រឡេកមើលពីសព្វាស អង្គុយកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។ បេ ។

(១៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីវរ ដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វត្ថិយភិក្ខុ សើយ
ចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ។ បណ្តា
សម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូច
កងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចីវរ អង្គុយកងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វត្ថិយភិក្ខុសើយចីវរ
អង្គុយកងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចកង
(បឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ)

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ សេក្ខយកណ្ត ឧដ្ឋក្សត្រា

[១៧៧] អនាទិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋក្សត្រាយ អន្តរយរេ
 កច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វត្ថយោ ភិក្ខុ មហាហា-
 សំតិ ហសន្តា អន្តរយរេ កច្ឆន្ទស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្ថំ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋានំ ។

[១៧៨] អនាទិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋក្សត្រាយ អន្តរយរេ
 ឯសីទន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ បេ ។
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានំ ។

[១៧៩] អនាទិយំ បដិច្ច ឧប្បាសន្តំ មហាសន្តំ
 ករោន្តេន អន្តរយរេ កច្ឆន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឆត្វ-
 ត្ថយោ ភិក្ខុ ឧប្បាសន្តំ មហាសន្តំ ករោន្តា អន្តរយរេ
 កច្ឆន្ទស្ស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិ
 សម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានំ

(សមនុកាសនាយ) ។

មហាវិទ្យា បណ្ឌិតៈ ១៦ សេដ្ឋកិច្ច ឧប្បត្តិករ

[១៧៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
សើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន
តែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្ត ។

[១៧៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ គឺ តាំងឡើងអំពី
កាយវាចានឹងចិត្ត ។

[១៧៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហើ សំឡេង
ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើសំឡេងហើ សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ (ដូចក្នុងសមនុភាសនសិទ្ធិសាបទ) ។

[១៨០] អនាធិយំ បដិច្ច ឧត្តាសង្កំ មហាសង្កំ
កកោន្តេន អន្តរយវេ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(សមនុកាសនាយ) ។

[១៨១] អនាធិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ
អន្តរយវេ កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ
កាយប្បចាលកំ អន្តរយវេ កច្ឆស្ថ តស្ថី វត្ថស្ថី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨២] អនាធិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
យវេ ធិសីទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៨៣] អនាធិយំ បដិច្ច ពាហ្មប្បចាលកំ អន្តរ-
យវេ កច្ឆន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(១៨០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហើ សំឡេង
ខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានតែ១ (ដូច
ក្នុងសមនុកាសនសិក្ខាបទ) ។

(១៨១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដើរគ្រ-
លែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៨២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងកាយ ក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានតែ១ (ដូចក្នុងបឋមបារា-
ជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៨៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរវាសដៃទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

មហាវិញ្ញាណ ហេតុស មហាវិញ្ញាណ ហេតុមហេតុ ទុក្ខញ្ញក្ខណ្ឌ

(១៨៤) អនាធិយំ បដិច្ច ពាស្សប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ វិស័ទ្ធន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯតេន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈាតិ (បឋមចារាដិគេ) ។

(១៨៥) អនាធិយំ បដិច្ច សីសប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ ភក្ខន្ធន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯតេន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈាតិ (បឋមចារាដិគេ) ។

(១៨៦) អនាធិយំ បដិច្ច សីសប្បចារលកំ អន្តរ-
យេ វិស័ទ្ធន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯតេន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈាតិ (បឋមចារាដិគេ) ។

ទុក្ខញ្ញក្ខណ្ឌ ទុតិយោ ។

(១៨៧) អនាធិយំ បដិច្ច ទុក្ខតេន អន្តរយេ
ភក្ខន្ធន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯតោ បញ្ញតិ ។ បេ ។
ឯតេន សមុជ្ឈានេន សមុជ្ឈាតិ (បឋមចារាដិគេ) ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សេដ្ឋីយកណ្ត ឧដ្ឋត្ថិកវគ្គ

[១៨៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយរាស់ដៃក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបាទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបាទ) ។

[១៨៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវែងក្បាលទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបាទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបាទ) ។

[១៨៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវែងក្បាលក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបាទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបាទ) ។

ចប់ ឧដ្ឋត្ថិកវគ្គ ទី ២ ។

[១៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្ទើរចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបាទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបាទ) ។

(១៨៨) អនាទិយំ បដិច្ច ឡត្តកតេន អន្តរយវេ
 ធិសីទន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៨៩) អនាទិយំ បដិច្ច ឡត្តកតេន អន្តរយវេ
 កច្ចន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ សសីសតិ
 ចារុបិត្វា អន្តរយវេ កច្ចសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
 សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩០) អនាទិយំ បដិច្ច ឡត្តកតេន អន្តរយវេ
 ធិសីទន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩១) អនាទិយំ បដិច្ច ឡត្តកតេន អន្តរយវេ
 កច្ចន្តស្ស ឡត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(១៨៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្តីមចង្កេះក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៨៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលនៅក្នុងចន្លោះ ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆន្ទគ្លីយភិក្ខុ ដណ្តប់គ្រុលំកាយព្រមទាំងក្បាលដើរនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង ដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៩០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលនៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(១៩១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតដើរនៅក្នុងចន្លោះ ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

មហាវិញ្ញាណ សោត្តន្ត មហាវិញ្ញាណ សេត្តិយកណ្តោ ខុទ្ទកនិកាយ

[១៧២] អនាទិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ អន្តរាយវេ
និស័ទ្ទន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៧៣] អនាទិយំ បដិច្ច អសក្កក្ខំ ចិណ្ឌាទាតិ
បដិក្កណ្ឌន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

[១៧៤] អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តេន
ចិណ្ឌាទាតិ បដិក្កណ្ឌន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ
។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទា-
រាជិកេ) ។

[១៧៥] អនាទិយំ បដិច្ច សូចញោវេ តហំ បដិក្កណ្ឌ-
ន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ៤៦ សេចក្តីយកពន្លា ១ម្ភកតវត្ថុ

(១៧២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គង្គយត្របោមក្បាលដង្កង់
នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតមិនគោរព
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
ទទួលចង្កាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្បឲ្យច្រើន (លើស
បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

(១៩៩) អនាទិយំ បដិច្ច ប្បីកតំ បិណ្ឌាចារំ បដិ-

កុណ្ឌន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

ឧប្បករញ្ចោ គតិយោ ។

(១៩៧) អនាទិយំ បដិច្ច អសក្កកំ បិណ្ឌាចារំ

កុណ្ឌន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩៨) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តេន

បិណ្ឌាចារំ កុណ្ឌន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(១៩៩) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱមសន្តេន

បិណ្ឌាចារំ កុណ្ឌន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។

ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(១៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំរុង
(ហួសមាត់បាត្រ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារា-
ជិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ទម្ពតវគ្គ ទី ៣ ។

(១៧៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបិណ្ឌបាតមិនគោរព
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស
បរិភោគបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារា-
ជិកសិក្ខាបទ) ។

(១៧៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឲ្យខ្លួន ក្នុងទី
នោះ ។ ឆានបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

មហាវិរុទ្ធ សោធុស មហាវិរុ សេតិយកណ្តោ បិណ្ឌបាតវិញ្ញា

(២០០) អនាធិរិយំ បដិច្ច ស្វបញ្ញោ តហំ ភុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០១) អនាធិរិយំ បដិច្ច ស្វបញ្ញោ^(១) ឌីមទ្គិត្វា បិណ្ឌ-
បាតំ ភុញ្ញន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (តឋមទារាជិកេ) ។

(២០២) អនាធិរិយំ បដិច្ច ស្វបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឌីនេនេន
បដិច្ចានេន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៣) អនាធិរិយំ បដិច្ច ស្វបំ វា ឌីនេនំ វា អត្ថនោ
អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តស្ស ទុក្ខំ ។ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ
អារាព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ស្វបម្ប

មហាវិវត្ត មហាវរៈ ៤៦ សេន្ទិលេកណ្ណ បិណ្ឌបាតវគ្គ

(២០០) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគសម្បូរប្រើនវាង
(បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិក-
សិក្ខាបទ) ។

(២០១) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតច្របចុះអំពី
កំពូលបាយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបា-
រាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០២) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កតាយបាយលុបសម្បបូ
មប ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៣) ភិក្ខុកាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សុំសម្បបូបាយបម្រុងខ្លួន
ឯង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្រិយ-
ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុទៅសុំសម្បបូ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

ឡើងទៅ អត្ថនា អត្ថាយ វិញ្ញាបន្នា កុញ្ញស្ស តស្សី
 វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
 អាចត្តិសមុដ្ឋានានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិ-
 យា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

(២០៤) អនាទិយំ បដិច្ច ឧដ្ឋានសញ្ញាណ^(១) បសេ
 បត្តិ ឡើយកេន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ
 ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋម-
 ចារាជិកេ) ។

(២០៥) អនាទិយំ បដិច្ច មហន្តំ កតឡិ ក-
 រោន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(២០៦) អនាទិយំ បដិច្ច ទីយំ អាណាបិ ករោន្ត-
 ស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

បិណ្ឌបាតវត្តោ បតុត្តោ ។

១ ឧ. ឧដ្ឋានសញ្ញានោ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

បាយខ្លះ បម្រុងខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវចនាភ័យមាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចនាភ័យនឹងចិត្តក៏មាន ។

(២០៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំគាល់ដោយការលើកទោស
គេ រំពៃមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ១ ។ បេ ។ សិទ្ធិសាបទនោះមាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូច
ក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិសាបទ) ។

(២០៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយឲ្យធំ^(១) ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិសាបទ) ។

(២០៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពុទ្ធបាយឲ្យវែង ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិសាបទ) ។

បញ្ចប់ បិណ្ឌបាតវត្ត ទី ៤ ។

១ អាហារចម្អិនមួយម៉ាត់ ។ កំហើតពុទ្ធបាយដែរ ។

មហាវិញ្ញាណ សោធន៍ស មហាវិញ្ញាណ សេចក្តីយកល្អា កតត្ថវិញ្ញាណ

(២០៧) អនាធនិយំ បដិច្ច អនាហជេ កតត្ថវិញ្ញាណ ឬ-
 ទទ្ធារំ វិវរុទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមនាមជ្ជកេ) ។

(២០៨) អនាធនិយំ បដិច្ច កុញ្ញមនេន សត្វំ ហត្ថិ
 ឬខេ បត្តិបន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមនាមជ្ជកេ) ។

(២០៩) អនាធនិយំ បដិច្ច សកតត្ថវិញ្ញាណ ឬខេ
 ព្យាហរុទ្ធស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

(២១០) អនាធនិយំ បដិច្ច បិណ្ឌុត្ថេន បតំ កុញ្ញន្តស្ស
 ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមនាមជ្ជកេ) ។

មហាវិភង្គ មហាវិវះ ១៦ សេតិយកណ្ណ កតវុទ្ធិ

(២០៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពុទ្ធបាយមិន
ទាន់ដល់មាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ (ដូច
ក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគញាត់ម្រាមដៃទាំង
អស់នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ (ដូចក្នុង
បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពុទ្ធបាយ
នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(២១០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបោះដុំបាយទៅ
ក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានៃ ១ (ដូចក្នុងបឋម-
បារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២០០) អនាធិរិយំ បដិច្ច កតត្បាញន្ទ្រតំ
 កុញ្ញន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០២) អនាធិរិយំ បដិច្ច អវគណ្ណការតំ កុញ្ញ-
 ន្ទស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន
 សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៣) អនាធិរិយំ បដិច្ច ហត្ថនិទ្ធុតំ កុញ្ញន្ទស្ស
 ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
 សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៤) អនាធិរិយំ បដិច្ច សិក្ខាវគ្គតំ កុញ្ញន្ទស្ស
 ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
 នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(២០៥) អនាធិរិយំ បដិច្ច ជីវ្ហនិច្ឆាតំ កុញ្ញន្ទស្ស
 ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន សមុដ្ឋា-
 នេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(២១១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគខាំកាត់ពុទ្ធត
 បាយត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២១២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបៀមទុលថ្កល់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិក-
 សិក្ខាបទ) ។

(២១៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលាសដៃ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(២១៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យជ្រះគ្រាប់បាយ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ)

(២១៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលៀងអណ្តាត ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

មហាវិញ្ញ័យ លោក្យស មហាវិញ្ញ័យ លោក្យស ឧបាសិកា

(២០៦) អនាទិយំ បដិច្ច កុញ្ញកុញ្ញកាតំ កុញ្ញ-
នស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

កុញ្ញកុញ្ញ បញ្ញតិ ។

(២០៧) អនាទិយំ បដិច្ច សុវស្សកាតំ កុញ្ញនស្ស
ទុក្ខដំ កុញ្ញ បញ្ញតិ ។ កោសតិយា បញ្ញតិ ។ តិ
វារក្ខតិ ។ សម្មហុយេ ភិក្ខុ វារក្ខ ។ តិស្ស វត្ថុស្ស ។
សម្មហុយេ ភិក្ខុ សុវស្សកាតំ ជំ បរិស្ស តិស្ស
វត្ថុស្ស ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ជំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ
ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

(២០៨) អនាទិយំ បដិច្ច ហត្ថនិល្លាហតិ កុញ្ញ-
នស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ បេ ។ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ (បឋមចារាដិកេ) ។

មហាវិវត្ត ២៣៣៖ ១២ សេចក្តីយកណ្តា សុរុស្សវត្ត

(២១៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យព្រូបប្រាប់ ។ ត្រូវ
អាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចកងបឋមបាវដិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ពពណ្ណវត្ត ទី ៥

(២១៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យព្រូបប្រាប់
(គ្រូក ។) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរ
កោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបផឹកទឹកដោះស្រស់ឲ្យព្រូ
សុរុស្ស (គ្រូក ។) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិតាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចកងបឋម-
បាវដិកសិក្ខាបទ) ។

(២១៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិខ្លីដៃ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ (ដូចកងបឋមបាវដិកសិក្ខាបទ) ។

(២១៩) អនាទិយំ បដិច្ច បត្តនិល្លោហកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(២២០) អនាទិយំ បដិច្ច ឱដ្ឋនិល្លោហកំ កុញ្ញន្តស្ស
ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ បេ ។ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(២២១) អនាទិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន ចាជ័-
យថាលកំ បដិកុល្លាន្តស្ស ទុក្ខំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ថ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អា-
រព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្ម័ន្តិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ សាមិសេន ហ-
ត្ថេន ចាជ័យថាលកំ បដិកុលោស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។

(២២២) អនាទិយំ បដិច្ច សស្ថត្ថកំ បត្តិដោរំ
អន្តរយវេ ធម្មេន្តស្ស ទុក្ខំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
កត្តេស្ថ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលេ
ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្ម័ន្តិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(២៦៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិង្គបាត្រ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(២៦០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគលិង្គបច្ចុរមាត់ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បេ ។ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជានៃតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិបទ) ។

(២៦១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសៀនទឹក ដោយ
ដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងដែនកគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ទទួល
សៀនទឹកដោយដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិតាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជានៃតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២៦២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ តាំង
គ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទ្រង់បញ្ញត្តិ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តិក្នុងដែនកគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបចាក់ទឹកលាង

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ សេតិយកណ្ត ឥន្ទ្រស្រី

សស្ត្រកំ បត្តិដោរំ អន្តរាយេ ធម្មស្រី តស្រី វត្ថុស្រី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។

(២២៣) អនាទិយំ បដិច្ច ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ធុត្តដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អាវត្ត ។
 កស្រី វត្ថុស្រី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ
 ទេសេស្រី តស្រី វត្ថុស្រី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ។

(២២៤) អនាទិយំ បដិច្ច ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ធុត្តដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ។

មហាវិវត្ត បញ្ចក្ខន្ធ ១៦ : សត្វិយកណ្ណ សុរុស្សវត្ត

បាត្រតាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញាតិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានតែ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២៥៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសំដែងធម៌ដល់
មនុស្សដែលមានឆត្រក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ទ្រង់បញ្ញាតិ ក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញាតិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្រិយ-
ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានឆត្រក្នុងដៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៥៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលមានដំបងក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ញាតិ ១ មានអនុប្បញ្ញាតិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារ

(២២៥) អនាធិយំ បដិច្ច សត្តចាលិស្ស ធម្មំ ទេ-
សេន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្ប-
ញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ។

(២២៦) អនាធិយំ បដិច្ច អាវុធចាលិស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុ-
ប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ។

សុវស្សនោ ធម្មោ ។

(២២៧) អនាធិយំ បដិច្ច ចាទុក្ខាវុធិស្ស ធម្មំ ទេ-
សេន្តស្ស ទុក្ខំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
ត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ។

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

(២២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
 ដែលមានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា
 នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២២៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
 ដែលមានគ្រឿងអាវុធ^(១) ក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត
 មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

ចប់ សុត្តន្តបិដក ទី ៦

(២២៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែល
 ពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
 ឡើងដោយសម្មជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង
 ឡើងអំពីកាយ ។

១ គ្រឿងប្រហារដែលប្រយោល មានម្សៅមិនមុតក្លិចកាំភ្លើងឆ្នួល នឹងដំបងដាម្រើម កោ
 ថា អាវុធ ។

មហាវិរុទ្ធ សោឡស មហាវិរុ សេតិយកណ្តោ បាទុការិញ្ចោ

(២២៨) អនាទិយំ បដិច្ច ទុតាហោន្តរុទ្ធស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ
 ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២២៩) អនាទិយំ បដិច្ច យានកកស្ស ធម្មំ ទេសេន្ត-
 ស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២៣០) អនាទិយំ បដិច្ច សយនកកស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្កដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 ម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ
 ន កាយតោ ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ ជាទុក្ខវត្ថុ

(២៤៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែល
ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ចក្ខណ៍ ១
មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវារ្យនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីកាយ ។

(២៤៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលបិតនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មាន
បញ្ចក្ខណ៍ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវារ្យនឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៤៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មាន
បញ្ចក្ខណ៍ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវារ្យនឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយ ។

វិទ្យាបដិកេ បរិវារោ

(២៣១) អនាទិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយ និស័ន្ទ-
ស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
មុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២៣២) អនាទិយំ បដិច្ច វេហិតសីសស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា
អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ន កាយតោ ។

(២២៣) អនាទិយំ បដិច្ច ឡុត្តសីសស្ស
ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯ-
កា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ន កាយតោ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(២៣១) ភិក្ខុរាស្រ្តយសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរស្យ
ដែលអង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃរាបត្តិទាំង ៦
រាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា នឹងចិត្ត
មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៣២) ភិក្ខុរាស្រ្តយសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរស្យ
ដែលដួតក្បាល ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃរាបត្តិទាំង ៦ រាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
អំពីកាយ ។

(២៣៣) ភិក្ខុរាស្រ្តយសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់បុរស្យ
ដែលទទួរក្បាល ត្រូវរាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១
មានអនុបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃរាបត្តិទាំង ៦ រាបត្តិនោះ តាំង
ឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង
ឡើងអំពីកាយ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវ សេត្តិយកណ្តោ ពុទ្ធការត្តោ

(២៣៤) អនាទិយំ បដិច្ច ធម្មាយំ និស័ទិត្តា
 អាសនេ និស័ទ្ទស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ
 ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២៣៥) អនាទិយំ បដិច្ច ដំបេ អាសនេ និស័ទិ-
 ត្តា ទុក្ខំ អាសនេ និស័ទ្ទស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ
 ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន កាយតោ ។

(២៣៦) អនាទិយំ បដិច្ច វិភេទេន និស័ទ្ទស្ស ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន ស-
 មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
 ន កាយតោ ។

មហាវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សេច្ចិយកណ្ត បាទុកាវុធ្ម

(២៣៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើដៃនដីសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិតាបទ
នោះមានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ កាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីវារីនឹងចិត្ត
មិនបានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

(៣២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈតាប
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
។ បេ ។ សិទ្ធិតាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះកាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺ
កាំងឡើងអំពីវារីនឹងចិត្ត មិនបានកាំងឡើងអំពីកាយ ។

(២៣៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរលើដៃនធម៌ ដល់
មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ សិទ្ធិតាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១
មានអនុប្បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ កាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺកាំងឡើងអំពីវារីនឹងចិត្ត មិនបានកាំង
ឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៧] អនាធិយំ បដិច្ច បច្ឆតោ កច្ឆន្តេន បុ-
តោ កច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
ឯកា បញ្ចតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបតិស-
ប្បដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ
ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

[២៣៨] អនាធិយំ បដិច្ច ទុប្បដេន កច្ឆន្តេន
បដេន កច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។
ឯកា បញ្ចតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបតិស-
ប្បដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ
ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។

[២៣៩] អនាធិយំ បដិច្ច វិគេន ទុច្ឆារំ វា បស្សា-
រំ វា កកោន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ចតិ ឯកា
អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបតិសប្បដ្ឋានំ ឯកេន ស-
មុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ
ច វាចតោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(២៣៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរអំពីមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ចក្ខិ ១ មានអនុប្បញ្ញក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វាចានឹងចិត្ត ។

(២៣៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសំដែងធម៌
ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានបញ្ចក្ខិ ១ មានអនុប្បញ្ញក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វាចានឹងចិត្ត ។

(២៣៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរនៅចុងទុព្វារៈឬ
បស្សវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ខិ ១ មានអ-
នុប្បញ្ញក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវាចា ។

មហាវិរត្តេ សោឡស មហាវិរ សេត្តិយកណ្តោ បាទុការត្តោ

(២២០) អនាទិយំ បដិច្ច ហរិតេ ឧត្តារំ វា បស្សនំ
វា ខេឡំ វា ករោន្តស្ស ទុក្ខដំ ។ បេ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ
ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច ស-
ម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។

(២២១) អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សនំ
វា ខេឡំ វា ករោន្តស្ស ទុក្ខដំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សា-
វត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារត្តាតិ ។ ធម្មតិយេ ភិក្ខុ អា-
រត្ត ។ តត្ថី វត្ថុត្ថី ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ឧទកេ ឧត្តា-
រម្បិ បស្សវម្បិ ខេឡម្បិ អតិសុ តត្ថី វត្ថុត្ថី ។ ឯកា
បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។

បាទុការត្តោ សត្តមេ ។

បញ្ចសត្តតិ សេត្តិយា និដ្ឋិតា ។

មហាវិរត្តេ កត្តបញ្ញត្តិវំ និដ្ឋិតំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ សេច្ចយកណ្ណ បាទុកវត្ត

(២២០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧបារៈក្តី បស្សវៈក្តី
ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់លើ (រុក្ខជាតិដើមឈើ) ដែលមានពណ៌ខៀវស្រស់
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានតែ ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

(២២១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧបារៈក្តី បស្សវៈ
ក្តី ស្មោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិទុកដ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
បានបន្ទោបង់ឧបារៈខ្លះ បស្សវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់ក្នុងទឹក ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានតែ ១ គឺតាំងឡើង
អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

ចប់ បាទុកវត្ត ទី ៧ ។

សេច្ចយកណ្ណ វិវត្តដែលភិក្ខុត្រូវសិក្សា មាន ៧៥ ចប់តែប៉ុណ្ណេះ ។

ចប់ រាត្របញ្ញវិវរៈ ក្នុងមហាវិវត្ត ។

វិសេសបិដកេ បរិវាហេ

តិស្សទ្ធានំ

(១២២) បរិមណ្ឌលំ បដិច្ចន្តំ
 សុសុភោតាត្ថិតត្ថចត្ថនា
 ធុត្ថិតត្ថោដ្ឋក្សត្ថា សន្នោ
 តយោ ចេវ បចាលនា
 ខន្តំ ធុត្ថុណ្ណតោ ចេវ
 កុដិ បល្លត្ថិកាយ ច
 សក្កន្តំ បត្ថសញ្ញំ ច
 សមស្សបំ សមត្ថត្ថកំ
 សក្កន្តំ បត្ថសញ្ញំ ច
 សបទានំ សមស្សបកំ
 ដូបតោ(១) ច បដិច្ចន្តំ
 វិញ្ញាតជ្ឈានសញ្ញា
 ន មហានំ មណ្ឌលំ ទ្វារំ

ឧទាននៃសេក្ខិយវត្ថុនោះដូច្នេះ

(២២២) រឿងកិក្ខុត្រូវស្ងៀកដណ្តប់ ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ១
 រឿងកិក្ខុបិទបាំងកាយ ១ រឿងកិក្ខុសង្រួមឲ្យល្អ ១ រឿងកិក្ខុ
 មានភ្នែកដាក់ចុះ ១ រឿងកិក្ខុសើយចីវរ ១ រឿងកិក្ខុធ្វើសំឡេង
 ខ្លាំង ១ រឿងកិក្ខុគ្រលែងអវយវៈបីយ៉ាង ១ រឿងកិក្ខុស្គមចង្កេះ ១
 រឿងកិក្ខុទទួលក្បាល ១ រឿងកិក្ខុចំអើតជើង ១ រឿងកិក្ខុ
 អង្គុយគ្របោមក្បាលដង្កង់ ១ រឿងកិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយ
 គោរព ១ រឿងកិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសំគាល់តែកង
 បាត្រ ១ រឿងកិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យមានសម្បស្មីគា ១
 រឿងកិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យត្រឹមស្មីមាត់បាត្រ ១ រឿងកិក្ខុ
 ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ១ រឿងកិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមាន
 សេចក្តីសំគាល់តែកងបាត្រ ១ រឿងកិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យ
 ស្មើ ១ រឿងកិក្ខុឆាន់សម្បឲ្យស្មើនឹងបាយ ១ រឿងកិក្ខុឆាន់
 ច្របចុះអំពីកំពូលបាយ ១ រឿងកិក្ខុកកាយបាយលុបសម្បប្ប
 បូប ១ រឿងកិក្ខុសុំបិណ្ឌបាត ១ រឿងកិក្ខុសំគាល់គិតនឹងលើក
 ពោស ១ រឿងកិក្ខុមិនធ្វើពិនិត្យបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ១
 រឿងកិក្ខុធ្វើពិនិត្យបាយឲ្យបរិមណ្ឌល ១ រឿងកិក្ខុហាមាត់ចាំ

មហាវិរង្គេ សោឡុស មហាវិរា សេត្វិយកេណ្ឌា ឧទានតាថា

សព្វហត្ថំ ន ព្យាហារេ

ឧក្កោហោ ធននា កណ្ណោ

ធួនំ សិក្ខាវកាវកំ

ជិវ្ហនិច្ឆារកញ្ចោវ

ចប្បចប្ប សុវសុវ

ហត្ថោ បត្ថោ ច ឌីដ្ឋោ ច

សាមិសំ សិក្ខតេន ច

ធនុចាណិស្ស សទ្ធិម្ពំ

ន ទេសេន្តិ តថាគតា

ឯវមេវ ទណ្ឌចាណិស្ស

សត្តអារុទចាណិជំ

ចាទុកា ឧចាហនា ចេវ

យានសេយ្យាគតស្ស ច

បល្លត្ថកានិសិទ្ធស្ស

វេរីតោតុណ្ណតស្ស ច

ធនានិចាសនេ ហនេ

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សេដ្ឋីយកណ្ត ឧទានពាថា

ពំនូតបាយ ១ រឿងកិត្តញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ១
 រឿងកិត្តនិយាយទាំងអាហារនៅក្នុងមាត់ ១ រឿងកិត្តបោះដុំ
 បាយបរិភោគ ១ រឿងកិត្តទាំកាត់ពំនូតបាយ ១ រឿងកិត្តឆាន់
 អាហារបៀមទុលថ្កល់ ១ រឿងកិត្តឆាន់រលាស់ដៃ ១ រឿង
 កិត្តឆាន់ឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ១ រឿងកិត្តលៀនអណ្តាត ១ រឿង
 កិត្តឆាន់ឮសូរចបុបបុ ១ ឮសូរសុរុសុរ ១ រឿងកិត្តឆាន់
 លិទ្ធិដៃ ១ រឿងកិត្តឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ១ រឿងកិត្តឆាន់លិទ្ធិបបូរ
 មាត់ ១ រឿងកិត្តយកដៃដែលប្រឡាក់អាមិសទៅទទួលភាជន៍
 ទឹក ១ រឿងកិត្តចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ ១ ព្រះត-
 ថាគតទាំងឡាយ មិនបានសំដែងព្រះសទ្ធម្មដល់មនុស្សដែល
 មានឆត្រក្នុងដៃ នឹងមនុស្សដែលមានដម្បងក្នុងដៃ នឹងមនុស្ស
 មានគ្រឿងសស្ត្រា នឹងអាវុធក្នុងដៃ នឹងមនុស្សពាក់ទ្រនាប់
 ដើង ពាក់ស្បែកដើម្បីបិទនៅលើយាននឹងលើដំណែក អង្គុយ
 ត្របោមក្បាលដង្កឹង ដួតក្បាល ទទួរក្បាល នឹងមិនអង្គុយលើ
 ផែនដី សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ
 មិនអង្គុយលើអាសនៈទាបសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ
 លើអាសនៈខ្ពស់ មិនឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

បច្ឆតោ ឧប្បដេន ច

វេតតោន ន កាតតំ

ហរិតេ ឧនកក្ខ័ញ្ញំ ចាតិ ។

តេសំ វិគ្គានំ ឧទ្ធានំ

(១២៣) បរិមណ្ឌលំ ឧដ្ឋក្សំ

ឧម្ពំ បិណ្ឌំ តថេវ ច

កតតទ្បា សុរសុរ ច

ចាទុកោន ច សត្តមាតិ ។

[២២២] មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ។ មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ អក្ខាយិតេ សរីរេ មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវតិ
 អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យេកុយ្យេន ខាយិតេ សរីរេ មេដ្ឋនំ
 ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស វិវជកតេ(១) មុខ
 អច្ចបន្តំ អដ្ឋជានំ បវេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស មេដ្ឋនំ
 ធម្មំ បដិសេវន្តោ តមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

មិនដើរក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរមុន មិនដើរ
ក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ រឿងភិក្ខុមិន
ត្រូវឈររបន្ទោបង់ទុព្វារៈឬបស្សៈនឹងមិនត្រូវរបន្ទោបង់ទុព្វារៈ
ឬបស្សៈលើវត្ថុស្រស់នឹងទឹក ។

ឧទាសនៃវិគ្គទាំងនោះ ជ្រើសរើស៖

(២២៣) បរិមណ្ឌលវគ្គ ១ ជង្គ្រវគ្គ ១ មកតវគ្គ ១ បណ្ណ -

បាតវគ្គ ១ កតទ្បវគ្គ ១ សរសរវគ្គ ១ បាតកវគ្គទីប្រាំពីរ ១ ។

(២២៤) ភិក្ខុសេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប្បន្ទានយ៉ាង ។ ភិក្ខុ

សេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺសេពមេដុនធម្មចំពោះសរីរៈដែល

សត្វមិនទាន់ស៊ី ត្រូវអាបត្តិបាពជិក សេពមេដុនធម្មចំពោះសរីរៈដែលសត្វ

ស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ បញ្ចូលអង្គជាតិទៅក្នុងមាត់

ដែលហាតែមិនឱ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិក្រដាស ភិក្ខុសេពមេដុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ

៣ យ៉ាងនេះឯង ។

មហាវិភង្គេ សោឡុស មហាវិភ ចត្តារោ បារាជិតា

(២២៥) អធិដ្ឋំ អាទិយន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ អធិដ្ឋំ អាទិយន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ចមាសកំ វា
អក្សនកំ អធិដ្ឋំ វេយ្យសង្ខតំ អាទិយតិ អាបត្តិ
ចារាជិកស្ស អតិរេកមាសកំ វា ឧបញ្ចមាសកំ វា
អក្សនកំ អធិដ្ឋំ វេយ្យសង្ខតំ អាទិយតិ អាបត្តិ
ឥល្លច្ចយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អក្សនកំ
អធិដ្ឋំ វេយ្យសង្ខតំ អាទិយតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស
អធិដ្ឋំ អាទិយន្តោ វេមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២២៦) សញ្ញាច្ច មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ
កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ សញ្ញាច្ច មនុស្សវិក្កហំ
ជីវិតា វេរោបេន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
មនុស្សំ ធុទិស្ស ធុចាតំ ខនតិ បបតិក្ខា មរិស្សតិកិ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស បបតិកេ ធុក្ខា វេទនា ឧប្បជ្ជតិ
អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស មរតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស
សញ្ញាច្ច មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ វេមា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ: ១៦ បារមី ៤

(២២៥) ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ។
 ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ កាន់យកទ្រព្យ
 ដែលគេមិនឲ្យគួរដល់ថ្ងៃ ៥ មាសកក្ក លើសពី ៥ មាសកក្ក ដោយថេយ្យ-
 ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបារមី កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ គួរដល់ថ្ងៃលើស
 ពី ១ មាសកក្ក ខ្លះពី ៥ មាសកក្ក ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ
 កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ គួរដល់ថ្ងៃ ១ មាសកក្ក ខ្លះពី ១ មាសកក្ក
 ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ត្រូវ
 អាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

(២២៦) ភិក្ខុក្វែងផាចបង្កើតកាយ របស់មនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាក
 ជីវិតត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ។ ភិក្ខុក្វែងផាចបង្កើតកាយរបស់មនុស្សឲ្យធ្លាក់
 ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺ ដឹករណ្តៅចំពោះមនុស្ស ដោយ
 ប៉ុនបង្ក ។ អ្នកណាមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ កាលបើ
 មនុស្សនោះធ្លាក់ទៅហើយកើតទុក្ខវេទនាឡើង ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ (បើ)
 មនុស្សនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបារមី ភិក្ខុក្វែងផាចបង្កើតជីវិតរបស់មនុស្ស
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(២២៧) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ
 កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរ-
 មនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ចាបន្តោ ឥន្ទ្របកតោ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ
 ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យោ តេ វិហារេ វសតិ
 សោ ភិក្ខុ អរហនិ កណាតិ បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ
 ឥន្ទ្រគ្គយស្ស ធម្មដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
 អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ំ ឧល្លបន្តោ ឥមា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

ចន្ទាហ បារាជិកា និដ្ឋិតា ។

(២២៨) ឧបក្កមិត្វា អសុច្ចំ មោចេន្តោ កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្វា អសុច្ចំ មោចេន្តោ
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុត្តតិ
 អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ធម្ម
 មុត្តតិ អាបត្តិ ឥន្ទ្រគ្គយស្ស បយោតេ ទុក្ខដំ ។

វិធម្មបដិក បរិវារៈ

(២៤៧) ភិក្ខុពោលអត្ថទត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត
 ត្រូវភាបត្តិប្បន្នាន ។ ភិក្ខុពោលអត្ថទត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវភាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអត្ថទត្តវិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន
 ដែលមិនពិត ត្រូវភាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនិយាយកុហកថា ភិក្ខុណានៅក្នុង
 វិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងច្បាស់ ត្រូវ
 ភាបត្តិថ្កល្យធម៌ បើពុំដឹងច្បាស់ ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុពោលអត្ថទត្តវិ-
 មនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវភាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

ចប់ បារាជិក ៤ ។

(២៤៨) ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវភាបត្តិប្បន្នាន ។ ភិក្ខុ
 ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវភាបត្តិ ៣ គឺ គិតព្យាយាមទាល់តែអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ត្រូវភាបត្តិសង្ឃទិសេស គិតព្យាយាម តែអសុចិមិនឃ្លាត
 ចេញ ត្រូវភាបត្តិថ្កល្យធម៌ គ្រាន់តែព្យាយាម ត្រូវភាបត្តិទុក្ខដ ។

មហាវិភង្គេ សោឡស មហាវិភ កោស សង្ឃទិសេសា

(២២៩) មាតុត្តាមេន សន្ធិំ កាយសំសត្តំ សមា-
បជ្ជន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាយេន កាយំ
អាមសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស កាយេន កាយ-
ប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បដិ-
ពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

(២៣០) មាតុត្តាមំ ទុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសន្តោ
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុត្ថមក្ខំ បស្សាវមក្ខំ អា-
ទិស្ស វណ្ណម្បំ ភណតិ អវណ្ណម្បំ ភណតិ អាបត្តិ សង្ឃ-
ទិសេសស្ស វុត្ថមក្ខំ បស្សាវមក្ខំ វេយ្យា អធិក្ខតំ ឧត្ត-
ជាទុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណម្បំ ភណតិ អវណ្ណម្បំ ភ-
ណតិ អាបត្តិ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បដិពទ្ធំ អាទិស្ស
វណ្ណម្បំ ភណតិ អវណ្ណម្បំ ភណតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

(២៣១) អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសន្តោ
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ មាតុត្តាមស្ស សន្ធិតេ
អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
សេសស្ស បណ្ឌិតស្ស សន្ធិតេ អត្តកាមចារិចរិយាយ

(២៤៩) ភិក្ខុដល់ព្រមនូវកាយសំសត្ថៈ មួយអង្គដោយមាតុត្រាម
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុស្ថាបអវ្ក្កិលកាយ (ស្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ស្ថាបអវ្ក្កិលវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្រី)
 ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិវល្លច្ច័យ ស្ថាបអវ្ក្កិលវត្ថុដែលជាប់
 ដោយកាយ (ស្រី) ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៥០) ភិក្ខុនិយាយចែចង់មាតុត្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិ
 ៣ គឺ ភិក្ខុនិយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវច្ចុគ្គបុ
 បស្សាវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀល
 ក្តី ចំពោះអវយវៈពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមកខាងក្រោម ពីមណ្ឌលដង្កង់ឡើង
 ទៅខាងលើ វៀរលែងតែវច្ចុគ្គនឹងបស្សាវមគ្គចេញ ត្រូវអាបត្តិវល្លច្ច័យ
 និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។

(២៥១) ភិក្ខុនិយាយសរសើរការបម្រើតាមដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ
 ៣ គឺ និយាយសរសើរការបម្រើតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់មាតុ-
 ត្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស និយាយសរសើរការបម្រើតាមដើម្បីខ្លួន

វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ វល្លក្ខយស្ស វិវាទានុកតស្ស
សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

(២៥២) សញ្ញវត្ថុ សមាបដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ បដិគ្គណាតិ វីមិសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ
សង្ឃទិសេសស្ស បដិគ្គណាតិ វីមិសតិ ន បច្ចា-
ហាតិ អាបត្តិ វល្លក្ខយស្ស បដិគ្គណាតិ ន វីមិសតិ
ន បច្ចាហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៥៣) សញ្ញាចិកាយ តុដិ តាកាបេន្តោ តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ តាកាបេតិ បយោតេ ទុក្ខដំ ឯ-
កបិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ វល្លក្ខយស្ស តស្មី បិណ្ឌោ
អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៥៤) មហាលូកំ វិហារំ តាកាបេន្តោ តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ តាកាបេតិ បយោតេ ទុក្ខដំ ឯក-
បិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ វល្លក្ខយស្ស តស្មី បិណ្ឌោ
អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

ក្នុងសំណាកបណ្ណក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ និយាយសរសើរការបម្រើកាម
ដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាកត្រូវបាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៥២) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តការដឹកនាំ (ពាក្យប្រសស្រី) ត្រូវអាបត្តិ ៣
គឺ ទទួលពាក្យខាង (ប្រស) ហើយទៅនិយាយល្បងមើល (នឹងស្រី)
ហើយត្រឡប់មកប្រាប់ (ខាងប្រសវិញ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស
ទទួលពាក្យហើយទៅនិយាយល្បងមើល តែមិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ ទទួលពាក្យហើយ តែមិនទៅនិយាយល្បងមើល
មិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៥៣) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដ ដោយការសូមត្រៀងទុបករណ៍ពីគេមក
ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ឲ្យគេធ្វើត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ
ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ
ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(២៥៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ឲ្យគេធ្វើ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគ (ដែលប្រើគេឲ្យធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូក
លាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំ នៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ កាល
បើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះ ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃទិសេស ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវត្ត វេល សង្ឃវិសេសា

(២៥៥) ភិក្ខុ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន
អនុទ្ធិសេន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោកាសំ
កាកាបេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសេន
ទុក្កដស្ស ឡិកាសំ កាកាបេត្វា អក្កោសា
ធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឡិមសវាទស្ស ។

(២៥៦) ភិក្ខុ អញ្ញភាគីយស្ស អធិករណស្ស តិញ្ញា
ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជីកេន ធម្មេន អនុទ្ធិ-
សេន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោកាសំ កាកា-
បេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសេន
ទុក្កដស្ស ឡិកាសំ កាកាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ
វទេតិ អាបត្តិ ឡិមសវាទស្ស ។

(២៥៧) សង្ឃកេនកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
កាសិយមាណោ នប្បដិស្សដ្ឋន្តោ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសារេន អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ ១៦ សង្ឃទិសេស ១៣

(២៥៥) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិបាទដឹក មិនមានមូល
ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ មិនសូមឧកាសជាមុនសិន ហើយចោទ ដោយមាន
ប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស នឹង
ទុក្ខដ ភិក្ខុសូមឧកាសជាមុនហើយទើបចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងដេរ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យថា ដាត ។

(២៥៦) ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គតា ដោយអាបត្តិបាទដឹក ព្រោះ
អាស្រ័យគ្រឿងអាងណាមួយ គ្រាន់តែជាលេសនៃអធិករណ៍ជាចំណែក
ដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុមិនសូមឧកាស (ជាមុន) ហើយចោទ
ដោយមានប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិ-
សេស នឹង ទុក្ខដ សូមឧកាស (ជាមុន) ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នា
នឹងដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យថា ដាត ។

(២៥៧) ភិក្ខុអកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុកា-
សនកម្មអស់ពីរ ៣ វេទហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្អច្រើន
ដោយសូត្រកម្មវត្ថុរាជវង្ស ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រ
កម្មវត្ថុរាជវង្ស ។

(២៥៨) ភេទកាណ្ឌវត្ថុកា ភិក្ខុ យាវតតិយំ សម-
 ធុកាសិយមាធា នប្បដិធិស្សជ្ឈន្តា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ច-
 យា កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៥៩) ធុត្វចោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមធុកាសិយ-
 មាធា នប្បដិធិស្សជ្ឈន្តា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ញត្តិយា ធុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា កម្មវា-
 ចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៦០) កុលទ្ធិសកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមធុ-
 កាសិយមាធា នប្បដិធិស្សជ្ឈន្តា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(២៥៨) ពួកភិក្ខុអកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ កាលបើ
សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅ
តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងខណៈសូត្រ
ញាតិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្កលច្នៃ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវ
សង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាបី ។

(២៥៩) ភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃបាន
សូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់
ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងខណៈសូត្រញាតិ (ជាដំបូង)
ត្រូវអាបត្តិថ្កលច្នៃ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស
ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាបី ។

(២៦០) ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសន-
កម្ម អស់វារៈជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងខណៈសូត្រញាតិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថ្កលច្នៃ
ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រ
កម្មវាចាបី ។

មហាវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិញ្ញ័យ វិញ្ញ័យកណ្តាល វិញ្ញ័យ

(២៦១) អតិរេកចំរំ ឧសាហំ អតិក្កាមេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៦២) ឯកតត្តិ តិច្ឆវេន វិប្បវសន្តោ ឯកំ អា-
បត្តិ អាបជ្ជតិ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៦៣) អកាលចំរំ បដិគ្គហេត្វា មាសំ អតិក្កា-
មេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៦៤) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា បុរាណចំរំ
ដោវមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ដោវមេតិ បយោ-
កេ ឧត្តដំ ដោវមេតិ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៦៥) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ចំរំ
បដិគ្គហេត្វា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ តណ្ហាតិ បយោ-
កេ ឧត្តដំ តហិតេ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៦៦) អញ្ញាតិកំ តហិតំ វា តហិតានំ វា ចំរំ
វិញ្ញាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិញ្ញាមេតិ បយោ-
កេ ឧត្តដំ វិញ្ញាមេតិ ឯស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កបិសវត្ត

(២៦១) ភិក្ខុទុកអតិរេកចីវរឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦២) ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ អស់មួយរាត្រី ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៣) ភិក្ខុទទួលអគាលចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៤) ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យលាង លុះឲ្យលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៥) ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៦) ភិក្ខុសូមចីវរនឹងគហបតីក្តី គហបតីនីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុកំពុងសូម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(២២៧) អញ្ញាតកំ កហាបតី វា កហាបតាដី វា ត-
 ធុត្ថវី ចីវរំ វិញ្ញាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិញ្ញាបេ-
 តិ បយោគេ ធុត្ថដំ វិញ្ញាបិតេ ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៨) បុព្វេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកំ កហាបតិកំ
 ឧបស្កន្ធមិត្តា ចីវរេ វិត្តប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ វិត្តប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ ធុត្ថដំ វិត្តប្បំ
 អាបន្នេ ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៩) បុព្វេ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកេ កហាបតិកេ
 ឧបស្កន្ធមិត្តា ចីវរេ វិត្តប្បំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ វិត្តប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ ធុត្ថដំ វិត្តប្បំ
 អាបន្នេ ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៣០) អតិវេកតិក្ខត្ថំ ចោទនាយ អតិវេកនក្ខត្ថំ
 ហនេន ចីវរំ អភិជ្ជាទេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 អភិជ្ជាទេតិ បយោគេ ធុត្ថដំ អភិជ្ជាទិតេ ធិស្សត្ថិ-
 យំ ចាចិត្តិយំ

វិធីបដិភក្តិ ចរិកៈ

(២៦៧) ភិក្ខុសូមថវីរនឹងគហបតីភិក្ខុ នឹងគហបតានីភិក្ខុ ដែលមិនមែន
ជាញាតិ ឲ្យច្រើនលើសពីស្បង់នឹងចីពរនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសូម លុះសូមបានមកហើយ
ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៨) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវរណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
រកគហបតី ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវីរ
(ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង
ប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងថវីរ លុះកំណត់ថវីរបានហើយ
ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៦៩) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវរណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរក
គហបតីទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់
ក្នុងថវីរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយា
កំណត់ក្នុងថវីរ លុះកំណត់ក្នុងថវីរហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧០) ភិក្ខុឲ្យថវីរសម្រេចបានដោយការតាំងទារឲ្យលើសអំពី ៣
ដង ដោយការឈរឲ្យលើសអំពី ៦ ដង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យថវីរសម្រេច កាលបើថវីរសម្រេចហើយ ត្រូវ
និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

មហេវិរោ លោក្ខស មហាវិរា និស្សត្តិយកណ្តោ កោសិយវន្តោ

(២៧១) កោសិយមិស្សតំ សន្តតំ កាវាបេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ
កាវាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧២) សុទ្ធកាឡកាណំ ឯឡកលោមាណំ សន្តតំ
កាវាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ កាវាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៣) អនាទយិត្វា តុលំ ឌីនាតាណំ តុលំ កោច-
រិយាណំ នំ សន្តតំ កាវាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាវាបេតេ និស្សត្តិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៤) អនុវស្សំ សន្តតំ កាវាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាវាបេតេ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៥) អនាទយិត្វា បុរាណសន្តតស្ស សាមន្តា
សុតតវិន្តិ នំ និសីទនសន្តតំ កាវាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ កាវាបេតេ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ កោសិយវត្ថុ

(២៧១) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តត លាយដោយសូត្រ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧២) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តត ដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៣) ភិក្ខុធ្វើសន្តតថ្មី មិនលាយរោមចៀមស ម្សៅមួយដងក្នុង រោមចៀមក្រហម ម្សៅមួយដងក្នុង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៤) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តតរាល់ ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៥) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់អង្គុយថ្មី មិនលាយសន្តតចាស់ មួយចំណាច់ស្រុតត ដោយជុំវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេធ្វើ លុះប្រើឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៦) ឯឡុកលោមាធិ បដិគ្គហេត្វា តិយោជនំ
អតិក្កាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឋមំ ចាទំ
តិយោជនំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ទុតិយំ
ចាទំ អតិក្កាមេតិ ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៧) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯឡុកលោ-
មាធិ ជោវមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជោវមេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ ជោវមេតេ ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៨) រូបិយំ បដិគ្គហេត្វា ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កល្យាតិ បយោគេ ទុក្កដំ កហិតេ ជិស្សត្ថិយំ
ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៩) ឆានប្បការកំ រូបិយសំវេហារំ សមាប-
ជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សមាបជ្ជតិ បយោគេ
ទុក្កដំ សមាបន្នេ ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៨០) ឆានប្បការកំ កយវិក្កយំ សមាបជ្ជន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សមាបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្កដំ
សមាបន្នេ ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

ពោសិយវោ ទុតិយោ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(២៧៦) ភិក្ខុទទួលរោមចៀម ហើយនាំយកឲ្យកន្លងហួស ៣
យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានដំបូងឲ្យកន្លងហួស ៣
យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទីក្នុង ឈានដំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវ
និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៧) ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោមចៀម
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទីក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេលាង លុះ
ប្រើឲ្យគេលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៨) ភិក្ខុទទួលរូបិយៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទីក្នុង
ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៧៩) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេង ៗ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទីក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលប្រព្រឹត្ត (ការ
លក់ដូរ) លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨០) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរ របស់មានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទីក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត លុះប្រព្រឹត្តរួច
ហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិភង្គេ សោឡុស មហាវិវា ឆិស្សត្ថយកណ្តោ បត្តវិញ្ញោ

(២៨០) អតិវេកបត្តំ ធនាហំ អតិក្កាមេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ធិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ ។

(២៨២) ឧបបញ្ចពន្ធនេន បតេន អញ្ញំ នំ បត្តំ
ចេតាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតាបេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ ចេតាបិតេ ធិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ ។

(២៨៣) ភេសដ្ឋានិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហំ អតិក្កា-
មេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ធិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ ។

(២៨៤) អតិវេកមាសេ សេសេ តិម្ហានំ^(១) វស្សីក-
សាដិកចីវំ បរិយេសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បរិយេសតិ បយោគេ ទុក្កដំ បរិយេដ្ឋេ ធិស្សត្ថយំ
ចាចិត្តយំ ។

(២៨៥) ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវំ ទត្វា តុបិតោ អនត្ត-
មនោ អច្ឆន្ទន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អច្ឆន្ទតិ
បយោគេ ទុក្កដំ អច្ឆន្ទេ ធិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ ។

(២៨៦) សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហំ ចីវំ
វាយាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វាយាបេតិ
បយោគេ ទុក្កដំ វាយាបិតេ ធិស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ ។

បហារភត្ត បហារវិរៈ១៦ និស្សត្តិយពណ៌ បត្តវត្ថុ

[២៨១] ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រ ឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨២] ភិក្ខុមានបាត្រ មានចំណងមិនទាន់ដល់ ៥ អង្វើ ហើយ
សូមបាត្រថ្មីដទៃទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៣] ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងឡាយហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួស ៧
ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៤] ភិក្ខុស្វែងរកវិស្សិកសាដកចីវរសម្រាប់ឆ្លុតទឹកភ្លៀង ក្នុង
កាលដំណើរសំពត់ខែខាងចុងនៃរដូវក្ដៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលស្វែងរក លុះស្វែងរកបានមកហើយ ត្រូវ
និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៥] ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុផង្កាដោយខ្លួនឯង ហើយគ្រោងពាក់អន់
ចិត្ត ក៏ដណ្ដើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលដណ្ដើម លុះដណ្ដើមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៦] ភិក្ខុសូមអំបោះដោយខ្លួនឯង យកមកឲ្យជាងតំប្បាញ
ត្បាញចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យ
ត្បាញ លុះប្រើឲ្យត្បាញរួចហើយ ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨៧) បុត្រ អប្បវរិតោ អញ្ញាតតស្ស ភហបតិ-
 តស្ស តន្តវាយេ ឧបសង្កម្ភិតា បរិវារ វិតប្បំ អាបជ្ជតោ
 ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វិតប្បំ អាបជ្ជតិ បយោគេ
 ធុត្តដំ វិតប្បំ អាបន្នេ ធិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

(២៨៨) អន្តេកជីវំ បដិគ្គហេត្វា បរិវារាស-
 មយំ អតិក្កាមេន្តោ ឯតំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ធិស្សត្ថយំ
 ទាចិត្តយំ ។

(២៨៩) តំណំ បរិវារំ អញ្ញាតំ ជីវំ អន្តរាយេ
 ធិត្ថម្ភិតា អតិវេកធារត្តំ វិប្បវសន្តោ ឯតំ អាបត្តិ អា-
 បជ្ជតិ ធិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

(២៩០) ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ អត្តនោ
 បរិណាមេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិណាមេតិ
 បយោគេ ធុត្តដំ បរិណាមិតេ ធិស្សត្ថយំ ទាចិត្តយំ ។

បញ្ចវគ្គោ ពតិយោ ។

ព័ស ធិស្សត្ថិយា បាចិត្តិយា ធិត្ថិកា ។

វិធីយចិណ្ឌក ចរិកៈ

(២៨៧) ភិក្ខុដែលគេមិនបានបរវណ្ណទុកជាមុន ហើយចូលទៅ
រកជាន់តម្បាញរបស់តហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់
ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំណត់
លុះកំណត់រួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨៨) ភិក្ខុទទួលអច្ចេកចីវរទុកឱ្យកន្លងហួសសម័យនៃចីវរកាល
ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

(២៨៩) បណ្ឌិតវិវាទាំង ៣ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ហើយនៅប្រាសចាកលើស ៦ ពត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយ-
បាចិត្តិយៈ ។

(២៩០) ភិក្ខុដឹងថាលោក របស់សង្ឃដែលគេបង្ហាត់ទៅ (ដើម្បី
សង្ឃ) ត្រឡប់បង្ហាត់មក ដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្ហាត់មក លុះបង្ហាត់បានមកហើយ ត្រូវ
និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ បត្តវគ្គ ទី ៣ ។
ព្រះ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣៣ ។

មហាវិកង្កេ សោឡុល មហាវិកា ចាត្រិយកណ្តោ ឬសាវិទវិញ្ញា

(២៧០) សម្បជានមុសា ភាសន្តោ កតិ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ ។ សម្បជានមុសា ភាសន្តោ បញ្ច អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចាបិច្ឆោ ឥន្ទ្របកតោ អសន្តំ អក្ខ-
តំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស
កិត្តំ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុម្ព័សេតិ
អាបត្តិ សម្បជិសេសស្ស យោ តេ វិហារេ វិសតិ សោ
កិត្តំ អរហតិ កណាតិ បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ បុល្ល-
ក្ខយស្ស នប្បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ ធិក្កជស្ស សម្ប-
ជានមុសាវិនេ ចាចិត្តិយំ សម្បជានមុសា ភាសន្តោ
ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៧២) ឱមសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧប-
សម្បជំ ឱមសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស អនុបសម្បជំ
ឱមសតិ អាបត្តិ ធិក្កជស្ស ។

(២៧៣) បេសុញ្ញំ ឧបសំហារន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ឧបសម្បជន្តស្ស បេសុញ្ញំ ឧបសំហារតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស អនុបសម្បជន្តស្ស បេសុញ្ញំ ឧបសំហារតិ
អាបត្តិ ធិក្កជស្ស ។

បញ្ចេញ ចេញវិញ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ មុសាវាវត្ថុ

(២៩១) ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ ៥ គឺ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួត
ទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុចោទ
ភិក្ខុផង្គា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស
ភិក្ខុពន្យល់គេថា ភិក្ខុណាទៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត
បើគេដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថ្វីល្ល័យ បើគេមិនដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
និយាយកុហក (តាមធម្មតា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលសម្បជាន-
មុសាវាទ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះឯង ។

(២៩២) ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ពោលចាក់
ដោតទុបសម្បជាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ពោលចាក់ដោតអនុបសម្បជាន
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២៩៣) ភិក្ខុបង្កពាក្យញ្ជះញង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុបង្កពាក្យ
ញ្ជះញង់ ដល់ទុបសម្បជានផង្គា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បង្កពាក្យញ្ជះ
ញង់ដល់អនុបសម្បជាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២៧៤) អនុបសម្បជ្ជំ បទសោ ធម្មំ វាចេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វាចេតិ បយោភេ ទុក្កដំ បទេ
បទេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(២៧៥) អនុបសម្បជ្ជន្តេ ឧត្តរិទ្ធិរត្តនិរត្តំ សហសេយ្យំ
កាប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និបជ្ជតិ បយោភេ
ទុក្កដំ និបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(២៧៦) មាតុត្តាមេន សហសេយ្យំ កាប្បេន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្កដំ និបន្នេ
អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(២៧៧) មាតុត្តាមស្ស ឧត្តរិទ្ធិប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ
នេសេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ នេសេតិ បយោភេ
ទុក្កដំ បទេ បទេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(២៧៨) អនុបសម្បជ្ជស្ស ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ភូតំ
អាហេចេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អាហេចេតិ ប-
យោភេ ទុក្កដំ អាហេចិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

វិធីបរិវារ បរិវារៈ

(២៩៤) ភិក្ខុបង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្ប័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ បទ ។

(២៩៥) ភិក្ខុសម្រេចការដេក ជាមួយនឹងអនុបសម្ប័ន្ធ លើស
២-៣ ពត្រឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគ
ដែលប្រាសដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(២៩៦) ភិក្ខុសម្រេចការដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលប្រាសដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(២៩៧) ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដោយវាចាលើសអំពី ៥.៦
ម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែល
កំពុងសំដែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ រាល់ ៗ បទ ។

(២៩៨) ភិក្ខុប្រាប់ទុក្ខមនុស្សធម្ម ដែលមានពិតប្រាកដដល់អនុប-
សម្ប័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់
លុះប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ បាចិញ្ញិយកណ្តោ ភូតាមវិញ្ញាណ

(២៩៩) ភិក្ខុស្ស ទុក្ខំ អាបត្តិ អនុបសម្មន្ទស្ស
អាហារេន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អាហារេន្ទតិ ប-
យោគេ ទុក្ខំ អាហារេន្ទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣០០) បឋវី ខន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ខន្ទតិ បយោគេ ទុក្ខំ បហារេ បហារេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិញ្ញាណ បឋមោ ។

(៣០១) ភូតតាមិ ចាតេន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ចាតេន្ទតិ បយោគេ ទុក្ខំ បហារេ បហារេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣០២) អញ្ញោន្ទំ បដិច្ចន្ទោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ អនាហរេន្ទតិ អញ្ញោន្ទតិ អញ្ញោន្ទំ បដិច្ច-
ន្ទតិ អាបត្តិ ទុក្ខំ អាហារេន្ទតិ អញ្ញោន្ទតិ អញ្ញោ-
ន្ទំ បដិច្ចន្ទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ភូតតាមវត្ថុ

(២៩៩) ភិក្ខុប្រាប់ទុដ្ឋល្អាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្ន
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះ
ប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០០) ភិក្ខុដឹកដីត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
(ដែលផ្ដន្ទនឹងដឹក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលដឹក ។

ចប់ មុសាវាទវត្ថុ ទី ១ ។

(៣០១) ភិក្ខុធ្វើភូតតាមឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្ដន្ទនឹងធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកទី) ត្រូវអាបត្តិ-
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលប្រហារ ។

(៣០២) ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ កាលបើអញ្ញាវាទកកម្ម ដែលសង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ
ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាល
បើអញ្ញាវាទកកម្មដែលសង្ឃទាន់លើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅតែពោលបិទ
បាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហ

(៣០៣) ភិក្ខុំ ឧដ្ឋាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ឧដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ឧដ្ឋាបិតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៣០៤) សង្ឃិកំ មញ្ញំ វា បីមំ វា ភិសី វា
កោច្ឆំ វា អដ្ឋោកាសេ សន្និទ្ធា អនុទ្ធវិទ្ធា អនាបុទ្ធា
បក្កមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឋមំ ចានំ លេខុ-
ចានំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ចានំ
អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៣០៥) សង្ឃិកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្និទ្ធា អនុ-
ទ្ធវិទ្ធា អនាបុទ្ធា បក្កមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បឋមំ ចានំ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
ទុតិយំ ចានំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៣០៦) សង្ឃិកេ វិហារេ ជានំ បុព្វបទតំ ភិក្ខុំ
អនុប្បទដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
និបជ្ជតិ បយោភេ ទុក្ខដំ និបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៣០៣) ភិក្ខុឲ្យភិក្ខុដទៃពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេពោលទោស លុះឲ្យគេ ពោលទោសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៤) ភិក្ខុលាត្រៃភិក្ខុ តាំងភិក្ខុ ពូកភិក្ខុ កៅអ៊ីភិក្ខុ ជាបេសសង្ឃ ទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀត ឲ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈាន ដំហានជាដំបូង ឲ្យកន្លងហួសលេខបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានដំហាន ទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៥) ភិក្ខុក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារបេសសង្ឃ ហើយមិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀតឲ្យសាយក មកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហានជា ដំបូង ឲ្យកន្លងផុតរបងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានដំហានទី ២ ឲ្យ កន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៦) ភិក្ខុដឹងថា មានភិក្ខុផងគ្នាចូលទៅមុន ក្នុងវិហារជាបេស សង្ឃ ហើយចូលជ្រៀតប្រៀតទៅ សម្រេចការដេក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបដេក លុះដេកស៊ប់ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

មហាវិរុទ្ធ សោឡុស មហាវិរុ បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវិញ្ញា

[៣០៧] ភិក្ខុំ កុប្បតោ អនត្តមនោ សង្ឃិកា
វិហារា និក្ខឡនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និក្ខឡតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ និក្ខឡតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៨] សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបរិ វេហាសកុដិយា
អាហត្ថចាទតំ មញ្ញំ វា បីបំ វា អភិនិស័ទន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អភិនិស័ទតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
អភិនិស័ទ្ធ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៩] ទ្វិត្តបរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តទុត្តរំ អធិដ្ឋ-
ហន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អធិដ្ឋតិ បយោភេ
ទុក្ខដំ អធិដ្ឋតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១០] ជានំ សប្បណាតំ ឧទតំ តិណំ វា
មត្តតំ វា សិញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សិញ្ញតិ
បយោភេ ទុក្ខដំ សិញ្ញតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ភូតតាមវិញ្ញា ទុតិយោ ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាពិគ្គិយកណ្ណ ភូតជាមវត្ថុ

(៣០៧) ភិក្ខុក្រោធអាករំអន់ចិត្ត កំទេង់ទាញភិក្ខុផងស្មាបាភិហារ
ជាបសសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបទេង់ទាញ លុះទេង់ទាញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៨) ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែ
ផ្គុំទុក ឮដំថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារបសសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបទេង់អង្គុយសង្កត់ លុះអង្គុយសង្កត់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣០៩) ភិក្ខុធ្វើការប្រក់បានត្រឹមតែ ២-៣ ជាន់ កាលបើប្រក់ឲ្យ
លើសអំពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបទេង់ប្រក់ លុះប្រក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១០) ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចស្មៅក្តី ដីក្តី ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបទេង់ស្រោច លុះ
ស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០០] អសម្មតោ ភិក្ខុនិយោ ឡីននោ ទ្វេ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឡីនតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ឡីនតេ
 អាបត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។

[៣០២] អន្តរ្តតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឡីននោ
 ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឡីនតិ បយោភេ ទុក្ខដំ
 ឡីនតេ អាបត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។

[៣០៣] ភិក្ខុទ្ធចបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ
 ឡីននោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឡីនតិ បយោភេ
 ទុក្ខដំ ឡីនតេ អាបត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។

[៣០៤] អាមិសហេតុ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឡីននតិ
 ភណ្ឌោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភណ្ឌតិ បយោភេ
 ទុក្ខដំ ភណ្ឌតេ អាបត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។

[៣០៥] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ ជីវំ ទេនោ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ទិដ្ឋេ
 អាបត្តិ ចាចត្តិយស្ស ។

វិធីបដិក បរិវារៈ

(៣១១) ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលទូន្មាន លុះទូន្មាន
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១២) ភិក្ខុទូន្មានពួកភិក្ខុនី ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្ថង្គត ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះ
ទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៣) ភិក្ខុចូលទៅតាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ហើយទូន្មានពួកភិក្ខុនី
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន
លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៤) ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ព្រោះ
ហេតុតែអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៥) ភិក្ខុឲ្យបីវេលាភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញាណ សោធន៍ មហាវិញ្ញាណ ព្រមទាំង ឧបាសិកា

(៣០៦) អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ បិដិសំ សិទ្ធិញ្ញា
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សិទ្ធិតិ បយោគេ ទុក្ខដិ
អាបត្តិ អាបត្តិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៧) ភិក្ខុនិយោ សុទ្ធិ សិទ្ធិនាយ ឯកទ្វាទមក្ខ
បដិបជ្ជញ្ញា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ ប.
យោគេ ទុក្ខដិ បដិបជ្ជ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៨) ភិក្ខុនិយោ សុទ្ធិ សិទ្ធិនាយ ឯក ធារិ
អភិក្ខុញ្ញា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អភិក្ខុតិ បយោ.
គេ ទុក្ខដិ អភិក្ខុញ្ញា អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣០៩) ជាតិ ភិក្ខុនិយោ បិដិសំ បិណ្ឌទាតិ កុញ្ញ-
ញ្ញា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិទិ បដិកុញ្ញ-
តិ អាបត្តិ ទុក្ខដិស្ស អដ្ឋេហារេ អដ្ឋេហារេ អា-
បត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៣១០) ភិក្ខុនិយោ សុទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ
និស្សិទ្ធិ កុញ្ញញ្ញា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និស្សិទ្ធិ
បយោគេ ទុក្ខដិ និស្សិទ្ធិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ឧបាសិកា តិយោ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ឧទាហរណ៍

(៣១៦) ភិក្ខុដេវីវិវាទភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងដេវ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ថ្ងៃ ដែលដេវ) ។

(៣១៧) ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅ កាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរទៅ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៨) ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឡើងជិះ លុះឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣១៩) ភិក្ខុដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ពរដែលលេចចូលទៅ ។

(៣២០) ភិក្ខុមួយរូបសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹង ភិក្ខុនីតែមួយរូប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២០] តុទុត្តរំ អាវសថបិណ្ឌំ កុញ្ញោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៣២២] គណភោជនំ កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២៣] បរម្មរភោជនំ កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២៤] ទ្ធិតិបត្តប្បវេ ប្បវេ បដិគ្គហេត្វា តុទុត្តរំ
បដិគ្គណោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិគ្គណាតិ
បយោគេ ទុក្កដំ បដិគ្គហេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២៥] កុត្តារំ បរិវិតោ អនតិវិតំ ខាននិយំ វា
ភោជនិយំ វា កុញ្ញោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញ-
ស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ
អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិភព បរិវារៈ

(៣២១) ភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ឬកេន្តឆាន់ ឲ្យលើស
អំពីម្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់
ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រោះ ដែលលេប
ចូលទៅ ។

(៣២២) ភិក្ខុឆាន់គណកោជន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣២៣) ភិក្ខុឆាន់បម្បវរកោជន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយ
គិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣២៤) ភិក្ខុទទួលនំបានត្រឹម ២-៣ បាត កាលបើទទួលឲ្យលើស
ពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀប
នឹងទទួល លុះទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣២៥) ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមកត្តហើយ បែរទៅឆាន់ខាង
និយៈ ឬកោជនិយៈ ដែលជាអនតិវត្តៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល
ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវត្ត ធម្មិក្ខយករណ្ណ ភោជនវត្ថោ

(៣២៦) ភិក្ខុំ ភុត្តារី បវរិកំ អនិវិវត្តេន ខាទនិ-
យេន វា ភោជនីយេន វា អភិហន្តំ បវរេន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ តស្ស វេនេន ខាទិស្សាមិ ភុត្តា-
ស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ភោជនបរិ-
យោសានេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៧) វិកាលេ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
ភុត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមីតិ បដិ-
គ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៨) សន្និដិការតំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ
វា ភុត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមីតិ
បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
ហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៩) បណ័តភោជនាមិ អត្តោ អត្តាយ វិញ្ញា-
បេត្វា ភុត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តាស្សាមីតិ
បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
ហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវគ្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ

[៣២៦] ភិក្ខុបវរណាបន្តិភិក្ខុផងតាដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភត្ត
ហើយ ដោយខាងន័យៈ ឬកោដន័យៈ ដែលជាអនតិភ័ត្តៈ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្មីនឹងឆាន់ តាមពាក្យ
របស់ភិក្ខុនោះ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ លុះឆាន់រួចស្រេចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២៧] ភិក្ខុឆាន់ខាងន័យៈ ឬកោដន័យៈ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៨] ភិក្ខុឆាន់ខាងន័យៈ ឬកោដន័យៈ ដែលខ្លួនធ្វើឲ្យជាសន្មតិ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៩] ភិក្ខុសូមបណ្ឌិតកោដន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងមក
ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
ឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ វារៈដែល
លេបចូលទៅ ។

វិធីបិដកេ បរិវាត

[៣៣០] អធិដ្ឋិ មុខឡារី អាហារី អាហារន្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភុត្តិស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

ពោជនវត្តោ ចតុត្តោ ។

[៣៣១] អចេលកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិ-
ព្វាជីកាយ វា សហត្ថា ខាទដ្ឋិយំ វា ភោជដ្ឋិយំ វា
ទេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោគេ ទុក្ខ-
ដំ ទិន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣២] ភិក្ខុំ ឯហារុសោ តាមិ វា ជិតមិ វា
បិណ្ឌាយ បរិសិស្សមាតិ តស្ស ទាបេត្វា វា អនា-
បេត្វា វា ឧយ្យោជេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ឧយ្យោជេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ឧយ្យោជេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៣] សភោជនេ កុលេ អនុប្បវិទ្ធវំ ជិសដ្ឋិ
កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជិសីទតិ ប-
យោគេ ទុក្ខដំ ជិសីន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៣៣០) ភិក្ខុលេបអាហារ ដែលគេមិនបានប្រគេន ឲ្យចូល
តាមមុខទ្វារ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញ
នឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ព្រះដែល
លេបចូលទៅ ។

ចប់ ពោធិនវគ្គទី ៤ ។

(៣៣១) ភិក្ខុឲ្យខាទន័យៈឬរោជន័យៈ ដល់អចេលក៏ក្តី បរិព្វាជក
ក៏ បរិព្វាជិតាភិ ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣២) ភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរ
មក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត (លុះថាដូច្នេះ
ហើយ) ក៏ឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូន
ឲ្យត្រឡប់មកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបនឹងបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ លុះបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៣) ភិក្ខុចូលទៅអង្គុយក្នុង (ផ្ទះ) នៃគ្រូគូលដែលមានជន
តែពីរនាក់ (គឺស្វាមីនិងភរិយា) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញ័យ សោឡុស មហាវិញ្ញ័យ ពាច្ឆិយកណ្តោ អបេយកវិញ្ញ័យ

(៣៣៤) មាតុត្តារមេន សទ្ធិ រហោ បដិច្ចន្នេ អា-
សនេ និសង្ខំ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ និ-
សង្ខំ បយោគេ ទុក្ខដំ និសង្ខំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៣៥) មាតុត្តារមេន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ និសង្ខំ កប្បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
និសង្ខំ បយោគេ ទុក្ខដំ និសង្ខំ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

(៣៣៦) និមន្តិតោ សកត្តោ សុមាដោ បុរេកត្តិ
វា បច្ឆាកត្តិ វា សង្ខំ ភិក្ខុ អនាបុច្ឆា កុលេសុ
ចារិត្តិ អាបដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ បឋម
ចាទំ ឧម្មារំ អតិក្ការមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដំស្ស ទុតិយ
ចាទំ អតិក្ការមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៣៧) តទុក្ខំ ភេសដ្ឋំ វិញ្ញាបេន្តោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ វិញ្ញាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វិញ្ញាបេត
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិន្ទិយកណ្ត អចេលវត្ត

(៣៣៤) ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំងភ្នែក
ជាមួយនឹងមាតុត្រាមត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
រៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៥) ភិក្ខុមួយរូបសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់ (កំបាំង
ត្រចៀក) ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៦) ភិក្ខុអ្នកទទួលនិមន្តគេហើយ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភត្ត
ហើយ មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ ហើយចៀសចេញទៅក្នុង
ត្រកូលទាំងឡាយ (ឯទៀត) ក្នុងកាលមុនភត្តក៏ ក្រោយភត្តក៏ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ឈានជំហានទី ១ កន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈាន
ជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៣៧) ភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈឲ្យលើសកំណត់ខ្លះ ដែលគេបរាវណា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

[៣៣៨] ឧប្បត្តិ សេនី ទស្សនាយ កង្ខតោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កង្ខតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស យត្ថ
វិរោ បស្សតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៩] អតិរេកតិវត្តិ សេនាយ វសនោ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ វសតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វសិតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤០] ឧប្បត្តិ កង្ខតោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ កង្ខតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស យត្ថ វិរោ បស្សតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

អបេលកវត្តោ បញ្ចមោ ។

[៣៤១] មជ្ឈិ បិវនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បិវស្សាមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៤២] ភិក្ខុំ អន្តរិបតោនេកេន ហាសេនោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ហាសេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ហា-
សិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ ចរិយា៖

[៣៣៨] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលលើកចេញទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុង
ទីដែលឈរមើល ។

[៣៣៩] ភិក្ខុទៅនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យលើសជាង ៣ ៣ត្រីទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនៅ លុះនៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤០] ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេត្រួតពល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺដើរចេញ
ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីដែលឈរមើល ។

ចប់ អបេលកវិញ្ញ ទី ៥ ។

[៣៤១] ភិក្ខុផឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយ
គិតថា អាត្មាអញនឹងផឹក ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
គ្រប់ ៗ ប្រយោគដែលផឹកលេបចូលទៅ ។

[៣៤២] ភិក្ខុធ្វើភិក្ខុផង្គាឲ្យសើចដោយផ្សំញាតិម្រាមដែ (ចាក់
ក្រឡេក) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើឲ្យ
គេសើច លុះគេសើច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាមេរយវត្តោ

(៣៤៣) ឧទកេ ក៏ឡើង ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ហេដ្ឋាតោច្ឆកេ ឧទកេ ក៏ឡើង អាបត្តិ ឧត្តដស្ស
ឧបរិតោច្ឆកេ ឧទកេ ក៏ឡើង អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៤) អនាទរិយំ កកោត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កកោតិ បយោតេ ឧត្តដំ កតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៥) ភិក្ខុំ ភីសាបេត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ភីសាបេតិ បយោតេ ឧត្តដំ ភីសាបេត
អាបត្តិចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៦) ជោតី សមាទហិត្វា វិសិទ្ធោត្តោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ សមាទហិតិ បយោតេ ឧត្តដំ
សមាទហិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៧) ឱវេនឡមាសំ ញាយត្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញាយតិ បយោតេ ឧត្តដំ ញាទបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ឌ សុរាមោឃវគ្គ

(៣៤៣) ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុលេងទឹកពាក់ក្រោម
ភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុលេងទឹកជ្រៅ លើភ្នែកគោរ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៤) ភិក្ខុធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ (នឹងបុគ្គលអ្នកសំដែងធម៌ ឬ
ធម៌) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងធ្វើ
សេចក្តីមិនអើពើ លុះធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៥) ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបន្ទាច លុះបន្ទាចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៦) ភិក្ខុបង្ហាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបង្ហាត់ លុះបង្ហាត់ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៤៧) មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមបទេស)
ស្ទូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលស្ទូត លុះ
ស្ទូតរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ឈប់ ពេ បរិវារ

(៣៤៨) អនាធិត្ថា តិណ្ឌំ ទុព្វណ្ឌករណាមិ
 អញ្ញតំ ទុព្វណ្ឌករណំ ធូរំ ចីរំ បរិគុញ្ញន្តោ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិគុញ្ញតិ បយោគេ ទុក្កដំ
 បរិគុត្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៩) ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខុមាធាយ
 វា សាមណោស្ស វា សាមណោយា វា សាមី ចីរំ
 វិកល្យត្ថា អបច្ច្យាតំ បរិគុញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ បរិគុញ្ញតិ បយោគេ ទុក្កដំ បរិគុត្តេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥០) ភិក្ខុស្ស បត្តិ វា ចីរំ វា និសីទនំ វា ស្ស-
 ចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ អបនិធជតិ បយោគេ ទុក្កដំ អបនិធជតេ អា-
 បត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

សុរាមេយវត្តោ ឆដ្ឋោ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

[៣៤៨] ភិក្ខុមិនកាន់យកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ៣ យ៉ាង
វត្ថុសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្មចងណានីមួយ ក៏ប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤៩] ភិក្ខុវិកប្បចីវររបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនិក្តី សិក្ខុមានា
ក្តី សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី មិនបានដកវិកប្បជាមុន ហើយប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់
លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥០] ភិក្ខុលាក់បាត្រក្តី ចីវរក្តី និស័ន្ទនៈក្តី បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្ធ
ចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលរៀបនឹងលាក់ លុះលាក់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សុរាមេឃវត្ត ទី ៦ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវ ពាចិត្តិយកណ្ត ឥស្សរណកវត្តោ

(៣៥១) សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ កត្តិ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោ-
បេន្តោ ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោទិស្ស
ឡុតាតំ ខនតិ យោ តោចិ បបតិស្វា មវស្សតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស មនុស្សោ តស្មី បបតិស្វា មវតិ អាបត្តិ ចា-
រាជិកស្ស យក្ខោ វា បេតោ វា តិវច្ឆានកតមនុស្ស-
វិត្តហោ វា តស្មី បបតិស្វា មវតិ អាបត្តិ ឫល្លច្ចយស្ស
តិវច្ឆានកតោ តស្មី បបតិស្វា មវតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
សញ្ញាច្ច ចាណំ ជីវិតា វេរោបេន្តោ វេរោ ចតស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(៣៥២) ជាទំ សម្មាសាគំ ឧទតំ បរិកុញ្ញោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្កដំ
បរិកុត្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៣) ជាទំ យថាធម្មំ ជីហតាដិករណំ បុន-
ក្កម្មាយ ឧក្កោដេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ឧក្កោដេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ឧក្កោដេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ បាចិន្ទិយកណ្ឌ សង្ឃណកវិគ្គ

(៣៥១) ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ គឺ ភិក្ខុជីក
 រណ្តៅមិនចំពោះ (សត្វឬមនុស្ស) ដោយគិតថា អ្នកណាមួយនឹង
 ធ្លាក់ស្លាប់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ មនុស្សធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះហើយ
 ស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាពជិក យក្សក្តី ប្រេតក្តី តិរច្ឆានមានរាងកាយដូច
 មនុស្សក្តី ធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លថ្មីយ តិរច្ឆានធ្លាក់ក្នុង
 រណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុក្នុងផ្តាច់បង្គំសត្វឲ្យឃ្លាតចាក
 ជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះឯង ។

(៣៥២) ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២
 គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៥៣) ភិក្ខុដឹងថា រាជិករណីដែលសង្ឃឲ្យរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌
 ហើយ សើរដើម្បីធ្វើជាប្លង់ទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ
 ក្នុងប្រយោគដែលសើរ លុះសើររួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៥៤) ភិក្ខុស្ស ជានិ ទុដ្ឋលំ អាបត្តិ បដិច្ចា-
នេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

(៣៥៥) ជានិ ឡាណីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បា-
នេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧបសម្បានេតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ ឧបសម្បានេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស។

(៣៥៦) ជានិ វេយ្យាសត្តេន សទ្ធិ សំវិធាយ
ឯកទ្វាណមក្ខំ បដិបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៧) មាតុត្តាមេន សទ្ធិ សំវិធាយ ឯកទ្វា-
ណមក្ខំ បដិបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥៨) ចាចិត្តាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុ-
ភាសនាយ នប្បដិទិស្សជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៣៥២] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទ្រង់ល្ងាចត្រូវ រាបសំភក្ត្រផងគ្នា ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៥] ភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានឆ្នាំខ្លះពី ២០ ហើយឲ្យទបសម្បទា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យទបសម្បទា
លុះឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៦] ភិក្ខុដឹងហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា នឹងពួក
ឈ្មួញដែលគេចរាងឲ្យរួចពន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៧] ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងមាតុត្រាម ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះ
ដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៨] ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម
អស់ពីរៈ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងឧទាហរណ៍សូត្រញាតិ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវិញ្ញាណ

(៣៥៧) ជាដំ តថាវាទិណ ភិក្ខុណា អត្តជានុ-
ធម្មេន តំ ទិដ្ឋី អប្បដិសន្ធិដ្ឋេន សន្ធិ សម្ពាសនោ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ សម្ពាសតិ បយោភេ ទុក្កដំ
សម្ពត្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៦០) ជាដំ តថាណាសិទ្ធិ សមណុទ្ទេសំ ឧប-
លាបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ឧបលាបេតិ
បយោភេ ទុក្កដំ ឧបលាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស។

សម្មាសាសនា សន្តមោ ។

(៣៦១) ភិក្ខុ^(១) ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុទ្ធមាណោ
ន តាវាហិ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខាស្សាមិ
យាវ នតំ ភិក្ខុំ ព្យតំ វិនយធរំ បរិបុណ្ណមីតិ កណ្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កណ្តាតិ បយោភេ ទុក្កដំ
កណ្តាតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ម. វិក្កុសទ្ធា ទត្ថិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវៈ ១២ បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវត្ថុ

(៣៥៩) ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគរួមជាមួយគ្នា នឹងភិក្ខុដែលពោល
ដូច្នោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះទិដ្ឋិនោះបេញ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបរិភោគរួម លុះបរិភោគ
រួម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៦០) ភិក្ខុដឹងថាសាមណេរដែលភិក្ខុឯទៀតឲ្យវិនាសទៅដូច្នោះ
ហើយទៅប្រលោមយកមក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រលោម លុះនិយាយប្រលោមហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សម្បណកវត្ថុ ទី ៧ ។

(៣៦១) ភិក្ខុដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលជាសុំភ្លឺន ប្រកបដោយ
ធម៌ហើយនិយាយ (នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា ម្ចាស់អាវុសា
ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះនៅឡើយ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុ
ដទៃជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

[៣៦២] វិធម្មំ វិវណ្ណោ នោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ វិវណ្ណតិ បយោភេ ទុក្ខដំ វិវណ្ណតេ អាចត្ត
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៣] មោហោ នោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 អនារោច្ចតេ មោហោ មោហតិ អាចត្ត ទុក្ខជស្ស
 អារោច្ចតេ មោហោ មោហតិ អាចត្ត ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៤] ភិក្ខុស្ស កុប្បតោ អនត្តមនោ បហារំ
 នេនោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ បហារតិ បយោភេ
 ទុក្ខដំ បហាជេ អាចត្ត ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៥] ភិក្ខុស្ស កុប្បតោ អនត្តមនោ តលសត្តិ-
 កំ ឧត្តរោ នោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧត្តរតិ បយោភេ
 ទុក្ខដំ ឧត្តរតេ អាចត្ត ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៦] ភិក្ខុ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
 អនុទ្ធិសេនោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនុទ្ធិសេតិ
 បយោភេ ទុក្ខដំ អនុទ្ធិសីតេ អាចត្ត ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

[៣៦២] ភិក្ខុពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងពោលបង្គាប់ លុះពោលបង្គាប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៣] ភិក្ខុក្នុងធ្វើជារឿង (ក្នុងពេលធ្វើជាមិនដឹង) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាសទេ ភិក្ខុក្នុងធ្វើជារឿង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃបានសូត្រប្រកាសហើយ នៅតែក្នុងធ្វើជារឿង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៤] ភិក្ខុក្រោធអាក៍អន់ចិត្ត ឲ្យប្រហារភិក្ខុផង្គា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រហារ លុះប្រហារហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៥] ភិក្ខុក្រោធអាក៍អន់ចិត្ត ងងឹតលំពែងគឺបាតដៃដល់ភិក្ខុផង្គា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងងងឹត លុះងងឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៦] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេស មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងចោទ លុះចោទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិវត្តេ សោឡុស មហាវិវា ពាចិត្តិយកណ្តោ ហធម្មិកវិញ្ញេស

[៣៦៧] ភិក្ខុស្ស សត្វាច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧបទហតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧបទហតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៨] ភិក្ខុនំ កណ្ណានជាតានំ កលហជាតានំ
វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សតិ តិដ្ឋន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ សោស្សាមិតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស យត្ថ
មិតោ សុណាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៦៩] ធម្មិកានំ កម្មានំ ធនំ ទត្វា បន្ទា
ជ័យនធម្មំ អាបជ្ជន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជ័យ-
តិ បយោភេ ទុក្កដំ ជ័យតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧០] សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាធាយ
ធនំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ បរិសាយ ហត្ថទាសំ អវិជហន្តស្ស អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស វិជហតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវត្ថុ

(៣៦៧) ភិក្ខុក្នុងបង្គុំសេចក្តីរក្សា សឡេក៏តឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្កហេតុ
លុះបង្ក (ហេតុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៦៨) កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ កំពុងប្រកួតប្រកាន់ឈ្មោះ
ទាស់ទែងគ្នា ភិក្ខុឈរអបចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទៅដោយគិត
ថា អញនឹងចាំស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទី
ដែលឈរស្តាប់ ។

(៣៦៩) ភិក្ខុបានឲ្យឆ្លុះចំពោះកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយ
ធម៌ លុះមកខាងក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧០) កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងដំនុំសង្ឃ ភិក្ខុ
មិនឲ្យឆ្លុះហើយស្រាប់តែក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺ កាលបើមិនទាន់លះបង់ហត្ថបាសបរិស័ទទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
លុះលះ (ហត្ថបាស) ចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភោគ បរិវារ

(៣៧០) សមគ្គន្ធ សង្ឃន្ធ ចំរំ ទត្វា បន្ទា
 ជ័យនធម្មំ អាបជ្ជនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជ័យតិ
 បយោគេ ទុក្ខដំ ជ័យតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧២) ជាតំ សង្ឃតិំ លាភំ បរិលាភំ បុគ្គ-
 លស្ស បរិណាមេនោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិ-
 ណាមេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បរិណាមិតេ អាបត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។

សហធម្មិកវត្តោ អន្តរោ ។

(៣៧៣) បុព្វេ អប្បដិសិវិនិតោ រត្តោ អន្តបុរិ
 បរិសន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឋមំ ចាទិ
 ឧម្មារិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ចាទិ
 អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៤) រតនំ ឧត្តរាស្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ កល្យាតិ បយោគេ ទុក្ខដំ កហិតេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៣៧១) សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យច្រើន (ដល់ភិក្ខុ) ហើយភិក្ខុ
ណាមួយ ត្រឡប់តំរង់ដៀលជាខាងក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតំរង់ដៀល លុះតំរង់ដៀល ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៣៧២) ភិក្ខុដឹងថាលោកជាបស់សង្ឃ គេបង្ហាត់ទៅដើម្បីសង្ឃ
រួចហើយ ត្រឡប់បង្ហាត់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្ហាត់ទៅ លុះបង្ហាត់ទៅ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ។

(៣៧៣) ភិក្ខុដែលមិនទាន់បានទូលស្ម័គ្រព្រះបរមក្សត្រឡឡើងជ្រាប
ជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់ខាងក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺ ឈានជំហានទី ១ ឲ្យកន្លងធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហ្មសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧៤) ភិក្ខុរើសយករតនវត្ថុ (គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គ្រហស្ថ)
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងរើសយក
លុះរើសយក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

មហាវិញ្ញ័យ សោធម្មស មហាវិញ្ញ័យ បាចិត្តិយកណ្តោ រាជវិញ្ញ័យ

[៣៧៥] សុទ្ធិ ភិក្ខុ អនាមិកា វិកាលេ តាមិ
បរិសុទ្ធា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បឋមំ ចាទិ បរិ-
ត្ថេបិ បរិសុទ្ធា អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ធុតិយំ
ចាទិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៦] អដ្ឋមយំ វា ធុន្តមយំ វា វិសាណមយំ
វា សូចិយំ កាភបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កា-
ភបេតិ បយោគេ ធុក្កដំ កាភបិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

[៣៧៧] បមាណាតិក្កន្ធិ មញ្ញំ វា បឋមំ វា កា-
ភបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាភបេតិ បយោគេ
ធុក្កដំ កាភបិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៨] មញ្ញំ វា បឋមំ វា ត្វលោធន្ធិ កាភបេន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាភបេតិ បយោគេ ធុក្កដំ
កាភបិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៧៩] បមាណាតិក្កន្ធិ ធិសីធនំ កាភបេន្តោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាភបេតិ បយោគេ ធុក្កដំ
កាភបិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៧៥) ភិក្ខុបិនលាភិក្ខុផងន្ទាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក
 ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានដំហាន ទី ១ ឲ្យកន្លងហួស
 រាជទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈានដំហាន ទី ២ ឲ្យកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ។

(៣៧៦) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់មូលនឹងធ្នឹងក្តី ភ្នុកក្តី ស្មែងក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យ
 គេធ្វើហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧៧) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ
 ធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧៨) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី^(១) ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេ
 ធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៣៧៩) ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើនិស័ទនៈ ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួច
 ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

១ មើលក្នុងមហាវិវត្តរាជវគ្គ ព្រង់រាជវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ បញ្ចៈ ៣៧៩ ទំព័រ ៣៩០ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារ

[៣៨០] បមាណាតិក្កន្ធិ ក្កណ្ឌប្បដ្ឋានី កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កាវបេតិ បយោគេ
ធុក្កដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨១] បមាណាតិក្កន្ធិ វស្សកសាដិកំ កាវ-
បេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កាវបេតិ បយោគេ
ធុក្កដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៨២] សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ កាវបេន្តោ
កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ សុគតចីវរប្បមាណំ ចី-
វរំ កាវបេន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កាវបេតិ
បយោគេ ធុក្កដំ កាវបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ កាវបេន្តោ ឥមា ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

រាជវត្តោ វរិមោ ។

ខុទ្ទក និដ្ឋិត ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៣៨០] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មប្តូរដំបៅ ឲ្យកន្លងហួស

ប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុង

ឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨១] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ឆ្លុះទឹកភ្លៀង ឲ្យកន្លងហួស

ប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេ

ធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨២] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ក្នុង

ប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបីវរ ប៉ុនបីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

ចប់ រាជវគ្គ ទី ៩ ។

ចប់ ពួកខ្មួចកសិក្ខាបទ ។

មហាវិរុទ្ធ សោធម្មស មហាវិរា ពាជិទេសនីយកណ្តោ

[៣៨៣] អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយំ
 បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា
 បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញន្តោ កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។
 អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរយំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ
 ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា
 កុញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិ-
 គ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ
 អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
 អន្តរយំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
 សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញន្តោ ឥមា ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។

[៣៨៤] ភិក្ខុនិយា វេសាសន្តិយា ន និវរេត្វា
 កុញ្ញន្តោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ
 បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

មហាវិក្កត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាដិទេសនីយកណ្ណ

[៣៨៣] ភិក្ខុទទួលខាទេនីយៈភ័ក្ត្រ ភោជនីយៈភ័ក្ត្រ ដោយវដ្តខនឯង
 អំពីវដ្តភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់
 ត្រូវអាបត្តិប្បទាន ។ ភិក្ខុទទួលខាទេនីយៈភ័ក្ត្រ ភោជនីយៈភ័ក្ត្រ ដោយវដ្តខន
 ឯង អំពីវដ្តភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមក
 ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់
 ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ ។ វារៈដែលលេប
 ចូលទៅ ភិក្ខុទទួលខាទេនីយៈភ័ក្ត្រ ភោជនីយៈភ័ក្ត្រ ដោយវដ្តខនឯង អំពីវដ្ត
 ភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ នេះឯង ។

[៣៨៤] ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលបណ្តាប់ (ទាយកឲ្យប្រគេន
 របស់នេះ របស់នោះ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា
 អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
 គ្រប់ ។ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៣៨៥) សេត្តសម្មតេស្ម កុលេស្ម ខាធនីយំ
 វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញត្ថោ
 ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ កុញ្ញស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ
 អាចត្តិ ធុក្កជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ
 ចាដិទេសនីយស្ស ។

(៣៨៦) អារញ្ញកេស្ម សេនាសនេស្ម បុព្វេ អប្ប-
 ដិសំវិទិតំ ខាធនីយំ វា ភោជនីយំ វា អដ្ឋារមេ ស-
 ហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញត្ថោ កតិ អាចត្តិយោ អា-
 ចជ្ជតិ ។ អារញ្ញកេស្ម សេនាសនេស្ម បុព្វេ អប្បដិ-
 សំវិទិតំ ខាធនីយំ វា ភោជនីយំ វា អដ្ឋារមេ ស-
 ហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញត្ថោ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ
 កុញ្ញស្សាមីតិ បដិគ្គណាតិ អាចត្តិ ធុក្កជស្ស អដ្ឋោ-
 ហារេ អដ្ឋោហារេ អាចត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស អារញ្ញ-
 កេស្ម សេនាសនេស្ម បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាធនីយំ
 វា ភោជនីយំ វា អដ្ឋារមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា
 កុញ្ញត្ថោ ឥហ ទ្វេ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតិ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៣៨៥) ភិក្ខុទទួលខាទនីយៈភ័ក្តិ ភោជនីយៈភ័ក្តិ ក្នុងត្រកូលដែល
សង្ឃសន្មតថាជាសេតុត្រកូល ដោយវែងខ្លួនឯងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ត្រូវបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

(៣៨៦) ភិក្ខុ (ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃហើយ
ទទួលខាទនីយៈភ័ក្តិ ភោជនីយៈភ័ក្តិ ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន
ដោយវែងខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុ
(ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ហើយទទួលខាទនីយៈភ័ក្តិ
ភោជនីយៈភ័ក្តិ ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុនដោយវែងខ្លួនឯង យក
មកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មា
អញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ
ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុ (ទៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ
ទទួលខាទនីយៈភ័ក្តិ ភោជនីយៈភ័ក្តិ ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន
ដោយវែងខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរ ១៦ សេចក្តីយោធា វគ្គទី១

(៣៨៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀកស្បង់ស្គុយមុខ ឬ
ស្គុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិប្បនាទ ។ ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ស្ងៀកស្បង់ស្គុយមុខ ឬស្គុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្ងៀកស្បង់ស្គុយមុខ ឬស្គុយក្រោយ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ នេះឯង ។

(៣៨៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឃ្មុំចីពរឲ្យស្គុយមុខ ឬ
ស្គុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៨៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៩០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៩១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃឬជើងទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៩២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវាសដៃឬជើងក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៩៣) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ
អន្តរយវេ គច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៩៤) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេ-
ន្តោ អន្តរយវេ និស័ទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៩៥) អនាទិយំ បដិច្ច ឧត្តិតកាយ អន្តរយវេ
គច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៩៦) អនាទិយំ បដិច្ច ឧត្តិតកាយ អន្តរយវេ
និស័ទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

បរមោ វគ្គោ(១) ។

(៣៩៧) អនាទិយំ បដិច្ច ឧជ្ឈក្ស័កាយ អន្តរ-
យវេ គច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៩៨) អនាទិយំ បដិច្ច ឧជ្ឈក្ស័កាយ អន្តរ-
យវេ និស័ទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(៣៩៩) អនាទិយំ បដិច្ច ឧប្បាសន្តំ មហាសន្តំ
តរោន្តោ អន្តរយវេ គច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ
ទុក្កដំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៣៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរឆ្លាក់មើលពីសពាស
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយឆ្លាក់មើលពីសពាស
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចំរើរដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សើយចំរើរអង្គុយក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

ចប់ វគ្គទី ១ ។

(៣៧៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៧៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយ
សំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៣៧៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោរី សំឡេង
ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ សេតិយកណ្តោ ទុតិយោ វិញ្ញាណ

(២០០) អនាទិយំ បដិច្ច ឧត្តាសន្តំ មហាសន្តំ
កកោនោ អន្តរយេ ធិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ
ទុក្កដំ ។

(២០១) អនាទិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០២) អនាទិយំ បដិច្ច កាយប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ធិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៣) អនាទិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៤) អនាទិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ធិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៥) អនាទិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ កកោនោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

(២០៦) អនាទិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ អន្តរ-
យេ ធិសីននោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្កដំ ។

ទុតិយោ វិញ្ញាណ(១) ។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ: ១៦ សេចក្តីយកល្អ វគ្គទី ២

(៤០០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហើ សំឡេង

ខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរត្រូវលង់កាយទៅក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រូវលង់កាយក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរត្រូវស្រងៃទៅក្នុង

ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្រូវលង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ

ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរធ្វើក្បាលលើកណ្តើរទៅ

ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយធ្វើក្បាលលើកណ្តើរ

ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

[២០៧] អនាទិយំ បដិច្ច ឧប្បកតោ អន្តរយវេ
 តច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២០៨] អនាទិយំ បដិច្ច ឧប្បកតោ អន្តរយវេ
 ធិសីទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២០៩] អនាទិយំ បដិច្ច ឡុត្តរតោ អន្តរយវេ
 តច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២១០] អនាទិយំ បដិច្ច ឡុត្តរតោ អន្តរយវេ
 ធិសីទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២១១] អនាទិយំ បដិច្ច ឡុត្តរតោ អន្តរយវេ
 តច្ឆន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២១២] អនាទិយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តកាយ អន្តរយវេ
 ធិសីទន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២១៣] អនាទិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌទានំ
 បដិច្ចត្តន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២១៤] អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឡុលោកេ-
 ន្តោ បិណ្ឌទានំ បដិច្ចត្តន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
 ទុក្ខដំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៤០៧) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្ទើរចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៨) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស្ទើរចង្កេះក្នុងចន្លោះ
ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤០៩) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទួរក្បាលទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤១០) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទួរក្បាលក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤១១) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើងទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤១២) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របាមក្បាលជង្គង់
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤១៣) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតដោយ
មិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

(៤១៤) ភិក្ខុ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ផ្អាកមើលពីសព្វាសទទួល
បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខដ ។

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវ វេទិយកណ្តោ ចតុត្ថោ វិញ្ញោ

(២០៥) អនាទិយំ បដិច្ច សូបញ្ញោ តហំ បដិគ្គ-
ណ្ឌោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៦) អនាទិយំ បដិច្ច វ្យាបកតិ បិណ្ឌាទាតិ
បដិគ្គណ្ឌោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

គតិយោ វិញ្ញោ(១) ។

(២០៧) អនាទិយំ បដិច្ច អសក្កតិ បិណ្ឌាទាតិ
កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៨) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ
បិណ្ឌាទាតិ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២០៩) អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱមស្មត្វា
បិណ្ឌាទាតិ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១០) អនាទិយំ បដិច្ច សូបញ្ញោ តហំ កុញ្ញោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២១១) អនាទិយំ បដិច្ច វ្យាបកតិ ឱមទ្ធិត្វា បិណ្ឌ-
ទាតិ កុញ្ញោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ សេតិយកណ្ណ វគ្គទី ៤

(៤១៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលសម្បទ្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤១៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុង
ហួសពីកណ្តាប់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។
ចប់ វគ្គទី ៣ ។

(៤១៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយមិន
គោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤១៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតដាក់មើល
ពីសព្វាស ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤១៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយ (បាយ) ត្រង់ទី
នោះ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់សម្បទ្រើន (ជាង
បាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ច្រមចុះអំពីកំពូលបាយ
ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(២២២) អនាទរិយំ បដិច្ច សូចំ វា ព្យញ្ញំ វា
ឡិខនេន បដិញ្ញាទេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(២២៣) អនាទរិយំ បដិច្ច សូចំ វា ឡិខនំ វា អត្ថ-
លាដោ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(២២៤) អនាទរិយំ បដិច្ច ឧជ្ឈានសញ្ញំ បរេសំ
បត្តំ ឡិលោកេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(២២៥) អនាទរិយំ បដិច្ច មហន្តំ កតទ្បំ ករោន្តោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(២២៦) អនាទរិយំ បដិច្ច ទីយំ អាសោបំ ករោន្តោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

ចកុញ្ញោ វុញ្ញោ^(៦) ។

(២២៧) អនាទរិយំ បដិច្ច អនាហដេ កតទ្បំ
មុខទ្វារំ វិវរន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

(២២៨) អនាទរិយំ បដិច្ច កុញ្ញន្តោ សត្វំ ហត្ថំ
មុខេ បត្តិបន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ទុក្កដំ ។

វិទយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤២២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ល ឬ
ម្ហូបក្រៀម ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ខ្លួនមិនឈឺ សូមសម្ល
ឬបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានសេចក្តីសំគាល់ដើម្បី
លើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំ (ពេក)
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យវែង
(ពេក) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

ចប់ ឆ្លវី ៤ ។

(៤២៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពំនូតបាយ
មិនទាន់ដល់មាត់ ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤២៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំង
អស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

មហាវិវត្តេ សោឡុស មហាវិវា សេដ្ឋិយកល្លោ បញ្ចមោ វិញ្ញោ

(២២៧) អនាទិយំ បដិច្ច សកតឡោន មុខេន
ព្យាហរន្តោ ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២២៨) អនាទិយំ បដិច្ច បិណ្ឌុត្តេសកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២២៩) អនាទិយំ បដិច្ច កតឡោវច្ឆេទកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣០) អនាទិយំ បដិច្ច អវកល្លាភារកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣១) អនាទិយំ បដិច្ច ហន្តនិទ្ធនកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣២) អនាទិយំ បដិច្ច សិគ្គាវភារកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣៣) អនាទិយំ បដិច្ច ជីវ្ហនិច្ឆារកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

(២៣៤) អនាទិយំ បដិច្ច ចប្បចប្បភារកំ កុញ្ញន្តោ
ឯកំ អាបន្តំ អាបជ្ជនំ ទុក្កដំ ។

បញ្ចមោ វិញ្ញោ (១)។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ: ១៦ សេន្ទិយកណ្ត វគ្គទី ៥

(៤៦៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពុទ្ធតប្បាយ
នៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅ
ក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ទាំកាត់ពុទ្ធតប្បាយ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧២) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បៀមពុទ្ធតប្បាយឲ្យ
ទុលថ្គាល់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧៣) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យ
ជ្រះរោយរាយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លៀនអណ្តាត ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៧៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ពូស្មូរផ្អប់ ។ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(២៣៧) អនាធិយំ បដិច្ច សុវស្សការកំ កុញ្ញនោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៣៨) អនាធិយំ បដិច្ច ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញនោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៣៩) អនាធិយំ បដិច្ច បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញនោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៤០) អនាធិយំ បដិច្ច ឡិង្គនិល្លេហកំ កុញ្ញនោ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៤១) អនាធិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន ចា-
ន្ទយថាលកំ បដិក្កណ្ឌនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខដំ ។

(២៤២) អនាធិយំ បដិច្ច សសិត្តកំ បត្តនោរំ
អន្តរយរេ ឆន្ទេនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៤៣) អនាធិយំ បដិច្ច ឆត្តចាលាស្ស ធម្មំ
នេសេនោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

[៤៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ពុទ្ធសូត្រក ។ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិដៃ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយ
អាមិសៈ ទទួលផ្តល់ទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៤២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រ ចាំង
គ្រាប់បាយ ចោលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
មានឆត្រក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

មហាវិញ្ញ័យ សោត្តន្ត មហាវិញ្ញ័យ សុត្តន្ត វិញ្ញ័យ

[២២២] អនាទិយំ បដិច្ច ទត្តភាណីស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២២៣] អនាទិយំ បដិច្ច សត្តភាណីស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២២៤] អនាទិយំ បដិច្ច អាវុធភាណីស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

នឿវ វិញ្ញ័យ(១) ។

[២២៥] អនាទិយំ បដិច្ច ចាតុក្ការ្យន្ទ្រស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២២៦] អនាទិយំ បដិច្ច ឧបាហារ្យន្ទ្រស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២២៧] អនាទិយំ បដិច្ច យាធនតស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

[២២៨] អនាទិយំ បដិច្ច សយធនតស្ស ធម្មំ
នេសេន្តោ ឯកំ អាចត្តំ អាចជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

មហាវិវត្ត បណ្ណាវរៈ ១៦ សេន្ទិយកណ្ណ វគ្គទី ៧

(៤៤៤) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

មានដំបងកង្កែប ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៤៥) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

មានគ្រឿងសស្ត្រាកង្កែប ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៤៦) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស

មានគ្រឿងអាវុធកង្កែប ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

ចប់ វគ្គទី ៦ ។

(៤៤៧) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៤៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៤៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ដែលនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

(៤៥០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស

ដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

វិសេសបិដកេ បរិវារោ

(២៥០) អនាទិវយំ បដិច្ច បល្ល័ត្តិកាយំ និស្សន្ទស្សំ
ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥២) អនាទិវយំ បដិច្ច វេហិតសីសស្សំ ធម្មំ
ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៣) អនាទិវយំ បដិច្ច ឡិក្កុល្លិតសីសស្សំ
ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៤) អនាទិវយំ បដិច្ច ធមាយំ និស្សន្ទត្វា
អាសនេ និស្សន្ទស្សំ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៥) អនាទិវយំ បដិច្ច និចេ អាសនេ និស្សន្ទត្វា
ឡថ្ម អាសនេ និស្សន្ទស្សំ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៦) អនាទិវយំ បដិច្ច បិតោ និស្សន្ទស្សំ ធម្មំ
ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខដំ ។

(២៥៧) អនាទិវយំ បដិច្ច បច្ឆតោ កច្ឆតោ បុរ-
តោ កច្ឆតស្សំ ធម្មំ ទេសេន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខដំ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

[៤៥១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ ដល់មនុស្ស
ដែលទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដី សំដែង
ធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈចាប
សំដែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរសំដែងធម៌ ដល់
មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

[៤៥៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយ សំ-
ដែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលដើរពីខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខដ ។

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ សេចក្តីយកលោក សត្វមោ វិញ្ញាណ

(២៥៨) អនាធនិយំ បដិច្ច ឧប្បាសន កត្តន្តោ
បដិច្ច កត្តន្តស្ស ធម៌ ទេសន្តោ ឯកំ អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ទុក្ខំ ។

(២៥៩) អនាធនិយំ បដិច្ច បិកោ ឧប្បាសន ប.
ស្សាវំ វា កត្តន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្ខំ ។

(២៦០) អនាធនិយំ បដិច្ច ហរិតោ ឧប្បាសន ប.
ស្សាវំ វា ខេឡំ វា កត្តន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខំ ។

(២៦១) អនាធនិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧប្បាសន វា
បស្សាវំ វា ខេឡំ វា កត្តន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ។ អនាធនិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧប្បាសន វា
បស្សាវំ វា ខេឡំ វា កត្តន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ទុក្ខំ អនាធនិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧប្បាសន វា បស្សាវំ វា
ខេឡំ វា កត្តន្តោ ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។

សត្វមោ វិញ្ញាណ(១) ។

បញ្ចសត្តិ សេចក្តីយា និដ្ឋិតា(២) ។

ពត្តបត្តិវា និដ្ឋិត ទតិយំ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណ: ១៦ សេចក្តីយកល្អា វិញ្ញាណ ៧

(៤៥៨) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌
ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្ខ ។

(៤៥៩) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឈរឋាន្តាទូច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ
ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខ ។

(៤៦០) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋាន្តាទូច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ដាក់លើវត្ថុខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខ ។

(៤៦១) ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋាន្តាទូច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬ
ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប្រាំនា ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ឋាន្តាទូច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ ទុក្ខ
ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឋាន្តាទូច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់
ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។

ចប់ វិញ្ញាណ ៧ ។

ចប់ ព្រះសេចក្តីយកល្អា ៧៨ ។

ចប់ កតាបត្តិវិញ្ញាណ: ២ ។

វិធីបដិភោ បរិវារ

(២៦២) មេឃុំ ឆម្នំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
 ចតុន្តំ វិបត្តន្តំ កតតំ វិបត្តិយោ កជន្តំ ។ មេឃុំ ឆម្នំ
 បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចតុន្តំ វិបត្តន្តំ ទ្វេ វិបត្តិយោ
 កជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ បេ ។
 អនាធរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សរំ វា
 ខេឡំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ ចតុន្តំ វិបត្តន្តំ កតតំ
 វិបត្តិយោ កជន្តំ ។ អនាធរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា
 បស្សរំ វា ខេឡំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ ចតុន្តំ វិបត្តន្តំ
 ឯកំ វិបត្តិ កជន្តំ អាចារិបត្តិ ។

វិបត្តិវា និរុត្តំ ភគិយំ ។

(២៦៣) មេឃុំ ឆម្នំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
 សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តន្តំ កតតំ អាបត្តិក្ខត្តន្តំ សត្តន្តំ
 តា ។ មេឃុំ ឆម្នំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តន្តំ
 អាបត្តិក្ខត្តន្តំ តតំ អាបត្តិក្ខត្តន្តំ សត្តន្តំ តា សិ-
 យា ចារាជិកាបត្តិក្ខត្តន្តំ សិយា ឥន្ទ្រគ្គយាបត្តិក្ខត្តន្ត-
 ន សិយា ឧត្តរិកាបត្តិក្ខត្តន្តំ ។ បេ ។ អនាធរិយំ

វិសេសបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤៦២) បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេ-
 ថុនធម្ម រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្ម រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន
 អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក
 រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ
 ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់
 ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ទី ៣ ។

(៤៦៣) បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 សេពមេថុនធម្ម លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណា
 ក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេពមេថុនធម្ម លោក
 សង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៣ ក្នុង គឺ ក្នុងនៃបាវាជីកាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃ
 បុល្លច្ចយាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃទឹកដាបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា សង្កហិតវិរំ សមុដ្ឋានវិរំ

បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា កកោន្តស្ស
អាបត្តិ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តាន្តំ កត្តិហំ អាបត្តិក្ខន្ធេ.
ហំ សង្កហិតា ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ
វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា កកោន្តស្ស អាបត្តិ សត្តន្តំ
អាបត្តិក្ខត្តាន្តំ ឯកេន អាបត្តិក្ខន្ធេន សង្កហិតា ទុក្ក-
ជាបត្តិក្ខន្ធេន ។

សង្កហិតវិរំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

(៤៦៤) មេធានី ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
ន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កត្តិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុ-
ដ្ឋហន្តំ ។ មេធានី ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ធម្មំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តំ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តំ ន វាចតោ
។ បេ។ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា
ខេឡំ វា កកោន្តស្ស អាបត្តិ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ
កត្តិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋានំ ។ អនាទរិយំ បដិច្ច

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ សង្គហិតវិរៈ នឹងសមុដ្ឋានវិរៈ

ទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តូរៈ
 បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោកសង្គ្រោះដោយកង នៃអាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យ
 សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តូរៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោក
 សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺទឹកជាបត្តិ ។

ចប់ សង្គហិតវិរៈ ទី ៤ ។

(៤៦៤) បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ
 ដែលសេពមេថ្មនធម្ម តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថ្មនធម្ម តាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីវារៈឡើយ ។ បេ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តូរៈ បស្សៈ ឬស្មោះ
 ទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ

វិសយបិដកេ បរិវាពេ

ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស
អាបត្តិ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វា ចតោ ។

សម្មាសារំ និដ្ឋិតំ បព្វមំ ។

(២៦៥) មេធានំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
ចត្ថន្នំ អធិការណាមំ កតមំ អធិការណំ ។ មេធានំ ធម្មំ
បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចត្ថន្នំ អធិការណាមំ អាបត្តា-
ធិការណំ ។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧត្តារំ វា
បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ ចត្ថន្នំ អធិ-
ការណាមំ កតមំ អធិការណំ ។ អនាទិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧត្តារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា ករោន្តស្ស អាបត្តិ
ចត្ថន្នំ អធិការណាមំ អាបត្តាធិការណំ ។

អធិការណារំ និដ្ឋិតំ ធន្នំ ។

(២៦៦) មេធានំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ
សត្តន្នំ សមថាមំ កតំហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ មេធានំ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

បន្ទាទុញ្ចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន

១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

ចប់ សមុជ្ជានវិវារៈ ទី ៥ ។

(៤៦៥) បណ្ណាអធិករណ៍ ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែល

សេពមេថ្មនធម្ម ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤

អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថ្មនធម្ម ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បេ ។

បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើ

ពើ បន្ទាទុញ្ចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជាអធិករណ៍

ណា ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យ

សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទុញ្ចារៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជា

អាបត្តិអធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណ៍វិវារៈ ទី ៦ ។

(៤៦៦) បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេព

មេថ្មនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ សមថវិញ្ញាណ

ធម៌ បដិសេធន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តន្តិ សមថានិ តីហិ
 សមថេហិ សត្តន្តិ សិយា សម្មាសម្ពាសនេយេន ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច សិយា សម្មាសម្ពាសនេយេន ច តិណាវត្តារកេន
 ច ។ បេ ។ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរិ
 វា ខេឡិ វា ករណេន្តស្ស អាបត្តិ សត្តន្តិ សមថានិ កតីហិ
 សមថេហិ សត្តន្តិ ។ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា
 បស្សរិ វា ខេឡិ វា ករណេន្តស្ស អាបត្តិ សត្តន្តិ សម-
 ថានិ តីហិ សមថេហិ សត្តន្តិ សិយា សម្មាសម្ពាសនេយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មាសម្ពាសនេយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

សមថវិញ្ញាណ និព្វិតំ សត្តមំ ។

មហាវិវត្ត មហាវារៈ ១៦ សមចរិវារៈ

អាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ដែលសេពមេប៉ុនធម្ម រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 សមុទាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សមុទាវិន័យនឹងតិណ្ឌវត្ថុរកៈ
 ក៏មានខ្លះ (១) ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែល
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះទឹកមាត់កង
 ទឹក រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់
 ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈ បស្សៈ ឬស្មោះ
 ទឹកមាត់កងទឹក រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សមុទាវិន័យនឹងបដិញ្ញាត-
 ករណៈក៏មានខ្លះ សមុទាវិន័យតិណ្ឌវត្ថុរកៈក៏មានខ្លះ ។

ចប់ សមចរិវារៈ ទី ៧ ។

១ ក្នុងទីនេះ បើនិយាយតាមឈ្មោះសមថៈ ឃើញថា ៣ តែបើនិយាយតាមសេចក្តីរួមនៅ
 តែ ២ វិញ ដូចសេចក្តីដែលប្រែហើយនេះ ។ ព្រោះក្នុងសុមង្គលវិណ្ឌសិនិអដ្ឋកថាទ័យនិកាយ
 ត្រង់សង្កេតិសូត្រ ពន្យល់ថា អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមុទាវិន័យតែម្យ៉ាងមិនបានទេ
 ដូចយ៉ាងភិក្ខុសំដែងលហុកបត្តិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ១ រូប ឬកណ្តាលដំទុំសង្ឃ ឬកណៈ ក្នុង
 កាលណា ទើបហៅថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមុទាវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក្នុង
 កាលនោះ ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានដាច់លោកពោលថា អាបត្តាធិករណ៍តែងរម្ងាប់ដោយន័យ
 ២ យ៉ាង គឺដោយសមុទាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ ដោយសមុទាវិន័យនឹងតិណ្ឌ-
 វត្ថុរកៈក៏មានខ្លះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

វិទ្យាបិណ្ឌេ បរិវារេ

(៤៦៧) មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អក្កាយតេ សរីរេ មេធាំ ធម្មំ
 បដិសេវតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យេកុយ្យេន ទាយតេ
 សរីរេ មេធាំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ វុល្លក្ខយស្ស
 វិជគតេ មុខេ អចបន្តំ អន្តជានំ បវេសតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស មេធាំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ វេសា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ
 កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធានំ សង្កហិតា ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 មុដ្ឋានំ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្នំ
 អជិតរណំ កតមំ អជិតរណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ
 វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា
 អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ តិហិ អាបត្តិក្ខ-
 ន្ធានំ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធនំ សិយា
 វុល្លក្ខយាបត្តិក្ខន្ធនំ សិយា ទុក្ខដាបត្តិក្ខន្ធនំ ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

(៤៦៧) ភិក្ខុសេពមេប៉ុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុសេព
 មេប៉ុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ សេពមេប៉ុនធម្មនឹងសរីរៈ ដែលសត្វមិន
 ទាន់ទំពាស្សី ត្រូវអាបត្តិបាវជិត សេពមេប៉ុនធម្មនឹងសរីរៈដែលសត្វទំពា-
 ស្សីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្កល្យច្ច័យ បញ្ចូលអង្គជាតិទៅក្នុងទ្វារ
 មាត់ដែលហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុសេពមេប៉ុនធម្ម
 ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិណា ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោក
 សង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសម្បជាន នៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 អធិករណ៍ ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះចាត់ចូល ក្នុងអធិករណ៍ណា
 បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីល-
 វិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៣ គឺ ក្នុងនៃ
 បាវជិតអាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃថ្កល្យច្ច័យអាបត្តិក៏មាន ក្នុងនៃទុក្ខដអាបត្តិក៏មាន ។

មហាវិទ្យោ សោឡុយ មហាវិទ្យា សុច្ឆយវា

ធូដ្ឋំ អាបត្តិសមុជ្ឈាបាដំ ឯកេន សមុជ្ឈាដេន សមុជ្ឈ-
 ហន្តំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហន្តំ ន វាច-
 តោ ។ ចតុដ្ឋំ អធិករណាដំ អាបត្តាធិករណំ ។
 សត្តដ្ឋំ សមថាដំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មត្តំ សិយា សម្ម-
 ទាវនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្ម-
 ទាវនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិ-
 រិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ខេឡំ វា
 ករោន្តោ កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អនាទិរិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ខេឡំ វា
 ករោន្តោ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឧក្កដំ ។ អនាទិរិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សារំ វា ខេឡំ វា
 ករោន្តោ ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។ សា អាបត្តិ
 ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ កជតិ ។ សត្តដ្ឋំ
 អាបត្តិក្ខន្ធាដំ កត្តហំ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា ។
 ធូដ្ឋំ អាបត្តិសមុជ្ឈាបាដំ កត្តហំ សមុជ្ឈាដេហិ
 សមុជ្ឈាតិ ។ ចតុដ្ឋំ អធិករណាដំ កតតមំ អធិករណំ ។
 សត្តដ្ឋំ សមថាដំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មត្តិ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ សុប្បយវិរៈ

បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយ
 សមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវេទនាឡើយ ។
 បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ២ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
 បណ្ណាសមថៈទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសមា-
 វិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សមាវិន័យនឹងតិណវត្ថុករៈក៏មាន
 ខ្លះ ។ បេ ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តូរៈ បស្សវៈ
 ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិន
 អើពើ បន្ទោទប្តូរៈ បស្សវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺ
 ទឹកដ ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទប្តូរៈ បស្សវៈ ឬ
 ស្មោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤
 អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧
 អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមុជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ជានប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ២ អាបត្តិនោះ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។
 បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

សា អាចត្តិ ចតុន្ន័ វិបត្តិន័ ឯកំ វិបត្តិ កជតិ អាចា-
 វិបត្តិ ។ សត្តន្ន័ អាចត្តិក្ខន្ធាន័ ឯកេន អាចត្តិក្ខន្ធន
 សង្កហិតា ឱក្កជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធម្មំ អាចត្តិសម្មដ្ឋា-
 នាន័ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ។ ចតុន្ន័ អធិក-
 រណាន័ អាចត្តាធិករណំ ។ សត្តន្ន័ សមថាន័ តីហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សីយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច សីយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវ-
 ត្តារកេន ច ។

សមុច្ចយវិវា ឱដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

និមេ អដ្ឋិ វិវា សដ្ឋិយមត្តេន លិខិតា ។

តិស្សុទ្ធាន័

(៤៦៨) កត្ត បញ្ញត្តិ កត្ត ច

វិបត្តិសង្កេហេន ច

សម្មដ្ឋានាធិករណា

សមថោ ច សម្មត្តិយោតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ អាចារៈ-
 វិបត្តិ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិនោះ លោកសង្គ្រោះដោយ
 កងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃទុក្ខជាបត្តិ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង
 ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹង
 ចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិ
 នោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សមុទាវិន័យ នឹងបដិញ្ចាតករណៈ ក៏មានខ្លះ
 សមុទាវិន័យនឹងតិណវត្ថុតាកៈ ក៏មានខ្លះ ។

ចប់ សមុច្ចយវិវារៈ ទី ៨ ។

វិវារៈទាំង ៨ ប្រការនេះ លោករាតត្រាទុកសម្រាប់ស្វាធារៈ ។

ឧទាស គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាវិវារៈនោះដូច្នេះ

(៤៦៨) រឿងព្រះមានព្រះភាគ (ទ្រង់បញ្ចាតសិក្ខាបទ
 នោះ ។) ក្នុងទីណា ១ រឿងបញ្ចាតិទាំង ៩ យ៉ាង ១ រឿងព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចាតវិន័យ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ១ រឿងសង្គ្រោះអាបត្តិចូលនឹងវិបត្តិ ១ សមុជ្ជាន
 នឹងអធិករណ៍ ១ សមថៈ ១ សមុច្ចយៈ (ការរួបរួម) ១ ។

មហាវិកង្គេ សោឡស មហាវិក កត្តប្បញ្ញត្តិវិ

(២៦៧) យន្តេន កកវតា ជានតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា
 ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ៍ ។ កស្មី វត្ថុស្មី
 ។ បេ ។ កេនាភជន្តិ ។ យន្តេន កកវតា ជានតា
 បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន មេធានំ ធម្មំ បដិ-
 សេវនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលីយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ៍ ។ សុទ្ធិន្នំ កលន្តប្បត្តិ អារាហ៍ ។
 កស្មី វត្ថុស្មីន្នំ ។ សុទ្ធិន្នោ កលន្តប្បត្តោ បុរាណ-
 ទុតិយកាយ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។
 អត្ថំ តត្ថំ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ
 តស្មី នត្ថំ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិវរៈ

(២៦៨) បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខសិក្ខាបទ)
ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ ព្រោះ
បច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងទីណា ។
ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
បុគ្គលណាបាននាំមក ។ បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខ
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ
ព្រោះបច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រាព្វនឹងសុទិន្ទកិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទរសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលសុទិន្ទកិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទរសេដ្ឋី សេពមេថុនធម្មនឹងស្រី
ជាប្រពន្ធព័រដើម ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខ អនុប្បញ្ញត្តិ នឹង
អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិបួនទេ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២
ឯអនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជា
សព្វគុប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វគុប្បញ្ញត្តិ ។
សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។

សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិមោក្ខន្ត-
សាធំ កតោកធំ កត្ត បរិយាបន្នធំ ។ ឯនាណោកធំ
ឯនាណបរិយាបន្ន ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
អាគច្ឆតិ ។ ឧតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។
ចត្តំ វិបត្តំ កតមា វិបត្តិ ។ ស័លវិបត្តិ ។ សត្តំ
អាបត្តិក្ខន្ធនំ កតមា អាបត្តិក្ខន្ធាតិ ។ ចារាជិ-
កាបត្តិក្ខន្ធា ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ កតិហិ
សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ ឯកេន សម្មជ្ជានេន
សម្មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ
។ បេ ។ កេនាភជន្តំ ។ បរម្យាកធំ ។

ឧចាលិ ទាសកោ ចេវ

សោណកោ សិក្ខវេ តថា

មោក្ខល្មត្ថេន បញ្ចមា

ឯតេ ជម្ពុសិរិយេ^(១) ។

តតោ មហិក្ខោ ឥដ្ឋិយោ

ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពលោ ។ បេ ។

១ ជម្ពុសិរិយេនីបិ ពាហេ ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតាបញ្ញត្តិ ឬ
 ជាទុកតាបញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាទុកតាបញ្ញត្តិ ។ បណ្ណបាតិមោក្ខ-
 ទ្ទេសទាំង៥សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេស
 ណា ។ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខា-
 បទនោះ មកកាន់ទ្ទេស ត្រង់ទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ សិក្ខាបទនោះ មកកាន់
 ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទី ២ ។ បណ្ណវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។
 សិក្ខាបទនោះ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្ណកងវិន័យភាគទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ
 ជាកងវិន័យភាគអ្វី ។ សិក្ខាបទនោះ ជាកងវិន័យភាគបុគ្គលិក ។ បណ្ណ
 សមុជ្ឈានវិន័យភាគទាំង ៦ ភាគនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានប៉ុន្មាន ។
 ភាគនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិន
 បានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណា បាននាំ
 មក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមបាននាំត ។ គ្នាមក ។
 គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទុបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១
 នឹងព្រះមាគ្គលិបុត្តជាតំរប់៥ អង្គ ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះ នៅ
 ក្នុងទីបណ្ណោះដម្បងមានសិរី ។ តពីនោះមកព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥដ្ឋិយៈ ១ ឧត្តិយៈ ១ សម្ពុលៈ ១

។ បេ ។

មហាវិកង្គេ សោឡស មហាវិក កត្តយ្យញ្ញតិវ

ឯតេ ជាតា មហាបញ្ញា

វិនយញ្ញា មត្តកោវិទា

វិនយំ ធិបេ បកាសេសំ

បដកំ តត្ថបណ្ឌិតំ ។

[២៧០] យទ្ធនេ កកវតា ជាធាតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនេ អធិដ្ឋំ អាទិយនប្បច្ចយា ចារាជីកំ កត្ត

បញ្ញត្តិ ។ រាជកហេ បញ្ញត្តិ ។ កំ អារក្ខតិ ។ ធនិយំ

កុម្ភការបុត្តំ អារក្ខ ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។ ធនិយោ កុម្ភ-

ការបុត្រោ រញ្ញោ ធារ្យនិ អធិដ្ឋានិ អាទិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។

ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិស-

មុដ្ឋានំ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ សិយា កាយ-

តោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ

ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ

ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ។

មហាវិរាដ្ឋ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

ព្រះនាគត្ថវតាំងនេះ លោកមានប្រាជ្ញាច្រើន ស្គាល់ច្បាស់
នូវព្រះវិន័យ លោកឈ្លាសក្នុងមគ្គ បាននាំគ្នាប្រកាស នូវ
ព្រះវិន័យបិដក ទុកក្នុងតម្កល់ណាមួយ គឺកោះលង្កា ។

(២៧០) បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជា
អវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្ត
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ហើយទ្រង់
បញ្ចត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺកាន់យកនូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ បារាជិក-
សិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយកិក្ខុ ជាកូននៃសូន
ផ្ទាំង ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលធនិយកិក្ខុ ជាកូននៃ
សូនផ្ទាំង យកឈើព្រះរាជទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ
មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជ្ឈាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំង
ឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(២៧០) សញ្ញាច្ច មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វេរោបនប្បច្ច-
 យា ទារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលីយា បញ្ញត្តិ ។
 កំ អារាញតិ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារាញ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អញ្ញមញ្ញំ ជីវិតា វេរោបេ-
 សំ វត្ថុស្មិនំ ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។
 ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ភិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ
 សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៧២) អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរមនុស្សធម៌ ឧល្លបន-
 ប្បច្ចយា ទារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ វេសាលីយា បញ្ញ-
 តិ ។ កំ អារាញតិ ។ វត្ថុមនាតិយេ ភិក្ខុ អារាញ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មិនំ ។ វត្ថុមនាតិយា ភិក្ខុ ភិហំ អញ្ញមញ្ញស្ស
 ឧត្តរមនុស្សធម៌ស្ស វណំ កាសិសុ វត្ថុស្មិនំ ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ភិហំ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

[៤៧១] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺ ក្បែរធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីវិត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបញ្ចាំង គ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្លាក់ចុះចាកដីវិត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ មាន អនុប្បពាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ឈាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីវារោកមាន តាំងឡើងអំពីវារោកនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារោកនឹងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧២] បារាជិកសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យ គឺពោល អ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទា ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅប្របឆ្នេរស្ទឹងវត្តមុទា ពោលសរសើរគុណទុក្ខិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បពាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹង

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ កុលប្បញ្ញត្តិវិ

ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។

(៤៧៣) យន្តេន ភក្កតា ជាធាតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អស្មិ មោចនប្បច្ចយា
 សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តា ។ កំ អារត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មី ។ បេ ។ កេនាភជន្តិ ។ យន្តេន ភក្កតា ជាធាតា
 បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧបក្កមិត្តា អស្មិ
 មោចនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាយស្មន្តិ
 សេយ្យសកំ អារត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មន្តិ ។ អាយស្មា
 សេយ្យសកោ ឧបក្កមិត្តា អស្មិ មោចេសំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ អត្ថំ តត្ថំ បញ្ញត្តំ អនុប្បញ្ញត្តំ អនុប្បន-

មហាវិក័ត្ត មហាវារៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈ

ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវានឹងចិត្ត មិនបាន
តាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៣) សង្ឃទិសេសសិទ្ធិតាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្ត
សិទ្ធិតាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់
បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺ ព្យាយាមញ្ចាំងអសុចិទ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃទិសេស-
សិទ្ធិតាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិទ្ធិតាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
សង្ឃទិសេសសិទ្ធិតាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មា-
សម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្តសិទ្ធិតាបទ) ទ្រង់
ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ចត្ត ព្រោះបច្ច័យ
គឺ ព្យាយាមញ្ចាំងអសុចិទ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃទិសេសសិទ្ធិតាបទនោះ ទ្រង់
បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ព្យាយាមញ្ចាំងអសុចិទ្យ
ឃ្លាតចេញ ។ ក្នុងសិទ្ធិតាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្ន-

ប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្ទ-
 ប្បញ្ញត្តិ តស្មី នត្តិ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ ។
 សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញ-
 ត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ
 បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ បញ្ញត្តិ ពាតិមោក្ខទ្ធ-
 សាដំ កតោកដំ កត្ត បរិយាប្បន្ន ។ ដំណាចកដំ ដំ-
 ណាចបរិយាប្បន្ន ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆ-
 ត្តិ ។ តតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆត្តិ ។ ចត្តន្តិ
 វិបត្តន្តិ កតមា វិបត្តត្តិ ។ សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្តិ អា-
 បត្តិក្ខន្ធន្តិ កតមា អាបត្តិក្ខន្ធន្តិ ។ សង្ឃាទិសេសា-
 បត្តិក្ខន្ធន្តិ ។ ឆន្តិ អាបត្តិសម្មជ្ជាន្តិ កតិហិ សម្មជ្ជា-
 នេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។ បេ ។
 កេនាភជន្តិ ។ បរម្បរាភជំ ។

ឧបាលិ បាសកោ បេ

សោណកោ សិក្ខវេ តថា

មោក្ខលីបុត្តេន បញ្ចមា

វិសយបិដក បរិវារៈ

ប្បញ្ញត្តិ ដែរប្តេជ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១
 ឯអនុប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជា
 សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមាទុទ្ទេសទាំង ៥ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុង
 ទុទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទុទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់
 បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ទុទ្ទេស ត្រង់ទុទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។
 មកកាន់ទុទ្ទេសត្រង់ទុទ្ទេសទី៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ
 ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ
 ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ បណ្តាសមុជ្ឈាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈានប៉ុន្មាន ។ តាំង
 ឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
 ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមាននាមខាងក្រោម បាននាំតៗ គ្នាមក ។

គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទបាលី ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១

នឹងព្រះមោគ្គលីបុត្តជាគំរប់ ៥ អង្គ ១ ព្រះថេរៈទាំងនេះ បិត

មហាវិញ្ញាណ សោឡស មហាវិញ្ញាណ ពន្យញ្ញាណវិញ

ឯតេ ជន្មសិរីយេ ។

តតោ មហាវិញ្ញាណ ឥន្ទ្រិយោ

ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុតោ

។ បេ ។

ឯតេ នាតា មហាបញ្ញា

វិនយញ្ញា មត្តកោវិទា

វិនយំ ធិបេ បកាសេសំ

បិដកំ តត្ថបណ្ឌិតំ ។

[២៧២] មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមា-

បជ្ជនប្បត្តយា សន្និទិសេសោ តត្ថ បញ្ញត្តិតំ ។

សាវត្តិយា បញ្ញត្តិតំ ។ កំ អាវត្តិតំ ។ អាយស្មន្តំ

ឧទាយំ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មន្តំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ

មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបជ្ជំ តស្មី

វត្ថុស្មំ ។ ឯកា បញ្ញត្តិតំ ។ ធន្នំ អាវត្តិតសម្ពុដ្ឋានំ

ឯកេន សម្ពុដ្ឋានេន សម្ពុដ្ឋានិតំ កាយតោ ច ចិត្តតោ

ច សម្ពុដ្ឋានិតំ ន វាចតោ ។

មហាវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ កុល្យញ្ញត្ថិវិរៈ

នៅក្នុងទ្វីបឈ្មោះដម្ពដ៍មានសិរី ។ តម្កល់នោះមកមានព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយទៀតគឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥដ្ឋិយៈ ១
ឧត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១

។ បេ ។

ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះមានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងនូវព្រះវិន័យ
ឈ្លាសក្នុងមគ្គ នាំគ្នាប្រកាសព្រះវិន័យបិដក ទុកក្នុង
ភម្ពបណ្ឌិតិប ។

(៤៧៤) សង្ឃទិសសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ
គឺដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមជា
ដើម) ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទាយិមានអាយុ ដល់នូវកាយសំសគ្គៈជា
មួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើង
អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវារ្យឡើយ ។

(២៧៥) មាតុត្តាមិ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឌីកាសន-
 ប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ញត្តា ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្តំ ទុនាយី អារព្ភ ។
 កត្ថស្មី វត្ថស្មន្តំ ។ អាយស្មា ទុនាយី មាតុត្តាមិ ទុដ្ឋ-
 ល្លាហិ វាចាហិ ឌីកាសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជានាមំ តំហិ សម្មជានេហិ
 សម្មជានិ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ
 ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជានិ
 ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជានិ ។

(២៧៦) មាតុត្តាបស្ស វត្ថតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ កាសនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តា-
 តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។ កំ អារព្ភាតិ ។ អាយស្មន្តំ
 ទុនាយី អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មន្តំ ។ អាយស្មា
 ទុនាយី មាតុត្តាបស្ស វត្ថតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ អកាសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសម្មជានាមំ តំហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៤៧៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយលោមមាតុត្រាមដោយសំដីចៃចង់ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទទាយមានអាយុ និយាយលោមមាតុត្រាមដោយសំដីចៃចង់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៦) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះបច្ច័យគឺ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះទទាយមានអាយុ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

មហាវិកង្កេ សោឡស មហាវិក កត្តប្បញ្ញត្តិវា

[២៧៧] សញ្ញាវត្ថុ សមាបដ្ឋនប្បច្ចយា សង្ឃទិ-

សេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។ កំ
 អារត្តាតិ ។ អាយស្មនំ ឧទាយំ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុ-
 ស្មនំ ។ អាយស្មា ឧទាយំ សញ្ញាវត្ថុ សមាបដ្ឋ វត្ថុ-
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធនំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋាតិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា វាចតោ សម្មដ្ឋាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋាតិ ។

[២៧៨] សញ្ញាចិកាយ កុដី ការាបនប្បច្ចយា
 សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ អាឡវិយា បញ្ញ-
 ត្តា ។ កំ អារត្តាតិ ។ អាឡវិកេ ភិក្ខុ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មនំ ។ អាឡវិកា ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

(៤៧៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្ត្រីដើម្បីបុរស ដឹកនាំបុរសដើម្បីស្ត្រីទ្រង់បញ្ចត្ត កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះទាយមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ រឿងព្រះទាយមានអាយុ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្ត្រីដើម្បីបុរស ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចត្ត ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ គឺតាំង ឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពី វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង វាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិន បានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៤៧៨) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដ ដោយការសូមគ្រឿងទប់ករណ៍ដោយខ្លួនឯង ទ្រង់ បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងដែនអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងដែនអាឡវី ។ ព្រោះ រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី ប្រើគេឲ្យធ្វើកុដ

កាកាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៤៧៩) មហាលូកំ វិហារំ កាកាបេស្មី ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។
កាកាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។
កាកាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៤៨០) ភិក្ខុំ អម្ពលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន
អនុទ្ធិសេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។
កាកាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។
កាកាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មជ្ជាធានំ ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

ដោយការសូមគ្រឿងទប់ករណ៍ដោយខ្លួនឯង ។ សិទ្ធិបទនោះ មាន
តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៤៧៩) សន្យាទិសេសសិទ្ធិបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបង្ខំយ
គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើវិហារធំ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា
កោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងព្រះឆន្ទៈមាន
អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាល
នឹងជំរះទីដីនៃវិហារ ក៏ប្រើគេឲ្យកាប់ដើមឈើដែលជាទីគោរព ១ ដើម ។
សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៤៨០) សន្យាទិសេសសិទ្ធិបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបង្ខំយគឺ
ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយ អាបត្តិបាពជីកមិនមានមូល ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាព្វ
នឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយៈនឹងកុម្មជកៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុ
ឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងកុម្មជកៈ បានចោទព្រះឲ្យមូលបុគ្គមានអាយុ ដោយ
អាបត្តិបាពជីកមិនមានមូល ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិវិ

(៤៨០) ភិក្ខុ អញ្ញាកាតិយស្ស អធិករណស្ស
 កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន
 អនុទ្ធិសនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
 រាជគហេ បញ្ញត្តា ។ កំ អារព្ភាតិ ។ មេត្តិយកុម្មជកេ
 ភិក្ខុ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ មេត្តិយកុម្មជកា
 ភិក្ខុ អាយស្មនំ ទត្ថំ មល្លបុត្តំ អញ្ញាកាតិយស្ស អធិក-
 រណស្ស កត្តំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន
 ធម្មេន អនុទ្ធិសេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៤៨២) សង្ឃភេទកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
 សមនុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្ទនប្បច្ចយា សង្ឃទិសេ-
 សោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ រាជគហេ បញ្ញត្តា ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ ទេវទត្តំ អារព្ភ ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ទេវ-
 ទត្តោ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមិ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ។

មហាវិញ្ញាណ មហាវិញ្ញាណៈ ១៦ កត្តបញ្ញត្តិវិញ្ញាណៈ

(៤៨១) សង្ឃទិសេសសិទ្ធិបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទូរលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់អធិការណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទកិច្ចផងគ្នាដោយអាបត្តិបាវជិត ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងកុម្មជកៈ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិច្ចឈ្មោះមេត្តិយៈ នឹងកុម្មជកៈ យកលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួច របស់អធិការណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តមានអាយុ ដោយអាបត្តិបាវជិត ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៤៨២) សង្ឃទិសេសសិទ្ធិបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺកិច្ចអកប្បិកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងកិច្ចឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងកិច្ចឈ្មោះទេវទត្ត ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(២៨៣) កេនាធុរត្ថកាណំ ភិក្ខុនំ យាវតតិយំ
 សមនុភាសនាយ ធម្មដិដិស្សន្តធម្មច្ចយា សង្ឃានិ-
 សេសោ កត្ត បញ្ចត្តានិ ។ រាជគហោ បញ្ចត្តោ ។
 កំ អារាហ៍ ។ សម្ពហុលេ ភិក្ខុ អារាហ៍ ។ កស្មី វត្ថុ-
 ស្មិនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ ទេវទត្ថស្ស សង្ឃកេនាយ
 បរក្កមន្តស្ស អនុវត្តកា អហេសំ វត្តវិនិកា តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តានិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
 ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជានិ កាយតោ ច វិនតោ
 ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ ។

(២៨៤) ធុត្ថចស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ ធម្មដិដិស្សន្តធម្មច្ចយា សង្ឃានិសេសោ
 កត្ត បញ្ចត្តានិ ។ កោសម្ពិយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អា-
 រាហ៍ ។ អាយស្មិនំ ធម្មំ អារាហ៍ ។ កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 អាយស្មា ធម្មោ ភិក្ខុហំ សហធម្មកំ វត្ថុមាណោ អត្តានំ
 អវចនិយំ អកាសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តានិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៤៨៣) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រ សមនុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់ បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ រឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បី បំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលពាក្យប្រមូលពួក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង ឡើងដោយសមុជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារានឹងចិត្ត ។

(៤៨៤) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ចត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរកោសត្តិ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្ទៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង ដែលព្រះឆន្ទៈមានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយប្រដៅតាមធម៌ ក៏ធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តីថាមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

មហាវិកង្គេ សោឡស មហាវិវា កត្តប្បញ្ញត្តិវិ

ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋានិ
កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ។

[៤៨៥] កុលទ្ធិសកស្ស ភិក្ខុនោ យាវតតិយំ
សមនុកាសនាយ ធម្មជិដិស្សជ្ជធម្មត្ថយា សង្ឃទិសេ-
សោ កត្ត បញ្ចត្តានិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តោ ។ តំ
អារព្ភានិ ។ អស្សជិប្បធានុស្សកេ ភិក្ខុ អារព្ភ ។ តស្មី
វត្ថុស្មីន្តិ ។ អស្សជិប្បធានុស្សកា ភិក្ខុ សង្ឃធម៌ បញ្ចាដ-
នីយកម្មកតា ភិក្ខុ ធម្មតាមិតា នោសតាមិតា មោហា-
តាមិតា ភយតាមិតា(១) ចាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋានិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ
។ បេ ។

[៤៨៦] យន្តេន ភកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា
សម្មាសម្ពុទ្ធន អនាទិយំ បដិក្ខ ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា
បស្សរំ វា ខេទ្បិ វា ករណប្បត្ថយា ទុក្ខំ កត្ត

១ ធម្មតាមិតោ ។ ល ។ ភយតាមិតោតិ កត្តចិ ហេតុកេ ទីស្សតិ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិវរ

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(៤៨៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំបើដង ក៏ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអស្សជី- ភិក្ខុនឹងបុរេពូសុភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលអស្ស- ជីភិក្ខុនឹងបុរេពូសុភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចាជន័យកម្មហើយ ត្រឡប់ជា បន្ទោសសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងទោសាគតិ លុះក្នុង មោហាគតិ លុះក្នុងភយាគតិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។ បេ ។

(៤៨៦) អាបត្តិទុក្ខដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មា- សម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ទ្រង់ ឃើញ(នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០)ទ្រង់បញ្ញត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ អាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនរើតើ បន្ទោទច្បារក្តី បស្សរក្តី ទឹកមាត់ក្តីក្នុងទឹក

វិធីបំបាត់ បរិវារ

បញ្ចាតន្ត ។ សាវត្ថយោ បញ្ចាតន្ត ។ តំ អាវត្តាន្ត ។
 ធម្មតិយោ ភិក្ខុ អាវត្ត ។ តំ ស្មី វត្តស្មី ។ ធម្មតិយោ
 ភិក្ខុ ឧទកោ ឧទ្ធារម្មី បស្សាវម្មី ខេឡម្មី អតិស្ម
 តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតន្ត ឯកា អនុប្បញ្ញត្ត ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន ស.
 មជ្ជាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ។

កត្តប្បញ្ញត្តិវំ ធម្មិកំ បឋមំ ។

(៤៨៧) មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បក្កយោ កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បក្កយោ
 ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អត្តាយំតេ សវីរេ មេ-
 ធានំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ចាកាជិតស្ស យេកុយ្យេន
 ទាយំតេ សវីរេ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ ធុល្ល.
 ក្ខយស្ស វិជកតេ មុខេ អនុបត្តំ អន្តជានិ បរេសេតិ
 អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ជនុមជ្ជតេ ចាចិត្តិយំ មេធានំ ធម្មំ
 បដិសេវនប្បក្កយោ សោ ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

និយមិណ បរិវារៈ

អាបត្តិទុក្ខនោះ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុបានបន្ទោទច្បារៈខ្លះ
 បស្សៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ ក្នុងទឹក ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ចក្ខ ១
 មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
 អំពីវារៈឡើយ ។

ចប់ កល្យាណត្ថិវារៈ ជាបឋម ។

(៤៨៧) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យគឺការសេព
 មេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម
 គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម នឹងសរីរៈសេព ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស្តី ត្រូវ
 អាបត្តិបាពជិត ភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម នឹងសរីរៈសេព ដែលសត្វទំពាស្តី
 ដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថ្មល្មម ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខ
 ទ្វារដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើដោយដំរើយ ឬកាកលាក់ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។

បញ្ចវគ្គ សោធុស បញ្ចវគ្គ ពោធិវគ្គ

(២៨៨) អង្គដ្ឋ អាទិយនប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបត្តិ ។ អង្គដ្ឋ អាទិយនប្បច្ចយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបត្តិ បញ្ចវគ្គ មាសកំ វា អតិវេកបញ្ច-
 មាសកំ វា អក្កនកំ អង្គដ្ឋ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយ-
 តិ អាបត្តិ ពាកដិកស្ស អតិវេកមាសកំ វា ឧបញ្ច-
 មាសកំ វា អក្កនកំ អង្គដ្ឋ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយតិ
 អាបត្តិ ឥល្លត្ថយស្ស មាសកំ វា ឧបមាសកំ វា អក្កន-
 កំ អង្គដ្ឋ ថេយ្យសម្ពាទិ អាទិយតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស
 អង្គដ្ឋ អាទិយនប្បច្ចយា វេមា តិស្សោ អាបត្តិយោតិ
 អាបត្តិ ។

(២៨៩) សក្ខីត្ថ បទុស្សវិត្តហំ ជីវិតា វេមាបនប្បច្ច-
 យា កតិ អាបត្តិយោ អាបត្តិ ។ សក្ខីត្ថ បទុស្សវិត្តហំ
 ជីវិតា វេមាបនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបត្តិ
 បទុស្សំ ឌីទិស្ស ឌីទាទំ ឧបតិ បបតិកា មិស្សតិ
 អាបត្តិ ធុត្តជស្ស បបតិកេ ធុត្តា វេមា ឧប្បជ្ជតិ
 អាបត្តិ ឥល្លត្ថយស្ស អតិ អាបត្តិ ពាកដិកស្ស

មហាវិញ្ញ័យ បញ្ចក្ខន្ធៈ ១៦ កតាបត្តិវិវរៈ

(៤៨៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យ
 ដែលគេមិនបានឲ្យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់
 យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ គឺភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យមាន
 តម្លៃ ៥ មាសក ឬច្រើនជាង ៥ មាសកឡើងទៅ ដែលគេមិនបានឲ្យ
 ត្រូវអាបត្តិបាពជិត ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យ មានតម្លៃច្រើន
 ជាង ១ មាសក ឬថយដំពី ៥ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អប្លែង ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ៤ មាសក ឬ
 ថយចុះចំពី ១ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអា-
 បត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ។

(៤៨៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកែងញ៉ាំង
 រាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះ
 បច្ច័យ គឺការកែងញ៉ាំងរាងកាយនៃមនុស្ស ឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត គឺ
 ភិក្ខុដឹករណ្តៅ ចំពោះមនុស្ស ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សនឹងស្លាប់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើមនុស្សធ្លាក់ទៅហើយ មានទុក្ខវេទនាកើត
 ឡើង ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អប្លែង បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាពជិត

សភ័ក្ត្រ បន្ទុស្សវិត្តហំ ដីវិតា វោរោបនប្បច្ចយា ឥមា
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

[២៩០] អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លប-
នប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អសន្តំ អក្ខ-
តំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អក្ខតំ
ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស យោ
តេ វិហារេ វសតិ សោ ភិក្ខុ អរហតិ កណ្តតិ បដិវិ-
ដានន្តស្ស អាបត្តិ ឡុល្លច្ចយស្ស នប្បដិវិដានន្តស្ស
អាបត្តិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អសន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្ល-
បនប្បច្ចយា ឥមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

[២៩១] ឧបក្កមិត្តា អសុច្ចំ មោចនប្បច្ចយា
កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ឧបក្កមិត្តា អសុច្ចំ
មោចនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អាបត្តិ ឡុល្លច្ចយស្ស បយោកេ
ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងប្លែងកាយនៃ
មនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។

(៤៩០) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺភិវិយាពោលអ្នក
ទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣
ព្រោះបច្ច័យ គឺភិវិយាពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត
(ក្នុងខ្លួន) គឺភិក្ខុជាអ្នកមានប្រាថ្នាអាក្រក់ មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់
កំពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ
បារាជិក ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះ
អរហន្ត កាលបើគេដឹងសេចក្តីច្បាស់ត្រូវអាបត្តិថ្នលច្ច័យ កាលបើគេមិន
ដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ
គឺភិវិយាពោលអ្នកទុក្ខិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។

(៤៩១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការព្យាយាម
បញ្ចេញអសុចិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមបញ្ចេញ
អសុចិ គឺភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាមញ៉ាំងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសស ភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាម ប៉ុន្តែ
ទឹកអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិថ្នលច្ច័យ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុង
ប្រយោគដែលព្យាយាម ។

(២៩២) កាយសំសត្តំ សមាបជ្ជនប្បក្កយា បញ្ចា
អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស
បុរិសបុគ្គលស្ស អធិក្ខតំ ឧត្តជាធម្មណ្ណលំ កហាលំ
សាទិយតិ អាចត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ កាយេន កាយំ
អាមសតិ អាចត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស កាយេន កាយ-
ប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាចត្តិ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បដិ-
ពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស
អង្គលំបតោធកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសត្តំ សមា-
បជ្ជនប្បក្កយា ឥមា បញ្ចា អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៩៣) មាតុត្តាមំ ទុដ្ឋល្លាហិ វាចាហិ ឱកាសន-
ប្បក្កយា តិស្សោ អាចត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុត្ថមក្ខំ បស្សា-
វមក្ខំ អាទិស្ស វណ្ណម្បំ កណាតិ អវណ្ណម្បំ កណាតិ
អាចត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស វុត្ថមក្ខំ បស្សាវមក្ខំ វេបេត្វា
អធិក្ខតំ ឧត្តជាធម្មណ្ណលំ អាទិស្ស វណ្ណម្បំ កណាតិ
អវណ្ណម្បំ កណាតិ អាចត្តិ វុល្លក្ខយស្ស កាយប្បដិពទ្ធំ
អាទិស្ស វណ្ណម្បំ កណាតិ អវណ្ណម្បំ កណាតិ អាចត្តិ
ទុក្ខដស្ស ។

មហាវិញ្ញ័យ មហាវិញ្ញ័យ: ១៦ ពត្តបទ្គិក្ខវៈ

(៤៩២) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវ
 កាយសំសគ្គៈ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹង ការចាប់ ពាល់
 សរីរប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃដង្កន់ឡើង
 ទៅនៃបុរសគ្រួស ដែលមានតម្រេកដូចគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាវជ័ក ភិក្ខុប៉ះ
 ពាល់កាយស្រីដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុប៉ះ
 ពាល់នូវត្រីដែលជាប់ដោយកាយស្រី ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អច័យ ភិក្ខុប៉ះពាល់នូវត្រីដែលជាប់នឹងកាយស្រី ដោយត្រីដែលជាប់
 នឹងកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាវជ័កៈ ព្រោះជនព្យា
 គឺម្រាមដៃ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវ
 កាយសំសគ្គៈ ។

(៤៩៣) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការនិយាយល្បឿនមាតុ-
 គ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ គឺភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះ
 វច្ចមគ្គ ឬបស្សវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុមិនពោលចំពោះវច្ចមគ្គ
 នឹងបស្សវមគ្គ គ្រាន់តែពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះខាង
 ក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃដង្កន់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អច័យ ភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបង្កាប់ក្តី ចំពោះត្រីដែលជាប់
 ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៧២) អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសនប្បច្ចយា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ មាតុត្តាមស្ស សន្តិកេ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
 សេសស្ស បណ្ឌិតស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយា-
 យ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស វិវាទកតស្ស
 សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

(២៧៣) សញ្ញាវត្ថុ សមាបជ្ជនប្បច្ចយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិក្កណ្ឌតិ វីមិសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស បដិក្កណ្ឌតិ វីមិសតិ ន
 បច្ចាហរតិ អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស បដិក្កណ្ឌតិ ន វីមិ-
 សតិ ន បច្ចាហរតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៧៤) សញ្ញាចិកាយ កុដិ កាតបនប្បច្ចយា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាតបេតិ បយោគ
 ទុក្ខដិ ឯកបិណ្ឌ អនាគតេ អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្ស
 តស្មី បិណ្ឌ អនាគតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៤៩៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការពោលនូវគុណនៃ
 ការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន គឺភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយ
 កាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុ
 ពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃបណ្ឌិត
 (ឡើយ) ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាម
 ចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃសត្វតិរច្ឆាន (ញី) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៤៩៥) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រព្រឹត្តិនិយាយ
 ដឹកនាំស្រ្តីឲ្យបុរស ដឹកនាំបុរសឲ្យស្រ្តី គឺភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយ
 ប្រាប់ផង ត្រឡប់មកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ភិក្ខុទទួល
 ពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង តែមិនត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវ
 អាបត្តិបុល្ល័យ ភិក្ខុគ្រាន់តែទទួលពាក្យ តែមិនបានទៅនិយាយប្រាប់ផង
 មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញផង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៤៩៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដី
 ដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឲ្យធ្វើ ក្នុង
 ប្រយោគដែលប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ កាលបើប្រាយអមួយដុំមិនទាន់មក
 ដល់ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ កាលបើដុំប្រាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

មហាវិរត្តេ សោឡុស មហាវិរ កតាបត្តិវិរ

(២៧៧) មហាលូកំ វិហារំ កាវាបនប្បត្តយា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កាវាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
ឯកបិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ វុល្លត្តយស្ស តស្សី
បិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៧៨) ភិក្ខុំ អម្បលកេន ចារាជីកេន ធម្មេន
អនុទ្ធិសនប្បត្តយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អនោ-
កាសំ កាវាបេត្វា ចាវេនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ឱកាសំ កាវាបេត្វា
អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

(២៧៩) ភិក្ខុំ អញ្ញភាតិយស្ស អធិករណស្ស
កក្កំ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជីកេន
ធម្មេន អនុទ្ធិសនប្បត្តយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
អនោកាសំ កាវាបេត្វា ចាវេនាធិប្បាយោ វទេតិ អា-
បត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខដស្ស ឱកាសំ កាវាបេត្វា
អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ កតាបត្តិវិរៈ

(៤៧៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឱ្យធ្វើវិហារធំ
 គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឱ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ កាល
 បើបាយអមួយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិថ្មីបច្ច័យ កាលបើដុំបាយអ
 នោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។

(៤៧៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការចោទភិក្ខុផង្គា
 ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឱ្យគេឃ្លាតចាក
 ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឧកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ព្រម
 ទាំងសង្ស័យទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីដេរ តែបានសូមឧកាសហើយ
 ចោទ ត្រូវអាបត្តិឧបសវនបាចិត្តិយៈ ។

(៤៧៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេស
 ជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទភិក្ខុ
 ផង្គា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឱ្យគេឃ្លាតចាក
 ព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឧកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ព្រម
 ទាំងសង្ស័យទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីដេរ តែសូមឧកាសហើយចោទ
 ត្រូវអាបត្តិឧបសវនបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(៥០០) សង្ឃកេនកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៥០១) កេនាទុវត្តកោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៥០២) ទុព្វចោ ភិក្ខុ យាវតតិយំ សមនុភាសនាយ
 នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ញត្តិយា ទុក្ខំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា កម្ម-
 វាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

[៥០០] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះ បង់កម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច័យ ទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃទិសេស ។

[៥០១] ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជា គំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

[៥០២] ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់ នូវកម្មនោះចេញ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច័យ ទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ- ទិសេស ។

មហាវិញ្ញាណ សោធអ្វស មហាវារ កតាបត្តិវារំ វិបត្តិវារំ

(៥០៣) តុល្យទ្វិសកោភិត្តិយោវតតិយំ សមនុកា-
សនាយ នប្បដិដ៍ស្សជ្ជនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ធ្វហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេសស្ស ។ បេ ។

(៥០៤) អនាធនិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរិ
វា ខេទ្បំ វា ករណប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។
អនាធនិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរិ វា ខេទ្បំ វា
ករណប្បច្ចយា ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទុក្កដំ អនាធនិយំ
បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរិ វា ខេទ្បំ វា ករណ-
ប្បច្ចយា ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។

កតាបត្តិវារំ វិបត្តិវារំ ទុតិយំ ។

(៥០៥) មេវុទ្ធិ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ ធនុទ្ធិ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជ្ជនំ ។ មេវុទ្ធិ
ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ធនុទ្ធិ វិបត្តិនំ ទេ

មហាវិវត្ត មហាវារៈ ១៦ ពតាបត្តិវារៈ វិបត្តិវារៈ

(៥០៣) ភិក្ខុអកុស្តត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យគឺកាល
បើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដង ហើយនៅតែមិនលះបង់កម្ម
នោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទឹកដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អប្លែងទាំង
ឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
ទិសស ។ បេ ។

(៥០៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបីនានា ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទឹកដ ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺ ការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង
ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី
ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។

ចប់ ពតាបត្តិវារៈ ទី ២ ។

(៥០៥) ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តា
វិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិបីនានា ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះ
បច្ច័យ គឺការសេពមេដ្ឋនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

វិបត្តិយោ កដន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ សិយោ អាចារិបត្តិ
 ។ បេ ។ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទេកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ
 វា ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កដតិ ។ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទេកេ
 ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ
 ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ឯកំ វិបត្តិ កដតិ អាចារិបត្តិ ។

វិបត្តិវារំ ធម្មិកំ គតិយំ ។

[៥០៦] មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធមិ សង្កហិ-
 តា ។ មេដ្ឋនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សត្តន្នំ
 អាបត្តិក្ខន្ធានំ ចតុហិ អាបត្តិក្ខន្ធមិ សង្កហិតា សិយា
 ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធមិ សិយា វិល្លច្ចយា បត្តិក្ខន្ធមិ
 សិយា ចាចត្តិយា បត្តិក្ខន្ធមិ សិយា ធុក្កដាបត្តិក្ខន្ធមិ
 ។ បេ ។ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទេកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា
 ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក
 បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្លាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺ
 ការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុង
 ទឹក បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ទី ៣ ។

(៥០៦) ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេជ្ឈនធម្ម បណ្តា
 កងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប្លាន ។ ពួកអាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេជ្ឈនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះ
 ដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបាវកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្ច-
 ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បេ ។
 អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី
 បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយ

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ឥម្ពិសាវ

កតីហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា ។ អនាទិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា ករណប្បច្ចយា
អាបត្តិ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ឯកេន អាបត្តិក្ខន្ធន
សង្កហិតា ធិក្កដាបត្តិក្ខន្ធន ។

សង្កហិតាវ ឥម្ពិសាវ បព្ពត្តំ ។

(៥០៧) មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ កតីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋ-
ហនិ ។ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋ-
ហនិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហនិ ន វាចតោ
។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា
ខេឡិ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
កតីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ អនាទិយំ បដិច្ច
ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិ វា ករណប្បច្ចយា
អាបត្តិ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
សម្មដ្ឋានិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។

សម្មដ្ឋានាវ ឥម្ពិសាវ បព្ពត្តំ ។

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ សមុជ្ជានវិវរៈ

កងនៃអាបត្តិប្បន្នាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ បន្ទោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិ
ទាំង៧ សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទឹក៧ ។

ចប់ សង្គហវិវរៈ ទី ៤ ។

(៥០៧) ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដុនធម្ម បណ្តា
សមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប្បន្នាន ។ ពួកអាបត្តិ
ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេដុនធម្ម បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំង
ឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង
អំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តី
មិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក បណ្តាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប្បន្នាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ
គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី
កងទឹក បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺ
តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

ចប់ សមុជ្ជានវិវរៈ ទី ៥ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(៥០៨) មេថ្មីនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
 ចតុន្នំ អធិការណានំ កតមំ អធិការណំ ។ មេថ្មីនំ
 ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិការណានំ
 អាបត្តាធិការណំ ។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា ខេទ្បំ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ
 ចតុន្នំ អធិការណានំ កតមំ អធិការណំ ។ អនាទិយំ
 បដិច្ច ឧទកេ ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា ខេទ្បំ វា ករណ-
 ប្បច្ចយា អាបត្តិ ចតុន្នំ អធិការណានំ អាបត្តាធិការណំ ។

អធិការណារំ និព្វិតំ ធម្មំ ។

(៥០៩) មេថ្មីនំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្នំ សមថានំ កតីហំ សមថេហំ សម្មន្នំ ។ មេថ្មី-
 នំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សត្តន្នំ សមថា-
 នំ កតីហំ សមថេហំ សម្មន្នំ សីយា សម្មទារិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សីយា សម្មទារិនយេន ច
 តិណ្ឌវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា ខេទ្បំ វា ករណប្បច្ចយា អាបត្តិ

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

[៥០៨] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេប៉ុនធម្ម បណ្តា
 អធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេព
 មេប៉ុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ថោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី
 ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ អាបត្តិ
 ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ថោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី
 ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណ៍វារៈ ទី ៦ ។

[៥០៩] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេប៉ុនធម្ម បណ្តា
 សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការ
 សេពមេប៉ុនធម្ម បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយ
 សម្ភារវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្ភារវិន័យ នឹងតិណវត្ថា-
 រកៈក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិន
 អើពើ បន្ថោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមថៈ

មហាវិវត្ត សោឡស មហាវិវា សមុច្ចយវិវ

សត្តន្តំ សមថាជំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មតំ ។ អនា-
 នរិយំ បដិច្ច ឧទកេ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា
 ករណាប្បច្ចយា អាចត្តំ សត្តន្តំ សមថាជំ ត្តហំ សមថេ-
 ហំ សម្មតំ សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេ-
 ន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្ថារកេន ច ។

សមថិវំ និធិតំ សត្តមំ ។

[៥០០] មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា កត្តា អា-
 ចត្តិយោ អាចជ្ជតំ ។ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា
 ចតស្សោ អាចត្តិយោ អាចជ្ជតំ អក្ខាយតេ សវីរេ
 មេធានំ ធម្មំ បដិសេវតំ អាចត្តំ ចារាជិកស្សយេ-
 កុយ្យេន ចាយតេ សវីរេ មេធានំ ធម្មំ បដិសេវតំ អាចត្តំ
 វុល្លច្ចយស្ស វិជកេ ឬខេ អច្ចចន្តំ អន្តជានំ បវេ-
 សេតំ អាចត្តំ ឥក្កជស្ស ជនុមជ្ជកេ ចាចត្តិយំ មេធានំ
 ធម្មំ បដិសេវនប្បច្ចយា វេទា ចតស្សោ អាចត្តិយោ អា-
 ចជ្ជតំ ។ តា អាចត្តិយោ ចន្ទន្តំ វិបត្តិនំ កត្តា វិបត្តិយោ
 កជន្តំ ។ សត្តន្តំ អាចត្តិក្ខន្ធានំ កត្តហំ អាចត្តិក្ខន្ធានំ

មហាវិវត្ត មហាវិវរៈ ១៦ សមុច្ចយវិវរៈ

ទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិ ព្រោះបង្ខំយ គឺការសាស្ត្រយ
សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទាទ្ធាវៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តា
សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៧ គឺដោយសមុទាវិន័យ នឹង
បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវិន័យ នឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិវរៈ ទី ៧ ។

(៥១០) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេព
មេជ្ជនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេពមេជ្ជនធម្ម
គឺ ភិក្ខុសេពមេជ្ជនធម្ម នឹងសវៈ (សត) ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស្សី
ត្រូវអាបត្តិបាវដ៍។ ភិក្ខុសេពមេជ្ជនធម្ម នឹងសវៈ (សត) ដែល
សត្វទំពាស្សីដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិបុល្លប្ប័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត
(ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារ ដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវ
អាបត្តិទឹកដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើ
ដោយជ័រឈើ ឬកាកលាក់ដំណឹង(១) ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤
នេះ ព្រោះបង្ខំយ គឺការសេពមេជ្ជនធម្ម ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤
អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
ទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្រ្គោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

វិសយបិដកេ បរិវាពេ

សង្កហិតា ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កត្តហិ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្ទំ អធិករណានំ កតមិ
 អធិករណំ ។ សត្តន្ទំ សមថានំ កត្តហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិ-
 យោ កជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។
 សត្តន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ចត្វហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិ-
 តា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធន សិយា បុល្លត្ថយាបត្តិ-
 ក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្តយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្ខដា-
 បត្តិក្ខន្ធន ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុ-
 ដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តំ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហ-
 ន្តំ ន វាចតោ ។ ចតុន្ទំ អធិករណានំ អាបត្តាធិករណំ ។
 សត្តន្ទំ សមថានំ ត្ថហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ យា
 សមុខារិទយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សមុ-
 ខារិទយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ អនាទិយំ
 បដិច្ច ឧទេកេ ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា ករណាប្បច្ច-
 យា កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អនាទិយំ បដិច្ច
 ឧទេកេ ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា ករណាប្បច្ចយា

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន
 ប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ណាសមថៈទាំង
 ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារៈវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃ
 អាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ សង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃ
 អាបត្តិបារាជកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មល្អថ្មយក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាបត្តិយៈ
 ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទេកដកក៏មាន ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តមិន
 បានតាំងឡើងអំពីវចនាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសមាខវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមា-
 វិន័យនឹងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះ
 បច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹក
 មាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទេកដក ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ
 សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោទចារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ឥឡុយវិ

ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ធុត្តនំ អនាធិយំ បដិច្ច ឧទកេ
 ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ វា ករណប្បច្ចយា ឥមំ ឯកំ
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តនំ កត្ត
 វិបត្តិយោ កជតិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កត្តហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា ។ ឆន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 កត្តហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានិ ។ ចតុន្នំ អធិករណំ
 កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ កត្តហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តនំ ឯកំ
 វិបត្តិ កជតិ អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ឯ-
 កេន អាបត្តិក្ខន្ធម ឥសង្កហិតា ធុត្តជាបត្តិក្ខន្ធម ។
 ឆន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋានិ
 កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋានិ ន វាចតោ ។ ចតុន្នំ
 អធិករណំ អាបត្តិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ
 ត្តហិ សមថេហិ សម្មតិ សីយា សម្មទាវិជយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សីយា សម្មទាវិជយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ចាតិ ។

សម្មុទ្ធយវិវ ឥន្ទ្រិកំ អន្ទិមំ ។

អន្ទិ ចក្ខុយវិវ ឥន្ទ្រិកា ។

មហាវិវត្តេ សោឡស មហាវិវ ឥន្ទ្រិកា ។

មហាវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
 បន្ទោទច្បារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី កងទឹក ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤
 អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល កងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧
 សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជា
 អធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណា
 វិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលកងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្ណាកង
 នៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទឹកដ ។
 បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍
 ទាំង ៤ ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈព
 គឺដោយសមុខាវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវិន័យ នឹង
 តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិរៈ ទី ៨ ។

ចប់ ច្បយវិរៈទាំង ៨ ។

ចប់ មហាវិរៈ ១៦ ក្នុងមហាវិភង្គ ។

ភិក្ខុនីភិក្ខុ សោឡស មហាភិក្ខុ

(៥០០) យន្ត កក់តា ជាងតា បស្ចុតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធនំ ភិក្ខុនំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ កត្ត
 បញ្ចកំ ។ កំ អារាហំ ។ កត្តំ វត្តំ ។ អត្តំ វត្តំ បញ្ចកំ អន្តរា
 បញ្ចកំ អន្តរា បញ្ចកំ សម្មាសម្ពុទ្ធនំ បនេសប្បញ្ញត្តិ
 សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោ បញ្ចកំ
 ឧបតោ បញ្ចកំ ។ ចតុន្ទំ ចាតិមោក្ខន្តេសាមំ កត្តាភិក្ខុ
 កត្ត បរិយាប័ន្នំ កត្តមេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ អាភិក្ខុនំ ។
 ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ កត្តមា វិបត្តិនំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 កត្តមោ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
 កត្តហិ សម្មជ្ជាណេហិ សម្មជ្ជាតិ ។ ចតុន្ទំ អធិករណាមំ
 កត្តមំ អធិករណំ ។ សត្តន្តំ សម្មជ្ជាមំ កត្តហិ
 សម្មជ្ជេហិ សម្មតិ ។ កោ វត្ត វិជយោ កោ វត្ត
 អភិវិជយោ កំ វត្ត ចាតិមោក្ខន្តេសាមំ កំ វត្ត អធិប្បត្តិ-
 មោក្ខន្តេសាមំ កំ វិបត្តិនំ កោ សម្មតិ កោ បដិបត្តិនំ ។

ក្តីក្នុងវិក្កង មហាវិរៈ ១៦

(៥១១) បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់បញ្ចក
ដល់ពួកកុកុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចកក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ចក អនុបញ្ចក អនុប្បនុបញ្ចក សព្វតប្បញ្ចក បទេសប្បញ្ចក សា-
ធារណប្បញ្ចក អសាធារណប្បញ្ចក ឯកោបញ្ចក ទុកោបញ្ចកដែរឬ ។
បណ្តាបាតិមោក្ខទេសទាំង៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងទេសណា រាប់
បញ្ចកក្នុងទេសណា មកកាន់ទេសត្រង់ទេសទីប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
វិបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧
សិក្ខាបទនោះជាក្នុងនៃអាបត្តិអ្វី ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិ
នោះ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះរម្ងាប់ដោយ
សមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីដែលហៅថាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅ
ថាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ
អ្វីដែលហៅថាអធិប្បតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថាវិបត្តិ អ្វី
ដែលហៅសម្បត្តិ អ្វីដែលហៅថាបដិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា អដ្ឋ បារាជិកា

កត្តំ អន្តរាសេ បដិច្ច កត្តតា កិក្ខុន្តំ បញ្ចមំ ចារា-
ដិកំ បញ្ចត្តំ ។ កា សិក្ខុន្តំ ។ កា សិក្ខុតសិក្ខា ។
កត្ត វិក្ខុ ។ កា ជារត្តំ ។ កស្ស វចនំ ។ កេ.
បារាជន្តំ ។

(៥០២) យន្តេន កត្តតា ជានតា បស្សតា អរ-

ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន កិក្ខុន្តំ បញ្ចមំ ចារាដិកំ កត្ត
បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហិតំ ។
សុន្ទរន្តំ កិក្ខុន្តំ អារាហិតំ ។ កស្ស វត្ថុស្តំ ។ សុន្ទរ-
ន្តំ កិក្ខុន្តំ អវស្សតា អវស្សតស្ស បរិសប្បកលស្ស
កាយសំសត្តិ សាទិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថ តត្ថ
បញ្ចត្តំ អនុប្បញ្ញត្តំ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តំ ។ ឯកា បញ្ចត្ត
អនុប្បញ្ញត្តំ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តំ តស្មី នត្ថំ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្ត
បទេសប្បញ្ញត្តំ ។ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តំ ។ សាធារណប្បញ្ញត្ត

ពិចារណា បញ្ចក្ខណៈ ១៦ បាវត្តិ ៨

បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ជាក់ដល់ពួកភិក្ខុនិ
 ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ ស្រីពួកណាសិក្សា ។
 ស្រីពួកណា ដែលឈ្មោះថាមានសិក្ខាសិក្សាស្រេចហើយ ។ សិក្ខាបទ
 នោះបីតនៅក្នុងពួកស្រីណា ។ ពួកស្រីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបានទាំងមក ។

(៥១២) បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគេនឹងបញ្ជាក់
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ជាក់
 ដល់ពួកភិក្ខុនិ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ជាក់កងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ជាក់កងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរិន្ទាកិក្ខុនិ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 សុន្ទរិន្ទាកិក្ខុនិជាស្រីមានតម្រេកដោយរាគៈ ក៏ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់
 កាយនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដោយរាគៈ (ដូច្នោះដែរ) ។ ក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ជាក់ អនុប្បពាតិ នឹងអនុប្បនុប្បពាតិដែរឬ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ជាក់ ១ ឯអនុប្បពាតិ នឹងអនុប្បនុប្បពាតិមិនមានក្នុង
 សិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បពាតិ ឬជាបទេស-
 ប្បពាតិ ។ ជាសព្វត្ថប្បពាតិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បពាតិ

អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោ បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ ចតុន្ទ្រ
 ចាតិមោក្ខន្តសាដំ កតោកដំ កត្ត បរិយាបន្នន្ត ។
 ដំបាឆោកដំ ដំបាឆបរិយាបន្ន ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ ឧតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
 អាគច្ឆតិ ។ ចតុន្ទ្រ វិបត្តនំ កតមា វិបត្តតិ ។ សីល-
 វិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិត្តន្នំ កតមា អាបត្តិត្តន្នំ-
 តិ ។ ចារាជិកាបត្តិត្តន្នំ ។ ឆន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
 កតិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជតិ ។ ឯកេន សម្មជ្ជា-
 នេន សម្មជ្ជតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជតិ
 ន វាចតោ ។ ចតុន្ទ្រ អធិករណាដំ កតមំ អធិករ-
 ណាដំ ។ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថាដំ កតិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ ធូហិ សមថេហិ សម្មតិ
 សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច ។ កោ
 តត្ថ វិនយោ កោ តត្ថ អភិវិនយោតិ ។ បញ្ញត្តិ វិនយោ
 វិភត្តិ អភិវិនយោ ។ កី តត្ថ ចាតិមោក្ខំ កី តត្ថ
 អធិប្បាតិមោក្ខន្តំ ។ បញ្ញត្តិ ចាតិមោក្ខំ វិភត្តិ អធិប្បា-

វិន័យបដិក ចវិការៈ

ឬជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធាវណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ
 ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាទុកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តា
 បាតិមោក្ខទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះគឺចាត់ចូលក្នុងទេសអ្វីរាប់បញ្ចូល
 ក្នុងទេសអ្វី ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទ
 នោះមកកាន់ទេស ត្រង់ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ទេស ត្រង់ទេស
 ទី២ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។
 បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាក្នុងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាក្នុងនៃ
 អាបត្តិបាវជ័ក ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ អាបត្តិ
 នោះជាអធិករណ៍អ្វី ។ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិ
 នោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺដោយសម្មា-
 វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ១ ។ អ្វីហៅថាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថា
 អភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិហៅថាវិន័យ ការចែកបទមាតិកាហៅ
 ថាអភិវិន័យ ។ អ្វីហៅថាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថាអធិប្បាតិមោក្ខ
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិហៅថាបាតិមោក្ខ ការចែកបទមាតិកាហៅថា

ភិក្ខុម្ភិក្ខុ សោធុស មហាវិហារ អដ្ឋ បារមី

តិមោត្តំ ។ កា វិបត្តិតំ ។ អសំវារេ វិបត្តិតំ ។ កា
សម្បត្តិតំ ។ សំវារេ សម្បត្តិតំ ។ កា បដិបត្តិតំ ។ ន
ឯវុប្បិ កាស្សមិតំ យាវដិវិ អាតាលោកានិកំ សមា-
នាយ សិក្ខិតំ សិក្ខាបទេសុ ។ កតំ អត្តវសេ បដិច្ច
កតវតា ភិក្ខុដំនំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ បញ្ចត្តនំ ។ ទស
អត្តវសេ បដិច្ច កតវតា ភិក្ខុដំនំ បញ្ចមំ ចារាជិកំ
បញ្ចត្តំ សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃសាស្តតាយ ទុម្ពដំនំ
ភិក្ខុដំនំ និក្ខហាយ បេសលានំ ភិក្ខុដំនំ ជាសុវិហា-
រាយ ទិដ្ឋធម្មតានំ អាសវនំ សំវារយ សម្បារយកានំ
អាសវនំ បដិយាតាយ អប្បសន្នានំ បសាទាយ ប-
សន្នានំ ភិយេកាភាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុត្តហា-
យ ។ កា សិក្ខិតំ ។ សេត្វា ច បុគ្គលកល្យា-

កិច្ចវិនិច្ឆ័យ មហាវិវរៈ ១៦ បាវនីក ៨

អធិប្បតិមោក្ខ ។ អ្វីហៅថាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួមហៅថាវិបត្តិ ។ អ្វី
ហៅថាសម្បត្តិ ។ ការសង្រួមហៅថាសម្បត្តិ ។ អ្វីហៅថាបដិបត្តិ ។ កិក្ខុនី
សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជា
ទីបំផុត ដោយគិតថា អញ្ញនឹងមិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ (ហៅថាបដិបត្តិ) ។
បញ្ចមបាវនីកសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តដល់ពួកកិក្ខុនី
ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បញ្ចមបាវនីកសិក្ខាបទ
ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ចត្តដល់ពួកកិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាច
នៃប្រយោជន៍ទាំង ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តី
សប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីការសង្កត់សង្កិនពួកកិក្ខុនីដែលមិនអៀនខ្មា ស១
ដើម្បីការនៅជាសុខ ស្រួលដល់ពួកកិក្ខុនី ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១
ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងចចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវ
អាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលមិន
ទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹង
រិតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសង្ឃឲ្យតាំងនៅមាំ ១ ដើម្បី
អនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ស្រីពួកណាសិក្សា (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។ ពួកស្រី
ដែលនៅជាសេតុបុគ្គល និងពួកស្រីដែលជ្រះថ្លាក្នុងសីលធម៌តែជាបុគ្គជន

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

ណាកា ប សិក្ខន្តិ ។ កា សិក្ខតសិក្ខាតិ ។
 អរហន្តិយោ សិក្ខតសិក្ខា ។ កត្ត បិតន្តិ ។ សិក្ខា-
 កាមាស្យ បិត ។ កា ជាវេន្តិ ។ យាសិ វត្តតិ តា
 ជាវេន្តិ ។ កស្ស វេន្តិ ។ កកវតោ វេន្តិ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កេតាកដ្ឋន្តិ ។ បរម្បរកដ្ឋ ។

ឧទាលំ ធាសកោ ចេវ

សោណាកោ សិក្ខរោ តថា

មោគ្គលំបុត្តេន បញ្ចមា

ឯតេ ជម្ពុសិរិវិយេ^(១) ។

តតោ មហិន្ទោ វេន្តិយោ

ឧត្តិយោ ចេវ សម្ពុលោ

។ បេ ។

ឯតេ មាតា មហាបញ្ច

វិទ្យញ្ញា មគ្គកោវិទា

វិទ្យំ ជីវេ បកាសេសិ

ចិដកំ តម្ពបណ្ឌិយាតិ ។

១ ជម្ពុសិរិយេតិបិ បាលី វិស្សតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

វេមងសិក្សក្នុងសិទ្ធិបទនោះ ។ ពួកស្រីណា ឈ្មោះថាមានសិទ្ធិសិក្សា
ហើយ ។ ពួកភិក្ខុនីដែលជាព្រះអរហន្តឈ្មោះថាមានសិទ្ធិសិក្សាហើយ ។
សិទ្ធិបទនោះ បិតនៅក្នុងពួកស្រីណា ។ បិតនៅក្នុងពួកភិក្ខុនីដែលមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិទ្ធិ ។ ពួកភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ។ សិទ្ធិបទនោះប្រព្រឹត្ត
ទៅក្នុងពួកភិក្ខុនីណា ពួកភិក្ខុនីនោះតែងទ្រទ្រង់ (នូវសិទ្ធិបទនោះ) ។
សិទ្ធិបទនោះជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះ
ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិទ្ធិបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។
(ព្រះថេរៈទាំងឡាយដូចមាននាមខាងក្រោមនេះ) នាំត ។ គ្នាមក ។

គឺព្រះថេរៈឈ្មោះទុបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១
ព្រះមាគ្គលិបុត្តជាតំរបៀប ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះ បិត
នៅក្នុងទីបំណងដ៏មានសិរី ។ តម្កល់នោះមក មានព្រះថេរៈ
ទាំងឡាយគឺ ព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥន្ទ្រិយៈ ១ ទុត្តិយៈ ១
សម្ពុលៈ ១

។ បេ ។

ព្រះនាគត្ថវទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះវិធីព្រះវិន័យ
ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសនូវព្រះវិន័យបិដកទុកក្នុងតម្ក-
លដ៏ធំ គឺកោះលង្កា ។

(៥០៣) យន្តេន កកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន កិត្តន្តិមំ ធម៌ំ ចារាជីកំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។

សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារក្កាតំ ។ វេល្លនម្ពំ កិត្តន្តិ

អារក្ក ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។ វេល្លនម្ពំ កិត្តន្តិ ជាដំ ចារា-

ជីកំ ធម៌ំ អដ្ឋប្បម្ពំ កិត្តន្តិ នេវ អត្តនា បដិច្ចោទេសំ ន

កណាស្ស អាហេចេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។

ធម៌ំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ

កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។

(៥០៤) កិត្តន្តិមំ សត្តមំ ចារាជីកំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។

សាវត្ថិយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារក្កាតំ ។ វេល្លនម្ពំ កិត្តន្តិ

អារក្ក ។ តិស្មី វត្ថុស្មី ។ វេល្លនម្ពំ កិត្តន្តិ សមគេន

សង្ឃេន ឧត្តតំ អវដ្ឋំ កិត្តំ កន្ធាធិបតី អនុវត្តំ តស្មី

វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម៌ំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេ-

ន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (ធារិកេនបេ) ។

(៥១៣) ឆដ្ឋបារាណិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគូរនឹងបញ្ចក្ខ
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ
 ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆដ្ឋបារាណិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទា-
 ភិក្ខុនីដឹងហើយមិនចោទភិក្ខុនី ដែលត្រូវអាបត្តិបារាណិកដោយខ្លួនឯង ទាំង
 មិនបានប្រាប់ដល់គណៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខ ១ ។ បណ្តា
 សមុជ្ឈននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈន ១ គឺតាំង
 ឡើងអំពីកាយនឹងវាចានឹងចិត្ត ។

(៥១៤) សត្តមបារាណិកសិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់
 បញ្ចក្ខក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុឈ្មោះអវិជ្ជៈ មានបុព្វបុរសអ្នក
 សម្លាប់ត្នាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ
 មានតែបញ្ចក្ខ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង
 ឡើងដោយសមុជ្ឈន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

វិទ្យាបដិកោ បរិវារោ

(៥១៥) ភិក្ខុនិទ្ទិ អដ្ឋមិ ចារាជិកំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
 សាវត្ថយោ បញ្ចត្តនំ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិ-
 យោ អារាហ្ម ។ កត្តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុនិយោ
 អដ្ឋមិ វត្ថុ បរិបូរេស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯតោ បញ្ចត្តនំ ។
 ធនំ អាបត្តិសម្មជានាមិ ឯតេន សម្មជានេន សម្មជ្ជា-
 តិ (ធម្មនិក្ខេបេ) ។

អដ្ឋ ចារាជិកា ខិដ្ឋិតា ។

តិស្សប្ប្រាជ្ញ

(៥១៦) មេដ្ឋនាទិន្ននាទញ្ច

មនុស្សវិគហត្ថិ

កាយសំសត្តំ ជាទេតិ

ឧត្តតា អដ្ឋវត្ថុកា

បញ្ចបេសិ មហាវិរោ

នេដ្ឋវត្ថុ អសំសយាតិ ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

(៥១៥) អដ្ឋមបារាជិកសិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុនីតាំងឡាយ ទ្រង់
 បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
 រឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុតាំង ៨ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
 បញ្ចត្ត ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ បារាជិក ៨ ។

ឧទាននៃបារាជិកសិក្ខាបទនោះដូច្នេះ

(៥១៦) រឿងភិក្ខុនីសេនាមេថុនធម្ម ១ ភិក្ខុនីល្អចទ្រព្យគេ ១
 ភិក្ខុនីសម្លាប់មនុស្ស ១ ភិក្ខុនីពោលអួតទុក្ខិមនុស្សធម្ម ១
 ភិក្ខុនីក្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ ១ ភិក្ខុនីបិទបាំងទោសរបស់
 ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលសង្ឃលើកវត្ត ១
 ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុតាំង ៨ មានក្រេកអរនឹងចាប់ផ្តើមនៃបុរសជា
 ដើម^(១) ១ ព្រះពុទ្ធជាមហាវិរៈ (មានព្យាយាមធំ) ទ្រង់
 បញ្ចត្តបារាជិកតាំង ៨ ហៅថាឆេដ្ឋវត្ថុ គឺវត្ថុជាប់ចាកការជា
 ភិក្ខុនី ដោយឥតសង្ស័យ ។

១ មើលភិក្ខុនីរង្គបញ្ចេកភាគទី ៥ តាំងពីបញ្ចៈ ២៦ ទំព័រ ៣០ ដល់បញ្ចៈ ២៩ ទំព័រ ៣៤ ។

ភិក្ខុនីវិវត្តោ សោធិស មហាវិរា ទស សង្ឃទិសេសា

[៥០៧] យន្តេន ភក្កតា ជាតតា បស្សតា អរហ.

តា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧស្សយវាទិកាយ^(១) ភិក្ខុនិយា អដ្ឋ
ករោនិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តា ។ កិ
អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។ បេ ។ កេណភដន្តិ ។

[៥០៨] យន្តេន ភក្កតា ជាតតា បស្សតា អរ.

ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧស្សយវាទិកាយ ភិក្ខុនិយា
អដ្ឋ ករោនិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញត្តា ។ កិ អារត្តាតិ ។ បុល្លនន្ទ ភិក្ខុនិ
អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។ បុល្លនន្ទ ភិក្ខុនិ ឧស្សយវា.
ទិកា វិហរិ កស្មី វត្ថុស្មី ។ អត្ថ កត្ត បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ
អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ

កិច្ចនីតិវិធី បញ្ជាក់: ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

(៥១៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខ
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខ
ដល់ភិក្ខុនី ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរ
កើតក្តី សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
បុគ្គលណាបាននាំមក ។

(៥១៨) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចក្ខសិក្ខា-
បទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចក្ខដល់ភិក្ខុនី
ដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃ-
ទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្ខក្នុងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តពោលពាក្យដោយ
សេចក្តីច្រណែន (ផ្តឹងផ្តល់) ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ចក្ខ អនុប្បពាតិ
នឹងអនុប្បពាតិដែរឬ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចក្ខ ១ ឯអនុប្បពាតិ

អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ តស្មី នត្តិ ។ សព្វតុប្បញ្ញត្តិ បទេស-
 ប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វតុប្បញ្ញត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសា-
 ធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ
 បញ្ញត្តិ ឧកតោ បញ្ញត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ញត្តិ ។ ចតុន្ន
 ចាតមោក្ខទ្ធីសានំ កត្តោកនំ កត្ត បរិយាបន្នំ ។
 និទានោកនំ និទានបរិយាបន្នំ ។ កតមេន ឧទ្ធីសេន
 ឧទ្ធីសំ អាគក្ខត្តិ ។ តតិយេន ឧទ្ធីសេន ឧទ្ធីសំ
 អាគក្ខត្តិ ។ ចតុន្នំ វិបត្តំ កតមា វិបត្តតិ ។
 សីលវិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមោ អាបត្តិ-
 ក្ខន្ធាតិ ។ សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ។ ធន្នំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋាហ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។
 ទ្ធិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ។ បេ ។ កេ-
 ហាគជន្តិ ។ បរម្បរាគជំ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

នឹងអនុប្បន្នប្បពាតិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះជា
 សព្វតប្បពាតិ ឬជាបទសប្បពាតិ ។ ជាសព្វតប្បពាតិ ។ សិក្ខាបទនោះជា
 សាធារណប្បពាតិ ឬជាអសាធារណប្បពាតិ ។ ជាអសាធារណប្បពាតិ ។
 សិក្ខាបទនោះជាឯកតាបពាតិ ឬជាឧកតាបពាតិ ។ ជាឯកតាបពាតិ ។
 បណ្តាបាតិមាគុទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា
 រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។
 សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីបី ។ មកកាន់ឧទ្ទេស
 ត្រង់ឧទ្ទេសទី៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។
 ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃ
 អាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជានបី ។ តាំងឡើង
 ដោយសមុជ្ជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទនា មិនបានតាំងឡើងអំពី
 ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវេទនានឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។ សិក្ខាបទនោះ
 បុគ្គលណា បាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ បាននាំតាម ។ បេ ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា ។ស សង្ឃទិសេសា

(៥០៩) ចោរី វុដ្ឋាបេន្តិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត
បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តា ។ កំ អារញ្ញាតិ ។
បុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ បុល្ល-
នន្ទា ភិក្ខុនំ ចោរី វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ នន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ជ្ជហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋាតិ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ ន
កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
ច សមុដ្ឋាតិ ។

(៥២០) ឯកាយ តាមន្តរំ កច្ចន្តិយា សង្ឃទិ-
សេសោ កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តា ។ កំ
អារញ្ញាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីនិ ។
អញ្ញាតិ ភិក្ខុនំ ឯកា តាមន្តរំ កច្ច តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ តិស្សោ អនុប្បញ្ញាតិយោ ។ នន្ទំ អាបត្តិ-
សមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (បឋម-
ចារាជិកេ) ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

(៥១៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបំបួសស្រីជាចោរ
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានបំបួសស្រីជាចោរ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
 តែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសមុជ្ឈន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាបាននឹងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពី
 កាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាបាននឹងចិត្តក៏មាន ។

(៥២០) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលដើរទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកតែម្នាក់ឯង ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែ
 ម្នាក់ឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុបញ្ចត្តិ ៣ ។ បណ្តា
 សមុជ្ឈននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈន ១ (ដូច
 ក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៥២០) សមគ្គន កស្ម័ន ឧត្តិកំ កិក្ខុនី
 ជម្មន វិជយេន សុគសាសនេន អនបលោកេត្វា ការ-
 កស្ម័ន អនញ្ញាយ កណ្តស្ស ធនំ ឱសារេន្តិយា សង្ឃ-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តា ។
 តំ អារាហិតិ ។ វុល្លនន្តំ កិក្ខុនី អារាហិតិ ។ តស្មី
 វត្ថុស្មិនិ ។ វុល្លនន្តំ កិក្ខុនី សមគ្គន កស្ម័ន ឧត្តិកំ
 កិក្ខុនី ជម្មន វិជយេន សុគសាសនេន អនបលោកេ-
 ត្វា ការកស្ម័ន អនញ្ញាយ កណ្តស្ស ធនំ ឱសារេន្តិ-
 យា វត្ថុស្មិនិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធនំ អាបត្តិសមុដ្ឋាននិ
 ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ចុរិន្ទិកេបេ) ។

(៥២២) អវស្សតាយ កិក្ខុនីយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុគ្គលស្ស ហត្ថតោ ខាជន្តិយំ វា កោជន្តិយំ វា
 សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញន្តិយា សង្ឃទិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តា ។ តំ អារាហិតិ ។
 សុន្ននន្តំ កិក្ខុនី អារាហិតិ ។ តស្មី វត្ថុស្មិនិ ។ សុន្ន-
 នន្តំ កិក្ខុនី អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេតិ វត្ថុស្មិនិ ។ ឯកា

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៥២១) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឧសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុរាណន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុរាណន្ទភិក្ខុនីមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឧសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះទាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៥២២) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុដែលមានតម្រក ទទួលខាទន័យៈ ឬកោដន័យៈដោយដែរបស់ខ្លួនឯង អំពីដែនបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រកដែរហើយឆាន់ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរន្ទភិក្ខុនីជាស្រីមានតម្រក ទទួលភាមិសៈអំពីដែនបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រកដែរ ។ សិក្ខាបទនោះ

ភិក្ខុវិភិក្ខុ លោក្ខន្ធម បរាភិក្ខុ វេស សង្ឃាទិសោ

បញ្ចតិ ។ ធម្មិ អាបតិសមុជ្ជាធានិ ឯកេន សមុជ្ជានេន
សមុជ្ជាតិ (បឋមចារាជិកេ) ។

(២២៣) កំន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ក-
រិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ភិ អន-
វស្សតា ឥឡ្បយ្យ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ នេតិ
ខាទដ្ឋយំ វា កោទដ្ឋយំ វា ភិ ភិ ភិ សហត្ថា បដិគ្គហេ-
ត្វា ខាទ វា កុញ្ញា វាតិ ឧយ្យេនេន្តិយា សឡ្យានិសេ-
សោ កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តា ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាវិ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុនិ ។
អញ្ញាវិ ភិក្ខុនិ កំន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ
ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ភិ
អនវស្សតា ឥឡ្បយ្យ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ នេតិ
ខាទដ្ឋយំ វា កោទដ្ឋយំ វា ភិ ភិ ភិ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា

ភិក្ខុវិសេស មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃវិសេស ១០

មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥២៣] សង្ឃវិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុដែលបញ្ចាន (បង្ខិតបង្ខំ) ភិក្ខុន៍ផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ឈ្មើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់ មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណា ជាខាទន័យៈក្តី ភោជន័យៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទទួលយកវត្តនោះ ដោយដៃខ្លួនឯងហើយ ទំពាស្តី ឬបរិភោគចុះ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុន៍មួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុន៍មួយរូបបញ្ចានភិក្ខុន៍ផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ឈ្មើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណា ជាខាទន័យៈក្តី ភោជន័យៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ ។ ចូរទទួលយកវត្តនោះ

ខាង វា កុញ វាតិ ឧប្បាសនា តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចាតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ វិហិ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

(៥២២) កុបិតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សម-
 ធុកាសនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋនិយា សង្ឃាទិសេសោ
 កត្ត បញ្ចាតោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតោ ។ កំ អារព្ភា-
 តិ ។ ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្មី ។
 ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ កុបិតា អនត្តមនា ឯវំ អវច ពុទ្ធ
 បច្ឆាចិត្តាមិ(៦) ឆន្ទំ បច្ឆាចិត្តាមិ សង្ឃំ បច្ឆាចិត្តាមិ
 សក្ខំ បច្ឆាចិត្តាមិវតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
 (តុវនិក្ខេប) ។

(៥២៣) កស្មីព្វានេវ អធិការណោ បច្ឆាតតា-
 យ(២) កុបិតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សមធុកា-
 សនាយ នប្បដិទិស្សដ្ឋនិយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
 បញ្ចាតោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតោ ។ កំ អារព្ភាតិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

ដោយដៃខ្លួនឯង ហើយទំពាស្តី ឬបរិភោគចុះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៥២២) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលខឹងអាក់អន់ចិត្ត
កាលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្ម
នោះចេញ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយពោល
ពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលា
សិក្ខា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចកងធុរនៃរូបសិក្ខាបទ) ។

(៥២៥) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះ
អំពីករណីណាមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុ-
ភាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

ភិក្ខុវិញ្ញាណេ សោឡស មហាវិហ ។ ស សង្ឃាទិសេសា

ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្សិនំ ។
 ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ តិស្សីញ្ចនេវ អធិការណោ បច្ឆា-
 កតា កុបិតា អនត្តមថា ឯវំ អវេ ធន្តតាមិនិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ នោសតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោ មោ-
 ហតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោ កយតាមិនិយោ ច
 ភិក្ខុនិយោតិ តស្សី វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្ត
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (ធុរនិក្ខេបេ) ។

(២២៦) សំសដ្ឋានំ ភិក្ខុនំ យាវតតិយំ សមនុកា-
 សនាយ ធន្តជិនិស្សជ្ជនំ សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
 បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្តា ។ តំ អារត្តាតិ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្សិនំ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ សំសដ្ឋា វិហាវិស្ណុ តស្សី វត្ថុស្សី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

កញ្ចប់វិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីក្ខន្ធ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលចណ្ឌកាលីក្ខន្ធ ដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិការណ៍ណានីមួយ
 ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្តពាលពាក្យយ៉ាងនេះថា ពួកក្ខន្ធលំអៀងដោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់ផង ពួកក្ខន្ធលំអៀងដោយសេចក្តីស្អប់ផង ពួកក្ខន្ធ
 លំអៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ពួកក្ខន្ធលំអៀងដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។
 សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

(៥២៦) សង្ឃទិសេសរបស់ពួកក្ខន្ធ ដែលនៅច្រឡកច្រឡំ
 (ដោយគ្រហស្ថ) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាតំរប់បីដងហើយ
 នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុង
 នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងក្ខន្ធច្រើន
 រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលក្ខន្ធច្រើនរូបនៅច្រឡក
 ច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
 សមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូច
 ក្នុងធុរនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

វិទយបិដកេ បរិវារ

(២២៧) សំសង្ខារយ្យេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ
 នាណ វិហារត្ថាតិ ឧប្បោដេន្តិយា យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តិយា សង្ឃានិសេសោ កត្ត
 បញ្ចត្ថាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថា ។ កំ អារក្កាតិ ។
 វុល្លនន្តិ ភិក្ខុនី អារក្ក ។ កស្មីវត្ថស្មីន្តិ ។ វុល្លនន្តា
 ភិក្ខុនី សំសង្ខារយ្យេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ នាណ
 វិហារត្ថាតិ ឧប្បោដេសិ តស្មីវត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថា ។
 ធន្តិ អាបត្តិសមុដ្ឋាននិ ឯកេន សមុដ្ឋានេន ស-
 មុដ្ឋាតិ (ច្បានិក្ខេបេ) ។

វេស សង្ឃានិសេសា និម្មិតា ។

ពិស្សទ្ធំ

(២២៨) ឧស្សយោវ តាមន្តិ

ឧត្តត្ថំ ខាននេន ច

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៥២៧) សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ជូនភិក្ខុនីផង
 គ្នាដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំ
 (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំបីនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រ
 សមនុកាសនកម្ម ជាគំរប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបញ្ជូន (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ដោយពាក្យថា
 ម្ចាស់នាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡំក្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ)
 ចុះ នាងទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចកងគុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ សង្ឃទិសេសទាំង ១០ ។

ឧទ្ទាននៃសង្ឃទិសេសនោះដូច្នេះ

(៥២៨) សង្ឃទិសេសទាំង ១០ នោះ គឺ ភិក្ខុនីពាល
 ពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រីចោរ១ ភិក្ខុនី
 ដើរទៅក្នុងចន្លោះស្រែកតែម្នាក់ឯង១ ភិក្ខុនីធ្វើឧសារណាកម្ម
 ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ថុ ១ ភិក្ខុនីមាន

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិរា ទ្វាទស និស្សត្តិយា ពាច្ឆិយា

កំន្លេ កុប្បតា កំស្មីញ្ច

សំសម្ពា អញ្ញាយ តេ ទសាតិ ។

(៥២៧) យន្តេន កកវតា ជានតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន បត្តសង្កបយំ កកោន្តិយា និស្សត្តិយំ

ពាច្ឆិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ

អារក្ខតិ ។ ធាត្វិយា ភិក្ខុនិយោ អារក្ខ ។ កំស្មី

វត្ថុស្មី ។ ធាត្វិយា ភិក្ខុនិយោ បត្តសង្កបយំ អកំស្មី

តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពុដ្ឋានានំ

ទ្វិហំ សម្ពុដ្ឋានេហំ សម្ពុដ្ឋាតិ (កប្បិណកេ) ។

កិច្ចនីវរក្ខ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ១២

ឥន្ទ្រកទ្ធីលខាទន័យភោជនីយាហារ អំពីដៃគ្រហស្ថដែល
មានតម្រែកដែរហើយឆាន់ ១ ភិក្ខុនីបបានភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃ
លោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនោះនឹងធ្វើអ្វីលោកបានជាដើម ១
ភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិ-
ករណ៍ណានីមួយ ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ១
ភិក្ខុនីបបានភិក្ខុនីផងគ្នាថា ឲ្យនៅច្រឡកច្រឡំចុះ កុំនៅ
បែកខ្ញែកគ្នា ១ ។

(៥២៨) និស្សត្តិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះ

ភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្ត
សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង១០) ទ្រង់
បញ្ចត្តដល់ភិក្ខុនីដែលធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក និស្សត្តិយបាចិត្តិយសិក្ខា-
បទនោះ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វត្ថិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វត្ថិយាភិក្ខុនីធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

វិធីបំបៅ បរិភោ

(៥៣០) អកាលចរិកំ កាលចរិកំ អធិដ្ឋហិត្វា
 កាជាបេន្តិយា និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាត្តិ ។ វល្លន្តិ កិត្តិ
 អារត្តិ ។ កិត្តិ វត្តស្តិ ។ វល្លន្តិ កិត្តិ អកា-
 លចរិកំ កាលចរិកំ អធិដ្ឋហិត្វា កាជាបេសិ តស្តិ
 វត្តស្តិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
 តហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥៣១) កិត្តិយា សទ្ធិ ចរិកំ បរិវេន្តា អធិដ្ឋ-
 ន្តិយា និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្តិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាត្តិ ។ វល្លន្តិ
 កិត្តិ អារត្តិ ។ កិត្តិ វត្តស្តិ ។ វល្លន្តិ កិត្តិ
 កិត្តិយា សទ្ធិ ចរិកំ បរិវេន្តា អធិដ្ឋ តស្តិ វត្តស្តិ ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ តហិ
 សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥៣២) អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្វា អញ្ញំ វិញ្ញាបេន្តិយា
 និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាត្តិ ។ វល្លន្តិ កិត្តិ អារត្តិ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៥៣០) ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចរិវរឲ្យជាគាលចរិវរ ហើយប្រើគេ
 ឲ្យចែក (ចរិវរនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
 នឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទា-
 ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចរិវរឲ្យជាគាលចរិវរ ហើយឲ្យគេចែក (ចរិវរនោះ) ។
 សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈាន ៣ ។

(៥៣១) ភិក្ខុនីផ្សេងចរិវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ត្រូវ
 និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីផ្សេងចរិវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយ
 ដណ្តើមយកវិញ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជ្ឈាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ឈាន ៣ ។

(៥៣២) ភិក្ខុនីសូមរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ដទៃតវិញ
 ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសា-
 វត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។

កិត្តិនិក្ខេប សោឡស មហាវិហ ព្រាហ្ម វិស្សន្តិយា បាចិន្តិយា

កិត្តិ វត្តសិទ្ធិ ។ បុល្លន្ទា កិត្តិ អញ វេតាបេតា
អញ វេតាបេសិ តត្ថ វត្តសិទ្ធិ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មាសាធិ ធម្ម សម្មាសាធម្ម សម្មាសាត្ថិ ។

(៥៣៣) អញ វេតាបេតា អញ វេតាបេសិ
ធម្មត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្ថិ ។ បុល្លន្ទា កិត្តិ អាវត្ថិ ។
កិត្តិ វត្តសិទ្ធិ ។ បុល្លន្ទា កិត្តិ អញ វេតាបេតា
អញ វេតាបេសិ តត្ថ វត្តសិទ្ធិ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មាសាធិ ធម្ម សម្មាសាធម្ម សម្មាសាត្ថិ ។

(៥៣៤) អញ ធម្មត្ថិយំ បរិក្ខារេន អញ ធម្មត្ថិយំ
សម្មត្ថិយំ អញ វេតាបេសិ ធម្មត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្ថិ ។
សម្មហុលា កិត្តិយោ អាវត្ថិ ។ កិត្តិ វត្តសិទ្ធិ ។
សម្មហុលា កិត្តិយោ អញ ធម្មត្ថិយំ បរិក្ខារេន អញ
ធម្មត្ថិយំ សម្មត្ថិយំ អញ វេតាបេសិ តត្ថ វត្តសិទ្ធិ ។

វិចិត្រវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានសូមរបស់
ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ឯទៀតវិញ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។

(៥៣៣) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើទិញ
របស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ចត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទា-
ភិក្ខុនីបានប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើទិញរបស់ឯទៀត
វិញ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។

(៥៣៤) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃដែល
ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ត្រូវនិស្សន្ទិយ-
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់
សង្ឃដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។

ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[៥៣៥] អញ្ញទត្ថិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញទ្ធិសីកេន
សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តយា និស្សត្តិ-
យំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។
កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អញ្ញទត្ថិកេន
បរិច្ចារេន អញ្ញទ្ធិសីកេន សង្ឃិកេន សញ្ញាចិកេន
អញ្ញំ ចេតាបេស្មី តិស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ
អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ធម្មំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ ។

[៥៣៦] អញ្ញទត្ថិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញទ្ធិសីកេន
មហាជនិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តយា និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិ-
យំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ សម្ព-

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្មជានទាំង ៦ ។

(៥៣៥) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃដែល
ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុ
ដែលសូមបានដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
ភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការរបស់សង្ឃដែលទាយក
ប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែលសូម
បានដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជានទាំង ៦ ។

(៥៣៦) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិការរបស់មហាជន
គឺបរិការដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បី
វត្ថុដទៃត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងភិក្ខុនីច្រើន
រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើគេឲ្យ

ភិក្ខុវិភិក្ខុ ហេតុណ មហាភិក្ខុ ព្រាហ្មណ៍ វិស្វត្ថយោ ធម្មត្ថិយោ

ហុណ ភិក្ខុនិយោ អញ្ញាទ្គត្ថិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញាទ្គសិ-
 កេន មហាជនិកេន អញ្ញា ចេតាបេស្មី តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម្មំ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៥៣៧) អញ្ញាទ្គត្ថិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញាទ្គសិកេន
 មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតាបេស្មិយោ
 និស្សត្ថយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយោ
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អារាហ្មតិ ។ សម្មហុណ ភិក្ខុនិយោ
 អារាហ្ម ។ តស្មី វត្ថស្មិនំ ។ សម្មហុណ ភិក្ខុនិយោ
 អញ្ញាទ្គត្ថិកេន បរិច្ចារេន អញ្ញាទ្គសិកេន មហាជនិកេន
 សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតាបេស្មី តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម្មំ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។

ពិភ័យព្រៃ មហាវិហារ ១២ ដំណើរឈាចិត្តិយៈ ១២

ទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់
គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥ រាជ) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន

គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុ
ដទៃនឹងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ចក្កន៍វិណា ។ ទ្រង់បញ្ចក្កន៍នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីប្រើមរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនីប្រើមរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន
គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បី
វត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ
មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៨) អញ្ញាទត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញាទ្ធិសិកេន
 បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតា បេន្តិយា ធិស្សត្ថិ-
 យំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។
 កំ អារញ្ញត្តំ ។ ឥល្លន្ធនំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្ថស្មីនំ ។ ឥល្លន្ធនា ភិក្ខុនំ អញ្ញាទត្ថិកេន បរិក្ខារេន
 អញ្ញាទ្ធិសិកេន បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញា ចេតា-
 បេសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធនំ អាបត្ថិ-
 សម្មដ្ឋានានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានតំ ។

(៥៣៩) អតិវេកចតុក្កស្សបរមំ ករុចាបុរណំ ចេ-
 តាបេន្តិយា ធិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារញ្ញត្តំ ។ ឥល្លន្ធនំ ភិក្ខុនំ
 អារត្ត ។ កស្មី វត្ថស្មី ។ ឥល្លន្ធនា ភិក្ខុនំ រាជានំ
 កម្មលំ វិញ្ញាបេសិ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធនំ
 អាបត្ថិសម្មដ្ឋានានំ ធម៌ា សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានតំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៥៣៨) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គលដែល
 ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយ
 វត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គលដែលទាយក
 ប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេទទួលមកដើម្បីវត្ថុដទៃ នឹងដោយវត្ថុដែល
 សូមបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តា
 សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

(៥៣៩) ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ (ក្អួយ) មាន
 តម្លៃលើសពី ៤ កហាបណៈ ៤ ដង (១៦ កហាបណៈ) ឡើងទៅ ត្រូវ
 និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីសូមសំពត់កម្ពលអំពីព្រះ
 រាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ ហេតុស មហាវិហ ព្រាហ្មណ៍ ពិស្សន្តិយា ពាច្ឆិយា

(៥២០) អតិរេកអឡុតេយ្យកំសបមំ លហុចាបុ-

រណំ ចេតាបេន្តិយា ជិស្សក្ខិយំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញ-

តន្តំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញតំ ។ កំ អារព្វាតិ វុល្លនន្ត

ភិក្ខុនី អារព្វ ។ តត្ថី វត្ថុត្ថិន្តំ ។ វុល្លនន្តា ភិក្ខុនី

រាជានំ ខោមំ វិញ្ញាបេសិ តត្ថី វត្ថុត្ថិន្តំ ។ ឯកា បញ្ញតិ ។

នន្តំ អាបត្ថសម្មជានានំ ធម៌ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។

ព្រាហ្មណ៍ ពិស្សន្តិយា ពាច្ឆិយា ពិស្សន្តិ ។

ពិស្សន្តិ

(៥២១) បន្តំ អកាលកាលញ្ច

បរិវេន្ត ច វិញ្ញាបេ

ចេតាបេតា អញ្ញនតិ

ភិក្ខុនិរោធិ៍ មហាវិរៈ ១៦ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២

(៥៤០) ភិក្ខុនីសូមសំពត់មានសាច់ស្មើ (ស្បែក) មានតម្លៃ

ច្រើនលើសអំពី ៤ បីដងដោយកន្លះនៃកហាបណៈគឺ ១០ កហាបណៈឡើង
ទៅ ត្រូវនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុង
នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លូននា-
ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លូននាភិក្ខុនីសូមសំពត់
សំបកឈើអំពីព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជានទាំង ៦ ។

ចប់ និស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈ ១២ ។

ឧទាននៃនិស្សន្ទិយបាចិត្តិយៈនោះដូច្នេះ

(៥៤១) រឿងភិក្ខុនីសន្សំបាត្រទុក ១ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាល-
ចរិវេទ្យជាគាលចរិវេទ ភិក្ខុនីផរិវេទនឹងភិក្ខុនីផងតា ១ ភិក្ខុនី
សូមរបស់ដទៃហើយសូមរបស់ឯទៀតវិញ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យ
ទិញរបស់ដទៃហើយបែរជាប្រើគេឲ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ ១
ភិក្ខុនី ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិការដែលទាយកប្រគេន
មកដើម្បីវត្ថុដទៃ ១ ភិក្ខុនីឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិការ

វិធីបដិពេ បរិវារ

សង្ឃកញ្ច មហាជន

សញ្ញាចំណា បុគ្គលំណា

ចតុក្កសង្ឃតេយ្យកាត ។

(២២២) យន្តេន កក្កតា ជាតតា បស្សតា អរហតា

សម្មាសម្ពុទ្ធន លសុណំ ខានន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត

បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តំ ។ កំ អារក្កតំ ។ បុល្ល.

នំ កិត្តនំ អារក្ក ។ តេស្គីវត្ថុស្គនំ ។ បុល្លននា កិត្តនំ

ន មត្តិ ជាតតា លសុណំ ហារាបេសិ តេស្គីវត្ថុស្គ ។ ឯកា

បញ្ញត្តំ ។ ធនំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ទ្ធិហំ សម្មដ្ឋានេហិ

សម្មដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

របស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់
 មហាជនគឺគណៈ ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខារដែល
 សូមបានមកដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយ
 បរិក្ខាររបស់បុគ្គល ១ ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់
 ក្រាស់មានតម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ១ ភិក្ខុនី
 សូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្លើង មានតម្លៃច្រើនជាង ១០
 កហាបណៈឡើងទៅ ១ ។

(៥៤២) បាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ចត្ត
 សិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ចត្ត
 ដល់ភិក្ខុនីដែលទំពាស្ម័គ្រ បាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី មិនដឹងប្រមាណ ក៏ប្រើគេឲ្យនាំយកខ្លឹមមក ។ សិក្ខាបទ
 នោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្ពុទ្ធន ២ (ដូចក្នុងឯកវិញ្ញកលោមសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចនីវរន្ត្រ លោក្ខណ៍ មហាវិញ្ញាណ បាតិក្ខិយេ លស្មណវិញ្ញាណ

(៥២៣) សម្ពាធលោមិ សំហារបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចក្ខន្ធិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចក្ខន្ធិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។
 ធម្មត្ថិយា កិត្តន្តិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ ធម្មត្ថិ-
 យា កិត្តន្តិយោ សម្ពាធលោមិ សំហារបេន្តិ កត្ត វត្ថុ-
 ស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្ខន្ធិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មាសាធិ ធម្មហិ
 សម្មជ្ជាធម៌ សម្មជ្ជាតិ ។

(៥២៤) តលយាតកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធិ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ចក្ខន្ធិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ ទ្វេ កិត្តន្តិយោ
 អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ ទ្វេ កិត្តន្តិយោ តលយាត-
 កេ កត្ត តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្ខន្ធិ ។ ធម្ម អាបត្តិ-
 សម្មជ្ជាធម៌ ឯកេន សម្មជ្ជាធម៌ សម្មជ្ជាតិ (បវេ-
 ចារាជិកេ) ។

(៥២៥) ជតុមជ្ជកេ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធិ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ចក្ខន្ធិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ អនាគរំ កិត្តន្តិ
 អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ អនាគរា កិត្តន្តិ ជតុ-
 មជ្ជកំ អាជិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្ខន្ធិ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាពិគ្គិយៈ លុសុណវគ្គ

(៥៤៣) ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត គ្រវាភាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆ្មត្តិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆ្មត្តិយាភិក្ខុនី ប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀត ។ សិទ្ធិតាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៤ ។

(៥៤៤) ភិក្ខុនីគ្រវាភាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី ៤ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីទាំងពីររូប បានប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ។ សិទ្ធិតាបទ នោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះតាំង ឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិទ្ធិតាបទ) ។

(៥៤៥) ភិក្ខុនីគ្រវាភាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតិដែលធ្វើដោយ ដំរីឈើឬកាកល័ៗដំរីលើ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរ សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូបកាន់យកអង្គជាតិដែល ធ្វើដោយដំរីឈើឬកាកល័ៗដំរីលើ ។ សិទ្ធិតាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។

ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(បឋមចារាជិកេ) ។

(៥២២) អតិរេកទ្ធព្យាបាទបរមំ ឧទកស្មុទ្ធិកំ
អាទិយន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សកេស្ម
បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហតំ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុនំ អារាហ ។
តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ អញ្ញតារា ភិក្ខុនំ អតិកម្មំ ឧទក-
ស្មុទ្ធិកំ អាទិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។
ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ
(បឋមចារាជិកេ) ។

(៥២៣) ភិក្ខុស្ម កុញ្ញនស្ម ចានីយេន វា វិជ្ជ-
បនេន វា ឧបត្ថដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាហតំ ។ អញ្ញតំ ភិក្ខុនំ
អារាហ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ អញ្ញតារា ភិក្ខុនំ ភិក្ខុស្ម
កុញ្ញនស្ម ចានីយេន ច វិជ្ជបនេន ច ឧបត្ថដ្ឋ តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ
ទ្ធិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១
(ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៦] ភិក្ខុនីកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាតដោយទឹកមានជម្រៅ
លើសជាង ២ ម៉ុងម្រាមដៃឡើងទៅត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
មួយរូបកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាត ដោយទឹកជ្រៅពេក ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៧] ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវតី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាលដែលភិក្ខុកំពុងតែឆាន់បាន
ទៅបម្រើដោយទឹកផង ដោយផ្លិតផង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២
(ដូចក្នុងឯទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិវា បាចិត្តិយេ លស្កណវិញ្ញោ

(៥៤៨) អាមកេជញ្ញំ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញនិយោ
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ
 អារត្តាតំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ តំស្មី
 វត្ថុស្មីនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាមកេជញ្ញំ វិញ្ញា-
 បេត្វា ភុញ្ញស្មី វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វាហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតំ ។

(៥៤៩) ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា^(១) សង្ការំ
 វា វិយាសំ វា តិរោកុឡេ ធម្មេនិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អារត្តាតំ ។
 អញ្ញាតំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ តំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ អញ្ញាតា
 ភិក្ខុនំ ឧច្ចារំបិ បស្សរំបិ ខេឡិំបិ សង្ការំបិ វិយាសំបិ
 តិរោកុឡេ ធម្មេសិ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តំ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធម្មំហំ សម្មដ្ឋានេហំ សម្មដ្ឋាតំ ។

(៥៥០) ឧច្ចារំ វា បស្សរំ វា ខេឡិំ វា សង្ការំ
 វា វិយាសំ វា ហារិតេ ធម្មេនិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ញត្តនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តំ ។ តំ អារត្តាតំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិណ្ឌិយៈ លុសុណវគ្គ

[៥៤៨] ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិណ្ឌិយៈ ទ្រង់
បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនី ច្រើនរូបសូមស្រូវស្រស់ហើយឆាន់ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុជ្ជាន ៤ ។

[៥៤៩] ភិក្ខុនីចោលទុព្វារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់
សំណលក្តី ខាងក្រៅដង្ហោង ត្រូវអាបត្តិបាចិណ្ឌិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
មួយរូបចោលទុព្វារៈខ្លះ បស្សវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់សំ-
ណលខ្លះ ខាងក្រៅដង្ហោង ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តា
សមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជានទាំង ៦ ។

[៥៥០] ភិក្ខុនីចោលទុព្វារៈក្តី បស្សវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សម្រាមក្តី របស់
សំណលក្តី លើឈើឬស្មៅដែលស្រស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិណ្ឌិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

វិសយបិដកេ បរិវាហ

សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧត្តារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ
 សង្ការម្បិ វិយាសម្បិ ហរិតេ ធម្មេស្សី វត្ថុស្សី ។
 ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ធម្មំ
 សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ ។

[២២០] ធម្មំ វា ភិក្ខុ វា វាធិតំ វា ទស្សនាយ
 កថនិយោ ទាចិត្តយំ កក្ក បញ្ញត្តិនំ ។ រាជកហោ
 បញ្ញត្តិ ។ តំ អាវត្តានំ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 អាវត្ត ។ តិស្សី វត្ថុស្សីនំ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ
 ធម្មម្បិ ភិក្ខុម្បិ វាធិតម្បិ ទស្សនាយ អកមិស្ស វត្ថុស្សី
 វត្ថុស្សី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ
 ធម្មំ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិ (ឯឡកលោមកេ) ។

លសុណវគ្គោ បរិវាហ ។

[២២២] វត្ថុនុត្តារេ អប្បដិច្ចេ បុរិសេន សុទ្ធិ ឯកេ-
 នេកាយ សង្កេតនិយោ ទាចិត្តយំ កក្ក បញ្ញត្តិនំ ។

វិធីយបិដក បរិវារៈ

ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល
 ភិក្ខុនីច្រើនរូបចោលទុព្វារខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សម្រាមខ្លះ របស់
 សំណល់ខ្លះ លើឈើឬស្មៅដែលស្រស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
 សមុជ្ជានទាំង ៦ ។

(៥៥១) ភិក្ខុនីដើរទៅមើលរបាំក្តី ស្តាប់ចម្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។
 ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានដើរទៅមើល
 របាំខ្លះ ស្តាប់ចម្រៀងខ្លះ ភ្លេងប្រគំខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២
 (ដូចក្នុងឱក្ខកលោមសិក្ខាបទ) ។

ចប់ លសុណវត្ថុ ទី ១ ។

(៥៥២) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលា
 យប់នឹងតែមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។

ភិក្ខុមិរិក្ខេ សោឡស មហាវិហ បិណ្ឌិយេ វត្តនុការព្រោ

សាវត្ថយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អាវត្ថាតំ ។ អញ្ចាតំ ភិក្ខុនី
 អាវត្ថំ ។ តិស្មំ វត្ថុស្មិនំ ។ អញ្ចាតា ភិក្ខុនី វត្តនុការេ
 អប្បធិបេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្និដ្ឋំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មាសាមិ
 ដ្ឋិហំ សម្មាសេហំ សម្មាសាតំ (វេយ្យសត្ថកេ) ។

(២៥៣) បដិច្ចន្នេ ឡិកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេ-
 នេកាយ សន្និដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។
 សាវត្ថយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អាវត្ថាតំ ។ អញ្ចាតំ ភិក្ខុនី
 អាវត្ថំ ។ តិស្មំ វត្ថុស្មិនំ ។ អញ្ចាតា ភិក្ខុនី បដិច្ចន្នេ
 ឡិកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា សន្និដ្ឋំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មាសាមិ
 ដ្ឋិហំ សម្មាសេហំ សម្មាសាតំ (វេយ្យសត្ថកេ) ។

(២៥៤) អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា-
 យ សន្និដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ចត្ថំ ។ កំ អាវត្ថាតំ ។ អញ្ចាតំ ភិក្ខុនី អាវត្ថំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ វត្តន្តការវត្ត

ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូបបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់នឹងតែមានប្រជីប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៣) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីឧកាសដ៏កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូប បិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីឧកាសដ៏កំបាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៤) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីវាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។

ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ អញ្ញាតា ក៏ក្នុង អដ្ឋកោស
 បុរិសេន សន្ធិ ឯកេនេកាយ សន្ធិដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ
 បញ្ចត្ត ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ (វេយ្យាសត្ថកេ) ។

(៥៥៥) វិសេសបិ វា ឲ្យហេ វា សិដ្ឋាដកេ វា
 បុរិសេន សន្ធិ ឯកេនេកាយ សន្ធិដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ
 កត្ត បញ្ចត្ត ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ឥល្លនំ ក៏ក្នុង អាវត្ត ។ ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឥល្លនំ
 ក៏ក្នុង វិសេសបិ ឲ្យហេបិ សិដ្ឋាដកេបិ បុរិសេន
 សន្ធិ ឯកេនេកាយ សន្ធិដ្ឋន្តិយា ចាចិត្តយំ ។ ឯកា
 បញ្ចត្ត ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ
 សមុដ្ឋាតិ (វេយ្យាសត្ថកេ) ។

(៥៥៦) បុរេកត្តំ កុលានំ ឧបសន្តមិត្តា អាសនេ
 និសិទ្ធិត្តា សាមិកេ អនាប្បថា បក្កមន្តិយា ចាចិត្ត-
 យំ កត្ត បញ្ចត្ត ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អា-
 វត្តាតិ ។ អញ្ញាតា ក៏ក្នុង អាវត្ត ។ ក៏ស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប បិតនៅជាមួយនឹង
បុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងទីពេល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុង
ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៥) ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រករហូត
ក្តី ប្រកទាលក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងថុល្លននាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លននា-
ភិក្ខុនីបិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងប្រករហូតខ្លះ ប្រកទាល
ខ្លះ ផ្លូវបែកខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យ-
សត្តសិក្ខាបទ) ។

(៥៥៦) ភិក្ខុនីថ្វលទៅរកត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយអង្គុយ
លើអាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេហើយក៏ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

ភិក្ខុវិញ្ញាណេ លោក្ខស មហាវិហ ពាចិត្តិយេ វត្តទារាវត្តោ

អញ្ញាតវា ភិក្ខុនិ បុរោកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កម្ភិត្វា អា-
សនេ និស័ទិត្វា សាមិកេ អនាបុច្ឆា បក្កាមី តស្មី
វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានានិ
ទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ (កម្មីនកេ) ។

[៥៥៧] បច្ឆាកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
អនាបុច្ឆា អាសនេ និស័ទិត្វាយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារាត្ថំ ។
បុល្លន្នំ ភិក្ខុនិ អារាត្ថំ ។ តស្មី វត្តស្មីនិ ។ បុល្លន្នំ
ភិក្ខុនិ បច្ឆាកត្តំ កុលានិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
អនាបុច្ឆា អាសនេ និស័ទិ តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានានិ ទ្ធិហិ សម្មជ្ជានេ-
ហិ សម្មជ្ជាតិ (កម្មីនកេ) ។

[៥៥៨] វិកាលេ កុលានិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
អនាបុច្ឆា សេយ្យំ សន្តវិត្វាវ សន្តវាបេត្វាវ អភិនិស័-
ទិត្វាយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។
កំ អារាត្ថំ ។ សម្មចារាវា ភិក្ខុនិយោ អារាត្ថំ ។ តស្មី
វត្តស្មីនិ ។ សម្មចារាវា ភិក្ខុនិយោ វិកាលេ កុលានិ

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៤ បច្ចិក្ខិយៈ វត្តន្តការវត្ត

ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយ
អង្គុយលើអាសនៈ មិនប្រាប់ម្ចាស់គេក៏ចៀសចេញទៅ ។ សិទ្ធិបទនោះ
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចកងកបិនសិទ្ធិបទ) ។

(៥៥៧) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាប្រាយបាយ ហើយ
អង្គុយលើអាសនៈ ដោយឥតមានប្រាប់ម្ចាស់គេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មលូននាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលថ្មលូននាភិក្ខុនី ចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាប្រាយបាយ មិន
បានប្រាប់ម្ចាស់គេក៏ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សមុជ្ជាន ២ (ដូចកងកបិនសិទ្ធិបទ) ។

(៥៥៨) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាលហើយមិនប្រាប់
ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យក្រាលខ្លះ នូវសេនាសនៈសម្រាប់
ក្រាលដេកហើយក៏អង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តកងនគរសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប

ឧបសម្ព័ន្ធគ្នា សាមគ្គី អនាម័ត្តា សេយ្យំ សន្តវិត្តា(១)
 អភិវិស័ទ្ធិស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្និ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាធន្និ ទ្ធិហិ សម្មជ្ជាធន្និ សម្មជ្ជាតិ
 (ករមីនកេ) ។

[៥៥៩] ទុក្ខហិតេន ទ្ធិបដាវិតេន បរិ ឧជ្ឈ្យបេន្តិ-
 យា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្តិ ។ សាវត្តយា បញ្ចត្ត ។
 កំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុនី អាវត្ត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មីន្តិ ។ អញ្ញាតិ ភិក្ខុនី ទុក្ខហិតេន ទ្ធិបដាវិតេន
 បរិ ឧជ្ឈ្យបេន្តិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្និ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាធន្និ តហិ សម្មជ្ជាធន្និ សម្មជ្ជាតិ ។

[៥៦០] អត្តានំ វា បរិ វា ជីវយេន វា ព្រហ្មច-
 រិយេន វា អភិសម្មជ្ជយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តន្តិ ។
 សាវត្តយា បញ្ចត្ត ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ធន្និ កាលី
 ភិក្ខុនី អាវត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ ធន្និ កាលី

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាវិកាលហើយមិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែ
 គ្រាលសេនាសនៈសម្រាប់គ្រាលដេកហើយអង្គុយ ។ សិទ្ធិបទនោះ មាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិទ្ធិបទ) ។

(៥៥៧) ភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់
 អាក្រក់ នឹងដោយពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី
 មួយរូបពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ នឹងដោយ
 ពិចារណាខុស ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៦០) ភិក្ខុនីប្រទេចខ្លួនឯងក្តី ប្រទេចភិក្ខុនីដទៃក្តី ដោយនរក ឬ
 ដោយព្រហ្មចរិយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនី

ភិក្ខុនិក្ខេប សោយុស មហាវិរា ពាចិត្តិយេ រត្តន្តការវត្តោ នហោនវត្តោ

ភិក្ខុនី អត្តានម្បី បរម្បី និរយេនបិ ព្រហ្មចរិយេនបិ
អភិសបិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិ-
សម្មជានំ តីហិ សម្មជានេហិ សម្មជានិ ។

(២៦០) អត្តានំ វជិត្វា វជិត្វា រោទន្តិយា ចាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អា-
រញ្ចត្តិ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនី អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុ-
ស្មីនំ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនី អត្តានំ វជិត្វា វជិត្វា រោទិ-
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជានំ
ឯកេន សម្មជានេន សម្មជានិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

រត្តន្តការវត្តោ ទុតិយោ ។

(២៦២) នត្តាយ នហាយន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារញ្ចត្តិ ។ សម-
ហុលា ភិក្ខុនីយោ អារត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ សម-
ហុលា ភិក្ខុនីយោ នត្តា នហាយសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជានំ ទ្វីហិ
សម្មជានេហិ សម្មជានិ (ឯឡុកកលាបកេ) ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ រត្តន្តការវេទ្ខ នឹងនហានវេទ្ខ

ប្រទេចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រទេចភិក្ខុន៍ដទៃខ្លះ ដោយនរកក៏មាន ដោយ
ព្រហ្មចរិយៈក៏មាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ បណ្ណសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៦១) ភិក្ខុនី វាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនី វាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ ។
សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
ទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងច្បាប់និក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ រត្តន្តការវេទ្ខ ។ ២ ។

(៥៦២) ភិក្ខុនីឫតទឹកអាគ្រាត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនី
ច្រើនរូប អាគ្រាតឫតទឹក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណ
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
(ដូចក្នុងឡូកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៦៣] បមាណាតិក្កន្ធី ឧទកសាដិកំ កាវ-
 បេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញាត្តិ ។ កំ អារក្កាតិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ
 អារក្ក ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ ធម្មត្តិយា ភិក្ខុនិយោ
 អប្បមាណិកាយោ ឧទកសាដិកាយោ ជារសំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ
 ធម៌ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[៥៦៤] ភិក្ខុនិយា ចីវរំ វិសិព្វេត្វា វា វិសិព្វាបេត្វា
 វា នេវ សិព្វាបេន្តិយា^(១) ន សិព្វាបនាយ ឧស្សុក្ក
 ករេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាត្តិ ។ សាវត្តិយា
 បញ្ញាត្តិ ។ កំ អារក្កាតិ ។ វុល្លន្តិ ភិក្ខុនិ អារក្ក ។
 តិស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ វុល្លន្តិ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ
 វិសិព្វាបេត្វា^(២) នេវ សិព្វេសំ ន សិព្វាបនាយ ឧស្សុក្ក
 អកាសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញាត្តិ ។ ធម្មំ អា-
 បត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
 (ធម្មនិក្ខេប) ។

១ ឧ. សិព្វេន្តិយា ។ ម. សិព្វន្តិយា ។ ២ ម. វិសិព្វេត្វា វា វិសិព្វាបេត្វា វា ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៥៦៣) ភិក្ខុនិទ្យោគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ឡូតិ៍ទឹកកន្លងហ្នូសប្រមាណ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកធម្មតិយភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់សំពត់
សម្រាប់ឡូតិ៍ទឹកមិនត្រូវប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន
ទាំង ៦ ។

(៥៦៤) ភិក្ខុនីរុះខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេរុះក្តី ថ្ងៃចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា
ហើយមិនឲ្យគេដេរ ទាំងមិនធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុះ
ចីវរ ហើយមិនដេរឲ្យ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរឲ្យ ។
សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ភិក្ខុនិក្ខេប សោឡុស មហាវិហារ បាបិគ្គិយេ សោធនវិញ្ញា

(៥៦៥) បញ្ចាហិតំ សុដ្ឋានិវារំ អនិក្កាមេន្ទិយា

ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចាតន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតន្តំ ។ កំ
 អារព្ភាតំ ។ សម្ពហុលា កិត្តនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី
 វត្ថស្មីន្តំ ។ សម្ពហុលា កិត្តនិយោ កិត្តនិយោ ហត្ថ
 ចីវរំ និក្ខមិត្តា សន្តរត្ថវេន ជនបទចារិកំ បញ្ចមីសុ
 តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតន្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋា-
 ណនំ ដ្ឋិហំ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋានិ (កហិណកេ) ។

(៥៦៦) ចីវរសុដ្ឋមន្ទិយំ ជានេន្ទិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត

បញ្ចាតន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតន្តំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 អញ្ញាតំ កិត្តនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថស្មី វត្ថស្មីន្តំ ។ អញ្ញាតា
 កិត្តនិយោ កិត្តនិយោ ចីវរំ^(១) អនាប្បន្នា ចារិកំ តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ចាតន្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋាណនំ ដ្ឋិហំ ស.
 ម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋានិ (កហិណកេ) ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ឧបាសវ័ត្ត

(៥៦៥) ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃដ៏^(១) ឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទុកដាក់ចំវែកដៃនៃពួក
ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកនៃជនបទ ដោយមានតែ
ស្បង់នឹងចីពរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិន-
សិក្ខាបទ) ។

(៥៦៦) ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់សង្ឃមួយចំរើក (ចំរើកដែលលបយករបស់
គេមកប្រើប្រាស់មួយសំណើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទី
ណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាំរ៉ៃដែល
ភិក្ខុនីមួយរូប មិនបានប្រាប់ហើយឃុំចំរើករបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

១ ពាក្យថា វារៈនៃសង្ឃដ៏ គឺការប្រើប្រាស់សង្ឃដ៏ផ្លាស់ប្តូរនឹងឧត្តរសង្ឃ ។

[៥៦៧] គណៈស្ស ចីវរណកំ អន្តរាយំ កេតោន្តិយា
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កត្ថំ វត្ថុស្ថនំ ។
 ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនំ គណៈស្ស ចីវរណកំ អន្តរាយំ អតា-
 សំ កត្ថំ វត្ថុស្ថំ ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តស-
 មុដ្ឋានំ តិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ ។

[៥៦៨] ធម្មកំ ចីវរិកន្ទំ បដិពាហន្តិយា ចាចិត្ត-
 យំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អា-
 រព្ភាតិ ។ ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កត្ថំ វត្ថុស្ថនំ ។
 ឥន្ទ្រន្ទា ភិក្ខុនំ ធម្មកំ ចីវរិកន្ទំ បដិពាហំ កត្ថំ
 វត្ថុស្ថំ ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តសមុដ្ឋានំ
 តិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋាតិ ។

[៥៦៩] អាតារិកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វា-
 ជីកាយ វា សមណាចរី ទេន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ឥន្ទ្រន្ទំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កត្ថំ វត្ថុស្ថនំ ។ ឥន្ទ្រ-

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៥៦៧) ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលោក របស់គណៈឱ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ធ្វើចីវរលោករបស់គណៈ
 ឱ្យអន្តរាយ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៥៦៨) ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ឃាត់ការចែកចីវរដែល
 ប្រកបដោយធម៌ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចាតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៥៦៩) ភិក្ខុនីឱ្យសមណចីវរដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី
 ដល់បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងក៏ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងក៏ដែលបុល្លនន្ទ-

ភិក្ខុនិរោធិ៍ សោធម្មស មហាវិហ ពាចិក្ខុយ ឧបាសិកោ

នន្ទា ភិក្ខុនិរោធិ៍ អាត្មាភិក្ខុនិរោធិ៍ សមណបិក្ខុ អនាសិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឯកា បញ្ចតិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មជានិរោធិ៍ តិហិ សម្មជានិរោធិ៍ សម្មជានិរោធិ៍ ។

(៥៧០) ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ សាយ បិក្ខុនិរោធិ៍ សមណបិក្ខុ អនាសិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ កត្ត បញ្ចតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតិ ។ កំ អាត្មាភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ អាត្មាភិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ សាយ បិក្ខុនិរោធិ៍ សមណបិក្ខុ អនាសិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឯកា បញ្ចតិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មជានិរោធិ៍ តិហិ សម្មជានិរោធិ៍ សម្មជានិរោធិ៍ ។

(៥៧១) ធម្មិកំ កត្តិកំ បិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ កត្ត បញ្ចតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតិ ។ កំ អាត្មាភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ អាត្មាភិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឧត្តរាបិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ធម្មិកំ កត្តិកំ បិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ភិក្ខុនិរោធិ៍ ។ ឯកា បញ្ចតិ ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មជានិរោធិ៍ តិហិ សម្មជានិរោធិ៍ សម្មជានិរោធិ៍ ។

ឧបាសិកោ^(១) តតិយោ ។

ភិក្ខុវិភង្គ បញ្ចករៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ឧហានវត្ថុ

ភិក្ខុនី ឲ្យសមណ វិវេជន៍ត្រហស្ថ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្មជានទាំង ៦ ។

(៥៧០) ភិក្ខុនីញ្ញាំងសម័យនៃចីវរកាល ឲ្យកន្លងទៅដោយចង់
បាននូវចីវរដ៏ទុព្វល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
ថុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទ-
ភិក្ខុនី ញ្ញាំងសម័យនៃចីវរកាល ឲ្យកន្លងទៅ ដោយចង់បាននូវចីវរដ៏
ទុព្វល ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៧១) ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិនដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិនដែល
ប្រកបដោយធម៌ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៧២) ទ្វីដ្ឋំ ភិក្ខុនីដ្ឋំ ឯកមញ្ចេ តុវុដ្ឋេដ្ឋំ ចា.
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្តំ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនីយោ អារព្ភ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនីយោ ទ្វេ ឯកមញ្ចេ
 តុវុដ្ឋេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្ថិ-
 សម្មដ្ឋាណំ ទ្វីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡក-
 លោមកេ) ។

(៥៧៣) ទ្វីដ្ឋំ ភិក្ខុនីដ្ឋំ ឯកត្តរណាចាបុរលោ តុ.
 វុដ្ឋេដ្ឋំ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្តំ ។
 កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនីយោ អារព្ភ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនីយោ ទ្វេ ឯកត្តរណាចា.
 បុរលោ តុវុដ្ឋេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។
 ធម្មំ អាបត្ថិសម្មដ្ឋាណំ ទ្វីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ
 (ឯឡកលោមកេ) ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនីយោ សព្វាច្ច អដាស្មី ករោដ្ឋិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្តំ ។
 កំ អារព្ភាតិ ។ ទ្វីបដ្ឋំ ភិក្ខុនី អារព្ភ ។ កិស្សី

វិធីបដិសេធន៍ បរិវារៈ

(៥៧៣) ភិក្ខុនីពីរបួសដេកលើគ្រែតែ ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបដេកគ្នាពីរនាក់លើគ្រែតែ ១ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៣) ភិក្ខុនីពីរបួសដេកលើកម្រាលនឹងដណ្តប់សម្ពត្ថតែ ១ ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបដេកលើកម្រាលទាំងដណ្តប់សម្ពត្ថតែ ១ ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលនាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង

ពិចារិកថា សោធន៍ស មហាវា ពាចរិក្ខយេ តុវិវិក្ខេ

វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ថេរ្យនន្ទ ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយា សត្វាត
អដាស្មី អកាស្មី តស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
នន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាននិ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[២៧៥] ឧត្តតិ សហជីវីនី នេវ ឧបដ្ឋាបេនិយា(១)

ន ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្ស័ក្កិ កោរោនិយា ចាចិត្តយំ
កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
ថេរ្យនន្ទ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ថេរ្យនន្ទ
ភិក្ខុនិ ឧត្តតិ សហជីវីនី នេវ ឧបដ្ឋាបេនិ ន ឧប-
ដ្ឋាបនាយ ឧស្ស័ក្កិ អកាស្មី តស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ នន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាននិ ឯកេន សម្មជ្ជា-
នេន សម្មជ្ជាតិ (នុវត្តេវ) ។

[២៧៦] ភិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ នត្វា កុប្បតាយ
អនត្តមនាយ និក្ខឡនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ថេរ្យនន្ទ ភិក្ខុនិ
អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្ម័គ្រ ។ ថេរ្យនន្ទ ភិក្ខុនិ
ភិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ នត្វា កុប្បតា អនត្តមនា និក្ខឡ

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ គុវុទ្ធិវគ្គ

វារៈដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវារៈដែលបុល្លនន្ទាកិត្តន៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីអនុវត្តដល់
កិត្តន៍ផងគ្នា ។ សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៥៧៥) កិត្តន៍មិនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បី
បម្រើ នូវកិត្តន៍ជាកូនសិស្សដែលមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាកិត្តន៍ ។ ព្រោះរឿងវារៈដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
វារៈដែលបុល្លនន្ទាកិត្តន៍មិនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បី
បម្រើ នូវកិត្តន៍ជាកូនសិស្សដែលមានជម្ងឺ ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

(៥៧៦) កិត្តន៍បានឲ្យទំលំនៅដល់កិត្តន៍ផងគ្នា ហើយមានសេចក្តី
ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញកិត្តន៍នោះចេញ (ចាកទំលំនៅនោះ) ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាកិត្តន៍ ។ ព្រោះរឿង
វារៈដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងវារៈដែលបុល្លនន្ទាកិត្តន៍បានឲ្យទំលំនៅដល់កិត្តន៍
ផងគ្នា ហើយមានសេចក្តីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញកិត្តន៍នោះចេញ

តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជានាជំ
តហិ សម្មជានេហិ សម្មជានតិ ។

(៥៧៧) សំសង្ខាយ ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ ស-
មនុភាសនាយ ឆប្បដិដិស្សន្តនិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
ចល្លាកាលំ ភិក្ខុនំ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។
ចល្លាកាលំ ភិក្ខុនំ សំសង្ខា វិហរិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជានាជំ ឯកេន
សម្មជានេន សម្មជានតិ (សមនុភាសនាយ(១)) ។

(៥៧៨) អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសត្តកាយ ចារិកំ ចរន្តិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
សាវត្ថិយោ បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសត្តកាយោ ចារិកំ ចរសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា

វិធីបិណ្ឌក បរិវារៈ

(ចាកលំនៅនោះ) ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៥៧៧) ភិក្ខុនីនៅច្រឡំក្រឡំដោយគ្រហស្ថ កាលបើសង្ឃ
សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះ
ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនីនៅច្រឡំក្រឡំ
ច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណា
សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសម្បជាន ១ (ដូច
ក្នុងសមនុភាសនៈ) ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុង
ដែន ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យ
ចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុង
ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនមានពួក
ឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រ-
កបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិទ្ធិបទនោះ

ភិក្ខុនីវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា បាចិគ្គិយេ គុរុន្តិកា

បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ទ្វីបា សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៧៩) តិរោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិគយេ
អសត្តិកាយ ចារិកំ ចរន្តិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។
សាវត្តិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ-
និយោ អារព្ភ តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុ-
និយោ តិរោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិគយេ អសត្តិ-
កាយោ ចារិកំ ចរិស្ម តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ ទ្វីបា សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
(ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៨០) អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរន្តិយា ចាចិត្តយំ
កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ រាជគយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តិស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរិស្ម
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានាធិ
ទ្វីបា សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុកលោមកេ) ។

កិច្ចនីវាត្ត មហាវិ:១៦ បាចិត្តយៈ ពុទ្ធិវគ្គ

មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៩) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបឥតមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨០) ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារោ

(២៨០) វស្សំ វត្ថាយ ភិក្ខុនិយោ ចារិកំ ន បក្ក-
 មន្តិយោ ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ចក្កនំ ។ រាជកហោ បញ្ចក្កំ ។
 កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។
 តស្មី វត្ថស្មិនំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ វស្សំ វត្ថា ចារិ-
 កំ ន បក្កមីសុ តស្មី វត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ឆន្ទ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាធនំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
 (បឋមចារិកេ) ។

តុរិយិញ្ច បុត្តោ ។

(២៨២) រាជាតារិ វ ចិត្តាតារិ វ អារមិ វ ឧយ្យ-
 នំ វ ចោត្តរណី វ ឧស្សៈបាយ កក្កនិយោ ចាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ចក្កនំ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ចក្កំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ឆត្វក្កិយោ ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថស្មិនំ ។ ឆត្វក្កិ-
 យោ ភិក្ខុនិយោ រាជាតារិចិ ចិត្តាតារិចិ អារមិចិ ឧយ្យ-
 និចិ ចោត្តរណីចិ ឧស្សៈបាយ អភមីសុ តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ចក្កំ ។ ឆន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាធនំ ឌ្រហិ សម្មជ្ជា-
 នេហ សម្មជ្ជាត (ឯឡុកលោមកេ) ។

វិន័យបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៥៨១) ភិក្ខុនីចេញវេស្សន្តរូបហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគររាជ-
 គ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ចេញវេស្ស-
 ន្តរូបហើយ មិនបានចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

ចប់ តុរិយវគ្គទី ៤ ។

(៥៨២) ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ក្តី ផ្ទះដំរីចិត្រក្តី សួនច្បារក្តី
 ឧទ្យានក្តី ស្រះបោក្ខរណ៍ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួក
 ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ខ្លះ ផ្ទះដំរីចិត្រខ្លះ សួនច្បារខ្លះ
 ឧទ្យានខ្លះ ស្រះបោក្ខរណ៍ខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
 (ដូចក្នុងឯឡករណមសិក្ខាបទ) ។

កិត្តិយោ ភោជនីយោ មហាវិហារោ ចិត្តិយោ ចិត្តិយោ

(៥៨៣) អាសន្នំ វា បល្ល័ង្កំ វា បរិក្ខណ្ឌន្តិយោ ចា-
 ចិត្តិយោ កត្ត បញ្ចន្តិ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចន្តិ ។ កំ
 អាវត្តន្តិ ។ សម្ពហុលា កិត្តន្តិយោ អាវត្ត ។ កិត្ត
 វត្ថុន្តិ ។ សម្ពហុលា កិត្តន្តិយោ អាសន្នំ បល្ល័ង្កំ ប-
 រិក្ខណ្ឌន្តិ ។ វត្ថុន្តិ ។ ឯកា បញ្ចន្តិ ។ ធម្មំ អាវត្ត-
 សម្ពដ្ឋានំ ធម្មំ វា សម្ពដ្ឋានំ វា សម្ពដ្ឋានំ (ឯឧក-
 លោមកេ) ។

(៥៨៤) សុត្តំ កត្តន្តិយោ ចាចិត្តិយោ កត្ត បញ្ចន្តិ ។
 សាវត្ថយោ បញ្ចន្តិ ។ កំ អាវត្តន្តិ ។ សម្ពហុលា
 កិត្តន្តិយោ អាវត្ត ។ កិត្ត វត្ថុន្តិ ។ សម្ពហុលា
 កិត្តន្តិយោ សុត្តំ កត្តន្តិយោ វត្ថុន្តិ ។ ឯកា បញ្ចន្តិ ។
 ធម្មំ អាវត្តសម្ពដ្ឋានំ ធម្មំ វា សម្ពដ្ឋានំ វា សម្ពដ្ឋានំ
 (ឯឧកលោមកេ) ។

(៥៨៥) កិត្តិយោ ភោជនីយោ មហាវិហារោ ចិត្តិយោ ចិត្តិយោ
 បញ្ចន្តិ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចន្តិ ។ កំ អាវត្តន្តិ ។
 សម្ពហុលា កិត្តន្តិយោ អាវត្ត ។ កិត្ត វត្ថុន្តិ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បិដក្ខិយៈ ចិត្តាភារេន្ត

(៥៨៣) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់អាសន្និ គឺគ្រែកន្លងហួសប្រមាណក្តី
បល្ល័ង្ក គឺ គ្រែដែលគេធ្វើមានរូបសត្វសាហាវដាក់ត្រង់ជើងក្តី ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើប្រាស់អាសន្និខ្លះបល្ល័ង្ក
ខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៤) ភិក្ខុនី ការសូតប្បអម្បោៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ការសូតប្បអម្បោៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ចត្តិ ១ ។
បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
(ដូចកងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៥) ភិក្ខុនីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ តិហិវេយ្យវុទ្ធំ អតិសុ តស្មី
វុត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ អាបតិសម្ពដ្ឋានំ ឬហិ
សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ (ឯឡុកលោមតេ) ។

(២៨២) ភិក្ខុនិយោ ឯហយេ្យ ឥមំ អធិការណំ
វ្រូបសមេហិតិ វុត្ថមាណយ សាធុតិ បដិស្សុណ្ឌត្វា នេវ
វ្រូបសមេន្តិយា ន វ្រូបសមាយ ឧស្សុក្កំ ករោន្តិយា
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។
តិ អាវញ្ញាតិ ។ វុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ អាវត្ត ។ តិស្មី
វុត្ថស្មី ។ វុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ភិក្ខុនិយោ ឯហយេ្យ
ឥមំ អធិការណំ វ្រូបសមេហិតិ វុត្ថមាណ សាធុតិ បដិ-
ស្សុណ្ឌត្វា នេវ វ្រូបសមេសំ ន វ្រូបសមាយ ឧស្សុក្កំ
អកាសំ តស្មី វុត្ថស្មី ។ ឯកា បញ្ញាតិ ។ ឆន្ទំ អា-
បតិសម្ពដ្ឋានំ ឯកេន សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ
(ត្រូវជំរុញ) ។

(២៨៣) អាតារិកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វា-
ជីកាយ វា សហត្ថា ខាទដ្ឋយំ វា ភោជដ្ឋយំ វា ទេន្តិយា
ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ញាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញាតិ ។ តិ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ធ្វើសេចក្តីខូល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកស្រីកលាមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៦) កាលបើភិក្ខុនីផងគ្នាបាននិយាយថា នៃនាងជាម្ចាស់ចូរ នាងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ភិក្ខុនីក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិន រម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខូល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មលូនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលថ្មលូនន្ទាភិក្ខុនី កាលដែលភិក្ខុនីផងគ្នាបាននិយាយថា នៃនាងជា ម្ចាស់ នាងចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិនរម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខូល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែ បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាត្មានោះ តាំងឡើង ដោយសម្បជានតែ១ (ដូចក្នុងកិច្ចបសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៧) ភិក្ខុនីឲ្យខាទន័យៈឬកោជន័យៈដោយដែរបស្ស័ន ដល់ គ្រហស្ថត្ថិ ដល់បរិព្វាជកត្ថិ ដល់បរិព្វាជកាត្ថិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់ បញ្ជាក់កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល

ភិក្ខុវិញ្ញាណ លោក្ខណ៍ បរិវារិក បាចិណ្ឌិយេ ចិត្តាភារិកោ

អារក្ខាតិ ។ ឥល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អារក្ខ ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ឥល្លន្ទា ភិក្ខុនំ អាតារកស្មី សហត្ថា ខាជន្ទយម្បិ
 កោជន្ទយម្បិ អនាស តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ចតិ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជាននំ ម្លហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ
 (ឯឡកលោមកោ) ។

(២៨៨) អារសថវិរិ អនិស្សជ្ជត្វា បរិកុញ្ញនិយា
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតំ ។ កំ
 អារក្ខាតិ ។ ឥល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អារក្ខ ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ឥល្លន្ទា ភិក្ខុនំ អារសថវិរិ អនិស្សជ្ជត្វា បរិកុញ្ញ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ចតិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជាន-
 ននំ ម្លហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ (កបិនកោ) ។

(២៨៩) អារសចំ អនិស្សជ្ជត្វា ចារិកំ បក្កមន្តិយា
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចតនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចតំ ។ កំ
 អារក្ខាតិ ។ ឥល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អារក្ខ ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។
 ឥល្លន្ទា ភិក្ខុនំ អារសចំ អនិស្សជ្ជត្វា ចារិកំ

កិច្ចសិក្សា មហាវិវរៈ ១២ បាចិត្តិយៈ ចិត្តាភារត្ត

ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យខាទន័យៈខ្លះ ភោជន័យៈខ្លះ ដោយដែល
របស់ខ្លួនដល់គ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូច
កងឯក្សកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៨) ភិក្ខុនីមិនលះបង់ការសថថវិកា (ថវិកាសម្រាប់ភិក្ខុនីមានរដូវ)
នៅតែប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទា-
ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី
មិនលះបង់ការសថថវិកា នៅតែប្រើប្រាស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចកងកបិនសិក្ខាបទ) ។

(៥៨៩) ភិក្ខុនីមិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយ
ស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយ

វិទ្យាបិដកេ បរិវាទ

បញ្ចាមី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ។ ឆន្ទ
អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ទ្វីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
(កបិណកេ) ។

[២៩០] តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណិដ្ឋយា មាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ចាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ឆន្ទ
តិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឆន្ទ
តិយា ភិក្ខុនិយោ តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណិស្ស តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតិ ។ ឆន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ
ទ្វីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ (បទសោធម្មេ) ។

[២៩១] តិរច្ឆានវិជ្ជំ វាចេន្តិយា មាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ចាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចាតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ ឆន្ទ
តិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឆន្ទ
តិយា ភិក្ខុនិយោ តិរច្ឆានវិជ្ជំ វាចេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចាតិ ។ ឆន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានំ ទ្វីហិ សម្មជ្ជានេហិ
សម្មជ្ជាតិ (បទសោធម្មេ) ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

ស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
(ដូចកងកបិនសិទ្ធិបទ) ។

(៥៩០) ភិក្ខុន៍រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុន៍ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដែលឆព្វគ្គិយាភិក្ខុន៍ រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្បជាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិទ្ធិបទ) ។

(៥៩១) ភិក្ខុន៍បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុន៍ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុន៍បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ សិទ្ធិបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិទ្ធិបទ) ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិហារ បាចិត្តិយេ អាមាមិញ្ចោ

(២៩២) ជានំ សក្កិកុកំ អាមាមិ អនាបុត្តា បរិ-
 សន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា
 បញ្ចត្តនំ ។ កំ អាវត្តាតិ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
 អាវត្ត ។ កត្ថស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
 អនាបុត្តា អាមាមិ បរិសីសុ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តនំ ធើ អនុប្បញ្ញត្តិយោ ។ ធើ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ (ធើត្ថេបេ) ។

(២៩៣) ភិក្ខុ អក្កោសន្តិយា បរិភាសន្តិយា ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ វេសាលិយា បញ្ចត្តនំ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ធើត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កត្ថស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ ធើត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អាយស្មិនំ ឧបាលី
 អក្កោសីសុ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តនំ ។ ធើ
 អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ វិហិ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ ។

(២៩៤) ចណ្ឌិកតាយ កណំ បរិភាសន្តិយា ចា-
 ចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តនំ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ វេលុនំ ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ កត្ថស្មី វត្ថុ-
 ស្មិនំ ។

ភិក្ខុនីវង្ស មហាវិរៈ ១៦ បាតិក្ខិយៈ អារម្ភវត្ថុ

(៥៧២) ភិក្ខុនីដឹងហើយចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុ ដោយ
មិនបានប្រាប់មុនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន
រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបាន
ប្រាប់មុនហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់អារាម (ដែលមានភិក្ខុ) ។ សិទ្ធិបទ
នោះមានបញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ២ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

(៥៧៣) ភិក្ខុនីជេរគម្រាមភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ជេរព្រះទបាលីមានអាយុ ។ សិទ្ធិ-
បទនោះ មានតែបញ្ចតិ ១ ។ បណ្ណសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ៣ ។

(៥៧៤) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី ដោយចិត្តកំណាច ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី

វិធីបដិភេ បរិវារ

ស្ម័គ្រ ។ ថ្កុល្យន្តរា កិក្ខុនី ចន្ទីកតា គណំ បរិភាស
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជា-
 ណំ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២៩៥) និមន្តិតាយ បរិវារាយ ខានធីយំ វា កោ.

ជធីយំ វា កុញ្ញនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
 សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។ សម្មហុលា
 កិក្ខុនីយោ អារព្វ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា
 កិក្ខុនីយោ កុត្តាវ័(១) បរិវារា អញ្ញាត្រ កុញ្ញស្មី តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ
 ចត្វហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២៩៦) កុលំ មច្ឆរាយនិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារព្វាតិ ។
 អញ្ញាតិ កិក្ខុនី អារព្វ ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ អញ្ញាតិ
 កិក្ខុនី កុលំ មច្ឆរាយ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ដោយចិត្តកំណាច ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។

(៥៩៥) ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយ បានហាមរោជនរួចហើយ
ឆាន់ខាទន័យៈឬរោជន័យៈត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនី
ច្រើនរូបឆាន់ហើយ ហាមរោជនហើយ ឆាន់កងទីដទៃទៀត ។ សិទ្ធិសាបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤ ។

(៥៩៦) ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូល ។ សិទ្ធិសាបទនោះ មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្មជាន ៣ ។

កិច្ចខិតខំ លោក្យស មហាវិហារ បាបិត្តិយេ អាមាមគ្គោ

(៥៧) អភិក្កុតោ អាវាសេ វស្សំ វសន្តិយោ

ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចន្តិ ។ សាវត្ថយោ បញ្ចត្តិ ។ តំ

អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អាវត្ត ។ តិស្សី

វត្តស្មិន្ទិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិយោ អភិក្កុតោ អាវាសេ

វស្សំ វសីសុ តសី វត្តសី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្ទំ

អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ ធូហិ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ

(ឯឡុតលោមកោ) ។

(៥៨) វស្សំ វត្ថាយ កិក្កនិយោ ឧគតោសង្ឃ

តិហិ ហេនេហិ នប្បវរេន្តិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចន្តិ ។

សាវត្ថយោ បញ្ចត្តិ ។ តំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិ-

យោ អាវត្ត ។ តិស្សី វត្តស្មិន្ទិ ។ សម្ពហុលា កិក្កនិ-

យោ វស្សំ វត្ថា កិក្កសង្ឃំ នប្បវរេន្ទំ តសី វត្តសី ។

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធន្ទំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ ឯកេន

សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ (ធូនិត្តេបេ) ។

កំពូងវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ អាវាមវុ

(៥៧៧) ភិក្ខុនីនៅចាំវាស្ស ក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវាស្ស ក្នុង
អាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តា
សម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្មជាន ២ (ដូច
ក្នុងឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៥៧៨) ភិក្ខុនីនៅចាំវាស្សរួចហើយ មិនបានបរវេណាដោយហេតុ
ពាប្រការ ក្នុងសំណាក់ទុកតាសង្ឃទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត
ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវាស្សរួចហើយ មិនបានបរវេណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។
សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ១ (ដូចក្នុងឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

វិធីបដិភោ បរិវារ

(២៧៧) ឡើងនាយ វា សំរាសាយ វា ន ក្នុងន័យ
 ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធ ។ សក្កេស្ត បញ្ចក្ខន្ធ ។ កំ
 អាវត្តាតិ ។ ធាតុន័យ កិក្ខន័យ អាវត្ត ។ កំស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ធាតុន័យ កិក្ខន័យ ឡើងនិ ន ក្នុងស្មី
 តស្មីវត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្ខន្ធ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានិ
 ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (បឋមចារាដិកេ) ។

(២០០) ឧទោសចិបិ ន បុច្ឆន័យ ឡើងនិ ន
 យាចន័យ ចាចិត្តយំ កត្ត បញ្ចក្ខន្ធ ។ សាវត្ថយ
 បញ្ចក្ខន្ធ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្មហុលា កិក្ខន័យ
 អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្មហុលា កិក្ខន័យ
 ឧទោសចិបិ ន បុច្ឆស្មី ឡើងនិ ន យាចស្មី តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចក្ខន្ធ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាធានិ
 ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (ធូរនិក្ខេបេ) ។

(២០១) បសាខេ ជានិ កណ្ណំ វា រុហិតំ^(១) វា
 អនបលោកេត្វា សង្ឃំ វា កណ្ណំ វា បុរិសេន
 សង្ឃំ ឯកេនេកាយ កេនាបេន័យ ចាចិត្តយំ

១ បើកំ វា រុហិតំ វា កត្តិយំ ធូរនិក្ខេបេ ។ ម. រុហិតំ វា ។

វិធីបដិភក្តិ បរិវារៈ

(៥៩៩) ភិក្ខុនីមិនទៅដើម្បីស្តាប់ឧបាសិក (គរុធម៌) ក្តី ដើម្បីសំរាប់សត្វ
 ស្បែកឧបាសិកនឹងបរិវារណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទី
 ណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងឆត្វគ្រិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ឆត្វគ្រិយាភិក្ខុនីមិនទៅស្តាប់ឧបាសិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
 បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៦០០) ភិក្ខុនីមិនស្បែកឧបាសិក មិនសូមឧបាសិក ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ជាក់ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនស្បែកឧបាសិកខ្លះ មិនសូម
 ឧបាសិកខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ
 ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប-
 សិក្ខាបទ) ។

(៦០១) ភិក្ខុនីកើតឫសក្តី ដំបៅក្តី ត្រង់បសាឧប្រទេស (តាំង
 ពីក្រោមផ្នូតរហូតដល់ក្បាលដង្កង់) ហើយមិនបានប្រាថ្នាដល់សង្ឃ ឬគណៈ
 ស្រាប់តែទៅដោះតែមួយរូប ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ភិក្ខុធម្មវិចារេ លោក្ខស មហាវិហារ ពាចរិក្ខុយេ ធម្មវិចារេ

កត្ត បញ្ចក្កន្ធ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កន្ធ កំ អារព្ភាតិ ។
 អញ្ញាត្ថំ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុស្មិន្ធ ។ អញ្ញាត្ថា
 ភិក្ខុនិ បសាទេ ជាតិ កណ្ហំ បុរិសេន សន្និ ឯកេ-
 នេកា ភេទាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ធម្មំ អាបត្ថស-
 មុដ្ឋានានំ វិហំ សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋានិ (កប្បិយកេ) ។

អារម្មវិចារេ ធម្មំ ។

(២០២) កត្ថនិ វិដ្ឋាបេន្តយា ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចក្កន្ធ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កន្ធ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុស្មិន្ធ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ កត្ថនិ វិដ្ឋាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចក្កន្ធ ។ ធម្មំ អាបត្ថសមុដ្ឋានានំ វិហំ
 សមុដ្ឋានេហំ សមុដ្ឋានិ ។

(២០៣) ចាយន្តំ វិដ្ឋាបេន្តយោ ចាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចក្កន្ធ ។ សាវត្ថយា បញ្ចក្កន្ធ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុស្មិន្ធ ។

ភិក្ខុនីវិវាទៈ មហាវិវាទៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ៣៣

ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុនីមួយរូបកើតបួស ត្រង់បសាខប្រទេសហើយដោះ
តែមួយរូបជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើង ដោយសមុជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងកបិនសិក្ខាបទ) ។

ចប់ អារមវន្ត ទី ៦ ។

(៦០២) ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ។ សិក្ខាបទ
នោះមានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៦០៣) ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានកូននៅបៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

សម្ពហ្មលា កិត្តនិយោ តាចិត្តិយំ វិជ្ជាបេសំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៦០៤) ទ្វេ វស្សានំ ឆស្ម ឆម្មេស្ម អសិក្ខតសិក្ខ
 សិក្ខមាទំ វិជ្ជាបេសំ តស្មី តាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។
 សាវត្ថិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សម្ពហ្មលា
 កិត្តនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ សម្ពហ្មលា
 កិត្តនិយោ ទ្វេ វស្សានំ ឆស្ម ឆម្មេស្ម អសិក្ខតសិក្ខ
 សិក្ខមាទំ វិជ្ជាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
 ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៦០៥) ទ្វេ វស្សានំ ឆស្ម ឆម្មេស្ម សិក្ខតសិក្ខ
 សិក្ខមាទំ សង្ខេប អសម្មតិ វិជ្ជាបេសំ តាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 សម្ពហ្មលា កិត្តនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។
 សម្ពហ្មលា កិត្តនិយោ ទ្វេ វស្សានំ ឆស្ម ឆម្មេស្ម
 សិក្ខតសិក្ខ សិក្ខមាទំ សង្ខេប អសម្មតិ វិជ្ជាបេសំ

វិសេសបិដក បរិវារៈ

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រ្តីដែលមានកូននៅទៅ ។ សិក្ខា-
បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣ ។

(៦០២) ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុង
ធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនី
ប្រើរូបបំបួសសិក្ខាមាណា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ
គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ឈាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣ ។

(៦០៥) ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណា ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦
ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសម្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះ
រឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសសិក្ខាមាណា
ដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិន

កិច្ចសិរីវង្ស សោឡស មហាវិហ បាចិត្តិយេ ពុត្តិវង្សោ

តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆដ្ឋិ អាបត្តិសម្មជ្ជា-
នាធិ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[២០៦] ឧទន្ទានសវស្សំ តិហិតតំ វុដ្ឋាបេន្តិយា
នាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
អារក្ខតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារក្ខ ។ តស្មី
វត្ថុស្មីធិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទន្ទានសវស្សំ
តិហិតតំ វុដ្ឋាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។
ឆដ្ឋិ អាបត្តិសម្មជ្ជានាធិ តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

[២០៧] បរិបុណ្ណន្ទានសវស្សំ តិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ វុដ្ឋាបេន្តិយា នាចិត្តិយំ
កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារក្ខតិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារក្ខ ។ តស្មី វត្ថុស្មីធិ ។
សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណន្ទានសវស្សំ តិហិតតំ
ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ វុដ្ឋាបេសំ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆដ្ឋិ អាបត្តិសម្មជ្ជានាធិ
តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

ទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៦០១) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា^(៤) ដែលមានអាយុមិនទាន់
គ្រប់១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត
ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី
ច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប
បំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ។ សិទ្ធិបទ
នោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៦០៧) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាតិហិតតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ
ហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធិ ក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំនៅ
ឡើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្រ្តី
ជាតិហិតតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់សិក្សាសិទ្ធិ
ក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

១ មើលវិចិត្រវិវត្តបច្ចេកភាគទី ៥ ត្រង់បញ្ចៈ ៣៨១ ទំព័រ ៣២៩ និងបញ្ចៈ ៣៨៥ ទំព័រ៣៣៤ ។

[២០៨] បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្ស័ តិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធនុ, ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិតំ សង្ឃេន អសម្មតំ វុជ្ជាបេស្ថិ-
 យា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។
 តំ អារាហិតំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារាហិតំ ។ តេស្ថិ
 វត្ថុស្ថិនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្ស័
 តិហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ ធនុ, ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខិតំ សង្ឃេន
 អសម្មតំ វុជ្ជាបេស្ថិ តេស្ថិ វត្ថុស្ថិនិ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ តិហិត សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

[២០៩] សហជីវីនី វុជ្ជាបេស្ថា ទ្វេ វស្សានិ លេវ
 អនុគុល្លាដ្ឋិយា ន អនុគហាបេស្ថិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ តំ អារាហិតំ ។ វេល្លនន្ត
 ភិក្ខុនិ អារាហិតំ ។ តេស្ថិ វត្ថុស្ថិនិ ។ វេល្លនន្ត ភិក្ខុនិ
 សហជីវីនី វុជ្ជាបេស្ថា ទ្វេ វស្សានិ លេវ អនុគហេសិ ន
 អនុគហាបេស្ថិ តេស្ថិ វត្ថុស្ថិនិ ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្ម
 អាបត្តិសម្មដ្ឋានានិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (ធុរនិគ្ខេបេ) ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៤០៨) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាតិហិគតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២
 ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែ
 សង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រា-
 រព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល
 ភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្រ្តីជាតិហិគតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ
 បានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់
 បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខន្ធ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

(៤០៩) ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្ស ហើយមិនបានអនុគ្រោះ (ទំនុក
 បំរុង) ដោយខ្លួនឯង ឬមិនបានឱ្យគេអនុគ្រោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំទេ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនី បំបួសកូនសិស្សហើយ
 មិនបានអនុគ្រោះដោយខ្លួនឯង មិនបានឱ្យគេអនុគ្រោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខន្ធ ១ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

កិច្ចសិរីរុង្គ ហេតុស មហាវិហារ បាចិត្តិយេ គត្តិសិរីរុង្គ

(៦០០) វុជ្ជាបិក្ខំ បវត្ថំនី ទ្វេ វស្សានិ ធានុតន្តនិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្ថុស្មីនិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ វុជ្ជាបិក្ខំ បវត្ថំនី
 ទ្វេ វស្សានិ ធានុតន្តសុ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ។
 នន្ទំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ ឯកេន សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ
 (បឋមចារាជិកេ) ។

(៦០១) សហជីវីនី វុជ្ជាបេត្វា នេវ វ្រូបកាសេន្តិ-
 យា ន វ្រូបកាសាបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។
 សាវត្ថុយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ វុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនិ
 អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ វុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ សហ-
 ជីវីនី វុជ្ជាបេត្វា នេវ វ្រូបកាសេសំ ន វ្រូបកាសាបេសំ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកោ បញ្ញត្តិ ។ នន្ទំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋា-
 នំ ឯកេន សម្ពដ្ឋានេន សម្ពដ្ឋាតិ (ធុរិនិត្តេបេ) ។

កត្តិសិរីរុង្គ សត្តមោ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មិនវគ្គ

(៦១០) ភិក្ខុនីមិននៅបម្រើបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) ដែលបំបួសខ្លួនឱ្យ
គ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត
កងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន
រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបម្រើ
បវត្តិនីដែលបំបួសខ្លួនឱ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
(ដូចកងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៦១១) ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួន
ឯង ឬមិនបានប្រើគេឱ្យគ្រប់គ្រង^(១) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកង
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
រ៉ាវដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួន
ឯង មិនបានប្រើគេឱ្យគ្រប់គ្រង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១
បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
(ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

ចប់ ធម្មិនវគ្គ ទី ៧ ។

១ ធុរនិក្ខេបប្រាប់ថា មិនបាននាំយកដំបៅទៅជាមួយនឹងខ្លួន ទាំងមិនបានឱ្យគេនាំយកទៅ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហ

(២០២) ឧបសគ្គវស្សំ កុមារក្ខតំ វដ្តាបេន្តិយា
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។
 កំ អារក្ខតំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារក្ខ ។
 តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧបសគ្គ-
 វស្សំ កុមារក្ខតំ វដ្តាបេន្តិយំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានំ តីហិ សម្ពដ្ឋានេហិ
 សម្ពដ្ឋាតិ ។

(២០៣) បរិបុណ្ណវិសគ្គវស្សំ កុមារក្ខតំ ទ្វេ វស្សានំ
 ធន្នំ ធម្មេស្មំ អសិក្ខិតសិក្ខំ វដ្តាបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ត ។ កំ អារក្ខតំ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារក្ខ ។ តស្មី វត្ថុស្មីនំ ។
 សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណវិសគ្គវស្សំ កុមារក្ខតំ
 ទ្វេ វស្សានំ ធន្នំ ធម្មេស្មំ អសិក្ខិតសិក្ខំ វដ្តាបេន្តិយំ
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋា-
 នំ តីហិ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ ។

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

(៦១២) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្ខតា (សាមណេរី) ដែលមានអាយុ
 មិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចាតក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 ភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើន
 រូបបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្ខតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ។ សិទ្ធា-
 បទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
 តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

(៦១៣) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្ខតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ
 ហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង
 រ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្ខតា
 ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦
 ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិទ្ធាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា
 សម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៣ ។

វិញ្ញាណក្ខន្ធ សោធុស មហាវិហ បាចិត្តិយេ កុហវិញ្ញាណក្ខន្ធ

(៦០២) បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ កុហវិញ្ញាណក្ខន្ធ ទ្វេ វស្សានិ
 ធនុ, ធម្មេសុ, សិក្ខិតសិក្ខិត សង្ឃេន អសម្មតំ វដ្តាបេន្តិ-
 យា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្ត ។
 កំ អារព្ភាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។
 តស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណវិស-
 តិវស្សំ កុហវិញ្ញាណក្ខន្ធ ទ្វេ វស្សានិ ធនុ, ធម្មេសុ, សិក្ខិត-
 សិក្ខិត សង្ឃេន អសម្មតំ វដ្តាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ តិហិ សម្មដ្ឋា-
 នេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៦០៥) ឧទ្ទាទសវស្សាយ វដ្តាបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តនិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្ត ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តស្មី វត្ថុស្មីនិ ។
 សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទាទសវស្សាយ វដ្តាបេស្មី
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ
 តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

ភិក្ខុនិរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ កុមារីវិវត្ត

(៦១៤) ភិក្ខុនីបំបួសស្រ្តីជាកុមារីកូតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់ បានសន្មតឱ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្ត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើន រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួស ស្រ្តីជាកុមារីកូតាដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្សាក្នុង ធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឱ្យ ។ សិក្ខា- បទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៦១៥) ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ បំបួសគេ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿង ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ បំបួសគេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

(៦០៦) បរិបុណ្ណាទ្ធិនិស្សាយ សង្ឃេន អសម្ម-
តាយ វុដ្ឋាបេន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។
សាវត្ថិយា បញ្ញាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុស្ថិនំ ។ សម្មហុលា
ភិក្ខុនិយោ បរិបុណ្ណាទ្ធិនិស្សាយ សង្ឃេន អសម្មតា
វុដ្ឋាបេន្តិ តស្មី វត្ថុស្ថី ។ ឯតា បញ្ញាតំ ។ ធន្នំ
អាបត្តិសម្មជ្ជានំ តីហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតំ ។

(៦០៧) អលត្តាវ តេ អយេ វុដ្ឋាបិភេនាតិ វុច្ច-
មានាយ សាធូតិ បដិស្សុណ្ឌត្វា បច្ឆា ឱយនធម្មំ
អាបដ្ឋនិយោ ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ញាតនំ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញាតំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនិ អារព្ភ ។
កត្ថី វត្ថុស្ថិនំ ។ ចណ្ណកាលំ ភិក្ខុនិ អលត្តាវ តេ
អយេ វុដ្ឋាបិភេនាតិ វុច្ចមានា សាធូតិ បដិស្សុ-
ណ្ឌត្វា បច្ឆា ឱយនធម្មំ អាបដ្ឋ តស្មី វត្ថុស្ថី ។ ឯតា
បញ្ញាតំ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ តីហិ សម្មជ្ជា-
នេហិ សម្មជ្ជាតំ ។

៦. យោគីនា ហិរា:

(៦១៦) ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បាន
 សន្មតឱ្យបំបួសគេ ក៏ចេះតែបំបួស ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិ
 កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងត្រង់សាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បាន
 សន្មត (ឱ្យបំបួសគេ) ក៏ចេះតែបំបួស ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែ
 បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយ
 សម្បជាន ៣ ។

(៦១៧) ភិក្ខុនីដែលសង្ឃនិយាយយាត់ថា នៃនាងជាម្ចាស់
 នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ដល់មកខាង
 ក្រោយ ត្រឡប់ពោលតិរវៀលសង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងត្រង់សាវតី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនី សង្ឃនិយាយយាត់ថា នៃនាងជា
 ម្ចាស់នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ដល់មក
 ខាងក្រោយត្រឡប់ពោលតិរវៀលសង្ឃវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
 តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជានៃភាបត្តិទាំង ៦ ភាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសម្បជាន ៣ ។

ភិក្ខុខីរោត្តម សេដ្ឋី មហាវិហារ ពាចិត្តិយេ ពុទ្ធករុណា

(៦០៨) សិក្ខាមាណិ សចេ មេ ភិក្ខុ អយេយ្យ ចីវរំ
 ទស្សសិ ឯវាហន្តំ វុជ្ជាបេស្សាមីតិ វត្ថា នេវ វុជ្ជាបេន្តិ-
 យា ន វុជ្ជាបនាយ ឧស្សុក្កំ កកោន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ថុល្លនន្តំ ភិក្ខុនី អារព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន្តំ ។ ថុល្លនន្តា
 ភិក្ខុនី សិក្ខាមាណិ សចេ មេ ភិក្ខុ អយេយ្យ ចីវរំ ទស្សសិ
 ឯវាហន្តំ វុជ្ជាបេស្សាមីតិ វត្ថា នេវ វុជ្ជាបេសិ ន វុជ្ជា-
 បនាយ ឧស្សុក្កំ អកាសិ តស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចត្តិ ។ នន្តំ អាបត្តិសប្បដ្ឋាននិ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋាតិ (ធុរនិក្ខេបេ) ។

(៦០៩) សិក្ខាមាណិ សចេ មិ ភិក្ខុ អយេយ្យ ទ្វេ វស្សានិ
 អនុតព្វិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុជ្ជាបេស្សាមីតិ វត្ថា នេវ វុជ្ជា-
 បេន្តិយា ន វុជ្ជាបនាយ ឧស្សុក្កំ កកោន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តន្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ថុល្លនន្តំ ភិក្ខុនី អារព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន្តំ ។ ថុល្ល-
 នន្តា ភិក្ខុនី សិក្ខាមាណិ សចេ មិ ភិក្ខុ អយេយ្យ ទ្វេ
 វស្សានិ អនុតព្វិស្សសិ ឯវាហន្តំ វុជ្ជាបេស្សាមីតិ វត្ថា

ភក្ត្រវិភង្គ មហាវិរៈ ៤៦ បាច៌្ហិយៈ កុមារភូមិ

[៦១៤] ភិក្ខុនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាង បើនាងឲ្យចីវរ
 ដល់យើង យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស
 ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត
 កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាង បើនាងឲ្យ
 ចីវរដល់យើង ។ នឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស
 ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ឡើយ ។ សិក្ខុបទនោះ មាន
 តែបញ្ចត្ត ។ ។ បណ្តាសមុជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
 ដោយសមុជាន១ (ដូចកងផុតក្នុងសិក្ខុបទ) ។

[៦១៥] ភិក្ខុនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាង បើនាងតាមបម្រើ
 យើងឲ្យគ្រប់ ២ ឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ
 ក៏មិនបំបួស ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាកិក្ខុនី បាននិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាងបើ
 នាងតាមបម្រើយើងឲ្យគ្រប់ ២ ឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាង

នេវ វុជ្ជាបេសំ ន វុជ្ជាបណាយ ធម្មត្ថុកំ អតោសំ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ជានំ
 ឯកេន សមុជ្ជានេន សមុជ្ជាតិ (ធុរន៍ក្មេបេ) ។

(២២០) បុរិសសំសដ្ឋំ តុហារកសំសដ្ឋំ ចល្លា
 សោតាវស្សំ សិក្ខុមាធិ វុជ្ជាបណ្ណយា ពាចិត្តយំ កត្ត
 បញ្ចត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
 ចុល្លនំ ភិក្ខុនំ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ចុល្លនន្ទា
 ភិក្ខុនំ បុរិសសំសដ្ឋំ តុហារកសំសដ្ឋំ ចល្លា សោតា-
 វស្សំ សិក្ខុមាធិ វុជ្ជាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ច-
 ត្តំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ជានំ តីហិ សមុជ្ជានេហិ
 សមុជ្ជាតិ ។

(២២១) មាតាបិត្យហិ វា សាបិកេន វា អន-
 នុញាតំ សិក្ខុមាធិ វុជ្ជាបណ្ណយា ពាចិត្តយំ កត្ត បញ្ច-
 ត្តំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ ចុល្ល-
 នំ ភិក្ខុនំ អាវត្ត ។ កំស្មី វត្ថុស្មីនំ ។ ចុល្លនន្ទា
 ភិក្ខុនំ មាតាបិត្យហិ វា សាបិកេន វា អនុញាតំ សិក្ខុ-
 មាធិ វុជ្ជាបេសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

នេះហើយក៏មិនបំបួស តាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួសឡើយ ។
សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិតាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុងតុរិនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

[៦២០] ភិក្ខុនីបំបួសសិទ្ធិមាននៅច្រឡកច្រឡំដោយបុរស
ច្រឡកច្រឡំដោយកុមារ ជាស្រីកាច បណ្តាលឱ្យកើតសេចក្តីសោក
(ដល់គេឯទៀត) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹង
ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទា-
ភិក្ខុនីបំបួសសិទ្ធិមាន នៅច្រឡកច្រឡំដោយបុរស ច្រឡកច្រឡំ
ដោយកុមារ ជាស្រីកាច បណ្តាលឱ្យកើតសេចក្តីសោក (ដល់គេឯ
ទៀត) ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិ
តាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៣ ។

[៦២១] ភិក្ខុនីបំបួសសិទ្ធិមាននៅមាតាបិតាឬប្តីមិនបានអនុញ្ញាត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញានឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសសិទ្ធិមាននៅមាតា
បិតាខ្លះ ប្តីខ្លះ មិនបានអនុញ្ញាត ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិរា ធារិយ្យេ កុហរិក្ខុវិក្ខុ

ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាឆន្ទំ ចត្វាហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ
សីលា វាចតោ សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
សីលា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន ចិត្តតោ
សីលា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ន កាយតោ
សីលា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ។

(២២២) ចារិវាសិកក្កន្ធន្ទនាឆន្ទំ សិក្ខុមាឆន្ទំ វជ្ជា-
បេន្ទិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ វាជគហេ បញ្ចត្តិ។
កំ អារាត្តិ ។ វេល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អារាត្តិ ។ តិស្មី វត្ថុ-
ស្មីន្ទំ ។ វេល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ ចារិវាសិកក្កន្ធន្ទនាឆន្ទំ សិក្ខុ-
មាឆន្ទំ វជ្ជាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ
អាបត្តិសម្មជ្ជានាឆន្ទំ តហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

(២២៣) អនុវស្សំ វជ្ជាបេន្ទិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាត្តិ ។ សម្ម-
ហុលា ភិក្ខុនិយោ អារាត្តិ ។ តិស្មី វត្ថុស្មីន្ទំ ។ សម្ម-
ហុលា ភិក្ខុនិយោ អនុវស្សំ វជ្ជាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាឆន្ទំ តហិ ស-
ម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជាតិ ។

ភិក្ខុវិភង្គ បហាវារៈ ១២ បាចិត្តិយៈ កុមារីរុក្ខតវត្ថុ

បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៤
គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពី
កាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិន
តាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៦២២) ភិក្ខុនីបំបួសសិទ្ធិមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ
(ដែលមានបរិស័ទក្រោកចេញទៅហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្កល្យនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលថ្កល្យនន្ទាភិក្ខុនី បំបួសសិទ្ធិមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះ
បារិវាសិកៈ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃ
អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជាន ៣ ។

(៦២៣) ភិក្ខុនីបំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចត្ត
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែ
បញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយ
សម្មជាន ៣ ។

(២២៤) ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វដ្ឋាបេសំ ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
សត្តហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ សត្ត-
ហុលា ភិក្ខុនិយោ ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វដ្ឋាបេសំ តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ តីហិ
សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

កុមារីភូតត្ថោ ឆ្លើយ ។

(២២៥) ឆត្តាហានិ ចាវត្ថិយា ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។
ឆត្តាហានិ ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឆត្តា-
ហានិ ភិក្ខុនិយោ ឆត្តាហានិ ចាវត្ថិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញត្តិ ឯកា ឆត្តបញ្ញត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
នំ តីហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ (ឯឡកលោម-
កេ) ។

(២២៦) យាសេន យាស្មីយា ចាចិត្តយំ កត្ត
បញ្ញត្តិ ។ ។ វត្ថុស្មី ។ កំ អាវត្តាតិ ។

វិនយចិន្តក បរិវារៈ

[៦២៤] ភិក្ខុនីបំបួសស្រី ២ នាក់ក្នុង ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបបំបួសស្រី ២ នាក់ក្នុង ១ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទ
 នោះ មានបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្ណសមុជ្ឈាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៣ ។

ចប់ កុមារភូតវង្សទី ៨ ។

[៦២៥] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រឿងស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអ្នកឧទ្ទិសភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលអ្នកឧទ្ទិសភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់គ្រឿងស្បែក
 ជើង ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចក្ខិ ១ អនុប្បញ្ញក្ខិ ១ ។ បណ្ណសមុជ្ឈាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចក្នុង
 ឯកទ្បកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៦] ភិក្ខុនីទៅដោយយាង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាត
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

ភក្តីនិរត្តិ សោត្តស មហាវិហារ បាចិត្តិយេ នត្តបាហនវត្តោ

ធាតុនិយា ភិក្ខុនិយោ អារាព្ភ ។ កត្តស្មី វត្តស្មីន្ត ។
 ធាតុនិយា ភិក្ខុនិយោ យានេន យាយីស្មី តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ឯកា អនុប្បញ្ញត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិស-
 មុដ្ឋានានំ ម្លីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាត្ត (ឯឡុកលោ-
 មកេ) ។

(២២៧) សង្ឃណី ជាវន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ច-
 ត្តន្ត ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្ត ។ កត្ត អារាព្ភ ។ អញ្ញាតរ
 ភិក្ខុនិ អារាព្ភ ។ កត្តស្មី វត្តស្មីន្ត ។ អញ្ញាតរ ភិក្ខុនិ
 សង្ឃណី ជាវសី តស្មី វត្តស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្ត ។
 ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ម្លីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាត្ត
 (ឯឡុកលោមកេ) ។

(២២៨) ឥត្តាលង្ការំ ជាវន្តិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត
 បញ្ចត្តន្ត ។ សាវត្តិយា បញ្ចត្ត ។ កត្ត អារាព្ភ ។
 ធាតុនិយា ភិក្ខុនិយោ អារាព្ភ ។ កត្តស្មី វត្តស្មីន្ត ។
 ធាតុនិយា ភិក្ខុនិយោ ឥត្តាលង្ការំ ជាវសី តស្មី វត្តស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ម្លីហិ សមុដ្ឋា-
 នេហិ សមុដ្ឋាត្ត (ឯឡុកលោមកេ) ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធូត្តបាធិស្ឋ

ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី នាំគ្នាទៅដោយយោន ។ សិក្ខាបទនោះ មាន
បញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ
តាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦២៧) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវ៉ត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់
បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះ
រឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវ៉ត់ ។ សិក្ខាបទនោះមាន
តែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង
ដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦២៨) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្ត្រី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រាជ្ញនឹងពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច
ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកធម្មតិយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់
ស្ត្រី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្ណសម្បជាននៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោម-
សិក្ខាបទ) ។

វិធម្មបិដកេ បរិវារោ

(២២៩) កង្កុវណ្ណកេន ធម្មាយន្តិយោ ចាចិត្តិយំ
 កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ អារាហិត ។
 ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ អារាហិត ។ កស្មី វត្ថុស្មិន ។
 ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ កង្កុវណ្ណកេន ធម្មាយន្តិយោ កស្មី
 វត្ថុស្មិន ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ
 ទ្ធិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ (ឯឡកលាមកេ) ។

(២៣០) វាសិតកេន ចិញ្ចកេន^(១) ធម្មាយន្តិយោ
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ
 អារាហិត ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ អារាហិត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មិន ។ ធម្មតិយោ ភិក្ខុនិយោ វាសិតកេន ចិញ្ច-
 កេន ធម្មាយន្តិយោ កស្មី វត្ថុស្មិន ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
 ធម្មំ អាបត្តិសម្មជានំ ទ្ធិហំ សម្មជានេហិ សម្មជានិ
 (ឯឡកលាមកេ) ។

(២៣១) ភិក្ខុនិយោ ឧប្បន្ទាបេន្តិយោ បរិមន្ទាបេន្តិយោ
 ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្តិយោ បញ្ចត្តិ ។ កំ

១ វិញ្ញាណភាពិ កត្តបិ ចោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិធីបរិសោធន៍ បរិវារៈ

(៦៤៩) ភិក្ខុនីឆ្លុះត្រង់ដោយគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាប ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្និយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
 រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្និយាភិក្ខុនី ឆ្លុះត្រង់ដោយ
 គ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២
 (ដូចក្នុងឯកសារសិក្ខាបទ) ។

(៦៥០) ភិក្ខុនីឆ្លុះត្រង់ដោយគ្រឿងរមែងនឹងលំអិតម្សៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆត្វគ្និយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆត្វគ្និយាភិក្ខុនី ឆ្លុះត្រង់ដោយគ្រឿង
 រមែងនឹងលំអិតម្សៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសម្បជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារ
 សិក្ខាបទ) ។

(៦៥១) ភិក្ខុនីប្រើភិក្ខុនីផងឆ្លាតវិធីប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហ បាចិន្ទិយេ ធន្តបាហនវត្តោ

អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ តិស្សី
វត្ថុស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនិយោ ឧម្ពន្ទា-
បេស្មំ បរិមន្ទាបេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។
ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានានិ ទ្ធិហំ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ
(ឯឡកលោមកេ) ។

[២៣២] សិក្ខាមាធិយ ឧម្ពន្ទាបេស្មិយា បរិមន្ទា-
បេស្មិយា ចាចិន្ទិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
អារព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
សិក្ខាមាធិយ ឧម្ពន្ទាបេស្មំ បរិមន្ទាបេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្ពដ្ឋានានិ ទ្ធិហំ ស-
ម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតិ (ឯឡកលោមកេ) ។

[២៣៣] សាមណេរិយា ឧម្ពន្ទាបេស្មិយា បរិមន្ទា-
បេស្មិយា ចាចិន្ទិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្ថិយា
បញ្ញតិ ។ កំ អារព្ភាតិ ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
អារព្ភ ។ តិស្សី វត្ថុស្មិន ។ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ
សាមណេរិយា ឧម្ពន្ទាបេស្មំ បរិមន្ទាបេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។

ភិក្ខុនីវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធូត្តបាធិស្ឋ

បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើភិក្ខុនីផងនាឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦៣២) ភិក្ខុនីប្រើសិក្ខាមាឡាឲ្យគក់រិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើសិក្ខាមាឡាឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។
 សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦
 អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

(៦៣៣) ភិក្ខុនីប្រើសាមណេរឲ្យគក់រិតច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើសាមណេរឲ្យគក់ រិត ច្របាច់ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារ

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វីហិ
សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៣២) តិហិជិយា ឧម្ពន្ទាបេន្តិយា បរិមន្ទាបេន្តិយា
ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តិ ។ កំ
អាវត្តាតិ ។ សមុហុលា ភិក្ខុនិយោ អាវត្ត ។ តិស្មី
វត្ថុស្មីនិ ។ សមុហុលា ភិក្ខុនិយោ តិហិជិយា ឧម្ពន្ទា-
បេស្មី បរិមន្ទាបេស្មី តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។
ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ
(ឯឡុកលោមកេ) ។

(២៣៥) ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្រា អាសនេ
និស្សន្ទិយា ចាចិត្តិយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថយា
បញ្ចត្តិ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ សមុហុលា ភិក្ខុនិយោ
អាវត្ត ។ តិស្មី វត្ថុស្មីនិ ។ សមុហុលា ភិក្ខុនិយោ
ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្រា អាសនេ និស្សន្ទិយា តស្មី
វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ធួំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ
ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតិ (កតិវិនកេ) ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សិទ្ធិបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជ្ជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិទ្ធិបទ) ។

(៦៣២) ភិក្ខុនីប្រើស្រ្តីគ្រហស្ថឲ្យគក្កវិតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រា-
រាជ្យនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារាជ្យនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ
ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើស្រ្តីគ្រហស្ថឲ្យគក្កវិត
ប្របាច់ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្បជ្ជានៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ជាន ២ (ដូចក្នុងឯកសារសិទ្ធិបទ)
។

(៦៣៥) ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារាជ្យនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារាជ្យនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។
ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនបានប្រាប់
ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ។ សិទ្ធិបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។
បណ្តាសម្បជ្ជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជ្ជាន ២
(ដូចក្នុងកថាសិទ្ធិបទ) ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិរា ពាចិត្តិយេ ធម្មបាធនវត្តោ

(២៣៦) អនោកាសកាតំ កិក្ខុំ បញ្ចំ បុច្ឆន្តិយា
 ចាចិត្តិយំ កក្ក បញ្ចាតន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតំ ។ កំ
 អារាតំ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ អារាតំ ។ កស្មី
 វត្ថុស្មីន្តិ ។ សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ អនោកាសកាតំ
 កិក្ខុំ បញ្ចំ បុច្ឆន្តិ វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចាតំ ។
 ធម្មំ អាចត្ថិសម្ពដ្ឋានាធម្មំ ម្លិហំ សម្ពដ្ឋានេហិ សម្ពដ្ឋាតំ
 (បទសោធម្ម) ។

(២៣៧) អស្មដ្ឋិតិកាយ តាមិ ចាវិស្មន្តិយា ចាចិត្តិយំ
 កក្ក បញ្ចាតន្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចាតំ ។ កំ អារាតំ ។
 អនាតិ កិក្ខុនិ អារាតំ ។ កស្មី វត្ថុស្មីន្តិ ។ អនាតិ
 កិក្ខុនិ អស្មដ្ឋិតិកា តាមិ ចាវិស្ម វត្ថុស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ចាតំ ។ ធម្មំ អាចត្ថិសម្ពដ្ឋានាធម្មំ ម្លិហំ សម្ពដ្ឋានេហិ
 សម្ពដ្ឋាតំ សិយា កាយតោ សម្ពដ្ឋាតំ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្ពដ្ឋាតំ
 ន វាចតោ ។

ធម្មបាធនវត្តោ នវោ ។

នវ វត្ត ខុទ្ទក និដ្ឋិត ។

ភក្ខុនិរិក្ខ បញ្ចកវិរៈ ១២ ធាតុតិរិយៈ ធម្មបាធានវិទូ

[៦៣៦] ភិក្ខុនីស្សប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឧកាស (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបស្សប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឧកាស (ជាមុន) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ (ដូចកងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៧] ភិក្ខុនីមិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូបមិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ចក្ខិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារីចិត្តក៏មាន ។

ចប់ ធម្មបាធានវិទូ ទី ៩ ។

ចប់ ពួកឧទ្ទកសិក្ខាបទ មានចំនួន ៩ វិទ្យុ តែប៉ុណ្ណោះ ។

វិទ្យាបទី៣ បរិវារ

តិល្ប័ត្តិ

(២៣៨) លសុណំ សំហារេ លោមិ

តលមដ្ឋញ្ច សុទ្ធិកំ

ភុញ្ញនាមកកដញ្ញំ

ទ្វេ វិយាសេន ទស្សនា

អន្ធការេ បដិច្ចន្តេ

អន្លោកាសេ វិកាយេ ធម៌

បុរេ បច្ឆា វិកាលេ ធម៌

ទុក្ខហំ ជរាយេ វចំ

នត្តោទកា វិសិទ្ធា

បញ្ចាហិតំ សុដ្ឋមន្តិយំ

គណំ វិភង្គសមណំ

ទុក្ខលំ តា វិទេន ធម៌

វិនយបិដក បរិវារៈ

ឧទានតីបញ្ជីរឿងនៃឧទុកសិក្ខាបទនោះដូច្នេះ

(៦៣៨) រឿងភិក្ខុនីឲ្យគេដកខ្នឹម ១ ភិក្ខុនីដករោមកងទី
 ចង្អៀត ១ ភិក្ខុនីប្រហារវេជ្ជនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីធ្វើបុណ្យជាត ១
 ភិក្ខុនីលាងនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីបំរើភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ ភិក្ខុនីសូម
 ស្រវែស្រស់ ១ ភិក្ខុនីចោលរបស់ដែលសល់មានពីររឿង ១
 ភិក្ខុនីទៅមើលរបាំ ១ ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសកងទ័ពនីត ១
 ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹងបុរសកងទ័ពកំបាំង ១ ភិក្ខុនីទៅជាមួយនឹង
 បុរសកងទ័ពល ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសកងច្រកផ្លូវ ១
 ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលកងវេលាមុនភត្ត ១ ក្រោយភត្ត ១
 កងវេលាវិកាល ១ ភិក្ខុនីពោលទោសគេ ដោយសេចក្តី
 ប្រកាន់អាក្រក់ ១ ភិក្ខុនីប្រទេចជាសារដោយនរក ១ ភិក្ខុនីវាយ
 ខ្លួនឯងរហ័យយំ ១ ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតដូចទឹក ១ ភិក្ខុនី
 រុះបំរើ ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃដ៏ឲ្យកន្ទួនហួស ៥ ថ្ងៃ ១
 ភិក្ខុនីប្រើសង្ឃនិយមវារៈ ១ ភិក្ខុនីធ្វើចិវាលាករបស់គណៈ
 ឲ្យខូច ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចិវារៈ ១ ភិក្ខុនីឲ្យសមណបិវរដល់
 គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យចិវរកាលឲ្យកន្ទួនទៅ
 ដោយចង់បានចិវរទុពុលភាព ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិន ១

ភិក្ខុនីវិកង្គេ ឆ្មោឡស បហវិរា ហិរិវិយេ ខ្មោតតាថា

ឯតុមញ្ញត្ថរណេន^(*)

សត្វាច្ច សហជីវីដ៏

ទត្វា សំសដ្ឋអន្តោ ច

តិរោ វស្សំ ន បក្កមេ

រាជា អាសន្នំ សុត្តញ្ញ

តិហំ វុចសមេន ច

ទទេ ចីវរាវសថំ

បរិយាប្បណញ្ញំ វាចយេ

អារាមក្រោសចណ្ឌំ ច

តុញ្ញយ្យ តុលមន្តរំ

វសេ បវរណោវាទា

ភិក្ខុនីវិវាដ្ឋ មហាវិរៈ ១២ ជាបិដ្ឋិយៈ ទទួលពាហ៍

ភិក្ខុនីដេកលើគ្រែមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីដេកលើគ្រែមួយ
 ជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសេចក្តីរាជ្យក្នុងភិក្ខុនីផងគ្នា ១
 ភិក្ខុនីមិនបំរើកូនស្រីដែលមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់
 ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំ ដោយគ្រហស្ថ ១
 ភិក្ខុនីដើរទៅខាងក្នុងដែន ១ ដើរទៅខាងក្រៅដែន ១ ភិក្ខុនី
 ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ១ ភិក្ខុនីចេញវស្សាហើយ
 មិនទៅកាន់ចារិក ១ ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ ១
 ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់អាសន្និ ១ ភិក្ខុនីការសូត្រ ឬអម្បោះ ១ ភិក្ខុនី
 បំរើគ្រហស្ថ ១ ភិក្ខុនីមិនរម្ងាប់អធិករណ៍ ១ ភិក្ខុនីឲ្យខាននិយ-
 ភោជនីយៈដល់គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីមិនលះអាវុសថបិវរ ១
 ភិក្ខុនីមិនលះផ្ទះសំណាក់ ១ ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនី
 បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់អាគារ ដែលមានភិក្ខុ
 ដោយមិនបានប្រាប់ជាមុន ១ ភិក្ខុនីដេកភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីគម្រាម
 គណៈភិក្ខុនីដោយចិត្តកំណាច ១ ភិក្ខុនីហាមភោជនហើយឆាន់
 ភោជនឯទៀត ១ ភិក្ខុនីកំណាញ់គ្រឿង ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សា
 ក្នុងភាពសដែលមិនមានភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាហើយមិន
 បរវរណាក្នុងកតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីមិនទៅទទួលឧវាទ ១

វិស័យចំណេះ បរិវារ

ទ្រូ ធម្មា បសាទេន ច

កត្តិន្ទ ទាយន្ត ធម្មេ

អសម្មត្ថនុប្បាទស

បរិបុណ្ណា សង្ឃេន

សហវុដ្ឋាបនេន ច

តុមារី ទ្រូ ច សង្ឃេន

ប្បាទសាសម្មតេន ច

អលំ សង្ឃេ(១) ទ្រូ វស្ស័

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ក៏ក្នុងមិនប្រាថ្នាធម៌ ២ ប្រការ គឺស្នូរទេវតាស្រី ទាំងចូលទៅ
 ស្តាប់ឧបាស ១ ក៏ក្នុងដោះបួស ឬដំបៅក្នុងបសាឧបទេស ១
 ក៏ក្នុងបំបួសស្រ្តីមានគភ៌ ១ បំបួសស្រ្តី មានកូននៅបៅ ១
 បំបួសសិក្ខានាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌ ៦
 ប្រការ ១ បំបួសសិក្ខានាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួស
 ស្រ្តីជាតិហិតតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ១
 បំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ
 តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ បំបួសស្រ្តីជាតិហិតតា
 ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួសកូនសិស្សហើយមិនបាន
 អនុគ្រោះ ១ ក៏ក្នុងមិនបំបៅក្តីនី ១ ក៏ក្នុងមិនគ្រប់គ្រងកូន
 សិស្ស ១ ក៏ក្នុងបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្លាមានអាយុមិនទាន់គ្រប់
 ២០ ឆ្នាំ ១ ក៏ក្នុងបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្លា ដែលមិនទាន់បាន
 សិក្សាសិក្ខាគ្រប់ ២ ឆ្នាំ ១ ក៏ក្នុងបំបួសស្រ្តីជាកុមារីក្លាដែល
 សង្ឃមិនបានសន្មត ១ ក៏ក្នុងមានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ហើយ
 បំបួសគេ ១ ក៏ក្នុងដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយបំបួស
 គេ ១ ក៏ក្នុងដែលសង្ឃឃាត់មិនឱ្យបំបួសគេ ១ ក៏ក្នុងនិយាយ
 នឹងសិក្ខានាថា បើនាងឱ្យបរិវារយើង ។ នឹងបំបួសនាង ១
 ក៏ក្នុងនិយាយនឹងសិក្ខានាថា បើនាងបម្រើយើងគ្រប់ពីរឆ្នាំ

ភិក្ខុនីរិក្ខេ លោក្ខិក បរាភិក បាចិក្ខិយេ ឧទ្ធចតាថា

សំសដ្ឋា សាមិកេន ច

ចារិកា សិកាធុរស្សី

ធុរេ វុដ្ឋាបនេន ច

ធិត្តយានេន សវដ្ឋាណិ

សត្តានុវិញ្ញាណេ

ចិញ្ចាតា ភិក្ខុនី ចេវ
ញ

សិក្ខា ច សាមិកោភិកា

ភិកា ភិក្ខុស្ស បុរោ

អនោកាសំ សង្កត្តិកាតិ ។

តេសំ វិគ្គានំ ឧទ្ធចានំ

(៦៣៩) លុសុណាទ្ធការក ម្នាទំ

តុរេ ចិញ្ចាតា

អារម្ម ភិក្ខុនី ចេវ

តុរេ ធិត្តចាហនាតិ ។

ភិក្ខុនីវរាង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ឧទ្ទានតាថា

យើងនឹងបំបួសនាង ១ ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខាមាណាដែលនៅច្រឡំក
 ច្រឡំដោយបុរស ១ បំបួសស្រីដែលប្តីមិនបានអនុញ្ញាត ១ បំ-
 បួសសិក្ខាមាណាដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះបារិវាសិក ១ បំបួសគេរាល់
 ឆ្នាំ ១ បំបួសស្រី ២ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីមិនមានជម្ងឺប្រើ
 ប្រាស់ឆត្រ ១ ទៅដោយយាន ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ១
 ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្រី ១ ងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប
 នឹងគ្រឿងលាប ១ ងូតទឹកដោយគ្រឿងអបនឹងម្សៅ ១ ភិក្ខុនី
 ប្រើភិក្ខុនីផង្គា ឲ្យគក់ រិត ច្របាប់ ១ ឲ្យសិក្ខាមាណាគក់រិត
 ច្របាប់ ១ ឲ្យសាមណេរិគក់រិតច្របាប់ ១ ឲ្យស្រីគ្រហស្ថ
 គក់រិតច្របាប់ ១ ភិក្ខុនីអធិយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី
 សួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឧកាសជាមុន ១ ភិក្ខុនី
 មិនមានសំពត់ចោមពុទ្ធចូលទៅកាន់ស្រក ១ ។

ឧទ្ទាននៃវិធីទាំង៨នោះដូច្នេះ

(៦៣៧) លសុណវត្ថុ ១ អន្ធការវត្ថុ ១ នហានវត្ថុ ១
 តុវដវត្ថុ ១ ចិត្តាគារវត្ថុ ១ អាហារវត្ថុ ១ គតិនីវត្ថុ ១ កុមារី-
 ភូតវត្ថុ ១ ឆត្របាហានវត្ថុ ១ ។

(២៤០) សប្បវិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេស-
 ជ័យំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ
 អារត្តាតិ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុនិយោ សប្បវិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញតិយា កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញ-
 តិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វាហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤១) តេលំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេស-
 ជ័យំ កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ
 អារត្តាតិ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ កស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ ធាតុតិយា ភិក្ខុនិយោ តេលំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញតិយា កស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា
 អនុប្បញ្ញតិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ចត្វាហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(២៤២) មន្ទិវិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញតិយា ចាដិទេសជ័យំ
 កត្ត បញ្ចត្តនំ ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្តំ ។ កំ អារត្តាតិ ។
 ធាតុតិយា ភិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។

វិធម្មបទិក បរិវារៈ

(៦៤០) ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ
 ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច
 ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ។
 សិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិ
 ចាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

(៦៤១) ភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ។ សិទ្ធិបទនោះ
 មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិចាំង ៦ អាបត្តិ
 នោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

(៦៤២) ភិក្ខុនីសូមទឹកយំមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ទ្រង់
 បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។

កិច្ចសិរីវង្ស សោឡុស មហាវិហារ អដ្ឋ បាដិទេសនីយា

ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ មន្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ថ តស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជានាមិ ចក្ខុហិ សម្មជានេហិ សម្មជានតិ ។

(២២៣) ជាណិវត្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយោ ចាដិទេស-
នីយំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តិ ។ កំ
អារត្តា ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ តស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ ជាណិវត្តិ វិញ្ញាបេត្តា
កុញ្ញស្ថ តស្ថ វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្ប-
ញ្ញត្តិ ។ ធម្ម អាបត្តិសម្មជានាមិ ចក្ខុហិ សម្មជានេហិ
សម្មជានតិ ។

(២២៤) មន្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយោ ចាដិទេសនី-
យំ កត្ត បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារត្តា-
តិ ។ ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ អារត្ត ។ តស្ថ វត្ថុស្ថ ។
ធម្មតិយា កិក្ខុនិយោ មន្តិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញស្ថ តស្ថ
វត្ថុស្ថ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ឯកា អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ធម្ម
អាបត្តិសម្មជានាមិ ចក្ខុហិ សម្មជានេហិ សម្មជានតិ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨

ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកយំមកឆាន់ ។ សិទ្ធាបទនោះ
មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

(៦៤៣) ភិក្ខុនីសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
ទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ។ សិទ្ធា-
បទនោះ មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជានៃអាបត្តិ
ទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

(៦៤៤) ភិក្ខុនីសូមត្រឹមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទ្រង់
បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមត្រឹមកឆាន់ ។ សិទ្ធាបទនោះ
មានបញ្ចត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសម្បជាន នៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ៤ ។

វិធីបដិភេទ បរិភោគ

(២៤៥) មីសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ចាដិទេស-
 ជ័យំ កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ
 អារព្ភាតំ ។ ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី
 វត្ថុត្ថិយា ។ ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ មីសំ វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញត្ថិយា តត្ថី វត្ថុត្ថិយា ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ឯកា អនុប្ប-
 ញត្ថំ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ចត្វាហិ សម្មជ្ជាណេហិ
 សម្មជ្ជាតំ ។

(២៤៦) ឡីវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ចាដិទេសជ័យំ
 កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុត្ថិយា ។
 ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ ឡីវិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា តត្ថី
 វត្ថុត្ថិយា ។ ឯកា បញ្ចត្ថំ ឯកា អនុប្បញ្ញត្ថំ ។ ធម្មំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជាណំ ចត្វាហិ សម្មជ្ជាណេហិ សម្មជ្ជាតំ ។

(២៤៧) ធម្មំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា ចាដិទេសជ័យំ
 កត្ត បញ្ចត្ថនំ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្ថំ ។ កំ អារព្ភាតំ ។
 ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កត្ថី វត្ថុត្ថិយា ។ ធាតុត្ថិ-
 យា ភិក្ខុនិយោ ធម្មំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញត្ថិយា តត្ថី វត្ថុត្ថិយា ។

វិធម្មចំណី បរិវារៈ

[៦៤៥] ភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសន័យៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៤ ។

[៦៤៦] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសន័យៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ចតិ ១ អនុប្បញ្ញតិ ១ ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ៤ ។

[៦៤៧] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះជ្រូកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសន័យៈ ទ្រង់បញ្ចាតកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាតកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះជ្រូកមកឆាន់ ។

កិច្ចសិរីរុង្គ លោក្យស មហាវិរា ឧត្តរតាបិ

ឯកា បញ្ចត្ត ។ ធម្មិ អាបត្តិសម្មជ្ជានិ ចត្វា
សម្មជ្ជានិ សម្មជ្ជានិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជានិ
ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
សម្មជ្ជានិ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សម្មជ្ជានិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជានិ ។

អដ្ឋិ ពាជិទេសនិយា និដ្ឋិតា ។

តស្សៈទានិ

(២៤៨) សប្បំ តេលំ មជ្ជតោ

ដាលំតំ មជ្ជមេវ ច

មិសំ ជំរំ ធនិក្កាបិ

វិញ្ញាបេត្វាន កិក្ខុនំ

ចាជិទេសនិយា អដ្ឋ

សយម្ពុទ្ធន ទេសិតានិ ។

យេ សិក្ខាបទា កិក្ខុវិក្កេន្ធ វិញ្ញាវតា តេ សង្ខបិតា

កិក្ខុវិក្កេន្ធ ។

កត្តប្បញ្ញតិវំ និដ្ឋិតំ បបមំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ ឧទានបាធា

សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ
នោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពី
វាចានិងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏
មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយអំពីវាចានិងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈទាំង ៨ ។

ឧទានគឺបញ្ជីរឿងនៃបាដិទេសនីយៈនោះដូច្នេះ

(៦៤៨) រឿងភិក្ខុនិស្សមទឹកដោះរាវ ១ ប្រេង ១ ទឹកយ៉ូ ១

ទឹកអំពៅ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះ

ដូរ ១ បាដិទេសនីយៈទាំង ៨ ព្រះសយមុទ្ធត្រង់សំដែង

ហើយយ៉ាងនេះ ។

សិក្ខាបទទាំងឡាយណាដែលយើងឲ្យពិស្តារហើយ ក្នុងភិក្ខុវិភង្គ

សិក្ខាបទទាំងនោះ យើងសំដែងដោយសង្ខេប ក្នុងភិក្ខុនិវិភង្គ ។

ចប់ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ ជាដំបូង ។

(២៤៩) អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត-
 លស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ កតតំ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ ។ អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស បុរិសបុត្តលស្ស
 កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 អនត្តកំ ឧត្តជាធូមណ្ហលំ កហាលំ សាទិយតិ អាបជ្ជតិ
 ចារាជិកស្ស ឧត្តកតំ អនោជាធូមណ្ហលំ កហាលំ
 សាទិយតិ អាបត្តិ បុល្លក្ខយស្ស កាយប្បដិពទ្ធំ កហាលំ
 សាទិយតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្ស-
 តស្ស បុរិសបុត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តំ ឥមា
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៥០) វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនំ វជ្ជំ បដិច្ចាទេត្តំ
 កតតំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនំ
 វជ្ជំ បដិច្ចាទេត្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជាដំ
 ចារាជិកំ ធម្មំ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស វេមតិ-
 កា បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ បុល្លក្ខយស្ស អាចារីបតិ
 បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស វជ្ជប្បដិច្ចាទិកា ភិក្ខុនំ
 វជ្ជំ បដិច្ចាទេត្តំ ឥមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

វិធមបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៦៤៩) ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ របស់បុរស
 បុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ។ ភិក្ខុនីមានតម្រេក
 ត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអា-
 បត្តិ ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរីរប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិត
 ចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាវជីក ត្រេក
 អរនឹងការចាប់ពាល់សរីរប្រទេស ខាងលើដងកាំបិតឡើងទៅ ខាង
 ក្រោមមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ ត្រេកអរនឹងការចាប់
 ពាល់កាយដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេក
 អរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវ
 អាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

(៦៥០) ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ
 ត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំង
 ទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីដឹងហើយបិទបាំងអាបត្តិបាវជីក
 (របស់គេ) ត្រូវអាបត្តិបាវជីក ភិក្ខុនីសង្ស័យហើយបិទបាំង ត្រូវអា-
 បត្តិថ្មល្អថ្មយ ភិក្ខុនីបិទបាំងអាចារិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុនីបិទ
 បាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ លោក្ខស មហាវាវ បារមី

(២៥០) ឧត្តត្ថានុវត្តកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុ-

ភាសនាយ នប្បដិដិស្សន្តន្តំ កតំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជ-

តំ ។ ឧត្តត្ថានុវត្តកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុភាស-

នាយ នប្បដិដិស្សន្តន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ

ញត្តិយា ឧត្តដំ ដ្ឋិហិ កម្មវាចាហិ បុល្លក្ខយា កម្មវា-

ចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ឧត្តត្ថានុវត្តកា

ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ សមនុភាសនាយ នប្បដិដិស្សន្តន្តំ

ឥមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(២៥២) អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរេន្តំ កតំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ។

អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បុរិសេន

ឥត្ថនាមំ កតំ កថាតិ វត្ថុនា កថាតិ អាបត្តិ ឧត្តរេស្ស

ភិក្ខុវិភាង មហាវិវាទៈ ១២ បាវដិកា

(៦៥១) ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ កាលបើ
 សង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ព្យាដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះ
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើក
 វត្ថុ កាលបើសង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ព្យា ដងហើយ នៅតែ
 មិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្ធខណៈចប់
 ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្មីល្អថ្មីទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីលើក លុះ
 សូត្រកម្មវាចា^(១) ចប់ ត្រូវអាបត្តិបាវដិកា ភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែល
 សង្ឃលើកវត្ថុ កាលបើសង្ឃសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មគំរប់ព្យា ដងហើយ
 នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

(៦៥២) ភិក្ខុបំពេញវត្ថុទី ៨^(២) ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុ
 បំពេញវត្ថុទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ភិក្ខុដែលបុរសនិយាយថា លោក
 ចូរទៅកាន់បន្ទប់ឈ្មោះនេះ ហើយទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្ធនៃបុរស

១ កម្មវាចានេះ ហៅថា ញត្តិចត្តកកម្មវាចា កម្មវាចាមានញត្តិជាតប្រាប់ ៤ ដ៏មានញត្តិម្តងជា
 មុន ហើយមានកម្មវាចា ៣ ផងជាខាងក្រោយ ។ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវទុក្ខដក្ខន្ធចប់កម្មវាចាទី១
 ត្រូវថ្មីល្អថ្មី ចប់ទី ២ ត្រូវថ្មីល្អថ្មី ចប់ទី ៣ ត្រូវបាវដិកា ។ ២ ក្នុងសិក្សាបទនេះមានវត្ថុ
 ៤យ៉ាង គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបុរសចាប់ដៃខ្លួន១ ចាប់ដោយសង្ឃដ៏ ១ បើកនៅជាមួយបុរស ១
 និយាយជាមួយនឹងបុរស ១ ទៅកាន់ទីសង្កេត១ ព្រេកអាននឹងបុរសដើរចូលមកជិត១ ចូលទៅ
 កាន់ទីកំណង ១ បន្ទប់កាយទៅដើម្បីសេពអសទ្ធម្ម ១ ។

បុរិសស្ស ហត្ថចាសំ ឌុក្កនមតេ អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស
 អដ្ឋមំ វត្ថុ បរិបូរេតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស អដ្ឋមំ វត្ថុ
 បរិបូរេន្តំ វេទា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

បារាជិក ខិដ្ឋិក ។

(២៥៣) ឧស្សយវាទិកា(១) ភិក្ខុនំ អដ្ឋំ ករោន្ត
 តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឯកស្ស អាហោចេតិ
 អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ឧតិយស្ស អាហោចេតិ អាបត្តិ វុល្លច្ច-
 យស្ស អដ្ឋបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៥៤) ចោរីវុដ្ឋាមេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាប-
 ជ្ជតិ ញតិយា ឧក្កជំ ទ្ធិហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
 កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៥៥) ឯកា តាមន្តរំ កច្ឆន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ កច្ឆតិ អាបត្តិ ឧក្កជស្ស បឋមំ ចាទិ បរិក្ខេបំ
 អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស ឧតិយំ ចាទិ អតិក្កា-
 មេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ដើរចូលទៅដល់ហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្វី លុះធ្វើវត្ថុទី ៨ ឲ្យពេញ
 (បន្ទុកកាយទៅដើម្បីសេវាសង្គម) ត្រូវអាបត្តិបាវជិត ភិក្ខុនីបំពេញ
 វត្ថុទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣នេះឯង ។

ចប់បាវជិត ។

(៦៥៣) ភិក្ខុនីជាអ្នកទាស់វែងដោយសេចក្តីច្រណែន កាល
 ដែលធ្វើ ថ្មដំណើរកើតក្តី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីប្រាប់ពាក្យជនម្ខាង
 (ដល់ចៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ប្រាប់ពាក្យរបស់ជនជាគំរប់ពីរ (ដល់
 ចៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្វី លុះសម្រេចដំណើរក្តីហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃទិសេស ។

(៦៥៤) ភិក្ខុនីបំបួសចោរស្រី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្វីទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចា
 ពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៦៥៥) ភិក្ខុនីទៅកាន់ចន្លោះស្រុក តែម្នាក់ឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣
 គឺកំពុងដើរទៅត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានទីមួយចូលទៅក្នុងរបងស្រុក
 ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អថ្វី ឈានជំហានទីពីរចូលទៅក្នុងរបងស្រុក ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃទិសេស ។

ភិក្ខុនីវិវត្តេ សោឡាស មហាវិហា សង្ឃទិសេសា

(២៥៦) សមត្ថេន សង្ឃេន ឧត្តតំ ភិក្ខុដំ ធម្មេន
វិនយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការកសង្ឃំ
អនត្តាយ កុលាស្ស ធនំ ឱសារេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុត្តដំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(២៥៧) អវស្សតា ភិក្ខុដំ អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គ-
លស្ស ហត្ថតោ ខាទដីយំ វា ភោជដីយំ វា សហត្ថា
បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ខាទិស្សមិ កុញ្ញស្សមិតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ វុល្ល-
ច្ចយស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស ឧទកទន្តចោណី បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
ធុត្តដស្ស ។

(២៥៨) តិន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ក-
រិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ត្វំ អន-
វស្សតា តង្គយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ទេតិ
ខាទដីយំ វា ភោជដីយំ វា តំ ត្វំ សហត្ថា បដិគ្គ-
ហេត្វា ខាទ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជេន្តំ តិស្សោ អាបត្តិ-

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ លង្ហាទិសេស

(៦៥៦) ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ការកសង្ស័យ មិនបានដឹងឆន្ទៈរបស់គណៈ
ហើយធ្វើឲ្យសារណាកម្ម ចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ស័យព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ថុតាម
ធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ត្រូវអាបត្តិ ៣
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើនទាំងឡាយ
ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ស័យទិសេស ។

(៦៥៧) ភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយទទួលខាទន័យៈឬកោដន័យៈ
ដោយដែរបស់ខ្លួន អំពីដែបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរមកឆាន់ ត្រូវ
អាបត្តិ ៣ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស្មីនឹងបរិកោត ត្រូវ
អាបត្តិថ្កុលច្រើន ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេសគ្រប់ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ
គ្រាន់តែទទួលទឹកនឹងឈើស្ទួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦៥៨) ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃនាងជាម្ចាស់ បុរសបុគ្គល
នេះទោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដែលនាងបាននៃនាងជា
ម្ចាស់ ឈ្លើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះ
ឲ្យវត្ថុណា ទោះខាទន័យៈក្តី កោដន័យៈក្តីដល់នាង ចូរនាងទទួលវត្ថុនោះ
ដោយដែរបស់ខ្លួនហើយទំពាស្មី ឬបរិកោតចុះ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ ៣

យោ អាបជ្ជតិ តស្ស វេនេន ខាទិស្សមិ ភុញ្ញស្ស-
មិតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ
អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ វុល្លត្ថយស្ស គោជនបរិយោសានេ
អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៥៧) កុបិតា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមនុភាស-
នាយ នប្បដិស្សជ្ជន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ញត្តិយា ទុក្ខជំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា កម្ម-
វាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៦០) កស្មិញ្ចនេវ អធិករោ បច្ឆាកតា កុ-
បិតា ភិក្ខុនិ យាវតតិយំ សមនុភាសនាយ នប្បដិ-
ស្សជ្ជន្តិ តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខជំ
ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា កម្មវាចាបរិយោសានេ
អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៦១) សិសដ្ឋា ភិក្ខុនិយោ យាវតតិយំ សមនុភា-
សនាយ នប្បដិស្សជ្ជន្តិយោ តិស្សោ អាបត្តិយា អា-
បជ្ជន្តិ ញត្តិយា ទុក្ខជំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លត្ថយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

វិធីបដិភព ចរិកៈ

គឺទទួលដោយគិតថា អញ្ជូនដំណាស់ ឬបរិភោគ តាមពាក្យភិក្ខុន៍ដែល
បញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើន គ្រប់ៗ ព្រោះដែលលេប
ចូលទៅ លុះសម្រេចការបរិភោគហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៦៥៩) ភិក្ខុន៍ក្រោធខ័ន្ធ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់
៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើនទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់
កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៦៦០) ភិក្ខុន៍ដែលសង្ឃឲ្យចាញ់គេ ក្នុងអធិករណ៍ណានីមួយ
ហើយក្រោធខ័ន្ធ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ
នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងខណៈ
ចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើនទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក
លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៦៦១) ភិក្ខុន៍ទាំងឡាយដែលនៅច្រឡកច្រឡំ កាលបើសង្ឃ
សូត្រសមនុភាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ
ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើន
ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហារ ទិស្សន្តិយា បាចិត្តិយា

(២២២) សំសង្ខារយេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ
 ធាតា វិហរិត្តាតិ ឧយ្យោជេន្ឋិ យាវតតិយំ សមនុកា-
 សនាយ ធម្មជិដិស្សន្ឋិ តិស្សា អាបត្តិយោ អាបដ្ឋ-
 តិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ វុល្លក្ខយា
 កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សង្ឃាទិសេសា និដ្ឋិតា ។

(២២៣) បត្តសន្និចយំ ករោន្តំ ឯតំ អាបត្តិ
 អាបដ្ឋតិ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៤) អកាលចរំ កាលចរំន្តំ អនិដ្ឋហិត្តា
 ភាជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ភាជាបេតិ
 បយោភេ ទុក្កដំ ភាជាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២២៥) ភិត្តុនិយា សន្និ ចរំ បរិវេន្តត្តា អនិដ្ឋន្តំ
 ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អនិដ្ឋន្តិ បយោភេ ទុក្កដំ
 អនិដ្ឋន្តំ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ បញ្ចកវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ

(៦៦២) ភិក្ខុនីបញ្ចាន (ភិក្ខុនីផង្គតា) ថា នែនាងជាម្ចាស់ ចូរនាង
 ទាំងឡាយនៅច្រឡំក្រឡំចុះ នាងទាំងឡាយ កុំនៅទីវិទិត្តាឡើយ
 កាលបើសង្ឃសូត្រសមុទុក្ខាសនកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះ
 បង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ
 ត្រូវអាបត្តិមុល្លត្ថយទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រ
 កម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ចប់ វិស្សមវិសេស ។

(៦៦៣) ភិក្ខុនីធ្វើការសេន្យបាត្រទុក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សត្តិយ-
 បាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៤) ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលបីវេទ្យជាតាលបីវេ ហើយឲ្យគេ
 ចែក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចែក
 ឲ្យគេចែករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៥) ភិក្ខុនីបានប្រើវេទន៍ភិក្ខុនីផង្គតា ហើយដណ្តើមយកវិញ
 ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើម
 បានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេទ បរិវារ

(៦៦៦) អញ្ច វិញ្ញាបេត្តា អញ្ច វិញ្ញាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ វិញ្ញាបេតិ បយោតេ ធុត្តដំ
 វិញ្ញាបេតេ ធិស្សត្តិយំ ចាចត្តិយំ ។

(៦៦៧) អញ្ច ចេតាបេត្តា អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ចេតាបេតិ បយោតេ ធុត្តដំ
 ចេតាបេតេ ធិស្សត្តិយំ ចាចត្តិយំ ។

(៦៦៨) អញ្ចធុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ចធុសិកេន
 សដ្ឋកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
 ចេតាបេតិ បយោតេ ធុត្តដំ ចេតាបេតេ ធិស្សត្តិយំ
 ចាចត្តិយំ ។

(៦៦៩) អញ្ចធុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ចធុសិកេន
 សដ្ឋកេន សញ្ញាចកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ចេតាបេតិ បយោតេ ធុត្តដំ
 ចេតាបេតេ ធិស្សត្តិយំ ចាចត្តិយំ ។

(៦៧០) អញ្ចធុត្តិកេន បរិក្ខារេន អញ្ចធុសិកេន
 មហាជនកេន អញ្ច ចេតាបេដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ

វិធីបំណក បរិវារ:

(៦៦៦) ភិក្ខុនីសូមវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាសូមវត្ថុដទៃតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៧) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាឲ្យទិញវត្ថុ ដទៃតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៨) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលចំពោះវត្ថុដទៃត ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេ ទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៦៩) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែល គេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលចំពោះវត្ថុដទៃត នឹង ដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ អាបត្តិនិស្សត្តិយៈបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧០) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែលគេ ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃត ដែលគេទទួលចំពោះវត្ថុដទៃត ត្រូវអាបត្តិ ២

ភិក្ខុនីវិភង្គេ សោធុស មហាវិហ និស្សត្តិយា ចាចិត្តិយា

អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ចេតាបេតេ
និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧១) អញ្ញទត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញទិសិកេន
មហាជនិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តំ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧២) អញ្ញទត្ថិកេន បរិក្ខារេន អញ្ញទិសិកេន
បុគ្គលិកេន សញ្ញាចិកេន អញ្ញំ ចេតាបេន្តំ ទ្វេ
អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

(២៧៣) អតិវេកចតុត្ថិសមរមិ កុរុចាបុរណំ
ចេតាបេន្តំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ចេតាបេតិ
បយោគេ ទុក្ខដំ ចេតាបេតេ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ

គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមក
ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧១) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែលគេ
ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃ ដែលគេទទួលចំពោះវត្ថុដទៃ នឹងដោយ
វត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិ
និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧២) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ដែលគេ
ប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុដទៃ ដែលគេទទួលមកចំពោះវត្ថុដទៃ នឹង
ដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ
អាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៣) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ មាន
តម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវ
អាបត្តិនិស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បរិវារ

(២៧២) អតិរេកឡូតេយ្យតំសបរមំ លហុបាបុ-
រណំ ចេតាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ចេតាបេតិ
បយោភេ ទុក្កដំ ចេតាបិភេ ជិស្សត្ថិយំ ចាចិត្តិយំ ។

និស្សត្ថិយា ធាចិត្តិយា និដ្ឋិតា ។

(២៧៣) លសុណំ ខាទន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ខាទិស្សាមិតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៤) សម្ពាធនេ លោមិ សំហារបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ សំហារបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ សំហា-
រាបិភេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៥) តលយាតកំ ករោន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្កដំ កតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៧៦) ជតុបដ្ឋកំ អាទិយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ អាទិយតិ បយោភេ ទុក្កដំ អាទិន្នេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៦៧២) ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្ពឺធំ មានតម្លៃ ច្រើនជាង ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិ និស្សត្តិយ បាចិត្តិយៈ ។

ចប់ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៣) ភិក្ខុនីឆាន់ខ្លឹម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែល លេបចូលទៅ ។

(៦៧៤) ភិក្ខុនីឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេដក លុះឲ្យគេដករួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៥) ភិក្ខុនីធ្វើការប្រហារផ្ទៃនិមិត្ត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៦) ភិក្ខុនីកាន់យករូបអង្គជាតិដែលធ្វើដោយដំរីឈើ ឬកាក ល័ង្កដំរីឈើ ត្រូវអាបត្តិ ២ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលកាន់យក លុះកាន់យករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុនីវារ្យោ សោឡាស បរោវាវា ពាក្យិយេ លតុណវោ

(២៧៧) អតិរេកទ្ធិដ្ឋង្គបដ្ឋបាមី ទុដកសុដ្ឋិកំ
អាទិយដ្ឋំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អាទិយតិ បាយោ-
កេ ទុក្កដំ អាទិដ្ឋេ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨០) ភិក្ខុស្ស កុញ្ញត្ថស្ស^(១) តាដិយេន វា វិជ្ជប-
នេន វា ទុបតិដ្ឋង្គំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ហត្ថចាសេ
តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសី វិជហិត្វា តិដ្ឋតិ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(២៨១) អាមកធាញ្ច វិញ្ញាបេន្វា កុញ្ញត្ថំ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សាប័តិ បដិក្កណ្ឌតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

(២៨២) ទុត្វារិ វា បស្ស្វារិ វា ធម្មិកំ វា សុត្តារិ វា
វិយាសំ វា តិរោកុដ្ឋេ ធម្មត្ថំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
ធម្មតិ បាយោកេ ទុក្កដំ ធម្មិកេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨៣) ទុត្វារិ វា បស្ស្វារិ វា ធម្មិកំ វា សុត្តារិ វា
វិយាសំ វា ហារិតេ ធម្មត្ថំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
ធម្មតិ បាយោកេ ទុក្កដំ ធម្មិកេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ កុញ្ញាមនស្សតិ កញ្ចំ កេតុយ វិញ្ញា

ភិក្ខុនិក្ខេប មហាវិច្ឆ័យ ១៦ បាចិគ្គិយៈ លសុណវគ្គ

(៦៧៩) ភិក្ខុនីកាន់យកការជម្រះនិបត្តិ ដោយទឹកជ្រៅហួស
កំណត់២ ម្ខាងប្រាមដៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងប្រយោគ
ដែលជម្រះ លុះកាន់យកការជម្រះរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

(៦៨០) ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបំបែកដោយទឹកក្អម ដោយផ្អិតក្អម
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ បិតនៅដាច់
ពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៦៨១) ភិក្ខុនីសូមស្រវែស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺទទួល
ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៦៨២) ភិក្ខុនីចោលទូចារក្អម បស្ស្យាវក្អម ទឹកខាតក្អម សម្រាមក្អម
របស់សំណល់ក្អម ខាងក្រៅដង្ហែង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

(៦៨៣) ភិក្ខុនីចោលទូចារក្អម បស្ស្យាវក្អម ទឹកខាតក្អម សម្រាមក្អម
របស់សំណល់ក្អម លើលើច្បាស្មៅស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុកដ
ក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិគ្គិយៈ ។

វិសយបិដកេ បរិវា

(៦៨៤) នច្ចំ វា ឥតំ វា វាឥតំ វា ទិស្សនាយ
 ភត្តន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភត្តតិ អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស យត្ថ វិហា បស្សតិ វា សុណាតិ វា អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

លសុណវត្តោ បរិមោ ។

(៦៨៥) វត្តទូកាសេ អប្បដិបេ បុរិសេន សទ្ធិ
 ឯកេនេកា សន្តិជ្ជន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ហត្ថចា-
 សេ តិជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្វា
 តិជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៦៨៦) បដិច្ចន្ទេ ឡិកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ
 ឯកេនេកា សន្តិជ្ជន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ហត្ថចា-
 សេ តិជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្វា
 តិជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៦៨៧) អដ្ឋោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ ឯកេនេកា
 សន្តិជ្ជន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ហត្ថចាសេ តិជ្ជតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ហត្ថចាសំ វិជហិត្វា តិជ្ជតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

(៦៨៤) ភិក្ខុនីទៅមើលកំភ្លឺ ស្លាប់ច្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរទៅ លុះទៅឈរ
 មើល ឬស្លាប់ត្រង់ទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ត្រង់ទីនោះ ។
 ចប់ លស្សណវត្ថុ ទី ១ ។

(៦៨៥) ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងវេលា
 យប់ ឯងតែឥតមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦៨៦) ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទី
 ឧកាសដ៏កំបាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦៨៧) ភិក្ខុនីបិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីវាល
 ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅ
 ក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

កិច្ចការផ្ទៃ លោក្យស មហាវាច ចាចិត្តិយ វត្តន្តការវត្ត

(២៨៨) រដិយាយ វា ព្យាហា វា សិដ្ឋានកេ វា
 បុរិសេន សន្តិ ឯកេនេកា សន្តិដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ហត្ថចាសេ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស
 ហត្ថចាសំ វិដហិត្វា តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

(២៨៩) បុរេភត្តំ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា អាសនេ
 ដិសីទិត្វា សាមិកេ អនាបុត្តា បត្តមដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ បឋមំ ចាទិ អនោវស្សកំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ
 ធុក្កជស្ស ធុតិយំ ចាទិ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។

(២៩០) បច្ឆាភត្តំ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
 អនាបុត្តា អាសនេ ដិសីទិត្វា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ធុ-
 សីទតិ បយោគេ ធុក្កជំ ធុសីន្ទេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៩១) វិកាលេ កុលាដិ ឧបសង្កម្ភិត្វា សាមិកេ
 អនាបុត្តា សេយ្យំ សន្តវិត្វា វា សន្តវាបេត្វា វា អភិដិសី-
 ទដ្ឋន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ អភិដិសីទតិ បយោគេ
 ធុក្កជំ អភិដិសីន្ទេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាពិគ្គិយៈ វត្តទុក្ខារវិក័ត

(៦៨៨) ភិក្ខុនីបិតនៅតែងាក្នុងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងច្រក
រហូតក្តី ច្រកទាល់ក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺបិតនៅក្នុងហត្ថបាស
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៦៨៩) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយ
អន្លើយលើអាសនៈមិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺឈានដំហានទីមួយចូលទៅ ក្នុងទីដែលភ្លៀងធ្លាក់មិនត្រូវ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានដំហានទីមួយចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៩០) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាក្រោយភត្តមិនបាន
ប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយស្រាប់តែអន្លើយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលអន្លើយ លុះអន្លើយស៊ប់ហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៩១) ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបាន
ប្រាប់ម្ចាស់គេស្រាប់តែក្រាលឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃទៀតក្រាលក្តី នូវកម្រាល
សម្រាប់ដេក ហើយអន្លើយស្តូតលើ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលអន្លើយ លុះអន្លើយស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាទេ

(២៩២) ធុត្តហិតេន ធូបធារិតេន បរិ ឧជ្ឈាបេន្ត
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧជ្ឈាបេតិ បយោគេ ធុត្តជំ
ឧជ្ឈាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៩៣) អត្តាទំ វា បរិ វា និរយេន វា ព្រហ្ម-
ចរិយេន វា អភិសបេន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
អភិសបេតិ បយោគេ ធុត្តជំ អភិសបេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៩៤) អត្តាទំ វជិត្វា វជិត្វា រោទន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វជិតិ រោទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស វជិតិ ន
រោទតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។

រត្តន្តរវត្តោ ឧតិយោ ។

(២៩៥) នត្តា នហាយន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
នហាយតិ បយោគេ ធុត្តជំ នហានបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៩៦) បមាណាតិក្កន្តំ ឧទកសាដិកំ តារា-
បេន្ត ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ តារាបេតិ បយោគេ
ធុត្តជំ តារាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធមបិដក បរិវារៈ

(៦៧២) ភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីឯទៀត ដោយការប្រកាន់ខុស
ទាំងពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
ពោលទោស លុះពោលទោសរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៣) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាខ្លួនឯង ឬទេសម្បទ្ធដទៃ ដោយ
ពាក្យថា នរកភ្នំ ដោយពាក្យថា ព្រហ្មចរិយៈភ្នំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រទេច លុះប្រទេចរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៤) ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯងរឿយៗ ហើយយំ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺវាយហើយយំផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រាន់តែវាយមិនយំ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ វត្ថុន្តការវត្ថុ ទី ២ ។

(៦៧៥) ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលងូតទឹក លុះងូតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៦៧៦) ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើសំពត់ងូតទឹកកន្លងហួសខ្នាត ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើរួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុដ៏រឹងមាំ លោក្ខស មហាវិរា បាចិត្តិយេ ឧហាសវត្តោ

[២៧៧] ភិក្ខុនិយា ចីវរំ វិសំព្វេត្វា វា វិសំព្វាបេត្វា
វា នេវ សំព្វេន្តំ ន សំព្វាបធាយេ ឧស្សុក្កំ ករោន្តំ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៨] បញ្ចាហិតំ សង្ឃដំរំ អតិក្កាមេន្តំ ឯកំ
អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

[២៧៩] ចីវរសង្កមនីយំ ជារោន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ជារេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧០០] កណ្ឌស្ស ចីវរលាភំ អន្តរាយំ ករោន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្កដំ ករេតេ
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[៧០១] ធម្មកំ ចីវរវិក័ន្តំ បដិពាហន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ បដិពាហតិ បយោភេ ទុក្កដំ បដិពា-
ហតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិវរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ឧហានវគ្គ

[៦៧៧] ភិក្ខុនីខ្លះខ្លួនឯង ឬប្រើគឿនឡើងវិញរហូតដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា
ហើយមិនដេញ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យគេដេញឡើងវិញ ត្រូវអាបត្តិ
១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៨] ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃដ៏ (ប្រើផ្លាស់ប្តូរនឹងឧត្តរាសន្តៈ)
ឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៩] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់សង្ឃមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០០] ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរហូតដល់ឧទ្យានទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០១] ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរ ដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិភេ បិរិកោ

(៧០២) អាត្មាវិកស្ស វា បរិញ្ញាជកស្ស វា
បរិញ្ញាជកាយ វា សមណាដីវំ ទេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្កដំ និបន្នេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៧០៣) ទុក្ខលដីវប្បបាសាយ ចីវរកាលសមយំ
អតិក្កាមេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អតិក្កាមេតិ
បយោភេ ទុក្កដំ អតិក្កាមិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៤) ធម្មតំ កប្បិទ្ធារំ បដិពាហន្តំ ទ្វេ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ បដិពាហតិ បយោភេ ទុក្កដំ បដិពា-
ហិតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

សហមវត្តោ ឆតិយោ ។

(៧០៥) ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯតមញ្ចេ តុវុដ្ឋន្តិយោ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជន្តំ និបជ្ជន្តំ បយោភេ ទុក្កដំ
និបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៦) ទ្វេ ភិក្ខុនិយោ ឯតត្ថរណាចារុណា
តុវុដ្ឋន្តិយោ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជន្តំ និបជ្ជន្តំ បយោភេ
ទុក្កដំ និបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

(៧០២) ភិក្ខុនីឲ្យចីវររបស់សមណៈដែលគ្រហស្ថក្ខី ដល់បរិព្វាជកក្ខី ដល់បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល ឲ្យ លុះឲ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៣) ភិក្ខុនីញ្ញាវសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយចង់ បានចីវរដ៏ទុល្ហភាព ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគ ដែលឲ្យកន្លង លុះឲ្យកន្លងហួសទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៤) ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកបិនដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ នហោនវគ្គ ទី ៣ ។

(៧០៥) ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែតែមួយ ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកស៊ប់ ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៦) ភិក្ខុនីពីររូបមានកម្រាលនឹងសំពត់ដណ្តប់តែមួយ ដេក ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹង ដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

កិត្តិនិយោ សោឡុស មហាវិរា ពាចិត្តិយេ កុរុវិញ្ញោ

(៧០៧) កិត្តិនិយោ សោឡុស មហាវិរា ពាចិត្តិយេ កុរុវិញ្ញោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កកេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ កកេត
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៨) ទុក្ខតំ សហជីវីនំ នេវ ឧបដ្ឋេនំ ន
ឧបដ្ឋាបនាយ ឧស្សុតំ កកេតិ ឯកំ អាបត្តិ អា-
បជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

(៧០៩) កិត្តិនិយោ ឧបស្សយំ នត្វា កុប័តា
អនត្តមនា ឯកឡង្គំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឯកឡង្គ
បយោគេ ទុក្ខដំ ឯកឡង្គតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧១០) សំសដ្ឋា កិត្តិនិយោ យាវតតិយំ សមនុភា-
សនាយ នប្បដិដិស្សជ្ជនំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ញត្តិយា ទុក្ខដំ កកេតិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧១១) អន្តោរដ្ឋេ សាសន្តសម្មតេ សប្បដិកយេ
អសត្តិកា ចារិកំ ចរនំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខដំ បដិបដ្ឋេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។

ភិក្ខុនីកេតិកា មហាវិហារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ តុរិយ័ត្ថ

(៧០៧) ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៨) ភិក្ខុនីមិនបម្រើ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យគេបម្រុង
នឹងបម្រើ នូវកូនសិស្សដែលមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧០៩) ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយស្រាប់តែក្រោធ
អាក់អន់ចិត្ត បណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលបណ្តេញ លុះបណ្តេញចេញរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧១០) ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាស-
នកម្មគំរប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ លុះសូត្រកម្មរំចាប់ហើយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១១) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្លញជាគ្នា ទៅកាន់ទីចារិកខាងក្នុងដែន
ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០២] តិរោក្ខេ ភាស្ត្រស្រួត សម្បជ័កយេ
 អសត្តិកា ចារឹកំ ចន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខំ បដិបន្នេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។

[៧០៣] អន្តោវស្សំ ចារឹកំ ចន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ បដិបជ្ជតិ បយោគេ ទុក្ខំ បដិបន្នេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧០៤] វស្សំ វត្ថា កត្តា ចារឹកំ ន បក្កមន្ត
 ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

កុវិជ្ជា បុគ្គល ។

[៧០៥] វជ្ជាតារិ វ ចិត្តាតារិ វ អារាមំ វ ឧប្បាទំ
 វ ចោត្តរណី វ ទស្សនាយ ចន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ កច្ឆតិ បយោគេ ទុក្ខំ^(១) យត្ថ វិសា បស្សតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ប. គប្បតិ អាបត្តិ ទុក្ខស្ស ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៧១២) ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញជាគ្នា ដើរទៅកាន់ទីចារិកខាង
ក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀស ប្រកបដោយ
ភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែល
ដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១៣) ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ទីចារិកខាងក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២
គឺត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧១៤) ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ទី
ចារិក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ចក្ខុវិស័យៈ ទី ៤ ។

(៧១៥) ភិក្ខុនីដើរទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់ក្រសាលរបស់
ព្រះរាជាគឺ ពោធិ៍វិចិត្រភ័ ស្នងភ័ ឡានភ័ ស្រះបោតូរណីភ័ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈររើសក្នុងទីណា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីនោះ ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហ ជាតិវិគ្គយ ចិញ្ចាតវិញ្ញា

(៧០៦) អាសន្នំ វា បល្លន្តំ វា បរិកុញ្ញន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ បរិកុញ្ញតិ បយោភេ ទុក្កដំ បរិកុត្ត
អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៧) សុត្តំ កន្តន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កន្ត-
តិ បយោភេ ទុក្កដំ ទុជ្ជវដ្ឋេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៨) តិហិវេយ្យវុទ្ធិ ករោន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ករោតិ បយោភេ ទុក្កដំ កតេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧០៩) ភិក្ខុនិយា វេហាយ្យ វេមំ អធិការណំ
វ្យុបសមេហិតិ វុត្តមាណា សាធូតិ បដិស្សណ៍ត្វា នេវ
វ្យុបសមេន្តំ ន វ្យុបសមាយ ទុស្សក្កំ ករោន្តំ វិតំ អា-
បត្តិ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយំ ។

(៧១០) អាតាវិកស្ស វា(១) បរិព្វាជកស្ស វា
បរិព្វាជិកាយ វា សហត្តា ទាទដិយំ វា កោដិយំ វា
ទេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ទេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ដិទ្ទេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

១ អាពាហ៍ស្ស វា អបេលកស្ស វាភី កុត្តរិ ពេញវា វិប្បតិ ។

កិច្ចការវត្ត បណ្តោះ ៤៦ បាចិត្តិយៈ ចិត្តាភារវត្ត

(៧១៦) ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រួសារនីតិ បល្ល័ង្កី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ លុះប្រើប្រាស់ ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧១៧) ភិក្ខុនីការអម្បោះ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល កំពុងការ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ក្នុងការដែលបន្តិល ១ ដុំៗត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

(៧១៨) ភិក្ខុនីធ្វើការទូលំទូលាយបម្រើគ្រូហស្ថ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

(៧១៩) ភិក្ខុនីកាលបើភិក្ខុនីផងគ្នានិយាយថា នែនាងជាម្ចាស់នាង ចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាគុហ័យ បែរ ជាមិនរម្ងាប់ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីទូលំទូលាយដើម្បីឲ្យរម្ងាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧២០) ភិក្ខុនីឲ្យខាងយម្ភោជនីយាហារដល់គ្រូហស្ថក្តី ចរិព្វា- ជកត្តិ បរិវារជីកាត្តិ ដោយផ្ទៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល កំពុងឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ លុះឲ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

វិសេសបិដកេ បរិវាហ

[៧២០] អាវសថីវិ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុត្តាជ្ជំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បរិភុត្តាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បរិ-
ភុត្តេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧២២] អាវសថិ អនិស្សជ្ជិត្វា ចារិកំ បក្កមជ្ជំ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បវេមំ ចាទំ បរិក្ខេបំ អ-
តិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ចាទំ អតិក្កា-
មេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៣] តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាប្បណាជ្ជំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ បរិយាប្បណាតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ បទេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧២៤] តិរច្ឆានវិជ្ជំ វិទេជ្ជំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ វិទេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បទេ បទេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

(៧២១) ភិក្ខុនីមិនប្រគល់អាវសថថវីហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអា-
បត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ លុះប្រើ
ប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២២) ភិក្ខុនីមិនទាន់ប្រគល់ផ្ទះសំណាក់ហើយចៀសចេញទៅកាន់
ចារឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងផ្ទះសំណាក់ទៅ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ ឈានជំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២៣) ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ (លុះរៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិ-
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ បទ ។

(៧២៤) ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៍ (លុះបង្រៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ រាល់ ១ បទ ។

កិច្ចសិរីរុងរឿង សោឡុយ មហាវិហារ បាចិត្តិយេ អាចារ្យភោគ

(៧២៥) ជាដំ សតិកុត្តរំ អាមមំ អនាប្បន្នា បរិ-
សន្តំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ បឋមំ តាមំ បរិទេវមំ
អតិក្កាមេតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស ទុតិយំ ថាមំ អតិក្កា-
មេតិ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៦) ភិក្ខុំ អក្កោសន្តំ បរិភាសន្តំ ទ្វេ អាមត្តិ-
យោ អាមជ្ជតិ អក្កោសតិ បយោភេ ទុក្ខដំ អក្កោសិ-
ភេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៧) ចណ្ឌីកតា ភណ្ឌំ បរិភាសន្តំ ទ្វេ អាមត្តិ-
យោ អាមជ្ជតិ បរិភាសតិ បយោភេ ទុក្ខដំ បរិភាសិភេ
អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៨) ធិបតីតា វា បវរិតា វា ខាធិដិយំ វា កោដ-
ដិយំ វា កុញ្ញដំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជតិ ខាធិស្សមិ
កុញ្ញស្សមិតិ បដិកុល្យាតិ អាមត្តិ ទុក្ខដស្ស អដ្ឋោ-
ហារេ អដ្ឋោហារេ អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧២៩) កុលំ មច្ឆរាយន្តំ ទ្វេ អាមត្តិយោ អាមជ្ជ-
តិ មច្ឆរាយតិ បយោភេ ទុក្ខដំ មច្ឆរិភេ អាមត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិវាដ្ឋ មហាវិវាដ្ឋ ១៦ បាចិត្តិយៈ អារាមវគ្គ

(៧២៥) ភិក្ខុនីកាលដឹងហើយចូលទៅកាន់អារាម ដែលមានភិក្ខុ
ដោយមិនបានប្រាប់ (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម
កន្លងរាងអារាមទៅ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ ឈានជំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២៦) ភិក្ខុនីដេរប្រទេចភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងដេរ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះដេររួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២៧) ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណភិក្ខុនី ដោយកំណាច ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្កាសា ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះផ្កាសា
រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២៨) ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី បែរជា
ទៅឆាន់ខាទន័យភោជនីយាហារ (ក្នុងទី៨១) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុង
ទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្មីនឹងបរិភោគ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ
ទ្រកដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

(៧២៩) ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងប្រព្រឹត្ត
កំណាញ់ ត្រូវអាបត្តិទ្រកដ លុះប្រព្រឹត្តកំណាញ់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧៣០) អភិក្ខុកេ អាវសេ វស្សំ វសន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វស្សំ វស្សាបតិ សេនាសនំ
បញ្ចាបេតិ ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ បរិវេណំ
សម្មជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស សហ អរុណុត្តមនា
អាបត្តិ ចាតត្ថយស្ស ។

(៧៣១) វស្សំ វត្ថា កិក្ខុនំ ឧតតោសាជ្ឈេ តីហិ
ហនេហិ នប្បវរេន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាតត្ថយំ ។

(៧៣២) ឡំវនាយ វ សំវសាយ វ ន កត្ថន្តំ
ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាតត្ថយំ ។

(៧៣៣) ឧទោសថម្បំ ន បុច្ឆន្តំ ឡំវនម្បំ ន
យាចន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ចាតត្ថយំ ។

(៧៣៤) បសាទេ ជានិ គណ្ណំ វ វហិតំ វ(១)
អនបលោកត្វា សង្ឃំ វ គណំ វ បុរិសេន សទ្ធិ
ឯកេនេកា ភេនាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភេ-
នាបេតិ បយោភេ ទុក្ខដំ ភិទ្ទេ អាបត្តិ ចាតត្ថយស្ស ។

អាមមវត្តោ ឆន្ទោ ។

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៧៣០) ភិក្ខុនីនៅចាំវេស្ស ក្នុងអាវាសមិនមានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ
២ គឺកំពុងក្រាលសេនាសនៈដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងនៅចាំវេស្ស
ដូច្នេះ ហើយក៏គំរាបទឹកឆាន់ទឹកប្រើប្រាស់ បោសបរិវេណ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រមគ្នានឹងអរុណារះឡើង ។

(៧៣១) ភិក្ខុនីនៅចាំវេស្សរួចហើយ មិនបានបរិវេណនឹង
ទក្ខតាសង្ឃ ដោយស្មាន ៣ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣២) ភិក្ខុនីមិនទៅ ដើម្បីទទួលឧវាទក្តី ដើម្បីនៅបរម
ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៣) ភិក្ខុនីមិនសួរទេបោសចង្កង មិនសូមឧវាទង ត្រូវ
អាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៤) ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់សង្ឃឬគណៈ (ហើយនៅតែ) ម្នាក់
នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឲ្យគេទំលាយពាក្យ រឬសក្តី ដែលកើតត្រង់
កាយ ខាងក្រោម^(១) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេ
ទំលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទំលាយរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។
ចប់ អាកមវគ្គ ដាច់រប់ ៦ ។

១ សរីរក្រទេសខាងក្រោមតាំងពីផ្ចិតទៅទល់ត្រឹមញាឈដង្កង ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហារ បាចិន្តិយេ គត្តិវិវត្តោ

(៧៣៥) កតំនី វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្កនំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៦) ចាយន្តំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អា-
បជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្កនំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៧) ទ្វេ វស្សានំ ធសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ
សិក្ខុមាណំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ
បយោភេ ទុក្កនំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៨) ទ្វេ វស្សានំ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខំ
សិក្ខុមាណំ សង្ឃេន អសម្មតំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្កនំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៣៩) ឧបទ្វាទសវស្សំ តិហិតតំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វុដ្ឋាបេតិ បយោភេ ទុក្កនំ វុដ្ឋា-
បេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

កិច្ចសិរីរុង មហាវរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធម្មិនីវត្ត

(៧៣៥) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់ស្រ្តីមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យ ទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៦) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទាដល់ស្រ្តីមេដោះ ត្រូវអាបត្តិ២ គឺក្នុង ប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទា រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៧) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់សិក្ខុមានាដែលមិនបានសិក្សា សិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់២វស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែល កំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៨) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់សិក្ខុមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខា ក្នុងធម៌៦ ប្រការអស់២វស្សា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យ ទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៣៩) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថ មានវស្សា មិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧២០) បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សំ តំហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធសុ ធម្មេសុ អស្ថិតតស្ថិតំ វុដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតំ វុដ្ឋាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តយស្ស ។

(៧២១) បរិបុណ្ណាទ្វាទសវស្សំ តំហិតតំ ទ្វេ វស្សានិ
 ធសុ ធម្មេសុ ស្ថិតតស្ថិតំ សង្ខេប អសម្មតំ វុដ្ឋា-
 បេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ វុដ្ឋាបេតិ បយោគេ
 ទុក្ខដំ វុដ្ឋាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៧២២) សហជីវីនី វុដ្ឋាបេត្វា ទ្វេ វស្សានិ នេវ
 អនុគណ្ណន្តំ នានុគហាបេន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ
 ចាចិត្តយំ ។

(៧២៣) វុដ្ឋាបេតិ បរត្ថនី ទ្វេ វស្សានិ នានុតទ្ធន្តំ
 ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ចាចិត្តយំ ។

(៧២៤) សហជីវីនី វុដ្ឋាបេត្វា នេវ វ្យាបកាសេន្តំ
 ន វ្យាបកាសាបេន្តំ ឯកំ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ ចាចិត្តយំ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(៧៤០) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សា ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះ ឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤១) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់ស្រ្តីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិទ្ធាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សាហើយ តែសង្ឃមិន ទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤២) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់សិក្ខុមានាសហជីវិនី(កូនសិស្ស) ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេបង្រៀនអស់ ២ វស្សា ត្រូវ អាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៣) ភិក្ខុនីមិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបរិត្តិនីដែលបំបួស(ខ្លួន) អស់ ២ វស្សា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៤៤) ភិក្ខុនីឲ្យទបសម្បទា ដល់សិក្ខុមានាសហជីវិនីហើយមិន នាំយកទៅខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេនាំយកទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ ធម្មិនវិវត្ត ដាច់រំពេច ៧ ។

អិក្ខុវិក្កេ ឆោឡុស មហាវិរា បាចិគ្គិយេ កុមារីភូតវត្តោ

(៧៤៥) ឧទវិសតិវស្សំ កុមារីភូតំ វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ
វដ្ឋាបិគេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៦) បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ កុមារីភូតំ ទ្វេ វស្សា-
នំ ឆសុ ឆម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វដ្ឋាបិគេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៧) បរិបុណ្ណវិសតិវស្សំ កុមារីភូតំ ទ្វេ វស្សា-
នំ ឆសុ ឆម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខំ សង្កេតំ អសម្មតំ
វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ
ទុក្ខដំ វដ្ឋាបិគេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៨) ឧទទ្ធិនិសវស្សា វដ្ឋាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ វដ្ឋាបេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ វដ្ឋាបិគេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិហារៈ ១៦ បាបិស្ថិយៈ កុមារភិក្ខុវិភង្គ

(៧៤៥) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានវស្សា មិនគ្រប់ ២០

ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិស្ថិយៈ ។

(៧៤៦) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ
តែមិនបានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ វស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ
ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទា
រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិស្ថិយៈ ។

(៧៤៧) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ
បានសិក្សាសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ ២ ឆ្នាំ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យ
ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិស្ថិយៈ ។

(៧៤៨) ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ហើយឲ្យទុបសម្បទា
(គេ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាបិស្ថិយៈ ។

(៧៤៧) បរិបូណ៌នាមសវស្សា សង្ខេប អសង្ខតា
វដ្តាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ វដ្តាបេតិ បាយាគេ
ឧត្តរំ វដ្តាបេតេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៨) អលន្តាវ តេ អយេ វដ្តាបេតេនាទិ វត្ថុមាណា
សាច្ចតិ បដិស្សុណាត្វា បច្ឆា ជ័យន្តនម្បិ អាបជ្ជន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ជ័យតិ បាយាគេ ឧត្តរំ ជ័យតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៧៤៩) សិក្ខាមាណំ សចេ មេ ភ្នំ អយេ ចរិវំ ឧស្ស-
សំ វិវាហន្តំ វដ្តាបេស្សាមីតិ វត្ថា នេវ វដ្តាបេន្តំ ន វដ្តា-
បនាយ ឧស្សុត្តំ តកេន្តំ វតី អាបត្តិ អាបជ្ជតិ
ចាចិត្តិយំ ។

(៧៥០) សិក្ខាមាណំ សចេ មេ ភ្នំ អយេ ឧវ វស្សាមិ
អនុតត្តិស្សសិ វិវាហន្តំ វដ្តាបេស្សាមីតិ វត្ថា នេវ វដ្តា-
បេន្តំ ន វដ្តាបនាយ ឧស្សុត្តំ តកេន្តំ វតី អាបត្តិ
អាបជ្ជតិ ចាចិត្តិយំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៧៤៩) ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់១២ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បាន
សន្មតឲ្យ ហើយឲ្យទុបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគ
ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យទុបសម្បទាចប់ហើយ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥០) ភិក្ខុនី កាលដែលសង្ឃ និយាយថា នែលោកម្ចាស់
លោកមិនគួរឲ្យទុបសម្បទានៅឡើយទេដូច្នេះ ក៏ទទួលថា សាធុរហើយ
គ្រាគ្រាយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែល
កំពុងតិះដៀលត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះតិះដៀលហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥១) ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាង បើនាងឲ្យចិវៃ
ដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានទុបសម្បទា (ដល់មកទាំងគ្រាយ) ក៏
មិនឲ្យ (សិក្ខុមាណានោះ) បានទុបសម្បទា ទាំងបីនេះធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ
ដើម្បីឲ្យបានទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥២) ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខុមាណាថា នែនាង បើនាងអោយ
បម្រើយើងរស់២ ឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានទុបសម្បទា (ដល់មកទាំង
គ្រាយ) ក៏មិនឲ្យទុបសម្បទា មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបាន
ទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុវិញ្ញ័យ សោឡស មហាវិញ្ញ័យ បាបិក្ខុយេ កុមារវិញ្ញ័យ

(៧៥៣) បុរិសសំសដ្ឋំ កុមារកសំសដ្ឋំ ចណ្ឌិ
សោការស្សំ សិក្ខាមាណិ វុជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ធុត្តដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ
នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៤) មាតាបិត្រា វា សាមិកេន វា អនុទតា-
តិ សិក្ខាមាណិ វុជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ វុជ្ជាបេតិ
បយោគេ ធុត្តដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៥) នារិកសិក្ខុច្ចន្តនាទេន សិក្ខាមាណិ វុជ្ជាបេន្តំ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ធុត្តដំ
វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៦) អនុវស្សំ វុជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ធុត្តដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ នាចិត្តិ-
យស្ស ។

កិច្ចនីតិវិធី មហាវិញ្ញាណ ១៦ បាចិត្តិយៈ កុមារីភូតវត្ថុ

(៧៥៣) ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាដែលនៅច្រឡំក្រឡំ ដោយបុរស ដែលនៅច្រឡំក្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាចបណ្តាល ឲ្យកើតសេចក្តីសោក ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៤) ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណាដែលមាតាបិតាភិក្ខុ ស្វាមី ភិក្ខុ មិនទាន់បានអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុង ឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៥) ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខុមាណា ដោយឲ្យឆន្ទៈឈ្មោះ បារិវាសិកៈ ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៦) ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទា រាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៧) ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុជ្ជាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ វុជ្ជាបេតិ បយោគេ ទុក្កដំ វុជ្ជាបេតេ អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។

កុមារីភូតវិញ្ញោ អដ្ឋិមោ ។

(៧៥៨) ឆត្តាហាមិ ជារេន្តំ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៩) យានេន យាយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
យាយតិ បយោគេ ទុក្កដំ យាយេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិ-
យស្ស ។

(៧៦០) សង្ឃាណី ជារេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦១) ឥត្តាលង្ការំ ជារេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជ-
តិ ជារេតិ បយោគេ ទុក្កដំ ជារេតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦២) គន្ធរណ្ឌកេន ឧហាយន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ឧហាយតិ បយោគេ ទុក្កដំ ឧហានបរិយោ-

សានេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៥៧) ភិក្ខុនីឲ្យទុបសម្បទា ដល់ស្រ្តីពីរប្រក្កដា ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺក្នុងប្រយោគ ដែលកំពុងឲ្យទុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឲ្យ
 ទុបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ កុមារីរូករត្ត ផាន់រប់ ៨ ។

(៧៥៨) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) បាំងគ្រ ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបាំង កំពុងពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបាំង
 ពាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៥៩) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) ទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
 ប្រយោគដែលរៀបនឹងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ។

(៧៦០) ភិក្ខុនីក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគ
 ដែលកំពុងក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះក្រវាត់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦១) ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រ្តី^(១) ត្រូវអាបត្តិ ២
 គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះទ្រទ្រង់រួច ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦២) ភិក្ខុនី ងូតទឹក ដោយគ្រឿងក្រអូប នឹងគ្រឿងលាប
 ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះងូត
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

១ អលង្ការរបស់ស្រ្តីមានឈ្មោះ ខ្សែរខ្សែដៃ កងជើង ខ្សែចង្កេះជាដើម ។

វិក្កុនីវិក្កេ សោឡុស មហាវិកា ពាចិត្តិយេ ធូត្តបាហនីត្តោ

(៧៦៣) វាសិតកេន បិណ្ណកេន^(១) នហាយន្ត
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ នហាយតិ បយោភេ ទុក្កដំ
នហានបរិយោសានេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៤) ភិក្ខុនិយោ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៥) សិក្ខុមាឆាយ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

(៧៦៦) សាមណេរិយោ ឧម្មន្តាបេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ
ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តាបេតិ បយោភេ ទុក្កដំ
ឧម្មន្តិតេ អាបជ្ជតិ ទាចិត្តិយស្ស ។ ភិហិនិយោ ឧម្មន្តា-
បេន្តំ បរិមន្តាបេន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឧម្មន្តា-
បេតិ បយោភេ ទុក្កដំ ឧម្មន្តិតេ អាបត្តិ ទាចិត្តិ-
យស្ស ។ ភិក្ខុស្ស បុរោ អនាបុត្តា អាសនេ
និស័ទន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ និស័ទតិ បយោភេ
ទុក្កដំ និស័ន្នេ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

១ វិញ្ញាតកេនាតិ កត្តចិ យោក្កកេ ទិស្សតិ ។

កិត្តិនិវេទន្ត មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ ធូត្តបាចិត្តិយៈ

(៧៦៣) ភិក្ខុនី ឆ្លុតទឹក ដោយគ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលំអិត ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឆ្លុត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះឆ្លុតស្រេច
ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៤) ភិក្ខុនីឲ្យភិក្ខុនីផងស្អាតកំរិត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់រិត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៥) ភិក្ខុនីឲ្យសិក្ខុមានាគក់រិត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគ ដែលរៀបនឹងគក់រិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់រិត ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៦) ភិក្ខុនីឲ្យសាមណេរិគក់រិត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់រិត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីឲ្យស្រ្តីជាគ្រហស្ថគក់រិតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង
ប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះបានគក់រិត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីមិនប្រាប់ហើយអង្គុយលើសាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ លុះអង្គុយស៊ប់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

វិធីបដិពេ បរិវារ

(៧៦៧) អនោកាសតតំ ភិក្ខុំ បញ្ចំ បុច្ឆន្តំ ទ្វេ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បុច្ឆតិ បយោតេ ធុត្តន្តំ បុច្ឆតេ
អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

(៧៦៨) អសង្កត្តកា តាមិ បរិសន្តំ ទ្វេ អាបត្តិ-
យោ អាបជ្ជតិ បរមំ ចាទំ បរិក្ខេបំ អតិក្កាមេតិ
អាបត្តិ ធុត្តន្តយស្ស ធុត្តយំ ចាទំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តយស្ស ។

ឧត្តហរាវត្តោ នវមោ ។

នវ វត្តា ខុទ្ទក និដ្ឋិតា(១)។

(៧៦៩) សប្បំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ធុត្តន្តយស្ស
អន្សោហារេ អន្សោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

(៧៧០) តេលំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តំ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមិតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ ធុត្តន្តយស្ស
អន្សោហារេ អន្សោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ ចរិកៈ

(៧៦៧) ភិក្ខុនីស្មារប្រស្នាទីភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឧកាស ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺកងប្រយោគដែលកំពុងសួរ ត្រូវអាបត្តិទុកដ លុះសួរហើយ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

(៧៦៨) ភិក្ខុនីគ្មានសំពត់ចាមពុំ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺឈានដំហានជាបឋម កន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ឈាន
 ដំហានជាតំរប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ចប់ ធុត្តបាហនវត្ថុ ជាតំរប់ ៩ ។

ចប់ ខុទ្ទកវត្ថុ ទាំង ៩ ។

(៧៦៩) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះរោយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញទីឆាន់ ដូច្នេះត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ
 វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧០) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមប្រេងគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញទីឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ គ្រប់ៗ
 វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា អដ្ឋិ បាដិទេសនីយា

(៧៧០) មន្ទិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ឧត្តជស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

(៧៧២) ផាលាតំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិ.

យោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ

ឧត្តជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេស.

នីយស្ស ។

(៧៧៣) មន្ទិ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ឧត្តជស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

(៧៧៤) មិសំ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្ទំ ទ្វេ អាបត្តិយោ

អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ឧត្តជស្ស

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ បាដិវេសនីយៈ ៨

(៧៧១) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកយំគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧២) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមស្ករអំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៣) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមត្រីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៤) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមសាច់អំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ អាបត្តិទុកដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិវេសនីយៈ គ្រប់ ៗ ព្រះដែលលេបចូលទៅ ។

វិសយបិណ្ឌេ បរិវារេ

[៧៧៥] ឡើយ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សម័តិ បដិគ្គយានតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

[៧៧៦] ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សម័តិ បដិគ្គយានតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស
អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។

អដ្ឋ បាដិទេសនីយា និដ្ឋិតា ។

កកាបត្តិវារំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

[៧៧៧] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយោ អវស្សតស្ស បុរិ-
សបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយោ អាបត្តិយោ
ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កដន្តិ ។ អវស្សតាយ
ភិក្ខុនិយោ អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កាយសំ-
សត្តំ សាទិយន្តិយោ អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិ-
យោ កដន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ បេ។

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

(៧៧៥) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះស្រស់អំពីគេយកមកឆាន់
 ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់
 ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
 គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(៧៧៦) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះដូរអំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវ
 អាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេន ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
 គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ទី ៨ ។

ចប់ កតាបត្តិវារៈ ផ្ទាំងរប់ ២ ។

(៧៧៧) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ ព្រេក
 អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ
 បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែល
 មានចិត្តជោគដោយរាគៈ ព្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល
 ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២
 គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិកវិបត្តិក៏មាន ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិហ ឥន្ទ្របារិ

[៧៧៨] ធម៌ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតតិ វិបត្តិយោ កដន្នំ ។ ធម៌ វិញ្ញាបេ-
 ត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ឯកំ វិបត្តិ
 កដន្នំ អាចារិវិបត្តិ ។

វិចិត្រវិវ ឱដ្ឋិតំ គតិយំ ។

[៧៧៩] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាធិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតតិ អាបត្តិក្ខន្ធវេហិ សង្ក-
 ហិតា ។ អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាធិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ តិហិ អាបត្តិក្ខន្ធវេហិ សង្ក-
 ហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធន្នេន សិយា ឥន្ទ្រច្ច-
 យាបត្តិក្ខន្ធន្នេន សិយា ឧត្តរាបត្តិក្ខន្ធន្នេន ។ បេ ។

[៧៨០] ធម៌ វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
 សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតតិ អាបត្តិក្ខន្ធវេហិ សង្ក-

កិច្ចវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សង្គមាវិរៈ

(៧៧៨) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេ
យកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិតាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ
របស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិ
តាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវិរៈ ផាន់រាប់ ៣ ។

(៧៧៩) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយពត៌ៈ ត្រេក
អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយពត៌ៈ
បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិតាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយពត៌ៈត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់
កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយពត៌ៈ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
តាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិបាពជីក
ក៏មាន កងនៃអាបត្តិថល្ល្លយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។ បេ ។

(៧៨០) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរអំពីគេយក
មកឆាន់ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិតាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ

វិធីបិដកេ បរិវារោ

ហិតា ។ ធីត្វំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិយា អាបត្តិយោ សត្តន្តំ
 អាបត្តិកុញ្ញន្តំ ធីតា អាបត្តិកុញ្ញេហិ សង្កហិតា សិយា
 ចាដិទេសន្តិយាបត្តិកុញ្ញេន សិយា ធីត្តជាបត្តិកុញ្ញេន ។

សង្កហារំ ធីត្តំ បុត្តំ ។

[៧៨០] អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
 សបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 ធីត្វំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ កត្តិហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ ។ អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
 ធីត្វំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ន វាចតោ
 ។ បេ ។

[៧៨២] ធីត្វំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិយា អាបត្តិយោ
 ធីត្វំ អាបត្តិសម្មជ្ជានាមំ កត្តិហិ សម្មជ្ជានេហិ ស-
 ម្មជ្ជហន្តិ ។ ធីត្វំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិយា អាបត្តិយោ

វិន័យបិដក បរិវារៈ

ប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ ដែលសូមទឹកដោះជួរអំពីគេយកមកឆាន់
 បណ្តាភងនៃអាបត្តិតាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកង
 នៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។

ចប់ សង្គហវារៈ ឆាន់ប៉េ ៤ ។

(៧៨១) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តជាកដោយរាគៈ ត្រេក
 អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជាកដោយរាគៈ
 បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជានប៉ុន្មាន ។ ពួក
 អាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តជាកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់
 កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជាកដោយរាគៈ បណ្តាសម្បជាននៃ
 អាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បេ ។

(៧៨២) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមក
 ឆាន់ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសម្បជានប៉ុន្មាន ។
 ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តា

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិហ សមុដ្ឋានវិរំ អធិការណវិរំ

ធុន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ចត្វហំ សមុដ្ឋានេហិ ស-
មុដ្ឋហន្តំ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋហន្តំ ន វាចតោ
ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋ-
ហន្តំ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច
សមុដ្ឋហន្តំ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ
ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តំ ។

សមុដ្ឋានវិរំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

[៧៨៣] អវស្សុតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិ-
សបុគ្គលស្ស កាយសិស្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
ចតុន្នំ អធិការណានំ កតមំ អធិការណំ ។ អវស្សុ-
តាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សុតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កា-
យសិស្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិការ-
ណានំ អាបត្តាធិការណំ ។ បេ ។

[៧៨៤] ធុន្នំ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តិយា អាបត្តិយោ
ចតុន្នំ អធិការណានំ កតមំ អធិការណំ ។ ធុន្នំ វិញ្ញា-
បេត្វា ភុញ្ញន្តិយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិការណានំ
អាបត្តាធិការណំ ។

អធិការណវិរំ និដ្ឋិតំ ធុន្នំ ។

ព្រឹត្តិវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សមុដ្ឋានវិរៈ នីឡអធិការណ៍វិរៈ

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ
មិនតាំងឡើងអំពីវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹង
វារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំង
ឡើងអំពីវារៈក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិរៈធំបំប៉ង ៥ ។

(៧៨៣) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ គ្រេក
អរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ
ដែរ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិការណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី
ដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈ គ្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរស
បុគ្គលដែលមានចិត្តជោគដោយរាគៈដែរ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
អាបត្តិអធិការណ៍ ។ បេ ។

(៧៨៤) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមក
ឆាន់ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិការណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់
ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ ចាត់
ជាអាបត្តិអធិការណ៍ ។

ចប់ អធិការណ៍វិរៈ ផ្ទាល់រាប់ ៦ ។

(៧៨៥) អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិ-
សបុគ្គលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ
សត្តន្ធិ សមថានំ កត្តិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ អវស្ស-
តាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស កា-
យសំសត្តំ សាទិយន្តិយា អាបត្តិយោ សត្តន្ធិ សមថា-
នំ ត្តិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន
ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច
តិណាវត្ថារកេន ច ។ បេ ។

(៧៨៦) ទដ្ឋំ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ
សត្តន្ធិ សមថានំ កត្តិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ ទដ្ឋំ
វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញនិយា អាបត្តិយោ សត្តន្ធិ សមថានំ
ត្តិហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិ-
ណាវត្ថារកេន ច ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

(៧៨៥) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ ព្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ ដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ ព្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ ក៏មាន ដោយសម្មាវិន័យនឹងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។ បេ ។

(៧៨៦) ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុន៍ (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មាវិន័យនឹងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

ពិចារិក្កោ លោក្ខន្ធ មហាវិរា សមុច្ចយវិរា

(៧៨៧) អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស បុរិស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្ថំ សាទិយន្តំ កតំ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតំ ។ អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស បុរិស-
 បុគ្គលស្ស កាយសំសត្ថំ សាទិយន្តំ តិស្សោ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតំ អធិក្ខតំ ឧត្តជាទុមណ្ឌលំ ភហណំ
 សាទិយតំ អាបត្តំ ចារាជិកស្ស ឧត្តក្ខតំ អនោជាទុ-
 មណ្ឌលំ ភហណំ សាទិយតំ អាបត្តំ មុល្លច្ចយស្ស
 កាយប្បជិតន្តំ ភហណំ សាទិយតំ អាបត្តំ ទុក្ខជ-
 ស្ស អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស
 កាយសំសត្ថំ សាទិយន្តំ ឥមា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតំ
 វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិត្វានំ កតំហិ
 អាបត្តិត្វេហិ សង្កហិតា ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 កតំហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្នំ អធិក-
 រណានំ កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ
 កតំហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ
 វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា

កិច្ចសិរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

(៧៨៧) ភិក្ខុនីមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់
 កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
 ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់
 បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រេកអរ
 នឹងការចាប់ពាល់ នូវ(សរីរប្រទេស) ពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមកដល់
 ខាងលើមណ្ឌលដង្កង់ ត្រូវអាបត្តិបាពជិត ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវ
 (សរីរប្រទេស) ពីខាងលើដងកាំបិតនឹងខាងក្រោមនៃមណ្ឌលដង្កង់ ត្រូវ
 អាបត្តិថ្នល្ងថ្នយ ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ភិក្ខុនីមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់
 បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់ដោយពតៈ ត្រូវអាបត្តិទាំង៣នេះ ។ បណ្តា
 វិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃ
 អាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤
 ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន

អាចារ្យបតី ។ សត្វន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ តីហិ អាបត្តិ-
 ក្ខន្ធមិ សង្កហិតា សិយា ចារាជីកាបត្តិក្ខន្ធន
 សិយា ឥល្អត្តយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធន
 ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 វាចតោ ។ ចត្ថន្នំ អធិការណានំ អាបត្តាធិការណំ ។
 សត្វន្នំ សមថានំ តីហិ សមថេហិ សម្មន្នំ សិយា
 សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច សិយា
 សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្ថាវកេន ច ។ បេ ។

[៧៨៨] ធន្នំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្នំ តតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបដ្ឋតិ ។ ធន្នំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្នំ ទ្វេ អា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាជិទេ-
 សនីយស្ស ធន្នំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្នំ ឥមា ទ្វេ អា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្ថន្នំ វិបត្តិនំ
 តតិ វិបត្តិយោ កជន្នំ ។ សត្វន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 តតីហិ អាបត្តិក្ខន្ធមិ សង្កហិតា ។ ធន្នំ អាបត្តិ-

វិធីយថាធិក បរិវារៈ

អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង
នៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិបាពជីកក៏មាន កងនៃអាបត្តិបុណ្យច្នៃយក៏មាន
កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បណ្ណាសម្ពុជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើង
ដោយសម្ពុជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា
ឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ
តាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទាវន័យនឹងបដិពោត-
ករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។ បេ ។

(៧៨៨) ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ត្រូវ
អាបត្តិប្តីនាន ។ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ត្រូវ
អាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួលឆាន់ហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាពជីកទេសនិយៈ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់
ត្រូវអាបត្តិតាំង ២ នេះ ។ បណ្ណាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិតាំងនោះរាប់បញ្ចូល
កងវិបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិតាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង
នៃអាបត្តិប្តីនាន ។ បណ្ណាសម្ពុជាននៃអាបត្តិតាំង ៦ តាំងឡើងដោយ

វិញ្ញាណក្ខន្ធ សោយ្យស មហាវិវា សមុច្ចយវិ

សមុជ្ឈានំ កត្តហំ សមុជ្ឈនេហំ សមុជ្ឈហនំ ចតុន្ត
 អធិករណំ កតមំ អធិករណំ ។ សត្តន្តំ សម-
 ថានំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចតុន្តំ វេបត្តនំ ឯកំ វេបត្តំ កជន្តំ អាចារ្យវេបត្តំ ។
 សត្តន្តំ អាបត្តិកុន្តានំ ទ្វីហំ អាបត្តិកុន្តេហំ សង្ក-
 ហិតា សិយា ចាដិទេសនីយាបត្តិកុន្តេន សិយា
 ទត្តជាបត្តិកុន្តេន ។ ធម្មំ អាបត្តិសមុជ្ឈានំ ចតុហំ
 សមុជ្ឈនេហំ សមុជ្ឈហនំ សិយា កាយតោ សមុជ្ឈ-
 ហនំ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច
 វាចតោ ច សមុជ្ឈហនំ ន ចិត្តតោ សិយា កាយ-
 តោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហនំ ន វាចតោ សិយា
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហនំ ។
 ចតុន្តំ អធិករណំ អាបត្តិអធិករណំ ។ សត្តន្តំ
 សមថានំ ត្តហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិន-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិន-
 យេន ច តិណាវត្ថារកេន ច ។

សមុច្ចយវិ វិនិច្ឆ័យ អន្តរំ ។

ភិក្ខុដ៏រឹងមាំ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

សមុជ្ឈានប្បន្ទាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តា
 សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បន្ទាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ២ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាជន៍ទេស-
 នីយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវចនា
 មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវចនា មិនតាំងឡើង
 អំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវចនាក៏មាន
 តាំងឡើងអំពីកាយវចនានឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
 អាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 ដោយសមុទ្រវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទ្រវិន័យនឹង
 តិណវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិរៈ ផ្ទាំងរប់ ៨ ។

(៧៨៧) យទ្កេន កក្កតា ជាតតា បស្សតា អរ-
 ហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា
 ចារាជិកំ កត្ត បញ្ចត្តន្ត ។ សាវត្ថយា បញ្ចត្ត ។
 កំ អារព្ភាត ។ សុន្ទរន្តំ កិក្ខុន្តំ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្ថស្មីន្ត ។ សុន្ទរន្តា កិក្ខុន្តំ អវស្សតា អវស្សតស្ស
 បរិសប្បត្តលស្ស កាយសំសត្តំ សាទិយ តស្មី វត្ថស្មី ។
 អត្ថ តត្ថ បញ្ចត្ថ អនុប្បញ្ចត្ថ អនុប្បនុប្បញ្ចត្ថត្ថ ។
 ឯកា បញ្ចត្ថ អនុប្បញ្ចត្ថ អនុប្បនុប្បញ្ចត្ថត្ថ តស្មី ធាត្ថ ។
 សព្វត្ថ បញ្ចត្ថ បទេសប្បញ្ចត្ថត្ថ ។ សព្វត្ថ បញ្ចត្ថ ។
 សាធារណប្បញ្ចត្ថ អសាធារណប្បញ្ចត្ថត្ថ ។ អសាធារ-
 ណប្បញ្ចត្ថ ។ ឯកតោ បញ្ចត្ថ ឧកតោ បញ្ចត្ថត្ថ ។
 ឯកតោ បញ្ចត្ថ ។ ចតុន្តំ ចាតិមោក្ខាទ្កេសានំ កត្តោ-
 កន្តំ កត្ត បរិយាបន្នន្ត ។ ធិនាធាកន្តំ ធិនានបរិយា-
 បន្ន ។ កតមេន ឧទ្កេសេន ឧទ្កេសំ អាកច្ឆត្ថត្ថ ។
 ធីតិយេន ឧទ្កេសេន ឧទ្កេសំ អាកច្ឆត្ថ ។ ចតុន្តំ
 វិបត្តន្តំ កតមា វិបត្តត្ថ ។ សីលវិបត្ត ។ សត្តន្ត
 អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមា អាបត្តិក្ខន្ធាត្ថ ។ ចារាជិកា-

(៧៨៩) បាវជីកណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ចត្តសិទ្ធិសាបទ)
ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹង
ការប៉ះពាល់កាយ(របស់បុរសបុគ្គល) បាវជីកនោះទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ
នឹងសុន្ទរិនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរិនន្ទា-
ភិក្ខុនីមានចិត្តជាករដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរស
បុគ្គលដែលមានចិត្តជាករដោយរាគៈដែរ ។ ក្នុងសិទ្ធិសាបទនោះ មានបញ្ចត្តិ
អនុប្បពាតិ នឹងអនុប្បនុប្បពាតិដែរឬ ។ មានតែបញ្ចត្តិ ១ ឯអនុប្បពាតិ
នឹងអនុប្បនុប្បពាតិមិនមានក្នុងសិទ្ធិសាបទនោះទេ ។ (សិទ្ធិសាបទនោះ)ជាសព្វ-
ត្ថ បញ្ចត្តិ ឬជាបទេសប្បពាតិ ។ ជាសព្វត្ថបញ្ចត្តិ ។ ជាសាធារណប្បពាតិ
ឬជាអសាធារណប្បពាតិ ។ ជាអសាធារណប្បពាតិ ។ ជាឯកតោបញ្ចត្តិ
ឬជាឧតោបញ្ចត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ចត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខទ្ទេសទាំង ៤
ចាត់ចូលក្នុងទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទា-
នុទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស ។ មកកាន់ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទីបីនោះ។
មកកាន់ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទី២ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីល-
វិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង៧ ជាក្នុងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាក្នុងនៃអាបត្តិ

វិក្កិរិក្កេ សោវុស មហាវិក បារាជិត

បតិក្កោ ។ ឆន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ កតិហិ
 សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន
 សម្មដ្ឋាតិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 វាចតោ ។ បេ ។ កេនាភជន្តំ ។ បរម្យភជំ ។ បេ ។

(៧៧០) វជ្ជប្បដិច្ចាទនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត
 បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្ថាតិ ។
 វុល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អាវត្ថ ។ កត្ថំ វុត្ថស្ថិតិ ។ វុល្លន្ទា
 ភិក្ខុនំ ជាតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាប្បន្ទំ ភិក្ខុនំ នេវ
 អត្តនា បដិច្ចោទេសិ ន កុលាស្ស អាហោទេសិ តស្ថិ
 វុត្ថស្ថិ ។ ឯកា បញ្ញត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

(៧៧១) យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិ-
 ទិស្សជ្ជនប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត បញ្ញត្តិ ។ សាវត្ថយា
 បញ្ញត្តិ ។ កំ អាវត្ថាតិ ។ វុល្លន្ទំ ភិក្ខុនំ អាវត្ថ ។
 កត្ថំ វុត្ថស្ថិតិ ។ វុល្លន្ទា ភិក្ខុនំ សមាគ្គេន សង្ខេន
 ឧក្ខតិ អវិជ្ជំ ភិក្ខុ កុដ្ឋតាច្ចុតំ អនុវតិ តស្ថិ វុត្ថស្ថិ ។

ភិក្ខុនីវគ្គ មហាវិញ្ញាណ ១២ បារមី

បារមី ៧ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន
ប៉ុន្មាន ៧ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិន
បានតាំងឡើងអំពីវត្ថុចារឡើយ ៧ បេ ៧ លោកណាបាននាំមក ៧ ព្រះ
ថេរៈទាំងឡាយនាំគ្នា ៧ គ្នាមក ៧ បេ ៧

(៧៩០) អាបត្តិបារមី ព្រោះបច្ច័យនៃការបិទបាំងទោស ព្រះ
អង្គទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ៧ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ៧ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
បុគ្គលណា ៧ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មល្អនន្ទាភិក្ខុនី ៧ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ៧
ព្រោះរឿងថ្មល្អនន្ទាភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្រប់អាបត្តិបារមីហើយ មិន
ចោទដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈភិក្ខុនី ៧ (សិទ្ធិបទនោះ)
មានតែបញ្ញត្តិ ១ ៧ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំង
ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប) ៧

(៧៩១) អាបត្តិបារមី ព្រោះបច្ច័យនៃការមិនលះបង់ (នូវទិដ្ឋ)
ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទ្ទកាសនកម្ម ចប់ជាគំរប់បីដង ព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ៧ ទ្រង់បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ៧ ទ្រង់ប្រា-
រព្ធនឹងបុគ្គលណា ៧ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មល្អនន្ទាភិក្ខុនី ៧ ព្រោះរឿង
ដូចម្តេច ៧ ព្រោះរឿងដែលថ្មល្អនន្ទាភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមអវិជ្ជាភិក្ខុ មាន
បុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ដែលសង្ឃបានព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត ៧

ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន
សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

[៧៩២] អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរណប្បច្ចយា ចារាជិកំ កត្ត
បញ្ចត្តិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តិ ។ កំ អារញ្ចតិ ។ ឆត្វ-
ត្ថិយា ភិក្ខុនិយោ អារញ្ច ។ តស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ ឆត្វត្ថិយា
ភិក្ខុនិយោ អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរេស្មំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

ចារាជិកា និម្មិតា ។

[៧៩៣] យន្តេន ភកវតា ជានតា បស្សតា
អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ឧស្សយវាទិកាយ ភិក្ខុ-
និយោ អដ្ឋករណប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត
បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តា ។ កំ អារញ្ចតិ ។

វិន័យបិដក បរិវារៈ

(សិទ្ធិសាមាគមនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជន ១ (ដូចកងផ្សារនិក្ខេប) ។

(៧៩២) អាបត្តិបាវជ័ក ព្រោះបច្ច័យនៃការបំពេញវត្ថុជាតំរូវ ១(១)

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះ
រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុជាតំរូវ ៨ ។

(សិទ្ធិសាមាគមនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជននៃអាបត្តិទាំង ៦
អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសម្មជន ១ (ដូចកងផ្សារនិក្ខេប) ។

ចប់ បាវជ័ក ។

(៧៩៣) សង្ឃទិសេសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តិសិទ្ធិសាមាគម)
ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាធ្វើដំណើរ
ភិក្ខុ របស់ភិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ សង្ឃទិសេសនោះ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិ
កងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។

១ វត្ថុទាំង ៨ គឺ ១ ព្រេងអរនឹងការចាប់ដៃរបស់បុរសបុគ្គល ២ ព្រេងរនឹងការចាប់
ដោយសង្ឃដំរបស់បុរសបុគ្គល ៣ ឈរជាមួយនឹងបុរសបុគ្គល ៤ ចរាជាមួយបុរស
បុគ្គល ៥ ទៅកាន់ទីសង្កេត ៦ ព្រេងអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត ៧ ចូលទៅកាន់ទី
កំបាំង ៨ បង្កោនកាយទៅ ដើម្បីស្វែងរកនូវអសទ្ធម្ម (ភិក្ខុនីវិវត្ត) ។

ភិក្ខុវិភង្គ សោឡស មហាវិរា កត្តប្បញ្ញត្តិវិ

បុរ្តន្តំ ភិក្ខុនំ អារាម ។ កសិ វត្តសិនំ ។ បុរ្តន្តំ
 ភិក្ខុនំ ឧស្សយវាទិកា វិហារ វត្តសិនំ ។ អត្ថ វត្ត
 បញ្ចត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ ។ ឯកា បញ្ចត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បនុប្បញ្ញត្តិ វត្តសិនំ ។ សព្វត្ថ បញ្ចត្តិ
 បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សព្វត្ថ បញ្ចត្តិ ។ សាធារណប្បញ្ញត្តិ
 អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯក-
 តោ បញ្ចត្តិ ឧកតោ បញ្ចត្តិ ។ ឯកតោ បញ្ចត្តិ ។
 វត្តន្តំ ចាតិមោក្ខទ្កេសានំ កត្តោកត្តិ កត្ត បរិយាបន្តិ ។
 ឯនាឆោកត្តិ ឯនាឆបរិយាបន្តិ ។ កតមេន ឧទ្ទេសេន
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តតិយេន ឧទ្ទេសេន ឧទ្ទេសំ
 អាគច្ឆតិ ។ វត្តន្តំ វិបត្តន្តំ កតមា វិបត្តតិ ។ សីលវិ-
 បត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតមោ អាបត្តិក្ខន្ធាតិ ។
 សម្មាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 កតិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋានតិ ។ ទ្វិហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋានិ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋានិ ធម៌
 វត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច វត្តតោ ច
 សម្មដ្ឋានិ ។ បេ ។ កេនាភជន្តំ ។ បរម្យភភជំ ។

កិច្ចវិនិច្ឆ័យ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
 ដែលបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ។ ក្នុងសិទ្ធិបទនោះ មានបញ្ញត្តិ
 អនុប្បញ្ញត្តិ នឹងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ដែរឬ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ
 នឹងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិទ្ធិបទនោះឡើយ ។ (សិទ្ធិបទនោះ) ជា
 សព្វត្ថបញ្ញត្តិ ឬជា បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថបញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណ-
 ប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯក-
 តោបញ្ញត្តិ ឬជាឧកតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខ-
 ទ្ទេសទាំង ៤ ចាត់ចូលក្នុងទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងទ្ទេសណា ។
 ចាត់ចូលក្នុងនិទានទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានទ្ទេស ។ មកកាន់ទ្ទេស
 ត្រង់ទ្ទេសណា ។ មកកាន់ទ្ទេសត្រង់ទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិ
 ទាំង ៤ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ ចាត់ជាក្នុងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។
 បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំង
 ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពី
 ចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បេ ។ (សិទ្ធិបទ
 នោះ) លោកណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយនាំត ។ គ្នាមក ។

(៧៧២) យន្តេន កក្កតា ជានតា បស្សតា អរហតា
 សម្មាសម្ពុទ្ធន ចោរី វុដ្ឋាបនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ
 កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។ កំ អា-
 រញ្ញតិ ។ បុល្លន្នំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុស្មីនំ ។
 បុល្លន្នំ ភិក្ខុនំ ចោរី វុដ្ឋាបេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ធូហិ សម្មដ្ឋានេហិ
 សម្មដ្ឋាតិ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋាតិ ន
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋាតិ ។

(៧៧៣) ឯកាយ(១) តាមន្តរំ កមនប្បច្ចយា សង្ឃា-
 ទិសេសោ កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថយា បញ្ញត្តា ។
 កំ អារញ្ញតិ ។ អញ្ញតរំ ភិក្ខុនំ អារត្ត ។ កស្មី វត្ថុ-
 ស្មីនំ ។ អញ្ញតរំ ភិក្ខុនំ ឯកា តាមន្តរំ កច្ឆ តស្មី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ តស្មី អនុប្បញ្ញតិយោ ។
 ធន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
 (បឋមចារាជិកេ) ។

វិនយចំណី បរិវារ:

(៧៩៤) សង្ឃទិសសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរបញ្ចត្តសិទ្ធិសាមទ) ទ្រង់
 ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាបំបួសស្រ្តីចោរ
 សង្ឃទិសសនោះព្រះអង្គទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកងក្រុង
 សាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថ្មលូននាគភ័ក្ត្រ ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថ្មលូននាគភ័ក្ត្របំបួសស្រ្តីចោរ ។
 (សិទ្ធិសាមទនោះ) មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្ពុជ្ជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនតាំងឡើង
 អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។

(៧៩៥) សង្ឃទិសស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនិដេវទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកម្នាក់ឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចត្តកងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តកង
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនិ ១ រូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនិ ១ រូបដេវទៅកាន់ចន្លោះ
 ស្រុកម្នាក់ឯង ។ (សិទ្ធិសាមទនោះ) មានបញ្ចត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។
 បណ្តាសម្ពុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្ពុជ្ជាន ១ (ដូចក្នុង
 បឋមបារាជិក) ។

ភិក្ខុនីវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិវិ

(៧៩៦) សមគ្គេន សង្ឃេន ឱក្ខត្តំ ភិក្ខុនី ធម្មេន
វិនយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា ការក-
សង្ឃំ អនញ្ញាយ កណាស្ស ឆន្ទំ ឌីសារណាប្បច្ចយា
សង្ឃាទិសេសោ កត្ត បញ្ចត្តោតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ច-
ត្តោ ។ កំ អារញ្ចាតិ ។ បុល្លនន្ទំ ភិក្ខុនី អារត្ត ។
កស្មី វត្ថុស្មិន្ទំ ។ បុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី សមគ្គេន សង្ឃេន
ឱក្ខត្តំ ភិក្ខុនី ធម្មេន វិនយេន សត្តសាសនេន អនប-
លោកេត្វា ការកសង្ឃំ អនញ្ញាយ កណាស្ស ឆន្ទំ
ឌីសារសំ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តិ ។ ឆន្ទំ អា-
បត្តិសម្មដ្ឋាននំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ
(ធានិកេបេ) ។

(៧៩៧) អវស្សតាយ ភិក្ខុនិយា អវស្សតស្ស
បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថតោ ខាទន្ទិយំ វា ភោជន្ទិយំ វា
សហន្តា បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ
កត្ត បញ្ចត្តោ ។ សាវត្ថិយា បញ្ចត្តោ ។ កំ អា-
រញ្ចាតិ ។ សុន្ទនន្ទំ ភិក្ខុនី ។ កស្មី វត្ថុស្មិន្ទំ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ កងប្បញ្ញត្តិវិរៈ

(៧៩៦) សង្ឃទិសេសរបស់ភិក្ខុនី ដែលមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ
 ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនីដែលសង្ឃ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់
 ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងទីណា ។
 ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង
 បុល្លនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លនន្ទភិក្ខុនីមិន
 បានប្រាប់ការកសង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រ
 ហៅភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក) ។ (សិទ្ធិបទនោះ)
 មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ
 សម្មជាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប) ។

(៧៩៧) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី មានចិត្តដាក់ដោយ
 រាគៈ ទទួលខាទន័យកោដន៍យាហារ អំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានចិត្ត
 ដាក់ដោយរាគៈ ដោយវេជ្ជនិងហើយធានី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបញ្ចត្ត
 ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល
 ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរនន្ទភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

សុទ្ធីន្ទនា កិត្តន្ទំ អវស្សតា អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត-
 លស្ស ហត្ថតោ អាមិសំ បដិគ្គហេសិ តស្មី វត្ថស្មី ។
 ឯកា បញ្ចត្ថិ ។ ធម្មំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន
 សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ (បឋមទារាជិកេ) ។

(៧៩៨) កំន្ទេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ
 ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ភិ
 អនវស្សតា ឥឡ្យយេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ
 ទេតិ ខាទន្ទិយំ វា កោជន្ទិយំ វា ភិ ភិ សហត្ថា
 បដិគ្គហេត្វា ខាទ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជនប្បទ្វយា
 សឡាទិសេសោ កត្ត បញ្ចត្ថាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ច-
 តោ ។ កំ អាវត្តាតិ ។ អញ្ញតំ កិត្តន្ទំ អាវត្ត ។ កស្មី
 វត្ថស្មិនិ ។ អញ្ញតាវ កិត្តន្ទំ កំន្ទេ អយ្យេ ឯសោ
 បុរិសបុត្តលោ ករិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា
 យតោ ភិ អនវស្សតា ឥឡ្យយេ យន្តេ ឯសោ បុរិ-
 សបុត្តលោ ទេតិ ខាទន្ទិយំ វា កោជន្ទិយំ វា ភិ ភិ

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

ព្រោះរឿងដែលសុទ្ធនឹងនាំកុំនឹងមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈទទួលអាមិសៈអំពី
 បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែ
 បញ្ចក្ខណ៍ ១ ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបក្ខណ៍ទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន ១
 (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

(៧៩៨) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបញ្ចានភិក្ខុនីផងគ្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនេះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង ល្អើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមាន
 តម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនេះឱ្យវត្តណាជាខាងនិយៈក្តី ជាភោជនិយៈក្តី
 ដល់នាង នាងចូរទទួលវត្តនោះ ដោយដែលបស់ខ្លួនហើយទំពាស្តីប្តូរ
 កោតចុះ ដូច្នេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់បញ្ចក្ខណ៍ទាំង ៦ ។ ត្រង់បញ្ចក្ខណ៍
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រាសាទនឹងភិក្ខុនី ១ រូប ។
 ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ១ រូបបញ្ចានភិក្ខុនីផងគ្នា
 ដោយពាក្យថា នៃនាង បុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេក
 ក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នៃនាង ល្អើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមាន
 តម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនោះឱ្យវត្តណាជាខាងនិយៈក្តី ជាភោជនិយៈក្តី

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោឡស មហាវិហ ពុទ្ធបុព្វត្ថិវរ

សហត្ថា បដិច្ចហេត្វា ខាទ វា ភុញ្ញ វាតិ ឧយ្យោជេសិ
តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋា-
នានំ តិហិ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋាតិ ។

(៧៩៩) កុប្បតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សម-
នុកាសនាយ នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ
កត្ត បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្ថិយា បញ្ញត្តា ។ តំ អា-
រញ្ញតិ ។ ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ អាវត្ត ។ តស្មី
វត្ថុស្មីនំ ។ ចណ្ឌកាលំ ភិក្ខុនំ កុប្បតា អនត្តមនា
ឯវំ អវច តុទ្ធិ បច្ឆាចិក្ខាមិ ឆន្ទំ បច្ឆាចិក្ខាមិ សង្ឃំ
បច្ឆាចិក្ខាមិ សិក្ខំ បច្ឆាចិក្ខាមិតិ តស្មី វត្ថុស្មី ។
ឯកា បញ្ញតិ ។ ឆន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋានានំ ឯកេន
សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (ធុរិទ្ធិត្ថេប) ។

(៨០០) តស្មីត្ថានេវ អនិករណោ បច្ឆាតតាយ
កុប្បតាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ
នប្បដិទិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃាទិសេសោ កត្ត

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

ដល់នាង នាងចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស្មី ឬ
បរិភោគចុះ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មជ្ជាន ៣ ។

(៧៩៩) សង្ឃទិសស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីក្រោធជឹង (នឹងភិក្ខុនី
ផងគ្នា) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាតំរប់ ៣ ផងហើយ
នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះចេញ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិកង
ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តិកងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។
ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង
ដែលចណ្ឌកាលភិក្ខុនីទាំងអស់ចិត្តកំពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលា
ព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខាបទ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែ
បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្មជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មជ្ជាន ១
(ដូចកងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

(៨០០) សង្ឃទិសស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីដែលសង្ឃធ្វើឲ្យចាញ់
ព្រោះអធិករណ៍អ្វីមួយហើយទាំង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម
ចប់ជាតំរប់៣ផង ហើយនៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ

បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តា ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 ចណ្ឌកាលី ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កិស្សី វត្ថុស្មិនំ ។ ចណ្ឌ-
 កាលី ភិក្ខុនំ កិស្សីព្វានេវ អធិការណោ បញ្ចកតា
 កុបិតា អនត្តមថា ឯវំ អវច ធន្តតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិ-
 យោ ទោសតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោ មោហតាមិនិយោ
 ច ភិក្ខុនិយោ ភយតាមិនិយោ ច ភិក្ខុនិយោតិ តស្សី
 វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តា ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

(៨០០) សិសដ្ឋានំ ភិក្ខុនំនំ យាវតតិយំ សមនុ-
 ភាសនាយ នប្បជិនិស្សន្តនប្បច្ចយា សង្ឃិនិសេសោ
 កត្ត បញ្ចត្តាតិ ។ សាវត្ថុយា បញ្ចត្តា ។ កំ អា-
 រព្ភាតិ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កិស្សី
 វត្ថុស្មិនំ ។ សម្មហុលា ភិក្ខុនិយោ សិសដ្ឋា វិហរិស្ថ
 តស្សី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ចត្តា ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មដ្ឋា-
 នំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋាតិ (ធុរិនិក្ខេបេ) ។

វិទយបិណ្ឌ បរិវារៈ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនបញ្ចក្កក្នុងទីណា ។ ច្រើនបញ្ចក្កក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រើន
 ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿង
 ដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិក-
 រណ៍អ្វីនិមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្តបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំង
 ឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តី
 ខឹងផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះ
 ដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ (សិទ្ធិបទនោះ) មានតែបញ្ចក្ក ១ ។ បណ្តា
 សម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេប-
 សិទ្ធិបទ) ។

(៨០១) សង្ឃវិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅច្រ-
 ឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) សង្ឃបានសូត្រសមុទុកាសនកម្មចប់ជាគំរប់
 ពាងដល់ហើយនៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ច្រើនបញ្ចក្កក្នុងទីណា ។ ច្រើនបញ្ចក្កក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹង
 បុគ្គលណា ។ ច្រើនប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។
 ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។
 (សិទ្ធិបទនោះ) មានតែបញ្ចក្ក ១ ។ បណ្តាសម្មាសម្ពុទ្ធនៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្មាសម្ពុទ្ធន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិទ្ធិបទ) ។

ភិក្ខុវិភិក្ខុ សោធម្មស មហាវិហារ កុលប្បញ្ញត្តិវិ

(៨០២) សំសង្ខារ វាយ្យេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ នាណ
 វិហារិត្តាតិ ឧប្បោជេន្តិយា យាវតតិយំ សមនុភាសនា.
 យ នប្បដិទិស្សន្តិមប្បត្តយា សង្ឃានិសេសោ កត្ត
 បញ្ញត្តាតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញត្តា ។ កំ អារព្ភាតិ ។
 មុល្លនំ ភិក្ខុនំ អារព្ភ ។ កស្មី វត្ថុស្មិនំ ។ មុល្ល-
 នន្ទា ភិក្ខុនំ សំសង្ខារ វាយ្យេ តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ
 នាណ វិហារិត្តាតិ ឧប្បោជេសិ តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា
 បញ្ញតិ ។ នន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋា-
 នេន សម្មដ្ឋាតិ (ជុវនិក្ខេប) ។ បេ ។

(៨០៣) នន្ទំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បត្តយា នាដិទេ-
 សនិយំ កត្ត បញ្ញតិ ។ សាវត្តិយា បញ្ញតិ ។ កំ
 អារព្ភាតិ ។ នព្វតិយា ភិក្ខុនិយោ អារព្ភ ។ កស្មី
 វត្ថុស្មិនំ ។ នព្វតិយា ភិក្ខុនិយោ នន្ទំ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញសុ-
 តស្មី វត្ថុស្មី ។ ឯកា បញ្ញតិ ឯកា អនុប្បញ្ញតិ ។
 នន្ទំ អាបតិសម្មដ្ឋានំ នត្ថហិ សម្មដ្ឋានេហិ

កិច្ចនីរិក្ខ មហាវិរៈ ១៦ កត្តប្បញ្ញត្តិវិរៈ

(៨០២) សង្ឃទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបញ្ចានភិក្ខុនីផងគ្នា
 ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅ
 ច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ សង្ឃបាន
 សូត្រសមុទ្ទកាសនកម្មចប់ជាតំរប់ពង្សវង្សហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើ
 នោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ចាត ក្នុង
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុល្លនទ្វា-
 ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលបុល្លនទ្វាភិក្ខុនីបញ្ចាន
 ភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ
 ចូរនៅច្រឡំច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្វែកគ្នាឡើយ ។
 (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦
 តាំងឡើងដោយសម្ពុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។ បេ ។

(៨០៣) បាដិទេសន័យៈ ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូម
 ទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ចាតក្នុងទីណា ។ ទ្រង់
 បញ្ចាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក
 ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយា-
 ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មាន
 បញ្ចត្តិ ១ មានបញ្ចត្តិ ១ ។ បណ្តាសម្ពុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើង

វិទ្យាបិដកេ បរិវា

សម្មជ្ជាតិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជាតិ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ
 ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច
 សម្មជ្ជាតិ(១) ។

កត្តបញ្ញាវរំ ឆន្ទីវំ បរមំ ។

(៨០៤) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បក្ខយា កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បក្ខ-
 យា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុជំ
 អវស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អធិក្ខកំ ឧត្តជាធម្មណ្ណា-
 លំ កហាលំ សាទិយតិ អាបត្តិ ចារាជិតស្ស ភិក្ខុ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស
 កាយេន កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ វុល្លក្ខយស្ស
 កាយប្បដិពទ្ធន កាយប្បដិពទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ
 ធុក្កជស្ស អង្គលិប្បតោធកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសត្តំ
 សាទិយនប្បក្ខយា ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

១ ឧ. អ. បោត្តកេសុ សិយា កាយតោ ។ ល ។ ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ១ ឧស្សតិ ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

ដោយសមុជ្ជាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារៈ មិន
តាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត
ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារៈក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយវារៈនឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ ក្បួនបញ្ញត្តិវារៈ ជាបឋម ។

(៨០៤) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) ។ ត្រូវអាបត្តិ៥
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក
ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមាន
តម្រេកដែរ តាំងពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមកដល់មណ្ឌលដង្កង់ខាងលើ
ត្រូវអាបត្តិបាវជិត ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្រី) ដោយ
កាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិថ្កុលច្រើន ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ
(ស្រី) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចាក់ក្រឡេក
ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
បច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិរា បារាជិកា

(៨០៥) វជ្ជំ បដិច្ចាទនប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
អាបដ្ឋតិ ។ វជ្ជំ បដិច្ចាទនប្បច្ចយា ចតស្សោ អាបត្តិ-
យោ អាបដ្ឋតិ ភិក្ខុដំ ជាដំ ចារាជិកា ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋិ
បដិច្ចាទតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស វេមតិកា បដិច្ចាទតិ
អាបត្តិ ឧល្លច្ចយស្ស ភិក្ខុ សដ្ឋាទិសេសំ បដិច្ចាទតិ
អាបត្តិ ចាទិតិយស្ស អាចារិបត្តិ បដិច្ចាទតិ អាបត្តិ
ធុក្កជស្ស វជ្ជំ បដិច្ចាទនប្បច្ចយា ឥមា ចតស្សោ
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។

(៨០៦) យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិដ្ឋិ-
ស្សដ្ឋនប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ យាវត-
តិយំ សមនុកាសនាយ នប្បដិដ្ឋិស្សដ្ឋនប្បច្ចយា ចត្វា
អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ឧត្តតាទុតិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិ-
យំ សមនុកាសនាយ នប្បដិដ្ឋិស្សដ្ឋតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ
ដ្ឋិហំ កម្មវាចាហំ ឧល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ភេតាទុតិកា ភិក្ខុដំ យាវតតិយំ

វិក្ខុនីវិក្ខុ មហាវិរៈ ១៦ បារាជិត

(៨០៥) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បន្ទាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 បិទបាំងទោស ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំង
 ទោស គឺភិក្ខុនីដឹងថាភិក្ខុមីផងគ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិតហើយបិទបាំងទុក ត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិត ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្ងង់ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័យទោស (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវ
 អាបត្តិបារាជិតៈ ភិក្ខុបិទបាំងអាបាវបត្តិត្រូវអាបត្តិទុកដ ភិក្ខុនីភិក្ខុនីត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោសទុក ។

(៨០៦) ភិក្ខុនីភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បន្ទាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 មិនលះបង់ (អំពើនោះ ។) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់
 ជាគំរប់ ៣ ដង ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់
 (នូវអំពើនោះ ។) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់
 ៣ ដង ទុក្ខតានុវត្តិភិក្ខុនី^(១) មិនលះ (អំពើនោះ ។) ក្នុងវេលាដែល
 សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង កាលចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចា
 ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាជិត ភេទានុវត្តិភិក្ខុនី^(២) មិនលះ (អំពើនោះ ។)

១ ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាម
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនីអ្នកចំហែកសង្ឃ ។

សមនុភាសនាយ នប្បដិដិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ
សេសស្ស ។ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សម
នុភាសនាយ នប្បដិដិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ចាវតតិយស្ស
យាវតតិយំ សមនុភាសនាយ នប្បដិដិស្សជ្ជនប្បច្ចយា
សមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

(៨០៧) អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា កតិ អា.
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិប្បណាប្បច្ចយា
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ បុរិសេន សត្តន្ទាមំ អា.
កច្ឆាតិ វត្ថា កច្ឆតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស បុរិសស្ស
ហត្ថចាសំ ទុក្កន្តមត្តេ អាបត្តិ ផុល្លច្ចយស្ស អដ្ឋមំ
វត្ថុំ បរិប្បវេតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិ.
ប្បណាប្បច្ចយា សមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

បារទិកា និដ្ឋិតា ។

(៨០៨) ឧស្សយវាទិកា^(១) កិត្តុដំ អដ្ឋករណាប្បច្ចយា
តិស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ឯកស្ស អាហារេតិ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ទុតិយស្ស អាហារេតិ អាបត្តិ ផុល្លច្ចយស្ស
អដ្ឋបរិយោសារេន អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

១ ឧ. ម. ឧស្សយវាទិកា ។

វិទយបិដក បរិវារៈ

ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទកាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដងហើយ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុមិនលះទិដ្ឋីលាមកក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រ
 សមុទកាសនកម្មជាគំរប់ ៣ ដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនី ត្រូវ
 អាបត្តិទាំង៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុង
 វេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទកាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង ។

(៨០៧) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបុន្នាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជា
 គំរប់ ៨ ។ ត្រូវអាបត្តិ៣យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគំរប់
 ៨ គឺភិក្ខុនីកាលបើបុរសនិយាយថា នាងចូរមកកាន់ទីឈ្មោះនេះ ហើយដើរ
 ទៅត្រូវអាបត្តិទក្ខដ លុះដើរចូលទៅកាន់ហត្ថបាសរបស់បុរស ត្រូវអាបត្តិ
 ថុល្លច័យ បំពេញវត្ថុជាគំរប់៨ ឲ្យពេញ ត្រូវអាបត្តិបាពជិក ភិក្ខុនីត្រូវ
 អាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគំរប់៨ ។

ឧប បារមីត ។

(៨០៨) ភិក្ខុនីជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យ
 នៃកិរិយាបង្កដំណើរក្តី គឺនិយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទក្ខដ
 និយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលជាគំរប់ពីរ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច័យ លុះសម្រេច
 ដំណើរក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ភិក្ខុនីវិភង្គេ សោធុស មហាវិហ សង្ឃទិសេសា

(៨០៩) ចោរី វុដ្ឋាបនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ភ្នំហំ កម្មវាចាហំ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៨១០) ឯកា តាមន្តរី កមនប្បច្ចយា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កច្ចតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស បឋម
ទានំ បរិក្ខេបំ អត្ថក្កាមេតិ អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស
ធុតិយំ ទានំ អត្ថក្កាមេតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(៨១១) សមគ្គេន សង្ឃេន ឧត្តតិ ភិក្ខុនី ធម្មេន
វិនយេន សត្តសាសនេន អនបលោកេត្វា កាវកសង្ឃ
អនញ្ញាយ កណស្ស ធនំ ឱសារណប្បច្ចយា តិស្សោ
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ធុក្កដំ ភ្នំហំ កម្មវាចាហំ
វុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃទិ-
សេសស្ស ។

ភិក្ខុនិកាយ មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស

(៨០៨) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រីចោរ

គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្នៃ

ទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១០) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាដើរទៅកាន់ចន្លោះ

ស្រុកតែម្នាក់ឯង គឺដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ឈានជំហានជាបឋម

កន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្នៃ ឈានជំហានជាគំរប់ពីរកន្លងទៅ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១១) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនប្រាប់ការក-

សង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនី

ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀន

ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឱ្យចូលមកកាន់ពួក) គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្នៃទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចា

សព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨០២) អវស្សតា ភិក្ខុនី អវស្សតស្ស បុរិសបុត្ត
 លស្ស ហត្ថតោ ខាធនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា
 បដិក្កហេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ អា
 បជ្ជតិ ខាធិស្សមិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិក្កល្ហាតិ អាបត្តិ
 មុល្លច្ចយស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ សដ្ឋា
 ទិសេសស្ស ឧទកទន្តចោណំ បដិក្កល្ហាតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។

(៨០៣) កិន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ក-
 វិស្សតិ អវស្សតោ វា អនវស្សតោ វា យតោ ភិ អន-
 វស្សតា វដ្ឋយ្យេ យន្តេ ឯសោ បុរិសបុត្តលោ ទេតិ
 ខាធនីយំ វា ភោជនីយំ វា ភិ ភិ សហត្ថា បដិក្ក-
 ហេត្វា ខាធិ វា កុញ្ញ វាតិ ឧយ្យេជនប្បច្ចយា តិស្សោ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ តស្សា វចនេន ខាធិស្សមិ កុញ្ញ-
 ស្សមីតិ បដិក្កល្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ភោជនបរិយោសានេ
 អាបត្តិ សដ្ឋាទិសេសស្ស ។

វិធីបំណង បរិវារៈ

(៨១២) ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
ទទួលខាទន័យៈ ឬកោដន័យា ហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ
ដោយដែរបស់ខ្លួនហើយបរិភោគ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
ទំពាស្មី នឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្នៃ (លុះទទួលហើយបរិភោគ) ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះទទួលទឹកនឹងឈើ
ស្ទួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៨១៣) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបញ្ជូនភិក្ខុនី
ផង្គា ដោយពាក្យថា នែនាង បុរសបុគ្គលនោះទុកជាមានតម្រេកភិក្ខុ
មិនមានតម្រេកភិក្ខុ នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ឈ្លើយចុះ កាលណា
បើនាងមិនមានតម្រេកទេ បុរសបុគ្គលនោះឱ្យវត្ថុណាជាខាទន័យៈភិក្ខុ ជា
កោដន័យៈភិក្ខុ ដល់នាង ក៏នាងចូរទទួលវត្ថុនោះដោយដែរបស់ខ្លួនហើយ
ទំពាស្មីឬបរិភោគចុះ ដូច្នេះ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង
ទំពាស្មីនឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ (លុះទទួល
ហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អច្នៃគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះឆាន់
រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

កិត្តិនិក្ខេប លោក្ខណ៍ មហាវិហារ សង្ឃាទិសេសា

(៨០៤) កុប្បិតា កិត្តន្តិ យាវតតិយំ សមនុកាស
នាយ ធម្មដិធិស្សជ្ជធម្មច្ចយា តិសេដ្ឋា អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(៨០៥) តិស្មញ្ញោ អធិការណោ បញ្ចកតា កុប្ប
តា^(១) កិត្តន្តិ យាវតតិយំ សមនុកាសនាយ ធម្មដិ
ធិស្សជ្ជធម្មច្ចយា តិសេដ្ឋា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ញត្តិយា
ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោ
សារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(៨០៦) សិសដ្ឋា កិត្តន្តិ យាវតតិយំ សមនុកា
សនាយ ធម្មដិធិស្សជ្ជធម្មច្ចយា តិសេដ្ឋា អាបត្តិយោ
អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្លច្ចយា
កម្មវាចាបរិយោសារេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(៨០៧) សិសដ្ឋា វិយ្យោ^(២) តុម្ហេ វិហារេ មា តុម្ហេ
នាមា វិហារត្ថាតិ ឧយ្យោជេន្តិ យាវតតិយំ សមនុកាស
នាយ ធម្មដិធិស្សជ្ជធម្មច្ចយា តិសេដ្ឋា អាបត្តិយោ

កិច្ចនីតិវិធី មហាវិញ្ញាណ ១៦ សង្ឃទិសេស

(៨១៤) ភិក្ខុនីក្រោធខ័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យដែលខ្លួន
មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជា
គំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិ
ថ្កុលថ្កើងទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៥) ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីមួយហើយ
ក្រោធខ័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ)
ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ចប់ជាគំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញាតិ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្កុលថ្កើងទាំងឡាយ
ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៦) ភិក្ខុនីនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ត្រូវអាបត្តិ ៣
ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រ
សមនុភាសនកម្មចប់ជាគំរប់ ៣ ដង គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចា
ពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថ្កុលថ្កើងទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

(៨១៧) ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់
ទាំងឡាយ ចូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅច្រឡកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ
កុំនៅបែកខ្ញែកពីគ្នាឡើយ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃ

វិធីបដិភេ បរិវារ

អាបជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ វុល្ល-
 ច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃានិសេ-
 សស្ស ។

សង្ឃទិសេសា និដ្ឋិតា^(១) ។

។ បេ ។

(៨០៨) ទដ្ឋី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា កតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ទដ្ឋី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
 ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សម័តិ បដិក្កណាតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ចានិទេសនីយស្ស ទដ្ឋី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
 វេមា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។

កតិអាបត្តិវំ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

(៨០៩) កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
 យោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ កាយ-
 សំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ

១ ទ. ម. ទសសង្ឃទិសេសា និដ្ឋិតា ។

វិធីបដិសេធចរិកៈ

កិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមុទ្ទកាសនកម្ម
 ចប់ជាគំរប់ៗ ដង គឺចប់ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ចប់កម្មវាចាពីរលើក
 ត្រូវអាបត្តិបុណ្យច្រើនទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
 ទិសេស ។

ចប់ សង្ឃទិសេស ។

១២២

(៨១៨) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះ
 ជួយកមកឆាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក
 ដោះជួយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ជួយ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនិយៈគ្រប់ ។
 វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយា
 សូមទឹកដោះជួយកមកឆាន់ ។

ចប់ តតិអាបត្តិវិវារៈ ជាគំរប់ ២ ។

(៨១៩) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
 ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង
 ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាវិបត្តិ

វិចិត្រវិភង្គ សោឡស មហាវិហារ សង្កហារ

ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្និ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចា
 វិបត្តិ ។ បេ ។ ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិ
 យោ ចតុន្និ វិបត្តិនិ កតិ វិបត្តិយោ កជន្និ ។ ធនី
 វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ ចតុន្និ វិបត្តិនិ
 ឯកំ វិបត្តិ កជន្និ អាចាវិបត្តិ ។

វិបត្តិវិ ឆន្ទិតំ ពតិយំ ។

(៨២០) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាចត្តិ-
 យោ សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ កតិហិ អាចត្តិកុទ្ទេហិ
 សង្កហិតា ។ កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អា-
 ចត្តិយោ សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ បញ្ចហិ អាចត្តិកុទ្ទេ-
 ហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាចត្តិកុទ្ទេន សិយា
 សង្ករិសេសាចត្តិកុទ្ទេន សិយា បុល្លកុយាចត្តិកុទ្ទេន
 សិយា ចានិត្តិយាចត្តិកុទ្ទេន សិយា ធុក្កជាចត្តិកុទ្ទេ-
 ន ។ បេ ។ ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ
 សត្តន្និ អាចត្តិកុញ្ញានិ កតិហិ អាចត្តិកុទ្ទេហិ សង្ក-
 ហិតា ។ ធនី វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាចត្តិយោ

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្គហវារៈ

ទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារៈវិបត្តិក៏មាន ។ បេ ។
អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម នូវទឹកដោះជួរ យកមកឆាន់
បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះ
បច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់
បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារៈវិបត្តិ ។

ចប់ វិបត្តិវារៈ ដំណំរំបំ ៣ ។

(៨២០) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
អាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
អាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបាវជកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃិក៏មាន
កងនៃអាបត្តិថ្មល្អប្រសើរក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
ទុក្ខដកក៏មាន ។ បេ ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះ
ជួរយកមកឆាន់ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
អាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួរ

វិសយបិដកេ បរិវារោ

សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តាន្តំ ធិហិ អាបត្តិក្ខត្តនេហិ សង្កហិតា
សិយា ចាដិទេសនិយាបត្តិក្ខត្តនេន សិយា ទុក្ខជា-
បត្តិក្ខត្តនេន ។

សង្កហិតំ និដ្ឋិតំ ចតុត្ថំ ។

(៨២០) កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កត្តហិ សមុដ្ឋានេហិ
សមុដ្ឋហន្តិ ។ កាយសំសក្កំ សាទិយនប្បច្ចយា អា-
បត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន
សមុដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន
វាចតោ ។ បេ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
អាបត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កត្តហិ សមុដ្ឋា-
នេហិ សមុដ្ឋហន្តិ ។ ទដិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា
អាបត្តិយោ នន្តំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ចត្វហិ សមុដ្ឋានេ-
ហិ សមុដ្ឋហន្តិ សិយា កាយតោ សមុដ្ឋហន្តិ ន
វាចតោ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច

វិនយបិដក បរិវារៈ

យកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
អាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសន័យៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។

ចប់ សង្គហវារៈ ដាច់រំបំ ៤ ។

(៨២១) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ចំពាល់កាយ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន
ប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការចំ
ពាល់កាយ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១
គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារៈឡើយ ។ បេ ។ អាបត្តិ
ទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តា
សមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង
ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុជ្ជាន
នៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយមិន
តាំងឡើងអំពីវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវារៈ

ភិក្ខុនីវិភង្គេ សោឡស មហាវិហ អធិការណារំ សមថវិរំ

សម្មជ្ឈហន្តំ ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ
ច សម្មជ្ឈហន្តំ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច
វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ឈហន្តំ ។

សម្មជ្ឈាវិរំ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

(៨២២) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ ចតុន្នំ អធិការណារំ កតមំ អធិការណំ ។ កា-
យសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិ-
ការណារំ អាបត្តាធិការណំ ។ បេ ។ ធនី វិញ្ញាបេត្វា
កុញ្ញនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិការណារំ កតមំ
អធិការណំ ។ ធនី វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ ចតុន្នំ អធិការណារំ អាបត្តាធិការណំ ។

អធិការណារំ និដ្ឋិតំ នដ្ឋំ ។

(៨២៣) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិ-
យោ សត្តន្នំ សមថាជំ កតមំ កតមំ សមថេហិ សម្មន្នំ ។
កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សត្តន្នំ

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ អធិករណវិរៈ សមថវិរៈ

មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពី
វេទនាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានវិរៈ ជាតំរប់ ៥ ។

(៨២២) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំង
ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិ-
ករណ៍ទាំង៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បេ ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះ
បច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់
ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃភិរិយាសូមទឹក
ដោះដូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។

ចប់ អធិករណវិរៈ ជាតំរប់ ៦ ។

(៨២៣) អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការ
ប៉ះពាល់កាយ បណ្តាសមថៈទាំង៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិ
ទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តា

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

សមថាដំ តីហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវន-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវន-
 យេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ បេ ។ ធីតា វិញ្ញាបេត្តា
 កុញ្ញនប្បច្ចយា អាបត្តិយោ សន្តន្តំ សមថាដំ តីហំ
 សមថេហំ សម្មន្តំ ។ ធីតា វិញ្ញាបេត្តា កុញ្ញនប្បច្ចយា
 អាបត្តិយោ សន្តន្តំ សមថាដំ តីហំ សមថេហំ សម្មន្តំ
 សិយា សម្មទាវនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 សិយា សម្មទាវនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

សមថាវំ ធីតា សន្តមំ ។

(៨២២) កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ចយា តតិ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ កាយសំសត្តំ សាទិយនប្បច្ច-
 យា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ អវស្សតា ភិក្ខុនំ អវ-
 ស្សតស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស អធិក្ខតំ ឧត្តជាទុមណាលំ
 កហាលំ សាទិយតិ អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ភិក្ខុ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស

ធម្មបទដ្ឋកថា

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

សម្រាប់ទាំង៧ តែងរៀបរៀងដោយសម្រាប់ ៣ គឺដោយសម្រាប់វិន័យនឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្រាប់វិន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។ បេ ។
 អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជួយកម្មកាន់ បណ្តា
 សម្រាប់ទាំង ៧ រៀបរៀងដោយសម្រាប់ប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃ
 កិរិយាសូមទឹកដោះជួយកម្មកាន់ បណ្តាសម្រាប់ទាំង៧ តែងរៀបរៀងដោយ
 សម្រាប់ ៣ គឺដោយសម្រាប់វិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ
 សម្រាប់វិន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។

ចប់ សម្រាប់វិវារៈ ផ្ទាំងបំប៉ន ៧ ។

(៨២២) ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តី
 ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យ
 នៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹង
 ការចាប់ពាល់ (ខ្សែស្រព្វទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ
 តាំងពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ដល់ខាងលើមណ្ឌលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ
 បាពជក ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្រី) ដោយកាយរបស់ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិកា សមុប្បយវិរ

កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ ផល្លច្ចយស្ស
 កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ
 ធុក្កដស្ស អង្គលំបតោនកេ ចាចិត្តយំ កាយសំសក្កិ
 សាទិយនប្បច្ចយា វេមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។
 តា អាបត្តិយោ ចត្ថន្នំ វិបត្តន្នំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្នំ ។
 សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្ក-
 ហិតា ។ ធន្នំ អាបត្តិសមដ្ឋានានំ កតិហិ សមដ្ឋានេហិ
 សមដ្ឋហន្តំ ។ ចត្ថន្នំ អធិករណានំ កតមិ អធិក-
 រណំ ។ សត្តន្នំ សមដ្ឋានំ កតិហិ សមដ្ឋេហិ សម្មន្នំ ។
 តា អាបត្តិយោ ចត្ថន្នំ វិបត្តន្នំ ធូ វិបត្តិយោ ភជន្នំ សិយា
 សំលវិបត្តិ សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 បញ្ចហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា-
 បត្តិក្ខន្ធន ។ សិយា សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន សិយា
 ផល្លច្ចយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្តយាបត្តិក្ខន្ធន សិ-
 យា ធុក្កដាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្នំ អាបត្តិសមដ្ឋានានំ
 ឯកេន សមដ្ឋានេន សមដ្ឋហន្តំ កាយតោ ច ចិត្តតោ
 ក សមដ្ឋហន្តំ ធន វាចតោ ។ ចត្ថន្នំ អធិករណានំ

កិច្ចនីតិវិធី មហាវិញ្ញាណ ១៦ សមុប្បាយវិញ្ញាណៈ

សង្ឃទិសេស ភិក្ខុចាប់ពាលវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្រ្តី) ដោយកាយ
 របស់(ខ្លួន)ត្រូវអាបត្តិថ្កុលូប្បយ ភិក្ខុចាប់ពាលវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ(ស្រ្តី)
 ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុចាក់ក្រឡេកភិក្ខុ
 ផងគ្នាដោយម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុឬភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង៥នេះ
 ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។ ពួកអាបត្តិទាំង
 នោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ
 ទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប៉ុន្មាន ។ បណ្តា
 អធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់
 ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង៤ រាប់បញ្ចូលក្នុង
 វិបត្តិ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង៧
 អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ៥ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាព-
 ជិតក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្កុលូប្បយក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ជាន
 នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤

វិសយបិដកេ បរិវារោ

អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្តំ សមថាជំ ភីហិ សមថេហិ
 សមន្តំ សិយា សមទារិនយេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច
 សិយា សមទារិនយេន ច តិណវត្ថុរកេន ច ។ បេ ។

(៨២៥) ធីត្វិវិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ធីត្វិវិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា ទ្វេ
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កុញ្ញស្សមីតិ បដិកុណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនី-
 យស្ស ធីត្វិវិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញនប្បច្ចយា ឥមា ទ្វេ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តន្តំ កតិ
 វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិកុញ្ញាជំ កតិហិ
 អាបត្តិកុញ្ញេហិ សង្កហិតា ។ ធីត្វិ អាបត្តិសម្មជាតាជំ
 កតិហិ សម្មជាតេហិ សម្មជ្ជហន្តំ ។ ចត្តន្តំ អធិ-
 ការណាជំ កតិមី អធិការណំ ។ សត្តន្តំ សមថាជំ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ចាត់ជាអាបត្តាអធិការណ៍ ។ បណ្ណាសម្រាប់ចំណង ៧ តែងរៀបចំដោយសម្រាប់

៣ គឺដោយសម្ភារៈវិន័យនឹងបិណ្ឌាត្តករណៈក៏មាន ដោយសម្ភារៈវិន័យនឹង

តំណវត្ថុក៏មាន ។ បេ ។

(៨២៥) ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បដិសន្ធិ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹក

ដោះដូរយកមកឆាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម

ទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹង

ឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិ-

ទេសនីយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេចចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិចំណង ២ នេះ

ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះដូរយកមកឆាន់ ។ អាបត្តិចំណងនោះ

បណ្ណាវិបត្តិចំណង ២ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បដិសន្ធិ ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិចំណង ៧

អាបត្តិចំណងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្បដិសន្ធិ ។ បណ្ណា

សម្បជាន់នៃអាបត្តិចំណង ៦ តាំងឡើងដោយសម្បជាន់ប្បដិសន្ធិ ។ បណ្ណាអធិ-

ការណ៍ចំណង ២ ចាត់ជាអធិការណ៍ណា ។ បណ្ណាសម្រាប់ចំណង ៧ រៀបចំ

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិហា សមុច្ចយវិ

កត្តហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ តា អាបត្តិយោ ចត្តន្តិ
 វេបត្តន្តិ ឯកំ វេបត្តិ កដ្ឋន្តិ អាចារីបត្តិ ។ សត្តន្តិ អា-
 បត្តិក្ខន្ធានិ ជ្ជហិ អាបត្តិក្ខន្ធូហិ សន្តហិតា សិយា ចា-
 ដិទេសនិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទិក្ខុជាបត្តិក្ខន្ធន ។
 ធន្និ អាបត្តិសម្មជ្ជានានិ ចត្វហិ សម្មជ្ជានេហិ សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ សិយា កាយតោ សម្មជ្ជហន្តិ ន វាចតោ ន
 ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ
 ន ចិត្តតោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជ-
 ហន្តិ ន វាចតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ។ ចត្តន្តិ អនិក្ករណានិ
 អាបត្តាដិក្ករណំ ។ សត្តន្តិ សមថានិ ត្ថហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតក្ករណេន
 ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណ្ហត្ថារកេន ចាតិ ។

សមុច្ចយវិ ឆិដ្ឋិតំ អដ្ឋមំ ។

អដ្ឋ បច្ចយវិហា ឆិដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុវិភង្គេ សោឡស មហាវិហា ឆិដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុនិក្ខេប មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិរៈ

ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់
បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្តាអាបត្តិទាំង ៧ ក្នុង លោក
សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសន័យៈក៏មាន កង
នៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ
សមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវារៈ នឹងមិនតាំង
ឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវារៈ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏
មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវារៈក៏មាន តាំង
ឡើងអំពីកាយវារៈ នឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា
អាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងឲ្យប៉ះដោយសមថៈ ៣ គឺ
ដោយសមុខាវន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវន័យនឹង
តិណវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមុច្ចយវិរៈដំណើរ ៨ ។

ចប់ បច្ចយវិរៈទាំង ៨ ។

ចប់ មហាវិរៈ ១៦ ក្នុងភិក្ខុនិក្ខេប ។

សម្បជ្ឈនសីសសង្ខេបំ

(៨២៦) អនិច្ចា សព្វសង្ខារ(១)

និច្ចានត្តា ច សង្ខតា

និច្ចានញ្ចវ បណ្ណតិ

អនត្តា ឥត និច្ចយា ។

តុទ្ធចន្ទេ អនុប្បន្នេ

តុទ្ធានិច្ចេ អនុគតេ

តេសំ សភាគធម្មានំ

នាមមន្តំ ន ញ្ញាយតិ(២) ។

សម្ព័ន្ធនិស្សន្ទ

[៨២៦] សង្ខារទាំងពួងទាំងឡាយ ដែលបង្កើតតាមតែ
ហើយ ជាបឋមនៃទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង ។ និព្វាន
នឹងបញ្ចក្ខន្ធលោកនិច្ចយថា ជាអនត្តាធម៌ដែរ(១) ។ កាលព្រះ
ពុទ្ធដួចជាព្រះចន្ទមិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះពុទ្ធដួចជាព្រះ
អាទិត្យមិនទាន់បានគ្រាស់នៅឡើយ នាមបញ្ចក្ខន្ធរបស់សកាគ-
ធម៌(២)ទាំងឡាយនោះ ក៏មិនមានអ្នកណា អាចដឹងបាន ។

១ អត្តា ប្រែថា ខ្លួន ថា ចិត្ត ឬថា សភាវៈតែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចខ្លួន ។ អនត្តា
ប្រែថា សភាវៈមិនមែនខ្លួន មិនមែនចិត្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចខ្លួន ។ យើងបានពិនិត្យ
មើលត្រង់បទដែលថា អនត្តានោះច្រើននូវបានចូលចិត្តដោយច្បាស់លាស់ថា ធម៌ទាំងអស់ គឺ
អាយតនៈ ១២ ឬ ១៩ ៥ ប្រការសុទ្ធតែជាអនត្តាគ្រប់ចំណែក សូម្បីព្រះនិព្វានដែលជាធម៌យ៉ាង
ឯក ក៏គង់បានឈ្មោះថាជា អនត្តា ដែរ តែធម៌ទាំងអស់ក្រៅបាតព្រះនិព្វាននោះ នៅមានខន្ធ ៥
ជាហេតុ ជាបង្កើតឲ្យកើតទៀត ព្រោះធម៌ទាំងនោះជាសសង្ខារនៅឡើយ ។ ឯព្រះនិព្វានជា
អនត្តាដែរ ជាធម៌មិនមានហេតុ មិនមានបង្កើត ដាក់ឡើងឲ្យកើតឡើយ ។ ព្រោះព្រះនិព្វាន
នេះជាវិសង្ខារទៅហើយ ព្រះនិព្វាននោះ ពិតមែនតែជាតុលាធម៌មិនត្រូវកើតទៀត តែមិន
មែនជាធម៌សុទ្ធស្បទទេនោះទេ គឺព្រះនិព្វាននៅមានអាយតនៈមួយ ឬមានហេតុម្យ៉ាង គឺអហត្ថ-
ផលញ្ញាណនោះឯង សមន្តិបពុទ្ធភាសិតថា អត្ថី ភិក្ខុវេ តទាយតនំ ។ ២ សំដៅយកសង្ខត-
ធម៌ គឺមានបង្កើតប្រជុំគ្នាតែងបាន ជាធម៌មានចំណែកស្មើដោយអាការមានមិនទៀងជាដើម។

សមុជ្ជាសីសសង្ខេប សមុជ្ជាសកថា

ទុក្ខំ វិវិដំ កត្វា

ប្បយត្វាន ហាម

ឧបជ្ជន្ត មហាវិរា

ចក្កក្ខតា សព្វហុកេ

តេ ទេសយន្តិ សន្មម្ពំ

ទុក្ខហានី សុខាវហំ ។

អង្គរសោ សក្យម្ពំ

សព្វក្ខតានុកម្មកោ

សព្វសត្តតមោ សីហោ

បិដកេ តិណ្ឌិ ទេសយំ

សត្តន្តិ អភិធម្មញ្ញំ^(១)

វិនយញ្ញ មហាតុណំ ។

ឯវំ ជ័យតិ សន្មម្ពំ

វិនយោ យទិ តិដ្ឋតិ

ឧកតោ ច វិភម្ពន្តិ

ឧទ្ធកា យា ច មាតិកា

សមុជ្ជានសីសសង្ខេប សមុជ្ជានកថា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធាងឡាយ ជាមហាវិរៈ ទ្រង់ធ្វើនូវទុក្ខករិយា

មានប្រការផ្សេងៗ បានបំពេញនូវបារមីចាំឡាយ ព្រះ

អង្គមានចក្ខុកើតហើយ បានត្រាស់ដឹងឡើង ព្រះអង្គ

ទ្រង់សំដែង នូវព្រះសង្គម្មដែលសម្រាប់បំផ្លាញ នូវកងទុក្ខ

ហើយនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ចំពោះសត្វលោកព្រមទាំងព្រហ្ម

លោក ។ ព្រះអង្គវិសសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសក្យមុនី ព្រះអង្គមាន

សេចក្តីអនុគ្រោះសព្វសត្វ ទុក្ខមជ្ឈិមសព្វសត្វ ជាសីហៈ

(របស់នរោធន) ទ្រង់សំដែងនូវពុទ្ធចរិយៈចំពោះទាំង ៣ ក្នុងបដកត្តិព្រះ

វិន័យ ព្រះសូត្រ ព្រះអភិធម្ម ដែលជាពាក្យមានគុណធំ ។

បើព្រះវិន័យ បិតនៅហើយ ព្រះសង្គម្មក៏ប្រព្រឹត្តទៅបាន

យ៉ាងនេះ ទុកគោរក្ខណ៍ ខន្ធកវិន័យ ដឹងមាតិកា ដែល

វិទ្យាបិដកេ បរិវាហ

មាលា សុត្តុគុណោនេ
 បរិវារេន កន្តិកា ។
 តស្សេវ បរិវារស្ស
 សម្មជ្ឈានំ និយតោ កតំ
 សមេទនិទានញ្ចញ្ច
 សុត្តុ ទិស្សន្តិ ឧបរិ
 តស្មា សក្ខេ បរិវារំ
 ធម្មកាមោ សុបេសលោតិ ។
 វិកង្កេ ទ្គីស្ម បញ្ចត្ត
 ឧទ្ទិសន្តិ ឧចោសថេ
 បរិក្ខាមិ សម្មជ្ឈានំ
 យថាញ្ញាយំ សុណាថ មេ ។
 ចារាជិកំ យំ បឋមំ
 ទុតិយញ្ច តតោ បរិ
 សញ្ញាវត្តានុភាសញ្ច
 អតិវេកញ្ច ឌីវរិ
 លោមាណំ បទសោធម្មោ

វិសេសបិដក បរិវារៈ

សន្តិភាពារ្យចងក្រងហើយ ដោយបរិវារៈ បីដូចជាកម្រងផ្កា
 ដែលគេក្រង ដោយចេសន្ត្រះងង ។ សម្បជាននៃបរិវារៈន្ត្រះងង
 ជាសម្បជានដែលអ្នកប្រាជ្ញធ្វើឲ្យទៀងទាត់ គឺធ្វើមិនឲ្យលាយច្រឡំ
 ដោយសម្បជានដទៃទៀត សម្បជាននៃទេវតាទេវតា សម្បជាននៃទេវតា
 មានប្រាកដមកក្នុងសូត្រ ដូចសំដែងមកហើយខាងដើម ព្រោះ
 ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកប្រាជ្ញ
 ធម៌ គប្បីសិក្សានូវបរិវារៈ (ទៀតចុះ) ។ សិក្ខាបទណាដែល
 ទ្រង់បញ្ជាក់ហើយក្នុងវិក្កងទាំងពីរ ដែលពួកភិក្ខុ នឹងភិក្ខុនីតែង
 សំដែងគ្រប់ថ្ងៃទេបោសថ ខ្ញុំនឹងពោលនូវសម្បជាន (នៃសិក្ខា-
 បទនោះ) តាមសមគួរដល់សេចក្តីចេះដឹង អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរប្រុងស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយ ១៣ គឺបឋម-
 បាតជកសិក្ខាបទ ១ ទុតិយបាតជកសិក្ខាបទ ១ តតោមុខទៀត
 គឺសញ្ញាវិក្កសិក្ខាបទ ១ សមនុភាសនសិក្ខាបទ ១ អតិរេកចរិ-
 សិក្ខាបទ ១ ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១

សមុជ្ជាសីសសង្ខេបំ បឋមបារាជិកសមុជ្ជាសំ

ក្រុតសំវិជានេន ច

ថេយ្យទេសនហោរិញ្ច

អនុញ្ញាយ តេរស ។

តេរសេតេ សមុជ្ជាន-

នយា វិញ្ញាហំ វិនិច្ឆ័យ

ឯកេកស្មី សមុជ្ជានេ

សទិសា ឥធ ទិស្សេ ។

(៨២៧) មេថុំំ សុត្តសំសត្តោ

អនិយតា បឋមិកា

បុព្វបឋមិកាវិនិច្ឆ័យ

រហោ ភិក្ខុនិយា សហ

សភោជនេ រហោ ទ្វេ ច

អង្គលំ ឧទកេ ហាសំ

បហារេ ឧត្តរេ ចេវ

តេបញ្ចាសា ច សេត្តិយា

អធត្ថកាមាវស្សតា(១)

សម្ព័ន្ធសីលសង្ខេប បឋមបារាជិកសម្ព័ន្ធ

ភូតាពេចនសិក្ខាបទ ១ សំវិធានសិក្ខាបទ ១ ថេយ្យសត្ត-
សិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១ ចោរីវដ្តបទសិក្ខាបទ ១
អនន្តោភសិក្ខាបទ ១ ។ សិក្ខាបទទាំង ១៣ នេះ មាន
ន័យរបស់សម្ពុដ្ឋានដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានគិតហើយ
ថា ក្នុងសម្ពុដ្ឋាននៃសិក្ខាបទមួយ ៗ ក្នុងវិក័តទាំងពីរនេះ មាន
សម្ពុដ្ឋានប្រហែល ៗ គ្នាទាំងអស់ ។

(៨២៧) មេថ្មនសិក្ខាបទ ១ សុភវិសដ្ឋសិក្ខាបទ ១ កាយ-
សំសត្តសិក្ខាបទ ១ បឋមនីយតសិក្ខាបទ ១ បុព្វបត្ត-
សិក្ខាបទ(១) ១ បរិបាចិតសិក្ខាបទ ១ រហោនិសដ្ឋសិក្ខា-
បទ(២) ១ សភោជនសិក្ខាបទ ១ រហោនិសដ្ឋសិក្ខាបទ(៣)
ទាំង២អង្គលិបភោជនសិក្ខាបទ ១ ទុកហាសធម្មសិក្ខាបទ ១
បហារទានសិក្ខាបទ ១ ឧត្តរណសិក្ខាបទ(៤) ១ សេកិយ ៥៣
អធិក្ខសិក្ខាបទ ១ គាមន្តរគមនសិក្ខាបទ ១ អវស្សតទាននីយ-

១ គឺអនុប្បទន្ធសិក្ខាបទ ក្នុងភូតពេចនវិក័តសិក្ខាបទទី ៦ ។ ២ គឺភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយ
និងភិក្ខុនី ។ ៣ គឺបឋមរហោនិសដ្ឋ ១ ទុតិយរហោនិសដ្ឋ ១ (អបេលកវិក័ត សិក្ខាបទទី ៤-៥) ។

៤ គឺតលសត្តិកសិក្ខាបទ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

តលមដ្ឋញ្ច សុទ្ធិកា
 វស្សំ វត្ថា ច ឡីវាទំ
 ធានុតាន្តេ បវត្ថនី
 ធរសត្តតិ ឥមេ សក្ខា
 កាយមាណសិកា កតា
 សព្វេ ឯកសមុដ្ឋានា
 បឋមំ ចារាជិកំ យថា ។

បឋមចារាជិកសមុដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨២៨) អទិន្នំ វិត្តហុត្ថវិ(១)

ធុដ្ឋល្លា អត្តកាមិនំ
 អម្ពលា អញ្ញភាគិយា
 អនិយតា ធុតិយិកា
 អច្ឆន្នេ បវណាមនេ
 មុសា ឡិមសបេសុណា
 ធុដ្ឋល្លា បឋវីណេ

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

គហនសិក្ខាបទ^(១) ១ គលយាដកសិក្ខាបទ ១ ដ៏តម្កដក-
 សិក្ខាបទ ១ ទទកសុទ្ធិកសិក្ខាបទ ១ វស្សវត្ថានសិក្ខាបទ ១
 ឧវេគមនសិក្ខាបទ ១ វេជ្ជាបិគបវត្ថននានសិក្ខាបទ ១ រម
 ត្រូវជា ៧៦ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសម្ពង្គានមួយ
 គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត ដូចបឋមបារាជិកសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ បឋមបារាជិកសម្ពង្គាន ។

(៨២៨) អទិន្នាទានសិក្ខាបទ ១ មនុស្សវិគ្គហសិក្ខាបទ ១ ត្ថវិម-
 នស្សគម្មសិក្ខាបទ ១ ទេវល្អវេចសិក្ខាបទ ១ អត្តកាមបារិច្ឆេយ-
 សិក្ខាបទ ១ អម្បលកសិក្ខាបទ ១ អពាកាគិយសិក្ខាបទ ១ ទ្រតិ-
 យានិយកសិក្ខាបទ ១ ចីវរច្ឆន្ទនសិក្ខាបទ ១ បរិណាមនសិក្ខា-
 បទ ១ មុសាវាទសិក្ខាបទ ១ ឧមសវាទសិក្ខាបទ ១ បេសុញ្ញា-
 សិក្ខាបទ ១ ទេវល្អារោចនសិក្ខាបទ ១ បឋវីខណនសិក្ខាបទ ១

សម្មាសម្ពុទ្ធសីលសង្ខេបំ ទុតិយបារាជិកសម្មាសម្ពុទ្ធសំ

ភូតំ អញ្ញាយ ឧជ្ឈបេ

និក្ខេបំ សំព្វនញ្ច

អាមិសហេតុ ភូតាវី

ឯហំ អនាធិវី ភីសា

អបនិធន ច ជីវិតំ

ជានំ សប្បណាកំ កម្មំ

ឡានសំវាសនាសនា

សហធម្មកវិលេខា

មោហោ អម្បលកេន ច

កុក្កុច្ចំ ធម្មកំ(*) ទត្វា

បរិណាមេយ្យ បុគ្គលេ

តិរោ អកាលអច្ឆន្នេ

ទុក្ខហំ និរយេន ច

កណំ វិកង្គំ ទុក្ខលំ

សមុទ្រសីសសង្ខេប ទុតិយបារាជិកសមុទ្រ

ក្នុងតាមសិក្ខាបទ ១ អញ្ជាវទកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋបទសិក្ខា-
 បទ ១ និក្ខេបសិក្ខាបទ ១ សិក្ខានសិក្ខាបទ(១) ១ តាមស-
 ហេតុសិក្ខាបទ ១ កុត្តរីសិក្ខាបទ(២) ១ ឯហិសិក្ខាបទ(៣) ១
 អនាទិយសិក្ខាបទ ១ ភីសាបនសិក្ខាបទ ១ អបនិធានសិក្ខា-
 បទ ១ ជីវិតារាវេរបនសិក្ខាបទ(៤) ១ សប្បណកសិក្ខាបទ ១
 កម្មុទកោដនសិក្ខាបទ ១ តនវីសតិវិស្សសិក្ខាបទ ១ សំវាស-
 សិក្ខាបទ(៥) ១ នាសិក្ខាសាមណេរសម្ពោតសិក្ខាបទ(៦) ១
 សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១ រិលេខនសិក្ខាបទ ១ មោហនកសិក្ខា-
 បទ ១ អមូលកសិក្ខាបទ(៧) ១ កុក្កច្ចុបទមានសិក្ខាបទ(៨) ១
 ធម្មិកសិក្ខាបទ(៩) ១ ចីវរិក្ខាវិយ្យនធម្មសិក្ខាបទ(១០) ១
 បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុសិក្ខាបទ(១១) ១ អកាលចីវរ-
 សិក្ខាបទ(ភាគបនៈ) ១ អច្ឆន្ទនសិក្ខាបទ ១ ទុត្តហិតសិក្ខាបទ
 (ទុដ្ឋបទកៈ) ១ និរយសិក្ខាបទ (អភិសបន) ១ គណចីវរ-
 លាភសិក្ខាបទ ១ ចីវរិក្ខាសិក្ខាបទ ១ ទុព្វលចីវរសិក្ខាបទ ១

១ គឺសប្បណកសិក្ខាបទទី ១០ ក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ ២ គឺទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ។ ៣ គឺ
 ទយ្យេនិសិក្ខាបទ ។ ៤ គឺសញ្ញាបណ្ណសិក្ខាបទ ។ ៥ គឺទុត្តសម្ពោតសិក្ខាបទ ។ ៦ គឺកណ្ត-
 កសិក្ខាបទ ។ ៧ គឺអមូលកសិក្ខាបទទី ៦ ក្នុងសហធម្មិកវគ្គ ។ ៨ គឺសញ្ញាបណ្ណសិក្ខាបទ ។
 ៩ គឺកម្មុទកោដនសិក្ខាបទ ។ ១០ គឺវិយ្យនធម្មសិក្ខាបទ ។ ១១ មានក្នុងកិច្ចវិវត្ត ។

វិសេសបិដកេ បរិវាហ

កតំនិដាសុបស្សយំ
 អក្កោសតណ្ហំ មច្ឆរិ
 កត្តំនិ ច ចាយន្តិយា
 ទ្វេវស្សា សិក្ខា សង្ឃេន
 តយោ ចេវ ភិហិតតា
 កុមារិក្ខតា តិស្សេ ច
 ឧនន្ទានិសសម្មតា
 អលន្តាវ សោការិស្សំ
 ធន្ទា អនុវស្សា ច ទ្វេ
 សិក្ខាបទា សត្តតិមេ
 សម្មដ្ឋានា ភិកា កតា
 កាយចិត្តេន ន វាចា
 វាចាចិត្តា ន កាយិកា
 ភិហិត ទ្វារេហា ដាយន្តិ
 ចារាដិកំ ទុតិយំ យថា ។
 ទុតិយបារាជិកសម្មដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

កបិនជាសុកសិក្ខាបទ ១ ឧបស្ស័យសិក្ខាបទ ១ អនេកាសន-
សិក្ខាបទ ១ ចណ្ឌិកតាសិក្ខាបទ ១ កុលមច្ឆរិសិក្ខាបទ ១
គតិនិវេដ្ឋបនសិក្ខាបទ ១ បាយនិវេដ្ឋបនសិក្ខាបទ ១ ទ្វេ-
វស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាមាថាសិក្ខាបទ ១ សិក្ខិតសិក្ខាសង្ឃេនអ-
សម្មតាសិក្ខាបទ ១ គិហិកតាសិក្ខាបទ(១) មាន ៣ កុមារិក្ខតា-
សិក្ខាបទ(២) មាន ៣ ទុនទ្វាទសវស្សាវេដ្ឋបនសិក្ខាបទ ១
អសម្មតវេដ្ឋបនសិក្ខាបទ ១ អលន្តាវេសិក្ខាបទ ១ សោកា-
វស្សាសិក្ខាបទ ១ បារិវេសិក្ខចន្ទទានសិក្ខាបទ ១ អនុវស្ស-
សិក្ខាបទ ១ ឯកវស្សាទ្វេវេដ្ឋបនសិក្ខាបទ ១ មេទាំងអស់
ត្រូវជា ៧០ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងនេះសុទ្ធតែមានសម្មជាន
៣ ៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១
កើតឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើង
អំពីទ្វាទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត ១ ដូចក្នុងទុតិយបារា-
ជិកសិក្ខាបទ ៗ

ចប់ ទុតិយបារាជិកសមុដ្ឋាន ។

១ គឺទុនទ្វាទសវស្សាគិហិកតា ១ បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាគិហិកតា ១ ទ្វេវស្សា-
និសិក្ខិតាសង្ឃេនអសម្មតាគិហិកតា ១ ។ ២ គឺបែកជួបគ្នាទាំងគិហិកតាសិក្ខាបទ ។

សមុជ្ជានសីលសង្ខេបំ សព្វវិគ្គសមុជ្ជានំ

(៨២៧)

សញ្ញាវិ កុដិ វិហារោ

នោវនព្វា បដិគ្គហោ

វិញាតត្ថវិ អភិហដ្ឋិ
ញត្ថវិ

ឧភិដ្ឋិ ទ្វិគកេន ច

កោសិយា សុទ្ធឡោភាតា

ធាតុស្សនំ និសីទនំ

វិញ្ញនំ វូបិកា ចេវ

ឧកោ ឆានប្បការតា

ឧនតទ្ធនវស្សតា

សុត្ថំ វិកប្បនេន ច

ទ្វារនានសិព្វនំ ច

ប្រវេច្ចយជោតិ ច

រតនំ សុចំ មញ្ញោ ច

ត្ថុលំ និសីទនកណ្ឌុំ ច

សមុទ្ទិនសីសសង្ខេប សព្វវិគ្គសមុទ្ទិន

(៨២៨) សព្វវិគ្គសិក្ខាបទ ១ ក្នុងការសិក្ខាបទ ១ វិហារ-
សិក្ខាបទ (មហាល្លកៈ) ១ ចីវរោទនសិក្ខាបទ ១ ចីវរប្បដិគ្គ-
ហណសិក្ខាបទ ១ អញ្ញាតកវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១ តទុត្តិអភិ-
ហដសិក្ខាបទ(១) ១ ឧបក្ខដសិក្ខាបទ ២ (គឺបឋមឧបក្ខដៈ ១
ទុតិយឧបក្ខដៈ ១) ទូតសិក្ខាបទ(២) ១ កោសិយសិក្ខាបទ ១
សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទ ១ ទ្វេភាគសិក្ខាបទ ១ ធម្មស្សសិក្ខា-
បទ ៦ និសីទនសន្តតសិក្ខាបទ ១ វិញ្ញនិសិក្ខាបទ(៣) ១
រូបិយសិក្ខាបទ ១ នានប្បការកសិក្ខាបទ ២ (គឺរូបិយសំរោ-
ហារសិក្ខាបទ ១ កយវិក្កយសិក្ខាបទ ១) ឧបញ្ចេននសិក្ខា-
បទ ១ វស្សកសាដកសិក្ខាបទ ១ សុត្តវិញ្ញាតិសិក្ខាបទ ១ វិក-
ប្បនសិក្ខាបទ(៤) ១ ទ្វារសិក្ខាបទ(៥) ១ ចីវរោទនសិក្ខាបទ ១
ចីវរសិក្ខាបទ ១ បូរសិក្ខាបទ(៦) ១ បច្ចយសិក្ខា-
បទ(៧) ១ ដោតិសមាទហនសិក្ខាបទ ១ រតនសិក្ខាបទ ១
សុចិយវសិក្ខាបទ ១ មញ្ញសិក្ខាបទ ១ ត្ថលោនទ្ធសិក្ខា-
បទ ១ និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្តបដិច្ចាទិសិក្ខាបទ ១

១ គួរហៅថា តទុត្តិសិក្ខាបទបុណ្ណោះ ។ ២ គឺវិសិក្ខាបទ ។ ៣ គឺឧទ្ទកលោម-
នោរិបនសិក្ខាបទ ។ ៤ គឺមហាបេសការសិក្ខាបទ ។ ៥ គឺមហាល្លកសិក្ខាបទទី ៨ ក្នុងភូត-
នាមវគ្គ ។ ៦ គឺពាណិជ្ជាសិក្ខាបទ ។ ៧ គឺមហានាមសិក្ខាបទ ។

វិសយបិណ្ឌកេ បរិវារោ

វស្សកា ច សុគតេន

វិញ្ញាតិ អញ្ញាចេតាបនា

ទ្វេ សង្ឃកា មហាជនិកា

ទ្វេ បុគ្គលា លហុកា កុរុ

ទ្វេ វិយាសា សាដិកា ច

សមណាចីវរេន ច

សមបញ្ញាសិមេ ធម្មា

ធម៌ា ឃានេហិ ជាយេវ

កាយតោ ន វាចាចិត្តា

វាចតោ ន កាយមនា

កាយវាចា ន ចិត្តតោ(១)

កាយចិត្តា ន វាចតោ(២)

វាចាចិត្តា ន កាយេន

តីហិ ឃានេហិ(៣) ជាយេវ

ធម្មមុដ្ឋានិកា ចេតេ(៤)

សញ្ញាវត្ថុន សាទិសា ។

សញ្ញាវត្ថុសមុដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

វិស្វកសាធិកាសិក្ខាបទ ១ សុត្តន្តបិដកសិក្ខាបទ(១) ១ វិញ្ញាតិ-
សិក្ខាបទ ១ អញ្ញាចេតាបនសិក្ខាបទ ១ សង្ឃិកថវិសិក្ខាបទ ២
មហាជនិកសិក្ខាបទ ១ បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ២ លហុ-
បាបុរណសិក្ខាបទ ១ គរុបាបុរណសិក្ខាបទ ១ វិយាសាសិក្ខា-
បទ ២ ទុកសាធិកាសិក្ខាបទ ១ សមណបិដកនសិក្ខាបទ ១
រួមទាំងអស់ត្រូវជាសិក្ខាបទ ៥០ គតិ សិក្ខាបទទាំងនេះ សុទ្ធ
តែមានសម្មជានប្រាំមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើត
ឡើងអំពីវារីនឹងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវារី មិនកើតឡើងអំពី
កាយនឹងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនឹងវារី មិនកើតឡើង
អំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវារី ១
កើតឡើងអំពីវារីនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើត
ឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវារីនឹងចិត្ត ១ សិក្ខាបទទាំង
នេះសុទ្ធតែមានសម្មជាន ៦ ដូចគ្នា នឹងសព្វាវត្តសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ សព្វវត្តសម្មជាន ។

សមុទ្រសីសលង្កែប សមុទ្រសីសលង្កែប

(៨៣០) កេនា ឆ្នាំត្រីធូលី .

ឆ្នាំស្រូវ ឆ្នាំស្រូវ ឆ្នាំស្រូវ ឆ្នាំស្រូវ

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ

ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ ឆ្នាំ

ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ ឆ្នាំ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ

ឆ្នាំ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ ស្រូវ

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេប សមនុភាសនសមុជ្ឈាន

(៨៣០) សង្ឃតេសិក្ខាបទ ១ ភេទានវត្ថុកសិក្ខាបទ ១
 ទុក្ខបជាតិកសិក្ខាបទ ១ កុលទូសកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋល្បប្បដ្ឋ-
 បាទនសិក្ខាបទ ១ ទិដ្ឋិអប្បដ្ឋនិស្សដ្ឋនសិក្ខាបទ ១ ឆន្ទ៍អទគ្គា-
 គមនសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋគិកសិក្ខាបទ ២ អប្បសទ្ធសិក្ខាបទ ២
 នព្យាហរណសិក្ខាបទ ១ ឆមាយសិក្ខាបទ ១ និបាសនសិក្ខា-
 បទ ១ ហ៊ានសិក្ខាបទ ១ បច្ឆតោសិក្ខាបទ ១ ឧប្បវេនសិក្ខា-
 បទ ១ វដ្ឋប្បដ្ឋបាទនសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតានវត្ថុកសិក្ខាបទ ១
 ហត្ថគហណសិក្ខាបទ ១ ឧសារណសិក្ខាបទ ១ បច្ចាចិក្ខនា-
 សិក្ខាបទ ១ កិស្មិពាអធិកវណបច្ឆាគតាសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋ-
 សិក្ខាបទ^(១) ១ វិធិសិក្ខាបទ ២ វិសិព្វនសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតា-
 សហជីវិនិសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋសិក្ខាបទ^(២) មួយទៀត ១
 នវ្រូបសមនសិក្ខាបទ ១ អាហមសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខតាសង្ឃបវា-
 រណសិក្ខាបទ ១ អនុឡាមាសសិក្ខាបទ ១ សហជីវិនិ-
 សិក្ខាបទ^(៣) ២ ចីវរទានសិក្ខាបទ ១ អនុពន្ធនសិក្ខាបទ ១
 រួមទាំងអស់ត្រូវជា ៣៧ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ

១ ធិក្ខន្ធិយាសំសដ្ឋសិក្ខាបទ ។ ២ ធិក្ខន្ធិយាសំសដ្ឋសិក្ខាបទ ។ ៣ សហជីវិនិវិនិច្ឆ័យាណ-
 សិក្ខាបទ ១ សហជីវិនិវិនិច្ឆ័យាណសិក្ខាបទ ១ ។

វិសយបិដកេ បរិវាទេ

កាយវាចាយ ចិត្តតោ

សព្វេ ឯកសមុដ្ឋានា

សមនុភាសនា យថា ។

សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣ ១) ឧត្តតំ កបិដំ នីណំ

បឋមំ បត្តកេសដ្ឋំ

អច្ឆេកញាបិ(១) សាសន្តំ

បក្កមន្តេន វា ធុរេ

ឧបស្ស័យំ បរម្យរា

អនតិវត្តំ ធិមន្តនា

វិកប្បំ រញ្ជោ វិកាលេ

វោសាសារញ្ជកេន ច

ឧស្សយា(២) សន្តិចយញ្ជ

ប្បរេ បន្ទា វិកាលេ ច

បញ្ចាហិតា សន្តមនំ

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

សុទ្ធតែមានសម្មជានមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្ត
ដូចកង្កែបសមុទ្រសាសនសិក្ខាបទវដ្ឋ(១) ។

ចប់ សមនុភាសនសមុជ្ឈាន ។

(៨៣១) ទុក្ខតកបិនសិក្ខាបទ(២)៣ បឋមបត្តសិក្ខាបទ ១
ភេសជ្ជសិក្ខាបទ ១ អច្ចេកចីវរសិក្ខាបទ ១ សាសន៍សិក្ខា-
បទ ១ បក្កមន្តសិក្ខាបទ(៣) ២ ភិក្ខុន្តបស្សយសិក្ខាបទ ១ ប-
រម្បវរោជនសិក្ខាបទ ១ អនតិវត្តសិក្ខាបទ(៤) ១ និមន្តនសិក្ខា-
បទ(៥) ១ វិកប្បនសិក្ខាបទ ១ រាជសិក្ខាបទ(៦) ១ វិការលេ-
តាមប្បវេសនសិក្ខាបទ ១ វេសាសសិក្ខាបទ ១ អារាហិកសិ-
ក្ខាបទ ១ ទស្សយវេទិកសិក្ខាបទ ១ បត្តសន្និច្ចយសិក្ខាបទ ១
បុរេភត្តសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាភត្តសិក្ខាបទ ១ វិការលេខបស្សន៍មន-
សិក្ខាបទ ១ បញ្ចាហិកការណសិក្ខាបទ ១ ចីវរសន្និមន្តិយ-

១ សង្ឃទិសេសសិក្ខាបទ ៤ គឺតាំងពីសង្ឃពេទ្ធដល់តុលទូសកៈ ឈ្មោះថាសមនុភាសនា
ឬហៅថា យាវតតិយក ។ ២ ទុក្ខតកបិនសិក្ខាបទ ៣ នោះគឺបឋមកបិន ១ ទុតិយកបិន ១
តតិយកបិន ១ ។ ៣ បក្កមន្តសិក្ខាបទ ២ នោះគឺបឋមសេនាសនៈ ១ ទុតិយសេនាសនៈ ១ ។
៤ គឺបឋមបរិវរណា ។ ៥ គឺទុតិយបរិវរណា ។ ៦ គឺអន្តេបុរសិក្ខាបទ ។ ៧ អារាសថិសិក្ខា-
បទ ២ នោះ គឺអារាសថិចីវរវេទិស្សន្តសិក្ខាបទ ១ អារាសថិចីវរបក្កមន្តៈ ១ ។

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេបំ ឯឡុកលោមសមុជ្ឈានំ

ទ្វេបិ^(១) អាសនេន ច

បសាទេ អាសនេ ចេវ

តិសឯក្យនកា ឥមេ

កាយវាចា ន ចិត្តតោ^(២)

តិហំ ទ្វារេហំ ជាយវេ

ទ្វិសមុជ្ឈានិកា សព្វេ

កមិនេន សហា សមា ។

កមិនសមុជ្ឈានំ និព្វិតំ ។

[៨៣២] ឯឡុកលោមា ទ្វេ សេយ្យា

អាហច្ចបិណ្ឌកោជនំ

កណ្ហិកាលេ សង្ខតំ

ទន្ធខោណោនចេលកា

ឧយ្យត្តំ វសេ^(៣) ឧយ្យោជំ

សុវា ឌីវេន ប្រាយនា

សមុជ្ជានសីសសង្ខេប ឯឡកលោមសមុជ្ជាន

សិក្ខាបទ ១ អាវសថ^(១)សិក្ខាបទ ២ បសាខសិក្ខាបទ ១
 អាសននិសីទនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ២៩ សិក្ខាបទ
 សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសមុជ្ជានពីរ ៗ គឺកើតឡើង
 អំពីកាយនឹងវេទនា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីចិត្ត
 ទាំង ៣ គឺកាយវេទនាចិត្ត ១ ដូចកបិនសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ កបិនសមុជ្ជាន ។

(២)

[៨៣២] ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ សហសេយ្យសិក្ខាបទ ២
 អាហច្ឆនសិក្ខាបទ^(៣) ១ អាវសថបិណ្ឌភោជនសិក្ខាបទ ១
 គណភោជនសិក្ខាបទ ១ វិកាលភោជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិ-
 ការសិក្ខាបទ ១ ទន្តបោណសិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១
 ឧយ្យុត្តសិក្ខាបទ ១ សេនាវសសិក្ខាបទ ១ ឧយ្យោធិកសិក្ខា-
 បទ ១ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ ឧរេនឡ្យមាសនហានសិក្ខាបទ ១

១ អាវសថសិក្ខាបទ ២ នោះគឺអាវសថបិណ្ឌនិស្សន្ទិសសិក្ខាបទ ១ អាវសថបិណ្ឌបក្កមនៈ ១ ។
 ២ ចម្រើនសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ត្រឹមសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ។ ៣ វេហសកុដិសិក្ខាបទ ។

វិសយបិដកេ បរិវាហេ

ទិព្វលោ ទ្វេ ទេសនិកា

លស្មណ្ឌត្ថដ្ឋេ នច្ចនា

ញានំ អត្ថរណំ^(១) សេយ្យា

អន្តោរដ្ឋេ តថា តហំ

អន្តោស្មំ ចិត្តាតារំ

អាសន្នំ សុត្តកន្តនា

វេយ្យាវច្ចំ សហត្ថា ច

អភិក្កកាវសេន ច

ធនំ យានញ្ច សង្ឃណំ

អលង្ការំ កន្ធហស័ត្តំ

ភិក្កុនំ សិក្ខមាណា ច

សាមណេវ តហំនិយា

អសង្កប្បិកា^(២) អាប័ត្ត

១ ឧ. ម. ត្ថានមគ្គរណំ ។ ២ ម. អសង្កប្បិកា ។

វិសយបិដក បរិវារៈ

ទ្វេណាករណសិក្ខាបទ ១ ប្រាជ្ញទេសនីយសិក្ខាបទ ២ លក្ខ-

ណសិក្ខាបទ ១ ឧត្តរណត្រ័យសិក្ខាបទ ១ នច្ចនសិក្ខាបទ ១ ។ នហាន-

សិក្ខាបទ ១ អត្តរណត្រ័យសិក្ខាបទ ១ ឯកសេយ្យត្រ័យសិក្ខា-

បទ ១ អនោរដ្ឋសាសន៍សិក្ខាបទ ១ ពហិរដ្ឋសាសន៍សិក្ខា-

បទ ១ អនោរស្សសិក្ខាបទ ១ ចិត្តាគារសិក្ខាបទ ១ អាសន្និ-

បរិកោសសិក្ខាបទ ១ សុត្តកន្តសិក្ខាបទ ១ គិហិវេយ្យាច្ច-

ករណសិក្ខាបទ ១ សហគ្គានសិក្ខាបទ ១ អភិក្កកាវស-

សិក្ខាបទ ១ ឆត្តធារណសិក្ខាបទ ១ យានសិក្ខាបទ ១ សង្ឃ-

ណីធារណសិក្ខាបទ ១ អលង្ការធារណសិក្ខាបទ ១ គន្ធនហាន-

សិក្ខាបទ ១ វសិកនហានសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុនីទម្ងទាបនសិក្ខាបទ ១

សិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុមាតាទម្ងទាបនសិក្ខាបទ ១ សាមណេវិទម្ងទាបនសិក្ខា-

បទ ១ គិហិនីទម្ងទាបនសិក្ខាបទ ១ អសង្កច្ចកាបតិសិក្ខាបទ ១

សមុជ្ជានំសីសសង្ខេបំ បទសោធម្មសមុជ្ជានំ

ចត្តារីសា ចតុត្ថរិ

កាយេន ន វាចាចិត្តេន

កាយចិត្តេន ន វាចតោ

ទ្វិសមុជ្ជានិកា សព្វ

សមា ឯឡកលោមកា ។

ឯឡកលោមសមុជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៣) បទពញាត្រ អសមុត្តា

តថា អត្ថង្គតេន ច

តិវច្ឆានវិជ្ជា ទ្វេ វត្ថុ

អនោកាសេ ច បុច្ឆនា

សត្តសិក្ខាបទា ឯតេ

វាចា ន កាយចិត្តតោ(១)

វាចាចិត្តេន ជាយន្តិ

ន តុ កាយេន ជាយវេ

ទ្វិសមុជ្ជានិកា សព្វ

បទសោធម្មសាទិសា ។

បទសោធម្មសមុជ្ជានំ និដ្ឋិតំ ។

សមុជ្ជានសីលសង្ខេប បទសោធម្មសមុជ្ជាន

រួមទាំងអស់ត្រូវជា៤៤ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែ
 មានសម្បជានពីរ ៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពី
 វេទនានឹងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពី
 វេទនា ១ ដូចឯឡកលោមសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ឯឡកលោមសមុជ្ជាន ។

[៨៣៣] បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១
 អសម្មតាភិក្ខុនោវេទនាសិក្ខាបទ ១ អត្ថង្គតសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆាន-
 វិជ្ជាសិក្ខាបទ ២ (១) អនោកាសប្បច្ឆនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់
 ត្រូវជា៧សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសម្បជាន
 ពីរ ៗ គឺកើតឡើងអំពីវេទនា មិនកើតឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត ១
 កើតឡើងអំពីវេទនានឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ ដូច
 បទសោធម្មសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ បទសោធម្មសមុជ្ជាន ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវា

(៨៣ ៤) អន្ធាននាមំ បណ្ឌិតំ

មាតុត្តាមេន សង្ឃរេ(១)

ធាតុំ និមន្តិតា ចេវ

អដ្ឋ ច ចាដិទេសនី

សិក្ខា បណ្ឌិតា ឯតេ

កាយា ន វាចា ន មនា

កាយវាចាយ ជាយន្តិ

ន តេ ចិត្តេន ជាយរេ

កាយចិត្តេន ជាយន្តិ

ន តេ ជាយន្តិ វាចតោ

កាយវាចាយ(២) ចិត្តេន

សមុដ្ឋាមា ចតុត្ថិតា

បញ្ចត្តា ពុទ្ធស្វារោន

អន្ធានេន សមា នយា(៣)

អន្ធានសមុដ្ឋានំ និព្វិតំ ។

១ ម. សង្ឃរេ ។ ២ ម. កាយវាចាយ ។ ៣ ឧ. សហា សមា ។ ម. សហា សមា ។

វិសយបិណ្ឌ បរិវារៈ

[៨៣៤] អន្ទានគមនសិក្ខាបទ^(១) ១ នាវកិរុហនសិក្ខាបទ ១

បណីតកោជនសិក្ខាបទ ១ មាតុគាមសំវិធានសិក្ខាបទ ១

លោមសំហរណសិក្ខាបទ ១ ធារាវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ និមន្ត-
ញ ញ

នសិក្ខាបទ ១ បាជិទេសនីយសិក្ខាបទ៨ រួមទាំងអស់ត្រូវជា

១៥ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ ព្រះពុទ្ធច្រង់ញាណ

បានបញ្ចត្តហើយដោយសម្បជ្ជនបួន ។ ភក្តីភក្តីឡើងអំពីកាយ

មិនភក្តីឡើងអំពីវា ទាំងមិនភក្តីឡើងអំពីចិត្ត ១ ភក្តី

ឡើងអំពីកាយនឹងវា មិនភក្តីឡើងអំពីចិត្ត ១ ភក្តីឡើង

អំពីកាយនឹងចិត្ត មិនភក្តីឡើងអំពីវា ១ ភក្តីឡើងអំពី

កាយវាចានឹងចិត្ត ១ មានទំនងដូចអន្ទានគមនសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ អន្ទានសុដ្ឋាន ។

១ ធីសំវិធានសិក្ខាបទ ។

សមុជ្ជាទសីសសង្ខេបំ បើយ្យសត្តសមុជ្ជានំ ធម្មទេសនាសមុជ្ជានំ

(៨៣៥) ថេយ្យសត្តំ ឧបស្សនំ
 ស្រូបវិញ្ញាបនេន ច
 វត្តំ ជន្មញ្ច ឱកាសំ
 ឯតេ ព្យហេន សត្តមា
 កាយចិត្តេន ជាយន្តំ
 ន តេ ជាយន្តំ វាចតោ
 ភិហំ ទ្វារេហំ ជាយន្តំ
 ទ្វិសមុជ្ជានិកា វមេ
 ថេយ្យសត្តសមុជ្ជានា
 ទេសិតានិច្ចតន្ត្រីនា ។

បើយ្យសត្តសមុជ្ជានំ និរុត្តិ ។

(៨៣៦) ធម្មចារណស្ស សទ្ធម្មំ
 ន ទេសន្តំ តថាគតា
 តថេវ(១) ទណ្ឌចារណស្ស
 សត្តកាវុធហោណិច្ចំ
 ចាទុក្កចាហនា យានំ
 សេយ្យា បល្លត្តិកាយ ច

សមុជ្ជានសីសសង្ខេប ថេយ្យសត្តសមុជ្ជាន នឹងធម្មទេសនាសមុជ្ជាន

(៨៣៥) ថេយ្យសត្តសិក្ខាបទ ១ ទបស្សតិសិក្ខាបទ ១ សូច-

វិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ រត្តនការសិក្ខាបទ ១ បដិព្វនសិក្ខាបទ ១

អដ្ឋកាសសិក្ខាបទ ១ ព្យហសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទទាំងអស់

នេះមេត្តាត្រូវជា ៧ សិក្ខាបទទាំងនោះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស

ទ្រង់សំដែងហើយថា មានសមុជ្ជានវិរ ៗ គឺកើតឡើងអំពី

កាយនឹងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីទ្វារ

ទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត ១ ដូចសមុជ្ជានរបស់ថេយ្យសត្ត-

សិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ថេយ្យសត្តសមុជ្ជាន ។

(៨៣៦) ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនសំដែងនូវព្រះសទ្ធម្ម

ដល់បុគ្គល(មិនមានជម្ងឺ) មានឆត្រក្នុងដៃ ១ មានឈើច្រត់ក្នុង

ដៃ ១ មានសស្រ្តាក្នុងដៃ ១ មានកាវុធក្នុងដៃ ១ ពាក់ទ្រនាប់

ជើងឈើប្តូស្នៅ ១ ពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែក ១ នៅលើ

យាន ១ នៅលើដំណេក ១ អង្គុយត្របោមក្បាលដង្កឹង ១

វិធីបំបិទ បរិវារ

វេបិតោតុណ្ហិតោ ចេវ

ឯកានសមន្ទនកា

វាចាចិត្តន ជាយន្ត

នតេ ជាយន្ត កាយតោ

សព្វេ ឯកសម្មជ្ជាណ

សមកា ធម្មទេសនា^(១) ។

ធម្មទេសនាសម្មាសំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៧) ក្ខតិ កាយេន ជាយតិ

ន វាចាយ ន ចិត្តតោ

វាចតោ ច សម្មជ្ជាតិ

ន កាយា ន ច ចិត្តតោ

កាយវាចាយ ជាយតិ

ន ច^(២) ជាយតិ ចិត្តតោ

ក្ខតារោចនកណ្ឌាម

តិហិ ហ្មនេហិ ជាយតិ ។

ក្ខតារោចនសម្មាសំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ. ម. ធម្មទេសនេ ។ ឧ. ម. តុ ។

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

ជួតឈ្នួតក្បាល ១ ទទួលក្បាល ១ (រឿងទាំងនេះរួមគ្នាជា)

សិក្ខាបទ ១១ គត់ សិក្ខាបទទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមាន

សម្បជានមួយ ។ គឺកើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើង

អំពីកាយទេ ដូចធម្មទេសនាសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ ធម្មទេសនាសមុជ្ឈាន ។

(៨៣៧) ភូតសិក្ខាបទ ឈ្មោះថាភូតារោចនសិក្ខាបទ កើត

ឡើងអំពីសម្បជាន ៣ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើង

អំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើត

ឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពី

កាយនឹងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ ។

ចប់ ភូតារោចនសមុជ្ឈាន ។

៣៦១

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេបំ ចោរីវុដ្ឋាបនសមុជ្ឈានំ អននុញ្ញាតសមុជ្ឈានំ

(៨៣៨) ចោរី វាចាយ ចិត្តេន

ន ភំ ជាយតិ កាយតោ

ជាយតិ ភីហិ ឆ្មារេហិ

ចោរីវុដ្ឋាបនំ ឥទំ

អកតិ ទ្វិសមុជ្ឈានំ

ធម្មភវេន បេតិកំ(១) ។

ចោរីវុដ្ឋាបនសមុជ្ឈានំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣៩) អននុញ្ញាតិ វាចាយ

ន កាយា ន ច ចិត្តតោ

ជាយតិ កាយវាចាយ

ន ភំ ជាយតិ ចិត្តតោ

ជាយតិ វាចាចិត្តេន

ន ភំ ជាយតិ កាយតោ

ជាយតិ ភីហិ ហិរេហិ(២)

អកតិ ចតុជ្ឈានិកំ ។

អននុញ្ញាតសមុជ្ឈានំ និដ្ឋិតំ ។

សមុជ្ជានសីសសង្ខេប ចៅវិជ្ជាបនសមុជ្ជាននឹងអនុញ្ញាតសមុជ្ជាន

(៣៨៨) ចៅវិជ្ជាបនសិក្ខាបទ កើតឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត

សិក្ខាបទនោះមិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ (ម្យ៉ាងទៀត) ចៅវិ-

ជ្ជាបនសិក្ខាបទកើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចានឹង

ចិត្ត ១ សិក្ខាបទនេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាធម្មរាជទ្រង់សំដែង

ហើយថា មានសមុជ្ជានពីរនឹងជាអកិរិយា (ត្រូវអាបត្តិព្រោះ

មិនធ្វើ គឺមិនបានប្រាប់គេជាមុនហើយបំបួស) ។

ចប់ ចៅវិជ្ជាបនសមុជ្ជាន ។

(៨៣៩) អនុញ្ញាតសិក្ខាបទមានសមុជ្ជាន ៤ ជាអកិរិយា

គឺកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើង

អំពីចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះកើតឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិន

កើតឡើងអំពីចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះកើតឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត

មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើងអំពីសមុជ្ជានទាំង ៣ គឺ

កាយវាចានឹងចិត្ត ១ ។

ចប់ អនុញ្ញាតសមុជ្ជាន ។

វិធីបិណ្ឌកេ បរិភោគ

(៨៤០) សម្មជ្ឈាដំ ហំ សង្កេបំ

នស តំណំ សុទេសំតំ

អសម្មោហា ករណាដ្ឋាដំ^(១)

នេតំធម្មាទុលោមំតំ

នារយេន្តោ ឥមំ វិញ្ញា

សម្មជ្ឈានេ ន មុយេតំតំ ។

សមុជ្ឈានសីសសង្ខេបំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឧ អសម្មោហា ករណំ ហំនំ ។ ម អសម្មោហា ករំ ហំនំ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

[៨៤០] សេចក្តីថា សមុជ្ជានសង្ខេបទាំង ១ ៣ (នេះ)

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់សំដែងប្រពៃហើយ ដើម្បីធ្វើមិនឲ្យកាន់

ច្រឡំ សមគួរដល់វិន័យនឹងបាលីនឹងធម៌ បណ្ឌិតអ្នកទ្រទ្រង់

វិន័យនេះ កុំកាន់ច្រឡំក្នុងសមុជ្ជានឡើយ ។

ចប់ សមុជ្ជានសីលសង្ខេប ។

កតិបថាវិរិ

12

[៨៤០] កតិ អាបត្តិយោ ។ កតិ អាបត្តិក្ខត្វា ។

កតិ វិជ្ជតវត្ថុនិ ។ កតិ អតារវា ។ កតិ តារវា ។

កតិ វិជ្ជតវត្ថុនិ ។ កតិ វិបត្តិយោ ។ កតិ អាបត្តិស-

មុដ្ឋា ។ កតិ វិវាទមូលានិ ។ កតិ អនុវាទមូលានិ ។

កតិ សារាណីយា ធម្មា ។ កតិ កេនករវត្ថុនិ ។

កតិ អធិការណានិ ។ កតិ សមថា ។

[៨៤២] បញ្ច អាបត្តិយោ ។ បញ្ច អាបត្តិក្ខត្វា ។

បញ្ច វិជ្ជតវត្ថុនិ ។ សត្ត អាបត្តិយោ ។ សត្ត អាបត្តិ-

ក្ខត្វា ។ សត្ត វិជ្ជតវត្ថុនិ ។ ឆ អតារវា ។ ឆ តារវា ។

ឆ វិជ្ជតវត្ថុនិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ ។ ឆ អាបត្តិស-

មុដ្ឋា ។ ឆ វិវាទមូលានិ ។ ឆ អនុវាទមូលានិ ។

កតិប្បារិះ

[៨៤១] សូរេថា អាបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ កងនៃអាបត្តិ មាន
ប៉ុន្មាន ។ វិនីតវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ សេចក្តីមិនគោរព មានប៉ុន្មាន ។
សេចក្តីគោរព មានប៉ុន្មាន ។ វិនីតវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ វិបត្តិមាន
ប៉ុន្មាន ។ សម្បជាននៃអាបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ មូលនៃវិវាទ មានប៉ុន្មាន ។
មូលនៃអនុវាទ មានប៉ុន្មាន ។ សារាណីយធម៌ មានប៉ុន្មាន ។ កេទករវត្ថុ
(រឿងដែលធ្វើឲ្យបែកគ្នា) មានប៉ុន្មាន ។ អធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។
សមថៈ មានប៉ុន្មាន ។

[៨៤២] ឆ្លើយថា អាបត្តិមាន ៥ ។ កងនៃអាបត្តិ មាន ៥ ។
វិនីតវត្ថុ មាន ៥ ។ អាបត្តិមាន ៧ ។ កងនៃអាបត្តិមាន ៧ ។
វិនីតវត្ថុមាន ៧ ។ សេចក្តីមិនគោរពមាន ៦ ។ សេចក្តីគោរព
មាន ៦ ។ វិនីតវត្ថុ មាន ៦ ។ វិបត្តិ មាន ៤ ។ សម្បជាន
នៃអាបត្តិមាន ៦ ។ មូលនៃវិវាទ មាន ៦ ។ មូលនៃអនុវាទ

ឆ សារាណីយា ធម្មា ។ អដ្ឋាវស គេធិការវត្ថុនិ ។
 ចត្តាវិ អធិការណានិ ។ សត្ត សមថា ។

(៨២៣) តត្ថ កតមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។ ចារា-
 ជិតាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ចាចិត្តិយាបត្តិ ចាជិទេ-
 សនីយាបត្តិ ទុក្កជាបត្តិ ។ ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ ។

(៨២៤) តត្ថ កតមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធា ។ ចា-
 រាជិតាបត្តិក្ខន្ធា សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ចាចិត្តិ-
 យាបត្តិក្ខន្ធា ចាជិទេសនីយាបត្តិក្ខន្ធា ទុក្កជា-
 បត្តិក្ខន្ធា ។ ឥមេ បញ្ច អាបត្តិក្ខន្ធា ។

(៨២៥) តត្ថ កតមាទិ បញ្ច វិនិតវត្ថុនិ ។ បញ្ចហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធាហិ អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អកិរិយា
 អករណី អនដ្ឋាបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុយា-
 តោ ។ ឥនាទិ បញ្ច វិនិតវត្ថុនិ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

មាន ៦ ។ សាពណ៍យធម៌មាន ៦ ។ កេតកវត្ថុ មាន ១៨ ។

អធិករណ៍ មាន ៤ ។ សមថៈ មាន ៧ ។

(៨៤៣) អាបត្តិ ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(អាបត្តិ ៥) គឺ អាបត្តិបាពជក ១ អាបត្តិសង្ឃទិសេស ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ

១ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ អាបត្តិទុក្ខ ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៥ ។

(៨៤៤) កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(កងនៃអាបត្តិ ៥) គឺ កងនៃអាបត្តិបាពជក ១ កងនៃអាបត្តិសង្ឃ-

ទិសេស ១ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងនៃអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ កង

នៃអាបត្តិទុក្ខ ១ នេះជាកងនៃអាបត្តិ ៥ ។

(៨៤៥) វិន័តវត្ថុ មាន ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(វិន័តវត្ថុ ៥) គឺ កិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាង

ចាកកងនៃអាបត្តិទាំង ៥ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវកងអាបត្តិ)

មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្លាប់បង្កនូវកងនៃ

អាបត្តិ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៥ ។

កតិបុញ្ញារិ សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត វិនិច្ឆ័យ

(៨៤៦) តត្ថ កតមា សត្ត អាបត្តិយោ ។ ចារា-
ដិកាបត្តិ សង្ឃទិសេសាបត្តិ ឡុយ្ហាយាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យាបត្តិ ចាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្ខដាបត្តិ ទុក្ខាសីតា-
បត្តិ ។ ឥមា សត្ត អាបត្តិយោ ។

(៨៤៧) តត្ថ កតមេ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា ។ ចារា-
ដិកាបត្តិក្ខន្ធា សង្ឃទិសេសាបត្តិក្ខន្ធា ឡុយ្ហា-
យាបត្តិក្ខន្ធា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធា ចាដិទេសនីយា-
បត្តិក្ខន្ធា ទុក្ខដាបត្តិក្ខន្ធា ទុក្ខាសីតាបត្តិក្ខន្ធា ។
ឥមេ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា ។

(៨៤៨) តត្ថ កតមាធិ សត្ត វិនិច្ឆ័យនិ ។ សត្តហិ
អាបត្តិក្ខន្ធា អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អករិយា
អករណី អនុជ្ឈាបត្តិ វេលាអនុតិក្ខមោ សេតុយា-
តោ ។ ឥមាធិ សត្ត វិនិច្ឆ័យនិ ។

កតិបុញ្ញាវៈ អាបត្តិ ៧ វិន័តវត្ថុ ៨

(៨៤៦) អាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ អាបត្តិ ៧ គឺអាបត្តិបាវជក ១ អាបត្តិសង្ឃទិសេស ១ អាបត្តិថ្មល្អថ្មយ ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ អាបត្តិទុក្ខ ១ អាបត្តិទុក្ខាសិត ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៧ ។

(៨៤៧) កងនៃអាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (កងនៃអាបត្តិ ៧) គឺកងនៃអាបត្តិបាវជក ១ កងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ១ កងនៃអាបត្តិថ្មល្អថ្មយ ១ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងនៃអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ១ កងនៃអាបត្តិទុក្ខ ១ កងនៃអាបត្តិទុក្ខាសិត ១ ។ នេះជាកងនៃអាបត្តិ ៧ ។

(៨៤៨) វិន័តវត្ថុ មាន ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិន័តវត្ថុ មាន ៧) គឺកិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវកងនៃអាបត្តិ) មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវវដ្តន (នៃអាបត្តិ) សម្លាប់បង្ខំនូវកងនៃអាបត្តិ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៧ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវាត

(៨៤៩) តត្ថ កតមេ ធិ អតារវា ។ ពុទ្ធ អតា-

រវា ធិម្ម អតារវា សង្ឃ អតារវា សិក្ខាយ អតា-

រវា អប្បមាទេ អតារវា បដិសន្ធាវេ អតារវា ។ ឥមេ

ធិ អតារវា ។

(៨៥០) តត្ថ កតមេ ធិ តារវា ។ ពុទ្ធ តារវា

ធិម្ម តារវា សង្ឃ តារវា សិក្ខាយ តារវា អប្ប-

មាទេ តារវា បដិសន្ធាវេ តារវា ។ ឥមេ ធិ តារវា ។

(៨៥១) តត្ថ កតមាធិ ធិ វិជ្ជតវត្ថុធិ ។ ធិហិ

អតារវេហិ អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេមណិ អតិវិយា

អតរណំ អនជ្យាបត្តិ វេលាអនតិក្កមោ សេតុយាតោ ។

ឥមាធិ ធិ វិជ្ជតវត្ថុធិ ។

វិធីបំណង បរិវារ:

(៨៤៩) សេចក្តីមិនគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (សេចក្តីមិនគោរព ៦) គឺ ការមិនគោរពព្រះពុទ្ធ ១ មិនគោរពព្រះធម៌ ១ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ១ មិនគោរពសិក្ខា ១ មិនគោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ មិនគោរពការបដិសន្ធាវៈ ១ ។ នេះជាសេចក្តីមិនគោរព ៦ ។

(៨៥០) សេចក្តីគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (សេចក្តីគោរព ៦) គឺការគោរពព្រះពុទ្ធ ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ គោរពក្នុងការបដិសន្ធាវៈ ១ ។ នេះជាសេចក្តីគោរព ៦ យ៉ាង ។

(៨៥១) វិន័តវត្ថុ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិន័តវត្ថុ ៦) គឺ កិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកសេចក្តីមិនគោរពទាំង ៦ គឺថាកិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវសេចក្តីមិនគោរព) មិនឲ្យត្រូវ មិនកទ្វងនូវវេជន (នៃសេចក្តីមិនគោរព) សម្លាប់បង្ខំនូវអតារវៈ ។ នេះជាវិន័តវត្ថុ ៦ ។

កតិបុញ្ញវារំ ចតស្សោ វិបត្តិយោ ធម៌ អាបត្តិសមុដ្ឋានា

(៨៥២) តត្ថ កតមោ ចតស្សោ វិបត្តិយោ ។
សីលវិបត្តិ អាចារិវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវិបត្តិ ។ ឥមា
ចតស្សោ វិបត្តិយោ ។

(៨៥៣) តត្ថ កតមេ ធម៌ អាបត្តិសមុដ្ឋានា ។
អត្តាបត្តិ កាយតោ សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ វាចតោ សមុដ្ឋានិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច សមុដ្ឋានិ ន ចិត្តតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន វាចតោ
អត្តាបត្តិ វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានិ ន កាយតោ
អត្តាបត្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋា-
និ ។ ឥមេ ធម៌ អាបត្តិសមុដ្ឋានា ។

(៨៥៤) តត្ថ កតមាធិ ធម៌ វិវាទមូលាធិ ។ ឥធម៌
ភិក្ខុ កោធជនោ ហោតិ ឧបទាហី យោ សោ ភិក្ខុ
កោធជនោ ហោតិ ឧបទាហី សោ សត្តវិបិ អតារវោ
វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ អតារវោ វិហារតិ អប្ប-
ដិស្សោ សធម្មេបិ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខា-
យថិ ន ចរិច្ចរិការី ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ

កតបុព្វាវរៈ វិបត្តិ ៤ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦

(៨៥២) វិបត្តិ ៤ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
វិបត្តិ ៤ គឺ សីលវិបត្តិ ១ អាចារ្យវិបត្តិ ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ អាជីវិបត្តិ ១ ។
នេះជាវិបត្តិ ៤ ។

(៨៥៣) សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេច
ខ្លះ ។ (សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦) គឺអាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើត
ឡើងអំពីវេទនា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវេទនា មិន
កើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង
អំពីវេទនាផង មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពី
ចិត្តផង មិនកើតឡើងអំពីវេទនា ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវេទនាផង អំពីចិត្ត
ផង មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពីវេទនាផង
អំពីចិត្តផង ១ ។ នេះជាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទាំង ៦ ។

(៨៥៤) មូលនៃវិវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
(មូលនៃវិវាទទាំង ៦) គឺភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវ
សេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណាជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវសេចក្តីក្រោធទុក
ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនគោរព មិនទានលំពោង ក្នុងព្រះសាស្តាផង
មិនគោរព មិនទានលំពោង ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទាន
លំពោងក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណា

វិសយចំណីកេ ចរិកិកេ

សត្វរិចំ អតារវោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេចំ ។ មេ ។
 សង្ឃេចំ ។ មេ ។ សិក្ខាយចំ ន បរិច្ចរិការី ហោតិ សោ
 សង្ឃេ វិវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ វិវាទោ
 ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជ-
 នស្ស អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេវមទុស្សនំ ។
 ឯវ្យាបញ្ចេ តុម្ហេ វិវាទមូលំ អជ្ឈតំ វា ពហិន្ទា វា ស-
 មទុបស្សេយ្យាថ តត្ថ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស វិវាទ-
 មូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឯវ្យាបញ្ចេ តុម្ហេ
 វិវាទមូលំ អជ្ឈតំ វា ពហិន្ទា វា ន សមទុបស្សេ-
 យ្យាថ តត្ថ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស វិវាទមូលស្ស
 អាយតី អនុស្សវាយ បដិបដ្ឋេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស
 ចាបកស្ស វិវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ឯវមេតស្ស

វិធីបដិភក្តិ បរិវារៈ

មិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។

ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធិផង ក៏កុំនោះ

ឈ្មោះថា ជាអ្នកញ៉ាំងវិវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណាប្រព្រឹត្ត

ទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន

ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បី

សេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ ពិ-

ចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬ

ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ

ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់ នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង

ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន នឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួន ឬក្នុង

បរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណា

ឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុង

បរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តានបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ

ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង

ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃបុគ្គល

ដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះ

បង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ វាមិនមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការ

កតិបុព្វវារំ ៨ វិវិទមូលានំ

ចាបកស្ស វិវាទមូលស្ស អាយតី អនុស្សវេ ហោតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុ មក្ខិ ហោតិ បលាសី ។ បេ ។
 ឥស្សតិ ហោតិ មច្ឆរំ សហោ ហោតិ មាយាវំ
 ចាប៌ន្នោ ហោតិ មច្ឆានិដ្ឋិ សន្និដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ
 អាណនត្តាហំ ទុប្បដិទ្ធិស្សតិ យោ សោ ភិក្ខុ
 សន្និដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណនត្តាហំ ទុប្បដិទ្ធិស្សតិ
 សោ សត្តរិមិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេមិ
 អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សង្ខេបិ អតារវេ
 វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខាយមិ ន បរិប្បវត្តារំ ហោតិ ។
 យោ សោ ភិក្ខុ សត្តរិមិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិ-
 ស្សោ ធម្មេមិ ។ បេ ។ សង្ខេបិ ។ បេ ។ សិក្ខាយមិ
 ន បរិប្បវត្តារំ ហោតិ សោ សង្ខេ វិវាទំ ជនេតិ ។
 យោ សោ ហោតិ វិវាទោ តហុជនាហិតាយ តហុ-
 ជនាសុខាយ តហុនោ ជនស្ស អនត្តាយ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ នេវមនុស្សានំ ។ ឯវរូបញ្ចេ តុម្ភេ វិវាទមូលំ
 អជ្ឈតំ វា តហិត្វា វា សមនុបស្សយ្យាថ តត្រ

កតិបុព្វវារៈ មូលនៃវិវាទ ៦

ដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀត រមែង
មានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុជាអ្នក
លុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន (ប្រណាំងវាសនា) ។ បេ ។ ជាអ្នកច្រ-
ណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអួតអាង លាក់ពុត ជាអ្នកមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន
ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុណាជាអ្នកប្រកាន់តាមសេច-
ក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះ
ថា មិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនទុន
លំទោនក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង
មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធាផង ។ ភិក្ខុណា មិនគោរព មិនទុនលំទោន
ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។
មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងវិវាទឲ្យកើតឡើង
ក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជន
ច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន
ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំង-
ឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាព
យ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ

តុម្ហេ តស្មេវ ចាបកស្ម វិវាទមូលស្ម បហានាយ
 វាយមេយ្យាថ ឯវេមតោ តុម្ហេ វិវាទមូលំ អជ្ឈតំ វា
 តហិតា វា ន សមនុបស្សយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ
 តស្មេវ ចាបកស្ម វិវាទមូលស្ម អាយតី អនុស្ស-
 វាយ បដិបទ្គេយ្យាថ ។ ឯវេមតស្ម ចាបកស្ម
 វិវាទមូលស្ម បហានំ ហោតិ ឯវេមតស្ម ចាបកស្ម
 វិវាទមូលស្ម អាយតី អនុស្សវេ ហោតិ ។ ឥមាធិ
 ធិ វិវាទមូលានិ ។

(៨៥៥) តត្ថ កតតមាធិ ធិ អនុវាទមូលានិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុ កោធខោ ហោតិ ឧបនាហី យោ សោ
 ភិក្ខុ កោធខោ ហោតិ ឧបនាហី សោ សត្តវិមំ អតា-
 វវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេមំ អតារវេ វិហារតិ អប្ប-
 ដិស្សោ សង្ឃេមំ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខា-
 យមំ ន បរិច្ចរិកាវី ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សត្តវិមំ

វិទយបិដក បរិវារៈ

បូក្កងបរិស័ទ្ធ នៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូល
 នៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុង
 បរិស័ទ្ធ នៃខ្លួននឹងបរិស័ទ្ធ នៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិន
 បានពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃ
 ខ្លួន បូក្កងបរិស័ទ្ធ នៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ បូក្កងបរិស័ទ្ធ
 នៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏
 លាមកនោះឯងប្រព្រឹត្តតទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹង
 សន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទ្ធ នៃខ្លួននឹងបរិស័ទ្ធ នៃបុគ្គលដទៃនោះ ។
 ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ
 ការដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនេះ ប្រព្រឹត្តតទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន
 រមែងបានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះជាមូលនៃវិវាទ ៦ ។

(៨៥៥) មូលនៃអនុវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
 (មូលនៃអនុវាទ ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវ
 សេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណា ជាអ្នកក្រោធ ចង់នូវសេចក្តីក្រោធទុក
 ភិក្ខុនោះឈ្មោះ មិនគោរព មិនឧបលំបោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង
 មិនគោរព មិនឧបលំបោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឧ
 បលំបោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិទ្ធិផង ។ ភិក្ខុណា

កតិបុញ្ញវិវ ឆ អនុវាទមូលានំ

អតារោ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេចិ ។ បេ ។ សង្ខេ-
 ចិ ។ បេ ។ សិក្ខាយចិ ន បរិច្ចរិការី ហោតិ សោ
 សង្ខេ អនុវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ អនុវាទោ
 ពហុជនាហិតាយ ពហុជនាសុខាយ ពហុនោ ជនស្ស
 អនត្តាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេវេមនុស្សំ ។ ឯវុបញ្ចោ
 តុម្ហេ អនុវាទមូលំ អជ្ឈតិ វា ពហិទ្ធា វា សមនុបស្សេ-
 យ្យាថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស
 បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឯវុបញ្ចោ តុម្ហេ អនុវាទមូលំ
 អជ្ឈតិ វា ពហិទ្ធា វា ន សមនុបស្សេយ្យាថ តត្រ
 តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតិ
 អនុវាទមូលស្ស បដិច្ចជ្ឈេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស ចាបកស្ស
 អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ឯវមេតស្ស ចាបកស្ស

កតិបុណ្ណាវរៈ មូលនៃអនុវាទ ៦

ជាអ្នកមិនគោរព មិនទុនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង
 ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង
 ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ អនុវាទណា
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់
 ជនច្រើន ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចំរើន ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជា
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នក
 ទាំងឡាយពិចារណានូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាន
 នៃខ្លួន ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទ
 នៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃអនុ-
 វាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន នឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុង
 បរិស័ទនៃខ្លួន នឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ
 មិនពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃ
 ខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃ
 បុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមក
 នោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃ
 បុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះ
 បង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនេះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការ

វិសយបិដកេ បរិវា

អនុវាទមូលស្ស អាយតី អនុវស្សវេ ហោតិ ។ បុន
 ចបំ ភិក្ខុ មត្តិ ហោតិ បលាសី ។ បេ ។ ស្សត្តិ
 ហោតិ មជ្ជិ សេហោ ហោតិ មាយាវី ចាបិច្ឆោ ហោតិ
 មិច្ឆាទិដ្ឋិ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ អាណាទត្តាហិ ធុប្ប-
 ដិទិស្សត្តិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សន្តិដ្ឋិបរាមាសី ហោតិ
 អាណាទត្តាហិ ធុប្បដិទិស្សត្តិ សោ សត្តវិបិ អតារវេ
 វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ
 សង្ឃេបិ អតារវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ សិក្ខាយបិ ន
 បរិប្បវិការី ហោតិ ។ យោ សោ ភិក្ខុ សត្តវិបិ អតា-
 រវេ វិហារតិ អប្បដិស្សោ ធម្មេបិ ។ បេ ។ សង្ឃេបិ ។
 បេ ។ សិក្ខាយបិ ន បរិប្បវិការី ហោតិ សោ សង្ឃេ
 អនុវាទំ ជនេតិ ។ យោ សោ ហោតិ អនុវាទោ តហុជ-
 ណាហិតាយ តហុជនាសុខាយ តហុជោ ជនស្ស អនត្តា-
 យ អហិតាយ ធុត្តាយ នេវមនុស្សំ ។ ឯវុបតោ

វិធីបំណិក បរិវារៈ

ដែលមិនឲ្យមូលនៃអនុវត្តន៍លាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន
 រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុជាអ្នក
 លុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់
 ជាអ្នកអួតអាង ជាអ្នកលាក់ពុត ជាអ្នកមានប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋភាព
 ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន នឹងប្រកាន់មាំ លះបង់បាន
 ដោយកម្រ ។ ភិក្ខុណា ដែលប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់ របស់ខ្លួន
 ប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនគោរព មិន
 ទទួលបានក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនទទួលបាន ក្នុងព្រះ
 ធម៌ផង មិនគោរព មិនទទួលបានក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសិទ្ធិផង ។ បេ ។ ភិក្ខុណា មិនគោរព មិនទទួលបានក្នុងព្រះសាស្តា
 ផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។ បេ ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។ បេ ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌
 ក្នុងសិទ្ធិផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញ៉ាំងអនុវត្តឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។
 អនុវត្តណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិន
 ជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនចំរើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ

កតិបុត្តារិកំ ឆ សារណីយា ធម្មា

តុម្ហេ អនុវាទមូលំ អដ្ឋតំ វា ពហំទ្វា វា សមនុ-
 បស្សេយ្យាថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទ-
 មូលស្ស បហានាយ វាយមេយ្យាថ ឯវុបញ្ចេ តុម្ហេ
 អនុវាទមូលំ អដ្ឋតំ វា ពហំទ្វា វា ឆ សមនុបស្សេយ្យា-
 ថ តត្រ តុម្ហេ តស្សេវ ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស
 អាយតី អនុវស្សវាយ បដិបដ្ឋេយ្យាថ ។ ឯវមេតស្ស
 ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស បហានំ ហោតិ ឯវមេតស្ស
 ចាបកស្ស អនុវាទមូលស្ស អាយតី អនុវស្សវា
 ហោតិ ។ ឥមាធិ ឆ អនុវាទមូលាធិ ។

(៨៥៦) តត្ថ តតមេ ឆ សារណីយា ធម្មា ។

ឥឆ ភិក្ខុនោ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ
 សព្វហ្មតាវស្ថុ អារិ ថេវ រហោ ឆ អយម្បំ ធម្មោ

កតិបុព្វាភិរៈ សារាណីយធម៌ ៦

ពិចារណាយើញ នូវមូលនៃអនុវត្តមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន
 ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃ
 ក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃអនុវត្តដែលមានកន្លះឯង
 ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន នឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹងបរិស័ទ
 នៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាយើញ នូវមូលនៃ
 អនុវត្តមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួនក្តី ក្នុង
 សន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវ
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវត្តដែលមានកន្លះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនា-
 គតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួននឹងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិស័ទនៃខ្លួននឹង
 បរិស័ទនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃអនុវត្តដែលមានកន្លះ
 រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃអនុវត្តដែលមាន
 កន្លះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។
 នេះជាមូលនៃអនុវត្ត ៦ យ៉ាង ។

(៨៥៦) សារាណីយធម៌ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។
 (សារាណីយធម៌ ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានតាំងកាយកម្ម
 ប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វហូបារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ
 ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរក

វិទ្យាបិដកេ បរិវាតេ

សារាណីយោ បិយគរណោ គុកុករណោ សង្កហាយ
អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន
ចបំ ភិក្ខុនោ មេត្តំ វជ្ជកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ ស-
ព្រហ្មចារីសុ ភាវំ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ
សារាណីយោ បិយគរណោ គុកុករណោ សង្កហាយ
អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន
ចបំ ភិក្ខុនោ មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ
សព្រហ្មចារីសុ ភាវំ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ
សារាណីយោ បិយគរណោ គុកុករណោ សង្កហាយ
អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯកីការាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន
ចបំ ភិក្ខុនោ តេ លាភា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា អន្តមសោ
បត្តបរិយាបន្នមត្តម្យំ តថាវុចេហំ លាភេហំ អប្បដិវិ-
ភត្តភោតិ ហោតិ សីលវរុណេហំ សព្រហ្មចារីហំ សាធា-

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់ស-
 ព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បី
 ព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ
 (ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងវិធីកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វព្រហ្ម-
 ចារីបុគ្គល តាំងក្នុងទីចំពោះមុខ តាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះ
 ថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះ
 ថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
 សង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) បាន
 តាំងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល តាំងក្នុងទី
 ចំពោះមុខ តាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គល
 គប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព
 ដល់សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តី
 មិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅ
 ទៀតថា លាភណ្ឌដែលប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ដោយ
 ហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែតាហារបិណ្ឌបាត ភិក្ខុអ្នកមិនទាន់បានបរិភោគ
 តាំងមិនទាន់បានចែកលាភដូច្នោះនៅឡើយ ជាអ្នកបរិភោគ សាធារណៈ

កតិបុញ្ញវិវ ធ សារណីយោ ធម្មា

រណាកោតី អយម្យំ ធម្មោ សារណីយោ បិយត្រណោ
 កុក្កត្រណោ សង្កហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតី-
 ការាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុ យានិ តានិ
 សីលានិ អទ្ធានិ អន្តរាទានិ អសតលានិ អតម្មាសានិ
 កុដិស្សានិ វិញ្ញាបសត្ថានិ អបរាមជ្ជានិ សមាធិសំវត្ថុនិ-
 កានិ តថាវុចេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញកតោ វិហារតិ
 សព្វហ្មចារីហិ អវិ ចេវ រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ
 សារណីយោ បិយត្រណោ កុក្កត្រណោ សង្កហាយ
 អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯតីការាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន
 ចបំ ភិក្ខុ យាយំ ទិដ្ឋិ អរិយា ទិយ្យានិកា ទិយ្យាតិ
 តត្តរស្សំ សម្មាទិក្ខុត្តយាយ តថាវុចាយ ទិដ្ឋិយា

កតិបុព្វាវារៈ សារណីយធម៌៦

(ជាមួយ) នឹងសព្វហូចារីបុគ្គលអ្នកមានសីលទាំងឡាយ ធម៌នេះឯង
 ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់
 ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់សព្វហូចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 សេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តី
 ស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា សីលណា ដែលមិនជាប់
 មិនឆ្គុះ មិនពពាល មិនពង្រុះ ជាសីលជាល្អ ជាសីលដែលអ្នកប្រាជ្ញតែង
 សរសើរ ជាសីលដែលគណ្តា នឹងទិដ្ឋិមិនបានប៉ះពាល់ ជាសីលប្រ-
 ព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ^(៦) ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលស្មើគ្នា ក្នុងសីលទាំង
 ឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ជាមួយនឹងសព្វហូចារីបុគ្គល ទាំង
 កងទីចំពោះមុខ ទាំងកងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែល
 បុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តី
 គោរពដល់សព្វហូចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិន
 វិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យតទៅទៀតថា
 ទិដ្ឋិណា ដ៏ប្រសើរ ជាទីនាំសត្វចេញចាកវដ្តទុក្ខ របស់បុគ្គលអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នោះ ដើម្បីជាទីអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ ភិក្ខុប្រកបដោយសេចក្តី

៦ អង្គិកថា ជាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបញ្ចសមាធិនឹងអប្បនាសមាធិ ។

ទិដ្ឋសាមញ្ញកតោ វិហារតិ សព្វហ្មតារីហិ អាវិ ចេវ
 រហោ ច អយម្យំ ធម្មោ សារាណីយោ បិយគរណោ
 កុករណោ សង្កហាយ អវិវាទាយ សាមគ្គិយា ឯក-
 ភាវាយ សំវត្ថុតិ ។ ឥមេ ធម្មោ សារាណីយោ ធម្មោ ។

(៨៥៧) តត្ថ កតមាធិ អដ្ឋាស គេទករវត្ថុនិ ។

ឥធម្មំ ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ
 អវិជយំ វិជយោតិ ទីបេតិ វិជយំ អវិជយោតិ ទីបេតិ
 អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថា-
 គតេនាតិ ទីបេតិ ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ
 អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ឌំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អនាចិណ្ឌំ តថាគតេន
 អនាចិណ្ឌំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ អប្បញ្ញតំ តថាគតេន
 បញ្ញតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ បញ្ញតំ តថាគតេន

វិធីបដិសេធបរិវារៈ

យល់ឃើញស្មើគ្នា ដោយទិដ្ឋមានសភាពដូច្នោះ (ជាមួយ) នឹងសព្វហ្ម-
 ចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា
 ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះ
 ថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្វហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
 សង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។
 នេះជាសារាណីយធម៌ ៦ ។

(៨៥៧) ភេទករវត្ថុ ១៨ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ (ភេទករវត្ថុ ១៨ នោះគឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សំដែង
 នូវសភាវៈមិនមែនធម៌ជាធម៌ ១ សំដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សំដែង
 នូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សំដែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ ១
 សំដែងនូវធម្មវិន័យ ដែលតថាគត មិនបានសំដែង មិនបានពោល ថា
 តថាគតបានសំដែងបានពោល ១ សំដែងនូវធម្មវិន័យដែលតថាគត បាន
 សំដែង បានពោល ថាតថាគតមិនបានសំដែង មិនបានពោល ១ សំដែង
 នូវវត្ថុដែលតថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែលតថាគតបាន
 សន្សំមក ១ សំដែងនូវវត្ថុដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្ថុដែល
 តថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ១ សំដែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិន
 បានបញ្ចាត ថាតថាគតបានបញ្ចាត ១ សំដែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគត

កតិបុញ្ញវិវាទ អដ្ឋវេសកេវកវិច្ឆិ

អប្បញ្ញត្តិ តថាគតោនាតិ ជីវេតិ អាបត្តិ អនាបត្តតិ
 ជីវេតិ អនាបត្តិ អាបត្តតិ ជីវេតិ លហុកំ អាបត្តិ
 កុរុកា អាបត្តតិ ជីវេតិ កុរុកំ អាបត្តិ លហុកា
 អាបត្តតិ ជីវេតិ សាវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា
 អាបត្តតិ ជីវេតិ អនវសេសំ អាបត្តិ សាវសេសា
 អាបត្តតិ ជីវេតិ ទុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ អទុដ្ឋល្លា អាបត្តតិ
 ជីវេតិ អទុដ្ឋល្លំ អាបត្តិ ទុដ្ឋល្លា អាបត្តតិ ជីវេតិ ។
 ឥមាធិ អដ្ឋវេស កេវកវត្ថុនិ ។

[៨៥៨] តត្ថ កតមាធិ ចត្តាវិ អធិករណាធិ ។
 វិវាទាធិករណំ អនុវិវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ
 កិច្ចាធិករណំ ។ ឯមាធិ ចត្តាវិ អធិករណាធិ ។

[៨៥៩] តត្ថ កតមេ សត្ត សមថា ។ សម្មាសម្ពាសន-
 យោ សតិវិធម្យោ អម្ពុទ្ធិវិធម្យោ បដិញ្ញាតករណំ យេ.
 កុយ្យសិកា តស្សោបិយសិកា^(១) តិណាវត្តារកា ។
 ឥមេ សត្ត សមថា ។

កតិបុញ្ញវិវាទ វិច្ឆិ ។

១ ឧ. គល្យបាចិយ្យសិកា ។

កតិបុញ្ញាវៈ ភេទកវត្ថុ ១៨ យ៉ាង

បានបញ្ចត្ត ថាតថាគតមិនបានបញ្ចត្ត ១ សំដែងនូវអាបត្តិ ថាជាអនា-
 បត្តិ ១ សំដែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ ១ សំដែងនូវលហុកាបត្តិ ថា
 ជាគុកាបត្តិ ១ សំដែងនូវគុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ ១ សំដែងនូវសាវ-
 រេសសាបត្តិ ថាជាអនវរេសសាបត្តិ ១ សំដែងនូវអនវរេសសាបត្តិ ថាជាសាវ-
 រេសសាបត្តិ ១ សំដែងនូវទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋលាបត្តិ ១ សំដែងនូវ
 អទុដ្ឋលាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋលាបត្តិ ១ ។ នេះជាភេទកវត្ថុ ១៨ ។

(៨៥៨) អធិករណ៍ ៤ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(អធិករណ៍ ៤ នោះ គឺ) វិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១
 អាបត្តាធិករណ៍ ១ ភិច្ចាធិករណ៍ ១ ។ នេះជាអធិករណ៍ ៤ ។

(៨៥៩) សមថៈ ៧ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(សមថៈ ៧ នោះ គឺ) សមទាវិន័យ ១ សតវិន័យ ១ អម្បទ្យាវិន័យ ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ យេកុយ្យសិកា ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្តារកៈ
 ១ ។ នេះជាសមថៈ ៧ ។

វិទ្យាបិដក បរិវា

ពិស្សន្ត

(៨៦០) អាបត្តិ អាបត្តិក្ខន្ធា

វិជ្ជតា សត្តតា បុណ្យ

វិជ្ជតាភារា ចេវ

ភារា មូលមេវ ច

បុណ្យ វិជ្ជតា វិបត្តិ

សម្មជានវិវាទនា^(១)

អនុវាទា សារាណីយំ

ភេទាជិតរណេន ច ។

សត្តេវ សមថា វត្ថុតា

បទា សត្តរសា^(២) វេមេតិ ។

១ ឱ. សម្មជានំ វិវាទោ ។ ២ ឱ. សត្តរស ។

វិសេសបិដក បរិវារៈ

ឧទ្ទាននៃកតិបប្រាសាទៈនោះជ្រើស

(៨៦០) និយាយពីអាបត្តិ ១ កងនៃអាបត្តិ ១ វត្ថុដែល
 ព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ ១ អាបត្តិ ៧ យ៉ាង ១ នឹងកង
 នៃអាបត្តិ ៧ ទៀត ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ
 ៧ ទៀត ១ អតារវៈ ១ តារវៈជាមូល ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់
 វិនិច្ឆ័យហើយ ៦ ទៀត ១ វិបត្តិ ១ សមុជ្ជាន (នៃអាបត្តិ) ១
 វិវាទមូល ១ អនុវាទមូល ១ សារាណីយធម៌ ១ ភេទកវត្ថុ ១
 អធិករណ៍ ១ ។ សមថៈ ៧ ដែលលោកពោលហើយ
 រួមជាប្រាំ ១៧ នេះឯង ។

វិសតិ វិរា

(៨៦០) បឋមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាដិតំ អា-
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អា-
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា-
តិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិ-
យាតិ វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តតំ ។ ធុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ធុញ្ញា-
សិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។

(៨៦២) ធុតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ចារាដិតំ អា-
បដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អាបដ្ឋេ-
យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
សិយាតិ វត្តតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
វត្តតំ ។ ចាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ
វត្តតំ ។ ធុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្តតំ ។
ធុញ្ញាសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្តតំ ។

វិស័យៈ

(៨៦១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាទដកដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិជាបឋមដែរ
ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស (ដោយសមុជ្ជានៃ
អាបត្តិជាបឋម)ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងង់ឬទេ ។
មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិ
បាទិទេសនីយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដឬទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិត (ដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិជាបឋម)
ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

(៨៦២) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាទដកដោយសមុជ្ជានៃអាបត្តិទី២ ឬទេ ។
មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
អាបត្តិថ្មល្ងង់ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាទិទេសនីយៈឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

(៨៦៣) តតិយន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ទារាជិកំ
 អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្ថុតំ ។ សដ្ឋាទិសេសំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ថុល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា-
 តិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ទាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិ-
 យាតិ វត្ថុតំ ។ ទាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្ថុតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ទុក្ខា-
 សិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្ថុតំ ។

(៨៦៤) ចតុត្ថេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ទារាជិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យ ។ តិសិយាតិ វត្ថុតំ ។ សដ្ឋាទិសេសំ អាបដ្ឋេ-
 យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ថុល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ទាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្ថុតំ ។ ទាដិទេសនីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្ថុតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។
 ទុក្ខាសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតំ វត្ថុតំ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ:

(៨៦៣) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៣

ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
 ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងឿយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។
 មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខធម្មទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិតឬទេ ។ មិន
 ត្រូវទេ ។

(៨៦៤) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៤ ឬទេ ។

មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
 អាបត្តិថ្មល្ងឿយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។
 មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខធម្មទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខាសិតឬទេ ។
 មិនត្រូវទេ ។

[៨៦៥] បញ្ចមេន អាបត្តិសមុជ្ឈាណេន ចារាដិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អាបដ្ឋេ-
 យ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្ថុតំ ។ ចាដិទេសដីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ
 វត្ថុតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។
 ទុក្ខាសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។

[៨៦៦] ធរដ្ឋេន អាបត្តិសមុជ្ឈាណេន ចារាដិកំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ សង្ឃាទិសេសំ អា-
 បដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ឥល្លច្ចយំ អាបដ្ឋេយ្យា-
 តិ ។ សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ចាចិត្តយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ចាដិទេសដីយំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។
 សិយាតិ វត្ថុតំ ។ ទុក្កដំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ សិយាតិ
 វត្ថុតំ ។ ទុក្ខាសិតំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ ។ ន ហិតិ វត្ថុតំ ។

វិសតិវារៈ វារៈសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦

(៨៦៥) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាវជ័ក ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៥

ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវ
ដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថ្កល្យធម៌ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មិនត្រូវ
ទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិត
ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។

(៨៦៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាវជ័ក ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី៦ ប្តូរទេ ។

មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវ
អាបត្តិថ្កល្យធម៌ប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈប្តូរទេ ។ មាន
ត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដប្តូរទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពាសិតប្តូរទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

ចប់ វារៈនៃអាបត្តិសមុជ្ឈាន ៦ ជាបឋម ។

វិសយបិដកេ បរិវារោ

(៨៦៧) បឋមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន កតំ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតំ ។ បឋមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន បញ្ច
 អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ភិក្ខុ កប្បិយសញ្ញា សញ្ញាច-
 កាយ កុដិ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្ធិ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ បយោគេ ទុក្កដំ ឯកប័ណ្ណោ អនា-
 គតេ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស តស្មី ប័ណ្ណោ អាគតេ អាបត្តិ
 សដ្ឋានិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បិយសញ្ញា វិការលេ
 កោជនំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បិ-
 យសញ្ញា អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ អន្តរយរំ បរិដ្ឋាយ
 ហត្ថតោ ខាទន្ទិយំ វា កោជន្ទិយំ វា សហត្ថា បដិក្ក-
 ហេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាដិទេសន្ទិយស្ស ។ បឋមេន
 អាបត្តិសមុដ្ឋានេន ឥមា បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតំ ។
 តា អាបត្តិយោ ចតុន្ទំ វិបត្តិនំ កតំ វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។
 សត្តន្តំ អាបត្តិក្កន្ធានំ កតំហិ អាបត្តិក្កន្ធាហិ សត្តហិ-
 តា ។ ធន្ទំ អាបត្តិសមុដ្ឋានេនំ កតំហិ សមុដ្ឋានេហិ ស-
 មជ្ឈហន្តំ ។ ចតុន្ទំ អជិក្ករណានំ កតំមិ អជិក្ករណំ ។
 សត្តន្តំ សមថានំ កតំហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។

វិធីបដិសេធ ចរិកៈ

(៨៦៧) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បដិសេធន៍ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី១ ។

ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី១ គឺភិក្ខុសំគាល់ថា គួរហើយ
 ធ្វើកុំដោយការបូមគេមកដោយខ្លួនឯង តែឥតមានសង្ឃសំដែងទិព្វ
 ធ្វើទិព្វហួសប្រមាណ មានហេតុពាស មិនមានទីបញ្ចប់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដកាលប្រយោគ កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 ថ្មល្អ័យ កាលបើបូកបាយអម្បយុទ្ធនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
 ទិសស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ ហើយបរិភោគភោជនិយាហារក្នុងវេលា
 វិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ ហើយទទួលខាទន័យៈ
 ឬភោជនិយាហារអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះ
 ផ្ទះដោយដៃខ្លួនឯង យកមកបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវ
 អាបត្តិទាំង៥នេះ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី១ ។ បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បដិសេធន៍ ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិទាំង
 ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិប្បដិសេធន៍ ។ បណ្ណាសមុជ្ជាននៃ
 អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជានប្បដិសេធន៍ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤
 ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បដិសេធន៍ ។

វិសតិ វិរា ធម្មបទសមុដ្ឋានាគបដ្ឋិវិរា

តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តិ
 សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អា-
 បត្តិក្ខត្វានំ បញ្ចហិ អាបត្តិក្ខត្វានំ សង្កហិតា សិយា
 សង្ឃិនិសេសាបត្តិក្ខត្វានំ សិយា វិល្លាស្តយាបត្តិក្ខត្វានំ
 សិយា កាចិត្តិយាបត្តិក្ខត្វានំ សិយា ចាដិទេសនីយា-
 បត្តិក្ខត្វានំ សិយា ឧក្កជាបត្តិក្ខត្វានំ ។ ធន្នំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ កាយតោ
 សមុដ្ឋហន្តិ ន វិចិតោ ន ចិត្តតោ ។ ចតុន្នំ អធិការណានំ
 អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ ឆិហំ សមថេហំ
 សម្មន្តិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតការណេន
 ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្ថារកេន ច ។

[៨៦៨] ធុតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អា-
 បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ ធុតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន
 ចតុស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ កិក្ខុ កបយសញ្ញ

វិសតិវារៈ សមុជ្ជាននៃអាបត្តិ ៤ យ៉ាងនឹងកាបត្តិវារៈ

បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីល-

វិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោក

សង្ខេបដោយកង នៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ខារទិសេសក៏មាន

កងនៃអាបត្តិថ្លង់ច្រើនក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ

បាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃ

អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិន

បានតាំងឡើងអំពីវចា ទាំងមិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្តា

អធិករណ៍ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តា

សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុខាវិន័យនឹងបដិញ្ញាត-

ករណៈក៏មាន ដោយសមុខាវិន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

(៨៦៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបន្ទាន ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី ២ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី ២ គឺភិក្ខុសំគាល់ថាគួរ

សមាទិសតិ ក្បែរ មេ ក្រោយជាតិ តស្ម័ន ក្បែរ ក្រោង អនេសិតត្រកាំ បរិវារាតិក្ខន្ធ សាវ័ន្ធ អបរិក្ខ-
 មន្ធ បរិវារ ធុក្ខន្ធ ឯកច័ន្ទ អនាគត អាបត្ត
 ឥន្ទ្រច្ចយស្ស តស្ម័ន ច័ន្ទ អនាគត អាបត្ត សង្ឃ-
 ទិសសស្ស ។ កិក្ខុ កប្បយសញ្ញ អនុបសម្បន្ធ
 បទសោ ធម្ម វាចេតិ អាបត្ត ចាចិត្តយស្ស ។ ធុត្ត-
 យេន អាបត្តសម្មជានេន ឥមា ចតុស្ស្វ អាបត្តយោ
 អាបត្តន្ត ។ តា អាបត្តយោ ចតុន្ទ វិបត្តន្ទ កតិ វិបត្ត-
 យោ កដ្ឋន្ទ ។ បេ ។ សត្តន្ទ សម្មជាតិ កតិហិ
 សម្មជេហិ សម្មន្ទ ។ តា អាបត្តយោ ចតុន្ទ វិបត្តន្ទ
 ទ្វេ វិបត្តយោ កដ្ឋន្ទ សិយា សិលវិបត្តិ សិយា អាចារ-
 វិបត្តិ ។ សត្តន្ទ អាបត្តក្ខន្ធាន្ទ ចតុហិ អាបត្តក្ខន្ធវេហិ
 សង្ឃហិតា សិយា សង្ឃទិសេសាបត្តក្ខន្ធវេន សិយា
 ឥន្ទ្រច្ចយាបត្តក្ខន្ធវេន សិយា ចាចិត្តយាបត្តក្ខន្ធវេន
 សិយា ធុក្ខន្ធាបត្តក្ខន្ធវេន ។ ធុន្ទ អាបត្តសម្មជានា
 ឯកេន សម្មជានេន សម្មជេហន្ទ វាចេតា សម្មជេហន្ទ
 ន កាយតោ ន ចិត្តតោ ។ ចតុន្ទ អធិការណា

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ក៏បង្ហាញ (ឲ្យកុំភ័យខ្លាច) ថា លោកទាំងឡាយចូរធ្វើកុំឲ្យខ្ញុំ ក៏កុំទាំងឡាយ
 ក៏ធ្វើកុំដី ចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រ-
 មាណ មានហេតុទាំងស្រុង មិនមានទីបញ្ចប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុងរាល់ប្រយោគ
 កាលនៅតែបាយអប្បកម្មយុទ្ធនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្កល្យធម៌ លុះបូកបាយ
 អម្បយុទ្ធនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ
 ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទ ចំពោះអនុបសម្បទ្ធី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវ
 អាបត្តិ ៤ នេះ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧
 រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ្យវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តា
 កងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិ
 សង្ឃទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្យធម៌ក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខក្នុងក៏មាន ។ បណ្តាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦
 តាំងឡើងដោយសម្បជានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវត្ត មិនតាំងឡើងអំពី
 កាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជា

វិសតិ វិវា ធម្មតិសមុដ្ឋានតាបត្តិវិ

អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្ធិ សមថាធិ ត្ថហំ សមថេហំ
សម្មន្តិ សិយា សម្មាទិយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
ច សិយា សម្មាទិយេន ច តិណាវត្ថាវកេន ច ។

(៨៦៩) តតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន កតិ អា-

បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន
បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា សិវិ-
ទហិត្វា កុដិ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្ធិ
សារម្ពំ អបរក្កមនំ បយោកេ ទុក្ខនំ ឯកបណ្ណោ អ-
នាគតេ អាបត្តិ វិល្លច្ចយស្ស តស្មី បណ្ណោ អានតេ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា
បណ្ឌិតកោជនាទិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញតិ
អាបត្តិ ចាទិតិយស្ស ។ ភិក្ខុ កប្បយសញ្ញា ភិក្ខុ-
និយា វេសាសន្តិយា ន និវេត្វា ភុញ្ញតិ អាបត្តិ ចា-
ទិទេសនីយស្ស ។ តតិយេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន វេមា
បញ្ច អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្តិ
វិបត្តនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ ។ បេ ។ សត្តន្ធិ សមថាធិ

វិសតិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនឹងអាបត្តិវារៈ

អាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
ដោយសមុទាវិន័យនឹងបដិពាក្យករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវិន័យនឹងតិ-
ណវត្ថាវកៈក៏មាន ។

(៨៦៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៣ ។
ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុជ្ឈាន នៃអាបត្តិទី ៣ គឺភិក្ខុសំគាល់ថា
គួរក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ
មានហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដកល់ប្រយោគ កាល
នៅតែបាយអប្បកម្មយដ្ឋនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្កល្លថ្មយ លុះបូកបាយអ-
ម្មយដ្ឋនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាគួរ
ក៏សូមបណ្ឌិតភោជនដើម្បីខ្លួនមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំ-
គាល់ថាគួរហើយកាលបើមានភិក្ខុនីមកឈររង្គាប់ (ឲ្យគេអង្គុសភោជន)
មិនបានហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវ
អាបត្តិ ៥ នេះ ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ
ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ យ៉ាង

វិសយបិដកេ បរិវាហ

កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្តំ
 វិបត្តន្តំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា
 អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ បញ្ចហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា សិយា សង្ឃាទិសេសា-
 បត្តិក្ខន្ធម សិយា ឡុល្លក្ខន្ធមបត្តិក្ខន្ធម សិយា ចា-
 ចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធម សិយា ចាដិទេសនីយាបត្តិក្ខន្ធម
 សិយា ធិក្កដាបត្តិក្ខន្ធម ។ ធន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋាននំ
 ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច វាចតោ
 ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន ចិត្តតោ ។ ចតុន្តំ អនិក្ករណានំ
 អាបត្តាធិក្ករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានំ តិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សិយា សម្មខារីនយេន ច បដិញ្ញាតក្ករណេន
 ច សិយា សម្មខារីនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧០] ចតុត្ថេន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបដ្ឋតិ ។ ចតុត្ថេន អាបត្តិសម្មដ្ឋានេន ធម អា-
 បត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ភិក្ខុ មេវេនំ ធម្មំ បដិសេវតិ អាបត្តិ
 ចារាជិកស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បយសញ្ញា សញ្ញាចិកាយ
 កុដិ កិរោតិ អទេសីតវត្ថុតិ បមាណាតិក្កន្តំ

វិសយបិដក បរិវារៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។
 បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង នៃអាបត្តិ ៥ គឺកង
 នៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្យប្បយក៏មាន កងនៃ
 អាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាជិទេសនិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
 ទុក្ខដក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន
 តែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ។ បណ្តាអធិ-
 ករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសមុទារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ
 សមុទារិន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

(៨៧០) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុជ្ជាន នៃអាបត្តិទី ៤ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី ៤ គឺភិក្ខុសេពមេថុន-
 ធម្ម ត្រូវអាបត្តិបាពជិត ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ ក៏ធ្វើកុដដោយការ
 សូមគេខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មាន

វិសតិ វិ. ១០ ធម្មបទសមុដ្ឋានពាក្យបញ្ជី

សារម្ភី អបរិក្កមនំ បរោតេ ធុក្កនំ ឯកបិណ្ឌ
អនាគតេ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស តស្មី បិណ្ឌ អា-
គតេ អាបត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិ-
យសញ្ញា វិកាលេ កោដនំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទាចិត្ត-
យស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្បិយសញ្ញា អញ្ញាតិកាយ
ភិក្ខុនិយា អន្តរយរំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ទាទន្ទិយំ វា
កោដន្ទិយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ
ទាដិទេសន្ទិយស្ស ។ ចតុត្ថន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន
ឥមា ធម្ម អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុត្ថ
វិបត្តិនំ កតតិ វិបត្តិយោ ភជន្តិ ។ បេ ។ សត្តន្ទំ សម-
ថានំ កតតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ តា អាបត្តិយោ
ចតុត្ថំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជន្តិ សិយា សីលវិបត្តិ
សិយា អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្ទំ អាបត្តិកុញ្ញានំ ធម្មា អា-
បត្តិកុញ្ញេហិ សង្កហិតា សិយា ទាវាដិកាបត្តិកុញ្ញេន
សិយា សង្ឃទិសេសាបត្តិកុញ្ញេន សិយា បុល្លច្ច-
យាបត្តិកុញ្ញេន សិយា ទាចិត្តិយាបត្តិកុញ្ញេន សិយា
ទាដិទេសន្ទិយាបត្តិកុញ្ញេន សិយា ធុក្កជាបត្តិកុញ្ញេន ។

វិសតិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងនឹងអាបត្តិវារៈ

ហេតុទាស់ មិនមានទីទុបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែ
 បាយអប្បកម្មយុទ្ធនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្កល្យប្បិយ លុះបូកបាយអម្មយុទ្ធនោះ
 ហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរក៏
 បរិភោគភោជនាហារក្នុងវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 មិនគួរ ក៏ទទួលខាទន័យភោជនីយាហារ អំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ
 ដែលចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
 បាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី៤ ។

បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។

បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារ-
 វិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយ
 ក្នុងនៃអាបត្តិ ៦ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាពជីកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ស័យ-
 ទិសេសក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្កល្យប្បិយក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
 ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។

ធនំ អាបត្តិសម្មជ្ជានំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជហន្តិ
កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តិ ន វាចតោ ។
ចតុន្នំ អធិករណំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្នំ
សមថានំ តីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សីយា សមទា-
វិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សីយា សមទា-
វិនយេន ច តិណ្ហត្ថារកេន ច ។

(៨៧០) បញ្ចមេន អាបត្តិសម្មជ្ជានេន កតិ អា-
បត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ បញ្ចមេន អាបត្តិសម្មជ្ជានេន ធន
អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ
អសន្តំ អភ្នតំ ឧត្តរិមនុស្សធម៌ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ចារា-
ជិកស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្ប័យសញ្ញា សមាទិសតិ កុដិ
មេ ករោថាតិ តស្ស កុដិ ករោន្តំ អនេសិតវត្ថុកំ
បមាណាតិកន្តំ សារភំ អបរិក្កមនំ បយោគេ ធុក្កន្តំ
ឯកបិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ វល្លច្ចយស្ស តស្ស បិណ្ឌោ
អនាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ អកប្ប័-
យសញ្ញា អនុបសម្ពន្ធំ បទសោ ធម៌ វាចេតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តយស្ស ។ ន ទិសេតុកាមោ ន វិម្ពេតុកាមោ

វិសយបិដក បរិវារៈ

បណ្ណាសមុជ្ជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ជាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយនឹងចិត្តមិនតាំងឡើងអំពីវេទនា ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់
 ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ
 ដោយសមុទាននៃយន្តនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទាននៃយន្តនឹង
 គណវត្ថុករណៈក៏មាន ។

(៨៧១) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បទាន ដោយសមុជ្ជាន នៃអាបត្តិ
 ទី៥ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុជ្ជាននៃអាបត្តិទី ៥ គឺ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះគង់អំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអត្ថទត្តិ-
 មនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ត្រូវអាបត្តិបាពជក ។ ភិក្ខុសំគាល់
 ថា មិនគួរ ក៏បបួល (ភិក្ខុផង្គា) ថា លោកទាំងឡាយបួរធ្វើកុដិដើម្បី
 យើង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិព្វ
 ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដកល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអបូកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 ថុល្លថ្នយ លុះបូកបាយអមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ស័យ-
 សេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច

វិសតិ វិរា ធម្មបទ្គិសមុដ្ឋានកាប្បវិរិ

ន មជ្ឈិក្ក កត្តកាមោ ទវកម្យតា ហំនេន ហំនំ វនេតិ
 អាបត្តិ ធិតាសិតស្ស ។ បញ្ចមេន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន
 វេមា ធម្ម អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចត្ថន្នំ វិបត្តន្នំ កត្ត វិបត្តិយោ កដ្ឋន្នំ ។ បេ ។ សត្តន្នំ
 សមថានំ កត្តហំ សមថេហំ សម្មន្នំ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចត្ថន្នំ វិបត្តន្នំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្នំ សិយា សីលវិបត្តិ
 សិយា អាចារវិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ធម្មា
 អាបត្តិក្ខន្ធានំ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធន
 សិយា សង្កាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ដុល្លច្ចយា-
 បត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធិក្ក-
 ជាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធិតាសិតាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ន កាយតោ ។
 ចត្ថន្នំ អធិករណានំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្នំ សម-
 ថានំ តហំ សមថេហំ សម្មន្នំ សិយា សម្មាវិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មាវិនយេន ច
 តិណាវត្ថារកេន ធម្ម ។

វិសតិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាងខ្ពង់កាបត្តិវារៈ

មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្កប់បង្កើន ប្រាថ្នាតែនិយាយលេង ពោលសំដៅបុគ្គល
 ថោកទាបដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ត្រូវអាបត្តិទូញសិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
 ៦ នេះ ដោយសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិទី ៥ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧
 រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិវិបត្តិក៏មាន ។
 បណ្តាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង នៃអាបត្តិ ៦
 គឺកងនៃអាបត្តិបាពជិតក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន
 កងនៃអាបត្តិថ្មល្មួយក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃ
 អាបត្តិទុក្ខជក៏មាន កងនៃអាបត្តិទូញសិតក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃ
 អាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានឹងចិត្ត
 មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិ-
 ករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយ
 សមាខារិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមាខារិន័យនឹងតិណ-
 វិត្តារកៈក៏មាន ។

វិធីបិណ្ឌកោ បរិវារ

(៨៧២) ធម្មេន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ឈានេន កតិ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ។ ធម្មេន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ឈានេន ធម្មេន្ទ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ កិក្ខុ សិវិទហិត្វា កុញ្ញំ អវហរតិ អាបត្តិ
 ចារាជិកស្ស ។ កិក្ខុ អកប្ប័យសញ្ញា សិវិទហិត្វា
 កុញ្ញំ ករោតិ អនេសតវត្ថកំ បមាណាតក្កន្ធនំ សារម្ម
 អបរិក្កមនំ បយោកេ ធុត្ថនំ ឯកបិណ្ឌោ អនាគតេ
 អាបត្តិ វិល្លុច្ឆយស្ស តស្មី បិណ្ឌោ អនាគតេ អាបត្តិ
 សង្ឃិទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ អកប្ប័យសញ្ញា បណ្ឌិត-
 កោជនានំ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ
 ចាចតិយស្ស ។ កិក្ខុ អកប្ប័យសញ្ញា កិក្ខុនិយា
 វេសាសន្តិយា ន ជិវរេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាជិទេស-
 និយស្ស ។ ធម្មេន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ឈានេន ឥមា ធម្មេន្ទ
 បតិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបតិយោ ចត្ថនំ វិបត្តនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជនំ ។ សត្តនំ អាបត្តិកុញ្ញានំ កតិហិ
 អាបត្តិកុញ្ញហិ សង្ឃហិតា ។ ធម្មេន្ទ អាបត្តិសម្មជ្ឈានេន
 កតិហិ សម្មជ្ឈានេហិ សម្មជ្ឈានេន ។ ចត្ថនំ អជិក-
 រណានំ កតិមំ អជិករណំ ។ សត្តនំ សម្មជ្ឈានំ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៨៧២) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ដោយសម្បជាន នៃអាបត្តិទី

៦ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៦ គឺ ភិក្ខុបបួល

(ភិក្ខុផងគ្នា) ទៅលួចទ្រព្យគេ ត្រូវអាបត្តិបាណ្ឌិក ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិន

គួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដី ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ

មានហេតុទាស់ មិនមានទីទប់ចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដកល់ប្រយោគ កាល

នៅតែបាយអប្បកម្មយដ្ឋនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថ្មល្អួយ លុះបូកបាយអ

ម្មយដ្ឋនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា

មិនគួរ ក៏សូមបណ្ឌិតកោដនដើម្បីខ្លួនយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ កាលបើមានភិក្ខុនីមកឈរបង្គាប់ (ឲ្យគេអង្គុស

ខាទន័យកោដនីយាហារ) មិនបានហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិ-

ទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសម្បជាននៃអាបត្តិទី ៦ ។

បណ្ណាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន ។

បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកង នៃអាបត្តិប្បន្នាន ។

បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើង ដោយសម្បជានប្បន្នាន ។

បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាសមថៈ ៧

វិសត្តិ វិកា ធម្មបទ្គិសមុដ្ឋានកាបត្តិវិវ

កត្តាហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្តំ
 វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្តំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា
 អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ធម៌ អាបត្តិក្ខន្ធទ្វេ-
 ហំ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា
 សង្ឃាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា បុល្លច្ចយាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន
 សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា ចាជិទេសនីយា-
 បត្តិក្ខន្ធទ្វេន សិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធទ្វេន ។ ធម្មំ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តំ កាយ-
 តោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្តំ
 អជីករណានំ អាបត្តាជីករណំ ។ សត្តន្តំ សមថានំ
 តាហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិ-
 ណាវត្តារកេនច(១) ។

ធម្មបទ្គិសមុដ្ឋានកាបត្តិវិវ និដ្ឋិតំ ទុតិយំ ។

វិសធិវារៈ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ នឹងកតាបត្តិវារៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់

បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តា

កងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺកងនៃអាបត្តិ

បាពជីកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថ្កល្យថ្កយ

ក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ

ក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខជក៏មាន ។ បណ្តាសមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦

តាំងឡើងដោយសមុជ្ឈាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្តា

អធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៣ គឺដោយសមុទ្រវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយ

សមុទ្រវិន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

ចប់ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ នឹងកតាបត្តិវារៈ ដាច់របៀប ។

វិទ្យុបិណ្ឌេ បរិវារោ

(៨៧៣) សមុដ្ឋានា កាយិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា កតិ

បុត្តាមិ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋានា កាយិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា បញ្ច ។

ឯតន្តេ អត្តាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋានា វាចសិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា កតិ

បុត្តាមិ តំ ព្រហ្មំ វិភង្គកោវិទ ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

(៨៧៣) សួរថា សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះប្ញទ័យ
 ជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បាន
 សំដែងហើយថា អាបត្តិប្ញន្ទាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
 នោះ បពិត្រលោកអ្នកល្អាសក្ខន្ធវិក័ត្ត ខ្ញុំសូមសួរសមុដ្ឋាន
 ដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ ឆ្លើយថា
 សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះប្ញទ័យជាប្រយោជន៍
 ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា
 អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះ មាន ៥ កង ។ បពិត្រ
 លោកអ្នកល្អាសក្ខន្ធវិក័ត្ត ខ្ញុំនឹងប្រាប់សមុដ្ឋាន ដែលកើត
 ឡើងអំពីកាយ⁺នេះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយ
 វារី ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មាន
 ព្រះប្ញទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវ
 វិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិប្ញន្ទាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីវារីនោះ បពិត្រលោកអ្នកល្អាសក្ខន្ធវិក័ត្ត ខ្ញុំសូម
 សួរសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីវារីនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

វិសេធំ វិវា អាបត្តិសមុជ្ជាសតាថា

សមុជ្ជាណ វាចសិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិទេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ ទេន សមុជ្ជតា ចតស្សោ ។

ឯតន្តេ អត្តាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សមុជ្ជាណ កាយិកា វាចសិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិទេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ ទេន សមុជ្ជតា កតិ

បុណ្ណមិ តំ ព្រូហិ វិភង្គកោវិទ ។

សមុជ្ជាណ កាយិកា វាចសិកា អនន្តទស្សនា

អត្តាតា លោកហិទេន វិវេកទស្សនា

វិសតិវារៈ អាបត្តិសមុជ្ជានតាថា

សមុជ្ជានដែលប្រកបដោយវត្ថុ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូងជ័យជាប្រយោជន៍ដល់
 សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា
 អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវត្ថុនោះ មាន ៤ ៗ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិក័ត្ត ខ្ញុំប្រាប់សមុជ្ជាន ដែលកើតអំពី
 វត្ថុនោះដល់លោក ។ សមុជ្ជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
 នឹងតាំងឡើងអំពីវត្ថុ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវ
 ធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូងជ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វ
 លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ នឹង វត្ថុ នោះ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិក័ត្ត ខ្ញុំសូមសួរសមុជ្ជាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីកាយនឹងវត្ថុនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុជ្ជាន
 ដែលតាំងឡើង អំពីកាយនឹងវត្ថុ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូងជ័យ ជាប្រយោជន៍
 ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយ

វិធីបិណ្ឌកេ បរិវារ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា បញ្ច ។

ឯតន្តេ អក្ខាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋានា កាយិកា មានសិកា អនន្តទស្សនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា កតិ

បុណ្មមិ តំ ព្រហ្មា វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋានា កាយិកា មានសិកា អនន្តទស្សនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋិតា ធ ។

ឯតន្តេ អក្ខាមិ វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋានា វាចសិកា មានសិកា អនន្តទស្សនា

វិនយបិដក បរិវារៈ

ថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនឹងវាចានោះ មាន

៥ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាស ក្នុងវិក័ត្ត ខ្ញុំប្រាប់នូវ
សម្បជានន្តរៈដល់លោក ។ សម្បជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត
មានព្រះហ្វូជ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញ
នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែល
តាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុង
វិក័ត្ត ខ្ញុំសូមសួរនូវសម្បជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយនឹងចិត្ត
នោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សម្បជានដែលតាំងឡើង
អំពីកាយនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មាន
ទីបំផុត មានព្រះហ្វូជ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់
ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំង
ឡើងអំពីកាយនឹងចិត្តនោះមាន ៦ ។ បពិត្រលោកអ្នក
ឈ្លាសក្នុងវិក័ត្ត ខ្ញុំប្រាប់សម្បជានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ
នឹងចិត្តនោះ ដល់លោក ។ សម្បជានដែលតាំងឡើងអំពី
វាចានឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត

វិសតិ វិរា អាបត្តិសមុដ្ឋានភាពិ

អក្ខតា លោកហិរេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា កតិ

បុប្ផាមី តំ ព្រហ្មា វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋាយា វាចសិកា មាទសិកា អនន្តទស្ស័យ

អក្ខតា លោកហិរេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា ធ ។

ឯតន្ត អក្ខមី វិភង្គកោវិទ ។

សមុដ្ឋាយា កាយិកា វាចសិកា មាទសិកា អនន្តទស្ស័យ

អក្ខតា លោកហិរេន វិវេកទស្ស័យ

អាបត្តិយោ តេន សមុដ្ឋតា កតិ

បុប្ផាមី តំ ព្រហ្មា វិភង្គកោវិទ ។

វិសតិវារៈ អាបត្តិសមុទ្ពានធាថា

មានព្រះហ្វូងៗជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញ
 នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែល
 តាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុង
 វិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរសមុដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្ត
 នោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើង
 អំពីវារៈនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មាន
 ទីបំផុត មានព្រះហ្វូងៗជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់
 ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសំដែងមកហើយថា អាបត្តិដែល
 តាំងឡើងអំពីវារៈនឹងចិត្តនោះ មាន ៦ ។ បពិត្រលោក
 អ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់សមុដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពី
 វារៈនឹងចិត្តនោះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពី
 កាយវារៈនឹងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌
 គ្មានទីបំផុត មានព្រះហ្វូងៗជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក
 ទ្រង់ឃើញ នូវវិវេកធម៌ បានសំដែងហើយថា អាបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តនោះ បពិត្រ
 លោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរសមុដ្ឋាន ដែលតាំង
 ឡើងអំពីកាយវារៈនឹងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។

សម្មាសា កាយិកា វាចសិកា មាណសិកា អនន្តទស្សនា

អក្ខតា លោកហិតេន វិវេកទស្សនា

អាបត្តិយោ តេន សម្មាសា ធម៌ ។

ឯតន្ត អក្ខតា វិគង្គកោវិទាតិ ។

អាបត្តិសម្មាសាថា និព្វិតា គតិយា ។

[៨៧៤] សីលវិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អា-
បដ្ឋតិ ។ សីលវិបត្តិប្បច្ចយា ចតុស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ
កិក្ខុដំ ជាដំ ចារាដំកំ ធម៌ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចារាដំក-
ស្ស ។ វេមតិកា បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ដុល្លច្ចយស្ស ។
កិក្ខុ សង្ឃទិសេសំ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។
អត្តនោ ធុដ្ឋល្អំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។
សីលវិបត្តិប្បច្ចយា វេមា ចតុស្សោ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋតិ ។
តា អាបត្តិយោ ចតុដ្ឋំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តិ
។ បេ ។ សត្តន្តិ សមថាដំ កតិហិ សមថេហិ សម្មាសា ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើង អំពីកាយវាចានឹងចិត្ត ព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់ឃើញឲ្យធម៌គ្នាទទឹងផុត មានព្រះហ្វូងជ័យជាប្រ-
 យោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញឲ្យវិវេកធម៌ បានសំដែង
 ហើយថាអាបត្តិ ដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តនោះ
 មាន ៦ ។ បតិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់ស-
 មុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តនោះដល់លោក ។

ចប់ អាបត្តិសមុដ្ឋានតាមដានរំបំ ៣ ។

(៨៧៤) សួរថា ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ព្រោះសីលវិបត្តិជា
 បច្ច័យ ។ ឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះសីលវិបត្តិ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនី
 ដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 បារាជិក ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 បុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័យទិសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។
 ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤
 នេះ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ
 រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប្បន្នាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ

វិសតិ វិហ វិបត្តិបច្ចយវាវ

តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កជន្នំ សិយា
 សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ
 ចត្វាហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា-
 បត្តិក្ខន្ធន ច ចត្វាហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា-
 យាបត្តិក្ខន្ធន ច សិយា ធុត្តជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ចន្នំ អាបត្តិ-
 សម្មដ្ឋានំ ឯកេន សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តំ កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តំ ។ ចតុន្នំ អធិករ-
 ណានំ អាបត្តិអធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ តីហិ សម-
 ថេហិ សម្មន្នំ សិយា សម្មាវិនិយោន ច បដិញ្ញាតករ-
 ណេន ច សិយា សម្មាវិនិយោន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧៥] អាចារិបត្តិប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ អាបដ្ឋ-
 តិ អាចារិបត្តិប្បច្ចយា ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ អាចារ-
 ិបត្តិ បដិញ្ញាទេតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស។ អាចារិបត្តិប្បច្ចយា
 ឥមំ ឯកំ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ
 កតិ វិបត្តិយោ កជតិ ។ ថេ ។ សត្តន្នំ សមថានំ កតិហិ
 សមថេហិ សម្មតិ ។ សា អាបត្តិ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ឯកំ

វិសតិវារៈ វិបត្តិប្បជ្ឈយវារៈ

សមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិតាំង ៤ អាបត្តិតាំងនោះ រាប់បញ្ចូល
 ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាក្នុងនៃ
 អាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៤ គឺក្នុងនៃអាបត្តិ បុរា-
 ណិកក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិថ្មីល្អថ្មីយក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខក៏មាន ។ បណ្តាសម្ពង្គនៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើង
 ដោយសម្ពង្គ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវេទនានឹងចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍
 ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣
 គឺដោយសម្ភារវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្ភារវិន័យ
 នឹងតិរណាវត្តារកៈក៏មាន ។

(៨៧៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ ព្រោះអាចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ
 (របស់ភិក្ខុផង្គា) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក៏ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះ ព្រោះអា-
 ចារវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ
 ប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ១

វិធីបំផុស បរិវារ

វិបត្តិ កងតិ អាចារ្យវិបត្តិ ។ សត្វន្ទំ អាបត្តិក្ខន្ធាន្ទំ ឯកេន
 អាបត្តិក្ខន្ធនេន សង្កហិតា ទុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធនេន ។ ធន្ទំ
 អាបត្តិសម្មជ្ជានាទំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជាតិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជាតិ ។ ចត្តន្ទំ
 អនិករណាទំ អាបត្តាចិករណំ ។ សត្វន្ទំ សមថាទំ
 តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សម្មទាវិនយេន ច
 តិណាវត្តារកេន ច ។

[៨៧២] ទិដ្ឋវិបត្តិប្បក្ខយា កតិ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ ។ ទិដ្ឋវិបត្តិប្បក្ខយា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមនុភាសនាយ
 នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ញត្តិយា ទុក្ខនំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ
 ទុក្ខជា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ទិដ្ឋវិបត្តិប្បក្ខយា ឥមា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា
 អាបត្តិយោ ចត្តន្ទំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ កងតិ ។ បេ ។

វិធីបដិសេធ ចរិកៈ

គឺអាចារិបត្តិ ។ បណ្ណាករនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃ
 អាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្ខ ។ បណ្ណាសម្បជាននៃអាបត្តិ ៦ តាំង
 ឡើងដោយសម្បជាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវារីយ៍នឹងចិត្ត ។ បណ្ណាអធិ-
 ករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈ ៣ គឺដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ ក៏មាន ដោយ
 សម្មាវិន័យនឹងតិណវត្ថុត្រូវការក៏មាន ។

(៨៧៦) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបន្ទាន ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។
 ត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ គឺកាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រ
 សមនុភាសនកម្មចប់ ជាគំរប់ ៣ ដងហើយ ភិក្ខុមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិ
 អាក្រក់ចេញ កាលបើចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ កាលបើចប់កម្មវាចា
 ២ លើក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិ-
 បាចិត្តយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិ ជាបច្ច័យ ។
 បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិបន្ទាន ។ បេ ។

វិសត្តិ វិបត្តិបច្ចយវិ

សត្តន្តំ សមថានំ កត្តហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា
 អាបត្តិយោ ចត្តន្តំ វិបត្តន្តំ ឯកំ វិបត្តំ កជន្តំ អាចារៈ
 វិបត្តំ ។ សត្តន្តំ អាបត្តិក្ខត្តានំ ទ្ធិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ
 សង្កហិតា សិយា ខាចត្តិយោបត្តិក្ខន្ធន ឥយា ធុត្ត-
 ជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្តំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានំ ឯកេន
 សម្មដ្ឋានេន សម្មដ្ឋហន្តិ កាយតោ ច វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ចត្តន្តំ អធិការណានំ
 អាបត្តាធិការណំ ។ សត្តន្តំ សមថានំ ត្ថហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សិយា សម្មខាវិជយេន ច បដិញ្ញាតការណេន
 ច សិយា សម្មខាវិជយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

(៨៧៧) អាជីវិបត្តិប្បច្ចយា កត្តិ អាបត្តិយោ អា-
 បជ្ជតិ ។ អាជីវិបត្តិប្បច្ចយា ឆ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ
 អាជីវិហេតុ អាជីវិការណា ខាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អ-
 សន្តំ អក្ខតំ ឧត្តរិមនុស្សធម៌្មំ ឧល្លបតិ អាបត្តិ ខាវា-
 ជិតស្ស ។ អាជីវិហេតុ អាជីវិការណា សញ្ញាវត្តំ ស-
 មាបជ្ជតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាជីវិហេតុ
 អាជីវិការណា យោ តេ វិហារេវសតិ សោ ភិក្ខុ អរហតិ

វិសត្តិវិវរៈ វិបត្តិបច្ចយវិវរៈ

បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារិវិបត្តិ ។ បណ្ណាក្នុងនៃ
 អាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ២ គឺក្នុងនៃអាបត្តិ
 បាចិត្តិយៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដក្ខមាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ
 ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីតាយវាចាចិត្ត ។
 បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទ្រវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន
 ដោយសមុទ្រវិន័យនឹងតណ្ហាវត្ថាវកៈក៏មាន ។

(៨៧៧) ភិក្ខុភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ ។
 ត្រូវអាបត្តិ ៦ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់
 លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតទុក្ខវិមុទ្ធសុទ្ធម្ម ដែលមិន
 មាន មិនពិត ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាព-
 ជិក ។ ភិក្ខុនិយាយដឹកនាំបុរសស្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុ
 អាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុនិយាយ
 (ប្រាប់គេ) ថា ភិក្ខុណា នៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាអវហទ្ធ
 ដូច្នេះ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹង

វិសយបិដកេ បរិវារោ

កណ្តតិ បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ វុល្លច្ចយស្ស ។
 អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិត្តិ បណ្ឌិតភោជនាធិ
 អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិត្តិ បណ្ឌិត-
 ភោជនាធិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ
 ចាជិទេសនិយស្ស ។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា កិត្តិ(១)
 ស្វបំ វា ឌីននំ វា អតិលានោ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេ-
 ត្វា កុញ្ញតិ អាបត្តិ ធុក្កដស្ស ។ អាជីវិបត្តិវ្យាប្បយា
 វេហ ធិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ ច-
 ត្តនំ វិបត្តនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជនំ ។ បេ ។ សត្តនំ
 សមថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មនំ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចត្តនំ វិបត្តនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ ភជនំ សិយា សីលវិ-
 បត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សត្តនំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ធិហិ
 អាបត្តិក្ខន្ធមិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកាបត្តិក្ខ-
 ន្ធន សិយា សង្កាទិសេសាបត្តិក្ខន្ធន សិយា វុល្លច្ច-
 យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា

វិធីបិណ្ឌ បរិក្ខារ

សេចក្តីច្បាស់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថ្កល្យច្ច័យ ។ ភិក្ខុសូមបណ្ឌិត.
 ភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរ
 អាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីសូមបណ្ឌិតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍
 ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាជិទេស-
 នីយៈ ។ ភិក្ខុមិនឈឺ សូមសម្មត្តិ បាយត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនយក
 មកឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ព្រោះអាជីវិបត្តិជាប់ច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤
 អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្ណា
 សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិ
 ទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិ
 ក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ
 ៦ គឺ ក្នុងនៃអាបត្តិបាពជិត ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស ក៏មាន
 ក្នុងនៃអាបត្តិថ្កល្យច្ច័យ ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន ក្នុងនៃ

វិសតិ វិវា វិបត្តិប្បច្ចយវិវា អធិករណប្បច្ចយវិវា

ខាងនៃសង្ខារបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធុក្ខជាបត្តិក្ខន្ធន ។
 ធុន្នំ អាបត្តិសម្មដ្ឋានានំ ធម៌ សម្មដ្ឋានេហិ សម្មដ្ឋហន្តិ
 សិយា កាយតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន វាចតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា វាចតោ សម្មដ្ឋហន្តិ ន កាយតោ ន ចិត្តតោ
 សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន ចិត្ត-
 តោ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មដ្ឋហន្តិ ន
 កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ
 ច សម្មដ្ឋហន្តិ ។ ធុន្នំ អធិករណានំ អាបត្តាធិ-
 ករណំ ។ សត្តន្នំ សម្មដ្ឋានំ តីហិ សម្មេហិ សម្មន្តិ
 សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 សិយា សម្មទាវិនយេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិបត្តិប្បច្ចយវិវា ឧដ្ឋិកំ បព្ពត្តំ ។

(៨៧៨) វិវាធិករណប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបត្តិ ។ វិវាធិករណប្បច្ចយា ទ្វេ អាបត្តិយោ

វិសតិវារៈ វិបត្តិប្បច្ចយវារៈ ផងអធិករណប្បច្ចយវារៈ

អាបត្តិបាដិទេសន័យៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុកដក៏មាន ។ បណ្តាសម្បជាន
នៃអាបត្តិ ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសម្បជាន ៦ គឺតាំងឡើង
អំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើង
អំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើង
អំពីកាយនឹងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត
មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើង
អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានឹងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិក-
រណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសម្បជៈ ៧ រម្ងាប់
ដោយសម្បជៈ ៣ គឺដោយសម្បទាន័យនឹងបដិញ្ចាតករណៈក៏មាន ដោយ
សម្បទាន័យនឹងតិណវត្ថាវកៈក៏មាន ។

ចប់ វិបត្តិប្បច្ចយវារៈដាច់រប់ ៤ ។

(៨៧៨) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បន្ទាន ព្រោះវិវាទធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះវិវាទធិករណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុពោលពាក្យ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

អាបជ្ជតិ ឧបសម្ព័ន្ធំ ឱមសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។
អនុបសម្ព័ន្ធំ ឱមសតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ វិវាទាចិ-
ករណប្បច្ចយា ឥមា ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា
អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តន្នំ កតិ វិបត្តិយោ កជន្នំ
។ បេ ។ សត្តន្នំ សមថាមំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្នំ ។
តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តន្នំ ឯកំ វិបត្តិ កជន្នំ អាចា-
វិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ ជ្ជហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ
សង្កហិតា សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ទុក្កជា-
បត្តិក្ខន្ធន ។ នន្នំ អាបត្តិសម្មជ្ជាថាមំ តិហិ សម្មជ្ជានេ-
ហិ សម្មជ្ជហន្នំ សិយា កាយតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជ-
ហន្នំ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជ-
ហន្នំ ន កាយតោ សិយា កាយតោ ច វាចតោ ច
ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្នំ ។ ចតុន្នំ អធិករណាមំ អាបត្តា-
ធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថាមំ តិហិ សមថេហិ សម្មន្នំ
សិយា សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា
សម្មទាវិនយេន ច តិណវត្ថារកេន ច ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

ចាត់ដោតទុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ កិច្ចពោលពាក្យចាត់ដោត
 អនុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កិច្ចត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះវិវាទា-
 អធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុង
 វិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺ
 អាចារិបត្តិ ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយ
 ក្នុងនៃអាបត្តិ ២ គឺក្នុងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទុក្ខដ
 ក៏មាន ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយ
 សមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន
 តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ
 វាចាចិត្តក៏មាន ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិអធិករណ៍ ។
 បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទាវន័យនឹង
 បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវន័យនឹងតិណវគ្គករណៈក៏មាន ។

វិសតិ វិហ អធិការណ៍ប្បច្ចយាវ

(៨៧៩) អនុវត្តនាធិការណ៍ប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ ។ អនុវត្តនាធិការណ៍ប្បច្ចយា តិស្សោ អាបត្តិយោ
 អាបដ្ឋតិ កិត្តិ អម្បលកេន ចារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធី-
 សេតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសង្ឃ ។ អម្បលកេន សង្ឃ-
 ធិសេសេន អនុទ្ធីសេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយសង្ឃ ។ អម្បល-
 កាយ អាចារិបត្តិយា អនុទ្ធីសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខដសង្ឃ ។
 អនុវត្តនាធិការណ៍ប្បច្ចយា វមា តិស្សោ អាបត្តិយោ អា-
 បដ្ឋតិ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិដំ កតិ វិបត្តិយោ
 ភជន្នំ ។ បេ ។ សត្តន្នំ សមដាដំ កតិហិ សមដេហិ
 សម្មន្នំ ។ តា អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តិដំ ទ្វេ វិបត្តិយោ
 ភជន្នំ សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិបត្តិ ។ សត្តន្នំ
 អាបត្តិត្តន្នាដំ តិហិ អាបត្តិត្តន្នោហិ សង្ឃហិតា សិយា
 សង្ឃាធិសេសាបត្តិត្តន្នោ សិយា ចាចិត្តិយាបត្តិត្តន្នោ
 សិយា ទុក្ខដាបត្តិត្តន្នោ ។ ធម្មំ អាបត្តិសមដាដាដំ
 តិហិ សមដាដោហិ សមដេហិ សិយា កាយតា ធម្មំ

វិសតិវារៈ អធិការណ៍ប្បប្បយវារៈ

(៨៧៩) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្បន្នាន ព្រោះអនុវត្តទានិករណ៍ ជា

បច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះអនុវត្តទានិករណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុ

ចោទភិក្ខុផង្គុល ដោយអាបត្តិបាវជ័យមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិ-

សេស ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គុល ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល

ត្រូវអាបត្តិបាវជ័យៈ ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផង្គុលដោយអាបត្តិមិនមានមូល

ត្រូវអាបត្តិទ្រង់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះ ព្រោះអនុវត្តទានិករណ៍ជា

បច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ

ប្បន្នាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ

ប្បន្នាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤

គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាបាវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាក្នុងនៃអាបត្តិ ៧

លោកសង្គ្រោះដោយក្នុងនៃអាបត្តិ ៣ គឺ ក្នុងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេស

ក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិបាវជ័យៈក៏មាន ក្នុងនៃអាបត្តិទ្រង់ក៏មាន ។

បណ្ណាសមដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពី

វិធីបដិភោគ បរិភោគ

ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហន្តំ ន វាចតោ សិយា វាចតោ ច
 ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហន្តំ ន កាយតោ សិយា កាយតោ
 ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុជ្ឈហន្តំ ។ ចតុន្នំ អធិក-
 រណានំ អាបត្តាធិករណំ ។ សត្តន្នំ សមថានំ តតិហិ
 សមថេហិ សម្មន្តំ សិយា សមុខារិទ្ធយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច សិយា សមុខារិទ្ធយេន ច តិណវត្ថុ-
 រកេន ច ។

(៨៨០) អាបត្តាធិករណប្បច្ចយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ អាបត្តាធិករណប្បច្ចយា ចតស្សោ អាបត្តិ-
 យោ អាបជ្ជតិ ភិក្ខុនំ ជានំ ចារាជិកំ ធម្មំ បដិច្ចាទេតិ
 អាបត្តិ ចារាជិកស្ស ។ វេមតិកា បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ
 ឥល្ងច្ចយស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃទិសេសំ បដិច្ចាទេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាចារិបតី បដិច្ចាទេតិ អា-
 បត្តិ ធុក្កដស្ស ។ អាបត្តាធិករណប្បច្ចយា វេមា
 ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ ។ តា អាបត្តិយោ
 ចតុន្នំ វិបត្តិនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តំ ។ បេ ។ សត្តន្នំ
 សមថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។ តា អាបត្តិ-

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

កាយចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវា ក៏មាន តាំងឡើងអំពីវា
 ចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ក៏
 មាន ។ បណ្តាធម៌ករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធម៌ករណ៍ ។ បណ្តា
 សមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទាវន័យនឹង

បដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសមុទាវន័យនឹងតិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។

(៨៨០) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្បដ្ឋាន ព្រោះអាបត្តាធម៌ករណ៍ ជា
 បច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះអាបត្តាធម៌ករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនី
 ដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាពជក ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ
 បាពជក ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយ បិទបាំង (នូវអាបត្តិបាពជក
 ដែលខ្លួនដឹងហើយ) ត្រូវអាបត្តិថ្មល្ងច្ច័យ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ស័-
 ទិសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះ ព្រោះអាបត្តាធម៌ករណ៍
 ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ
 ប្បដ្ឋាន ។ បេ ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប្បដ្ឋាន ។ បណ្តា

វិសតិ វាវ អធិការណ៍ប្បព្វយវាវ

យោ ចតុន្នំ វិបត្តិនំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដន្នំ សិយា សីល
 វិបត្តិ សិយា អាចារ្យវិបត្តិ ។ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធន្នំ
 ចត្វាហិ អាបត្តិក្ខន្ធមហិ សង្កហិតា សិយា ចារាជិកា
 បត្តិក្ខន្ធន សិយា ឥន្ទ្រប្បយាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ចាចិត្ត
 យាបត្តិក្ខន្ធន សិយា ធុក្កជាបត្តិក្ខន្ធន ។ ធន្នំ
 អាបត្តិសមុដ្ឋានំ ឯកេន សមុដ្ឋានេន សមុដ្ឋហន្តិ
 កាយតោ ច វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តិ ។
 ចតុន្នំ អធិការណ៍នំ អាបត្តាអធិការណ៍ ។ សត្តន្នំ សម-
 ថានំ តហិ សមថេហិ សម្មន្នំ សិយា សមខារិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច សិយា សមខារិនយេន ច
 តិណាវត្ថារកេន ច ។

(៨៨០) កិច្ចាធិការណ៍ប្បព្វយា កតិ អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ។ កិច្ចាធិការណ៍ប្បព្វយា បញ្ច អាបត្តិយោ
 អាបជ្ជតិ ឧក្ខតានុវត្តតា ភិក្ខុនំ យាវតតិយំ សមនុកា-
 សនាយ នប្បដិស្សជ្ជតិ ញតិយា ធុក្កនំ ធូហិ កម្ម-
 វាចាហិ ឥន្ទ្រប្បយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ ចា-
 រាជិកស្ស ។ កេនកានុវត្តតា ភិក្ខុ យាវតតិយំ សម-

វិសធិវារៈ អធិការណ៍ប្បព្វយវារៈ

វិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន
 អាចារៈវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះ
 ដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបាវជក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
 ថុល្លថ្មីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខក៏មាន ។
 បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្ណាអធិការណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិការណ៍ ។
 បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសមុទារិន័យនឹង
 បដិញ្ញាធិការណៈក៏មាន ដោយសមុទារិន័យនឹងធិណវត្ថុរកៈក៏មាន ។

(៨៨១) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប្តីមាន ព្រោះកិច្ចាធិការណ៍ ជា
 បច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះកិច្ចាធិការណ៍ ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនីជា
 អ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកា-
 សនកម្មជាតំរប់ ៣ ផងចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ លុះចប់ញាត្តិត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លថ្មីយទាំងឡាយ លុះ
 ចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាវជក ។ ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែក
 សង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុកាសនកម្មជាតំរប់ ៣ ផងចប់ហើយ នៅ

ធុរកិច្ចសម្រាប់ ឧប្បដិសេធជ្រាវ អាចត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា យាវតតិយំ សមធុរកិ-
 សមាយ ឧប្បដិសេធជ្រាវ អាចត្តិ ចាបិកាយស្ស ។
 កិច្ចាធិការណ៍ប្បវត្តយា វេទា បញ្ច អាចត្តិយោ អាចត្តិ។
 តា អាចត្តិយោ សត្តន្តំ វិបត្តិកំ កតិ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តំ
 ។ បេ ។ សត្តន្តំ សមថាមំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តំ ។
 តា អាចត្តិយោ ចតុន្តំ វិបត្តិកំ ទ្វេ វិបត្តិយោ កដ្ឋន្តំ
 សិយា សីលវិបត្តិ សិយា អាចារិវត្តិ ។ សត្តន្តំ អា-
 ចត្តិក្ខន្ធានំ បញ្ចហិ អាចត្តិក្ខន្ធមហិ សង្ឃហិតា សិយា
 ចារាធិការណ៍ក្ខន្ធម កដ្ឋន្តំ សិយា សង្ឃាទិសេសាចត្តិក្ខន្ធម
 សិយា វេទប្បវត្តិក្ខន្ធម សិយា ចាបិកាយាចត្តិក្ខ-
 ន្ធម សិយា ធុរកិច្ចាចត្តិក្ខន្ធម ។ ធុរកិច្ច អាចត្តិសម្មជ្ជា-
 យាមំ ឯកេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជហន្តំ ។ កាយតោ ច
 វាចតោ ច ចិត្តតោ ច សម្មជ្ជហន្តំ ។ ចតុន្តំ អធិការណ៍-
 នំ អាចត្តិកិច្ចាធិការណ៍ ។ សត្តន្តំ សមថាមំ តិហិ សមថេ-
 ហិ សម្មន្តំ សិយា សម្មាសម្ពាសនេន ច បដិញ្ញាតិការណេន
 ច សិយា សម្មាសម្ពាសនេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុមានទិដ្ឋភាពក្រក់ កាល
 បើសង្ឃសូត្រសមុទ្ទកាសនកម្មជាតំរប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះ
 បង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះ
 កិច្ចាធិការណ៍ ជាបច្ច័យ ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់
 បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បេ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូល
 ក្នុងវិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ណា
 កងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកង
 នៃអាបត្តិបារាជកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិ
 បុល្លច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្ខដក៏មាន ។
 បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើង
 អំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្ណាអធិការណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តិកិច្ចការណ៍ ។
 បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសមុខាវិន័យនឹង
 បដិញ្ញាតការណៈក៏មាន សមុខាវិន័យនឹងតិណវត្ថុក៏មាន ។

វិសតិ វាវ អធិការណ៍ប្បច្ចយវាវ

(៨៨២) វេបេត្វា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធន្ត
 អវសេសា អាបត្តិយោ ចត្តន្ត វេបត្តន្ត កតតិ វេបត្តិយោ
 ភជន្ត ។ សត្តន្ត អាបត្តិក្ខន្ធាន្ត កតតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធហិ
 សង្កហិតា ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មជ្ជានាមន្ត កតតិហិ សម្មជ្ជា-
 នេហិ សម្មជ្ជហន្ត ។ ចត្តន្ត អធិការណាមន្ត កតតិមិ
 អធិការណំ ។ សត្តន្ត សមថាមន្ត កតតិហិ សមថេហិ
 សម្មន្ត ។ វេបេត្វា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អាបត្តិក្ខ-
 ន្ត អវសេសា អាបត្តិយោ ចត្តន្ត វេបត្តន្ត ន កតតិមិ
 វេបត្តិ ភជន្ត ។ សត្តន្ត អាបត្តិក្ខន្ធាន្ត ន^(១) កតតិមេន
 អាបត្តិក្ខន្ធនេន សង្កហិតា ។ ធន្ត អាបត្តិសម្មជ្ជានាមន្ត
 ន^(២) កតតិមេន សម្មជ្ជានេន សម្មជ្ជហន្ត ។ ចត្តន្ត
 អធិការណាមន្ត ន^(៣) កតតិមិ អធិការណំ ។ សត្តន្ត
 សមថាមន្ត ន^(៤) កតតិមេន សមថេនេន សម្មន្ត ។ ត
 កិស្ស ហេតុ ។ វេបេត្វា សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អា-
 បត្តិក្ខន្ត នត្តញ្ញា អាបត្តិយោតិ ។

អធិការណ៍ប្បច្ចយវាវ និដ្ឋិតំ បញ្ចមំ ។

អនន្តរប្បយ្យលំ និដ្ឋិតំ ។

វិសតិវារៈ អធិក ណប្បច្ចយវារៈ

(៨៨២) បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពី
 អាបត្តិ ៧ នឹងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។
 បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ណា
 អធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយ
 សមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ណាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅ
 អំពីអាបត្តិ ៧ នឹងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណា
 មួយឡើយ ។ បណ្ណាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកមិនសង្គ្រោះ ដោយកងនៃ
 អាបត្តិណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ មិនបានតាំង
 ឡើង ដោយសមុដ្ឋានណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាអធិករណ៍ ៤ មិន
 បានចាត់ជាអធិករណ៍ណាមួយឡើយ ។ បណ្ណាសមថៈ ៧ មិនបាន
 រម្ងាប់ដោយសមថៈណាមួយឡើយ ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ព្រោះហេតុអាបត្តិដទៃ ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ នោះក៏ឥតមានឡើយ ។

ចប់ អធិកណប្បច្ចយវារៈ ជាតំរប់ ៥ ។

ចប់អនុគ្គហយ្យាលតៃប្បិណ្ណៈ ។

វិទ្យាបិដកេ បរិវារេ

ពិស្សទ្ធានំ

(៨៨៣) កតិបុត្តា សមុដ្ឋានា

កតាបត្តិ តថេវ ច

សមុដ្ឋានា វិបត្តិ ច

តថាជិករណោ ន ចាតិ ។

(៨៨៤) វិវាទាជិករណស្ស កី បុព្វង្គមី កតិ
 ថាជានិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ ហេតុ
 កតិ មូលានិ កតិហារកាវេហិ វិវាទនិ វិវាទាជិករណំ
 កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ អនុវាទាជិករណស្ស
 កី បុព្វង្គមី កតិ ថាជានិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ
 កតិ ហេតុ កតិ មូលានិ កតិហារកាវេហិ អនុវា-
 ទនិ អនុវាទាជិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 អាបត្តាជិករណស្ស កី បុព្វង្គមី កតិ ថាជានិ កតិ
 វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ ហេតុ កតិ មូលានិ
 កតិហារកាវេហិ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាជិករណំ

វិនយចំណី បរិវារៈ

ឧទ្ទានគីបញ្ជីរឿងនៃអនុវត្តប្រយោលនោះ ដូច្នេះ

(៨៨៣) និយាយអំពីកតិបុត្តាវរៈ ១ សម្មង្គានវរៈ ១ កតា-

បត្តិវរៈ ១ សម្មង្គានវរៈ ១ ភាបតិសម្មង្គានវរៈ ១ វិបត្តិ-

វរៈ ១ អធិករណវរៈ ១ ។

(៨៨៤) សួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវាទធិករណ៍ វិវាទធិករណ៍នោះ

មានឋានប្តីនាន មានវត្ថុប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុប្តីនាន មាន

មូលប្តីនាន ភិក្ខុជដែលគ្មានដោយ អាការប្តីនាន វិវាទធិករណ៍រម្ងាប់ដោយ

សមថៈប្តីនាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃអនុវាទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍នោះ

មានឋានប្តីនាន មានវត្ថុប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុប្តីនាន មាន

មូលប្តីនាន ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយ អាការប្តីនាន អនុវាទធិករណ៍រម្ងាប់

ដោយសមថៈប្តីនាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តិធិករណ៍ អាបត្តិធិករណ៍

នោះ មានឋានប្តីនាន មានវត្ថុប្តីនាន មានភូមិប្តីនាន មានហេតុ

ប្តីនាន មានមូលប្តីនាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយ អាការប្តីនាន អាបត្តិធិករណ៍

វិសតំ វិហ បរិយាយកំ

កតីហំ សមថេហំ សម្មតិ ។ កំច្ចាធិករណស្ស កំ
 បុព្វង្គមំ កតិ ហំធានិ កតិ វត្ថុនិ កតិ ភូមិយោ កតិ
 ហេតុ កតិ មូលានិ កតិហាគារេហំ កិច្ចំ ជាយតិ
 កត្វាធិករណំ កតីហំ សមថេហំ សម្មតិ ។

[៨៨៥] វិហធាធិករណស្ស កំ បុព្វង្គមន្តំ ។ លោ-
 ភោ បុព្វង្គមោ ឆោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ បុព្វង្គមោ
 អលោភោ បុព្វង្គមោ អឆោសោ បុព្វង្គមោ អមោហោ
 បុព្វង្គមោ ។ កតិ ហំធានិ ។ អដ្ឋាវស ភេទករ-
 វត្ថុនិ ហំធានិ ។ កតិ វត្ថុនិ ។ អដ្ឋាវស ភេទករ-
 វត្ថុនិ ។ កតិ ភូមិយោតិ ។ អដ្ឋាវស ភេទករវត្ថុនិ
 ភូមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ឧវ ហេតុ តយោ កុស-
 លហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ អព្យាកត-
 ហេតុ ។ កតិ មូលានិ ។ ឆ្លានស មូលានិ ។ កតិ-
 ហាគារេហំ វិវេទនីតិ ។ ឌីហាគារេហំ វិវេទនិ ធម្មទិដ្ឋ
 វា អធម្មទិដ្ឋ វា ។ វិហធាធិករណំ កតីហំ សម-
 ថេហំ សម្មតិ ។ វិហធាធិករណំ ឌីហំ សមថេហំ
 សម្មតិ សម្មទាវិជយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។

វិសតិវិរៈ បរិយាយវិរៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍
នោះ មានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន
មានមូលប៉ុន្មាន កិច្ចកើតឡើងដោយអាការប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់
ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

(៨៨៥) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវត្តាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយ
ថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ
ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
វិវត្តាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាឋាន ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាវត្ថុ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាភូមិ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៧ គឺកុសល-
ហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១២ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិក្ខុជ
ដែកត្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិក្ខុជដែកត្នាដោយអាការ ២ គឺ
សេចក្តីយល់ឃើញថាជាធម៌ ១ សេចក្តីយល់ឃើញថាមិនមែនធម៌ ១ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា វិវត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា
វិវត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សមធាវិន័យ ១ យេកុយ្យុសិរោ ១ ។

[៨៨៦] អនុវាទាធិករណស្ស កី បុព្វុដ្ឋមន្តិ ។

លោកោ បុព្វុដ្ឋមោ ទោសោ បុព្វុដ្ឋមោ មោហោ បុព្វុដ្ឋមោ
 អលោកោ បុព្វុដ្ឋមោ អទោសោ បុព្វុដ្ឋមោ អមោហោ
 បុព្វុដ្ឋមោ ។ កតិ ហំនាជ្ជតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ
 ហំនាជិ ។ កតិ វត្ថុជ្ជតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ
 វត្ថុជ្ជិ ។ កតិ ភូមិយោតិ ។ ចតស្សោ វិបត្តិយោ
 ភូមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ នវំ ហេតុ តយោ
 កុសលហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ អព្យា-
 កតហេតុ ។ កតិ មូលាជ្ជតិ ។ ចុទ្ធស មូលាជិ ។
 កតីហាការេហិ អនុវទ្តតិ ។ ជ្ជីហាការេហិ អនុវទ្តតិ
 វត្ថុតោ វា អាបត្តិតោ វា ។ អនុវាទាធិករណំ កតីហិ
 សមថេហិ សម្មត្តិ ។ អនុវាទាធិករណំ ចត្វហិ
 សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិនយេន
 ច អម្បជ្ឈវិនយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៨៨៦) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអនុវត្តាធិករណ៍ ។

ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈ

ជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា

អនុវត្តាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាឋាន ។

ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់

ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាភូមិ ។ ត្រង់

ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៧ គឺកុសលហេតុ

៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូល

ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១៤ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់

គ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយអាការ ២

គឺ វត្ថុ ១ អាបត្តិ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយ

សម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ៤ គឺ ដោយ

សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ព្យាវិន័យ ១ ភស្តុប្បាប័យសិកា ១ ។

[៨៨៧] អាបត្តាធិការណាស្ស កី បុព្វង្គមន្តិ ។

លោកោ បុព្វង្គមោ នោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ
 បុព្វង្គមោ អលោកោ បុព្វង្គមោ អនោសោ បុព្វង្គមោ
 អមោហោ បុព្វង្គមោ ។ កតិ ហំណាធិតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា ហំណាធិ ។ កតិ វត្ថុធិតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា វត្ថុធិ ។ កតិ ភូមិយោតិ ។ សត្ត
 អាបត្តិក្ខត្វា ភូមិយោ ។ កតិ ហេតុតិ ។ ធម៌ ហេតុ
 តយោ កុសលហេតុ តយោ អកុសលហេតុ តយោ
 អព្យាកតហេតុ ។ កតិ មូលាធិតិ ។ ធម៌ អាបត្តិ-
 សមុដ្ឋាធា(១) មូលាធិ ។ កតិហាតារេហិ អាបត្តិ
 អាបដ្ឋតិ ។ ធម៌ហាតារេហិ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ អលដ្ឋតា
 អញ្ញាណតា កុក្កិច្ចបកតតា អកប្ប័យេ កប្ប័យ-
 សញ្ញតា កប្ប័យេ អកប្ប័យសញ្ញតា សតិសម្មាសា ។
 អាបត្តាធិការណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។
 អាបត្តាធិការណំ តិហិ សមថេហិ សម្មតិ សមុទាវិទ-
 យេន ច បដិញ្ញាតការណេន ច តិណាវត្ថាវកេន ច ។

១ ឧ ម អាបត្តិសមុដ្ឋាធានិ ។

វិសតិវិវះ បរិយាយវិវះ

(៨៨៧) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយ
ថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជា
ប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា
អាបត្តាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាឋាន ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាវត្ថុ ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជា
ភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៨
គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ២ ។ ត្រង់ពាក្យ
សួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានសមុជ្ជាននៃអាបត្តិ ៦ ជាមូល ។
ត្រង់ពាក្យសួរថា កិត្យត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ត្រូវ
អាបត្តិដោយការ ៦ គឺត្រូវដោយមិនមានខ្មាស ១ ដោយមិន
ស្គាល់អាបត្តិ ១ ដោយសង្ស័យហើយធ្វើបំពាន ១ ដោយសំគាល់ថា
គួរកងិតវត្ថុដែលមិនគួរ ១ ដោយសំគាល់ថាមិនគួរកងិតវត្ថុដែលគួរ ១ ដោយ
ភ្លេចស្មារតី ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តាធិករណ៍រួមដោយសមថៈ
ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍រួមដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយ
សមខាវិនយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

វិធីបិណ្ឌ បរិវារ

(៨៨៨) កិច្ចាធិការណ៍ស្ស ក៏ បុព្វង្គមង្គ ។

លោកោ បុព្វង្គមោ ទោសោ បុព្វង្គមោ មោហោ បុព្វង្គមោ
 អលោកោ បុព្វង្គមោ អទោសោ បុព្វង្គមោ អមោហោ
 បុព្វង្គមោ ។ កតិ ហំនាជិតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ
 ហំនាជិតិ ។ កតិ វត្ថុជិតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ វត្ថុជិតិ ។
 កតិ ភូមិយោតិ ។ ចត្តារិ កម្មានិ ភូមិយោ ។ កតិ
 ហេតុតិ ។ នវ ហេតុ តយោ កុសលហេតុ តយោ
 អកុសលហេតុ តយោ អព្យាកតហេតុ ។ កតិ
 មូលាជិតិ ។ ឯកំ មូលំ សង្ខារ ។ កតិហាការេហិ
 កិច្ចំ ជាយតិតិ ។ ម្ភិហាការេហិ កិច្ចំ ជាយតិ
 ញត្តិតោ វា អបលោកនតោ វា ។ កិច្ចាធិការណ៍
 កតិហិ សមដេហិ សម្មតិតិ ។ កិច្ចាធិការណ៍ ឯកេន
 សមដេន សម្មតិ សម្មាវិជយេន ។

(៨៨៩) កតិ សមថាតិ ។ សត្ត សមថា សម្មា-
 វិជយោ សតិវិជយោ អម្ពជ្ឈវិជយោ បដិញ្ញាតការណ៍

វិនយបិដក បរិវារៈ

(៨៨៨) ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិការណ៍ ។ ឆ្លើយថា លោកៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោកៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិការណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ យ៉ាងជាឋាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺ កុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១ គឺសង្ឃ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចកើតអំពីអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចកើតអំពីអាការ ២ គឺ ញាតិ ១ អបលោកនៈ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិការណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ សម្មាវិន័យ ។

(៨៨៩) សួរថា សមថៈមានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈមាន ៧ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតវិន័យ ១ អម្ព្យាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១

វិសតិ វិវា សាធារណវា

យេកុយ្យសិកា តស្សចាបិយសិកា តិណវត្តារកោ
 ឥមេ សត្ត សមថា ។ សិយា ឥមេ សត្ត សមថា ទស
 សមថា ហោន្តិ ទស សមថា សត្ត សមថា ហោន្តិ
 វត្តវសេន បរិយាយេន ។ សិយាតិ ។ កថញ្ច សិយា ។
 វិវាទាធិករណស្ស ទ្វេ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស
 ធន្តារោ សមថា អាបត្តាធិករណស្ស តយោ សមថា
 កិច្ចាធិករណស្ស ឯកោ សមថា ។ ឯវំ ឥមេ សត្ត
 សមថា ទស សមថា ហោន្តិ ទស សមថា សត្ត
 សមថា ហោន្តិ វត្តវសេន បរិយាយេន ។

បរិយាយវា ធិដ្ឋតំ ធីដ្ឋំ ។

(៨៧០) កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស សា-
 ធារណា កតិ សមថា វិវាទាធិករណស្ស អសាធារ-
 ណា ។ កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស សាធារណា
 កតិ សមថា អនុវាទាធិករណស្ស អសាធារណា កតិ
 សមថា អាបត្តាធិករណស្ស សាធារណា កតិ សមថា

វិសតិវារៈ សាធារណវារៈ

យេកុយ្យសិកា ១ ភស្តុបាយសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ នេះជា
 សមថៈ ៧ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះ ចែកទៅជាសមថៈ ១០ មានដែរឬ
 សមថៈ ១០ (បំប្រញ) ជាសមថៈ ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុនឹងបរិយាយ
 មានដែរឬ ។ ឆ្លើយថា មាន ។ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាថា មាន ។ ព្រោះ
 វិវាទិករណ៍មានសមថៈ ២ អនុវាទិករណ៍មានសមថៈ ២ អាបត្តាទិករ-
 ណ៍មានសមថៈ ៣ កិច្ចាទិករណ៍មានសមថៈ ១ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះ
 (ចែកទៅ) ជាសមថៈ ១០ សមថៈទាំង ១០ (បំប្រញទៅ) ជាសមថៈ ៧
 ដោយអំណាចនៃវត្ថុនឹងបរិយាយ ដូចចែកមកនេះ ។

ចប់ បរិយាយវារៈ ផាត់រង ៦ ។

(៨៩០) សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន
 សមថៈដែលមិនទូទៅដល់វិវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅ
 ដល់អនុវាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទិ-
 ករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អាបត្តាទិករណ៍ មានប៉ុន្មាន

អាបត្តាធិករណស្ស អសាធារណា ។ កតំ សមថា
 កត្តាធិករណស្ស សាធារណា កតំ សមថា កត្តា-
 ធិករណស្ស អសាធារណា ។ ទ្វេ សមថា វិវាទាធិក-
 រណស្ស សាធារណា សម្មាទិវិទយោ យេកុយ្យសិកា ។
 បញ្ច សមថា វិវាទាធិករណស្ស អសាធារណា សតិ-
 វិទយោ អម្បឡិវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិយ-
 សិកា តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អនុវាទា-
 ធិករណស្ស សាធារណា សម្មាទិវិទយោ សតិវិទយោ
 អម្បឡិវិទយោ តស្សទាបិយសិកា ។ តយោ សមថា
 អនុវាទាធិករណស្ស អសាធារណា យេកុយ្យសិកា
 បដិញ្ញាតករណំ តិណាវត្តារកោ ។ តយោ សមថា អា-
 បត្តាធិករណស្ស សាធារណា សម្មាទិវិទយោ បដិញ្ញាត-
 ករណំ តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អាបត្តាធិ-
 ករណស្ស អសាធារណា យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ
 អម្បឡិវិទយោ តស្សទាបិយសិកា ។ ឯកោ សមថា
 កត្តាធិករណស្ស សាធារណា សម្មាទិវិទយោ ។

វិនយចំណី ចវិការៈ

សមថៈដែលមិនទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍មាន ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។ សមថៈដែលមិនទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មាន ៥ គឺ សត្វិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលទៅដល់អនុវត្តាធិករណ៍មាន ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សត្វិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលមិនទៅដល់អនុវត្តាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ សម្មាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមិនទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍មាន ៤ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សត្វិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍ មាន ១ គឺ សម្មាវិន័យ

វិសតិ វិវា តត្តាគិយវាវ

ឆ សមថា កិច្ចាធិករណស្ស អសាធារណា យេ-
 គុយ្យសិកា សតិវិនយោ អម្ពុទ្ធិវិនយោ បដិញ្ញាតក-
 រណំ តស្សទាបិយសិកា តិណាវត្តារកោ ។

សាធារណវាវ ធិដ្ឋិត សត្តម ។

[៨៩០] កតិ សមថា វិវាធិករណស្ស តត្តាគិយា
 កតិ សមថា វិវាធិករណស្ស អញ្ញាគាគិយា ។ កតិ
 សមថា អនុវាធិករណស្ស តត្តាគិយា កតិ សមថា
 អនុវាធិករណស្ស អញ្ញាគាគិយា ។ កតិ សមថា
 អាបត្តាធិករណស្ស តត្តាគិយា កតិ សមថា អាបត្តា-
 ធិករណស្ស អញ្ញាគាគិយា ។ កតិ សមថា កិច្ចាធិ-
 ករណស្ស តត្តាគិយា កតិ សមថា កិច្ចាធិករណស្ស
 អញ្ញាគាគិយា ។ ទ្វេ សមថា វិវាធិករណស្ស តត្តា-
 គិយា សម្ពុទ្ធវិនយោ យេគុយ្យសិកា ។ បញ្ច សមថា
 វិវាធិករណស្ស អញ្ញាគាគិយា សតិវិនយោ អម្ពុទ្ធិវិ-
 នយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិយសិកា តិណា-
 វត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អនុវាធិករណស្ស

វិសតិវារៈ តព្វាធិយវារៈ

សមថៈដែលមិនទ្វេរ ដល់កិច្ចាធិករណ៍មាន ៦ គឺយេកុយ្យសិកា ១
សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធសិវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១
តិណវត្ថារកៈ ១ ។

ចប់ សាធារណវារៈ ជាតំរប់ ៧ ។

(៨៩១) សួរថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍
មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន។
សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈ
ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែល
មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំ-
ណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមានចំណែក
ត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចា-
ធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង
វិវាទាធិករណ៍ មាន ២ គឺ សមាធិវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។
សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍ មាន ៥ គឺ សតិវិន័យ ១
អម្ពុទ្ធសិវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថា-
រកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវត្តាធិករណ៍ មាន ៤ គឺ

វិសយបិណ្ឌ បរិវារ

តត្តាភិយា សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ សតិវិទយោ អម្ពធុទ្ធវិទយោ
 តស្សទាបិយសិកា ។ តយោ សមថា អនុវាទាធិការ-
 ណាស្ស អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា បដិញ្ញាតក-
 រណំ តិណាវត្តារកោ ។ តយោ សមថា អាបត្តាធិការ-
 ណាស្ស តត្តាភិយា សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ
 តិណាវត្តារកោ ។ ចត្តារោ សមថា អាបត្តាធិការណាស្ស
 អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្ពធុទ្ធវិទ-
 យោ តស្សទាបិយសិកា ។ ឯកោ សមថា តិណាធិ-
 ការណាស្ស តត្តាភិយោ សម្មាសម្ពុទ្ធវិទយោ ។ ធ សមថា
 តិណាធិការណាស្ស អញ្ញាភិយា យេកុយ្យសិកា សតិ-
 វិទយោ អម្ពធុទ្ធវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិយ-
 សិកា តិណាវត្តារកោ ។

តត្តាភិយាវិ ឧដ្ឋិកំ អដ្ឋមំ ។

(៨៧២) សមថា សមថេស្ស សាធារណា សមថា
 សមថេស្ស អសាធារណា សិយា សមថា សមថេស្ស
 សាធារណា សិយា សមថា សមថេស្ស អសាធារណា ។

វិធីបំណង បរិវារ:

សម្ភារៈវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សម្ភារៈ
 ដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវត្តន៍ករណ៍ មាន ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១
 បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នាទាំង
 អាបត្តាធិករណ៍ មាន ៣ គឺ សម្ភារៈវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-
 វត្តារកៈ ១ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មាន ២ គឺ
 យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។
 សម្ភារៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នាទាំងកិច្ចាធិករណ៍ មាន ១ គឺ សម្ភារៈ-
 វិន័យ ។ សម្ភារៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ មាន ៦ គឺ
 យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្ស-
 ប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្តារកៈ ១ ។

ចប់តណ្ហវិធីបរិវារ: ជាតំប ៨ ។

(៨៨២) សម្ភារៈទួលដល់សម្ភារៈ សម្ភារៈមិនទួលដល់សម្ភារៈ

សម្ភារៈទួលដល់សម្ភារៈក៏មាន សម្ភារៈមិនទួលដល់សម្ភារៈក៏មាន ។

វិសតិ វិរា សមថា សមថិស្ស សាធារណវិរិ

កតំ សិយា សមថា សមថស្ស សាធារណ កតំ
 សិយា សមថា សមថស្ស អសាធារណ ។ យេ-
 កុយ្យសិកាយ សម្មាសម្ពាសនស្ស សាធារណ សតិវិន-
 យស្ស អម្ពិទ្ធិវិនយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទា-
 បិយសិកាយ តិណ្ហត្ថាភកស្ស អសាធារណ ។
 សតិវិនយោ សម្មាសម្ពាសនស្ស សាធារណ អម្ពិទ្ធិវិន-
 យស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាបិយសិកាយ
 តិណ្ហត្ថាភកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អសាធារណ ។
 អម្ពិទ្ធិវិនយោ សម្មាសម្ពាសនស្ស សាធារណ បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សទាបិយសិកាយ តិណ្ហត្ថាភកស្ស
 យេកុយ្យសិកាយ សតិវិនយស្ស អសាធារណ ។
 បដិញ្ញាតករណំ សម្មាសម្ពាសនស្ស សាធារណំ តស្សទា-
 បិយសិកាយ តិណ្ហត្ថាភកស្ស យេកុយ្យសិកាយ
 សតិវិនយស្ស អម្ពិទ្ធិវិនយស្ស អសាធារណំ ។ តស្ស-
 ទាបិយសិកា សម្មាសម្ពាសនស្ស សាធារណ តិណ្ហ-
 ត្ថាភកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិនយស្ស អម្ព-
 ិទ្ធិវិនយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អសាធារណ ។

តិណាវត្តារកោ សម្មាសម្ពុទ្ធវិជយស្ស សាធារណោ យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិនយស្ស អម្ពុទ្ធិវិនយស្ស បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សចាបិយសិកាយ អសាធារណោ ។
 ឯវំ សិយា សមថា សមថស្ស សាធារណោ ឯវំ សិយា
 សមថា សមថស្ស អសាធារណោ ។

សមថា សមថស្ស សាធារណវំ ឆុត្តិតំ នវមំ ។

(៨៩៣) សមថា សមថស្ស តត្តាភិយា សមថា
 សមថស្ស អត្តាភិយា សិយា សមថា សមថស្ស
 តត្តាភិយា សិយា សមថា សមថស្ស អត្តាភិ-
 យា ។ កុចំ សិយា សមថា សមថស្ស តត្តាភិយា
 កុចំ សិយា សមថា សមថស្ស អត្តាភិយា ។
 យេកុយ្យសិកា សម្មាសម្ពុទ្ធវិជយស្ស តត្តាភិយា សតិ-
 វិនយស្ស អម្ពុទ្ធិវិនយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្ស-
 ចាបិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស អត្តាភិយា ។
 សតិវិនយោ សម្មាសម្ពុទ្ធវិជយស្ស តត្តាភិយោ អម្ពុទ្ធិ-
 វិនយោ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

តិណវត្តារកៈទួលទៅដល់សម្ភារីន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទួលទៅដល់យេកុយ្យ-

សិកា សតិវិន័យ អម្បូរវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ នឹងតស្សបាបិយសិកា

ទេ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន យ៉ាងនេះ សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់

មិនទួលទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

ចប់ វារៈនៃសម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធ ដាច់រាប់ ៩ ។

(៨៩៣) សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន

ផ្សេងអំពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់

ចំណែកផ្សេងអំពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន ។ សួរថា សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន

នឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច សម្មាសម្ពុទ្ធទៅដល់សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន

សម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន នោះ តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេកុយ្យសិកា មានចំ-

ណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន មានចំណែកផ្សេងអំពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន អម្បូរ-

វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា នឹងតិណវត្តារកៈ ។ សតិវិន័យ

មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន មានចំណែកផ្សេងអំពីសម្មាសម្ពុទ្ធក៏មាន

នយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាមិយសិកា-
 យ តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ អញ្ញាតា-
 តិយោ ។ អម្ពឡ្ហនិយោ សម្ពាទិយស្ស តត្តាតិ-
 យោ បដិញ្ញាតករណស្ស តស្សទាមិយសិកាយ តិ-
 ណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិយស្ស អញ្ញ-
 កាតិយោ ។ បដិញ្ញាតករណំ សម្ពាទិយស្ស តត្តាតិ-
 យំ តស្សទាមិយសិកាយ តិណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិយស្ស អម្ពឡ្ហនិយស្ស អញ្ញកាតិយំ ។
 តស្សទាមិយសិកា សម្ពាទិយស្ស តត្តាតិយា តិ-
 ណាវត្តារកស្ស យេកុយ្យសិកាយ សតិវិយស្ស
 អម្ពឡ្ហនិយស្ស បដិញ្ញាតករណស្ស អញ្ញកាតិយា ។
 តិណាវត្តារកោ សម្ពាទិយស្ស តត្តាតិយោ យេកុយ្យ-
 សិកាយ សតិវិយស្ស អម្ពឡ្ហនិយស្ស បដិញ្ញាត-
 ករណស្ស តស្សទាមិយសិកាយ អញ្ញកាតិយោ ។
 ឯវំ សិយា សមថា សមថស្ស តត្តាតិយា ឯវំ សិយា
 សមថា សមថស្ស អញ្ញកាតិយា ។

វិសតិវារៈ វារៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ

បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ នឹងយេកុយ្យសិកា ។
 អម្បុរ្យវិន័យ មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្ភាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពី
 បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេកុយ្យសិកា នឹង
 សតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈ មានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្ភាវិន័យ មាន
 ចំណែកផ្សេងអំពីតស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-
 វិន័យ នឹងអម្បុរ្យវិន័យ ។ តស្សបាបិយសិកា មានចំណែកត្រូវគ្នានឹង
 សម្ភាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីតិណវត្ថារកៈ យេកុយ្យសិកា សតិ-
 វិន័យ អម្បុរ្យវិន័យនឹងបដិញ្ញាតករណៈ ។ តិណវត្ថារកៈ មានចំណែកត្រូវ
 គ្នានឹងសម្ភាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីយេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ
 អម្បុរ្យវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈនឹងតស្សបាបិយសិកា ។ សមថៈដែលមាន
 ចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ សមថៈដែលមានចំណែក
 ផ្សេងអំពីសមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

ចប់ វារៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ ជាចំរាប់ ១០ ។

វិទ្យាបិដក បរិវាទ

(៨៧៤) សមថោ សម្មាសម្ពាសោ សម្មាសម្ពាសោ
 សមថោ ។ សមថោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
 សមថោ ។ សមថោ សតិវិនិច្ឆ័យោ សតិវិនិច្ឆ័យោ សម-
 ថោ ។ សមថោ អម្បធិវិនិច្ឆ័យោ អម្បធិវិនិច្ឆ័យោ សម-
 ថោ ។ សមថោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ
 សមថោ ។ សមថោ តស្សទាបិយសិកា តស្សទាបិ-
 យសិកា សមថោ ។ សមថោ តិណ្ហត្ថានកោ តិណ-
 ត្ថានកោ សមថោ ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិនិច្ឆ័យោ អ-
 ម្បធិវិនិច្ឆ័យោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិយសិកា តិ-
 ណ្ហត្ថានកោ ឥមេ សមថា សមថា ឆោ សម្មាសម្ពាសោ
 សម្មាសម្ពាសោ សមថោ ចេវ សម្មាសម្ពាសោ ច ។ ស-
 តិវិនិច្ឆ័យោ អម្បធិវិនិច្ឆ័យោ បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាបិ-
 យសិកា តិណ្ហត្ថានកោ សម្មាសម្ពាសោ ឥមេ សមថា
 សមថា ឆោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា សមថោ
 ចេវ យេកុយ្យសិកា ច ។ អម្បធិវិនិច្ឆ័យោ បដិញ្ញាតករណំ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៨៩៤) សម្លេងៈ ហៅថា សម្លេងវិន័យ សម្លេងវិន័យ ហៅថា
សម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈ ហៅថា យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
ហៅថាសម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈហៅថា សតិវិន័យ សតិវិន័យហៅថា
សម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈ ហៅថាអម្ពុទ្ធវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យហៅថា
សម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈ ហៅថា បដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ
ហៅថាសម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈ ហៅថាតស្សបាបិយសិកា តស្សបា-
បិយសិកា ហៅថាសម្លេងវិញ្ញាណ ។ សម្លេងៈ ហៅថាតិណវត្តារកៈ
តិណវត្តារកៈ ហៅថាសម្លេងវិញ្ញាណ ។ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ
អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា នឹងតិណវត្តារកៈ
ទាំងនេះ ហៅថាសម្លេងតៃម្យ្យវិន័យ ឯសម្លេងវិន័យ មិនហៅថាសម្លេងៈ
តៃម្យ្យវិន័យ ដ្បិត សម្លេងវិន័យ ហៅថាសម្លេងផង ហៅថាសម្លេងវិន័យ
ផង ។ សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា
តិណវត្តារកៈ នឹងសម្លេងវិន័យ ទាំងនេះ ហៅថាសម្លេងតៃម្យ្យវិន័យ ឯ
យេកុយ្យសិកា មិនហៅថាសម្លេងតៃម្យ្យវិន័យ ដ្បិត យេកុយ្យសិកា ហៅថា
សម្លេងផង ហៅថាយេកុយ្យសិកាផង ។ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ

វិសតិ វារា សមចិសម្មាទិវិយាវិ

តស្សទាមិយសិកា តិណាវត្តារកោ សម្មាទិវិយោ
 យេកុយ្យសិកា ឥមេ សមថា សមថា នោ សតិវិ-
 នយោ សតិវិទយោ សមថោ ចេវ សតិវិទយោ ច ។
 បដិញ្ញាតករណំ តស្សទាមិយសិកា តិណាវត្តារកោ
 សម្មាទិវិយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ ឥមេ
 សមថា សមថា នោ អម្ពទ្ឋិវិទយោ អម្ពទ្ឋិវិទយោ
 សមថោ ចេវ អម្ពទ្ឋិវិទយោ ច ។ តស្សទាមិយសិ-
 កា តិណាវត្តារកោ សម្មាទិវិយោ យេកុយ្យសិកា
 សតិវិទយោ អម្ពទ្ឋិវិទយោ ឥមេ សមថា សមថា
 នោ បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ សមថោ
 ចេវ បដិញ្ញាតករណាញ ។ តិណាវត្តារកោ សម្មាទិ-
 នយោ យេកុយ្យសិកា សតិវិទយោ អម្ពទ្ឋិវិទយោ
 បដិញ្ញាតករណំ ឥមេ សមថា សមថា នោ តស្ស-
 ទាមិយសិកា តស្សទាមិយសិកា សមថោ ចេវ
 តស្សទាមិយសិកា ច ។ សម្មាទិវិយោ យេកុយ្យ-
 សិកា សតិវិទយោ អម្ពទ្ឋិវិទយោ បដិញ្ញាតករណំ

វិសតិវារៈ វារៈនៃសមថៈដែលហៅថាសម្មាវិន័យ

តស្សប្បាប័យសិកា តិណវត្ថុរកៈ សម្មាវិន័យ នឹងយេកុយ្យសិកា ទាំងនេះ

ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯសតិវិន័យមិនហៅថាសមថៈ តែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត

សតិវិន័យ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាសតិវិន័យផង ។ បដិញ្ញាតករណៈ

តស្សប្បាប័យសិកា តិណវត្ថុរកៈ សម្មាវិន័យ យេកុយ្យសិកា នឹងសតិ-

វិន័យទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯអម្ពុទ្ធវិន័យ មិនហៅថាសមថៈ

តែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត អម្ពុទ្ធវិន័យ ហៅថាសមថៈផង ហៅថាអម្ពុទ្ធវិន័យផង។

តស្សប្បាប័យសិកា តិណវត្ថុរកៈ សម្មាវិន័យ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ

នឹងអម្ពុទ្ធវិន័យ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯបដិញ្ញាតករណៈ

មិនហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថាសមថៈផង

ហៅថាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ តិណវត្ថុរកៈ សម្មាវិន័យ យេកុយ្យសិកា

សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ នឹងបដិញ្ញាតករណៈ ទាំងនេះ ហៅថា

សមថៈតែម្យ៉ាង ឯតស្សប្បាប័យសិកា មិនហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត

តស្សប្បាប័យសិកា ហៅថាសមថៈផង ហៅថាតស្សប្បាប័យសិកាផង ។

សម្មាវិន័យ យេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ អម្ពុទ្ធវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ

វិធីបដិភោ បរិវារោ

តស្សទាបិយសិកា សមេ សមថា សមថា នោ
 តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ សមថោ ថេវ តិណា-
 វត្តារកោ ច ។

(៨៩៥) វិនយោ សម្មាវិនយោ សម្មាវិនយោ
 វិនយោ ។ វិនយោ យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា
 វិនយោ ។ វិនយោ សតិវិនយោ សតិវិនយោ វិនយោ ។
 វិនយោ អម្ពុទ្ធុវិនយោ អម្ពុទ្ធុវិនយោ វិនយោ ។ វិនយោ
 បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ វិនយោ ។ វិនយោ
 តស្សទាបិយសិកា តស្សទាបិយសិកា វិនយោ ។
 វិនយោ តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ វិនយោ ។

សមថសម្មាវិនយាវំ និម្មិតំ ឯកាទសមំ ។

(៨៩៦) វិនយោ សិយា សម្មាវិនយោ សិយា ន
 សម្មាវិនយោ សម្មាវិនយោ វិនយោ ថេវ សម្មាវិន-
 យោ ច ។ វិនយោ សិយា យេកុយ្យសិកា សិយា ន
 យេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា វិនយោ ថេវ យេ-
 កុយ្យសិកា ច ។ វិនយោ សិយា សតិវិនយោ សិយា

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

នឹងតស្សប្រាប័យសិកា ទាំងនេះ ហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាង ឯតិណវត្ថារកៈ
មិនហៅថាសមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិត តិណវត្ថារកៈ ហៅថាសមថៈផង
ហៅថាតិណវត្ថារកៈផង ។

(៨៩៥) វិន័យ ហៅថាសម្ពាវិន័យ សម្ពាវិន័យ ហៅថាវិន័យ
វិញ្ញក៍បាន ។ វិន័យ ហៅថាយេកុយ្យសិកា យេកុយ្យសិកា ហៅថាវិន័យ
វិញ្ញក៍បាន ។ វិន័យ ហៅថាសតិវិន័យ សតិវិន័យ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍
បាន ។ វិន័យ ហៅថាអម្ពុទ្ធហិន័យ អម្ពុទ្ធហិន័យ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន។
វិន័យ ហៅថាបដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន ។
វិន័យ ហៅថាតស្សប្រាប័យសិកា តស្សប្រាប័យសិកា ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍
បាន ។ វិន័យ ហៅថាតិណវត្ថារកៈ តិណវត្ថារកៈ ហៅថាវិន័យវិញ្ញក៍បាន ។

ចប់ វារៈនៃសមថៈដែលហៅថាសម្ពាវិន័យ ជាចំរាប់ ១០ ។

(៨៩៦) វិន័យ ជាសម្ពាវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសម្ពាវិន័យក៏
មាន ព្រោះថា សម្ពាវិន័យជាវិន័យផង ជាសម្ពាវិន័យផង ។ វិន័យជា
យេកុយ្យសិកាក៏មាន មិនមែនជាយេកុយ្យសិកាក៏មាន ព្រោះថា យេកុយ្យ-
សិកាជាវិន័យផង ជាយេកុយ្យសិកាផង ។ វិន័យ ជាសតិវិន័យក៏មាន

វិសតិ វិហ ពុសលវិហ

ន សតិវិជយោ សតិវិជយោ វិជយោ ចេវ សតិវិជយោ
 ច ។ វិជយោ សិយា អម្ពុទ្ធិវិជយោ សិយា ន អ-
 ម្ពុទ្ធិវិជយោ អម្ពុទ្ធិវិជយោ វិជយោ ចេវ អម្ពុទ្ធិវិជយោ
 ច ។ វិជយោ សិយា បដិញ្ញាតករណំ សិយា ន
 បដិញ្ញាតករណំ បដិញ្ញាតករណំ វិជយោ ចេវ ប-
 ដិញ្ញាតករណញ្ច ។ វិជយោ សិយា តស្សទាបិយសិកា
 សិយា ន តស្សទាបិយសិកា តស្សទាបិយសិកា វិ-
 ជយោ ចេវ តស្សទាបិយសិកា ច ។ វិជយោ សិយា
 តិណាវត្តារកោ សិយា ន តិណាវត្តារកោ តិណាវត្តារកោ
 វិជយោ ចេវ តិណាវត្តារកោ ច ។

វិសយវិហំ ឧដ្ឋិវិហំ ពុសលមំ ។

(៨៧៧) សម្មាសាវិជយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ យេតុយ្យសិកា កុសលា អកុសលា
 អព្យាកតា ។ សតិវិជយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ អម្ពុទ្ធិវិជយោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ បដិញ្ញាតករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ តស្សទាបិយសិកា កុសលា អកុសលា

វិសតិវារៈ កុសលវារៈ

មិនមែនជាសតិវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) សតិវិន័យ ជាវិន័យផង ជា
 សតិវិន័យផង ។ វិន័យ ជាអម្បឡវិន័យក៏មាន មិនមែនជាអម្បឡវិន័យក៏
 មាន (ព្រោះថា) អម្បឡវិន័យ ជាវិន័យផង ជាអម្បឡវិន័យផង ។ វិន័យ
 ជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន មិនមែនជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន (ព្រោះថា)
 បដិញ្ញាតករណៈជាវិន័យផង ជាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ វិន័យ ជាតស្សបា-
 បិយសិកាក៏មាន មិនមែនជាតស្សបាបិយសិកាក៏មាន (ព្រោះថា) តស្ស-
 បាបិយសិកាជាវិន័យផង ជាតស្សបាបិយសិកាផង ។ វិន័យ ជាតិណវត្ថុ-
 រកៈក៏មាន មិនមែនជាតិណវត្ថុរកៈក៏មាន (ព្រោះថា) តិណវត្ថុរកៈ ជា
 វិន័យផង ជាតិណវត្ថុរកៈផង ។

ចប់ វិនយវារៈ ផាន់ប៉េ ១២ ។

(៨៩៧) សួរថា សម្មាវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជា
 អព្យាកតៈ ។ យេកុយ្យសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។
 សតិវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ អម្បឡវិន័យ ជា
 កុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាកុសល ឬ
 ជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ តស្សបាបិយសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល

អព្យាកតោ ។ តិណ្ឌាវត្តារកោ កុសលោ អកុសលោ
 អព្យាកតោ ។ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ សិយា កុសលោ សិយា
 អព្យាកតោ ធន្តិ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយោ អកុសលោ ។
 យេកុយ្យសិកា សិយា កុសលា សិយា អកុសលា
 សិយា អព្យាកតោ ។ សតិវិទ្យោ សិយា កុសលោ
 សិយា អកុសលោ សិយា អព្យាកតោ ។ អម្ពុទ្ធិនិយោ
 សិយា កុសលោ សិយា អកុសលោ សិយា អព្យាក-
 តោ ។ បដិញ្ញាតករណំ សិយា កុសលំ សិយា
 អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។ តស្សចាបិយសិកា
 សិយា កុសលា សិយា អកុសលា សិយា អព្យាក-
 តោ ។ តិណ្ឌាវត្តារកោ សិយា កុសលោ សិយា
 អកុសលោ សិយា អព្យាកតោ ។

(៨៨៨) វិវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ អនុវាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ អាបត្តាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ កិច្ចាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ
 អព្យាកតំ ។ វិវាទាធិករណំ សិយា កុសលំ សិយា
 អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ ។ អនុវាទាធិករណំ

វិនយបិដក បរិវារៈ

ឬជាអព្យាក្ខតៈ ។ តិណវត្ថាវកៈ ជាភុស្តល ឬជាអភុស្តល ឬជា
 អព្យាក្ខតៈ ។ ឆ្លើយថា សម្មាវន័យ ជាភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន
 សម្មាវន័យ ជាអភុស្តលមិនមានទេ ។ យេកុយ្យសិកា ជាភុស្តលក៏មាន
 ជាអភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ សតវន័យ ជាភុស្តលក៏មាន ជា
 អភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ អម្បូរ្យវន័យ ជាភុស្តលក៏មាន ជា
 អភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាភុស្តលក៏មាន
 ជាអភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ តស្សៈប្បប័យសិកា ជាភុស្តលក៏
 មាន ជាអភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ តិណវត្ថាវកៈ ជាភុស្តលក៏
 មាន ជាអភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។

(៨៩៨) សួរថា វិវាទាធិករណ៍ ជាភុស្តល ឬជាអភុស្តល ឬជា
 អព្យាក្ខតៈ ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាភុស្តល ឬជាអភុស្តល ឬជាអព្យាក្ខតៈ ។
 អាបត្តាធិករណ៍ ជាភុស្តល ឬជាអភុស្តល ឬជាអព្យាក្ខតៈ ។ កិច្ចាធិករណ៍
 ជាភុស្តល ឬជាអភុស្តល ឬជាអព្យាក្ខតៈ ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍
 ជាភុស្តលក៏មាន ជាអភុស្តលក៏មាន ជាអព្យាក្ខតៈក៏មាន ។ អនុវាទាធិករណ៍

វិសតិ វាវ ចក្កបេយ្យលំ យត្ថវាវ

សំយា កុសលំ សំយា អកុសលំ សំយា អព្យាកតំ ។

អាបត្តាធិការណំ សំយា កុសលំ សំយា អកុសលំ

សំយា អព្យាកតំ ។ នត្ថំ អាបត្តាធិការណំ កុសលំ ។

តត្ថាធិការណំ សំយា កុសលំ សំយា អកុសលំ

សំយា អព្យាកតំ ។

កុសលវាវ និដ្ឋិតំ ពេសមំ ។

(៨៧៧) យត្ថ យេកុយ្យសិកា លព្ពតិ តត្ថ សម្មា-

ខារិណយោ លព្ពតិ យត្ថ សម្មាខារិណយោ លព្ពតិ តត្ថ

យេកុយ្យសិកា លព្ពតិ ន តត្ថ សតិវិណយោ លព្ពតិ

ន តត្ថ អម្ពជ្ឈវិណយោ លព្ពតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតក-

រណំ លព្ពតិ ន តត្ថ តស្ស ចាបិយសិកា លព្ពតិ ន

តត្ថ តិណាវត្តារកោ លព្ពតិ ។ យត្ថ សតិវិណយោ លព្ពតិ

វិសតិវារៈ ចក្ខុបេយ្យលៈ យត្ថវារៈ

ជាតុសលក៏មាន ជាអតុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អាបត្តាធិករណ៍
 ជាតុសលក៏មាន ជាអតុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អាបត្តាធិករណ៍
 ជាតុសលមិនមានទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាតុសលក៏មាន ជាអតុសលក៏មាន
 ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

ចប់ កុសលវារៈ ដាច់រង្វង់ ១៣ ។

(៨៩៩) បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិ-
 ករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
 ណា ក៏កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ
 តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកអម្បទ្យវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិ-
 ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្បា-
 ប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថា-
 រកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់
 យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក

វិសយបិដកេ បរិវារេ

តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម
 លត្ថតិ តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ ន តត្ថ អម្ពុទ្ធិនិយម
 លត្ថតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណី លត្ថតិ ន
 តត្ថ តស្សចាប័យសិកា លត្ថតិ ន តត្ថ វិណាស្តារ-
 កោ លត្ថតិ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្ថតិ ។ យត្ថ
 អម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ ន តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ
 យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ តត្ថ អម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ
 ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណី លត្ថតិ ន តត្ថ តស្សចាប័-
 យសិកា លត្ថតិ ន តត្ថ វិណាស្តារកោ លត្ថតិ ន តត្ថ
 យេកុយ្យសិកា លត្ថតិ ន តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម លត្ថតិ ។
 យត្ថ បដិញ្ញាតករណី លត្ថតិ តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនិយម

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

សម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ទេ កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអម្បឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ទេ ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្ភារវិន័យ

វីសតិ វាវា ចក្កបេយ្យាវំ យន្តវាវំ

លត្តតិ យត្ថ សម្មាសម្ពាសនេយោ លត្តតិ តត្ថ បដិញ្ញា-

តករណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ

ន តត្ថ តិណាវត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ថ យេកុយ្យ-

សិកា លត្តតិ ន តត្ថ សតិវិនិយោ លត្តតិ ន តត្ថ

អម្បជ្ឈវិនិយោ លត្តតិ ។ យត្ថ តស្សទាបិយសិកា

លត្តតិ តត្ថ សម្មាសម្ពាសនេយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មាសម្ពាសនេយោ

លត្តតិ តត្ថ តស្សទាបិយសិកា លត្តតិ ន តត្ថ តិណា-

វត្តារកោ លត្តតិ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន

តត្ថ សតិវិនិយោ លត្តតិ ន តត្ថ អម្បជ្ឈវិនិយោ លត្តតិ

ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ។ យត្ថ តិណាវត្តារ-

វិសតិវារៈ ចក្កបេយ្យាលៈ យត្តវារៈ

(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្ភារៈវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
 បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុង
 អធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
 នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
 កំណត់យកអម្ពុទ្ធវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។
 បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
 ណា ក៏កំណត់យកសម្ភារៈវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ
 កំណត់យកសម្ភារៈវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់
 យក តស្សប្រាប័យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែថា
 កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 សតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពុទ្ធ-
 វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
 ករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ មិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញ
 កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក

កោ លត្ថតិ តត្ថ សម្មទាវិទយោ លត្ថតិ យត្ថ សម្ម-
 ទាវិទយោ លត្ថតិ តត្ថ តិណាវត្ថារកោ លត្ថតិ ន តត្ថ
 យេកុយ្យសិកា លត្ថតិ ន តត្ថ សតិវិទយោ លត្ថតិ
 ន តត្ថ អម្បឡិវិទយោ លត្ថតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតក-
 រណំ លត្ថតិ ន តត្ថ តស្សទាមិយសិកា លត្ថតិ ។

(៧០០) យត្ថ យេកុយ្យសិកា តត្ថ សម្មទាវិទយោ
 យត្ថ សម្មទាវិទយោ តត្ថ យេកុយ្យសិកា ន តត្ថ
 សតិវិទយោ ន តត្ថ អម្បឡិវិទយោ ន តត្ថ បដិញ្ញាត-
 ករណំ ន តត្ថ តស្សទាមិយសិកា ន តត្ថ តិណាវត្ថា-
 រកោ ។ យត្ថ សតិវិទយោ តត្ថ សម្មទាវិទយោ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

សម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្ភារ-
 វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ
 (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកយេកុយ្យសិកា
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសត្វវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
 ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្បូរវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិ-
 ករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករ-
 ណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករ-
 ណ៍នោះមិនបានទេ ។

(៧០០) បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិ-
 ករណ៍នោះ កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា
 ក៏កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែ
 កំណត់យកសត្វវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 អម្បូរវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
 ករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សប្រាបិយ-
 សិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសត្វវិន័យ

វិសតិ វា ចក្កេយយុលំ យន្តវា

យត្ថ សម្មាវិនិយោ តត្ថ សតិវិនិយោ ន តត្ថ អម្បឡិ-

វិនិយោ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ ន តត្ថ តស្សោបិ-

យសិកា ន តត្ថ តិណាវត្តារកោ ន តត្ថ យេកុយ្យ

សិកា ។ (សម្មាវិនិយមី កាត្វន មូលំ) ។ បេ ។ យត្ថ

តិណាវត្តារកោ តត្ថ សម្មាវិនិយោ យត្ថ សម្មាវិនិ-

យោ តត្ថ តិណាវត្តារកោ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា ន

តត្ថ សតិវិនិយោ ន តត្ថ អម្បឡិវិនិយោ ន តត្ថ

បដិញ្ញាតករណំ ន តត្ថ តស្សោបិយសិកា ។

ចក្កេយយុលំ ។ យន្តវា វិនិច្ឆ័តំ ចុទ្ធសមំ ។

វិសតិវារៈ ចក្កបេយ្យាលៈ យន្តវារៈ

(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
 បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
 អធិករណ៍ណា កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ
 ដែរ តែកំណត់យកអម្ពឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
 កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 តិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 យេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ (ធ្វើសម្ភារ-
 វិន័យឲ្យជាមូល^(១)) ។ បេ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់)
 បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុង
 អធិករណ៍នោះកំណត់យកសម្ភារវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា
 កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 សតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពឡវិន័យ
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន នឹងកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

ចប់ ចក្កបេយ្យាលៈ ។ ចប់ យន្តវារៈដាច់រប់ ១៤ ។

១ ត្រង់កន្លែងបេយ្យាលៈនេះត្រូវធ្វើសម្ភារវិន័យមុនគេ លុះចប់ហើយត្រូវនិយាយពីសតិវិន័យ
 រហូតដល់តិណវត្ថារកៈទៅ ។

(៧០០) យស្មី សមយេ សម្មាសម្ពុទ្ធិនយេ ន យេកុយ្យ-
 សិកាយេ ច អធិការណំ វ្យាបសម្មតិ យត្ថ យេកុយ្យសិ-
 កា លព្ភតិ តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនយោ លព្ភតិ យត្ថ សម្មា-
 វិទយោ លព្ភតិ តត្ថ យេកុយ្យសិកា លព្ភតិ ន តត្ថ
 សតិវិទយោ លព្ភតិ ន តត្ថ អម្ពជ្ឈវិទយោ លព្ភតិ ន តត្ថ
 បដិញ្ញាតការណំ លព្ភតិ ន តត្ថ តស្សោបិយសិកា
 លព្ភតិ ន តត្ថ តិណាវត្តារកោ លព្ភតិ ។ យស្មី សមយេ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិនយេ ច សតិវិទយេ ច អធិការណំ វ្យាបសម្ម-
 តិ យត្ថ សតិវិទយោ លព្ភតិ តត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនយោ លព្ភតិ
 យត្ថ សម្មាសម្ពុទ្ធិនយោ លព្ភតិ តត្ថ សតិវិទយោ លព្ភតិ
 ន តត្ថ អម្ពជ្ឈវិទយោ លព្ភតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតការណំ
 លព្ភតិ ន តត្ថ តស្សោបិយសិកា លព្ភតិ ន តត្ថ

វិធីបិណ្ឌ បរិវារៈ

(៩០១) អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងយេកុយ្យសិកាក្នុង
សម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
អធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏
កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែ
កំណត់យកសត្វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
អម្បឡិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាត-
ករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយ-
សិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ
សម្មាវិន័យនឹងសត្វិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសត្វិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុង
អធិករណ៍ណា កំណត់យកសត្វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ
ដែរ តែកំណត់យកអម្បឡិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំ-
ណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន

វិសតិ វិរា សមយវីរ

តិណវត្តារកា លត្តតិ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ។

យស្មី សមយេ សម្មទាវិនយេន ច អម្ពឡវិនយេន ច

អធិករណំ វ្យបសម្មតិ យត្ថ អម្ពឡវិនយោ លត្តតិ តត្ថ

សម្មទាវិនយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិនយោ លត្តតិ

តត្ថ អម្ពឡវិនយោ លត្តតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ

លត្តតិ ន តត្ថ តស្សចាបិយសិកា លត្តតិ ន តត្ថ តិណ-

វត្តារកា លត្តតិ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លត្តតិ ន

តត្ថ សតិវិនយោ លត្តតិ ។ យស្មី សមយេ សម្មទា-

វិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច អធិករណំ វ្យប-

សម្មតិ យត្ថ បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ តត្ថ សម្មទា-

វិនយោ លត្តតិ យត្ថ សម្មទាវិនយោ លត្តតិ តត្ថ

បដិញ្ញាតករណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្សចាបិយសិកា

វិសតិវារៈ សមយវារៈ

កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
 យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករ-
 ណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងអម្បូរវិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំ-
 ណត់យកអម្បូរវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក
 សម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មា-
 វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអម្បូរវិន័យ (ទៅ
 រម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់)
 ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុង
 អធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសត្វវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍
 នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងបដិញ្ញាតក-
 រណៈក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់)
 បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន
 ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិ-
 ករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍
 នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ

លព្វតំ ន តត្ថ តិណ្ឌាវត្តារកោ លព្វតំ ន តត្ថ យេ-
 កុយ្យសិកា លព្វតំ ន តត្ថ សតិវិនិយោ លព្វតំ ន តត្ថ
 អម្ពធិវិនិយោ លព្វតំ ។ យស្មី សមយេ សម្ពទាវិន-
 យេន ច តស្សចាបិយសិកាយ ច អធិការណំ វ្យប-
 សម្ពតំ យត្ថ តស្សចាបិយសិកា លព្វតំ តត្ថ សម្ពទា-
 វិនិយោ លព្វតំ យត្ថ សម្ពទាវិនិយោ លព្វតំ តត្ថ
 តស្សចាបិយសិកា លព្វតំ ន តត្ថ តិណ្ឌាវត្តារកោ
 លព្វតំ ន តត្ថ យេកុយ្យសិកា លព្វតំ ន តត្ថ សតិ-
 វិនិយោ លព្វតំ ន តត្ថ អម្ពធិវិនិយោ លព្វតំ ន តត្ថ
 មធិការណំ លព្វតំ ។ យស្មី សមយេ សម្ពទា-
 វិនិយោ ច តិណ្ឌាវត្តារកេន ច អធិការណំ វ្យបសម្ពតំ
 យត្ថ តិណ្ឌាវត្តារកោ លព្វតំ តត្ថ សម្ពទាវិនិយោ លព្វតំ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

មិនបាន កំណត់យកតិណ្ឌវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកយេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ
 មិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
 កំណត់យកអម្ពឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។
 អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យនឹងតស្សបាបិយសិកា ក្នុងសម័យណា
 អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍
 ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំ-
 ណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក
 តស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់
 យកតិណ្ឌវត្ថុរកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
 យេកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ក៏កំណត់យកសតិ-
 វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអម្ពឡវិន័យ
 (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅ
 រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មា-
 វិន័យនឹងតិណ្ឌវត្ថុរកៈក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណ្ឌវត្ថុរកៈ
 (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)

វិសតិ វា ក សំសង្ការំ

យត្ថ សម្មាសមីទយោ លត្តតិ តត្ថ តិណាវត្តារកោ លត្តតិ
 ន តត្ថ យេតុយ្យសិកា លត្តតិ ន តត្ថ សតិវិទយោ
 លត្តតិ ន តត្ថ អម្មទ្ធិវិទយោ លត្តតិ ន តត្ថ បដិញ្ញាត-
 ការណំ លត្តតិ ន តត្ថ តស្សចាបិសិកា លត្តតិ ។

សមយវាវំ និដ្ឋិតំ បណ្ណសមំ ។

[៧០២] អធិការណ៍ន្តំ វា សមថាតិ វា ឥមេ ធម្មា
 សំសង្ការំ ឧបាហុ វិសំសង្ការំ លត្តា ច ឥមេសំ^(១) ធម្មានិ
 វិនិព្វជិត្វា វិនិព្វជិត្វា^(២) នាណការណំ បញ្ញាបេស្មំ ។
 អធិការណ៍ន្តំ វា សមថាតិ វា ឥមេ ធម្មា សំសង្ការំ នោ
 វិសំសង្ការំ លត្តា ច ឥមេសំ ធម្មានិ វិនិព្វជិត្វា វិនិព្វជិត្វា
 នាណការណំ បញ្ញាបេតុន្តំ ។ សោ មា ហោវន្តិស្ស
 វចនីយោ អធិការណ៍ន្តំ វា សមថាតិ វា ឥមេ ធម្មា
 សំសង្ការំ នោ វិសំសង្ការំ ន ច លត្តា ឥមេសំ
 ធម្មានិ វិនិព្វជិត្វា វិនិព្វជិត្វា នាណការណំ បញ្ញាបេតុ ។

១ ឧ. ម. លត្តាបមិមេសំ ។ ២ ម. វិនិព្វជិត្វា វិនិព្វជិត្វា ។

វិសតិវារៈ សំសង្ការៈ

បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសមុទាវន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុង
អធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍
នោះ តែកំណត់យករយកុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិន
បាន កំណត់យកសតវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំ-
ណត់យកអម្ពុឡវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
បដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យក
តស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

ចប់ សមយវារៈ ផាត់រំប ១៥ ។

(៧០២) សួរថា អធិករណ៍នឹងសម្របៈ ធម៌ទាំងនេះ លាយប្រឡំ
គ្នា ឬមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយ
បញ្ចាត់ឱ្យផ្សេងគ្នាបានឬទេ ។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍នឹងសម្របៈ ធម៌ទាំង
នេះរមែងលាយប្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ តែលោកចែករំលែកធម៌
ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ចាត់ឱ្យផ្សេងគ្នាបាន ។ អ្នកចោទត្រូវពោល
យាត់អ្នកឆ្លើយនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អធិករណ៍នឹងសម្របៈ
ធម៌ទាំងនេះ រមែងលាយប្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀតលោក
មិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ចាត់ឱ្យផ្សេងគ្នាទេ ។

វិទ្យាបដិសេធ បរិវារ

តំ កំស្ម័ ហេតុ ។ នន្ត វត្ថុ កតតា ចត្តាវិចារិណ្ឌ(១)
 កិត្តុវេ អធិការណាធិ សត្ត សមថា អធិការណា
 សមថេហិ សម្មន្តិ សមថា អធិការណេហិ សម្មន្តិ ឯវិ
 តមេ ធម្មា សំសដ្ឋា នោ វិសំសដ្ឋា ន ច លត្តា
 តមេសំ ធម្មានំ វិនិព្វជិត្វា វិនិព្វជិត្វា នាណាករណំ
 បញ្ចាបេតុន្តិ ។

សំសដ្ឋាវិ ធិត្តិកំ លោក្ខសមំ ។

(៧០៣) វិវាទាធិការណំ កតតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 អនុវាទាធិការណំ កតតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ អាបត្តា-
 ធិការណំ កតតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កិត្តាធិការណំ
 កតតិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ វិវាទាធិការណំ ធូហិ
 សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិ-
 កាយ ច អនុវាទាធិការណំ ចត្វហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 សម្មទាវិនយេន ច សតវិនយេន ច អម្បឡវិនយេន
 ច តស្ម័នាប័យសិកាយ ច អាបត្តាធិការណំ តិហិ

វិទ្យាបិណ្ឌ បរិវារៈ

ពាក្យនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ (ព្រោះថា) ក្រែងព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហើយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិការណ៍ទាំង៤ នេះ ហៅ
 ថា សមថៈ ៧ ក៏បាន ដូចពួកអធិការណ៍តែងរៀបរៀងដោយពួកសមថៈ
 ពួកសមថៈតែងរៀបរៀង ដោយពួកអធិការណ៍ (ក៏មាន) កាលបើយ៉ាងនេះ
 ធម៌ទាំងនេះវែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត
 លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ចក្ខន្ធផ្សេងៗឡើយ
 ដូច្នេះមិនមែនឬ ។

ចប់ សំណួររិះ ជាតំរប់ ១៦ ។

(៧០៣) សួរថា វិវាទាធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈប៉ុន្មាន អនុវត្ត-
 ទាធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈប៉ុន្មាន អាបត្តាធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈ
 ប៉ុន្មាន ភិក្ខុធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិក-
 រណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ អនុវត្ត-
 ទាធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សត្វវិន័យ ១ អម្ព្យ័-
 វិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ អាបត្តាធិការណ៍ រៀបរៀងដោយសមថៈ ៣

សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តិណាវត្តារកេន ច តិច្ឆាធិករណំ ឯកេន សមថេន
 សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ។ វិវាទាធិករណាញ អនុវាទា-
 ធិករណាញ កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ វិវាទាធិករ-
 ណាញ អនុវាទាធិករណាញ បញ្ចហិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិនយេន
 ច អម្ពជ្ឈវិនយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។ វិវាទា-
 ធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កតីហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ ។ វិវាទាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ ចត្វហិ
 សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ វិវាទាធិ-
 ករណាញ តិច្ឆាធិករណាញ កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។
 វិវាទាធិករណាញ តិច្ឆាធិករណាញ ទ្វីហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។
 អនុវាទាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កតីហិ ស-
 មថេហិ សម្មន្តិ ។ អនុវាទាធិករណាញ អាបត្តាធិករ-

វិសតិវារៈ សម្មន្តិវារៈ

គឺ សម្មាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ កិច្ចាធិករណៈ

រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ១ គឺ សម្មាវិន័យ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍នឹងអនុវត្ត

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍នឹងអនុវត្ត

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិ-

វិន័យ ១ អម្បឡវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ៤ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ-

សិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍

នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ-

សិកា ១ ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សម្មថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍

ណាញ ឆហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សម្មទាវិនយេន ច
 សតិវិនយេន ច អម្មន្តវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តស្សទាមិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។
 អនុវរាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ កតីហំ សម-
 ថេហំ សម្មន្តំ ។ អនុវរាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ
 ចត្វហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិន-
 យេន ច អម្មន្តវិនយេន ច តស្សទាមិយសិកាយ ច ។
 អាបត្តាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ កតីហំ សម-
 ថេហំ សម្មន្តំ ។ អាបត្តាជិករណាញ កិច្ចាជិករណាញ
 តីហំ សមថេហំ សម្មន្តំ សម្មទាវិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច តិណាវត្តារកេន ច ។ វិវរាជិក-
 រណាញ អនុវរាជិករណាញ អាបត្តាជិករណាញ
 កតីហំ សមថេហំ សម្មន្តំ ។ វិវរាជិករណាញ អនុ-
 វរាជិករណាញ អាបត្តាជិករណាញ សត្តហំ ស-
 មថេហំ សម្មន្តំ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច សតិវិនយេន ច អម្មន្តវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តស្សទាមិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។

វិធីបដិសេធ បរិវារៈ

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សត្វិន័យ ១ អម្ពឡិន័យ ១

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរ

ថា អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មា-

វិន័យ ១ សត្វិន័យ ១ អម្ពឡិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា

អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា

អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មា-

វិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍

អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយ

ថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្តាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៧ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សត្វិន័យ ១ អម្ព-

ឡិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។

វិសតិ វិរា សម្មន្តិសម្មន្តិវិរ

វិរាទាធិករណញ្ច អនុវិរាទាធិករណញ្ច កិច្ចាធិករណញ្ច
 កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណញ្ច អនុវិ-
 រាទាធិករណញ្ច កិច្ចាធិករណញ្ច បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិ-
 វិនយេន ច អម្បន្ត្រវិនយេន ច តស្សវាចិយសិកាយ
 ច ។ វិរាទាធិករណញ្ច អនុវិរាទាធិករណញ្ច អាបត្តា-
 ធិករណញ្ច កិច្ចាធិករណញ្ច កតីហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណញ្ច អនុវិរាទាធិករណញ្ច អា-
 បត្តាធិករណញ្ច កិច្ចាធិករណញ្ច សត្តហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិ-
 នយេន ច អម្បន្ត្រវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 តស្សវាចិយសិកាយ ច តិណវត្តារកេន ច ។

សម្មន្តិវិរ ឱដ្ឋតំ សត្តរសមំ ។

(៧០៤) វិរាទាធិករណំ កតីហិ សមថេហិ សម្មតិ
 កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ អនុវិរាទាធិករណំ ។ បេ ។
 អាបត្តាធិករណំ ។ បេ ។ កិច្ចាធិករណំ កតីហិ
 សមថេហិ សម្មតិ កតីហិ សមថេហិ ន សម្មតិ ។

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរម្ងាប់នឹងមិនរម្ងាប់

សួរថា វិវាទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ
 ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍
 រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សមុទាវន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវន័យ ១
 អម្បឡវន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ អនុវា-
 ទធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។
 ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ច-
 ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺ សមុទាវន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១
 សតិវន័យ ១ អម្បឡវន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១
 តណាវតារកៈ ១ ។

ចប់ សម្ពន្ធិវារៈ ជាតំរប់ ១៧ ។

(៨០៤) សួរថា វិវាទធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់
 ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អនុវាទធិករណ៍ ។ បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ ។ បេ។
 កិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

វិវាទាធិការណំ ធូហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មាទិ-
 នយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច បញ្ចហិ សម-
 ថេហិ ន សម្មតិ សតិវិនយេន ច អម្ពឡិវិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច
 តិណ្ឌាវត្តារកេន ច ។ អនុវិវាទាធិការណំ ចត្វហិ សម-
 ថេហិ សម្មតិ សម្មាទិនយេន ច សតិវិនយេន ច
 អម្ពឡិវិនយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តីហិ
 សមថេហិ ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តិណ្ឌាវត្តារកេន ច ។ អាបត្តាធិការណំ
 តីហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មាទិនយេន ច បដិញ្ញា-
 តករណេន ច តិណ្ឌាវត្តារកេន ច ចត្វហិ សមថេហិ
 ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិនយេន ច
 អម្ពឡិវិនយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។ កិច្ចា-
 ធិការណំ ឯកេន សមថេន សម្មតិ សម្មាទិនយេន
 ធូហិ សមថេហិ ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិនយេន ច អម្ពឡិវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន
 ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណ្ឌាវត្តារកេន ច ។

វិទ្យាបិដក បរិវារៈ

ឆ្លើយថា វិវាទាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្ភាវន័យ ១ យេកុយ្យ-
សិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សតិវន័យ ១ អម្បឡវន័យ ១ បដិញ្ញាត-

ករណៈ ១ តស្សប្បាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ អនុវត្តាធិការណ៍

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ សម្ភាវន័យ ១ សតិវន័យ ១ អម្បឡវន័យ ១

តស្សប្បាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ អាបត្តាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៣ គឺ សម្ភាវន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវន័យ ១ អម្បឡវន័យ ១

តស្សប្បាបិយសិកា ១ ។ កិច្ចាធិការណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ សម្ភា-

វាវន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវន័យ ១

អម្បឡវន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្បាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

អម្បឡវន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សប្បាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

វិសតិ វិរា សម្មន្តិសម្មន្តិវិរា

វិរាទាធិករណញ្ច អនុវិរាទាធិករណញ្ច កតីហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិ-
 ករណញ្ច អនុវិរាទាធិករណញ្ច បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ សម្មទាវិជយេន ច យេកុយ្យសិកាយ ច
 សតិវិជយេន ច អម្បឡិវិជយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ
 ច ទ្ធិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ បដិញ្ញាតករណេន ច
 តិណវត្ថាវកេន ច ។ វិរាទាធិករណញ្ច អាបត្តាធិក-
 រណញ្ច កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កតីហិ សមថេហិ
 ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណញ្ច អាបត្តាធិករណញ្ច
 ចក្ខុហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិជយេន ច យេកុយ្យ-
 សិកាយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណវត្ថាវកេន ច
 តីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ សតិវិជយេន ច អម្បឡិវិជ-
 យេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ។ វិរាទាធិករណញ្ច
 កិច្ចាធិករណញ្ច កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កតីហិ
 សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ វិរាទាធិករណញ្ច កិច្ចាធិករ-

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលម្ចាស់នឹងមិនម្ចាស់

សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអនុវត្តធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអនុវត្តធិករណ៍

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិ-

វិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២

គឺ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថាវកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹង

អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺ

សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថាវកៈ ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធវិន័យ ១ តស្សបាបិយ-

សិកា ១ ។ សួរថា វិវាទធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ

ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទធិករណ៍នឹងកិច្ចា-

ណាញ ទ្ធិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច យេ-
 កុយ្យសិកាយ ច បញ្ចហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ សតិវិ-
 នយេន ច អម្បឡវិនយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច
 តស្សចាបិយសិកាយ ច តិណាវត្តារកេន ច ។ អនុវា-
 ទាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កត្តិហិ សមថេហិ
 សម្មន្តិ កត្តិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ អនុវាទាធិករ-
 ណាញ អាបត្តាធិករណាញ ធម្មិ សមថេហិ សម្មន្តិ
 សម្មទាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច អម្បឡវិនយេន
 ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សចាបិយសិកាយ ច
 តិណាវត្តារកេន ច ឯកេន សមថេន ន សម្មន្តិ យេ-
 កុយ្យសិកាយ ។ អនុវាទាធិករណាញ តិច្ឆាធិក-
 រណាញ កត្តិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ កត្តិហិ សមថេហិ
 ន សម្មន្តិ ។ អនុវាទាធិករណាញ តិច្ឆាធិករណាញ
 ចត្វិហិ សមថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិ-
 នយេន ច អម្បឡវិនយេន ច តស្សចាបិយសិកាយ
 ច តិហិ សមថេហិ ន សម្មន្តិ យេកុយ្យសិកាយ ច

វិនយបិដក បរិវារៈ

ធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១

ភស្សប្បាប័យសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍នឹង

អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ

សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ភស្សប្បា-

ប័យសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ យេកុយ្យសិ-

កា ។ សួរថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន

មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តធិករណ៍ នឹងកិច្ចធិ-

ករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡ-

វិន័យ ១ ភស្សប្បាប័យសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ យេកុយ្យសិកា ១

វិសតិ វិវា សម្មត្តិសម្មត្តិវិវា

បដិញ្ញាតករណោ ន តិណ្ឌាត្ថារកេន ន ។ អា-
 បត្តាធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ កតីហិ សមថេ-
 ហិ សម្មត្តិ កតីហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ ។ អាបត្តា-
 ធិករណាញ កិច្ចាធិករណាញ តីហិ សមថេហិ
 សម្មត្តិ សម្មាវិនិយោ ន បដិញ្ញាតករណោ ន
 តិណ្ឌាត្ថារកេន ន ចត្វាហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ
 យេកុយ្យសិកាយ ន សតីវិនិយោ ន អម្បឡវិនិយោ
 ន តស្សទាមិយសិកាយ ន ។ វិវាធិករណាញ អនុ-
 វាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ កតីហិ សមថេ-
 ហិ សម្មត្តិ កតីហិ សមថេហិ ន សម្មត្តិ ។ វិវា-
 ធិករណាញ អនុវាធិករណាញ អាបត្តាធិករណាញ
 សត្តហិ សមថេហិ សម្មត្តិ សម្មាវិនិយោ ន យេ-
 កុយ្យសិកាយ ន សតីវិនិយោ ន អម្បឡវិនិយោ ន
 បដិញ្ញាតករណោ ន តស្សទាមិយសិកាយ ន តិ-
 ណ្ឌាត្ថារកេន ន ។ វិវាធិករណាញ អនុវាធិករ-
 ណាញ កិច្ចាធិករណាញ កតីហិ សមថេហិ សម្មត្តិ

វិសតិវារៈ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរម្ងាប់នឹងមិនរម្ងាប់

បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា អាបត្តាធិករណ៍ នឹង

កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មា-

ខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤

គឺ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ ។

សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍

អនុវាទាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺសម្មាខា-

វិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពឡវិន័យ ១ បដិញ្ញាត-

ករណៈ ១ តស្សប្រាប័យសិកា ១ តិណវត្ថុរកៈ ១ ។ សួរថា វិវា-

ទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន

កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិករណញ្ច អនុវា-
 ទាធិករណញ្ច តិច្ឆាធិករណញ្ច បញ្ចហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សម្មទាវីនយេន ច យេកុយ្យសិកា ច ស-
 តីនយេន ច អម្ពឡវីនយេន ច តស្សទាបិយសិកា-
 យ ច ម្លីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ បដិញ្ញាតករណេន ច
 តិណវត្តារកេន ច ។ អនុវាទាធិករណញ្ច អាបត្តាធិ-
 ករណញ្ច តិច្ឆាធិករណញ្ច កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តំ
 កតីហិ សមថេហិ ន សម្មន្តំ ។ អនុវាទាធិករណញ្ច
 អាបត្តាធិករណញ្ច តិច្ឆាធិករណញ្ច ធម្មហិ សមថេហិ
 សម្មន្តំ សម្មទាវីនយេន ច សតីនយេន ច អម្ពឡវីន-
 យេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិកា-
 យ ច តិណវត្តារកេន ច ឯកេន សមថេន ន សម្ម-
 ន្តំ យេកុយ្យសិកាយ ។ វិវាទាធិករណញ្ច អនុវាទា-
 ធិករណញ្ច អាបត្តាធិករណញ្ច តិច្ឆាធិករណញ្ច
 កតីហិ សមថេហិ សម្មន្តំ កតីហិ សមថេហិ ន
 សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិករណញ្ច អនុវាទាធិករណញ្ច
 អាបត្តាធិករណញ្ច តិច្ឆាធិករណញ្ច សត្តហិ សម-

វិធម្មបិដក បរិវារៈ

មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្តាធិករណ៍
នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ សម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យ-
សិកា ១ សតិវិន័យ ១ អម្ពុទ្ធិវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់
ដោយសមថៈ ២ គឺ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថុតកៈ ១ ។ សួរថា អនុវត្តា-
ធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិន
រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវត្តាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍
នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ សម្មាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១
អម្ពុទ្ធិវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថុតកៈ ១
មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺ យេកុយ្យសិកា ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍
អនុវត្តាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ
ប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវត្តា-
ធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ នឹងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺ

វិសតិ វិវា សមថាធិការណាមិ

ថេហិ សម្មន្តិ សម្មទាវិទយេន ច យេកុយ្យសិកាយ
 ច សតិវិទយេន ច អម្បឡិវិទយេន ច បដិញ្ញាតករ-
 ណេន ច តស្សទាថិយសិកាយ ច តិណាវត្ថារកេន ច ។

សម្មន្តិសម្មន្តិវិ ឆិដ្ឋិតំ អដ្ឋិរសមំ ។

(៧០៥) សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ សមថា អធិករ-
 ណេហិ សម្មន្តិ អធិករណា សមថេហិ សម្មន្តិ អធិករ-
 ណា អធិករណេហិ សម្មន្តិ ។ សិយា សមថា សមថេ-
 ហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា
 សមថា អធិករណេហិ សម្មន្តិ សិយា សមថា អធិករ-
 ណេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិករណា សមថេហិ សម្មន្តិ
 សិយា អធិករណា សមថេហិ ន សម្មន្តិ សិយា អធិ-
 ករណា អធិករណេហិ សម្មន្តិ សិយា អធិករណា
 អធិករណេហិ ន សម្មន្តិ ។

(៧០៦) កថំ សិយា សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ
 កថំ សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។ យេកុយ្យ-
 សិកា សម្មទាវិទយេន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

សមុទាវ័ន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ សតិវ័ន័យ ១ អម្មទ្យវ័ន័យ ១ បដិញ្ញា-
តករណៈ ១ តស្សប្បាប័យសិកា ១ តិណវត្ថាវកៈ ១ ។

ចប់ វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរៀបចំនិងមិនរៀបចំ ជាតំរប់ ១៨ ។

(៩០៥) សមថៈ រម្ងាប់ដោយសមថៈ សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍
អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ។ សមថៈ
រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈ
រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន
អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន អធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
សមថៈក៏មាន អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ មិន
រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ។

(៩០៦) សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន នោះ តើដូច
ម្តេច សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា
យេកុយ្យសិកា រម្ងាប់ដោយសមុទាវ័ន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសតិវ័ន័យ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

អម្បឡ្ហវិទយេន ន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ
 តស្សទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន
 សម្មតិ ។ សតិវិទយោ សម្មាវិទយេន សម្មតិ អម្បឡ្ហ-
 វិទយេន ន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ តស្ស-
 ទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ន សម្មតិ ។ អម្បឡ្ហវិទយោ សម្មា-
 វិទយេន សម្មតិ បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ តស្ស-
 ទាបិយសិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ ។
 បដិញ្ញាតករណំ សម្មាវិទយេន សម្មតិ តស្សទាបិយ-
 សិកាយ ន សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ យេកុយ្យ-
 សិកាយ ន សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ អម្បឡ្ហវិ-
 ទយេន ន សម្មតិ ។ តស្សទាបិយសិកា សម្មាវិទយេន
 សម្មតិ តិណាវត្តារកេន ន សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ន
 សម្មតិ សតិវិទយេន ន សម្មតិ អម្បឡ្ហវិទយេន ន សម្មតិ
 បដិញ្ញាតករណេន ន សម្មតិ ។ តិណាវត្តារកេ

វិនយបិដក បរិវារៈ

មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់
 ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈទេ ។ សតិវិន័យ
 រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិ-
 ញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុ-
 រកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកាទេ ។ អម្បឡវិន័យ រម្ងាប់ដោយសម្មា-
 វិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា
 មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់
 ដោយសតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់
 ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុរកៈ មិនរម្ងាប់ដោយ
 យេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្បឡវិន័យទេ ។
 តស្សបាបិយសិកា រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថុ-
 រកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់
 ដោយអម្បឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈទេ ។ តិណវត្ថុរកៈ

សម្មាសន្តិយោន សម្មតិ យេកុយ្យសិកា ន សម្មតិ
 សតិវិទយោន ន សម្មតិ អម្បឡិវិទយោន ន សម្មតិ
 បដិញ្ញាតករណោន ន សម្មតិ តស្សនាបិយសិកាយ ន
 សម្មតិ ។ ឯវិ សិយា សមថា សមថេហិ សម្មន្តិ ឯវិ
 សិយា សមថា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។

(៧០៧) កតិ សិយា សមថា អធិករណេហិ
 សម្មន្តិ កតិ សិយា សមថា អធិករណេហិ ន
 សម្មន្តិ ។ សម្មាសន្តិយោ វិវាទាធិករណោន ន^(១) សម្មតិ
 អនុវាទាធិករណោន ន សម្មតិ អាថត្តាធិករណោន
 ន សម្មតិ កិច្ចាធិករណោន សម្មតិ ។ យេកុយ្យសិកា
 វិវាទាធិករណោន ន^(២) សម្មតិ អនុវាទាធិករណោន
 ន^(៣) សម្មតិ អាថត្តាធិករណោន ន សម្មតិ កិច្ចាធិ-
 ករណោន ^(៤) សម្មតិ ។ សតិវិទយោ វិវាទាធិករណោន
 ន សម្មតិ អនុវាទាធិករណោន ន សម្មតិ អាថត្តាធិ-
 ករណោន ន សម្មតិ កិច្ចាធិករណោន ^(៥) សម្មតិ ។
 អម្បឡិវិទយោ វិវាទាធិករណោន ន សម្មតិ អនុវាទាធិ-

១-២ ឧ. និសង្កេ ឧ ទិស្សតិ ។ ៣ ម. និសង្កេ ឧ ទិស្សតិ ។ ៤-៥ ឧ.
 និសង្កេ ឯត្ថន្តរេ ទិស្សតិ ។

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយ
សតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអម្ពុឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈមិន
រម្ងាប់ដោយតស្សប្រាបិយសិកានេះ ។ សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាននោះ
ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូច
ពោលមក យ៉ាងនេះ ។

(៧០៧) សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន នោះ តើ
ដូចម្តេច សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា
សម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករ-
ណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តៃ
ម្យ៉ាង) ។ យេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
អនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍
(តៃម្យ៉ាង) ។ សតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
អនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍
(តៃម្យ៉ាង) ។ អម្ពុឡវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ

ក្រវលោង ន សម្បត្តិ អាបត្តាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ
 ក៏ត្វាធិក្រវលោង^(១) សម្បត្តិ ។ បដិញ្ញាតក្រវលោង វិវា-
 ទាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ អនុវាទាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ
 អាបត្តាធិក្រវលោង ន^(២) សម្បត្តិ ក៏ត្វាធិក្រវលោង
 (៣) សម្បត្តិ ។ តស្សៈបាយសិកា វិវាទាធិក្រវលោង ន
 សម្បត្តិ អនុវាទាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ អាបត្តាធិក្រ-
 វលោង ន សម្បត្តិ ក៏ត្វាធិក្រវលោង (៤) សម្បត្តិ ។ ត-
 លាវត្ថាវកោ វិវាទាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ អនុវាទាធិ-
 ក្រវលោង ន សម្បត្តិ អាបត្តាធិក្រវលោង ន សម្បត្តិ
 ក៏ត្វាធិក្រវលោង (៥) សម្បត្តិ ។ ឃុំ សិយា សមថា
 អធិក្រវលោហិ សម្បត្តិ ឃុំ សិយា សមថា អធិក្រ-
 វលោហិ ន សម្បត្តិ ។

[៧០៨] កថំ សិយា អធិក្រវណ សមថេហិ
 សម្បត្តិ កថំ សិយា អធិក្រវណ សមថេហិ ន
 សម្បត្តិ ។ វិវាទាធិក្រវលោង សម្បទាវិទយេន ច យេ-

• ឧ. នសទ្ធោ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ នសទ្ធោ ន ទិស្សតិ ។ ៣. ៤-៥ ឧ. នសទ្ធោ
 ទិស្សតិ ។

វិនយបធិក បរិវារៈ

អនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយភិច្ចាធិករណ៍
 (តែម្យ៉ាង) ។ បដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់
 ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយភិច្ចា-
 ធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តស្សបុប្ផិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករណ៍
 មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់
 ដោយភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តណវត្តារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទានិករ-
 ណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវត្តទានិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍
 រម្ងាប់ដោយភិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ សមថៈ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍
 ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន
 ដូចពោលមក យ៉ាងនេះ ។

(៩០៨) សួរថា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន នោះ តើដូច
 ម្តេច អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មានតើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា វិវា-
 ទានិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមុទាវន័យ នឹងយេកុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់

កុយ្យសិកាយ ច សម្មតិ សតិវិជយេន ច អម្បឡិវិ-
 ជយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តស្សទាបិយសិ-
 កាយ ច តិណ្ហត្តារកេន ច ន សម្មតិ ។ អនុវា-
 ទាធិករណំ សម្មទាវិជយេន ច សតិវិជយេន ច
 អម្បឡិវិជយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច សម្មតិ
 យេកុយ្យសិកាយ ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណ-
 វត្តារកេន ច ន សម្មតិ ។ អាបត្តាធិករណំ សម្មទា-
 វិជយេន ច បដិញ្ញាតករណេន ច តិណ្ហត្តារកេន ច
 សម្មតិ យេកុយ្យសិកាយ ច សតិវិជយេន ច អម្ប-
 ឡិវិជយេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច ន សម្មតិ ។
 តិច្ឆាធិករណំ សម្មទាវិជយេន សម្មតិ យេកុយ្យសិកា-
 យ ច សតិវិជយេន ច អម្បឡិវិជយេន ច បដិញ្ញាត-
 ករណេន ច តស្សទាបិយសិកាយ ច តិណ្ហត្តារកេន
 ច ន សម្មតិ ។ ឃីរិ សិយា អធិករណា សមថេហិ
 សម្មន្តិ ឃីរិ សិយា អធិករណា សមថេហិ ន សម្មន្តិ ។

វិសតិវារៈ សមថាធិករណវារៈ

ដោយសតិវិន័យ អម្បឡវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយយិកា នឹង

តិណវត្ថារកៈទេ ។ អនុវត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មាវិន័យ សតិវិន័យ

អម្បឡវិន័យ នឹងតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា បដិ-

ញ្ញាតករណៈ នឹងតិណវត្ថារកៈទេ ។ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មា-

វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ នឹងតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា

សតិវិន័យ អម្បឡវិន័យ នឹងតស្សបាបិយសិកាទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់

ដោយសម្មាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេកុយ្យសិកា សតិវិន័យ អម្បឡ-

វិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា នឹងតិណវត្ថារកៈទេ ។ អធិក-

រណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍ មិន

រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

វិធីបដិពេ បរិវារ

(៧០៧) កថំ សិយា អធិការណា អធិការណេហិ
សម្មន្តំ កថំ សិយា អធិការណា អធិការណេហិ ន
សម្មន្តំ ។ វិវាទាធិការណំ វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ
អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាថត្តាធិការណេន ន
សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។ អនុវាទាធិការណំ
វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន ន
សម្មតិ អាថត្តាធិការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិក-
រណេន សម្មតិ ។ អាថត្តាធិការណំ វិវាទាធិការណេន
ន សម្មតិ អនុវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អាថត្តា-
ធិការណេន ន សម្មតិ កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។
កិច្ចាធិការណំ វិវាទាធិការណេន ន សម្មតិ អនុវាទា-
ធិការណេន ន សម្មតិ អាថត្តាធិការណេន ន សម្មតិ
កិច្ចាធិការណេន សម្មតិ ។ ឯវំ សិយា អធិការណា
អធិការណេហិ សម្មន្តំ ឯវំ សិយា អធិការណា អធិ-
ការណេហិ ន សម្មន្តំ ។

វិសយបំណិក បរិករៈ

(៧០៧) សួរថា អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន នោះតើ
 ដូចម្តេច អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយ
 ថា វិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវា-
 ទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចធិករណ៍
 (ត្រៃម្យាទ័ន្ធ) ។ អនុវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់
 ដោយអនុវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយ
 កិច្ចធិករណ៍ (ត្រៃម្យាទ័ន្ធ) ។ អាបត្តធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទធិ-
 ករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តធិករណ៍
 ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចធិករណ៍ (ត្រៃម្យាទ័ន្ធ) ។ កិច្ចធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ
 វិវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយ អនុវាទធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តធិ-
 ករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចធិករណ៍ (ត្រៃម្យាទ័ន្ធ) ។ អធិករណ៍ រម្ងាប់
 ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍ មិនរម្ងាប់
 ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

វិសតិ វិវា សមុដ្ឋាយេតិវិ

(៧០០) ធម៌ សមថា ចត្តារោមិ អធិការណា
 សម្មាសម្ពុទ្ធិយេន សម្មាសម្ពុទ្ធិ សម្មាសម្ពុទ្ធិយោ ន កេនចិ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិ ។

សមថាធិការណាវិ និព្វិន្ទំ ឯកុនវិសតិមំ^(១) ។

(៧០១) វិវាទាធិការណំ ចតុន្ទំ អធិការណាទំ
 កតមំ អធិការណំ សមុដ្ឋាយេតិ ។ វិវាទាធិការណំ
 ចតុន្ទំ អធិការណាទំ ន កតមំ អធិការណំ សមុដ្ឋា-
 យេតិ អបិច វិវាទាធិការណាប្បដ្ឋយោ ចត្តារោមិ^(២) អធិ-
 ការណា ជាយន្តំ ។ យថាកមំ វិយ ។ ឥធម៌ កិក្ខុ
 វិវិន្ទំ ធម្មោតិ វា អធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា អវិន-
 យោតិ វា ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ វា អភា-
 សិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ វា អាចិន្តំ តថាគតេ-
 នាតិ វា អនាចិន្តំ តថាគតេនាតិ វា បញ្ចត្តំ តថា-
 គតេនាតិ វា អប្បញ្ចត្តំ តថាគតេនាតិ វា អាបត្តិតិ វា

វិសតិវិរៈ សមុទ្ទិរៈ

[៧១០] សម្រេចៈទាំង ៦ នឹងអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងរម្ងាប់ដោយ
សម្មាវិន័យ តែសម្មាវិន័យ មិនបានរម្ងាប់ដោយសម្រេចៈ ឬអធិករណ៍
ណាមួយទេ ។

ចប់ សមុទ្ទិរៈសម្មាវិន័យៈ ជាតំរប់ ១៧ ។

[៧១១] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទធិករណ៍ ញ៉ាំងអធិ-
ករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ ឆ្លើយថាបណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទធិករណ៍
មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែង
កើតឡើង ព្រោះវិវាទធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្នុងសាសនានេះដដែលគ្នា ថា(នេះ)ជាធម៌ក្តី ថាមិនមែនជាធម៌ក្តី ថា
ជាវិន័យក្តី ថាមិនមែនជាវិន័យក្តី ថាជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោល
ហើយក្តី ថាមិនមែនជាភាសិត ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាជា
ភិក្ខុវត្ថុ ដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាភិក្ខុវត្ថុ ដែលព្រះតថាគត
មិនធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ
ក្តី ជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត មិនបានបញ្ញត្តិហើយក្តី ថាជាអាបត្តិក្តី

វិសយបិដកេ បរិវារោ

អនាបត្តិតំ វា លហុកា អាបត្តិតំ វា តុកា អាបត្តិតំ
 វា សាវសេសា អាបត្តិតំ វា អនុសេសា អាបត្តិតំ វា
 ធុដល្លា អាបត្តិតំ វា អធុដល្លា អាបត្តិតំ វា យំ តត្ថ
 កណ្ណំ កលហោ វិត្តហោ វិវាទោ ធានាវាទោ អញ្ញា-
 ថាវាទោ វិបច្ឆតាយ វេហារោ មេធកំ ឥទ្ធិ វុច្ឆតិ វិវាទា-
 ធិករណំ ។ វិវាទាធិករណោ សង្ឃោ វិវាទតំ វិវាទាធិក-
 រណំ ។ វិវាទមាទោ អនុវាទតំ អនុវាទាធិករណំ ។
 អនុវាទមាទោ អាបត្តិ អាបជ្ជតំ អាបត្តាធិករណំ ។
 តាយ អាបត្តិយា សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កិច្ចា-
 ធិករណំ ។ ឃីវំ វិវាទាធិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ
 អធិករណា ជាយន្តំ ។

(៧០២) អនុវាទាធិករណំ ចត្តន្តំ អធិករណានំ
 កតមំ អធិករណំ សមុជ្ឈាបេតិ ។ អនុវាទាធិករណំ
 ចត្តន្តំ អធិករណានំ ន កតមំ អធិករណំ សមុជ្ឈា-
 បេតិ អបិច អនុវាទាធិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ អធិ-
 ករណា ជាយន្តំ ។ យថាកមិ វិយ ។ ឥធិ ភិក្ខុ

វិន័យបិដក បរិវារៈ

ជាអនាបត្តិក្តី ថាជាលហុកាបត្តិក្តី ជាត្រកាបត្តិក្តី ថាជាសាវសេសាបត្តិក្តី
 ជាអនវសេសាបត្តិក្តី ថាជាទេសលាបត្តិក្តី ជាអទេសលាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួត
 ប្រកាន់ ជម្លោះ ប្រកាន់ខ្មុស ទាស់ទែង ដដែលកផ្សេងៗ និយាយទី១ទី២គ្នា
 (មិនមូលមាត់គ្នា) និយាយពាក្យសត្រូវដល់គ្នា នឹងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់
 ណា ក្នុងហេតុទាំងនោះ ហេតុមានសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នាជាដើមនេះ
 ហៅថាវិទាធិករណ៍ ។ (បើ)សង្ឃគ្រាន់តែដដែល ព្រោះវិទាធិករណ៍
 ហៅថាវិទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃដដែល ទាំងចោទផង ហៅថាអនុ-
 វិទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិខ្លាំងឯង ហៅថាអាបត្តា-
 ធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថាកិច្ចធិ-
 ករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង៤ តែងកើតឡើង ព្រោះវិទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ
 ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

(៩១២) សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវិទាធិករណ៍ ញ៉ាំង
 អធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវិទាធិករណ៍
 មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណា ឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែង
 កើតឡើង ព្រោះអនុវិទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុ

វិសតិ វាវ សមុទ្ទិយេតិវាវ

ភិក្ខុំ អនុវទ្ទិសំ សីលវិបត្តិយា វា អាចារ្យវិបត្តិយា វា
 ទិដ្ឋវិបត្តិយា វា អាជីវិបត្តិយា វា យោ តត្ថ អនុវទោ
 អនុវទោ អនុល្លាបោ អនុកណ្ឌោ អនុសម្មវត្ថុតា អត្ត-
 សម្មហនតា អនុពលប្បនាមំ ឥទ្ធំ វុច្ចតិ អនុវទាធិការ-
 ណំ ។ អនុវទាធិការណោ សង្ឃោ វិវទតិ វិវទាធិការ-
 ណំ ។ វិវទមាធ�ោ អនុវទតិ អនុវទាធិការណំ ។ អនុ-
 វទមាធ�ោ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិការណំ ។ តាយ
 អាបត្តិយា សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កត្តាធិការណំ ។
 ឯវំ អនុវទាធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ អធិការណា
 ជាយន្តំ ។

(៧០៣) អាបត្តាធិការណំ ចតុន្នំ អធិការណាមំ
 កតមំ អធិការណំ សមុដ្ឋាបេតិ ។ អាបត្តាធិការណំ
 ចតុន្នំ អធិការណាមំ ន កតមំ អធិការណំ ស-
 មុដ្ឋាបេតិ អបិច អាបត្តាធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោមិ
 អធិការណា ជាយន្តំ ។ យថាកមំ វិយេ ។ បញ្ចបិ
 អាបត្តិកុញ្ញា អាបត្តាធិការណំ សត្តបិ អាបត្តិកុញ្ញា

វិសតិវារៈ សមុត្តារបេតិការៈ

ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុផងគ្នាដោយ សីលវិបត្តិក្តី
 ដោយអាចារិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវិបត្តិក្តី ការចោទប្រកាន់
 ការពោលដេញដោលគ្នា ការដដែលកត់វា ការពោលបង្កាច់ ការពោលបង្ខូច
 ការខំពោលបង្ខំផង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យ ណានីមួយ ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ
 ហេតុមានពោលចោទជាដើមទាំងនេះហៅថា អនុវត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃ
 ដដែលគ្នា ព្រោះអនុវត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវត្តាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃ
 ដដែលទាំងចោទប្រកាន់ផងហៅថា អនុវត្តាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃ
 ចោទប្រកាន់ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម
 ចំពោះអាបត្តិ ដែលត្រូវនោះ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង៤
 តែងកើតឡើងព្រោះអនុវត្តាធិករណ៍ជាច្រើន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

(៧១៣) បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍ញ៉ាំងអធិករណ៍
 ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍ មិនបាន
 ញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើត
 ឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាច្រើន ។ ដូចជាអ្វីៗ (ដូចជា) កងវែន
 អាបត្តិទាំង ៥ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ កងវែនអាបត្តិទាំង ៧ ក៏ហៅថា

វិធីបដិពេក បរិវារ

អាបត្តាធិការណ៍ ឥន្ទ វុច្ឆតិ អាបត្តាធិការណ៍ ។
 អាបត្តាធិការណ៍ សង្ឃោ វិវេទនា វិវាទាធិការណ៍ ។
 វិវេទនា អនុវេទនា អនុវាទាធិការណ៍ ។ អនុវេទនា
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិការណ៍ ។ តាយ អាបត្តយា
 សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កិច្ចាធិការណ៍ ។ ឯវំ អាបត្តា-
 ធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិការណា ជាយន្តំ ។

(៧០២) កិច្ចាធិការណ៍ ចតុន្ទំ អធិការណាធិ
 កតមំ អធិការណ៍ សមុដ្ឋាបេតិ ។ កិច្ចាធិការណ៍
 ចតុន្ទំ អធិការណាធិ ន កតមំ អធិការណ៍ សមុដ្ឋា-
 បេតិ អបិច កិច្ចាធិការណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិការ-
 ណា ជាយន្តំ ។ យថាកម្មំ វិយ ។ យា សង្ឃស្ស
 កិច្ចយតា ការណីយតា អបលោកនកម្មំ ញត្តិកម្មំ
 ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិចតុត្ថកម្មំ ឥន្ទ វុច្ឆតិ កិច្ចាធិក-
 រណ៍ ។ កិច្ចាធិការណ៍ សង្ឃោ វិវេទនា វិវាទាធិការ-
 ណ៍ ។ វិវេទនា អនុវេទនា អនុវាទាធិការណ៍ ។
 អនុវេទនា អាបត្តិ អាបជ្ជតិ អាបត្តាធិការណ៍ ។

វិសេសបិណ្ឌ ចរិកាៈ

អាបត្តាធិករណ៍ដែរ ប្រជុំកងនៃអាបត្តិតាំង ២ ពួកនេះ ហៅថា អាបត្តា-
ធិករណ៍ ។ សង្ឃដដែកគ្នា ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទា-
ធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃដដែក ទាំងចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទា-
ធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តា-
ធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចា-
ធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ២ តែងកើតឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជា
បច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩១២] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិករណ៍ ញ៉ាំង
អធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ២ កិច្ចាធិករណ៍
មិនបានញ៉ាំងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ២ តែង
តាំងឡើង ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) កិច្ចា-
ការនឹងកម្មណាដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ គឺ អបលោកនកម្ម ញាតិកម្ម ញាតិ-
ទុតិយកម្ម ញាតិបត្តកម្ម កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើទាំងនេះ ហៅថា កិច្ចាធិ-
ករណ៍ ។ សង្ឃដដែកគ្នា ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។
កាលបើសង្ឃដដែក ទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។
កាលបើសង្ឃចោទ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។

តាយ អាបត្តិយា សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ កំប្លាជិករ-
ណំ ។ ឯវំ កំប្លាជិករណាប្បច្ចយា ចត្តារោបិ អធិក-
រណា ជាយន្តិ ។

សមុដ្ឋាបេតិវំ^(១) និដ្ឋិតំ វិសតិមំ ។

(៧០៥) វិវាជានិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ ក-
តមំ អធិករណំ ភជនំ កតមំ អធិករណំ ឧបនិស្សិតំ
កតមំ អធិករណំ បរិយាបន្នំ កតមេន អធិករណេន
សង្កហិតំ ។ អនុវាជានិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ
កតមំ អធិករណំ ភជនំ កតមំ អធិករណំ ឧបនិស្សិតំ
កតមំ អធិករណំ បរិយាបន្នំ កតមេន អធិករណេន
សង្កហិតំ ។ អាបត្តាជិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ
កតមំ អធិករណំ ភជនំ កតមំ អធិករណំ ឧបនិស្សិតំ
កតមំ អធិករណំ បរិយាបន្នំ កតមេន អធិករណេន
សង្កហិតំ ។ កំប្លាជិករណំ ចតុន្នំ អធិករណានំ កតមំ
អធិករណំ ភជនំ កតមំ អធិករណំ ឧបនិស្សិតំ
កតមំ អធិករណំ បរិយាបន្នំ កតមេន អធិករណេន

វិសតិវារៈ សមមិកេ១

សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិ-
ករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើង ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមក
យ៉ាងនេះ ។

ចប់ សមុជ្ឈាបេតិវារៈ ជាតំរប់ ២០ ។

(៩១៥) សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍ រួមចូល
នឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍
ណា សង្ខេបដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវត្ត-
ទាតិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់
បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្ខេបដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិ-
ករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹង
អធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្ខេបដោយអធិករណ៍
ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា
អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្ខេបដោយ

វិធីបដិសេធ បរិវារ

សង្កហិតំ ។ វិវាទាធិការណំ ចតុន្នំ អធិការណាមំ
 វិវាទាធិការណំ ភជតិ វិវាទាធិការណំ ឧបនិស្ស័តំ វិវាទា-
 ធិការណំ បរិយាបន្នំ វិវាទាធិការណោន សង្កហិតំ ។
 អនុវាទាធិការណំ ចតុន្នំ អធិការណាមំ អនុវាទាធិការណំ
 ភជតិ អនុវាទាធិការណំ ឧបនិស្ស័តំ អនុវាទាធិការណំ
 បរិយាបន្នំ អនុវាទាធិការណោន សង្កហិតំ ។ អាបត្តាធិ-
 ការណំ ចតុន្នំ អធិការណាមំ អាបត្តាធិការណំ ភជតិ
 អាបត្តាធិការណំ ឧបនិស្ស័តំ អាបត្តាធិការណំ បរិយា-
 បន្នំ អាបត្តាធិការណោន សង្កហិតំ ។ កិច្ចាធិការណំ
 ចតុន្នំ អធិការណាមំ កិច្ចាធិការណំ ភជតិ កិច្ចាធិការ-
 ណំ ឧបនិស្ស័តំ កិច្ចាធិការណំ បរិយាបន្នំ កិច្ចាធិក-
 រណោន សង្កហិតំ ។

(៧០៦) វិវាទាធិការណំ សត្តន្នំ សមថាមំ កតិ
 សមថេ ភជតិ កតិ សមថេ ឧបនិស្ស័តំ កតិ សម-
 ថេ បរិយាបន្នំ កតិហិ សមថេហិ សង្កហិតំ កតិហិ

វិធីបិណ្ឌ ចារិកៈ

អធិការណ៍ណា ។ ឆ្លើយថា បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ វិវាទធិការណ៍ រួមចូលនឹងវិវាទធិការណ៍ អាស្រ័យនឹងវិវាទធិការណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិវាទធិការណ៍ សង្គ្រោះដោយវិវាទធិការណ៍ ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ អនុវត្តធិការណ៍ រួមចូលនឹងអនុវត្តធិការណ៍ អាស្រ័យនឹងអនុវត្តធិការណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអនុវត្តធិការណ៍ សង្គ្រោះដោយអនុវត្តធិការណ៍ ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិការណ៍ រួមចូលនឹងអាបត្តាធិការណ៍ អាស្រ័យនឹងអាបត្តាធិការណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអាបត្តាធិការណ៍ សង្គ្រោះដោយអាបត្តាធិការណ៍ ។ បណ្តាអធិការណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិការណ៍ រួមចូលនឹងកិច្ចាធិការណ៍ អាស្រ័យនឹងកិច្ចាធិការណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងកិច្ចាធិការណ៍ សង្គ្រោះដោយកិច្ចាធិការណ៍ ។

(៩១៦) សួរថា បណ្តាសម្ភវៈទាំង ៧ វិវាទធិការណ៍ រួមចូលនឹងសម្ភវៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសម្ភវៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសម្ភវៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសម្ភវៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសម្ភវៈប៉ុន្មាន

វិសតិ វិរា សមធម៌វេទ

សមថេហិ សម្មតិ ។ អនុវរាជិករណំ ។ បេ ។ អា-
 បត្តាជិករណំ ។ បេ ។ កិច្ចាជិករណំ សត្តន្ធិ សម-
 ថាជំ កតិ សមថេ កជតិ កតិ សមថេ ឧបនិស្ស័តិ
 កតិ សមថេ បរិយាបន្នំ កតិហិ សមថេហិ សង្កហិ-
 តិ កតិហិ សមថេហិ សម្មតិ ។ វិរាជិករណំ
 សត្តន្ធិ សមថាជំ ទ្វេ សមថេ កជតិ ទ្វេ សមថេ
 ឧបនិស្ស័តិ ទ្វេ សមថេ បរិយាបន្នំ ទ្វីហិ សមថេហិ
 សង្កហិតិ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មតិ សម្មទាវិនយេ-
 ន ច យេកុយ្យសិកាយ ច ។ អនុវរាជិករណំ
 សត្តន្ធិ សមថាជំ ចត្តារោ សមថេ កជតិ ចត្តារោ
 សមថេ ឧបនិស្ស័តិ ចត្តារោ សមថេ បរិយាបន្នំ
 ចត្វហិ សមថេហិ សង្កហិតិ ចត្វហិ សមថេហិ
 សម្មតិ សម្មទាវិនយេន ច សតិវិនយេន ច អម្ពទ្ធិវិន-
 យេន ច តស្សចាបិយសិកាយ ច ។ អាបត្តាជិករ-
 ណំ សត្តន្ធិ សមថាជំ តយោ សមថេ កជតិ តយោ
 សមថេ ឧបនិស្ស័តិ តយោ សមថេ បរិយាបន្នំ
 តិហិ សមថេហិ សង្កហិតិ តិហិ សមថេហិ សម្មតិ

វិសតិវារៈ សមធិការ

យ៉ាង ។ អនុវត្តទានិកវណ្ណ ។ បេ ។ អាបត្តាធិកវណ្ណ ។ បេ ។ បណ្ណា
សមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិកវណ្ណ រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹង
សមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសមថៈ
ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា បណ្ណាសមថៈ
ទាំង ៧ វិវាទាធិកវណ្ណ រួមចូលនឹងសមថៈ ៤ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ៤
រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ៤ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ៤ រម្ងាប់ដោយ
សមថៈ ៤ គឺសម្មាវិន័យ ១ យេកុយ្យសិកា ១ ។ បណ្ណា
សមថៈទាំង ៧ អនុវត្តទានិកវណ្ណ រួមចូលនឹងសមថៈ ៤ អាស្រ័យ
នឹងសមថៈ ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ៤ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ៤
រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មាវិន័យ ១ សតិន័យ ១ អម្ពុទ្ធិវិន័យ
១ គស្សប្បាប័យសិកា ១ ។ បណ្ណាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តាធិកវណ្ណ
រួមចូលនឹងសមថៈ ៣ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ៣ រាប់បញ្ចូលក្នុង
សមថៈ ៣ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ៣ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣

វិទ្យាបិដកេ បរិវារ

សម្មាសម្ពុទ្ធិយោ ច បដិញ្ញាតករណោ ច តណ្ហាវត្ថុរ.
 កេន ច ។ កិច្ចាធិករណំ សត្តន្តំ សមថា នំ ឯកំ
 សមថំ កជតិ ឯកំ សមថំ ឧបនិស្ស័តំ ឯកំ សមថំ
 បរិយាបន្នំ ឯកេន សមថេន សង្កហិតំ ឯកេន
 សមថេន សម្មតិ សម្មាសម្ពុទ្ធិយោនាតិ ។

សមិច្ឆេទំ និដ្ឋិតំ ។

ពិស្សុទ្ធិនំ

(៧០៧)

អធិករណំ បរិយាបន្នំ

សាធារណោ ច ភាគិយា

សមថា សាធារណំកា

សមថស្ស តត្ថាគិយា

សមថា សម្មា ចេវ

វិនយោ កុសលេន ច

យត្ថសមយសំសង្ខា

សម្មន្តំ ន សម្មន្តំ ច

សមថាធិករណាញោ

សម្មជ្ជានំ កជន្តំ នាតិ ។

វិនយបិដក បរិវារៈ

គឺ សមុទាវនីយ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ បណ្ណា
 សមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈ ១ ពាស្រ័យនឹងសមថៈ ១
 រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ១ សង្គ្រោះដោយយសមថៈ ១ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១
 គឺ សមុទាវនីយ ។

ប៉ុន្តែ សមថិភេទ ។

ឧទ្ទានគឺ បញ្ញើឡើងនៃវិសតិវិវរៈនោះ ដូច្នេះ

(៩១៧) និយាយអំពីអធិករណប្បច្ចយវរៈ ១ បរិយាយវរៈ ១
 សាធារណវរៈ ១ តត្តាគិយវរៈ ១ សមថាសមថសាធារណ-
 វរៈ ១ សមថាសមថតត្តាគិយវរៈ ១ សមថសមុទាវនីយវរៈ ១
 វិនយវរៈ ១ កុសលវរៈ ១ យត្តវរៈ ១ សមយវរៈ ១ សំសង្ក-
 វរៈ ១ សម្មតិវរៈ ១ សម្មនិទសម្មនិវរៈ ១ សមថាធិករណ-
 វរៈ ១ សមដាបេតិវរៈ ១ ភជនិវរៈ ១ ។

សង្ខេបប្រាសាទមាតិកា

លេខទំព័រ

	ក្នុងមហាវិក័ត មានរវៈ ១៦	១
មហាវិរៈ ១៦	បឋមបារាណិក	៣
	នាមរបស់ព្រះបើរាំងឡាយ	៧
	ទុតិយបារាណិក	៨
	បារាណិក ៤ នឹងឧទ្ទាននាម	១១
	មហាវិរៈ មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេសទី ១	១៣
មហាវិរៈ ១៦	សង្ឃទិសេសទី ៣-៤	១៧
	សង្ឃទិសេសទី ៦-៧	១៨
	សង្ឃទិសេសទី ១០-១១	២១
	ឧទ្ទាននាម	២៣
	មហាវិរៈ មហាវិរៈ ១៦ អនិយតទី ១	២៥
	អនិយតទី ២	២៨
	មហាវិរៈ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ត កបិនវត្ត . .	៣១
និស្សត្តិយកណ្ត	កោសិយវត្ត	៣៧
	បុត្តវត្ត	៤៣
	មហាវិរៈ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ត មុសាវិវត្ត . .	៤៨
បាចិត្តិយកណ្ត	មុសាវិវត្ត នឹងឧទ្ទាននាម	៥៣
	ភូតនាមវត្ត	៥៥
	ឧវិវត្ត	៥៨
	ភោជនវត្ត	៦៥
	អបេសវត្ត	៧១

	អពេលកវីគ្គ ឧទ្ទានគាថា	៧៥
	សុភមេរយវិគ្គ	៧៧
	សប្បណកវីគ្គ	៨១
	សប្បណកវីគ្គ ឧទ្ទានគាថា	៨៥
	សហធម្មិកវិគ្គ	៨៧
បាចិត្តិយកណ្ត	រាជវិគ្គ	៩៣
	ឧទ្ទានគាថា	៩៧
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ បាធិទេសនីយកណ្ត	៩៩
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ សេនិយកណ្ត បរិមណ្ឌលវិគ្គ	១០១
សេនិយកណ្ត	ឧដ្ឋិគ្យវិគ្គ	១០៥
	ឧម្ពុកវិគ្គ	១០៩
	បិណ្ឌបាតវិគ្គ	១១១
	ករាជ្យវិគ្គ	១១៣
	សុរុស្សវិគ្គ	១១៥
	បាទុកវិគ្គ	១១៩
	ឧទ្ទានគាថា	១២៥
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ បារាជិក ៤	១២៧
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១៣	១២៩
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ត កបិនវិគ្គ	១៣៣
និស្សត្តិយកណ្ត	កោសិយវិគ្គ	១៣៥
	បត្តវិគ្គ	១៣៧
	មហាវិគ្គ មហាវិរៈ ១៦ បាចិត្តិយកណ្ត មុសាវិទវិគ្គ	១៣៩

បាចិក្ខយកណ្ណ	រូតតាមវគ្គ	១៤១
	ខវិទវគ្គ	១៤៥
	ភោជនវគ្គ	១៤៧
	គលេកវគ្គ	១៤៩
	សុរាមេយវគ្គ	១៥១
	សប្បណកវគ្គ	១៥៣
	សហធម្មិកវគ្គ	១៥៥
	រាជវគ្គ	១៥៩
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ ជាតិទេសនីយកណ្ណ	១៦១
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ និស្សត្តិយកណ្ណ វគ្គទី ១	១៦៣
និស្សត្តិយកណ្ណ	វគ្គទី ២	១៦៥
	វគ្គទី ៤	១៦៧
	វគ្គទី ៥	១៦៩
	វគ្គទី ៧	១៧១
	មហាវិវត្ត មហាវិរៈ ១៦ សង្គហិតាវិរៈ នឹងសមុដ្ឋានវិរៈ	១៧៥
មហាវិរៈ ១៦	សមថវិរៈ	១៧៧
	សមុច្ចយវិរៈ	១៧៩
	កត្តបញ្ញត្តិវិរៈ	១៨១
	កតាបត្តិវិរៈ	១៨៥
	កតាបត្តិវិរៈ វិបត្តិវិរៈ	២០១
	សមុដ្ឋានវិរៈ	២០៣

សមុច្ចយវារៈ	២០៤
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦	២០៨
មហាវារៈ ១៦ បារាជិត ៨	២០៩
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃទិសេស ១០	២១៥
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ ១២	២២៣
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បាចិត្តិយៈ លសុណវត្ថុ	២៣១
បាចិត្តិយៈ រត្តន្តការវត្ថុ	២៣៥
រត្តន្តការវត្ថុ នឹងនហានវត្ថុ	២៣៩
តុវត្ថុវត្ថុ	២៤៥
បិដកាវត្ថុ	២៤៩
អារាមវត្ថុ	២៥៣
ធម្មវត្ថុ	២៥៧
កុមារវត្ថុ	២៦៣
ធម្មបាលវត្ថុ	២៦៩
ឧទ្ទានគាថា	២៧៥
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បារាជិតនិយៈ ៨	២៧៩
មហាវារៈ ១៦ ឧទ្ទានគាថា	២៨១
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ បារាជិត	២៨៣
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ សង្ឃទិសេស	២៨៥
ភិក្ខុវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ និស្សត្តិយបាចិត្តិយៈ	២៨៧

	ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ ជាចិត្តិយៈ លស្កណវគ្គ	២៨១
ជាចិត្តិយៈ	វត្តន្តការវគ្គ	២៨៣
	នហានវគ្គ	២៨៥
	កុរុវគ្គ	២៨៧
	បិណ្ឌការវគ្គ	២៨៨
	អាហារវគ្គ	៣០១
	គត្តិនីវគ្គ	៣០៣
	កុមារវគ្គ	៣០៥
	ឆត្តបាលវគ្គ	៣០៨
	ភិក្ខុនីវិក័ត្ត មហាវិរៈ ១៦ បាដិទេសនីយៈ ៨	៣១១
មហាវិរៈ ១៦	សង្កហវិរៈ	៣១៣
	សមុជ្ឈានវិរៈ នឹងអធិការណវិរៈ	៣១៥
	សមុក្ខយវិរៈ	៣១៧
	បារាជិក	៣២១
	កត្ត បញ្ញត្តិវិរៈ	៣២៣
	កត្ត បញ្ញត្តិវិរៈ	៣២៧
	កត្តអាបត្តិវិរៈ បារាជិក	៣៣០
	សង្កាទិសេស	៣៣២
	វិបត្តិវិរៈ	៣៣៦
	សង្កហវិរៈ	៣៣៧
	សមុជ្ឈានវិរៈ	៣៣៨
	អធិការណវិរៈ នឹងសមមិវិរៈ	៣៣៨

ភិក្ខុវិភង្គ មហាវិរៈ ១៦ សមុច្ចយវិវាទ ៣៤៦

សមុជ្ឈានសីលសង្ខេប ៣៤៧

សមុជ្ឈានសីលសង្ខេប សមុជ្ឈានកថា ៣៤៨

បឋមបារាជិកសមុជ្ឈាន ៣៤៩

ទុតិយបារាជិកសមុជ្ឈាន ៣៥០

សញ្ញាវត្ថុសមុជ្ឈាន ៣៥១

សមនុភាសនសមុជ្ឈាន ៣៥៣

កបិសសមុជ្ឈាន ៣៥៤

ឯឡុកលោមសមុជ្ឈាន ៣៥៥

បទសោធម្មសមុជ្ឈាន ៣៥៧

អន្តរសមុជ្ឈាន ៣៥៨

ថេរ្យសត្វសមុជ្ឈាន និងធម្មទេសនាសមុជ្ឈាន . . ៣៥៩

ភូតាហោធនសមុជ្ឈាន ៣៦០

ចោរវិជ្ជាបនសមុជ្ឈាន និងអនន្តក្ខានសមុជ្ឈាន . ៣៦១

កតិបបញ្ចវាវៈ ៣៦៣

កតិបបញ្ចវាវៈ អាបត្តិ ៧ វិនិច្ឆ័យ ៧ ៣៦៥

សេចក្តីមិនគោរព ៦ យ៉ាង សេចក្តីគោរព ៦ យ៉ាង និងវិនិច្ឆ័យ ៦ យ៉ាង ៣៦៦

វិបត្តិ ៤ សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ មូលនៃវិវាទ ៦ ៣៦៧

មូលនៃអនុវិវាទ ៦ យ៉ាង ៣៧០

សង្ខេបប្រាសាទមាតិកា

៤៦៤

លេខទំព័រ

កតិបុព្វការៈ សារាណីយធម៌ ៦ យ៉ាង	៣៧៣
ហេតុការវត្ថុ ១៨ យ៉ាង	៣៧៦
អធិការណៈ ៤ នឹង សមចិះ ៧	៣៧៧
ទទួលនៃកតិបុព្វការៈ	៣៧៨
វិសតិវារៈ	៣៧៩
វិសតិវារៈ វារៈនៃអាបត្តិសមុជ្ឈាន ៦ យ៉ាង	៣៨០
សមុជ្ឈាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង នឹងកតាបត្តិវារៈ	៣៨២
អាបត្តិសមុជ្ឈានគាថា	៣៨២
វិបត្តិបច្ចយវារៈ	៣៨៦
អធិការណ៍បច្ចយវារៈ	៤០១
ទទួលនៃអនុគ្គរវេយ្យាល	៤០៨
បរិយាយវារៈ	៥
សាធារណវារៈ	៤១៧
តត្តាគិយវារៈ	៤១៩
វារៈនៃសមចិះដែលទូទៅដល់សមចិះ	៤០៦
វារៈនៃសមចិះដែលមានចំណែកត្រូវឆ្លាស់នឹងសមចិះ	៤១៨
វារៈនៃសមចិះដែលហៅថាសមុទាវ័នយ	៤២០
វិនយវារៈ	៤២២
កុសលវារៈ	៤២៣
ចក្ខុវេយ្យាល យត្តវារៈ	៤២៥
សមយវារៈ	៤៣០
សំសង្ខារវារៈ	៤៣៣

វិសតិវារៈ	សម្ពត្តិវារៈ	៤៣៤
	វារៈនៃអធិការណ៍ដែលរម្ងាប់ ខឹង មិនរម្ងាប់	៤៣៧
	សមបាធិការណ៍វារៈ	៤៤៣
	សម្ពត្តិបេតិវារ	៤៤៩
	សមបិដក	៤៥៣
	ឧទ្ទាននៃវិសតិវារៈ , . . . , . . .	៤៥៦

វិវិទុវិវិទុបត្តិ

វិវិទុបាហោ	អវិវិទុបាហោ	អង្កេ	រជ្ជលេខាយំ
សិក្ខនីតិ	សិក្ខនីតិ	៥	៩
បិតិ	បិតិ	២៧	១៤
អនុវិស្ស	អនុវិស្ស	៣៨	១០
ឧវេទវេត្តា ភតិយោ	ឧវេទវេត្តា ភតិយោ ។	៦៤	„
សាវត្ថិយា	សាវត្ថិយា	៦៧	៤
សក្យ	សក្យ—	៧១	១៤
បរិសិស្សាតិមា	បរិសិស្សាតិមា	”	១៧
វត្ថសី	វត្ថសី ។	៨៤	៧
កប្បមបាវជ្ជកេ	កប្បមបាវជ្ជកេ	១១១	„
វិមសតិ	វិមសតិ	១៣០	៦
វិមសតិ	វិមសតិ	”	៨
បាចិត្តិយំ	បាចិត្តិយំ ។	១៣៤	១៦
សង្ឃកេ	សង្ឃកេ	១៤២	១៤
អាបត្តិបាចិត្តិយស្ស	អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស	១៥១	១០
នយបិដកេ	វិនយបិដកេ	១៥២	១

វិវិទូបាហោ	អវិវិទូបាហោ	អង្កេ	រជ្ជលេខាបិ
ភិក្ខុសុខា	ភិក្ខុតិ បទំ	១៥៥	១៥
ហធម្មិកវគ្គោស	សហធម្មិកវគ្គោ	១៥៧	១
កត្តប្បពោតិវរំ	កត្ត បពោតិវរំ	១៨១	”
សព្វប្បពោតិ	សព្វត្ថ បពោតិ	”	១៣
កត្តប្បពោតិវរំ	កត្ត បពោតិវរំ	១៨៣	១
សិយោ	សិយា	២០២	២
បតនិ	បតនិ	២០៤	៧
ឆានទតិ	ឆានទតិ	២១៤	១២
ភុញា	ភុញា	២២០	២
អារពោតិ	អារពោតិ ។	២២៧	៤
តវដវគ្គោ	តវដវគ្គោ	២២៨	៧
សម្មជានេហ	សម្មជានេហិ	”	១៧
សម្មជានិ	សម្មជានិ	”	”
បពោតិ	បពោតិ ។	២៥៧	២
អាបដ	អាបដតិ	២៧៤	១៣

វិទូបាហោ	អវិទូបាហោ	អង្កេ	រដ្ឋលេខាយី
វិញ្ញាបេត្តា	វិញ្ញាបេត្តា	៣១០	១៤
វិញ្ញាបេត្តា	វិញ្ញាបេត្តា	៣៣៩	១១
អនជ្ឈបត្តិ	អនជ្ឈបត្តិ	៣៦៦	១១
តតិយេន	តតិយេន	៣៨០	៤
អាបជ្ឈយ្យា ។ តិ	អាបជ្ឈយ្យាតិ ។	៣៨០	១០
កប្បយសញ្ញា	កប្បយសញ្ញា	៣៨៣	១៥
សង្ឃទិសសស្ស	សង្ឃទិសសស្ស	៣៨៤	៦
គ វា	វិសតិ វា	៣៩៣	១
អាបត្តាធិករណំ	អាបត្តាធិករណំ	៤០៥	៩
យេកុយ្យ	យេកុយ្យ-	៤២៩	៤
តិណវត្ថាវកោ	តិណវត្ថាវកោ	៤៣២	១៣
តស្សបាបិសិកា	តស្សបាបិយសិកា	៤៣៣	៥
និព្វជ្ជតា	វិនិព្វជ្ជតា	„	១៥
កិច្ចាធិករណំ	កិច្ចាធិករណំ	៤៣៥	៣
អម្បវិទេន	អម្បវិទេន	៤៣៩	៦
តិណវត្ថាវកេន	តិណវត្ថាវកេន	„	៨
វិវាទាធិករណេន	វិវាទាធិករណេន	៤៤៥	៩

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
ព្រះធនមានអាយុ	ព្រះធនៈមានអាយុ	១៧	១៣
ព្រះមហិន្ទ	ព្រះមហិន្ទៈ	២៨	៧
ដោយរូបិយ	ដោយរូបិយៈ	៤០	១៧
កាលត្រូវសាកសួរ	កាលត្រូវគេសាកសួរ	៥៤	៨
មានតែបញ្ចត្ត	មានតែបញ្ចត្តិ	៥៧	១៦
ទន្ទានពភក្តិកន្តិ	ទន្ទានពភក្តិកន្តិ	៦១	៦
មានបញ្ចត្ត	មានបញ្ចត្តិ	៦២	១៤
នឹងចត្តិ	នឹងចត្ត	„	១៨
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៦៤	១២
ចូលទៅ នាន	ចូលទៅទន្ទាន	„	១៣
អាមសៈ	អាមិសៈ	„	១៥
មិនបានប្រគេន	មិនបានប្រគេន ១	៧០	១០
មានតែបញ្ចត្ត ១	មានតែបញ្ចត្តិ ១	៨៦	១៥
ប្រព្រឹត្ត ទៅកងសង្ឃ	ប្រព្រឹត្តទៅកងសង្ឃ	៧០	១៤
កងចន្ទានផ្ទះ	កងចន្ទានផ្ទះ ៗ	១០២	៧

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ១	ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏	១១២	៧
ចប់ កតត្បវគ្គទី ៥	ចប់ កតត្បវគ្គទី ៥ ។	១១៥	៥
ចប់ សុវសុវត្ថទី ៦	ចប់ សុវសុវត្ថទី ៦ ។	១១៨	១២
ប៉ុន្មានយ៉ាង	ប៉ុន្មាន	១២៦	១០
អាបត្តិព្យ យ៉ាង	អាបត្តិព្យ	"	១១
អាបត្តិព្យ យ៉ាង	អាបត្តិព្យ	"	១៥
អាបត្តិព្យ យ៉ាង	អាបត្តិព្យ	១២៧	១២
អាបត្តិបាចិត្តិយៈ	អាបត្តិបាចិត្តិយៈ	១២៣	១៤
ត្រូវអាបត្តិបិត្តិយៈ	ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ	១២៩	៧
ត្រកូលទាំងឡាយ	ត្រកូលទាំងឡាយ	"	១០
ភិក្ខុទទួល	ភិក្ខុទទួល	១៥០	១១
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	១៧៦	៨
ក្នុងវិបត្តិណា	ក្នុងវិបត្តិណា	១៧៨	"
កត្តប្បពាតិវារៈ	កត្តប្បពាតិវារៈ	១៨១	១
សព្វត្ថប្បពាតិ	សព្វត្ថប្បពាតិ	"	១៧
ដែលហៅសម្បត្តិ	ដែលហៅថាសម្បត្តិ	២០៨	១៨
ផ្គងផល	ប្រឹងផល	២១៥	១៦

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាត្មានោះ	អាបត្តិនោះ	២៥០	១៣
ច្រើនរូប	ច្រើនរូប	២៥៨	៧
មិបាន	មិនបាន	២៦១	១៤
មានបតែបពាក្យ ១	មានតែបពាក្យ ១ ។ ”	”	១៥
កិត្តន៍	កិត្តន៍	២៧៥	១០
នឹងបរិភោគ	នឹងបរិភោគ	២៨៥	”
ឧបសម្ព័ន្ធ	ឧបសម្ព័ន្ធ	៣០៣	៥
គ្រេកអរ	គ្រេកអរ	៣២២	១៦
វិលខនសិក្ខាបទ	វិលខនសិក្ខាបទ	៣៤៧	៧
អាបត្តិទុក្ខ ១	អាបត្តិទុក្ខ ១ ។	៣៦៤	១០
នៃបុគ្គលដទៃ	នៃបុគ្គលដទៃ	៣៦៨	១៤
កតាបត្តិវា :	កតាបត្តិវា :	៣៧១	១២
មានមូលប៉ុន្មាន	មានមូលប៉ុន្មាន	៤០៧	១៤
គិតសលហេតុ	គិតសលហេតុ	៤១០	៨
ជឿត	ជឿត	៤៣៤	៤
កិច្ចាធិការណៈ	កិច្ចាធិការណៈ	៤៣៥	២
តស្សបាបិយយិកា	តស្សបាបិយសិកា	៤៤៧	២

